

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

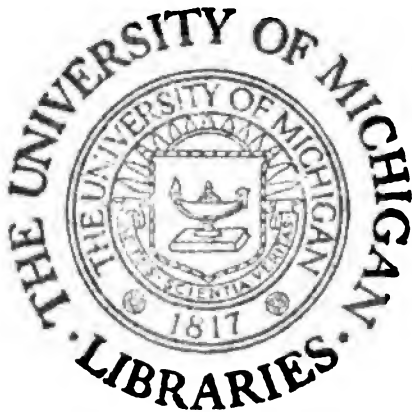
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A 790,022

(1111 1111 1111)

KOSHA
OR
DICTIONARY
OF THE
SANSKRIT LANGUAGE

BY
UMURA SINGHA.
With an English Interpretation and
Annotations.

BY
H. T. COLEBROOKE, ESQ.,
Late of the Bengal Civil Service.

—
THIRD EDITION.
—

PUBLISHED BY HARAGOBINDA RAKSHIT.

No. 14, ISSUR MILL'S LANE.

—
Calcutta :

PRINTED BY NUNDO MOHUN BANERJEE & CO.,
AT THE FULL MOON PRINTING WORKS,
24, BRADON STREET, E. C.

1891.

PK

933

A48

1891

PUBLISHER'S NOTICE.

The value of Colebrooke's *Umura Kosha* has never been under-rated and is well known to all Anglo-Sanskrit Scholars. It is a book which appears to be indispensably necessary to the students of the Calcutta University and indeed to all English-knowing students of Sanskrit, as furnishing English synonyms for Sanskrit words and very valuable notes on the text. But as the book has long been out of print and is not now available except at a great cost, it is hoped that the publication of the present edition will bring it within the reach of the general public and the students of the Calcutta University in particular. The publisher sincerely hopes that the undertaking will meet the support of those for whom it is intended.

January,
1891.

HARAGOBINDA RAKSHIT

P R E F A C E.

THE compilation of a Sanskrit Dictionary having been undertaken early after the institution of the College of Fort William, it was at the same time thought advisable to print, in Sanskrit and English, the work which has been chosen for the basis of that compilation ; as well for the sake of exhibiting an original authority to which reference will be frequently necessary, as with the view of furnishing an useful vocabulary which might serve until an ampler dictionary could be prepared and published.

The celebrated *Umura Kósha*, or Vocabulary of Sanskrit by UMURA SINGHA, is, by the unanimous suffrage of the learned, the best guide to the acceptations of nouns in Sanskrit. The work of PA'NINI on etymology is rivalled by other grammars, some of which have even obtained the preference in the opinion of the learned of particular provinces : but UMURA'S vocabulary has prevailed wherever the Sanskrit language is cultivated ; and the numerous other vocabularies, which remain, are consulted only where UMURA'S is either silent or defective. It has employed the industry of innumerable commentators, while none of the others (with the single exception of HE'MACHANDRA'S) have been interpreted even by one annotator. Such decided preference for the *Umura Kósha*, and the consequent frequency of quotations from it, determined the selection of this as the basis of an alphabetical dictionary, and suggested the expediency of also publishing the original text with an English interpretation.

Like other vocabularies of Sanskrit, that of UMURA is in metre ; and a considerable degree of knowledge of the language becomes requisite to discriminate the words from their interpretations

and to separate them from contiguous terms which affect their initials and finals. On this account, and to adapt the work to the use of the English student, the words, of which the sense is exhibited, are disjoined from their interpretation (which is included between crotchets); and the close of each word is marked by a *Italic* letter over it indicating the gender of the noun. Where a letter has been permuted according to the Sanskrit system of orthography, a dot is placed under the line to intimate that a letter is there altered or omitted: and a marginal note is added, exhibiting the radical final of the noun, or its initial, in every instance where either of them is so far disguised by permutation as not to be easily recognized upon a slight knowledge of the rudiments of the language, and of its orthography. An explanation in English is given in the margin, and completed, when necessary, at the foot of the page. The different interpretations proposed by the several commentators, and the variations in orthography remarked by them, are also specified in the same place.

According to the original plan of the present publication, the variations in the reading of the text (for which a careful collation has been made of several copies and of numerous commentaries) are noticed only where they affect the interpretation of a word or its orthography. It was not at first intended to insert those differences which are remarked by commentators upon other authority, and not upon the ground of any variation in the text itself. However, the utility of indicating such differences was afterwards thought to counterbalance any inconvenience attending it: and after some progress had been made at the press, this* and other additions to the original design were admitted, which have rendered a supplement necessary to supply omissions in the first chapters and complete the work upon an uniform plan.

To avoid too great an increase of the volume, the various readings and interpretations are rather hinted than fully set

* These additions are incorporated with the text in the present edition.

forth : it has been judged sufficient to state the result, as the notes would have been too much lengthened, if the ground of disagreement had been everywhere exhibited and explained. For the same reason, authorities have not been cited by name. The mention of the particular commentator in each instance would have enlarged the notes, with very little advantage, as the means of verifying authorities are as effectually furnished by an enumeration of the works which have been employed and consulted. They are as follow :—

I. The text of the *Umura Kōsha* :

This vocabulary comprised in three books, is frequently cited under the title of *Trika'nda*;* sometimes under the denomination of *Abhid'ha'na* (nouns), from its subject ; often under that of *Umura Kō'sha*, from the name of the author. The commentators are indeed unanimous in ascribing it to UMURA SINGHA. He appears to have belonged to the sect of *Budd'ha*, (though this be denied by some of his scholiasts ;) and is reputed to have lived in the reign of VIKRAMA'DITYA ; and he is expressly named among the ornaments of the Court of RA'JA'BHO'JA,† one of the many princes to whom that title has been assigned. If this mention of him be accurate, he must have lived not more than eight hundred years ago; for a poem entitled *Suba'hshita ratna sand'ha*, by a *Jaina* author named AMITAKATI, is dated in the year 1050 from the death of VIKRAMA'DITYA, and in the reign of MUNJA who was uncle and predecessor of RA'JA'BHO'JA. It, however, appears inconsistent with the inscription at *Budd'ha-gaya'* which is dated in the year 1005 of the era of VIKRAMA'DITYA, and in which mention is made of UMURA DE'VA, probably the same with the author of the vocabulary. From the frequent instances of anachronism both in sacred and profane story as

* i e. The three books. But that name properly appertains to a more ancient vocabulary, which is mentioned by the commentaries on the *Umura Kōsha* among the works from which this is supposed to have been compiled.

† In the *Bho'ja Praband'ha*.

current among the *Hindus*, more confidence seems due to the inscription, than to any popular tales concerning RA'JA'BHO'JA; and the *Umura Ko'sha* may be considered as at least nine hundred years old; and possibly more ancient.

It is intimated in the author's own preface that the work was compiled from more ancient vocabularies: his commentators instance the *Trika'nda*,* *Utpa'lini*, RABHASA and KA'TYA'YANA as furnishing information on the nouns; and VYA'DI and VA'RA-RUCHI on the genders. The last mentioned of these authors is reputed contemporary with VIKRAMA'DITYA and consequently with UMURA SINGHA himself.

The copies of the original, which have been employed in the correction of the text, in the present publication, are,

1st. A transcript made for my use from an ancient corrected copy in the *Tirhutya* character, and collated by me with a copy in *Dévanāgarī*, which had been carefully examined by SIR WILLIAM JONES. He had inserted in it an English interpretation; of which also I reserved a copy and have derived great assistance from it in the present publication.

2d. A transcript in *Dévanāgarī* character, with a commentary and notes in the *Ka'na'ra'* dialect. It contains numerous passages, which are unnoticed in the most approved commentaries, and which are accordingly omitted in the present edition.

3rd. Another copy in the *Dévanāgarī* character, with a brief and imperfect interpretation in *Hindī*.

4th. A copy in the Bengali character with marginal notes explanatory of the text.

5th. A copy in duplicate, accompanied by a Sanskrit commentary, which will be forthwith mentioned (that of RA'MA'SRA'MA). It contains a few passages not noticed by most of the commentators. They have been, however, retained on the au-

* See a preceding note.

thority of this scholiast. A like remark is applicable to certain other passages expounded in some commentaries but not in others. All such have been retained, where the authority itself has been deemed good.

6th. Recourse has been occasionally had to other copies of the text in the possession of natives, whenever it has been thought any ways requisite.

II. Commentaries on the *Umura Kôsha*.

1. At the head of the commentaries which have been used, must be placed that of RA'YA MUKUT'A, (or VRIHASPATI surnamed RA'YA MUKUT'A MAN'I.) This work entitled *Padachandrikâ*, was compiled, as the author himself informs us, from sixteen earlier commentaries, to many of which he repeatedly refers : especially those of KSHI'RA SWAMI', SUBHU'TI, HA'DD'A CHANDRA, KALINGA, KÔNKAT'A, SARVADHARA, and the *Vyāk'hya'mṛta Tīkasaṃvasva*, &c.*

Its age is ascertained from the incidental mention of a date : viz. 1353 *Saka*, or 4532 of the *Kaliyuga*, corresponding to A.D. 1431.

Though the derivations in MUKUT'A's commentary be often inaccurate, and other errors also have been remarked by later compilers, its authority is in general great ; and, accordingly, it has been carefully consulted under every article of the present work.

2. Among the earlier commentaries named by RA'YA MUKUT'A, that of KSHI'RA SWAMI' is the only one, which has been examined

* The following names may be selected from MUKUT'A's quotations, to complete the number of sixteen : *Mād'havi*, *Mād'huma'd'havi*, *Sarva'nanda*, *Abhinanda*, RA'JA'DE'VA, GO'VEERD'HANA, DRA'VI'DA, BHÔ'JARA'JA. But some of these appear to be separate works, rather than commentaries on the *Umura Kôsha*. MUKUT'A occasionally cites the most celebrated grammarians as PA'NINI, JAYA'DITYA, JINE'NDRA, MAITRE'YA, RAKSHITA, PURUSHOTTAMA, MA'D'HAVA, &c.

in the progress of this compilation. It is a work of considerable merit ; and is still in general use in some provinces of India, although the interpretations not unfrequently differ from those commonly received.

3. The *Vya'khyasut'ha*, a modern commentary by RA'MA-S'RA'MA or by BHA'NUDÍ'KSHITA (for copies differ as to the name of the author) is the work of a grammarian of the school of Benares. He continually refers to RA'YA MUKUT'A and to SA'MI'; and his work serves to confirm their scholia where accurate, and to correct them where erroneous. It has been consulted at every line.

4. The *Vya'khyá Pralipa* by ACHYUTA UPAD'HYA'YA is a concise and accurate exposition of the text : but adds little to the information furnished by the works above-mentioned. It has been, however, occasionally consulted.

In these four commentaries, the derivations are given according to PA'NINI'S system. In others, which are next to be enumerated, various popular grammars are followed for the etymologies. But, as the derivations of the words are not included in the plan of the present work, being reserved for a place in the intended alphabetical dictionary of Sanskrit, those commentaries have not been the less useful in regard to the information which was sought in them.

5. The commentary of BHARATA MALLA (entitled *Mugdhabó-d'hini*) has been as regularly consulted as those of MUKUT'A and RA'MA-S'RA'MA. It is indeed a very excellent work ; copious and clear, and particularly full upon the variations of orthography according to different readings or different authorities ; the etymologies are given conformably with VO'PADE'VA'S system of grammar. The author flourished in the middle of last century.

6. The *Sárá Sundari* by MAT'HURE'S'A has been much used. It is perspicuous and abounds in quotations from other commentaries ; and is therefore a copious source of information on the various interpretations and readings of the text. The

Supadma is the grammar followed in the derivations stated by this commentator. MAT'HURESÁ is author likewise of a vocabulary in verse entitled *Sabdaratnávalí*, arranged in the same order with the *Umura Kósha*, and which might serve therefore as a commentary on that work. It was compiled under the patronage of a Mussulman Chieftain *Mureh'ha Khán*, whose name is prefixed to it. The author wrote not more than 150 years ago.*

7. The *Padártha Kaumudí* by NA'RA'YANA CHAKRAVARTI is another commentary of considerable merit, which has been frequently consulted. The *Kalápa* is the grammar followed in the etymologies here exhibited.

8. A commentary by RA'MA'NA'T'HA VIDYA'VACHASPATI, entitled *Trika'ndaviveka*, is peculiarly copious on the variations of orthography, and is otherwise a work affording much useful information.

9. Another commentary which has been constantly employed, is that by NI'LAKANT'HA. It is full and satisfactory on most points for which reference is usually made to the expositors of the *Umura Kósha*.

10. The commentary of RAMA TARKAVA'GÍSA has been uniformly consulted throughout the work. It was recommended for its accuracy; but has furnished little information; being busied chiefly with etymology. This, like the preceding, follows the grammar, entitled *Kalápa*.

Other commentaries were also collected for occasional reference in the progress of this work; but have not been employed, being found to contain no information which was not also furnished, and that more amply, by the scholiasts

* His work contains the date 1558 Saka or A. D. 1666.

above mentioned. The list of them, contained in the subjoined note, may therefore suffice.*

III. Sanskrit dictionaries and vocabularies by other authors. Throughout the numerous commentaries on the *Umura Kósha*, the text itself is corrected or confirmed, and the interpretation and remarks of the Commentators supported, by references to other Sanskrit vocabularies. They are often cited by the scholiasts for the emendation of the text in regard to the gender of a noun, and not less frequently for a variation of orthography, or for a difference of interpretation. The authority quoted has been in general consulted before any use has been made of the quotations; or, where the original work cannot now be procured, the agreement of commentators has been admitted as authenticating the passage. This has been particularly attended to, in the chapter containing homonymous words; it having been judged useful to introduce into that chapter, the numerous additional acceptations stated in other Dictionaries, and understood to be alluded to in the *Umura Kósha*.

The dictionaries, which have been consulted, are 1st. The *Médirí*, an alphabetical dictionary of homonymous terms by MEDINIKARA. 2nd. The *Viswaprakása* by MAHE'S'WARA VAI-DYA, a similar dictionary, but less accurate and not so well arranged. It is the ground-work of the *Médirí* which is an improved and corrected work of great authority. Both are very frequently cited by the Commentators.

• *Kaumudi* by NATANA'NANDA; *Trikánda chinta'mani* by RAG'HUNA'THA CHAKRAVARTI; both according to PA'NINI'S system of etymology. *Vaishamya kaumudi* by RA'MAPRASA'DA TARKALANKA'RA; *Padamanjaribya* LO'KANA'THA; both following the grammatical system of the *Kalapa*. *Pradipamanjaribya* RA'MA-S'RAMA, a jejune interpretation of the text. *Vrihat Haravali* by RA'ME'S'WARA. Also commentaries, by KRISHNADA'SA, TRILOCHANA DA'SA, SUNDARA'NANDA, VANADI'TABHAT'TA, VISWANAT'HA, GOPA'L CHACRAVARTI, GOVINDA'NANDA, RA'MA'NDA BHOLA'NATHA, &c.

3. The *Haima*, a dictionary by HE'MA CHANDRA, in two parts ; one containing synonymous words arranged in six chapters ; the other containing homonymous terms in alphabetical order. Both are works of great excellence.

4. The *Abhid'hāna Ratnamālā*, a vocabulary by HALA'YUD'HA in five chapters ; the last of which relates to words having many acceptations. It is too concise for general use ; but is sometimes quoted.

5. The *D'haranī*, a vocabulary of words bearing many senses. It is less copious than the *Médinī* and *Haima* : but being frequently cited by Commentators, has been necessarily consulted.

6. The *Trika'ndasésa*, or supplement to the *Umura Kósha* by PURUSHO'TTAMA DE'VA.

6. The *Ha'rāvalī* of the same author.

The last of these two supplements to *Umura*, being a collection of uncommon words, has not been much employed for the present publication. The other has been more used. Both are of considerable authority.

The reader will find in the notes a list of other dictionaries quoted by the Commentators, but the quotations of which have not been verified by reference to the originals, as these have not been procurable. *

Works under the title of *Varn'adés'ana*, *Dviru'pa* and *Unádi* have indeed been procured : but not the same with the books cited ; many different compilations being current under those titles. The first relates to words the orthography of which is likely to be mistaken from a confusion of similar letters ; the second exhibits words which are spelt in more than one way ; the third relates to a certain class of derivatives, separately noticed by grammarians.

* *Umuramālā*, UMURA DATTA, *Saddārn'ava*, Sās'wata, *Varn'adés'ana*, *Dviru'pa*, *Una'dikósha*, *Ratna kó'sha*, *Ratnamālā*, RANTIDE'VA, RUDRA, VYA'DI, RABHASA, VOPA'LÍ'TA, BHA'GURI, AJAYA, VA'CHASPATI, TA'BA'PA'LA, ARUNADATTA.

IV. Grammatical works.

Grammar is so intimately connected with the subject of this publication, that it has been of course necessary to advert to the works of Grammarians. But as they are regularly cited by the commentators, it is needless to name them as authorities, since nothing will be found to have been taken from this source, which is not countenanced by some passage in the commentaries on the *Umura Kôsha*.

V. Treatises on the roots of Sanskrit.

Verbs not being exhibited in the *Umura Kôsha*, which is a vocabulary of nouns only, the treatises of MAITRÉYA, MA'D'HAVA, and others on Sanskrit roots, though furnishing important materials towards a complete dictionary of the language, have been very little employed in the present work ; and a particular reference to them was unnecessary, as authority will be found in the commentaries on UMURA, for any thing which may have been taken from those treatises.

VI. The Scholia of classic writings.

Passages from the works of celebrated writers are cited by the commentators on the *Umura Kôsha* ; and the scholiasts of classic poems frequently quote dictionaries in support of their interpretation of difficult passages. In the compilation of a copious Sanskrit dictionary an ample use may be made of the Scholia. They have been employed for the present publication so far only as they are expressly cited by the principal commentaries on the *Umura Kôsha* itself.

Should the reader be desirous of verifying the authorities, upon which the interpretation and notes are grounded, he will in general find the information sought by him in some one of the ten commentaries of UMURA, which have been before named ; and will rarely have occasion to proceed beyond those which have been specified as the works regularly consulted.

In regard to plants and animals and other objects of natural history, noticed in different chapters of this vocabulary, and

especially in the 4th, 5th and 9th chapters of the 2nd book, it is proper to observe, that the ascertainment of them generally depends on the correctness of the corresponding vernacular names. The commentators seldom furnish any description or other means of ascertainment besides the current denomination in a provincial language. A view of the animal, or an examination of the plant, known to the vulgar under that denomination, enables a person conversant with natural history to determine its name according to the received nomenclature of European Botany and Zoology : but neither my inquiries, nor those of other Gentlemen, who have liberally communicated the information collected by them,* nor the previous researches of SIR WILLIAM JONES, have yet discovered all the plants and animals, of which the names are mentioned by the Commentaries on the *Umura Kôsha* ; and even in regard to those which have been seen by us, a source of error remains in the inaccuracy of the Commentators themselves, as is proved by the circumstance of their frequent disagreement. It must be, therefore, understood, that the correspondence of the Sanskrit names with the generic and specific names in Natural History is in many instances doubtful. When the uncertainty is great, it has usually been so expressed ; but errors may exist where none have been apprehended.

It is necessary likewise to inform the reader that many of the plants, and some animals (especially fish), have not been described in any work yet published. Of such, the names have been taken from the manuscripts of DR. ROXBURGH and DR. F. BUCHANAN.

Having explained the plan and design of this edition of the *Umura Kôsha*, I have only further to state, that the delay which has arisen since it was commenced (now more than five years) has been partly occasioned by my distance from the press (the

* Drs. Roxburgh, F. Buchanan, and W. Hunter, and Mr. William Carey.

work being printed by MR. CAREY at Serampoor), and partly by avocations which have retarded the progress of collating the different copies of the text and commentaries : a task the labour of which may be judged by those who have been engaged in similar undertakings.

H. T. COLEBROOKE.

CALCUTTA, *Dec.* 1807.

CONTENTS.

	Page.
INTRODUCTION of the UMURA KOSHA.	1

BOOK I. CHAPTER I.

SECT. I.	HEAVEN, Gods, Demons ; their arms, ornaments, symbols or vehicles, and other attributes. Fire ; Air. Velocity. Eternity. Much.	1
SECT. II.	Sky ; weather ; planets ; stars.	15
SECT. III.	TIME ; its divisions. Phases of the moon ; eclipses.	24
SECT. IV.	Sin ; virtue ; happiness. Destiny ; cause. Nature. INTELLLECT ; reasoning ; knowledge. Senses ; tastes ; odours ; colours.	31
SECT. V.	Speech. Language. Compositions. Modifications and circumstances of speech.	38
SECT. VI.	SOUND.	44
SECT. VII.	MUSIC ; notes, tones ; instruments. Dancing. Dramatic exhibition ; actors, gestures, passions. Indications of passion. Festival.	45

CHAPTER II.

SECT. I.	INTERNAL REGIONS ; holes ; darkness. SERPENTS ; poison.	56
SECT. II.	HELL ; departed souls ; misery, pain.	59
SECT. III.	Seas ; WATER. Islands ; shores. Boats, ships. Fish. Lakes ; ponds, wells. Rivers. Aquatic plants.	60

BOOK II. CHAPTER I.

EARTH, soil. Countries. Roads. Measures of distance.	73
---	----

CHAPTER II.

TOWNS ; buildings, habitations.	77
--------------------------------------	----

CHAPTER III.

	page-
MOUNTAINS, rocks ; fountains, caves, mines.	
Minerals.	84

CHAPTER IV.

SECT. I.	FORESTS. Groves : gardens, avenues. Trees, plants. Trunk ; root ; wood ; leaf ; fruit.	86
SECT. II.	Trees of various kinds.	91
SECT. III.	Plants, mostly medicinal, or with sensible qualities.	106
SECT. IV.	Useful Plants.	112
SECT. V.	Drugs and potherbs. Grasses and palms.	118

CHAPTER V.

LIONS and other quadrupeds. Insects. Birds. Pairs, flocks, heaps.	137
--	-----

CHAPTER VI.

SECT. I.	MAN. Woman. Characters, relations, circumstances of women. Kinsmen, relatives. Person, as thin, fat, &c. Freckles, moles.	137
SECT. II.	Health. Medicine. Diseases. Diseased. Parts of the body.	150
SECT. III.	Dress, ornaments, clothes, perfumes, garlands. Furniture.	164

CHAPTER VII.

Race. Tribe. Order. PRIEST. Characters and descriptions of priests ; their occupations and observances. Sacrifice ; its requisites. Alms ; worship ; austerity ; study. Hypocrisy. Marriage. Human pursuits, and objects.	175
--	-----

CHAPTER VIII.

SECT. I.	MILITARY TRIBE. Kings ; ministers ; officers ; servants. Enemies ; allies. Requisites of government ; means of defence ; and of success. Revenue. Foresight. Insignia of Royalty.	191
----------	--	-----

CONTENTS.

xvii
page.

SECT. II.	Camp ; army. Elephants ; horses. Chariots. Litters. Warriors. Arms and weapons. War. Slaughter. Funeral. Prison. Life.	199
-----------	--	-------	-----

CHAPTER IX.

THIRD tribe.	Professions. Husbandman. Field. Implements of husbandry. Corn, pulse, oil-seeds, &c. Granary. Kitchen. Vessels. Condiments. Prepared food. Dairy. Cattle. Traffick ; weights and measures. Commodities.	220
--------------	---	-------	-----

CHAPTER X.

FOURTH tribe.	Mixed classes. Artisans. Jugglers. Dancers. Musicians. Hunters. Servants. Barbarians. Dogs. Hogs. Chace. Theft. Nets, snares, ropes. Loom. Pole for burden. Wrought leather. Tools. Art. Images. Wages. Spirituous liquor. Gaming	248
---------------	---	-------	-----

BOOK III. CHAPTER I.

Epithets of persons.	259
----------------------	-------	-----

CHAPTER II.

Qualities of things.	272
----------------------	-------	-----

CHAPTER III.

Miscellaneous.	286
----------------	-------	-----

CHAPTER IV.

SECT. I.	Homonymous words, Ending in क	298
SECT. II. — in ख	304
SECT. III. — in ग	<i>ibid</i>
SECT. IV. — in घ	307
SECT. V. — in ङ	<i>ibid</i>
SECT. VI. — in च	308
SECT. VII. — in ज	<i>ibid</i>
SECT. VIII. — in ञ	309
SECT. IX. — in ट	310

			page.
SECT. X.	Ending in ङ 312
	— in ङ <i>ibid</i>
SECT. XI.	— in ङ 313
	— in ङ 314
SECT. XII.	— in ङ 317
SECT. XIII.	— in ङ 325
SECT. XIV.	— in ङ <i>ibid</i>
SECT. XV.	— in ङ 328
SECT. XVI.	— in ङ 330
SECT. XVII.	— in ङ 337
SECT. XVIII.	— in ङ 338
SECT. XIX.	— in ङ <i>ibid</i>
		— in ङ 339
		— in ङ 340
SECT. XX.	— in ङ 342
SECT. XXI.	— in ङ 346
SECT. XXII.	— in ङ 355
SECT. XXIII.	— in ङ 359
SECT. XXIV.	— in ङ 361
SECT. XXV.	— in ङ 363
SECT. XXVI.	— in ङ 366
SECT. XXVII.	— in ङ 369
SECT. XXVIII.	Indeclinables (Homonyma). 371

CHAPTER V.

Indeclinables (Synonyma). 376
---------------------------	-------	-----------

CHAPTER VI.

Genders.

SECT. I.	Feminine. 383
SECT. II.	Masculine. 388
SECT. III.	Neuter. 393
SECT. IV.	Masculine and Neuter. 397
SECT. V.	Masculine and Feminine. 399
SECT. VI.	Feminine and Neuter. 400
SECT. VII.	Three genders. 401
SECT. VIII.	Variation of gender. 402

16/11 50 an 1958 Brest
 4-15 P.M. Sun. 28th Jan.

अमरकोषः ।

यस्य ज्ञानदयासिन्धोरगाधस्यानघा गुणाः ।
 सेव्यतामृचयो धीराः स त्रिये चाद्यताय च ॥

ABBREVIATIONS EXPLAINED.

dn.	...	Dual	...	द्विवचनम्.
pl.	...	Plural	...	बहुवचनम्.
m.	...	Masculine	...	पुंलिङ्गम्.
f.	...	Feminine	...	स्त्रीलिङ्गम्.
n.	...	Neuter	...	क्लीबलिङ्गम्.
i.	...	Indeclinable	...	अव्ययम्.

2. अमरा^m निर्जरा^m देवास्^m त्रिदश^m विबुधाः^m सुराः^m
 3 m 4 m 5 m d

सुपर्वाणः^m सुमनसस्^m त्रिदिवेश^m दिवौकसः^m

1—य. 2—क. 3—वृष. 4—नस्. 5—कस्.
^a यो and दिव both fem. also neut. दिवं. ^b Or त्रिपिष्ट
 त्रिपिष्टः. ^c A god, sing. अमरः. pl. अमराः. ^d दिवौ
 दिवौकः (स्).

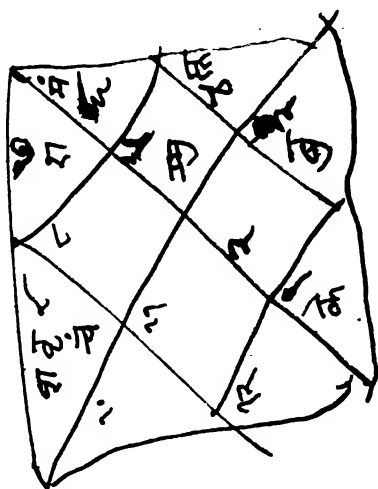
		page.
SECT. X.	Ending in ठ	312
	— in ड	<i>ibid</i>
SECT. XI.	— in ढ	313
	— in ण	314
SECT. XII.	— in त	317
SECT. XIII.	— in थ	325
SECT. XIV.	— in द	<i>ibid</i>
SECT. XV.	— in ध	328
SECT. XVI.	— in न	

SECT.
SECT.
SECT.

SECT.
SECT.
SECT.
SECT.
SECT.
SECT.
SECT.
SECT. 2

ग्रामसंरूपक कर्मकृतः २४ (विष्णुवर्णनम्)
तत्रैष्टम २६ घ० १५० प०

तत्समये वृत्तिकालगने
लालापूर्णचन्द्रगृहे उक्ते जातः
जन्मलग्नम्

Feminine.	383
Masculine.	388
Neuter.	393
Masculine and Neuter.	397
V. Masculine and Feminine.	399
VI. Feminine and Neuter.	400
VII. Three genders.	401
VIII. Variation of gender.	402

Digitized by Google

3. आदितेया इविषदेः लेखा अदितिनन्दनाः
 आदित्या कृमवोऽस्वप्ना अमर्त्या अचतान्धसः
 4. बर्हिर्मुखाः ऋतुभुजो गीर्वाणा दानवारवः
 इन्दारका देवताजि (पुंसि वा) देवता (स्त्रियाम्)
 5. आदित्या विश्व वसुक्स् तुषितामास्त्राणिनाः
 महाराजिक साध्याश्च रुद्राश्च गणदेवताः
 6. विद्याधरोऽभ्यरो यक्ष रक्षो गन्धर्व किम्बराः
 पिशाचो गुह्यकः सिद्धो भूतो (ऽमी देवयोगयः)
 7. असुरा दैत्य दैतेय दशुजेंद्रारि दानवाः
 शुक्रशिष्या दितिसुताः पूर्वदेवाः सुरद्विषः
 8. सर्वज्ञः सुगतेः बुद्धो धर्मराजस् तथागतः

Sets of divi-
nities, e

Demi-gods,
& nymphs. h

Giants or
Titans. k

A Jina or
Buddha.

1—वह्. 2 ऋभु. 3—वस्. 4—भुज्. 5—रि. 6—त. 7 वसु.
 8 आ—. 9 ऋ—. 10 असुरस्. 11—वस्. 12 द—. 13—द्वि.
 14—राज.

^a दिक्वित् or इण्वित् and इण्वित् (द्वि). ^b ऋभुः or ऋभूः. ^c बर्हि-
 स्तः or बर्हिस्तः. ^d Masc. or neut. ^e Each consists of a speci-
 fied number (see their names in other dictionaries.) *Adityas* 12. *Viswa-*
dēvas 10. *Vasus* 8. *Tushitas* 36. *Ābhāsavādras* 64. *Anilas* 49. *Ma-*
hārājikas 220. *Sād'hyās* 12. *Rudras* 11. ^f Pl. विन्ने i.e. विन्नेदेवाः.
^g Also महाराजकः. ^h Of various classes and denominations, as *Vi-*
dyād'haras &c. ⁱ Likewise जचः, fem. यची and बचिषी. ^j Also
 पैशाचः. ^k A demon, sing. बहुरः, pl. बहुराः. Likewise आसुरः.
^l Also वधः.

^m ^{1 m} ^m ^m ^m
समन्तभद्रो भगवान् मारजित् लोकजित् जिनः

^m ^m ^{2 m} ^m
9. षडभिन्नो दशवत्सो ऽष्टवपादी विनायकः

^m ^m ^{3 m a} ^m
मुनीन्द्रः श्रीधरः शाखा मुनिः

^{4 m}
शाक्यमुनिस् (तु यः)

^{m c} ^{m d} ^{5 m}
10. (स) शाक्यसिंहः सर्वार्थसिद्धः शौष्ठोदनिश्च (च सः) BUDD'HA. b

^{6 m} ^{7 m} ^{8 m}
नौतमश्च (चा) ऽर्कवन्धुश्च (च) मावादेवीसुतश्च (च सः)

^{9 m f} ^{10 m} ^m ^{11 m} ^m
11. ब्रह्मात्मन्ः सुरज्येष्ठः परमेष्ठी पितामहः

BRAHMA. c

^m ^m ^{12 m} ^m
हिरण्यगर्भो लोकेशः स्ववन्धुश्च चतुराननः

^{13 m} ^{14 m} ^{15 m g} ^{m h} ^m
12. धातास्त्रयोनिर्द्विष्यो विरिद्धिः कमलासनः

^{16 m} ^m ^{17 m} ^{18 m} ^{19 m} ^m
स्रष्टा प्रजापतिर्विधा विधाता विश्वरूपं विधिः

^m ^{20 m j} ^m ^m ^{21 m}
13. विष्णुर्नारायणः कृष्णो वैकुण्ठो विटरञ्जवाः

VISHN'U. i

दामोदरो हृषीकेशः केशवो माधवः स्वभूः

- 1—वत्. 2—दिन्. 3—शास्त्र. 4—सुनि. 5—दनि. 6—तव.
7—वत्सु. 8—सुत. 9—ज्ञान. 10—चा—. 11—पिन्. 12—नृ.
13—शास्त्र. 14—च—. 15—दृ—. 16—स्रष्टृ. 17—वेषस्. 18—हृ. 19—सृज्.
20—ना—. 21—वत्सु.

^a Likewise शाखिता (हृ). ^b The founder of the religion named from him. ^c Also शाक्यः. ^d Likewise सर्वार्थः, and सिद्धार्यः. ^e Providence, or the Creator. ^f Also ब्रह्मा. ^g Likewise कृष्णः, and हृष्यः. ^h विरिद्धिः, विरिद्धिः, विरुद्धः and विरुद्धनः. ⁱ The pervader and preserver; identified by Hindu mythology with the hero *Krishna* son of *Vasudeva*. ^j Likewise नारायणः.

14. दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षो गोविन्दो गरुडध्वजः
 पीताम्बरोऽश्रुतः शार्ङ्गो विष्णुक्षेनो जगद्गणः
 15. उपेन्द्र इन्द्रावरजश् चक्रपाणिश् चतुर्भुजः
 पद्मनाभो मधुरिपुर्वासुदेवस् त्रिविक्रमः
 16. देवकीनन्दनः शौरिः श्रीपतिः पुरुषोत्तमः
 वनमाली बलिध्वंसी कंसारातिरघोक्षजः
 17. विश्वम्भरः कौटभञ्जिद् विष्णुः श्रीवत्सलाक्षनः
 वासुदेवो (ऽस्य जनकः स एव) आनकदुन्दुभिः
 18. बलभद्रः प्रलम्बघ्नो बलदेवो ऽश्रुताग्रजः
 रेवतीरमणो रामः कामपालो हस्ताबुधः
 19. नीलाम्बरो रौहिणेयस् तालाङ्को सुवली हली
 संकर्षणः सीरपाणिः कालिन्दीभेदने बलः

VASUDEVA.h

BALARA'MA.j

1 शार्ङ्गिन्. 2—रज. 3—लि. 4 वा—. 5—लिन्. 6—सिन्.
 7 अघोक्षज. 8—जित्. 9—व. 10—विन्. 11 हलिन्.

^a Also विष्णुक्षेनः. ^b Likewise पद्मनाभिः. ^c Also वासुदेवः, वासुः.
^d Likewise देवकीनन्दनः. ^e Or शौरिः. ^f Also बलिध्वंसी. ^g Likewise श्रीवत्सः.
^h Father of *Krishn'a*, and son of *Anacadundubha*. ⁱ Also आनकदुन्दुभिः. And दुन्दुः. ^j Brother of *Krishn'a*. ^k Likewise भद्रबलः.
 And भद्रवत्सः. ^l Also सुवली or सुवली. ^m Likewise बलवत्सः.

20. मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो मीनकेतनः
 कन्दर्पो दर्पको ऽनङ्गः कामः पद्मशरः सारः
 21. शम्बरारिर्मनसिजः कुसुमेषुरनन्यजः
 पुष्पधन्वा रतिपतिर्भूकरध्वज आत्मभूः
 22. ब्रह्मसूत्रिश्चकेतुः (स्याद्) ऽनिबद्ध उषापतिः
 लक्ष्मीः पद्माख्या पद्मा कमला श्री ह्रीरिप्रिया
 23. इन्दिरा लोकाभाता मा श्रीराश्वितनया रमा
 (शंखो लक्ष्मीपतेः) पाञ्चजन्यश्च
 (चक्रं) सुदर्शनः
 24. कौमदकी (गदा)
 (खड्गे) मन्दकः
 कौस्तुभो (मणिः)
 गरुडान् गरुडस् तास्यो वैनतेयः खगेश्वरः
 25. नागान्तको विष्णुरथः सुपर्णः पद्मगाशनः

KA MADE VA.
aANIRUDH.
DHA. e

Lakshmi. i

Krishn'a's
conch.His discus
& missile
weapon.

His mace.

His sword.

His jewel.

The vehicle
of Vishn'u. k

1 म— 2 अनन्यज. 3—मन्मथ. 4 वि— 5—मार. 6—मन्मथ. 7—उ.
 a Love or Cupid; son of Krishn'a. b Also शम्बरारिः, and सन्-
 रारिः, or संवरारिः. c Likewise मनोजः. d Also पुष्पधनुः (स्).
 e Son of Pradyumna and husband of Ushá. f This and the following
 terms are titles both of Kāmadēva and Aniruddha. g Likewise चक्रध्वजः
 or चक्रध्वजः, and रत्नध्वजः, or रत्नध्वजः—रत्नध्वजः. h Also उषा-
 पतिः. i The wife of Vishn'u, and goddess of prosperity. j Likewise
 कौमादी, and कौपोदकी. k Various described as a gigantic crane,
 a vulture, or an eagle.

14. दै॒त्यारिः पु॒ण्डरी॒काक्षो गोवि॒न्दो ग॒ङ्गध॒रः
 पी॒ताम्ब॒रोऽच्युतः शार्ङ्गो वि॒ष्वक्से॒नो ज॒नाह॒नः
 15. उ॒पेन्द्र इन्द्रा॒वर॒जश्च॒क्रपा॒णिश्चतु॑र्भुजः
 प॒द्मना॒भो मधु॒रिपु॒र्वासु॒देवस्त्रि॑विक्रमः
 16. दे॒वकी॒नन्द॒नः शै॒रिः श्री॒पतिः पु॒रुषो॒त्तमः
 व॒नमा॒ली व॒लिध्वं॒सी कं॒सार॒तिर्घो॒क्षजः
 17. वि॒श्वम्भ॒रः कै॒टभ॒जिद् वि॒धुः श्री॒वत्स॒लाक्ष॒नः
 वासु॒देवो (ऽस्य॒ जन॒कः स ए॒व) आ॒नक॒दुन्दु॒भिः
 18. ब॒लभ॒द्रः प्र॒लम्ब॒ग्नो ब॒लदे॒वो ऽच्यु॒ताग्र॒जः
 रे॒वती॒रम॒णो रा॒मः का॒मपा॒लो ह॒स्ता॒सुधः
 19. नी॒लाम्ब॒रो रौ॒हिणे॒यस् ता॒लांके॒ सु॒वली॒ ह॒ली
 सं॒कर्ष॒णः सी॒रपा॒णिः का॒लिन्दी॒भेद॒नो ब॒लः

VASUDEVA.h

BALARA'MA.j

1 शार्ङ्गिन्. 2-रज. 3-वि. 4 वा—. 5-विन्. 6-सिन्.
 7 कघोक्षज. 8-जित्. 9-व. 10-विन्. 11 हसिन्.

^a Also विश्वक्सेनः. ^b Likewise पद्मनाभिः. ^c Also वासुदेवः, वासुः.
^d Likewise दैवकीनन्दनः. ^e Or शैरिः. ^f Also वलिध्वंसी. ^g Likewise श्रीवत्सः.
^h Father of *Krishna*, and son of *Anacadundubha*. ⁱ Also जनकदुन्दुभिः. And दुन्दुः. ^j Brother of *Krishna*. ^k Likewise बलभद्रः.
 And बलभद्रः. ^l Also सुवली or सुवली. ^m Likewise बलः.

20. म॒द॒नो॑ म॒न्य॒षो॑ मारः प्र॒द्यु॒म्नो॑ मी॒नके॑तनः KA' MADE' VA.
a

क॒न्द॒र्पो॑ द॒र्प॒को॑ ऽन॒ङ्गः॑ का॒मः प॒ञ्च॒शरः॑ खरः
m b l m c m 2 m

21. श॒म्भ॒रारि॑र्म॒नसि॑जः कु॒सुमे॑षु र॒न्यजः॑
3 m d m m m
पु॒ष्प॒धन्वा॑ र॒तिप॑तिर्भ॒कर॑ध्वज॒आम॑भूः
m f 4 m g m m h

22. ब्र॒ह्म॒सू॒र्वि॒श्व॒केतुः॑ (स्याद्) ऽनि॒रु॒द्ध उ॒षा॑पतिः ANIRUD'
DHA. e
ल॒क्ष्मीः॑ प॒द्मा॒लया॑ प॒द्मा॒ कम॑ला श्री॒र्ह॒रि॒प्रिया॑ Lakshmi. i

23. इ॒न्दिरा॑ लो॒कमा॑ता मा॒ क्षी॒रा॒ब्धित॑नया र॒मा
f 5 f f f f
(शं॒खो ल॒क्ष्मी॑पतेः) पा॒ञ्च॒ज॒न्य॒श्
m
(चक्रं) सु॒दर्शनः॑
f j
24. कौ॒म॒द॒की॑ (ग॒दा) His discus
His missile
His weapon.
His mace.

(ख॒ड्गो) म॒न्द॒कः॑ His sword.

कौ॒स्तु॒भो॑ (म॒णिः) His jewel.

ग॒रु॒ड॒मान् ग॒रु॒ड॒स् ता॒र्क्ष्यो॑ वै॒न॒तेयः॑ ख॒गे॒श्वरः॑ The vehicle
of Vishn' u. k

25. ना॒गा॒न्त॒को॑ वि॒ष्णु॑रयः सु॒पर्णः॑ प॒द्म॒गा॒शनः॑

1 ज— 2 अनन्यज. 3—ननु. 4 वि—. 5—माह. 6—तानु. 7—उ.

^a Love or Cupid; son of *Krishn'a*. ^b Also शम्भरारिः, and सम्भरारिः, or संभरारिः. ^c Likewise जनोजः. ^d Also पुष्पधनुः (स). ^e Son of *Pradyumna* and husband of *Ushá*. ^f This and the following terms are titles both of *Kāmadēva* and *Aniruddha*. ^g Likewise चक्रकेतुः or चक्रकेतुः, and रियकेतुः, or रियकेतुः—रियकेतनः. ^h Also उषापतिः. ⁱ The wife of *Vishn'u*, and goddess of prosperity. ^j Likewise कौमादी, and कौपोदकी. ^k Various described as a gigantic crane, a vulture, or an eagle.

Siva. a

^{m b} शंभु^mरीयः ^m पद्म^mपतिः ^m शिवः ^{l m} शूल^mी महेश्वरः

26. ईश्वरः ^{m m c} सर्व^m ईशानः ^{2 m} शक्रश्च ^m चन्द्रशेखरः

^m भूतेशः ^{m d} खण्डपरशु^mर्गिरीशो ^m गिरिशो ^m षष्ठः

27. अत्युच्चयः ^{3 m e} क्षत्तिवासाः ^{4 m} पिनाकी ^m प्रमथाधिपः

^m उग्रः ^{5 m} कपर्दी^m श्रीकण्ठः ^m शितिकण्ठः ^m कपालभृत्

28. वामदेवो ^m महादेवो ^{6 m} विष्णुपाशस् ^m त्रिलोचनः

^{7 m} क्षयानुरेताः ^m सर्वज्ञो ^m धूर्जटि ^m नीललोहितः

29. हरः ^{m f} क्षरहरो ^m भर्गस् ^{8 m g} त्र्यम्बकस् ^{9 m} त्रिपुरान्तकः

^m गङ्गाधरो ^m ऽन्धकरिपुः ^{10 m} क्रतुध्वंसी ^m वृषध्वजः

30. व्योमकेशो ^m भवो ^m भीमः ^{11 m} स्याणू ^m रुद्र उमापतिः

His braided
hair. h

^m कपर्दी^m ऽस्य जटाजूटः)

His bow.

^m पिनाको ⁿⁱ ऽजगवं (धनुः)

His attend-
ants.

31. प्रमथाः ^{m j} (स्युः ^k पारिषदा)

The divine
mothers. l

^m ब्राह्मी ^f त्र्याम्बास्तु म.तरः)

1—विष्णु. 2—हर. 3—रुद्र. 4—किन्. 5—दिन्. 6—अ. 7—तत्.
8 भर्ग. 9—व्यव. 10—सिन्. 11—स्याणू.

^a The destroyer and reproducer. ^b Also यक्षः. ^c Likewise सर्व.
^d Also खण्डपरशुः. ^e Likewise क्षत्तिवासाः (सु). ^f Also हीरः. ^g Likewise
भर्गः. ^h Rolled on his head. ⁱ Also अजकर्व, अजगर्व, अजगर्व,
अजकर्व, and अजोकर्व. ^j Sing. प्रमथः. ^k This, which is likewise
a name of Siva's attendants, is variously written. Sing. पारिषदः
पारिषदः, or पारिषदः. ^l Or energies of the gods, viz. Bráhmī, Mahéswarī,
Aindri, Vaxáhi, Vaishnavī, Kaumārī, Kaurvērī or Chámundā, and
Charchicā. ^m Also ब्रह्माणी.

- ^f ^{f b} ⁿ
विभ्रुति भ्रुतिरैश्वर्यम् (अश्विमादिकमष्टधा) Superhuman
power. a
- ^f ^f ^{f d} ^{f e} ^f ^{1 f f}
32. उमा कात्यावनी गौरी काशी हैमवतीध्वरी BHA'WANI'c
- ^{f g} ^f ^f ^f ^f ^f
शिवा भवानी बद्रीणी सर्वाणी सर्वमङ्गला
- ^f ^f ^f ^f ^{f h} ^{2 f i}
33. अपर्णा पार्वती दुर्गा च्छानी चण्डिकाश्विका
- ^{3 m} ^m ^m ^m
विनायके विघ्नराज हैमातुर गणाधिपाः GAN'ES'a. j
- ^{4 m} ^m ^m ^m
34. (अष्टौ) कदन्त हेरम्ब लम्बोदर गजाननाः
- ^m ^m ^{5 m l} ^m
कार्तिकेयो महासेनः शरजम्बा वृहन्ननः KA'RTI'KEYA.
k
- ^m ^m ^m ^m ^m
35. पार्वतीनन्दनः स्कन्दः सेनानीरग्निध्व र्युहः
- ^{6 m m} ^m ^m ^m ^m
वाङ्मलेयस् तारकजित् विशाखः शिखिवाहनः
- ^m ^m ^m ^{m n}
36. वायसातुरः शक्तिधरः कुमारः क्रोचदारणः
- ^m ^{7 m} ^{8 m p} ^{9 m q} ^m
इन्द्रो मरुत्वान् मघवा विडोजाः पाकशासनः INDRA. o

1 ई—, 2 अ—, 3—क, 4 ए—, 5—कन्, 6—देव, 7—त्वत्,
8—वन्, 9—जह्.

* Consisting in preternatural faculties of eight sorts (see the enumeration in other dictionaries), such as the power of assuming an imperceptible form &c. ^b This and the preceding term (विभ्रुतिः) are by some considered to be here intended for names of ashes rubbed on the person of SIVA. ^c The wife of Siva and goddess of destruction. ^d Likewise गौरी. ^e Also काशी. ^f Likewise रैवरी. ^g Also शिवी. ^h Likewise चण्डिः, चण्डी or चण्डा. ⁱ Also जम्बा. ^j The obviator of difficulties. ^k The god of war. ^l Likewise शरजम्बा. ^m Also वाङ्मलेय. ⁿ Likewise क्रोचदारणः. ^o Regent of the sky. ^p Also मरुत्वान् (वत्) ; some add मरुवन्. ^q Likewise विडोजाः.

37. इक्ष्वा^{l m a}वाः शुना^{m b}सीरः पु^mरु^mह^mतः पु^mर^mन्द^mरः
 जि^mष्णु^mर्षे^m स्व^mर्ष^mभः श^mक्रः श^mत^mम^mन्यु^mर्हि^m व^mस्य^mतिः
 2 m c m 3 m m 4 m 5 m
38. सू^{m d}ता^mमा गो^mत्र^mभि^mद् व^mज्री वा^mस^mवो इ^mत्र^mहा इ^mषा
 वा^{6 m}सो^mष्य^mतिः सु^mर^mप^mति र्वा^mरा^mतिः श^mची^mप^mतिः
 6 m m 7 m m
39. अ^mश्व^mमे^mदी इ^mरि^mह्यः स्वा^mरा^mन् न^mमु^mचि^mसू^mद^mनः
 m 8 m 9 m m
 सं^mक्र^mन्द^mनो दु^mश्च^mव^mनस् त^mरा^mषा^mन् मे^mघ^mवा^mह^mनः
 m m 10 m
40. आ^mश्व^mरु^mहः स^mह^mस्रा^mश्च अ^mभ^mजा^mस्
 (तस्य तु प्रिया)

SACHI. e

पुलोमजा शची न्द्राणी

12 f g

Indra's City.

(नगरी त्व) मरावती

His horse.

41. (इव) उच्चैःश्रवाः

His chario-
teer.

(सूते!) मातलि

His grove or
garden.नⁿन्दनं (वनं)

His palace.

(स्यात् प्रासादे) वैजयन्तो

JAYANTA. i

जयन्तः पाकशासनिः

- 1—वसु. 2—मनु. 3—जिनु. 4—हनु. 5—वनु. 6—दिनु.
 7—राज. 8—वन. 9—वाह. 10—वसु. 11—इ. 12—अ.
 13—वसु.

* Also इक्ष्वावाः. ^b Likewise शुनासीरः and शुनासीरः. ^c Also सुतामा. ^d Some add वासोष्यतिः. ^e The wife of Indra. ^f Likewise शचीः, and सची, or सचिः. ^g Also अनरा. ^h Likewise उच्चैःश्रवः (सु). ⁱ Son of Indra.

42. ^mयेरावतो ^{l m}ऽधमातर्द्धे ^{2 m}रावणा ^{3 m}धसुवस्रमाः
^fइन्द्रादिनी ^{m n}वज्रम् ^{m n a n b m}(ऽस्त्री स्यात्) कुलिशं ^mभिदुरं ^mपविः
^{m m c m d m 4 m f e}His thunderbolt.
43. ⁿशतकोटिः ^{m n}स्वयं ^mइन्द्रोत्तिरथनिर् (द्वयोः)
^{n n}योमवानं विमानो (ऽस्त्री)
^{5 m}(नारदाद्याः) सुरर्षवः
^{6 f f}The car of Indra. f.
^{5 m}A divine sage. g.
44. ^{6 f f}(स्यात्) सुधर्मा देवसभा
^{n i 7 n f}पौषमष्टतं सुधा
^{f f f k f}मन्दाकिनी विष्वक्का स्वर्णदी सुरदीर्घिका
^{m m 8 m m m}The food of the gods. h.
^{m m}The river of heaven. j.
45. ^{m m}मेघः ^{8 m}सुमेरुर्द्धे ^mमाद्री ^mरत्नसानुः ^mसुराखवः
^{m m}(पञ्च ते देवतरवे) मन्दारः पारिजातकः
^{m 9 m m n}The mountain Sumera. l
^{m m}Five celestial trees. m.
46. सन्तानः कल्पवृक्षश्च (च पुंसि वा) हरिचन्दनं

1 य— 2 ऐ— 3 य— 4 य— 5—विं. 6—नं.
 7 य— 8—द्रि. 9—वृक्ष.

* Also कुलीशं. b Likewise भिदिरं and भिदुः. c Also स्वयः (सु).
 d Likewise वज्रः. And वज्रः or वंजः. e Also यक्षिणी, and यक्षायनिः.
 f Or of any god. g As Nārada, &c. h Ambrosia and Nectar ; or
 the food and drink which confer immortality. i Likewise पौषं and
 पौषं. j The Ganges of the sky, suggested probably by the milky-way.
 k Also स्वर्णदी. l The extremity of the world's axis ; where the gods
 abide. m Severally named in the text.

SANATKU-
MARA. a

m b m c

सनत्कुमारो वैधातः

The *Aswini*.
d

m l m

सर्वेद्याष्विनीसुतो

m e 2 m m 3 m

47. नासत्यावशिनी दक्षावशिनेयौ (च तावुभौ)

Nymphs. f

4 f f g h

(क्षियां वज्र्य) पुरसः सर्वेद्या (उर्वशीमुखाः)

Celestial
musicians. i

m j 5 m k 6 m l

48. (हाहा ह्रुह्य चैवमाद्या) गन्धर्वास्त्रिदिवीकसः)

Fire.

m m m m m m

अग्निर्वैश्वानरो वह्निर्वीतिहोत्रो धनञ्जयः

m m 7 m 8 m n

49. क्षपीटयोनिर्जलने जातवेदास् तनूनपात्

9 m 10 m o 11 m m m

वहिः शुष्मा कृष्णवर्मा शोचिष्केयु उषर्बुधः

1 च— 2 अश्विन. 3 आ— 4 अपुरस. 5—ह्र. 6—ख. 7—दक्ष.
8—पाद्. Or—पात्. 9 वहि Or वहिस्. 10—नृ. 11—अनृ.

* The son of *Brahmā*, and eldest of the progenitors of mankind.
 b Likewise सत्कुमार. c Also वधातकिः. d Physicians of heaven, and twin sons of the sun by his wife *Sanjnyā* in the shape of a mare, or children of the constellation *Aswini*. One of the twins is named *Násatya*, and the other *Dásra*; but these terms, in the dual, designate both of them. Their patronymics are used in the singular, when either is singly intended. e Likewise नासिक्यौ. f Celestial courtesans, as *Urvasī*, *Rambhā*, *Ménacā*, *Ghrīlāchi*, *Tilōttamā*, &c. g Likewise सर्वेद्या. h Also उर्वशी and उर्वशी. Quiristers of heaven, as *Hāhā*, *Hūhū*, *Tumbura*, *Viśvāvasu*, *Chitrarāṭha*, &c. i Likewise हाहा; and हाहाः (स्). And Indec. हाहाः. k Also ह्रुह्रः and हाहाह्रुह्रः. And Indec. ह्रुह्रः. l Sing. गन्धर्वः. Also गन्धर्वः and गान्धर्वः. m One commentator makes the plural of this word त्रिदिवीकसः, but erroneously say others. n Or, according to a different etymology, तनूनपात् (त्). And तनूनपाः (पा). o युषन्, or वहिःयुषन्. Also युषः (य).

50. आश्रयाशो दृक्कानुः क्षयाशुः पावको ऽनलः
 m a m m b m m
 m 1 m 2 m 3 m

रोहिताशो वासुसखा शिखावानाशुशुक्षणिः
 4 m 5 m m m

51. हिरण्यरेता छतभग् दहनो हव्यवाहनः
 6 m c 7 m d 8 m m m

सप्तार्चिर्दुनाः शुक्रश्चित्रभानुर्विभावसुः
 m 9 n

52. शुचिरपिक्तं

ओर्वस् (तु) वाडवो वडवानलः
 10 m m m
 m f m f g 11 f h f f

Submarine
fire. c

(वक्त्रेर्हो) ज्वालकीलावर्चिर्दितिः शिखा (स्त्रियां)
 m f n i m

Flame. f

53. (त्रिषु) स्फुलिङ्गोऽग्निकणः
 m m

A spark.

सन्तापः संज्वरः (समौ)
 m m 12 m 13 m

A burn.

धर्मराजः पितृपतिः समवर्ती परेतराट्
 m m 14 m m 15 m m

YAMA. j

54. क्षतान्तो यमुनाध्वता यमनो यमराट् यमः
 m m k m m m

कालोदण्डधरः आश्वदेवो वैवस्वतो ऽन्तकः

1—खि, Or —ख. 2—वत. 3—आ—. 4—तसु. 5—भुज्. 6—स.
 EX. —चिस्. 7—नस्. 8—क्र. 9—अ—. 10—वै. 11—चचि.
 12—सिन् 13—राज्. 14—ह. 15—राज्.

* Likewise आश्रयाशः. b Also क्षयाशु. c Likewise सप्तार्चिः (चि).
 d Also दहनाः. e A being consisting of flame, but with a mare's head,
 sprung from the thighs of *Urua*, and was received by the ocean.
 f Masc. ज्वालः, fem. ज्वाला. g Fem. कीला. h Also f. n. चचिः, (स).
 i Fem. स्फुलिङ्गा, neut.—गं. j The regent of worlds below; or death,
 and judge of departed souls. Likewise दण्डधरः.

A giant or ghost.

55. राक्षसः कौणयः क्रव्यात् क्रव्यादो ऽक्षप चाग्रः

रात्रिचरो रात्रिचरः कर्बुरो निक्कषाम्मजः

59. वातुधानः पुष्यजने नैर्द्धतो वातु रक्षसी

VARUNA. f

प्रचेता वरुणः पाथी वादसांपतिरप्यतिः

Air or wind.

57. श्वसन स्यर्धने वायुर्मातरिष्वा सदागतिः

वृषदध्ने गन्धवहे गन्धवाहा निष्वाधुगाः

58. समीर मावत मरुज् जगत्प्राच समीरथाः

नभस्वद् वात पवन पवमान प्रभञ्जनाः

Air inhaled.

59. प्राणो ऽपानः समानश्चोदान व्यानोच वायवः

शरीरस्था इमे

Speed or velocity.

रंक्ष तरसी (तु) रवः स्वदः

1 क्रव्याद्. 2 रक्षस्. 3-तस्. 4 पाथिन्. 5 च- 6-चन्.
7 च- 8 चा- 9-त्. 10-त्. 11-न. 12 च- 13 तरक्षः

^a Or कौणयः. ^b Or चाग्रिः. ^c Likewise कर्बुरः, and कर्वरः. ^d Or वातुधानः. ^e Also नैर्द्धतिः. ^f Or the regent of water. ^g Likewise वरुणः. ^h Also चाप्यतिः. ⁱ Or वृषताह. ^j Likewise जगत्तः. ^k Also जगत् (du. जगतौ; or जगन्तो;) and प्राचः. ^l Likewise वातिः. ^m Five breaths, or air inhaled or emitted several ways, as breath, deglutition, &c. ⁿ Also रंक्षः.

1 m a n n n n 2 n c n
60. जघोऽयं योत्र त्वरितं लघु क्षिप्रमुरं द्रुतं

Quick, or
swiftly. b

n n n 3 n 4 n d
सत्वरं चमसं द्रव्यमविलम्बितमाशु (च)

n f n 5 n n 6 n 7 n g

61. सततेऽनारताग्रान्त सन्ततविरतानिर्ग

Eternal, or
continually. e

n 8 n 9 n h

नित्यानवरतामसम् (ऽप्य)

m m j

(ऽया) ऽतिशयो भरः

Much or ex-
cessive. i

n n 10 n 11 n 12 n n

62. अतिवेद्य भयार्थान्तिमात्रेणाद निर्भरं

13 n 14 n 15 n n n k 16 n

तीव्रैकान्तनितान्तानि गाढ वाढ हृढानि (च)

1

m

63. (क्रीडे) योत्राद्यसत्वे स्यात् त्रिष्वेषां भेद्यगामि वत्

1 जघ. 2 चर. 3 च— 4 चा— 5 च— 6 च— 7 चा—
8 च— 9 च— 10 च— 11 च— 12 च— 13 तीव्र. 14 ए—
15—न. 16 हृढ.

^a Likewise जघनः. ^b These terms, used adverbially, are neuter ; but as adjectives, they agree in gender with the subject. Masc. योत्रः, fem. योत्र, neut. योत्र. ^c Also Indec. चर. ^d Except this term, which properly should not be used as an adjective. ^e These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. ^f This is reckoned among indeclinables. ^g Except this, which properly should not be used as an adjective. ^h Except this also, which is never used as an adjective. This is also reckoned among indeclinables. ⁱ These likewise are neuter as adverbs, but vary as adjectives. ^j Except these two, which are invariably masculine ; but they are used adverbially in the second singular neuter. ^k This is indeclinable according to some. ^l They are neuter when used not as nouns ; consequently, as adverbs. ^m A various reading is भेद्यगामि, (used as an epithet or discriminative) instead of सत्वनामि, (used as a noun ; i.e. as an adjective.)

KUVÉRA. a

1 m m 2 m m
 कुवेरस् त्र्यम्बकसखो यक्षराड् गुह्यकेश्वरः

3 m m m m
 64. मनुष्यधर्मा धनदे राजराजो धनाधिपः

m m m m
 किन्नरेशो वैश्रवणः पौलस्त्यो नरवाहनः

4 m b 5 m c 6 m d m 7 m
 65. यक्षैकपिङ्गुलविल श्रीद् पुण्यजनेश्वराः

The garden of
Kuvéra.

n
 (अखोद्यानं) त्रैलोक्यं

Nalakūvara.
 c

m f
 (पुलस्त्य) मलकूवरः

Kailasa. g.

m
 66. कैलासः (स्थानं)

Kuvéra's
city.

f
 अलका (पूर)

His throne
 and vehicle.

m n
 (विमानं तु) पुण्यक

His attend-
 ants.

m 8 m m m
 (स्नात) किन्नरः किंपुरुषस् तरंगवदनो मयुः

His treasure.

m m h
 67. निधि (नी) शेषधि

Auriferous
 gems. i

n n
 (भेदाः पद्मशङ्कादयो निधेः)

1—र. 2—राज. 3—वंद. 4 बख. 5 ए— 6 ए—.
 7—र. 8—ब.

a The god of riches. b Also बखेश्वरः. c Likewise एकपिङ्गलः.
 d Also ऐहविहः, or ऐहविलः, and ऐहविल. e Son of *Kuvéra*. f The
 same term, in the dual, designates both the sons of *KUVÉRA*; named
NALAKŪVARA, and *MANIGŪRĪVA*. g A bode of *Kuvéra*. h Also शेषधिः.
 i See an enumeration of the other seven (for there are nine such
 fabulous gems) in other dictionaries.

SECTION II.

1. ^{f f a 1 n b 2 n n 3 n} द्यौ दिवौ (द्वे स्त्रियाव्) ^{4 n c n d n n 5 n n} द्यौर्मध्योम पुष्करम् ^{6 n n 7 m n 8 m n e} नभोऽन्तरीक्षं गगनमनन्तं सुरवर्त्म खं ^{9 f 10 f g f 11 f 12 f} दिशस्(त) ककुभः काष्ठा आशाश्(च) हरितश्(च ताः) ^{13 f 14 f i 15 f} The sky or atmosphere.
2. विषद्विष्णुपदं (वा तु पुंस्य) काश विहायसी Space, region or quarters. f
3. प्राच्यवाची प्रतीक्षस् (ताः पूर्वं दक्षिण पश्चिमाः) The several quarters. h
- (उत्तरा दिग्) उद्दीची (स्याद्) ^{m f n} दिग्मं (तु त्रिषु दिग्भवे) Situating or bearing. j
4. इन्द्रो वाङ्मः पितृपति नर्जतो वरुणो मरुत् The regents of quarters and points. k
- कुबेर ईशः (पतयः पूर्वादीनां दिशां क्रमात्)

- 1 द्यौ— 2 नभः 3 द्यौ— 4 ककुभः 5 नभः 6 द्यौ—
7 आ— 8 द्यौ— 9 दिग्— 10 ककुभः 11 आशा— 12 हरित्—
13 ची— 14 द्यौ— 15 ची—

* See § i. v. 4. ^b Or चक्षुः. ^c Likewise नभः (भ.) ^b Or अन्तरीक्षं.
• Masc. विहायसी. Neut. विहायसी. Also विहायसीः—स; and indec. विहायसी. ^f A tract or quarter of the world; sing. दिक्, pl. दिशः. Or with the feminine termination दिशा, pl. दिशाः. ^g Nom. ककुभः. Also with the feminine termination ककुभाः. ^h In their order: namely, East, South, West, North. ⁱ Some read अपाची for the South; restricting अपाची to the region below. ^j Ex. पूर्वदिशः eastern; fem— द्याः neut.—द्यौः. ^k In their order: E., S. E., S., S. W., W., N. W., N., N. E. Thus fire S. E. *Nairita* S. W. Air N. W. *Siva* N. E. From the regents, the points are denominated: as ऐन्द्र, East; आग्नेयो, South-east; वाय्वा, South; &c.

Elephants, at
the points. a

5. ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमदेः ऽस्त्रनः

पुण्डदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च (च दिग्मन्त्राः)

Their females
b

6. (करिष्यो) ऽश्वसु कपिला पिङ्गलाशुपमाः (क्रमात्)

ताम्रकर्णौ शुभ्रदन्तौ (चा) ऽङ्गना(चा) ऽस्त्रनावती

Intermediate
point. f

7. (क्षीबाध्यं त्व) ऽपदिशं दिशोर्ध्वं विदिक् (क्षिवां)

Included
space.

अश्वन्तरं (त्व) ऽन्तरालं

The sensible
horizon. h

चक्रवालं (त) मण्डलं

A cloud.

8. अश्वं मेघो वारिवाहः सनयिष्णुर्वज्राहकः

चाराधरो जलधरश्च तडित्स्वान् वारिदेः ऽम्बुभृत्

9. घन जीवत सुदिर जलसुग्धूमयोनवः

A succession
of clouds.

कादम्बिनी मेघमाला

Belonging to
clouds.

(त्रिषु मेघभवे) ऽश्विनं

1—चञ्चल. 2—क. 3—चञ्चल. 4—धर. 5—तद्व. 6—सुद. 7—नि.

^a Belonging to the several regents of them, respectively. ^b In the same order. ^c Also अश्वसुः. ^d Likewise शुभ्रदन्तौ. ^e Also अङ्गना. ^f Or half quarter, as S. E. &c. ^g Likewise प्रदिक्. ^h Or any orb and circumference. ⁱ Or चक्रवालं. ^j Or अश्व. ^k Also वारिधरः. ^l Likewise जलधरः, जलध, &c. ^m Properly this signifies a cloud of smoke : and जीवतः is a visible exhalation.

10. ⁿखनितं ⁿगर्जितं ⁿमेघनिर्वोधे ^{l n b}रसिता (दि च) The rattling
^{f c} of thunder.
^fशंपा ^{2 f}यतच्छदा ^{3 f}क्वादिन्यैरावत्यः ^fक्षयप्रभा Lightning.
^f11. तद्धित् ^{f d}सौदामिनी ^fविद्युत् ^fचक्षला ^fचपला (ऽपि च)
^{m f}स्युर्ज्यु ^g(वृज्जनिष्पेधे) A clap of
^mमेघज्योतिरि ^{4 m}रश्मदः A flesh of
lightning. h
ⁿ12. इन्द्रासुधं ^{5 n}शक्रधनुस्
^{f n j}(तदेव च्छज्ज) ⁿरोहितं INDRA's bow
unbent. i
^fदृष्टिर्वधं Rain.
^m(तद्विधाते) ^{6 m}ऽवथाहावग्रहौ (समौ)
Drought.
^m13. धारासम्पात् ^mआसारः A hard
shower.
^{m k}शीकरे ^l(ऽम्बुकणाः सृताः) Thin rain.

1—त. 2—नीः 3 ऐ—ती. 4 इ— 5—स्. EX.—सुप्.
6 च—.

^a Or the grumbling of clouds. ^b Including other synonyms, as खनितं, &c. ^c Also यन्त्रा. ^d Better सौदामिनी; Likewise सौदामिनी. ^e The noise attending a fall of thunder or stroke of lightning. ^f Also स्युर्ज्युः. and विस्फूर्ज्युः, or विस्फूर्ज्युः. ^g Or वज्रनिर्वोधः. ^h Or the fire attending a stroke of lightning. ⁱ When his bow is bent, its shadow appears as a rainbow; when unbent, it is invisible to mortals. Some of the commentators have approached towards a true explanation of the rainbow; saying that it proceeds from the rays of the sun, which are of various colours, and being dispersed by the air, appear in the sky. ^j Likewise वधं. ^k Or शीकरः. ^l Or सृताः.

Hail.

l m m f
वर्षोपसत् (तु) करका

A cloudy
day. a

n
(मेघाच्छन्ने ऽङ्गि) दुर्द्दिनं

Covering or
disappearan-
ce. b

f f m 2 n
14. अन्तर्द्वा व्यवधा (पुंसि त्व) नार्धिरूपवारणं

n n n c 3 n
अपिधान तिरोधान पिधानाच्छादनानि (च)

The moon.

4 m 5 m d m c m m f
15. त्रिमांशुश्च चन्द्रमाश्च चन्द्र इन्द्रः कुसुद्वान्धवः

m m m 6 m m
विधुः सुधांशुः शुक्लांशुरोषधीशो निशापतिः

m m m g m m m
16. अजो जैवाटकः सोमे गौर्धगाङ्कः कलानिधिः

m m h m m
द्विजराजः यशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः

A digit. i

f
17. कला (तु षोडशो भागे)

The disk of
the sun or
moon.

m n j m f n
विष्णो (ऽक्षी) मण्डलं (त्रिषु)

A part.

n m n m n m
भित्तं यकल खण्डे (वा पुंस्य) ऽर्धे

Half.

n
ऽर्धं (समे ऽंशके)

1—स. 2—च. 3—जा—न. 4—शु. 5—वस्. 6—खो—.

a Or obscured by clouds. b Or anything, which hides and withholds from sight. c Also छादनं. and छदनं. d Likewise जाः, (चस्.) e Also चन्दः. f Likewise कुसुद्वान्धवः. g Also सोमा, (नृ.) h Likewise यशङ्कः, यशसाञ्जनः, and यशी, (नृ.) i Or the sixteenth part of the moon's diameter j One author makes this fem. Also विष्णी.

18. चन्द्रिका कौमुदी ज्योत्स्ना ^{f a f f} Moonlight.
 प्रसादस् (त) प्रसन्नता ^{1 m f} Purity or brightness.
 कलङ्काङ्गौ खण्डनं (च) चिह्नं खण्ड (च) खण्डगं ^{m 2 m n n 3 n n b} A spot or mark.
 19. सुषमा (परमा शोभा) ^f Exquisite beauty.
 शोभा कान्तिर्द्युतिश्च ^{f f c 4 f f} Beauty or splendour.
 चवम्भायस् (त) नौहारस् तृणारस् तृणिनं हिमं ^{5 m 6 m 7 m n n} Frost.
 20. प्रालेयं मिहिका (चा) ^{n f d}
 (ऽय) हिमानी हिमसंहतिः ^{f f} Ice and snow.
 शीतं (गुण्ये) ⁿ Cold or chil-ness.
 (तद्वदर्याः) सुषीमः शिशिरो जडः ^{m f n c m f n m f n} Cold or frigid.
 21. तृणारः शीतलः शीतो हिमः (सप्तान्यखण्डिकाः) ^{m f n m f n m f n m f n}
 ध्रुवौ चोत्तानपादिः (स्याद्) ^{m m} The polar star. f
 अगस्त्यः कुम्भसम्भवः ^{m h m} AGASTYA. g

1—द. 2 खण्ड. 3—खण्डन. 4—ति. 5—व. 6—हार. 7—वार.

^a Also चन्द्रिका. ^b Likewise खण्डगं. ^c Also द्युति, and क्वी. ^d Or कलङ्का. ^e Likewise सुषीमः, and सुषीमः. ^f Or the north pole itself. In mythology, *Dhruva* is son of *Uttānapāda*, and consequently grandson of the first *Manu*. In Astronomy, *Uttānapāda*, is β *Ursæ minoris*. ^g *Agastya* is regent of the star Canopus. ^h Also अगस्त्यः.

1 m a

22. मैत्रावरुणिः

His consort.

(स्वैव) कोपासुद्रा (सधर्निणी)

n b 2 n n f f n c 3 f n d

A star.

नक्षत्रचक्रं भं तारा तारका (पु) डु (वा खियां)

Asterisms. c

23. दाक्षायण्यो (ऽश्विनीत्यादि तारा)

The head of Aries.

4 f 5 f

Stars in the Southern scale.

राधा विशाखा

Stars in Cancer.

पुष्ये (तु) सिध्य तिष्यौ

The Dolphin.

अविष्टया

24. (समा) धनिष्ठा

The wing of Pegasus.

(स्युः) प्रौष्ठपदा भार्गवपदाः (खियः)

n h n 7 f

Orion.

जगशीर्षे जगधिरस् (तस्मिन्नेवा) ग्रहायणी

Stars in his head.

25. इक्ष्वासु (तच्छिरोदेशे तारका निवसन्ति याः)

8 f i

The planet Jupiter. j

इक्ष्वासुतिः सुराचार्यो गोपतिर्धिषण्यो गुरुः

1—पि. 2 कक्ष. 3 उह. 4—युज्. 5 ख—.

7 वा—.

8—खा.

9 धि—.

^a Likewise वरुणिः. ^b Also नक्षत्रं. ^c Neut. तारकं. Likewise masc. ताराः, and तारकाः. ^d Neut. उह, fem. उहुः or उहुी. ^e As *winé* and others, the longitude of which regulates the divisions of the zodiac. In mythology, they are nymphs, and daughters of *Dakṣha*. ^f Properly dual, as indicating two stars, which compose this constellation according to ancient authors. But astronomers now reckon four. ^g Also भार्गवपदाः. ^h Likewise masc. जगशीर्षेः, and fem. जगधिराः (सु). Also masc. जगः. ⁱ Also इक्ष्वाः. ^j *Vṛihaspati*, the preceptor of the gods, son of *Angiras*. ^k Likewise गोपतिः, गोःपतिः, and गोक्षतिः.

26. ^mजीव ^{m a}आङ्गिरसो ^{l m}वाचस्यतिथि ^mचित्रशिखण्डिनः
^mशुक्रो ^mदैत्यगुरुः ^mकाव्य ^{2 m c}उग्रना ^{m d}भार्गवः ^mकविः Venus. b
27. ^mअङ्गारकः ^mकुजे ^mभौमे ^mखोहिताङ्गे ^mमहीसुतः Mars. e
- ^mरौहिणेयो ^mबुधः ^mसौम्यः Mercury. f
- ^{m h}(सनी) ^{m i}शोरि ^mशनैश्चरौ Saturn. g
28. ^{n k}तमस् (तु) ^mराजः ^mस्वर्भानुः ^mसै ^mहिकेयो ^mविधुनुदः The ascend-
 ing node. j
- ^m(सप्तर्षयो मरीचतिमुखाश्) ^mचित्रशिखण्डिनः Ursa major. l
29. ⁿ(राशीनामुदंघो) ^mलग्नं Ascension. m
- ^m(ते तु मेघवृषादयः) Signs of the
 Zodiac. n
- ^{m o}सूर ^mसूर्यार्थमादित्य ^{3 m}द्वादश्याम् ^{4 m}दिवाकराः The Sun

1—ति. 2—नस्. 3—ज्. 4—आ—. 5—लज्. 6—र.

^a The patronymic in the plural, reverts to the original form **आङ्गिरसः**. ^b *S'ukra* or *U'sanas*, the preceptor of the giants, son of *Bhrigu* and regent of the planet Venus. ^c In the vocative sing. **उग्रनः** (स्) **उग्रनन**, or **उग्रनः**. ^d Likewise **अङ्गुः**. This and the patronymic, in the plural, make **अङ्गवः**. ^e According to mythology, the son of the earth. ^f *Bud'ha*, son of *Sóma*, (or the moon) by *Róhinī* (or the Hyades). ^g *Sanū*, the offspring of the sun by *Ch'háyá*. ^h Or more properly, **शोरि**. Also **शोरः**. ⁱ Likewise **जनिः**. ^j *Ráhá*, son of *Sinhiki*. ^k Also masc. **तथाः**, (स.) ^l The seven principal stars in Ursa major are the seven sages; *Maríchi*, *Atri*, *Angiras*, *Pulastya*, *Pulaha*, *Kratu* and *Vasishthá*. ^m The rising of the signs. ⁿ The sign (*Rás'i*) are Aries, Taurus, &c. ^o Likewise **सूरः**.

30. मास्त्ररास्त्रर वन्न प्रभाकर विभाकराः
 2 m m m m 3 m

मास्त्रद विवस्त्रत् सप्ताश्च हरिदस्त्रेष्वाश्चरश्चयः

m 4 m m a m b 5 m 6 m

31. विकर्त्तनाकै मास्त्रेण्ड मिहिराश्च पूषणः

7 m m 8 m m m

सुमणिसु तरणिमि त्रय चित्रभातुर्वि रोचन

m 9 m m 10 m c

32. विभावसुर्गृहपतिसु त्विषांपतिर्गृहपतिः

m m 11 m m d 12 m m

भानुर्हंसः सहस्रांशुस् तपनः सविता रविः

m m 13 m

Three of the
sun's atten-
dants. e

33. माठरः पिङ्गलो दण्डश्च (चण्डांशोः पारिपार्श्विकाः)

m m m m g m

The dawn. f

सूरसुतेः ऽरयो ऽनूदः काश्यपिर्गृहपतिः

14 m h m 15 n n

Halo.

34. परिवेषस् (तु) परिधिर्पक्ष्मार्थक मण्डले

m 16 m m 17 m m f m 18 m i

A ray.

किरणोश्च मयूखांशु गभस्ति हृषि हृषायः

m m m f f

35. भानुःकरोमरीचिः (स्त्रीपुंसयोः) दी धितिः (स्त्रियाम्)

1 च.— 2—तु. 3 च—पिङ्ग. 4 च.— 5 च.— 6 पूषन्.

7—वि. 8—त्र. 9—ति. 10 च.— 11—शु. 12—ह.

13—ण्ड. 14—व. 15 च.— 16 चण्ड. 17 चंशु. 18 धृषि.

^a Also वासांशु, ^b Likewise वज्रिः. ^c Also चण्डःपतिः. ^d Like-
wise तापनः. ^e Severally named in the text. They are INDRA, YAMA,
and FIRE, under other names : one placed on the left of the sun ; the
two others on his right. ^f The charioteer of the sun. ^g Likewise
काश्यपः. ^h Also परिवेषः. ⁱ Some read मन्त्रि.

^f ^{1f} ^f ^{2ff} ^a ^{3f} ^f ^{4f}
 (स्युः) प्रभा दग् रचि त्विङ्मा भाग्द्वि द्युतिदीप्तयः Light.

5 n

6 n

36. रोचिः शोचि (द.भे ज्ञीवे)

^m ^m ^m
 प्रकाशो द्योतः चातपः Sunshine. b

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ^d
 कोष्णं कयोष्णं मन्दोष्णं कदुष्णं (त्रिषु तद्वति) Warmth. c

ⁿ ⁿ ⁿ ^f
 37. तिम्भं तीक्ष्णं स्वरं (तद्वन्) Heat. e

^f ^f
 दग्दृष्ट्या मरीचिका Sultry vapour. g

1 दग्. 2 त्विन्. 3 भास्. 4 दीप्ति. 5 रोचिस्. 6 शोचिस्.

* Also masc. भाः (स्) or भासः, (स्). ^b Or any lustre and heat. Some interpret this, the converse of darkness. Others make the three terms of this article synonymous with the preceding eleven, as signifying light and illumination. They are distinguished from the article which precedes, as not immediately issuing from the sun. ^c Or warm. ^d When used as adjectives they vary with the gender. ^e Or hot. ^f These also, when employed as adjectives, vary with the gender. ^g Appearing at a distance like a sheet of water. The phenomenon called Mirage,

SECTION III.

Time.	^m 1. ^m कालो ^{1 m} दिष्टो (ऽथ्य) ^m नेष्टा (पि) समयो (ऽथ्य)
First lunar day. ^a	^{f b} (ऽथ्य) पक्षतिः
	^{2 f c} प्रतिपद् (हे इमे क्रीते)
A lunar day.	^{3 m f d} (तदाद्यांस्) तिथयो (द्वयोः)
A day.	^m २. ^{n 4 n} षष्ठो ^{m n m n c} दिनाहनी (वा तु क्रीते) दिवस वासरौ
Morning.	^m प्रत्युषो ^{n n f 5 n g} ऽहर्मुखं ^{6 n h} कल्पमुषः प्रत्युषसी (अपि)
	^{n i} ३. प्रभातं (च)
Eve. j	^{f k} (दिनान्ते तु) सायं
Twilight.	^{f l} सन्ध्या ^f पितृप्रसूः

1 अनेहस. 2—पद्. 3 तिथि. 4 अहन्. 5 उषस्. 6—वस्.

^a The beginning of the moon's increase or wane. ^b Or पक्षती.
^c The thirtieth part of a lunation. ^d Also fem. तिथी. ^e Some write वासरः, erroneously. ^f Likewise काल्यं. ^g Also masc. उषः (स्.) and fem. उषा. ^h Likewise masc. प्रत्युषः (च) and neut. प्रत्युषः (स्.) ⁱ Also भातं and विभातं. ^j Or the close of the day. ^k Masc. सायः. Indec. सायं. ^l Likewise सन्ध्या.

^m ^{1 m} ^{2 m}
प्राङ्माधराह्न मध्याह्नाह्न (त्रिसन्ध्यम्)

Periods of
the day. a

^{f b}
(अथ) शर्वरी

Night.

^f ^f ^{3 f c} ^f ^f ^{f d}
4. त्रिधा त्रिशीथिनी रात्रिस् त्रियामा क्षयदा क्षया

^f ^{4 f e} ^{f f} ^{f g} ^{f h}
विभावरौ तमस्विनी रजनी यामिनी तमी

^f ^{f i}
5. तमिस्सा तामसी (रात्रिः)

A dark
night.

^{f j}
ज्योत्स्नी (मन्दिक्काम्बिता)

A moon-
light night.

^f
(आगामिवर्तमानार्द्युक्तायां त्रिभिः) पक्षिणी

A night and
two days. k

ⁿ
6. नक्षरात्रं (निशावद्यः)

A multitude
of nights.

^m ⁿ
प्रदोषो रजनीमुखम्

Evening. l

^m ^m
अर्द्धरात्रं निशीथी (हौ)

Midnight.

^m ^m
(हौ) याम प्रहरौ (समौ)

A watch. m

1—म. 2—प. 3—त्रि. 4—नी.

^a Forenoon, afternoon, and mid-day. The three turns of the day are collectively called त्रिसन्ध्यं, n. or त्रिसन्ध्या, f. ^b Also शर्वरी. ^c Also रात्री. ^d Likewise क्षया. ^e Also तमस्वती. ^f Likewise रजनिः. ^g Also क्षयदा. ^h Likewise तमिः, or तमा and तमी. ⁱ Some make this a part of the explanation. But it is one of the terms exhibited, according to others. It also signifies night in general. ^j This is interpreted by one author the night of full moon. ^k Or a day and two nights. ^l The beginning of night. The two first hours (*g'hatis*) after sunset. ^m The eighth part of the day.

The full and
change of
the moon. a

7. (स) पर्वसन्धिः (प्रतिपत्पञ्चदशोर्ध्वक्षरम्)^{m b}

Last day of
the half
month.

पञ्चान्तौ (पञ्चदशौ हे)^f

Day of full
moon.

पौर्णमासी (त) पूर्णिमा^{f c}

Moon a little
gibbous. d

8. (कलाहीने सः) ऽनुमतिः^f

Moon quite
full. e

(पूर्णे) राका (निशाकरे)^f

Day of new
moon.

अमावास्या (त्) मावस्या दर्शः सूर्येन्दुसङ्गमः^{ff 1f mg m}

Moon a little
horned. h

9. (सा दृष्टेन्दुः) सिनीवाली^f

Moon exact-
ly new. i

(सा नष्टेन्दुकला) कुक्षः^{f j}

An eclipse.

उपरानो ग्रहेः^{m m}

Eclipsed.

(राहुग्रहे त्विन्दौ च पुष्णि च)

1 च—

^a The junction of the 15th and 1st of a half month, or the precise moment of the full or change of the moon. ^b Also पर्व and संधिः. ^c Likewise पूर्वमा, पूर्वमासी, पूर्वमासी and पौर्णमी. ^d That is, a fifteenth day of the moon's age, on which she rises one digit ($\frac{1}{16}$ th.) less than full. ^e A similar day; but on which she rises quite full. ^f Also अमावासी, अमावसी, अमावासी, अमावसी, and अमा. ^g Some add अदर्शः. ^h That is, a thirtieth day of the moon's age, on which she rises visible. Or sets visible; the first lunar day having commenced, or the fourteenth of the dark half month being unfinished. ⁱ A similar day, but on which she rises invisible. ^j Also कुक्षः.

^m 10. सोपन्नोपरक्तौ (द्वाव्)

^m ^m अन्यत्मात उपाहितः A meteor. a

^{2 m} (एकवेत्त्या) पुष्यवन्तौ (दिवाकर निशाकरौ) Sun & moon.

^f (षष्टादश निमेषास्त) काष्ठाः Sixteen thirds. b

^m (विंशत् ताः) कलाः Eight seconds. c

^m (तास्तु विंशत्) क्षणः Four minutes. d

^m ^m (ते तु) सुहृत्तौ (द्वादशस्त्रियाम्) An hour. e

^{3 m g} 12. (ते तु विंशद्) चोरास्तः A day. f

^m पक्ष (सो दशपक्ष च) A fortnight. h

^m ^m (पक्षौ पूर्वापरौ) शुक्ल कृष्णौ Light & dark fortnights. i

^{m k} मास (स तावभौ) A month. j

1 उ—.

2—वत्, or वन्.

3 उ—.

^a As a falling star, &c. also a comet. ^b Or thirtieth part of a *Kald* and measured by eighteen twinklings. ^c Or thirtieth part of a *Kshan'a*. ^d The three hundred and sixtieth part of the day. ^e The thirtieth part of the day ; containing twelve *Kshanas*. ^f A nycthemeron, containing thirty *Muhūrtas*. ^g Some make this neuter : but erroneously. ^h Half a month, comprising fifteen days. ⁱ Respectively, from new moon to full, and from the opposition to the conjunction. ^j The twelfth part of a year ; comprising two *pakshas*, or thirty days. This is according to lunar time. But the same name is applicable to the solar and sidereal months. ^k Likewise वाः (उ).

A season. a	13. (द्वौ द्वौ माषादिमासौ स्याद्) षट्
A half year. b	(सौ) द्वावन् (त्रिभिः)
A year. c	(अयने द्वे गतिरुद्गद् दक्षिणार्कस्य) वत्सरः
Equinox.	14. (समरात्रिदिवे काले) विषुवद्विषुव (च तत्)
A'grahāya- na. e	मार्गशीर्षे सङ्ग मार्ग आग्रहायणिक (च सः)
Pauṣa. h	15. पौषे तैव सङ्ख्यौ (द्वौ)
Māgha. i	तथा माघे
Phālguna. k	(ऽथ) फाल्गुने
	(स्यात्) तपस्यः फाल्गुनिकः
Chaitra. m	(स्यात्) चैत्रे चैत्रिको मधुः

1 षट्— 2—वत्— 3 सङ्ख्यौ— 4 तपस्य—

The sixth part of a year, comprising two months, as *Māgha* and *Phālgun'a*. Properly the season consists of two solar months : but the term is also applicable to lunar time. ^b Or the sun's alternate journeys towards the tropics, measured by three seasons. ^c Consisting of the northern and southern tracts of the sun. ^d Also masc. विषुवान्, and विषुवः. And विषुवः or विषुवः. ^e Month in which the moon is full, nearly in the longitude of Orion's head. ^f Likewise सङ्गः (सङ्गः) ^g Also अग्रहायणः. ^h Near γ and δ of Cancer. ⁱ Near the lion's heart. ^j Some add तपः (—तपः). ^k Near the lion's tail. ^l Also अश्विनीः. ^m Near the virgin's spike.

16. वैशाखे माघवे राधेः Vaiśākha. a
 ज्येष्ठे शुक्लः Jyāishṭha. b
 शुचि (अवसृज्य) Aśhādha. d
 आषाढे 1 m
 श्रावणे (तु स्थान्) नभाः श्रावणिक (शुभः) Śravan'a. f
 17. (शु) नभस्य प्रौष्ठपद भाद्र भाद्रपदाः (समाः) Bhad'ra. g
 (स्वादा) श्विन् इवे (ऽया) ऋतुजे (ऽवि) Aświna. h
 (स्थान्) कार्तिके Kārttika. k
 18. वाङ्मोर्जो कार्तिकिवे m 4 m
 हेमन्तः m m m winter. l
 शिशिरो (ऽस्त्रिवाह) m n Cold season. n
 वसन्ते पुष्यसमवः सुरभिर् m 5 m Spring. o
 ग्रीष्म सवकः m m q Hot season. p

1 नभस. 2 आ— 3 आ— 4 अजं. 5—वि.

* Month in which the moon is full near the southern scale. ^b Near the scorpion. ^c Likewise ज्येष्ठः. ^d Near the bow of Sagittarius. ^e Also अषाढः, आषाढकः, and आषाढः. ^f Nearly in the longitude of the eagle. ^g Nearly in the longitude of the wing of Pegasus. ^h Near the head of Aries. ⁱ Likewise ईषः. ^j Also अश्विजुषः. ^k Near the Pleiades. ^l Comprising A'grahāyan'a and Pausha. ^m Likewise श्रुवा and (शु). ⁿ Including Māgha and Phālgun'a. ^o Consisting of Chaitra and Vaiśākha. ^p Comprehending Jyāishṭha and Aśhādha. ^q Or अश्वकः. Also अश्वी, or अश्वी (शु).

19. निदाघः^m उष्णोपगमः^m उष्णः^m उष्णागमस्^{1 m a m b} तपः^{2 f d}

Rains. c

(स्निग्धां) प्राट्ट (स्निग्धां) अग्निं वर्षा

Sultry season. f

(अथ) शरत् (स्निग्धां)^{3 f g}

20. (षड्मही^{4 m} ऋतवः पुंसि मार्गादीनां^h युगैः क्रमात्)

A year.

संवत्सरे^{m i m j 5 m m n} वत्सरे^{6 f k f l} ऽब्दे^h शयने^h (ऽस्त्री) शरत् समाः

A patriarchal day. m

21. (भासेन^h स्वाद्) ऽहोरात्रः पैत्रे

A day of the gods. n

(वर्षेण) दैवतः

A day of Brahmā. o

(देवे तुगसहस्रे हे) ब्राह्मः

A kalpa. p

कल्पौ^{7 m} (तौ तौ दृष्टान्)

A manvantara. q

22. मन्वन्तरंⁿ (तु दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः)

A destruction of the world.

संवर्तः^{m r m m s m n} प्रलयःⁿ कल्पःⁿ क्षयःⁿ कल्पान्तःⁿ (इत्यपि)

1—घ. 2—च्. 3—ङ्. 4 ऋतु. 5 ऋतु. 6—ङ्. 7 कल्प.

^a Likewise उष्णोपगमः, उष्णः, and उष्णागमः. Or उष्णोपगमः, &c. and उष्णोपगमः, &c. ^b Also तपः (स्). ^c Containing *S'rāvanā* and *Bhādra*. ^d Likewise प्राट्टया. ^e Restricted to the plural. ^f Answering to *A's'vina* and *Kārtika*. ^g Also शरदा. ^h These six seasons severally correspond to two months each, in the same order. ⁱ Also संवत्सरः. ^j Likewise परिवत्सरः, and अतुवत्सरः. But in the quinquennial cycle these are names of different years. ^k Also शारदः. ^l Some restrict this to the plural. ^m Or a month of mortals. ⁿ Or year of mortals. ^o Or 2000 *yugas* of the gods: that is, 1000 *yugas* constitute *Brahma's* day, and his night contains as many. ^p The same grand period, or 432,000,000, years of mortals, measuring the duration of the world; and as many, the interval until its renovation. ^q Or a grand period containing seventy-one *yugas* of the gods. ^r Also संवर्तः. Likewise परिवर्तः. ^s Also विकल्प.

SECTION IV.

1. (यत्नी) पङ्क(पुमान्)पाप्मा पापं किल्बिष कल्पायम् Sin.
 कलुषं वृजिनेनोऽवमं हो दुरित दुष्कृतम्
 2. (स्याद्) धर्म (मस्त्रियां) पुण्य श्रेयसी सुकृतं दृषः Virtue or moral merit.
 सुत् प्रीतिः प्रमोदो हर्षः प्रमोदामोद संमोदः Joy, or pleasure. c
 3. (स्याद्) नन्दयुरानन्द शर्म शात सुखानि (च)
 श्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं मङ्गलं शुभम् Happy, well, or right.
 4. भावुकं भविकं भयं कुशलं क्षेम (मस्त्रियाम्)
 शक्तं (च)

(इयं त्रिषु द्रव्ये पाप पुण्य सुखादि च)

1 पाप्मान्. 2 एनस्. 3 यव. 4 यवस्. or यवस्. 5 श्रेयस्.
 6 सुद्. 7 चा—. 8 चा—. 9 चा—. 10 यवस्.

^a Used as an epithet, this word varies with the gender of the subject. ^b As an adjective, this likewise varies with gender of the subject. ^c Some restrict the seven terms in the first line, as signifying the actual sensation or mental affection of pleasure; and the other five, as importing pleasure in the abstract. ^d Likewise सुदा and सुदिता. ^e Also चानन्दिः and नन्दिः. ^f Also शर्तः. ^g Likewise शौकः. ^h Used as epithets, this and the following words vary with the gender of the subject. ⁱ Fem. कल्याणी. ^j Also कुशलं. and कुशलः. ^k These adjectives are restricted to the genders stated in the text, when employed as substantives to denote the abstract quality. ^l The three nouns here specified, with those which follow them respectively, or with such only as follow the last of them, being used as adjectives, agree in gender with the subject.

Excellence,
or happiness.

^f 5. ^f ^{m n l m m a} मतस्विका मचर्षिका प्रकाशसुहृत्तजो
(प्रयत्नवाचकान्यस्य)

Good luck,
or favourable
fortune.

^{2 m} स्वः (शुभावहोविधिः)

Destiny, or
luck.

^{m n b m m m f m} 6. दैवं दिष्टं भगधेवं भाग्यं (स्त्री) नियतिर्विधिः

A cause.

^{m n c n} हेतु (र्ता) कारणं बीजं

A primary
cause.

^{n 3 n} (निदानं त्वा) दिकारणं

The soul.

^{n 4 m m d} 7. ज्योत्स्ना आत्मा पुरुषः

Nature. e

^{n f} प्रधानं प्रकृतिः (स्त्रियाम्)

State or con-
dition. f

^f (विशेषः कालिको) स्वस्था

Qualities of
nature. g

^{n h 5 n i 6 n j} (गुणाः) सर्वं रजस् तमः

Birth or pro-
duction.

^{7 n n n k f l 8 f 9 m} 8. जगुर्ज नन जग्यानि जनिहृत्यतिहृद्वः

1 द—, 2 दव 3 द—, 4 दालनू. 5 रजस्. 6 तचस्.
7—स्, 8 द—, 9 द—.

^a In apposition, even as epithets, these do not vary in their gender
^b Also दैव्यं. ^c Likewise जगुर्ज. ^d Also पुरुषः. ^e The cause of
the material world, or secondly the natural state of anything. ^f Any
particular state, varying with the progress of time, as youth, &c.
^g Severally named in the text; first, the principle of existence for
truth; secondly, that of foulness or passion; thirdly, that of darkness.
The first enlightens, constitutes knowledge, and is the cause of truth.
The second occasions coveting, and is the cause of pain. The third
overspreads, and is the cause of error and illusion. These attributes
and essential qualities of nature are according to the *Sankhya* philo-
sophy. ^h Likewise स्वः. ⁱ Also masc. रजः (रज). ^j Likewise masc.
तमः (तम). ^k Sing. जगुर्ज or जगुर्ज. Also masc. जगुर्ज. ^l Or, जगुर्जः.
Also masc. जनि.

^m ^m
संदेह हापरौ (चा।)

Certainty
or ascertain-
ment.

^m ^m
(इय समौ) निर्णय निश्चयौ

Heterodox
or heresy.

^f ^f
13. मिथ्यादृष्टिर्नैस्तिकता

An injuri-
ous design.

^m ⁿ
व्यापादे! द्रोहचिन्तनम्

A demon-
strated
truth.

^m ^m
(समौ) सिद्धांत राद्धांतौ

Error or
mistake.

^f ^f ^m
भ्रान्तिर्मिथ्यामति भ्रमः

An agree-
ment.

^{1 f} ^{2 f c} ⁿ ^m ^{3 m} ^m
14 संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमाश्रय संश्रवाः

^m ^{4 m} ^m ^{5 m}
अङ्गीकाराभ्युपगम प्रतिश्रव समाधयः

True know-
ledge. d

^{n e}
15. (मोक्षधी) ज्ञानं

Knowledge
of arts. f

ⁿ
(अन्यत्र) विज्ञानं (शिल्पशास्त्रयोः)

Beatitude.
g

^f ⁿ ⁿ ^{6 n} ⁿ ^{7 n}
मुक्तिः कैवल्य निर्वाणं श्रेयोनिःश्रेयसाश्चतस्र्

1—द.

2 चागू or चाशुर.

3 चा—.

4 चा—.

5—वि.

6 श्रेयस्.

7 चा—.

* The disbelief of heaven or a future world, or the denial of a God.
b The meditating of harm, or wishing ill to another; or the attempt to injure. c According to different etymologies, (the termination being either derivative or radical,) 2d. sing. and pl. चागूः or चाव, and चागूम् or चावम्. But चाशुः (र), चाशुरं. d Or that which tends to exempt the soul from further transmigration. e Some make this interpretation, and धीः the word exhibited. f Or any knowledge, but that of theology. g The delivery of the soul from body, and its exemption from further transmigration.

16. मोक्षोऽपवर्गे^{m m}

(^{1 n} ज्ञा) ^{2 f} ज्ञानमविद्याहंमतिः (^{3 f} स्त्रियाम्) ^a Spiritual ignorance.

ⁿ रूपं ^m शब्दो ^m गन्ध ^m रस ^{4 m} स्पर्शाश्च (^m च) ^b Five objects of sense, b

^m विषया (^m चमौ) ^c An object of sense, c

17. नोचरा इन्द्रियार्थाश्च (^m च) ^{5 m}

ⁿ हृषीकं ^{6 n} विषयीन्द्रियम् ^{7 n} ^d An organ of sense.

ⁿ कर्मेन्द्रियं (ⁿ त पायादि) ^e An organ of action, d

(ⁿ मनोनेत्रादि) धीन्द्रियम् ^e An intellectual organ, e

18. त्वरस् (^{8 m n f} तु) कषायेऽ (^{m n} स्त्री) ^f ^g An astringent taste.

^m मधुरो ^m लवणः ^m कटुः ^h ^g Five other tastes, g

^m तिक्तोऽश्वाश्च (^{9 m i} च) रसाः (ⁱ पुंसि)

^j (तद्वत्सु षडमी त्रिषु)

1 च— 2 च— 3 च— 4 स्पर्श. 5—र्थ. 6—यिन्.
7 र— 8—र. 9 चक्षु.

^a Or belief of external appearances. ^b Severally named in the text ; viz. colour, sound, odour, flavour, and contact. ^c Sing. विषयः ^d Viz. the hand, the foot, the voice, the organ of generation, and the organ of excretion. ^e Viz. the mind, the eye, the ear, the nose, the tongue, and the skin. ^f Also त्वरः or क्षुरः. ^g Severally stated in the text ; viz. sweet, salt, pungent, bitter and sour. ^h Fem. कटुः or कटुो. ⁱ Also चक्षुः. ^j All these terms, signifying particular tastes, vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.

A pleasing
scent. a

19. (विमर्होत्ते) परिमलो (गन्धे जगमगोदरे)

A fragran-
cy or per-
fume. b

चामोदः (सोऽतिनिर्हारी)

(वाच्यलङ्कत्वमारुणात्)

A scent
spreading
far.

20. समाकर्षी (त) निर्हारी

A perfume
or fragrant
substance. d

सुरभिप्रणीतपेषः

इष्टगन्धः सुगन्धिः (स्याद्)

A perfume
for the
mouth. g

चामोदी मुखवासनः

An ill smell-
ing sub-
stance.

21. प्रूतिगन्धिस् (त) दुर्गन्धो

A smell
like that of
raw meat. j

विचं (स्याद्) मगन्धि (यत्)

White. l

22. शुक्ल शुभ्र शुचि श्वेत विषद श्वेत पाण्डुराः

1—दिन्. 2—रिन्. 3—दिन्. 4—न्वि. 5—ञ्च. 6 चा—.

^a Such as is extracted by rubbing fragrant substances. Ex. Blossoms of the *Mimusops elengi*. ^b A very delightful odour, and strong smell. Ex. Musk. ^c Used as adjectives, they agree in gender with the subject. This extends to the close of the section. ^d Ex. the flower of the *Michelia champa*. Some restrict the two first terms, others the two last, to signify a fragrant substance; and the remaining terms, fragranciness. ^e Fem. सुरभी. ^f Fem. सुगन्धी. ^g Usually prepared in the form of a pill; or any fragrant drug so employed. Ex. Camphor. ^h Also मुखवासनः. ⁱ Also दुर्गन्धी (न्). ^j Or, according to some, like the smoke of a funeral pile. ^k Likewise विचं. ^l These and the following names of colours, when used as adjectives, agree in gender with the subject. ^m Fem. श्वेता and श्वेता or श्वेनी. ⁿ Also विषदः.

चवदातः सितो गौरो वल्लभो धूम्रलोऽर्जुनः

23. हरिषः पाण्डुरः पाण्डुरः Yellowish white.

(ईषत्पाण्डुरः) धूसरः Grey.

दृष्टो नीलासितं श्यामं कालं श्यामलं मेघकाः Black or dark blue.

24. पीतो गौरो हरिद्राभः Yellow.

पलाशो हरितो हरितः Green.

रोहितो लोहितो रक्तः Red.

शोणः कोकनदच्छविः Crimson. h

25. (अव्यक्तरागलः) दण्डः Dark red. j

(श्वेतरक्तः) पाटलः Pale red or pink. k

श्यावः (स्नातः) कपिशोः Brown. l

धूम्रं धूम्रलौ दृष्टालोहिते Purple. m

1—एतः.

2 च—.

3 च—.

^a Fem. सितः. ^b Likewise चवदातः. ^c Fem. नीला. ^d Also पलाशः.
^e Fem. हरिता, or हरिणी. ^f Fem. रोहिता or रोहिणी, and लोहिता
 or लोहिनी. ^g Fem. रक्ता. ^h The colour of the red lotus. ⁱ Fem.
 शोणा or शोणी. ^j The colour of the dawn, or of madder. ^k The colour of
 carthamus. ^l Compounded of black and yellow; the colour of an ape.
^m Compounded of black and red; the colour of smoke.

Tawny.

m m m m a m b m c

कडारः कपिषः पिङ्ग पिङ्गौ कद्रु पिङ्गौ

Variegat-
ed.

m n m d m m l m e m f

26. चित्रं किम्भीरं कवमाध शवर्षैता (च) कर्बुरे

g

(गुणे शुक्लादयः पुंसि गुणिलिङ्गास्तु तद्वति)

SECTION V.

The god-
dess of
speech. h

f f f 2 f i 3 f j f k

1. ब्राह्मी(तु)भारती भाषा गीर्वाण् वाणी सरस्वती

Voice or
speech.

m f n n n 4 n

आहार उक्तिर्लपितं भाषितं वचनं वचः

Ungram-
matical
language.

m l m

2. अपभ्रंशोऽप्ययम् (स्वाच्)

A word.

m m

(आस्ते) शब्द (स्ते) वाचकः

1 एत.

2 गिर.

3 वाच्.

4—स्.

^a Fem. पिङ्गौ. ^b Some read वचः. ^c Fem. पिङ्गवा. ^d Also कर्बुरीः.
^e Fem. एता or एनी. ^f Also कर्बुरः. ^g The foregoing names of colours
 vary with the gender of the subject, when they are used as adjectives.
^h The same words are also synonymous with the following as denoting
 speech. ⁱ Likewise गिर. ^j Also वाचा. ^k Likewise वाचिः. ^l Some
 add अपभ्रंशः.

3. (तिङ्शुबन्तचये) वाक्यं (क्रिया वा कारकान्विता) A sentence.
 श्रुतिः (स्त्री) वेद आम्नायस् The *Vēdas*,
 or any one of them. a
 तथैवर्ग (स्तु तद्विधिः) The duty
 enjoined by them. b
 4. (स्त्रिया) ऋक् साम यजुषो Three
Vēdas. d
 (इति वेदाङ्गः) तथैव The aggre-
 gate of
 them.
 (शिञ्जेत्यादि श्रुतेर) ऋम् A *Vēdāṅga*.
 ओङ्कार प्रणवौ (समौ) The sacred
 name of
 GOD. f
 5. इतिहासः पुराटनं History. g
 (उदात्ताद्याङ्गः) खराः An accent.
 आम्नीषिकी दण्डनीति (सर्कविद्यार्थशास्त्रयोः) Logic and
 ethics. i
 6. आख्यायिका (पल्लवार्था) A tale. j
 पुराणं पञ्चलक्षणं A *Purāṇa*.
 k

1 ऋक्.

2 सामन्.

3 यजुस्.

4 ऋग.

5—का.

^a The Indian scriptures and holy writ. ^b Chiefly the performance of sacrifices in the manner directed by the *Vēdas*. ^c Or ऋक्, for the preceding term may belong to the synonyms of *Vēda*. ^d Severally named in the text. ^e A science appendant on the *Vēdas*; viz. pronunciation, grammar, prosody, explanation of obscure terms, religious rites, or astronomy. ^f The syllable *O'm*. ^g Or a work recording former transactions, and containing traditions: heroic history. ^h Acute, grave, or circumflex. Sing. खराः. Pl. खराः. ⁱ Severally named in the text, and explained in the same order. Logic includes the *Nyāya*, *Vaiśeṣika* and other schools of reasoning. ^j A true, or a probable story. ^k Or theogony, comprising past and future events, under five heads: the creation; the destruction and renovation of worlds; genealogy of gods and heroes; the reigns of *Manus*; and the transactions of their descendants.

A feigned
story. a

(प्रबन्धकल्पना) कथा

A riddle. b

प्रबद्धिका प्रहेलिका

A code of
laws.

7. स्मृति (स्मृ) धर्मसंहिता

A compila-
tion and a-
bridgment.

समाहृति (स्मृ) संग्रहः

A part of a
stanza. e

समस्या (तु) समासार्था

A rumour.
g

किंवदन्ती जनश्रुतिः

Tidings or
intelli-
gence.

8. वार्ताप्रवृत्तिर्ज्ञानं उद्गताः (स्याद्)

A name or
appellation.

(अथा) हयः

आख्याः (च) मिथानं (च) नामधेवं (च) नाम (च)
5 f j 6 n k 7 nA call or
summons.

9. हतिराकरणाह्वानं

Clamour. l

संहति (वृ) ऊभिः कृता)

A contest
or law suit.

विवादो व्यवहारः (स्याद्)

The exor-
dium.

उपन्यास (स्तु) वाचस्पत्यम्

1 आ—, 2 आह्वा, 3 च—, 4—नृ, 5—वि,
6 आ—, 7 आ—.

^a Whether founded in fact or not; for example, the poem entitled *Kādambari*. ^b Or intricate question. ^c Also प्रबद्धिका and प्रबद्धि or प्रबद्धी ^d Likewise प्रहेलिः. ^e Proposed as a trial of skill, to be completed. Or rather the verse or verses by which the stanza is completed. ^f Also सव्यसार्था and असव्यसार्था. ^g Whether true or false. ^h Also किंवदन्तिः. ⁱ Likewise fem. अभिधा, अभिख्या, संज्ञा, &c. ^j Also आकृतिः. ^k Likewise fem. आकरणा and आकारणा. ^l Or citation by many at once. ^m Also व्यवहारः.

Opprobrious or unfriendly speech.
Reproach or menace.
Reproof attended with insult or disparagement.
An imputation of adultery.
Address, or speaking to.

Incoherent speech.

Tautology.

Lamentation.

Quarrel, or mutual contradiction.

Conversation.
Speaking well, or elegant discourse.
Denial, or concealment of knowledge.
Declaration.

Unauspicious discourse.

Good and auspicious discourse.

ⁿ ^{l m}
पारुष्यमभिवादः (स्यात्)

ⁿ ^{2 f}
अर्थनं (त्वं) पकारगीः

15. (यः सनिन्द उपासंथ सत्त स्यात्) परिभाषणम्

^{8 n f a}
(तत्र त्वा) चारणा (यः स्यादाक्रोशो मैथुनं प्रति)

^{4 n} ^{5 m}
16. (स्यादा) भाषणमाक्षायः

^m
प्रक्षायो (ऽनर्थकं वचः)

^m ^f
चक्षुषायो सुकुर्भाषा

^m ⁿ
विक्षायः परिदेवणम्

^m ^f
17. विप्रक्षायो विरोधोक्तिः

^m
संक्षायो (भाषणं मिथः)

^m ^m
सुप्रक्षायः सुवचनं

^m ⁿ
अपक्षाय (सु) निष्प्रवः

^{6 m f} ^m
18. संदेशवाग् वाचिकं (स्याद्)

^b
(वाग्मेदास्त निधूतरे)

^{m f c}
उच्यती (वाग्कल्याणी)

^{f d}
(स्यात्) कल्या (त शुभात्मिका)

1 च— 2 च—र. 3 चा— 4 चा— 5 चा— 6—च.

* Also चारणा. ^b The following terms vary with the gender of the subject. ^c Masc. उच्यते. Fem. उच्यती. Neut. उच्यतु. Also उच्यती. Masc. उच्यतु. &c. ^d Likewise कल्या.

19. (अत्यर्थमधुरं) सात्वंⁿ
 संमतंⁿ हृदयंगमम्ⁿ
 निष्ठुरंⁿ पदवंⁿ
 ग्रास्यमृशीवंⁿ
 सुप्रतंⁿ (प्रिये)
 20. सत्वे)
 (ऽव) संकुचःⁿ क्षिटेⁿ परस्परपराहतैⁿ
 (सुप्तवर्त्यमहं) ग्रसंⁿ
 निरुहंⁿ त्वरितोदितम्ⁿ
 21. (अच्छूतं) सनिष्ठेवंⁿ
 अवहंⁿ (स्याद्) नर्थकम्²ⁿ
 अनवरमवाचंⁿ (स्याद्)
 आहतंⁿ (तु) अपार्थकम्ⁿ
 22. (अव) क्षिष्टम्विस्पष्टं⁴ⁿ
 वितर्कंⁿ (त्वं) दृतं⁵ⁿ (वचः)
 सत्यंⁿ तत्त्वचतं⁶ⁿ सत्यम्^{7nf}
 (अच्छनि त्रिषु तद्वति)⁸
- Very sweet and conciliating.
 Apposite and proper.
 Harsh, and contumelious.
 Rustic and homely.
 Pleasing, but true.
 Inconsistent, and contradictory.
 Imperfectly pronounced, or slurred.
 Spoken fast, hurried.
 Sputtered.
 Unmeaning or nonsensical discourse.
 Unfit to be uttered.
 An impossibility.
 An indistinct speech.
 False.
 Truth ; or true.

1 च—, 2 च—, 3 च—, 4 च—, 5 च—, 6 चत, 7 सत्यच्.

* By omitting a letter or syllable. ^b Spoken with emission of saliva. ^c Or सनिष्ठेवं. ^d Or अवहं. ^e Blamable discourse. ^f Masc. सत्यच्. Fem. सतीची. Neut. सत्यच्. ^g The foregoing likewise agree in gender with the subject, when metaphorically used as epithets of the speaker instead of the speech.

SECTION VI.

Sound.	1. ^{m a} ^m ^m ^m ^m ^{m b} ^m ग्रन्थे निनाद निनद ध्वनि ध्वान रव खनाः ^m ^m ^m ^m ^m ^m ^m खान निर्वीर्य निर्वीर्य नाद निखान निखनाः ^m ^{l m} ^m ^m
Rustling. c	2. चारवाराव संराव विराव (चव) मर्चरः (खनिते वस्त्रपण्यानां)
The tinkling of ornaments.	^{m d} (भूषणानां तु) विचित्रितम्
A tone, or musical sound	3. ^m ^m ^m ^m ^m निकषाणे निकषः काषः कषः कषण (नित्यपि)
The sound of a lute.	^m ^m ^m (वीणायाः कनिते प्रादेः) प्रकाष्य प्रकषा (द्वः)
A confused or mingled sound. f	4. ^m ^m कोखाहसः कककसस्
The cry of birds, &c.	^{m g} ^m (तिरचां) वाचितं वतं
An echo.	^{m h} (ह्री) प्रतिच्युत् प्रतिधाने
A song or singing.	^m ^m गीतं गान (भिमे समे)

I च—.

- ^a Also चङ्गम्. ^b Likewise रावः. ^c Of clothes or dry leaves.
^d Also विष्ठा. ^e Including उपकषः, सुकषः, &c. ^f Or a noise made by many. ^g Also वाचितं. ^h Likewise प्रतिक्षणम्.

SECTION VII.

- ^m ^b ^l ^m ^m ^m ^{2m}
 1. निषाद^eर्षभ गांधार षड्ज मध्यम वैशताः
^{3m}
 पञ्चमश्च^f (वेत्यमी सप्त तंत्रीकण्वोलिताः स्वराः)
 2. काकली^d (तु कले सूक्ष्मे)
^{4m e}
 कले^g
 मन्द्र^g (स्तु गंधीरे)
^m
 तारे^h (स्तुच्चैस्)
^{5m j}
 (त्रय क्षिप्त)
 3. (समन्वितस्वराः) कतालेⁱ
^f
 वीणा^f (तु वृक्षी)
^f
 विपची^f
 (सा तु तंत्रीभिः सप्तभिः) परिवादिनी^f
^f

The seven musical notes. a

Minute tone. c
 An inarticulate, but pleasing tone.

A base or low tone. f

A high tone.

Harmony. i

A lute.

A lute with seven strings.

1 क— 2—त. 3—व. 4 कड. 5 क—

^a Severally named in the text. They are so called respectively, whether produced by the voice, or by a musical instrument. ^b Also निषदः. ^c As the chirping, of birds ; inarticulate and sweet. ^d Likewise काकलिः. ^e Or, as an adjective, it agrees in gender with the subject ; and so do the two following ^f Ex. the grumbling of clouds. ^g Likewise मन्द्रः. ^h The three last nouns vary with the gender when used as adjectives. ⁱ Or proper union of song, dance and instrumental music, keeping time together. See v. 10. ^j Also वृक्षनामः.

Any stringed instrument.

4. ततं (वीणादिकं वाद्यं)

A drum or tympan.

आनदं (सुरजादिकम्)

A wind instrument

(वंशादिकं तु) शुभिरं

A cymbal, bell, &c.

(कांस्थतावादिक्) घनम्

A musical instrument.

5. (चठर्विधमिदं) वाद्यं वादिनातोद्य (नामकम्)

Drums and tabours.

चदङ्गा सुरजा

Three sorts of drums. d

(भेदाद्) द्वाविंशोर्धका (कयः)

A double drum. f

6. (स्याद्यु) यः पटङ्गे ठक्का

A kettle drum. g

मेरी (झी) दुन्दुभिः (पुमान्)

A large kettle drum.

आनकः पटङ्गे (झी स्यात्)

The quill, or bow. j

कोथो (वीणादिवादनम्)

The neck of a lute.

7. वीणादण्डः प्रवातः (स्यात्)

The belly below the neck. k

ककुभ (झ) प्रसेवकः

1 का—

2 चक्य.

3 चा—

4 ज—

5 व—

* Likewise चपनदं. ^b Also शुभिरं. ^c Sing. चदङ्गः and सुरजाः. ^d Severally named in the text. They vary in size and shape, and are borne differently. See the descriptions in other dictionaries. ^e Likewise चक्यो, चार्दिन and चचकं. ^f In Hindi a *D'höl*. ^g A large *D'höl*. ^h Likewise चरिः. ⁱ Also on a different reading of the text, आनकः, आनकदुन्दुभिः, and आनकदुन्दुभी. ^j Or any thing with which a musical instrument is struck. ^k A wooden vessel covered with leather, placed under the neck to render the sound deeper; or a crooked piece of wood at the extremity of the lute. ^l Also प्रसेवः.

^m
कोशखक (सु.) काये (साह)

The body of
the lute. a

^m ⁿ
उपनाहो निबन्धनम् The tie. b

^{m d} ^m ^m ^m
8. (वाद्यप्रभेदा उभय मङ्गु डिण्डिम अर्धराः Other in-
struments. c

^m ^{m c}
महलः पण्यो (ऽन्ये च)

^f ^{1/}
नर्तकी सासिके (सने) A female
dancer. f

ⁿ ^{n h} ^{2 m} ⁿ
9. (विद्युजितं द्रुतं मध्यं) सत्वमोषोद्यनं (क्रमात्) Slow, quick,
and mean,
time. g

ⁿ
तालः (कावन्निवामानं)

Beating
time.

^m
सवः (साम्यं)

Equal time
in music
and dance.

(अयान्निवामं)

^{m n} ⁿ ⁿ ⁿ ^{n i} ⁿ
10. ताण्डवं नटनं नाच्यं सास्यं नृत्यं (च) नर्तने Dancing.

ⁿ ⁿ
तौर्ध्वत्रिकं (नृत्यगीतवाद्यं) नाच्यं (मिहं व्रयम्) Symphony.

^{n k} ^m ^m
11. अकुंस (च) अकुंस (च) अकुंस (च) तिनर्तकः A male dan-
cer in wo-
man's appa-
rel.

1—का.

2 चोव.

* Complete, excepting the wires ; including, therefore, the gourd, neck, and belly. ^b Or lower part of the tail-piece where the wires are fixed. ^c Of divers sorts ; severally mentioned in the text : besides others, as मोहकः, छद्मः, &c. See descriptions in various dictionaries. ^d Likewise neut. उभयम्. ^e Also व्रयम्. ^f So, नर्तकः. or सास्यः, a male dancer. ^g Severally stated, in their order. ^h Also तच्च, and तत्त्व. ⁱ Also वचः, ^j Or union of song, dance, and instrumental music. ^k Also अकुंसः, अकुंसः.

सौवेद्यधारी पुत्रो)

A courtesan. a

(नाम्नोक्तौ गणिका) १८८८

A sister's husband

12. (मगिनीपतिरा) पुत्रो

A learned man.

भाषा (विद्वान्)

2m

A father.

(जनको)

(अथा) पुत्रः

A prince. b,

(यवराजस्तु) कुमारो महर्षद्वारकः

A king.

13. (राजा) महर्षद्वारको देवसु

A princess.

(तन्पुता) महर्षद्वारिका

A queen. d

देवी (कृताभिषेकायां)

Any wife of a king.

(इतरास्तु च) महिनी

Sacred. f

14. अमृतद्वारक (मृत्योक्तौ)

A king's brother-in-law.

(राजसभास्तु) राक्षसः

A mother.

अम्मा (माता)

A young girl.

(यव वाक्ता स्थाह) वाक्तर

A venerable person.

(आर्यस्तु) भारिषः

1 चा—

2 चा—

* This, and the terms exhibited in the three following couplets, are used in theatrical language ; and some are forms of address employed only by certain descriptions of persons. See other dictionaries. ^b Designated as successor, and associated to the empire. ^c Some add महर्षद्वारिका. ^d Consecrated with the king. ^e One commentary reads भागिनी. ^f Implying, according to some, a request to spare the thing in question. ^g Likewise अमृतद्वारक. ^h Also वाक्ते; and वाक्कः

15. ^{fa}अनिका (अगिनी अष्टा) An eldest sister.
- ^fनिष्ठा ^{nc}निर्वहणे (समे) The catastrophe. b
- ⁱहस्ते ⁱहस्ते ⁱहस्ता (ज्ञानं नीचं चेतौं सखीं प्रति) Appropriate vocatives. d
16. ^{nc}अङ्गहारोऽङ्गविद्येपोः Gesture.
- ^mव्यञ्जकाभिनयो (समौ) ^{1 m}Indication of a passion.
- ^{2mf/n} (निर्वृत्ते त्वङ्गसत्वाभ्यां हे त्रिष्या) द्विक सात्विके ^{mf/n}Two sorts of tokens. f
17. (अङ्गार वीर कव्याङ्गुत हास्य भयानकाः Taste, or sentiment. g
- ^{m h}वीर्य रौद्रे च) रसाः
- ^mअङ्गारः ^{3 m}शुचिद्वन्द्वः ^{4 m}Love.
18. ^mउत्साहवर्धनो वीरः Heroism.
- ⁿकारण्यं ^fकव्या ^fहृष्या ^fTenderness.
- ^fलपा ^fदया ^{5 f}मुकम्पा (स्याद्) ^{6 m}मुक्तोऽथो (ऽय्य) ^m(ऽयो) हसः Laughter.

1 अ— 2 अ— 3—वि. 4 अ— 5 अ— 6 अ—

* Also अनिका or अन्तिका. ^b Or conclusion of the fable. ^c Some add निर्वर्ण. ^d Addressed, respectively, to a low woman, a slave girl, or a female friend. These vocative particles and the preceding terms, from the close of v. II. are in general restricted to theatrical language. ^e Also अङ्गहारिः. ^f First corporeal, as an assumed posture; second sincere, as a blush or change of colour. Besides other sorts; by speech, &c. ^g In dramatic poetry the *tastes*, or sentiments, in which the audience sympathizes, are reckoned eight: as here enumerated. To which some add शान्तः, devotion and resignation. Others पात्र्यः, parental affection. ^h Sing. रसः.

19. हासे^{m a} हासंⁿ (च)

Disgust.

मीभत्सं^{m f n} विहृतं^{m f n b} (त्रिष्विदं द्वयम्)Surprise,
or wonder-
ful.विस्मये^m ऽद्भुतमाश्चर्यं^{n c 1 n} चित्रंⁿ (मय्य)Horror, or
terrific.(ऽय) भैरवम्^{n d}20. दाहणं^m भीषणंⁿ भीष्मंⁿ घोरंⁿ भीमंⁿ भयानकम्ⁿWrath, or
angry.भवङ्करंⁿ प्रतिभवंⁿरौद्रंⁿ (द्र) ग्रं^{2 n}

(अमी त्रिषु

21. चतुर्ह्य^e)Fear, or
terror.हर तासौ^{m n} भीतिभीः^{m f f f g} साध्वसंⁿ भवम्ⁿSentiment
or passion.(विकारो मानसो) भावो^mIndication
of it.ऽनुभावे^m (भावबोधकः)

Pride.

22. गर्वो^m ऽभिमानो^m ऽहंकारो^mArrogance.
hमानश्चित्तसमुच्चतिः^{m 3 f}

Diarespect.

अनादरः^m परिभवः^m परिभावश्चिरस्त्रिया^{m i 4 f}

1 हा—.

2 द—.

3 वि—.

4 ति—.

* Also fem. हासिका. ^b Likewise वैहृत. ^c This and the following admit the three genders when employed as adjectives. ^d Maso. भैरवः. Fem.—वी. ^e The last fourteen terms, used adjectively, admit the three genders. Ex. Fem. रौद्रो. ^f Also हंताहः, उन्नाहः, विनाहः. ^g Likewise भीतं, भिदा, भवः. ^h Some, not improperly, reckon these terms to be synonymous with the preceding. ⁱ Also परोभावः.

23. रीढावमाननावज्ञा अवहेलमसूक्ष्मम्
 Modesty or shame.
- (सा) ऽपन्नपा (ऽन्यतः) Bashfulness.
24. क्षांतिस्त्रितिया
 Patience, for bearing.
- अभिध्या (तु परस्वविषये स्पृहा) Coveting another's property.
- अक्षांतिरीर्ष्या
 Envy.
- ऽक्षया (तु दोषारोपोगुणेष्वपि) Detraction.
25. वैरं विरोधो विद्वेषो
 Enmity.
- मन्यु शोकौ (तु) शुक्(स्त्रियाम्) Grief or sorrow.
- पश्चात्तापो ऽनुताप (श्च) विप्रतीसार (इत्यपि) Repentance.
26. क्रोध क्रोधा ऽमर्ष रोष प्रतिघा बट्क्रोधौ (स्त्रियाम्) Wrath, or rage.
- (शुचौ तु चरिते) शीलं Good conduct.
- उन्माद दित्तविभ्रमः Madness.

1 ख— 2 ख— 3 ख— 4 ल— 5 ति— 6 ई—
 7 शोच. 8 शुच. 9—च. 10 बन्. 11 क्रुध. 12 चि—.

^a Also विमानना. ^b Likewise अवहेला, and हेला. ^c Also असुख्यं, असुख्यं, असुख्यं, and संसुख्यं. ^d Likewise मन्दाहं. ^e Also प्रीडनं, and प्रीडितं. ^f Likewise लज्जा. ^g Or impatience of another's excellence or success. ^h Also हेयः. ⁱ Or विप्रतीसारः. ^j अमर्षः or आमर्षः. ^k Also क्षया, and क्रुधा.

19. हासो हास्यं (च)

Disgust.

वीभत्सं विह्वलं (त्रिष्विदं द्वयम्)

Surprise,
or wonder-
ful.

विस्मयोऽद्भुतमाश्चर्यं चित्त (मण्यु)

Horror, or
terrific.

(ऽय) भैरवम्

20. दादणं भीषणं भीष्णं घोरं भीमं भयानकम्
भयङ्करं प्रतिभवं

Wrath, or
angry.

रौद्रं (द्व) ग्रं

(अमी त्रिषु

21. चतुर्ह्य)

Fear, or
terror.

हर त्रासो भीतिभीः साध्वसं भयम्

Sentiment
or passion.

(विकारो मानसो) भावो

Indication
of it.

ऽनुभावे! (भावबोधकः)

Pride.

22. गर्वोऽभिमानोऽहंकारो

Arrogance.
h

मानश्चित्तसमुच्चतिः

Disrespect.

अनादरः परिभवः परिभावश्चिरस्त्रिया

1 हा— 2 द— 3 वि— 4 ति—

* Also fem. हासिका. ^b Likewise वैह्वलं. ^c This and the following admit the three genders when employed as adjectives. ^d Masc. भैरवः. Fem.—वी. ^e The last fourteen terms, used adjectively, admit the three genders. Ex. Fem. रौद्री. ^f Also चत्वारः, चत्वारः, विचारः. ^g Likewise भीतं, चित्ता, भवः. ^h Some, not improperly, reckon these terms to be synonymous with the preceding. ⁱ Also परोभावः.

23. रीढावमाननावज्ञा अवहेलमसूक्ष्मम्
 nd f 4f m f e f f

मन्दाद्यं क्रीडापात्रीडा लज्जा

Modesty or shame.

(स) ऽपन्नपा (ऽन्यतः)

Bashfulness.

24. क्षांतिस्वित्तिष्ठा

Patience, for bearing.

ऽभिध्या (तु परस्वविषये स्पृहा)

Coveting another's property.

अक्षान्तिरीर्ष्या

Envy, g

ऽक्षुषा (तु दोषारोपोपुण्येष्वपि)

Detraction.

25. वैरं विरोधो विद्वेषो

Enmity.

मन्यु शोकौ (तु) शुक्(स्त्रियाम्)

Grief or sorrow.

यक्षाप्तापो ऽमुताप (श्च) विप्रतीसार (इत्यपि)

Repentance.

26. कोप क्रोधा ऽमर्ष रोष प्रतिष्ठा बट्कुधौ (स्त्रियाम्)

Wrath, or rage.

(शुचौ तु चरिते) शीलं

Good conduct.

उन्माद क्षिप्तविभ्रमः

Madness.

1 ख—, 2 ख—, 3 ख—, 4 ल—, 5 ति—, 6 ई—,
 7 शोक, 8 शुष्, 9—व, 10 बव्, 11 क्रुध्, 12 वि—.

^a Also विमानना. ^b Likewise अवहेला, and हेला. ^c Also असुख्यं, असुख्यं, असुख्यं, and संसुख्यं. ^d Likewise मन्दाद्यं. ^e Also प्रीडनं, and प्रीडितं. ^f Likewise लज्जा. ^g Or impatience of another's excellence or success. ^h Also हेयः. ⁱ Or विप्रतीसारः. ^j अमर्षः or आमर्षः. ^k Also दया, and क्रुधा.

- Affection
or kindness. 27. प्रेमा (ना) प्रियता हाहं प्रेम खेहे।
Desire or
longing. b (इय) होहदम्
Wish or
desire. इच्छाकांक्षा स्पृहेहाहृद्वाब्धा विद्या मनोरथः
28. कामेऽभिलाषसार्धं (च)
Ardent
desire. (स महात्) साक्षसा (द्वयोः)
Virtuous
reflection. उपाधि (नी) धर्माचिन्ता
Anxiety. h (मुंस्या) धि (मानसी व्यथा)
Recollection. 29. (स्याच्) चिन्ता अतिराध्यानं
Missing. l उत्कण्ठोत्कलिके (समे)
Persever-
ance. उत्साहेऽध्यवसायः (स्यात्)
Fortitude. (स) वीर्य्य (मृतिशक्तिभाक्)
Deceit, or
fraud. 30. कपटो (ऽस्त्री) व्याज दम्भोपधयम्बुद्धकैतवे

1—नृ. 2—नृ. 3 चा— 4 दृष्टा. 5 दृष्ट
6 त— 7 चा— 8 उ—का. 9 उपधि. 10 उ—नृ.

^a Also प्रेम. ^b As a pregnant woman's. ^c The term is also synonymous with the following. ^d Likewise कांक्षा. ^e Likewise इच्छा. ^f Or अभिलाषः. ^g Some add साक्षसा, but erroneously. ^h Or mental pain. ⁱ चाधिः or अधिः. ^j Also चित्तिय, and m. चितः. ^k This term is by some connected with the next article. It signifies recollection accompanied with regret. Likewise व्याधा. ^l Remembering with regret, affection, or desire. ^m Or fem. वीर्या.

^f ^{1 f} ⁿ
कुदृतिर्निर्दृतिः शायⁿ

Wicked-
ness. a

^m ^{f b}
प्रमादेऽनवधानता

Inadver-
tency or
mistake.

31. कौदृह्यं कौतुकं (च) कुतुकं (च) कुदृह्यम्

Eagerness.

(स्त्रीणां विशास विच्योक विभ्रमः खलितं तथा

^c
Dalliance,
or blandish-
ment. d

² ^m
32. चेला खीलेत्स्वमी)हावाः (क्रियाः स्फुरारभावताः)

^m ^{m f c} ^{m f} ^f ^f ^{3 n}
द्रव केलि परीक्षाः क्रीडा खीला (च) नर्तनं (च) Sport or a-
musement.

^m ^m ^{ng}
33. व्याजोऽपदेशो लक्ष्यं (च)

Disguise.

^f ^f ^{n i}
क्रीडाखेला (च) कूडनम् A play or
game. h

1 नि—.

2 खीला.

3—न.

^a Synonymous with the preceding, according to some ; but others interpret these, mischievousness or fraudulency ; and the preceding, imposition or trick. ^b Also अनवधानं. ^c Or vehemence in seeking a proper thing ; or else impetuosity in action, with disregard of consequences. ^d The instance of feminine actions proceeding from love, which are stated in the text, are thus explained. विशासः, change of place, posture, gait, or look, on the approach of the lover. विच्योकः, affection of indifference. विभ्रमः, wantonness of youth : caprice. खलितं, languid gestures, and signs. चेला, lasciviousness. खीला, imitation of the lover's manner to beguile the time in his absence. ^e Also fem. केली. ^f Also परिक्षाः. ^g Likewise लक्ष्यं. ^h Such as playing at ball, &c. ⁱ Some read कूडनं ; but improperly.

Sweat. a	^m चर्मो ^m निदाघः ^{m b} स्वेदः (स्वात्)
Fainting.	^m प्रलये ^f नटचेष्टता
Dissimulation.	^{f c} 34. अवहित्वाकारमुनि ^{l m}
Hurry.	^{m d} (समौ) सम्भेग सम्भमौ ^m
A horse-laugh.	^{2 n e} (स्याद्) च्छुरितकं (हासः सोत्प्रासः)
A smile.	ⁿ (स मनाक्) स्मितम्
A laugh.	ⁿ 35. (मध्यमः स्याद्) विहसितं
Horripiation.	^{m f} रोमाक्षौ ⁿ लोमहर्षणम्
Weeping.	^{n g} क्रन्दितं ⁿ रुदितं ⁿ क्रुष्टं
Gaping.	^{m f n h} जृम्भ (सु त्रिषु) जृम्भणम्
Disappointing. i	^{m j} 36. विप्रलम्भो ^m विसम्बादे
Creeding or tumbling. k	^{n l} रिङ्गण ⁿ खलने (समे)
Sleep. m	^f (स्यान्) निद्रा ⁿ शयनं ^{m n} स्वापः ^m स्वप्नः ^m सम्भेश (इत्यपि)

1 चा—.

2 चा—.

^a Or else heat, occasioning 'perspiration. ^b Also प्रस्वेद. ^c Likewise neut. अवहित्वा, and आवहित्वा. ^d Also चावेगः. ^e Likewise अवच्छुरितं. ^f Also रोमहर्षणः, रोमपिच्छिन्ना, रोमोद्धरणः, रोमेद्धेदः. ^g Likewise क्रन्दनं, and रोदनं. ^h Fem. जृम्भा. ⁱ Deceiving by a false affirmation ; or not effecting a promise. ^j Also विप्रलम्भः. ^k Creeping, as infants, on all fours ; or else, falling as on slippery ground ; or deviating from duty &c. ^l Likewise रिङ्गनं. ^m Or else a mistake occasioned by sleep ; a dream. ⁿ Also सुप्तिः.

^{f a} ^f
37. तन्त्री प्रमीला

Lassitude.

^f ^{1 f} ^{f b}
अकुटि अकुटी अकुटिः (स्त्रियः) A frown.

^f
अहटिः (स्यादसौम्ये ऽच्छिप्य) A look of displeasure.

^f ^{2 f}
संसिद्धि प्रकृतौ (त्वमे) The natural state.

^{n o} ^m ^m
38. स्वरूपं (च) स्वभाव (च) निसर्गं (च)

^m
(ऽय) वेपथुः A tremour.

^{m d}
कम्पे

^m ^m ^{m e} ^m ^m
(ऽय) वषट् वषट् मह वषट् वषट् वषट् वषट् A festival.

1—टि.

2—ति.

^a And तन्त्री or तन्त्रीः. But this last mode of inflection is censured. Likewise तन्त्री. ^b Also अकुटिः. Some make these terms synonymous with the following. Also अकुटी, अकुटी, अकुटी, and अकुटी. ^c Also रूपं ^d Likewise कम्पनं, and कम्पितं. ^e Also वषट्. See Book III, Ch. IV.

CHAPTER II.

SECTION I.

The infer-
nal region.
a

1. ^{n b} ⁿ ^{1 n} ^{2 n}
अधोभुवन पाताल बलिसङ्ग रसातलम्

^{3 m}
नागलोके

A hole or
vacuity.

ⁿ ^{n c} ⁿ ⁿ
(इथ) कुहरं शुधिरं विवरं विलम्

ⁿ ⁿ nd ⁿ ^{ne} ^f ^{ff}
2. छिद्रं निर्ब्यथनं रोकं रंभं खल्वं वपा शुधिः

A hole in
the ground.

^{m f} ^{4 m g}
गर्तो ऽवटौ (शुधि खल्वं)

Perforat-
ed, or full
of holes.

^{m f n}
(सरंभे) शुधिरं (त्रिषु)

Darkness.

^{m n} ^{m n} ⁿ ⁿ ^{5 n h}
3. अन्धकारो (ऽस्त्रियां) ध्वान्तं तमिस्रं तिमिरं तमः

Great dark-
ness.

^{n i}
(ध्वान्ते गाढे) ऽन्धतमसं

Imperfect
darkness.
Universal
darkness.

ⁿ
(क्षीणे) ऽवतमसं

(तमः)

ⁿ
4. विषक् सन्तमसं

The NAG-
gas. j

^m ^m
नागाः काङ्क्षेयास्

Their chief.

(तद्दीश्वराः)

1—न. 2—ख. 3—क. 4—ड. 5—स्.

a Abode of BALI and of the *Nāgas*, under the earth. b Also अवः, (स्) m. अधोलोकः, &c. c Likewise शुधिरं. d Also विरोकं. e Or खल्वं. f Also शुधी and शुधिः. Or शुधिः. g Likewise अवटिः. h Also तमसं. And तमः, तमा, तमं. i Likewise अन्धतमसं. j Demigods, in the human shape with a serpent's tail, and dilated neck, like the Koluber *Naga*. Sing. नागः. They are Children of KADRU, the wife of *Kas'yapa*.

^m ^m
शेषो ऽनंते।

^m ^b
वासुकि (सु.) सपैराजो

King of serpents. a

^m ^c
(ऽथ) गोनसे

Sort of snake.

^m
5. तिखितः (स्याद्)

^m ^m ¹ ^m
अजगरे शयुर्बाहस (इत्युभौ)

A Boa, or large serpent. d

^m ^c ^m
अजगर्हो जलव्यालः

A water snake.

^m ^m ^f
(समौ) राजिल दुग्धभौ

Amphisbæna.

^m ^g ^m
6. मातुधानो मातुषाहिर

^m ^m
निर्भुक्तो सुतकंचुकः

A variegated serpent.

^m ^h ² ^m ³ ^m ^m ³ ^m
सर्पः पृदाकुर्भुजगो भुजगो ऽहिर्भुजङ्गमः

A snake, that has cast his slough. A snake or serpent.

^m ^m ⁴ ^m ^m ⁱ ^m ^j
7. आशीविषो विषधरश्चक्री व्यालः सरीसृपः

1 वा—.

2—कु.

3 भु—.

4 चक्रिन्.

^a Son of VASUKA, and often confounded with the preceding ; as are the other chiefs of the *Nāgas*, TAKSHAKA, SANK'HA, MAHAPADMA, &c. ^b Also वासुकिः. ^c Or गोनसः. Vulg. Bôr. ^d Boa Constrictor; &c. ^e Or अजगर्हः. But some read अजगर्हः, others अजिगर्हः. Vulg. Alád'h. ^f दुग्धभः or दुग्धभः. And दुग्धभः. Vulg. Dhônra. But generally described as a harmless double-headed snake. There is a great disagreement among commentators respecting the correspondent vulgar names of the snakes mentioned in the text. ^g One commentator describes this as a four-footed serpent with a large body and long tail ; intending perhaps some species of Iguana ; unless a fabulous creature be meant. ^h Fem. सर्पा, and सर्पिणी. Likewise अहः. ⁱ Some add सरीसृपः.

H

1 m 2 m a 3 m m 4 m
कुण्डली गूढपाञ्चशुःश्रवाः काकोदरः फणी

8. दम्भी करो दीर्घष्टो दंष्ट्रको विलेशयः

उरगः पञ्चगो भोगी जिह्वागः पवनाशनः

Belonging
to a snake.

9. (त्रिष्वा) डेवं (विषास्यादि)

His expand-
ed head.

फटायां (त) फणा (दयोः)

His skin.

(समी) कंचुक निर्मोकी

His venom.

क्षेड (स) गरलं विषं

Nine sorts
of fixed
poison. g

10. (पुंसि क्षीवे च) काकोष काण्वूट हलाहलाः

सौराष्ट्रिकः शौक्लिकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः

11. हारदे वत्सनाभ (सु विषभेदा समी नव)

विषवैद्यो जाङ्गलिको

A dealer
in anti-
dotes. j

A snake-
catcher.

व्यालप्राङ्गहितुल्लिकः

1—नू. 2—पादु. 3 च—सू. 4—नू. 5—नू.
6—हिजु.

* Also गूढपदः, and गूढपादः, (द). ^b Likewise विलेशयः. ^c Also उरगः, and उरगनः. ^d Fem. काहेवी. ^e स्रुटा or फटा. ^f Maso. फणः. Likewise neut. फणं. ^g Severally named in the text; some mineral, others vegetable. ^h हलाहलः, and हाहाहलः, or हाहलः. Also हाहलः. ⁱ Likewise सारोष्ट्रिकः. ^j Or a conjurer, using charms against poison. ^k Likewise जाङ्गलिकः. ^l Also व्यालप्राङ्गः. ^m जाहितुल्लिकः, or अहितुल्लिकः.

SECTION II.

1. (स्नान) नारक(सु)नरको निरयो दुर्गतिः (स्त्रियाम्) Hell.
 (तद्देदास्) तपनावीचि महारौरव रौरवाः Various
 hell. a
2. संहारः कालसूत्रं (चेत्याद्याः)
 (सत्त्वास्तु) नारकाः Departed
 souls.
- प्रेता
 वैतरणी (सिंधुः) The river
 of hell.
- (स्याद्) शब्दो (सु) निर्गतिः Misfortune
 or misery.
3. विष्टिराजः Unpaid la-
 bour. c
- कारणा (तु) यातना तीव्रवेदना Agony, or
 sharp pain.
- पीडा बाधा व्यथा दुःखममानस्यं प्रसूतिजम् Pain.

I.—

^a Severally named in the text ; besides others. as *Tāmisa*, *Andhatāmisa*, *Sālmali*, *Asipatravana*, &c. ^b Or संघातः. ^c Like-
 wise प्रेताः. ^d Also वैतरणिः. ^e Or else, casting into hell ; or,
 in astrology, the period (*karan'a*) called *bhadrā*. Compulsory and un-
 rewarded labour, being the occasion of pain, is placed under the pre-
 sent head. The terms, as by some explained, signify the person exe-
 cuting such labour, ^f बाधु or बाधुर्. ^g Also कारिका. ^h Like-
 wise बाधना. ⁱ Or बाधाया. ^j Likewise अमानस्यं and बाधा
 नस्यं. ^k These two last terms are, by some, separated from the rest ;
 as signifying mental distress. Others, on the contrary, make these and
 the preceding four, synonymous with the three following words,

Corporeal
pain.

4. (खात्) कष्टं क्षप्प्रमाभीक्ष्णं

(त्रिष्वेषा भेद्यमामि यत्)

SECTION III.

The sea or
ocean.

1. समुद्रेऽम्बिरक्षुपारः पारावारः सरित्पतिः
 3 m 4 m m 5 m m m
 उदन्वामुदधिः सिन्धुः सरस्वान् सागरोऽर्थवः

2. रत्नाकरो जलनिधि र्वाहः पति र्पापतिः

Particular
sens. d

(तस्य प्रभेदाः) क्षीरोदेऽलवणोद (स्थापरे)
 f pl. e 8 f n n n f n n g

Water.

3. आपः (क्षी भून्नि) वाष्पारि सलिलं कमलं जलम्
 9 n n 10 n n h n n

पयः कौशालमष्टतं जीवनं भुवनं वनम्
 n i 11 n j 12 n n n

4. कबंधमुदकं पायः पुष्करं सर्वतोमुखम्

1 आ—. 2 ख—. 3—यत्. 4 उ—. 5—खत्. 6 वा—.
 7 ख—. 8—र. 9—र. 10 ख—. 11 उ—. 12—र.

^a Such of the foregoing, as are used as adjectives, vary with the gender. ^b Also आक्षुवारः, क्षुपारः, and क्षुवारः. ^c Or पारावारः. Likewise अवारपारः. ^d That of milk, and of salt water; besides five others, as the sea of fresh water, spirituous liquor, butter, curds, and the juice of sugar-cane; apparently designations of gulfs or divisions of the ocean. ^e आप्. Also neut. आपत्. ^f And सरित् or सर. ^g Also जलं. ^h Also जीवनं. ⁱ Or, according to another reading, (कनकं), two words are here exhibited, कं and कनकं. Or a single word कनकं. ^j Also उदं. And दक्षः.

1 n 2 n 3 n n n a n 4 n n b
अंभोऽर्णसोऽयं घानीव नीरं क्षीरं शुभं वरम्

5. मेघपुष्पं घनरसम्

m f n m f n d
(त्रिषु द्वे) आथ्यमन्वयम्

watery, or
consisting
of water. c

m 5 m m f o 6 m f f
मङ्गलारङ्गं जर्मि (वां क्षियां) वीचिरं

A wave.

(द्योनिषु)

7 m m
6. महत्स्रोल कक्षोक्षी

A surge or
billow.

8 m
(स्वादो) वर्त्तो (ऽन्वसां ज्वमः)

A whirl-
pool.

m h m m i 9 f j
दृषति बिन्दुं दृषताः (पुमांसो) विमुषः (क्षियः)

A drop of
water. g

n l m
7. वक्राणि पुटभेदाः (स्युर्)

A winding
descent of
water. k

m m
ज्वमा (च) जलनिर्गमाः

A drain. m

n 10 n n n m f n o
ब्रूलं रोष (च) तीरं (च) प्रतीरं (च) तटं (त्रिषु)

A shore or
bank.

1—सु. 2—सु. 3 तोव. 4 च— 5 त—
6—वि. 7 च— 8 चा— 9—व. 10—सु.

^a Also नारं. ^b Or वरं. ^c As froth, &c. ^d Fem. आथ्या, and कक्षवी. ^e Also fem. ज्वमी. ^f Likewise विविः, and fem. वीची, or विची. ^g Or of any other liquid. ^h Sing. दृषत् or दृषति. ⁱ Sing. दृषतः. ^j Sing. विमुट्. Also विमुट् (—व). ^k A winding course. Some say a reach of the river. Others Eddy water. ^l Sing. वक्रं. Also वक्रं. ^m Or pipe along the wall of an edifice. But some make these and the two preceding terms synonymous. Sing. ज्वमः. Some explain them bubbling up of water. Others surf. ⁿ Also Masc. रोषः (रोष.) ^o Fem. तटी.

The opposite, and the near bank. a

8. पारावारे (परावारीची तीरे)^{n l m n}

The channel.

पात्रं (तदंतरम्)ⁿ

An island.

द्वीपे (ऽस्त्रियाम्) नारीपं (यदंतर्वारिणस्तम्)^{m n 2 m n}

One formed by alluvion. b

9. (तोयोन्नितं तत्) पुच्छिनंⁿ

A sand bank. c

सैकतं सिकतामयम्^{n n}

Mud or clay.

निषद्वर (स्तु) जंवास्तः पक्षे (ऽस्त्री) याद कईमौ^{m m n m m}

Inundation. d

10. जलोच्छासाः परीवाहाः^{m m}

A temporary well. f

कूपका (स्तु विदारकाः)^{m m}

Navigable.

नाव्यं (त्रिखिगं नौतायै)^{m f n g}

A boat.

(स्त्रिवा) नौसरयिस्तारिः^{f h s f f i}

A raft or float. j

11. उडुपं (तु) सवः कोसः^{m n k n m}

A natural stream. l

खोतो (ऽस्त्रसरणं स्वतः)^{4 m n}

1 ख—.

2 ख—.

3 त—.

4—ख.

^a Respectively, viz. पारं, the opposite bank or shore, ज्वारं, the contiguous bank or shore, ^b Or any island, or one with the steep banks. ^c Or an island with sandy shores. ^d Or else a water pipe, or channel, for carrying off an excess of water. ^e Sing. परीवाहः. Also परिवाहः. ^f Or hole dug for water in the dry bed of a rivulet; or else, a rock, or tree, dividing the stream of a river. Sing. कूपकः. ^g Fem. नाव्या. ^h Also नौका. Also तरणी and तरी. ⁱ Made of grass's, &c. ^k Likewise उडुपं. ^l Or a rapid one. ^m Likewise खोतं.

^{ma} ¹ⁿ आतरस्य रपय्यं (स्याद्)	^{fc} द्रोणी काष्ठाबुवाहिनी	^f Fare, or freight.
^m ^{2m} 12. सांयात्रिकः पोतवणिकः	^m कर्णधार (स्तु.) नाविकः	^m An oval basin. b A voyaging merchant. The pilot or helmsman.
^{me} ^m नियामकाः पोतवाहाः	^m ^{mf} कूपको गुणहृत्तकः	^m The crew. d The mast.
^m ^{fg} 13. नौकादंडः चोपणिः (स्याद्)	ⁿ ^m अरितं केनिपातकः	ⁿ The oar. The rudder.
^{fh} ^{mi} अभिः (क्री) काष्ठकुहालः	ⁿ ⁿ सेकपात्रं (तु) सेचनम्	ⁿ A scraper or shovel. A bucket. j
ⁿ 14. (क्रीवे) ऽर्ध्नावं (नावोऽर्ध्वं)	^{mfnk} (अतीत नौके) ऽतिशु (त्रिषु)	ⁿ The boat's half. Landed from a boat.

1 त—.

2—ज.

* Also आतरः, and अतरः. ^b Shaped like a boat, with an aperture in front, and used for pouring water. It is made of wood, stone, or other materials. ^c Or द्रोणिः and द्रुणिः, or द्रुणी. According to another reading द्रोणिका, and अम्बुवाहिनी. Also अम्बुचनी. ^d Various explained; as the steersman, or rower, or as one employed in dragging the boat, or in watching from the mast-head. Sing. निवाचकः, पोतवाहः. ^e Likewise निवाच. ^f Some explain this a post to which a boat is made fast. ^g Or चोपणी. Also चिपणिः. And चिपणी. ^h Or अभि. Also अभिः. ⁱ Likewise कुहालः, and कुहालः. ^j Or vessel for lading water out of the boat. ^k Masc. or Fem. अतिनौः.

(त्रिष्वागाधात्)

Clear,
trans-
parent.

m f n b m f n c

प्रसन्नो ऽच्छः

Turbid
water.

m f n m f n m f n

कलुषे ऽनच्छः, आविलः

Deep.

15. निम्नं गभीरं गंभीरं

m f n m f n m f n

Shallow.

m f n

उत्तानं (तद्विपर्यये)

Very deep,

m f n d l m f n

अगाधमृतलस्यर्थं

A fisher-
man.m m c m f
कैवर्त्त दास धीवरो

A net.

16. आनायः (पुंसि) जायं (स्यात्)

m n

Pack-
thread. g

n h

गणसूत्रं पवित्रकम्

A fish
basket.

f f i

मत्स्याधानी कुवेणी (स्याद्)

A fish hook.

n j

n k

वडिशं मत्स्यवेधनम्

I अ—.

* The following are adjectives. ^b Fem. प्रसन्ना. ^c Also सच्छः.
^d Likewise आगार्ध. ^e Or दासः ^f Fem. धीवरो ^g Made of rushy
 Crotalaria; or, according to different interpretations, a net made
 of such pack-thread; or, generally, the rope of a net. ^h Also सूत्रं
 सूत्रं and समसूत्रं. ⁱ Likewise कुवेणा. And कुवेणिः. Also कुपिणी.
^j Or Fem. वडिषा, or वडिषी. Likewise वडिशं, वडिषी. ^k Or Fem.
 मत्स्यवेधनी.

20. तिमिङ्गिका^{1 m} (दय^aदाः)

Aquatic
animals. b

(^{2 n}य) यादांसि जलजंतवः^{3 m}

Various
sorts. c

(त^mङ्गे दाः) शिशुमारोद्ग^{4 m} शङ्ख^{5 m}वे मकरा^{6 m} (दयः)

A crab.

21. (स्यात्) कुलीरः^m कर्कटकः^{m d}

A turtle or
tortoise.

कूर्म^m कमठ^m वच्छपो^m

A shark. e

ग्राहो^m ऽवहारो^m

A croco-
dile.

नका^m (सु) कुम्भोरो^{m f}

A worm.

(^fय) महीरता

22. गच्छू^mपदः किंचु^{m g}चुकः

A gange-
tic alliga-
tor. h

निहा^fना गोधि^fका (समे)

A leech.

रक्तपा^f (तु) जलोकायां^{f i} (जियां भूनि) जलोकसः^{7 f j}

1—ज.

2—स.

3—त.

4—उद्ग.

5—शङ्ख.

6—र.

7—कस.

^a Besides many sorts noticed in other dictionaries. ^b Especially amphibious kinds. ^c Severally named in the text, viz. the porpoise, otter, scate, and marine monster (a whale ? or a seal ?), besides the following, and other, sorts. ^d Or कर्कटः. ^e Interpretations differ : one terms this a water-elephant ; (perhaps the hippopotamus may be meant :) others make it the gangetic alligator. ^f Also कुम्भीरः. ^g Likewise किंचिचुकः. And किंचिलुकः, or किंचलुकः. ^h Some make this to be the *Iguana* : distinguishing, however, another sort from the aquatic one. Book II. Ch. 5. ⁱ जलोका or जलोका, and जलूका, जलायुका, जलायुका, जलायोका, जलजंजुका, जलसूची, जलोरगी, जलिकावेयी. ^j Or जलोकसी. Also जलोकसः, masc. and जलोकसं, neut. Pl. with the sense of the sing. ^f जलोकसः. Also sing. जलोकाः.

23. ^mसुक्तास्फोटः (स्त्रियां) ^fश्रुतिः A pearl oyster.
- ^{m n}शंखः (स्यात्) ^{m n}कंठु (रस्त्रियाम्) A conch.
- ^{m a}सुद्रशंखाः ^{m b}शंखनखाः A small shell.
- ^{m f c}शंखका जलश्रुतयः ^{l f}A bivalve shell.
24. ^{2 m}भेके ^mमण्डूक ^{m d}वर्षाभी ^{m e}शालूर ^mसुष ^{3 m}दुर्दुराः A frog.
- ^fशिली ^fगण्डूपदी A small worm. f
- ^fभेकी ^fवर्षाभी A female frog. g
- ^fकमठी ^{f i}दुलिः A female turtle. h
25. ^k(मङ्गरस्य प्रिया) ^{f l}चट्क्री Sort of sheat-fish. j
- ^{f m}दुर्नामा ^{f n}दीर्घकोषिका A cockle. k
- ^mजलाशया ^{m p}जलाधाराः A lake or pond. o
- ^{m q}(तलागाधजलो) ^{m q}ऋदः A deep lake.

1—क्ति.

2 भेक.

3—र.

^a Sing. सुद्रशंखः. ^b Sing. शंखनखः. Also शंखनकः. ^c Masc. शंखकः. Also शंखकः, शंखः and शंखकः. Or शंखकः. ^d Also चट्क्रीः. ^e Or शालूरः. ^f Some say, a female worm. ^g Or any small frog. ^h Or any small tortoise or turtle. ⁱ Or दुली. Also दुलिः. And दुलिः. ^j Silurus Pungentissimus, B. Mss. ^k Or, according to some commentators, two synonyma, मङ्गरसी, f. चप्रिया, f. ^l Also चट्क्रीः. ^m Also दुर्नामन् and—जो. ⁿ Or दीर्घकोषिका. ^o Or a reservoir; or any piece of water. ^p Sing. जलाशयः, and जलाधारः. ^q Likewise ऋदः.

A trough
near a
well. a

26. आहाव^m (सु) निपानंⁿ (स्यादुपकूप जलाशये)

A well.
The wood-
en frame
for the
rope. b

(पुंस्वेवा) न्मु प्रहो कूपं चदपानं (तु पुंसि वा)

The cover
or facing
of a well
A square,
or a large
pond.
A natural
pond. d

27. नेमिस्त्रिका (ऽस्य)

बीनाहा^{m c} (मुखबंधनमस्य यत्)

पुष्करिण्यां (तु) खातं (स्याद्)

अखातं देवखातकम्^{m n c}

One deep
enough for
the lotus.
Any pond
or pool. g

28. पद्माकरस्तडागो (ऽस्त्री)

कासारः चरसी सरः^{m f 5 n}

A basin. h

वेशंतः पल्लवं (चा) ऽल्पसरो

A large
and oblong
pond.

वापी (तु) दीर्घिका^{f i f}

A moat,
or ditch.

29. खेयं (तु) परिखा

A dike.

आधार (स्वभ्रसां यत्र धारणम्)

A basin
round the
foot of a
tree.

(स्याद्) आलवालमावालमावापो

A river.

(ऽथ) नदी सरित्^{f f}

1 खं— 2—हि. 3—यी. 4 त— 5—स्. 6—स्. 7 खा— 8—जा.

a Filled from the well, and intended for watering cattle. b A triangular frame. Some interpret it the wooden frame at the bottom of the well, on which the masonry rests. Others the cover of the well. Or the frame at its mouth. c Some add बिनाहः. d Or else one in front of a temple. e Also अखोत. f Also तडाकः. And तडाकः. g These terms are synonymous with the preceding according to some interpretations : or they are restricted to such a factitious pond, according to others. h Or small pond ; or one, which, in the hot season, is either shallow or quite dry. i Or वापिः. j Also अलवाहं.

30. तरंगिणी शैवलिनी तटिनी क्रदिनी धुनी
 स्रोतस्त्रिनी द्वीपवती स्ववती निम्नगङ्गा
 31. गङ्गा विष्णुपदी जङ्गुतनया सुरनिम्नगा
 भागीरथी त्रिपथगा त्रिस्त्रोता भीष्मसू (रुपि)
 32. कालिंदी सूर्यतनया यमुना यमनस्त्रसा
 रेवा (तु) नर्मदा सोमोद्भवा मेकलकन्यका
 33. करतोया सदानीरा
 बाहुदा सैतवाहिनी
 शितद्रु (स्तु) शतद्रुः (स्याद्)
 विषाशा (तु) विषाट् (स्त्रियाम्)
 34. शोणो हिरण्यबाहुः (स्यात्)
 कुल्या (ल्पा कृत्रिमा सरित्)
 शरवती वेतवती चन्द्रभागा सरस्वती
- The
Ganges.

The Yamu-
nd. d

The Nar-
madā. f

The Kara-
tōyā. h

The
Bāhūdā.

The
Sataḍru. i

The Vipā-
śā. k

The Sōnā. l

A canal. n

Various ri-
vers. o

1 ज—, or जा—.

2—तसु.

3—सु.

4—शु.

* Also स्यादिनी. ^b Likewise धुनिः and धुनी. ^c Likewise स्रोतस्त्रिनी and स्रोतोवहा. ^d Vulgarly *Jamuna* or *Juwin*. It joins the Ganges near *Prayāg*. ^e Also यमी. ^f Vulgarly *Narbada*. ^g Likewise मेखलकन्यका. ^h A river in the north of Bengal. ⁱ Vulgarly *S'attaj*; in the *Punjab*. ^j Also शतद्रिः. ^k Another river of the *Punjab*. ^l This joins the Ganges above Patna. ^m Or हिरण्यबाहुः. ⁿ A channel for irrigation : or a rivulet in general. ^o Severally named in the text. Besides others, as the *Kausiki*, *Gandakī*, *Goddāvarī*, *Charmānvāī*, *Tāpī* or *Tapati*, *Sarayu*, *Gautamī*, &c. ^p Or चन्द्रभागी. Also चांद्रभागा, or—गी.

^f
35. कावेरी (सरितोऽन्याश्च)

The mouth
of a river. a

Yn issue
Pom a
ond. b
frelonging
ro certain
Bivers. d

^m ^m
संभेदः सिंधुसंगमः

^{m f c}
(द्वयोः) प्रणाली (पयसः पदव्यां)

(त्रिषु दत्तरौ

^{m f n} ^{m f n}
36. देविकायां सरय्यां च भवे) दाविक सारयौ

A white wa-
ter-lily. e

ⁿ ^{n f}
सौगंधिकं (तु) कलहारं

A red one. g

ⁿ ⁿ
इक्षुकं रक्तसंध्यकम्

Any wa-
ter-lily.

ⁿ ^{n h}
37. (स्याद्) उत्पलं कुवलयं

A blue one. i

^{1 n}
(अथ) नीलांबुजम् (च)

^{n j}
इन्दोवरं (च नीले ऽस्मिन्)

The escu-
lent white
sort. k

^{n l} ⁿ
(सिते) कुसुद कैरवे

The root of
a water-
lily. m

^{n n}
38. शालूक (मेषां कंदः स्याद्)

Pistia stra-
tjotes.

^{f o} ^f
वारिपर्णी (तु) कुंभिका

1—न.

* The confluence of two rivers ; or the junction of a river with the sea. ^b Or a drain of an edifice. ^c Masc. प्रणालः. ^d To the *Dēvikā* (or *Dēwā*), and *Sarayu* (or *Sarju*), respectively. In these two instances, the adjective is irregular. ^e *Nymphæa Lotus*. ^f These, and the two following words, are names of four different plants, according to some interpreters. ^g *Nymphæa rubra*. ^h Also कुवलयं and कुवलयं. ⁱ *Nymphæa cœrulea* and *stellata* ; ^j Or इन्दोवरं. ^k *Nymphæa esculenta*. ^l Also कुसुद, (—इ). ^m The esculent root of any of the preceding sorts. ⁿ Likewise शालूकं. ^o Or वारिपर्णी. Also पर्णी.

^f ⁿ ^{m b}
जलनीली (तु) शैवालं शैवलो

Vallianeria.
a

^{f c}
(ऽथ) कुसुदती

^{1 f}
39. कुसुदिन्यां

A place a-
bounding in
water-lilies.
d

^{2 f} ^f ^f ^o
नलिन्यां (तु) विसिनी पद्मिनी (सुखाः)

An assem-
blage of lo-
tus flowers.

^{m n} ⁿ ^{3 n} ⁿ
(वा पुंसि) पद्मं नलिनमरविन्दं मञ्जोत्पलम्

A lotus. f

40. सहस्रपत्रं कमलं शतपत्रं कुशेशयम्

ⁿ ⁿ ⁿ ^{ng}
पङ्केजं तामरसं सारसं सरसीरहम्
^h ⁿ ⁿ ^{4 ni}

41. विसप्रसून राजीव पुष्कराश्लोकराणि (च)

ⁿ ⁿ
पुष्करीकं सिताभोजं

A white
lotus.

ⁿ
(अथ) रक्तसरोरुहे

A red lotus.

ⁿ ⁿ
42. रक्तोत्पलं कोकनदं

^{f j} ⁿ
नालानालं

The stalk of
a water-lily.
The film or
fibres atten-
dant on it.

(अथास्त्रियाम्)

1—नी.

2—नी.

3—च—.

4—च—व.

* Comprehending several sorts found in stagnant waters. ^b Like-
wise शैवालं. Also शैवालं and शैवालः. But different copies further
disagree in the genders assigned to these various readings. Also m. n.
शैवालः, and शैवालः. ^c Likewise कुसुदती. ^d Or, as some interpret
it the flexible stalk of a water-lily; or, according to others a plant,
viz. Menyanthes Indica or Cristata. ^e Besides other synonyma, as
जलनिनी, जलनिनी, पुटनिनी, &c. ^f Nelumbium speciosum or Nym-
phæa Nelumbo. ^g Also सरसिरहः. ^h Likewise विसप्रसूनं, and विस-
प्रसूनं. ⁱ Also अश्लोकरः, (च). ^j Also नाली. Likewise masc. नालः.

m n a n b

अणालं विसं

An assem-
blage of
water-lilies.

m n c

(अजादि कदंबे) षण्ड (मस्त्रियाम्)

m

m n d

The root of
a water-lily.

43. करहाटः शिफाकंदं

m

m n c

A filament.

किंजल्कः केशरो (ऽस्त्रियाम्)

f f

n

A new leaf
of a water-
lily.

संवर्त्तिका नवदलं

m h

m

The seed of
the lotus. g

बीजकोशे वराटकः

44. (उक्तं स्वर्थीम दिक्कालधीशब्दादिसनाव्यकम्

पातालभोगि नरकं वारि चैषां च संगतम्)

^a And अणाली, a small fibre. ^b Also विसं or विसं. ^c Or षण्डं.
^d Likewise शिफा. f. कंदः, m. n. ^e Also केशरः. ^f Or संवर्त्तिः. Also
 संवर्त्ति. ^g Or the honey-combed pericarp containing it. ^h Or
 बीजकोषः.

BOOK II.

CHAPTER I.

1. वर्णाः पृथ्वी पुर क्वाभद्ग्नौषधि चगादिभिः
 इ ब्रह्म क्षत्र बिट् शूद्रैः सांगोपांगैरिहोदिताः
f a f b 1 f f f f f
2. भूर्भूमिर् चक्षाऽनन्ता रसा बिध्वम्बरा स्थिरा Earth.
f f f f o f f f
 धरा धरित्री धरणिः क्षोणी ज्या काम्बपी क्षितिः
f d f 2 f 3 f f
3. सर्वसहा वसुमती वसुधोर्वी वसुन्धरा
f f f o f f f g 4 f f h
 गेत्वा कुः पृथिवी पृथ्वी क्वाऽवनिर्मेदिनी मही
5 f i f
4. चक्षुप्तिका Soil.
f f
 (प्रयसा ठ) चत्सा चत्सा. (च क्षप्तिका) An excellent soil.
f
 उर्वरा (सर्वशस्राढ्या) Fertile with every crop.
m f
 (स्वादु) जषः क्षारक्षप्तिका Salt ground.

1 च—.

2—धा.

3 ज—.

4 जे—.

5—हु.

* Also indec. भूः (र). ^b Also भूमी. ^c Likewise धरणी and क्षोभिः. Also क्षाभिः, and क्षोषी. ^d Likewise सहा. ^e Also पृथ्वी. ^f Likewise चक्षा. ^g Also क्षपनी. ^h Likewise क्षितिः. ⁱ Also कदा, and क्षितिः.

- Aspot with such soil. 5. ^{1 m f n a 2 m f n} जषवानूषरौ (द्वावायुन्यलिङ्गौ)
^{n f b} स्थलं स्थली
 A place, or firm spot
^{m 3 m} (समानौ) मरु धन्वानौ
^{m f n c m f n} (हे) स्थिताऽप्रहते (समे)
 A region devoid of water.
 Untilled or waste.
6. (त्रिष्व)
^{f m n d n n} (ऽथो) जगती लोकोऽपि विष्टपं भुवनं जगत्
^{n e} (लोकोऽयं) भारतं (वर्षं)
 INDIA.
 The eastern region. f (शरावत्यास्तु वेऽवधेः)
^m 7. देशः प्राग्दक्षिणः) प्राच्य
^m The north-
 ern region. g उदीच्यः (पश्चिमोत्तरः)
^{m m} A country of barbarians. प्रत्यनोऽप्येच्छदेशः (स्यान्)
^{m m} The middle region. h मध्यदेश (स्तु) मध्यमः
 The region of sanctity. i 8. ^{m f} पार्थ्यावर्तः पुष्यभूमि (मर्ध्वं विन्ध्यहिमागयोः)

1—पत्.

3 ज—.

3 धन्वन्.

* Some, varying this reading, write जषरः, and जषूषरः. ^b Likewise स्थला. ^c Masc. स्थलं; fem. स्थली; and स्थलं. ^d Also विष्टपं, or masc. विष्टपः. ^e Or भरतवर्षं. ^f East, or south of the river *Sarāvatī*, which flows from N. E. to S. W. ^g North or west of the river *Sarāvatī*. ^h Between the two ranges of mountains; from the confluence of the Ganges and Jamuna, to the disappearance of the *Sarasvatī*. ⁱ From the eastern to the western sea, and bounded by the two ranges of mountains.

^{1 m f} ^m
नौरक्ष्मनपदे

An inhabit-
ed country.

^m ^m ^{2 m}
देश विषयी (व) पवर्त्तनम्

Any coun-
try. a

9. (त्रिष्यागोष्ठान्)

^{3 m f n} ^{4 m f n}

(नडप्राये) नडान्डुल (इत्यपि)

One abound-
ing in reeds ;

^{5 m f n}

कुमुदान् (कुमुदप्राये)

—in water-
lilies.

^{6 m f n}

वेतस्वान् (वज्रवेतसे)

—in ratans ;

^{m f n}

10. शाद्वलः (यादहरिते)

—in green
grass.

^{m f n}

(सज्जवाले तु) पंक्तिः

Clayey and
muddy.

^{m f n} ^{7 m f n}

जलप्रायमनूपं (स्यात्)

Watery, or
wet.

^{m d}

(पुंसि) कच्छ (साधाविधः)

Contiguous
to water. c

^f

^{m f n}

^{m f n}

^{8 m f n o}

11. (स्त्री) शर्करा शर्करिलः शर्करः शर्करावति

Full of
stony or
similar
nodules.

(देय एवादिमाव्)

^{9 m f n f}

(एवमुच्चेयाः) सिकतावति

Sandy.

1—वृ.

2 वृ—

3—नवृवृ.

4 न—.

5—वृवृ.

6—वृवृ.

7 वृ—.

8—वृ.

9—वृ.

* Whether inhabited or uninhabited. But some interpretations make these terms synonymous with the preceding. ^b The following are used as adjectives, and vary with the three genders. ^c Some interpretations make this synonymous with the preceding. ^d Also neut. and, according to some, fem. ^e The two first terms are exclusively applied to a spot abounding in stony nodules, or potsherds, &c. The other two are applicable to anything gritty. ^f The words are here exactly similar to the preceding : thus सिकता, सिकतिलः, sandy, as a country ; सैकतः, सिकतवान् (—वत), sabulous.

Watered
(viz. its rice)
from a river.

12. (देवो नद्यं वृष्टं संपन्नो विपाहितः

m f n

स्थानं) नदीमातृके।

m f n

Or by rain.

देवमातृक (सु यथाक्रमम्)

1 m f n

Ruled by a
just king.

13. (सुराक्षि देवो) राजन्वान्

2 m f n

Governed
by a mo-
narch.

(स्थानतोऽन्यत्र) राजवान्

n n

A fold for
kine.

गोष्ठं गोस्थानकं

n

The site of a
former one.

(तप्तु) गोष्ठीनं (भूतपूर्वकम्)

f m

Contiguous
ground. a

14. पर्व्वतभूः परिसरः

3 m 4 f b

सेतुराक्षी (खिवां पुमान्)

m m m n d

A hillock. c

वामसूर (स) नाकु (स) वस्त्रिकं (पुन्यपुंसकम्)

n 5 n m 6 m m e f f f

A road,
path or
way.

15. अयनं वर्त्म मार्गाध्व पंधानः पदवी इतिः

f g f h f f i f j

सरणिः पद्धतिः पद्या वर्त्तन्येकपदी (ति च)

m m m

A good
road.

16. अतिपंथाः सुपंथा (स) सत्पथ (सार्धितोऽध्वनि)

m m m 7 m m k

A bad
road.

अध्वे! दुरध्वे! विपथः कदध्वे! कापथः (समाः)

1—नत्.

2—नत्.

3 सेतुः.

4 आक्षिः.

5—न.

6 अध्वन्.

7—न.

^a Near the banks of a river, or the skirts of a mountain, &c.

^b Also आक्षी. ^c Thrown up by termes, or by moles, &c. ^d Also

वस्त्रिकं. ^e पविन्, पवन, or पव. ^f Likewise पदविः. ^g Also सरणिः.

सरणी, and सरणी. ^h Likewise पद्धती. ⁱ वर्त्तनी, or वर्त्तनिः. Also

वर्त्तनिः, or वर्त्तनी. ^j Also एकपाद्. ^k Likewise कुपथ.

17. ^{1 m}अपंथा (स्त्र) ^{2 n}पथं (तुल्ये)
 The want of a road.
^{" "}द्वंगाटक चतुष्यये Meeting of four roads.
["]प्रातरं (दूस्त्रुभ्योऽध्या) A long and lonesome way.
^{" "}कांतारो (वर्त्म दुर्गमम्) A difficult road. a
 18. ^{m f}गच्छतिः (स्त्री) ["]क्रोशयुगं A league. b
^mनद्यः (क्विप्चतुःशतम्) A furlong. c
^{m "}पंटापथः संसरणं A highway.
^{3 n}(तत्पुरस्त्रो) पणिष्करम् A street.

CHAPTER II.

1. ^{4 f}पूः (स्त्री) ^{f d}पुरी ^{f n o}नगर्षी ^{n f}(वा) ^{n g}पत्तनं ["]पुटभेदनम् A town or city.
^{" "}स्थानीयं ^mनिगमो

1—विन्.

2 च—.

3 छ—.

4 पुर्.

* Or a dangerous one : but some interpretations make this synonymous with the preceding term. ^b Measured by two thousand fathoms. ^c Measured by four hundred cubits. ^d Also पुरिः. ^e Fem. नगरी. Neut. नगरं. Also पुर. ^f Likewise पट्टं, or पट्टनी. ^g Also पटभेदनं.

A suburb.

(ऽन्यन्तु यन्मूर्खं नगरात्पुरम्

2 तच्) ^{1 n} आशानगरंThe abode
of harlots.^{m a} बेथो ^m वेष्ठाजनसमाश्रयः

A market.

^m आपण (स्तु) ^{2 f} निषद्यायां

A shop. b

^{m f c} विपणिः ^f पण्यबीधिकाA high
street.3. रथ्या ^{f f f} प्रतोली विधिषाA rampart.
d^{m m n} (स्थाच्) चयो वप्र (मस्त्रियाम्)An edifice.
e^{m m m f} प्राकारो वरणः शालःA bound
hedge. g^{n h} प्राचीरं (प्रांततोदृतिः)

A wall.

4. भिन्निः (स्त्री) ^{f n i} कुडग्रम्One built
with rub-
bish. j^{n k} एडकं (यदन्तर्न्यस्तकीकसम्)

A house.

^{n m n 3 n 4 n 5 n n} गृह गेहोदवसितं वेष्ठा सप्त निकेतनम्

1 था—

2—द्या.

3 छ—

4—न्.

5—न्.

^a Likewise वेष्टः. ^b Here interpretations differ greatly : some make these terms synonymous with the preceding ; others explain them, the street of a market ; a stall ; a platform on which commodities are exposed for sale ; a place of vend without a market, &c. ^c Also विपणी. ^d Interpretations differ greatly. Some explain the terms, a mound of earth raised from the ditch of a fortified town and serving as a foundation for edifices ; Others say the foundation of an edifice generally ; others again, any mound of earth raised from a ditch. Some likewise the gate of a fortified city. ^e Particularly a surrounding wall of masonry on a rampart or mound of earth. ^f Or शालः. ^g Also a mud-wall or other enclosure. ^h Likewise प्राचीरं. ⁱ Likewise कुडग्रम्. ^j Or else a tomb. ^k Also एडकं. Or एडोकं.

5. निशांत वस्त्र सदनं भवनागार मंदिरम्
 m pl. m m l m
 मन्त्राः (पुंसि च भूमेऽत्र) निकाय्य निवस्यन्त्याः
 m m f d f e f
6. वासः झूटो (हवोः) शाला सभा
 n f
 संजयनं (त्रिदम्) A cluster of four houses.
 n g
 चतुःशालं
 2 f m n
 (सुनीनांतु) पर्णशालोटको (ऽस्त्रियाम्) A hut made of leaves.
 3 n
 7 चैत्यमायतनं (तुल्ये) An altar. h
 f f
 वाजिशाला (तु) मंडुरा A stable.
 n f i
 आवेष्टनं विल्लिशाला A working house.
 f f
 प्रवा पानीयशालिका A place of refreshment. j
 m
 8. मठ (शालादिनिवसेऽत्र) A college. k
 f l n
 गच्छा (तु) मदिराशालम् A tavern.

1 चा—.

2 च—.

3 चा—.

^a Likewise पञ्च. ^b Also सादन. ^c चगार or चागार. ^d Masc. or fem. झूटः. Fem. झूटी. Also neut. झूटीर, and masc. झूटः. ^e Likewise शाला. ^f Likewise संजयन. ^g Also fem. चतुःशाली. ^h Or shed for sacrifices. Some interpret it, a sacred tree. Others explain it; a monument of wood or other materials placed in honour of a deceased person. ⁱ Also विल्लिशाला. And neut. विल्लिशालं, or विल्लिशाल. ^j Where water is distributed, ^k A school of students; or a convent of ascetics, &c. Likewise युद्धा.

Middle of
a house.

A woman's
apartment.

A window
or air hole.

A tempora-
ry hall.

The abode
of the weal-
thy. d

A temple
or palace.

A royal re-
sidence. f

A king's
house.

Temples of
divers holy
forms.

The queen's
apartments.

An airy
room, a top
of the
house. j

गर्भगारं वासमृहं

परिष्टं स्तुतिकामृहम्

9. वातायनं गवाक्षः (स्थानं)

मंडपो (ऽस्त्री) जनाश्रयः

इस्थ्या (दि धनिनां वासः)

प्रासादे (देवभूजानाम्)

10. सौधो (ऽस्त्री) राजसदनं

उपकार्योपकारिका

स्वस्तिकः सर्वतोभद्रो नद्यावर्त्ता (इयो ऽपि च)

11. विच्छंदकः (प्रभेदादि भवन्तीश्वरसङ्गनाम)

(स्वगारं भूजानाम्) अंतःपुरं (स्याद्) अवरोधनम्

12. शुद्धांत (च) अवरोध (च)

(स्याद्) अट्टः शौम (मस्त्रियान्)

1 च—

2—च.

^a Appropriated to a woman in labour. These and the preceding are synonymous terms, according to some commentaries. ^b Also स्तुतिकामृहं. ^c Likewise, fem. मंडपा. ^d Any grand edifice of masonry. ^e इस्थ्या, besides other synonymous terms; as चट्टः, &c. ^f Synonymous with the preceding; according to some interpretations. ^g उपकारिका. Also उपकारी. ^h Besides other terms; as इच्छंदकः, &c. ⁱ Also विच्छंदकः. ^j Here, and in the two following articles, interpretations differ greatly. The explanations, most generally received are inserted. Other interpretations are; the back of an edifice, a fortified place in front of the building; an apartment on the top of the hall; a building of a particular form. ^k Likewise शौम.

- ^m ^{ma} ^{mb}
प्रघाण प्रघणालिंदा (वडिर्दारप्रकोष्ठके)
^f ^{1f}
13. गृहाग्रहणी देहल्य
^{nc} ²ⁿ ⁿ
ऽङ्गनं चत्वरऽजिरे
^{f d}
(अधस्ताद्गृहिण) शिला
^f
नासा (दारूपरिस्थितम्)
ⁿ ³ⁿ
14. प्रच्छन्नमन्तर्द्वारं (स्यात्)
ⁿ ^m
पश्चद्वारं (तु) पश्चकः
^{m n} ^{n f} ^m
वलीक नीध्रे पटलप्रांते
^f ^{f i}
(ऽथ) पटलं छदिः
^{n g} ^{4 f h}
15. गोपानसी (तु) वलभी (छादने वक्रदाहृणि)
^{5 f} ^{m n}
कपोतपालिकायां (तु) विटकं (पुष्पपुंसकम्)
^{6 f} ⁿ ^m
16. (स्त्री) द्वाद्द्वारं प्रतीहारः
^{f k} ^{f l}
(स्याद्) वितर्हि (सु) वेदिका
¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶

A terrace
before the
house door.

The thresh-
hold.

A court or
yard.

The lower
timber of a
door.

The upper
timber.

A private
door within
the house.

A back door.

The edge of
the thatch.

The thatch
or roof.

The wood
of a thatch.

A dovecot,
or aviary.

A door, or
gate.

A covered
terrace in
the yard. j

1—ली. 2—र. 3—अ. 4—स. 5—का. 6—हार.

^a Also, as some write these words, प्रघानः and प्रघनः. ^b अलिंद, or अलिंदः. ^c Likewise अंगणं. ^d Or शिली. ^e Some make this and the preceding article synonymous. ^f Likewise, according to another reading, नीध्रे. ^g Also पटं, and चालं. ^h Not neuter as erroneously stated by the commentators. ⁱ Also वडभिः or वडसीः. ^j Here, and in the following article, as in many other places, interpretations differ greatly. A quadrangular resting place made of wood. A place for sitting in a court yard; or one for standing under. A quadrangular spot in the court of a temple or great edifice. A terrace furnished with pillars. A floor on four posts in the middle of a quadrangular house. ^k Likewise वितदी. ^l Also वेदि, and वेदी.

Decoration
of the gate-
post. a

^{m n} तोरणो (ऽस्त्री) बहिर्द्वारं ⁿ

A city gate.

ⁿ पुरद्वारं (तु) गोपुरम् ⁿ

A raised
place over
the gate.

17. (ब्रूटं पूर्द्धारि वद्) धस्तिनख (तस्मिन्) ^{1 m}

(अथ त्रिषु)

A door.

^{m f n b m f n c} कपाटमररं (तल्ये)

Its bolt or
bar.

^{d f n e} (तद्विष्मभे) ऽर्गलं (न ना)

Stairs.

18. आरोहणं (स्यात्) सोपानं ⁿ

A ladder.

^{f i} निःश्रेणि (ख.) धिरोहणी ^{2 f g}

A broom.

^f संमार्जनी शोधनी (स्यात्) ^f

Dust, or
sweepings.

^{m h} संकरो ऽवकर (सया) ^m

19. (क्षिप्ते)

The en-
trance of
a house.

ⁿ मुखं निःसरणं ⁿ

An open
space in
a town. i

^m संनिवेशो निकर्षणं ⁿ

1 वृ—.

2 वृ—.

^a This is explained as signifying, the ornamented arch of a gateway. Some interpret, the outer gate. ^b Also कवाटः. Fem. कपाटी and कवाटी. ^c Fem. अररो or अररिः. ^d By a variation in the reading, this is made to exhibit a synonymous term, विष्मभः, or, according to some विष्मभि (—न्). ^e Fem. अगंला or अगंली. ^f Likewise निःश्रेणी. And निःश्रेणिः, or निःश्रेणी. ^g Also अधिरोहणी. ^h Likewise संकारः. ⁱ The passage in, or out of a house, town or market. The road of ingress and egress. The entrance through the house-door.

^m (समौ) ^m संवसथ ग्रामौ

A village. a

^f ¹ ^m ⁿ वैश्वभर्वास्तु (रक्षियाम्)

The site of a habitation.

^m 20. ग्रामांत ⁿ उपशत्यं (स्यात्)

Space near a village, &c.

² ^f ³ ^f सीमसीमे (क्षियामुभे)

A boundary or limit.

^m घोष. ^f ^c आभीरपक्षौ (स्यात्)

A station of herdsmen.

^m ⁿ ^m पक्षयः शवराखयः

An abode of the lowest men.

1 वास्तु.

2—जन्.

3—जा.

* Place for diversion outside of a town, or within it. ^b These two words are synonymous with the following, according to some.
* Also आभीरपक्षः.

CHAPTER III.

- A mountain. 1. ^{m a} मही^{1 m}मे शिखरि^{2 m} क्षा^{3 m}भृ^mद् हार्^mध्वं धर^m पर्वताः
^{m m m 4 m 5 m m m} अद्रि गोत्र गिरि ग्रावाचल शैल शिलोच्चवाः
^{m 6 m c}
- A range, surrounding the earth. b
 A hill with three peaks. 2. लोकालोकचक्रवाल
^{m 7 m} क्षि^mकूटक्षि^mककुत् (समौ)
^{m 8 m} अस्त (क्षु) चरमक्ष्माभृद्
^{m m} उदयः पूर्व पर्वतः
- The western mountain. d
 The eastern mountain. e
- Divers mountains. f 3. ^{9 m m m 10 m 11 m} हिमवान्निपवोविंध्यो माल्यवान् पारिपातकः
^{n 12 m} गंधमादन (मन्ये) च हेमकूटा (द्वयो नगाः)
^{m m 13 m 14 m 15 m f 16 f}
- A stone or rock. 4. पाषाण प्रस्तर ग्रावोपलाग्मानः शिलाह्वत्
^{m n n n} कूटो (ऽस्त्री) शिखरं शृंगं
^{m m g m} प्रपात (स्व.) तटोभगुः
- A peak or summit.
 A precipice.

- 1—रिन्. 2—त्. 3 अ— 4—वन्. 5 अ—. 6 च—.
 7 त्रि—द. 8—त्. 9—वत्. 10—वत्. 11 पा—. 12—ट.
 13—वन्. 14 उ—. 15 अश्मन्. 16 दु.

^a Likewise महीधर, and महिधः. ^b The limit of light and darkness. ^c Also 'चक्रवालः'. ^d Behind which the sun sets. ^e Over which the sun rises. ^f Severally named in the text, viz. the snowy range north of India; the mountain called *Nishad'ha*; the tropical range dividing South from North India, &c. Besides others, as *Malaya*, *Chitrakūta*, *Maināka*, &c. ^g अस्तः, or, according to another reading, तटः.

5. कटको^{m n} (ऽस्त्री नितंबे ऽद्रेः)^{m n m n m n} The side of a mountain.
 सुः प्रस्थः सातु (रक्षिण्यौ)^{n n n n} Table land.
 उत्थः प्रस्त्वणं^{n n a} A fountain.
 (वारिप्रवाहे) निर्भरो^{m m} झरः A cascade.
 6. दरी^f (त) कंदरो^{m f b} (वा स्त्री)^m An artificial cave.
 (देवसात विले) गुहा^{n n c f} A natural cave.
 गह्वरंⁿ
 गंडयैला^{1 m} (स्तु. च्युताः स्थूलोपलागिरेः)^m Rocks fallen from a mountain.
 7. खनिः^{f d} (स्त्रियाम्) आकरः^m (स्यात्)^m A mine.
 पादाः^{2 m} प्रत्यन्तपर्वताः^{3 m} Hills near a mountain.
 उपत्यका^f (ऽद्रेरासना स्त्रमिर्)^m Land near a mountain.
 (ऊर्ध्वम्) धित्वका^{4 f} Land on it.
 8. घात^m (मृनः शिलाद्यद्रेर्)^m A fossil, or mineral.
 गैरिकं^m (तु विशेषतः)^m Red chalk.
 निकुंज कुंजौ^{m m n} (वा स्त्रीवे लतादिपिहितोदरे)^m A place overgrown with creepers, &c.

1—ख.

2 पाद.

3—त.

4 ख—.

^a Some make these synonymous with the following. ^b Fem.

कंदरा or कंदरी. ° These are synonyma, according to some, instead of being the explanation of the two other terms here exhibited.

^b Also खनी or खानिः.

CHAPTER IV.

SECTION I.

- A forest or grove. 1. ^{f a l n n n n b} अटस्थरस्थं विपिनं गहनं काननं वनम्
^{n 2 f} भहारस्थमुरस्थानी
- A large forest. ^{m c m} गृहारामा (स्तु) निष्कटाः
^{m 3 n}
- A grove near a house. 2. आरामः (स्याद्) उपवनं (हृत्विमं वनमेव तत्)
^f
- A garden. (अमात्यगणिकागेहोपवने) दक्षवाटिका
^{4 m n n}
- One planted by a state minister, &c. 3. (पुमान्) क्रीड उद्यानं (राज्यः साधारणं वनं)
^{n d}
- A royal public one. (स्याद्, तद्, व) प्रमदवनं (मं, तः पुरोचितम्)
^{5 f 6 f 7 f f f e}
- A royal pleasure ground. 4. वीथ्याभिरावलिः पंक्तिः श्रेणी
^{f g f h}
- A row or range. लेखा (स्तु.) राजयः
^f
- A continuous line. f

-
- 1 अ—, 2 अ—, 3 उ—, 4 आ—, 5—यी.
 6 आ—, 7 आ—.

^a Sing. अटस्थः. Also अटवी. ^b Likewise, fem. वनी. ^c Sing. गृहारामः. ^d Or प्रमदवनं. ^e Also आली and आवली; वीथिः and श्रेणिः. Some add पंक्ती. ^f Some make these synonymous with the preceding. ^g Likewise देखा. ^h Sing. राजिः. Also राजी.

^f ^{1 m}
वन्या वनसम्बन्धे (स्याद्) A multitude
of groves.

^{m a} ^{2 m}
अंकुरोऽभिनवोद्भिदि A germin.

^m ^m ^{3 m} ^{4 m} ^{5 m}
5. इक्षो मञ्जीरुहः शाखी विटपी पादपसङ्घः A tree.

^m ^{m b} ^{m c} ^{6 m} ^m ^m ^{7 m}

अनोकहः कुठः सालः पलाशी इह इहमागमाः

^m
6. वानस्पत्यः (फलैः पुष्पात्) One fructi-
fying from
blossoms. d
(तैरपुष्पाद्) वनस्पतिः One without
apparent
blossoms. e
अषधः (फलपाकांताः) An annual
plant. f

^{8 m f n} ^{m f n h}
(स्याद्) वंध्यः फलेग्रहिः Fruitful.

^{m f n} ^{m f n} ^{9 m f n}
7. बन्धोऽफलोऽवकेयी (च) Barren.

^{10 m f n} ^{m f n} ^{11 m f n}
फलयान् फलिनः फली Bearing
fruit.

^{m f n} ^{12 m f n} ^{m f n i} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
प्रफुल्लोत्फुल्ल संफुल्ल व्याकोष विकच स्फुटाः Blown, as
a flower.

^{m f n} ^{m f n}

8. फुल्ल (चैते) विकसिते (स्युर्)

^j
(अबन्धादयस्त्रिषु)

^{m n} ^m ^{13 m}
स्याणु (वा ना) भ्रुवः शंकुर् The trunk
of a lopped
tree.

^m
(ऋक्षशाखाश्रिफः) क्षुपः A small
tree. k

1—इ. 2—इ. 3—नृ. 4—नृ. 5 त— 6—नृ.

7 अगव. 8 अ— 9—नृ. 10—वत्. 11—नृ. 12 अ— 13 शङ्कुः

^a Likewise अंकुरः. ^b Likewise कुठः. ^c Also शाखः. ^d As the
Mango, Eugenia, &c. ^e As the Bread-fruit, &c. ^f Dying after ripen-
ing its fruit. ^g Sing. अषधि. Also अषधी. ^h Likewise फलपहिः.
ⁱ Likewise व्याकोषः. ^j The preceding admit the three genders, as
adjectives. ^k With short branches and roots.

- A shrub. 9. (अप्रकांडे) स्तंभ गुल्मौ
 A creeper. वल्ली (तु) व्रततिर्लता
 A spreading one. c (लता प्रतानिनी) वीरजुस्त्रिभुलूप (इत्यपि)
 Height of a tree, hill, &c. 10. (नगाद्यारोह) उच्छाय उ. खेध (द्यौ) ऊय (द्यु स)
 The trunk. (अस्त्री) प्रकांडः स्तंभः (स्यान्) लाच्छाखावधेशरोः)
 A branch. 11. (समे) शाखा लते
 A large branch. स्तंभशाखा शाले
 A fibrous root. शिफा जटे
 From a radican branch. d (शाखा शिफा) ऽवरोहः (स्यान्)
 Scandent fibres. (मृलाञ्छायं गता) लता
 The top of a tree. 12. शिरोऽग्रं शिखरं (वा ना)
 Its root. मूलं वध्ने! (ऽभिनामकः)
 The pith. सारो मज्जा (समौ)
 The bark. त्वक् (स्त्री) वल्कं वल्कल (मस्त्रिया)
 Wood. 13. काष्ठं दाव्

1—आ. 2ख—, 3—ध. 4यु—नी. 5उ—, 6उ—, 7लता. 8—ह. 9—न. 10—त्वक्.

* Also वल्ली. ^b Likewise व्रततो and प्रततिः. ^c Some make the explanation to be one of the synonyma; and others, moreover, make these and the preceding bear the same sense. ^d For example, that of the India fig-tree. ^e Some make this a second interpretation of अवरोहः and expound it otherwise; viz. a plant climbing from the root to the top of a tree. ^f Any term signifying a foot.

ⁿ ^{1 n} ⁿ ^{2 m} ^{3 f} ^a
 ईधनं (त्वे) ध ईधमेधः समित् (स्त्रियाम्) Fuel.

^m ^{m n}
 निष्कुहः कोटरं (वा ना) The hollow of a tree.

^{f b} ^f
 वक्षरिर्मुञ्जरिः (स्त्रियौ) A compound pedicel.

^{n c} ⁿ ^{n d} ⁿ ⁿ ⁿ
 14. पत्रं पलाशं छदनं दलं पर्यं छदः (पुमान्) A leaf.

^{m n} ^{m n}
 पञ्चवे (ऽस्त्री) किसलयं A sprout or shoot. e

^m ^{m n}
 विस्तारो विटपो (ऽस्त्रियाम्) The branch and its shoot. f

ⁿ ^{n g}
 15. (वृक्षादीनां) फलं शखं Fruit.

ⁿ ⁿ
 दंतं प्रसवबंधनम् The foot stalk. h

^{m f n}
 (चामे फले) शलाटुः (स्याच्) Moist. (fruit.)

^{m f n}
 (कुष्के) वान (सुभे त्रिषु) Dry.

^m ⁿ
 16. चारको जालकं (छोवे) A bud or a germ.

^{f i} ^{m j}
 कलिका कोरकः (पुमान्) An unblown flower.

^{m k} ^m
 (स्याद्) गुच्छक (सु) शवकः A cluster of blossoms.

^{m n l} ^{m n}
 कुम्भलो सुकुलो (ऽस्त्रियाम्) An opening bud.

1 एधस्.

2 एध.

3—ध

* Some restrict the two last, others the three last, to signify sacred fuel. ^b Likewise वक्षरी and वज्जरी. ^c Also पञ्च. ^d Likewise छदनं. ^e The extremity of a branch bearing new leaves, &c. ^f Some make this and the preceding synonymous. ^g Likewise शखं. ^h Of a leaf or fruit: the petiole or peduncle. ⁱ Likewise कलिः and कली. ^j And neuter. ^k Also गुच्छकः. Likewise गुच्छः or गुच्छः. ^l And कुम्भलः.

- A flower. 17. (स्त्रियः) सुमनसः^{1 f a} पुष्पंⁿ प्रसूनं^{n b} कुसुमं^{n c} (समम्)
 Its nectar or honey. मकरंदः^m पुष्परसः^m
 Its dust or farina. परागः^m सुमनोरजः^{2 n}
- Fruits of certain plants. 18. (द्विहीनं प्रसवे सर्वं^d हरीतक्यादयः स्त्रियाम्)^e
 आश्वत्थ वैणव प्लाक्ष नैयग्रोधैः^{n n n n 3 n f} कृदं (फले)
 19. वार्हतंⁿ (च)
 Fruit of the Eugenia. (फले जंबा)^f जंबूःⁿ (स्त्री) जंबु जांबवम्^{n g}
 (पुष्पे जातीप्रभृतयः स्त्रिणां^h ब्रीहयः फले)
 Blossom of the Bignonia. 20. विदार्याद्यास्तु स्त्रिणोऽपि^{f i}
 (पुष्पे स्त्रीवेऽपि) पाटला

1—नस्.

2—जस्.

3 रे—.

* Plural with the sense of the singular, though some make it admit the singular number, and even the neuter gender. Ex. सुचनाः and सुचनः. ^b Likewise सूतं. ^c According to another reading सुषं a flower. ^d Names of plants generally become neuter, to signify the produce of the plant; viz. its blossom and fruit: some add the root, and even the leaf. ^e Except *Haritaki* and certain others, which are feminine denoting the fruit, &c. As *Drākshā*, *Kṣhātaki*, &c. ^f In these instances, derivatives are employed to signify the fruit: and, in some other instances likewise; as वैष्णु, &c. ^g Here the neuter, the derivative, and the irregular feminine, are all three employed. ^h *Jāti* and certain others (as *Yut'hikā*, *Mallikā*, &c.) irregularly retain the original genders, to signify the flower of the plant; so do the names of corn and pulse, to signify the seed. And so do *Vidāri*, and others (as *Gambhāri* &c.) to denote the root, or the blossom: some add the fruit. ⁱ Here the neuter, and the original feminine gender, are both admissible; and even the masculine.

SECTION II.

1. बोधिद्रुमसुलदलः पिप्पलः कुञ्जरायनः Holy fig-tree. e

अश्वत्थे

(ऽथ) कपित्थे (स्युर्) दधित्य ग्राहि मन्मथाः Elephant, or wood apple. o

2. (तस्मिन्) दधिफलः पुष्पफलदंतशठा (वपि)

चटुवरे जंतुफलो वज्राङ्गो हेमदुग्धकः Glomerous fig-tree. e

3. कोविदारो चमरिकः कुहालो युगपत्कः Mountain ebony. g

सप्तपर्णो विद्यालत्वक् शारदो विषमच्छदः Echites. h

4. चारुगुधो राजहृद्य सम्पाक चतुरङ्गुलाः Cassia fistula.

चारिवत व्याधिघात क्षतमाल सुवर्णकाः

5. (स्युर्) जम्बीरो दंतशठ जंभ जंभीर जंभलाः A lemon or citron.

वसणो वरणः सेतुसिक्तशकः कुमारकः Tapia. l

1—ब. 2—ज. 3—घ. 4—ठ. 5—ड. 6 ति—

* Ficus religiosa. b Also बोधि. c Feronia Elephantium or Crataeva Valanga. d Also कपित्थः. e Ficus glomerata, R. f Some write चटुवरे. g Bauhinia variegata, and other species. h Echites scholaris. i Likewise masc. शारदः. j Also चारुगुधः and चारुगुधः. k Likewise क्षतमाल and क्षतमाल. l Crataeva Tapia or Capparis trifoliata.

Punag. a

Coral tree.

Tinis. d

Spondias. f

Bassia. h

Another
sort. j

Pilu. k

Walnut. l

6. पुष्पागे पुष्पसङ्गः केसरी देववल्लभः

पारिभङ्गे निवतवर्मन्दारः पारिजातकः

7. तिनिशे स्यन्दनो नेमी रयद्रुतिसुक्कः
वस्तुलक्षितकश्च (चा)

8. आन्नातके
मधूके (त) गुडपुष्प मधुदुग्धः
वानप्रस्थ मधुदुग्धौ

9. पीलौ गुडफलः चञ्ची

(तस्मिन् गिरिसंभवे)
अशोड कंदरालौ (दा)

१ द— २ अ— ३ वि— ४ द— ५ न—

^a Probably *Rottlera tinctoria*, R. Mss. ^b Also केसरी. ^c *Erythrina fulgens*. But some apply the Sanskrit names to the *Melia sempervirens*. ^d *Dalbergia Oujeinensis*, R. Mss. ^e नेमि. Also नेमिन् and fem. नेमी, according to some. ^f *Spondias Mangifera*. ^g Also चञ्चातकः ^h *Bassia latifolia*. ⁱ Likewise मधूकः and मधुः. ^j Growing in water; or, according to another reading, on mountainous ground. ^k The name is applied in some provinces to *Careya arborea* (R. Mss.); in others, to *Salvadora Persica* (R.) ^l Described as a species of the preceding, growing on mountains: but the corresponding Hindi name belongs to *Juglans regia*, and also to *Croton Moluccanum*, or *Aleurites Triloba*. ^m Likewise आशोडः and आशोडः. Also कंदरालः.

बंकोटे (तु) निकोचकः ^m ^{m b} ^a ^६ Alangium.

10. पलाशे किंशुकः पर्या वातपोषे ^m ^m ^m ^m ^a Butea frondosa.

(ऽय) वेतसे ^{1 m} Bayas, or Bént. c

रथाश्चपुष्प विदुल शीत वानीर वञ्जुलाः ^{2 m} ^{m d} ^m ^m ^m ^m

11. (ह्री) परिष्वाधविदुलौ नादेयी (च) बुवेतसे ^m ^m ^f ^{3 m} The same growing in water.

शोभाञ्जने शिग्रु तीक्ष्णगंधकाश्चीव मोचकाः ^{m f} ^m ^{mg m h} ^m Morunga. e

12. (रक्तो ऽसौ) मधुशिग्रुः (स्याद) ^{m j} ^m A red variety of the same.

चरितः फेनिलः (समौ) ^{m j} ^m Soap berry.

विखे शाखिल्य शैलूषौ माखूर औफला (वपि) ^m ^m ^{4 m} ^m ^{5 m} Marmelos. k ⁱ

13. मञ्जो जटी पकंटी (स्यान्) ^m ^{m m} ^m Waved leaved fig-tree. l

मिलनवन ^m ^{6 m} ^{7 m} न्यग्रोधो वृद्धपादः Indian fig-tree. n

1—स. २ रथ. ३ चं—स. ४—व. ५—ख.
६—पाद. ७ वट.

* A hexapetalum. ^b Likewise निकोचकः. ^c The Sanskrit name is by some referred to the Ratan : but a different plant appears to be meant. ^d अश्चपुष्पः. Also रथाश्चपुष्पः. ^e Hyperanthera Morunga or Guilandina Morunga. ^f Likewise शोभाञ्जनः or शोभाञ्जनः. ^g तीक्ष्णगंधकः and तीक्ष्णगंधः. ^h अश्चीवः or आश्चीवः, and काश्चीवः. ⁱ Sapindus Saponaria and other species: but applied also to Mimosa abstergens, R. ^j Also रितः. ^k Ægle Marmelos or Crataeva Marmelos. ^l Ficus venosa. ^m जटिन्. Also fem. जटी, or जटि (Nom. जटिः). So पकंदिन्; and fem. पकंटी, or पकंदि (—टिः). ⁿ Ficus Indica.

Lodh. The
pale sort. a

गाखवः शवरोः खोभ्रिरीटखिल मार्जनौ
m m b m 1 m 2 m m

Mango. o

14. आम्रचूने रसाले
m 3 m m

A very fra-
grant sort
of it.

(ऽसौ) सहकारो (ऽतिसौरभः)
m m m

Bdellium.

कुंभोलूखलकं (क्षीवे) कौशिके गुग्गुलुः पुरः
n n d m m m

Sebesten. f

15. शेलुः क्षेष्मातकः शोत उहलो वज्रवारकः लसूडा
m g m m m m

Piya. h

राजादनं पियाल (च) सन्नकद्रघनुः पटः
n i m j m m k

Gambhari.

16. गंभारी सर्वतोभद्रा काश्मरी मधुपर्णिका
f f m

त्रीपर्णी भद्रपर्णी (च) काश्मर्य (चाप्य)
f f m m

Jujube. n

(ऽय इयोः)

17. कर्कन्युर्वदरी कोलिः
m f o m f p m f q

The fruit.

कोलं कुवल फेनिले
n n 4 n

1 ति—.

2 ति—.

3 चूत.

4—ख.

a The lodh is a bark used in dying, of which two sorts are in use. Some restrict the first term to this species, and make the rest common to both. b Also शवरोः. c Mangifera Indica. d कुंभं and लूखलकं. Also कुंभोलुः and खलकं. Likewise कुंभोलूखलकं. e Also गुग्गुलु. f Cordia myxa. Also Cordia latifolia, R. Mss. g Also शेलुः. h Chiron-jia Sapida, R. Mss. But the name is in some places applied to Grewia orientalis and didyma. i Likewise राजातर्न or—नः. j And प्रियालः. Also सन्नः and कद्रुः. k Likewise घनुः (घनु of घनुन) and पटः. l Probably Gmelina arborea, R. m Also काश्मरी. n Zizyphus Jujuba, and other species. o Masc. कर्कन्युः and न्यूः. Fem. कर्कन्युः. p Masc. वदरः. q Also, in the fem. कोली and कोला.

सौवीरं वहरं धोण्डा (ऽप्य) {

(ऽय स्यात्) स्वादुकण्टकः *Butn'chi.*

18. विकंकतः सुवाट्छो ग्रंथिलो व्याघ्रपादः (पि)

ऐरावतो नागरंगो नादेयी भूमिजंबुका

Orange.

19. तिंदुकः स्फूर्जकः कालस्कांध (ख) शितिसारको

Sort of
ebony. f

मल. वि. काकेन्दुः कुलकः काकतिन्दुकः काकपीलुको

Another
sort. h

20. गोलीढो भाटलो घण्टापाटलिर्माक्ष सुष्ककौ

Ghantā-
paṭali.

तिलकः क्षुरकः श्रीमान्

Tila.

ध्रेक की फिना

(समी) पिचुल भावुकौ

Tamarix. k

21. औपर्णिका कुमुदिका कुंभौ कैटव्यं कट्फलौ

Kayap'hal.

अमुकः पट्टिका (ख्यः स्यात्) पट्टी लाक्षाप्रसादनः

Red Lód'h.

1—इ.

2 जोष.

3—वृ.

4—नृ.

* Some make the three last, others the two last, signify the wild sort : others again explain the last, as denoting both plant and fruit ; and the rest, as indicating the fruit of the common Jujube. ^b Flacourtia Sapida, R. ^c Also वैकंकतः. ^d Likewise नारंगः or नार्थंगः. ^e Some disjoin the two last as names of a different plant. ^f Diospyros melanoxylon, (R), and Glutiosa, (Koen.) ^g Also तिंदुकी. ^h Diospyros tomentosa, R. ⁱ Likewise गोबिन्दः. ^j Or घंटा and पाटलिः. ^k T. Indica and Dioeca.

Mulberry. ^a 22 नद (सु) पूषः क्रसुको ब्रह्मख्यो ब्रह्मदाव (च)
दल (सु)

Nuclea
orientalis.

नीप प्रियक कदंबा (सु) हलिप्रिये

Marking
nut. e

23. वीरहजोऽवष्करोऽग्निसुखी भस्मातकी (विषु)

Pa respital. a

गहभाखडे कंदराख कपीतन सुपार्श्वकाः

24. मख (सु)

तित्तिडी चिन्हा ऽव्शिका

Tamarind.

A san. h

(सु) पीतसाखके

सर्जकाऽसन वंधूपुष्प प्रियक जीवकाः
बिजासार

Sak'hwa or
Sal j

25. साले (तु) सखं कार्या (खर्क्याकाः शखसंवरः)

Kahua, n

नदीसर्जो वीरतरिंद्रहः ककुभो ऽर्जुनः

1—इ.

2 इ.—.

^a Morus Indica. But some make it the Hibiscus Populneoides. See 23. ^b Likewise कदम्बः. ^c Semecarpus Anacardium. ^d Masc. भास्मातकः. ^e Hibiscus Populneoides, R. Some confound these Sanskrit names with those of the Ficus venosa. ^f Also तित्तिडी and तित्तिडीकः,—डा,—कं. ^g Likewise अखीका, आश्विका and आखीका. ^h Terminalia Alata tomentosa, R. ⁱ Also आसनः and असनः. ^j A common timber tree described (Polyandria monogynia) but not yet named by botanists. ^k Likewise शखः. ^l Also कदम्बः. ^m Or शखसंवरः. ⁿ Terminalia Alata glabra, R.

26. ^{m n} राजादन ^{n b} फलाध्यक्षे ^l क्षोरिकायां
(अथ द्वयोः) *Khirant. a*
Inguā.
^{m f c} इक्षुदो ^m तापसतद्वर्
^{m 2 m 3 m} भूर्जो ^m चर्मि ^{m f f} चडुत्वचौ *Bhojpatr. d*
27. पिच्छला पूरणो मोचा स्थिराद्युः शाखालि (द्वयोः) *Silk-cotton. e*
^m पिच्छा (तु) शाखालोवेष्टे *Its gum.*
^{m m f} रोचनः ^m झूटशाखालिः *Another sort of silk-cotton.*
28. चिरविस्त्रो नक्तमालः करज (ख) करञ्जके *Caranj. g*
^{m m m j m} प्रकोर्जः ^m पूतिकरजः ^{4 f 5 f} पूतिकः ^m कलिमारकः *Gray Bonduc. i*
29. (करञ्जमेदाः) षड्ग्रन्थो मर्कटप्रकारवल्हरो *Other sorts. k*
^{6 m m m 7 m} रोहो रोहितकः ^m शीघ्रतुर्दाडिमपुष्पकः *Rohin. l*

1—का. 2—न. 3—च, and —च. 4—टी.
5 च— 6—न. 7 दा—.

^a Perhaps a species of *Mimusops*. *M. Kauki.* ^b Also राजादन फलं and चचचं. ^c Masc. इक्षुदः. ^d The bark is used. ^e *Bombax heptaphyllum.* ^f Also fem. शाखाली. Likewise m. or f. शाखालिः. ^g *Galedupa Arborea* or *Robinia mitis.* ^h Also चिरविस्त्रोः. ⁱ *Cassalpinia*, or *Guilandina*, *Bonduccella.* ^j Likewise पूतिकरञ्जः, पूतिकः, and कलिकारकः. ^k Seemingly varieties of the *Bonduc.* ^l A medicinal plant so called. ^m Also रोहितकः.

M

Khayar, a

30. गायत्री वासतनयः खद्विरे^{f b} दंतधावनः^{m c}

A fetid
Mimosa.

परिमेदे^m विट्खद्विरे^m

A white
sort.

कद्वरः (खद्विरे सिते)^m

31. सोमवल्की^m (ऽप्य)

Palma
christi. d

(ऽप्य) व्याघ्रपुच्छ^m गंधर्व^m हसकी

एरंड^m उरुवूक^{m c} (च) रचक^{m f l m} सिद्धक^m (च सः)

A variety of
the *Sumi*.

32. चंचुः पञ्चाङ्गुलो^m मंड^m वर्धमान^{m g} व्यडंवाकाः^m

(चल्पा यमी) यमोरः^{m i} (स्नाच)^{m h}

S'amī or
iacn. j

कृमो^{2 f} सक्तफला^{f k} शिवा^j

Mayan. l

33. पिण्डोतकी^m मरुवकः^m श्वसनः^m करहाटकः^m

मैना^m फल^m

शल्य^m (च) मद्ने^m

Déodar. m

शक्रपादपः^m पारिभद्रकः^m

34. भद्रदाब^{m n} द्रुकिणिमंⁿ पीतदाबⁿ (च) दाबⁿ (च)

1 चि—.

2 यमो.

^a *Mimosa Catechu* (Khayar) Linn. ^b Also masc. गावलिनु (—लो)

^c Likewise वासपत्तः and वासदलकः. ^d *Ricinus communis*. ^e Also

उरुवूकः. ^f Likewise रचकः and कृपुकः or रचुकः. ^g Also चंचुः or

वाचंडः. ^h Likewise व्यडंवनः. ⁱ Also यमोरः. ^j *Mimosa albida*.

^k Or उरुवूकः. ^l *Vangueria spinosa*, R. But the Sanscrit names

are referred also to *Gardenia dumetorum*. ^m In Bengal, *Uvaria*

longifolia : but properly seems to be a pine or fir.

पुतिकाष्ठ (घृ सप्त स्वरु) देवदारव्य
(इय द्वयोः) Trumpet flower. a

35. पाटलिः पाटला, ऽमोघा काचस्थाली फलेरहा
लघ्वरन्ता कुवेराणी

श्यामा (तु) महिला (हया) Priyangu. c

36. सता गोवंदनो गुन्द्रा प्रियङ्गुः फलिनो फलो
विष्वक्सेना गंधफलो कारंभा प्रियक (च सा)

37. मरुद्वक्पर्ण पत्रोर्ण गट कङ्कट्टु टुटुकाः
शोनाक शुक्रनासर्ज दोर्घरन्त कुटुम्बटाः

38. शोणक (खा) ऽरला
तिथ्यफला (त्वा) मलको (त्रिषु) Emblic myrobalan.
अक्षता (च) वयस्या (च)

(त्रिलिङ्ग (स्तु.) विभोतकः Beleric myrobalan. m

1—र.

2 रज.

3 खा—.

* Bignonia suave-olens. ^b Also fem. पाटलो. ^c अमोघा or मोघा.
^d Likewise काको and खाको. ^e A fragrant seed so named. ^f And
other synonyma of woman. ^g Bignonia Indica. ^h Also शोनाकः.
ⁱ चरटुः or चरटुः. ^j Phyllanthus. Emblica. ^k Masc. चामलकः. ^l Or
चक्षुः. Also काचस्था. ^m Terminalia belerica. ⁿ Fem. विभोतको.

39. ^mअक्ष^{lm}स्तु^mषः^m कर्ष^mफलो^m भूत^mवासः^m कलि^mद्रुमः^m

Yellow
myrobalan.

अभया (तु) व्यवा पथा वयसा पूतनाऽचता हरे

40. इरीतको हैमवतो चेतको अयसो शिवा

Sural. c

पोतद्रुः सरलः पूतिकाष्ठं (चा)

Caniydr. d

(ऽय) द्रुमोत्पलः^m

41. कर्णिकारः परिव्याघो

Barahal. e

लकुचो लिङ्गुचो उल्लः^m

Bread fruit
or Jaca
tree. g

पनसः कंटकफलो^m

Hijjal. j

निचुलो ऽखुज इज्जलः^m

Opposite
leaved fig-
tree. l

42. काकोडुंबरिका फलुर्मलपूर्जवनेफला

Nimb. n

अरिष्टः सर्वतोभद्र हिङ्गुनिर्व्यास मालकाः^m

43. पिचुमई (च) निम्बे

Sisd. p

(ऽय) पिच्छला ऽगुरु शिंशुपा^m

१ द्रुम.

२ च—.

३ ज—.

- ^aTerminalia citrina. ^b Also पनःखा and कावःखा. ^c A tree which yields a resin. ^d Pterospermum acerifolium or Pentapetes acerifolia. ^e Artocarpus Lokutsha (Lucucha), R. ^f Likewise लकुचः. ^g Artocarpus integrifolia. ^h Also फलसः. ⁱ And कंटकोफलः. or कंटकफलः. ^j Eugenia acutangula. ^k Likewise इज्जलः. ^l Ficus oppositifolia, R. ^m नलपूः (पू). Also नलपूः (—र), and नलपूः (—यू). ⁿ Nimba Azadaracta (A'za'dderakht) or Melia Azadirachta. ^o And पिचुमईः. ^p Dalbergis Sissoo, R. ^q Or, according to some, अगुरुशिंशुपा.

- कपिला भस्मगर्भा (सा) Another
sort. a
- गिरौष (स्तु.) कपीतनः Siris. b
44. भण्डिलो (ऽप्य) t d
- (ऽय) चाम्पेयचम्पको हेमपुष्पकः Champa. d
- (एतस्य कलिका) गन्धफलो (स्याद्) Its flower.
- (ऽय) केसरे Mul-sari. e
45. वकुलो Aso. g
- वक्षुलो ऽशोके Aso. g
- (समी) करक दाडिमौ Pome-
granate.
- चाम्पेयः केसरो नागकेसरः काश्वना (चयः) Nagdear. i
46. जया जयन्तो तर्जारो नादेयो वैजयंतिका Jainth. l
- ओपयैमग्निमंथः (स्यात्) कणिका गणिकारिका Ganiyadi. m
47. जयो m n

1 च—.

2 न—.

3 च—.

* Some make these terms synonymous with the preceding. ^b *Mimosa Seereessa* (Siri'sha), R. ^c Also भंडिरः and भंडीलः or भंडीरः. ^d *Michelia Champaca*, ^e *Mimusops Elengi*. ^f Likewise केसरः. ^g *Jonesia Asoca*, R. ^h And दाडिमः, दाडिम्यः or दाडिमः. Also fem. दाडिमो. ⁱ *Mesual ferrea*. ^j Likewise केसरः and नागकेसरः. ^k And all synonyma of gold. ^l *Æschynomene Sesban*. ^m *Premna spinosa*, and longifolia. ⁿ Some make these five synonymous with the preceding five, as names of the *Arani* or *Premna spinosa*.

- Coraiya. a* ^{m b m m f} (ऽय) कुटजः शको बत्सको गिरिमक्षिका
^{m f n l m n n} (एतस्मै. य) कलिङ्ग. न्द्रयवभद्रयव (फले) एतजो
Its seed. ^{2 m d * m e m m}
Caro'nda. c 48. कण्णपाकफला ऽविग्न सुषेणाः करमईके
^{m 3 m m g}
Tamāl. f कालस्कन्धसामालः (स्यात्) तापिच्छो (ऽय.)
^m
Séduart. h ^{m i 4 m j f k 5 f} (ऽय) सिंदुकः
 49. सिन्दुवारेन्द्रसरसौ निर्गुण्डी. न्द्राणिके. (त्यपि)
^{f f f m m m}
Détār. l वेणी खरा गरौ देवताडो, जीमूत (इत्यपि)
^{f f}
Sirtāri. n 50. श्रीहस्तिनी (त) भूरण्डो
^{n/p f}
Arabian दणशूयं (त) मक्षिका
Jasmin. o
^{f q}
 भूपदो शीतभोर (ख)

1 द.— 2—ख. 3 त.— 4 द.— 5 द—का.

^a Echites antidysenterica or Nerium antidysentericum. ^b Also कोटजः. ^c Carissa Carandas. Applied also, but erroneously, to the Flacourtia Cataphracta. ^d Also कण्णपाकः, पाकफलः, कण्णफलः, पाककण्णफलः and other combinations of the same terms. ^e Likewise आविग्नः. ^f A tree noted for the dark hue of its blossoms. ^g Also तापिङ्गः. ^h Vitex trifolia and Nigundo. Applied also to Buddleia Neemda, B. Mss. ⁱ Likewise सिंदुकः and सिंधुवारः. ^j Or इन्द्रसरिः. ^k Also निर्गुण्डो ^l A plant so called. ^m Likewise खगरी, and खरागरी or गरागरी. ⁿ Heliotropium Indicum. ^o J. Zambac. ^p Also fem. दणशूयः. ^q Likewise शीतभोरः.

- If a
- (सैवा.) स्रोता (वनोज्ञवा) A wild variety.
51. शेफालिका (तु) सुवहा निर्गुण्डो नोलिका (चसा) *Nébart. b*
- f c f f f f
- (सितासौ) श्वेतसुरसा भूतवेष्ट. The same white.
- f
- (ऽथ) मागधो Sort of Jasmin. d
52. मलिकायुधिका स्वध्र *f f f*
- f
- (सा पोता) हेमपुष्पिका Yellow Jasmin.
- m m f f t
- अतिमुक्तः पुंङ्कः (स्याद्) वासंतो माधवोलता *Mdlatt latd. e*
- f h f f i
53. सुमना मालतो जातिः Great flowered Jasmin. g
- f f
- सप्तला नवमालिका Double Jasmin. j
- m n m n
- माध्यं क्रन्दं Many flowered Jasmin. k
- m m m
- रक्तक (स्तु.) बंधूको बंधुजोषकः *Dop'hariya.*
- f f f
54. सहा कुमारी तरणिद् Aloe. n

1 चा—.

2—घो.

3 लि—.

* चास्कोटा or चास्कोटा. ^b *Jasminum villosum*, R. The sanscrit names are assigned, in Bengal, to the *Nyctanthes Arbor tristis*. Some apply the two last terms to a distinct sort. ^c Also शेफालि; or शेफालो and शेफालिका. ^d *J. Auriculatum*. ^e *Gaertnera racemosa* or *Banisteria Bengalensis*. ^f Likewise माधवी and कृता. ^g *J. Grandiflorum*. ^h सुमना: (—वस् or सुमना. ⁱ Also जातो. ^j *J. Zambac* fl. multiplicatis. ^k *J. multiflorum* or *pubescens*. ^l *Pentapetes phœnicea*. The Sanscrit names are by some assigned to the *Ixora coccinea*. ^m Also बंधुकः. ⁿ Also *perfoliata*.

Globe ama-
rauth. a

The crim-
son sort.

The yellow
[or white]
variety.

Blue Barle-
ria. d

Thint. g

A purple
sort.

A yellow
sort. i

China rose.
k

The blos-
som of se-
samum.

Oleander.

Carth. o

Thorn ap-
ple. q

^m चम्पान (स्तु.) महासहा

^{m b} (तल योये) कुरवक

^{m c} (सल पोते) कुबंटकः

55. (नोलाभिणी द्वयोर्) बाणादासो (च) जर्तगल (चसा)

^{m h} सैरोवक (स्तु.) भिण्डो (स्यात्)

^m (तखिन्) कुरवको ^{m f j} (रथे)

56. (पीता) कुबंटको (भिणी तखिन्) सहचरो (द्वयोः)

^{n f l} चोडपुष्पं जवा

^{m n m m m} वज्रपुष्पं (पुष्पं तिलस्य वत्)

57. प्रतिहास यतप्रास चण्डात हवमारकाः

^m करवोरे

^{m m p l m} करोरे (त) ककर ग्रंथिला (वभो)

58. उन्मत्तः कितवो धूर्तो धुसूरः कनका (हयः)

^{m m} मातलो महन (चा)

1—क.

* Gomphrena globosa. ^b Or कुरवकः. ^c Also कुबंटकः. ^d Barleria caerulea, R. ^e Masc. बाणः. ^f Or चार्तगलः. ^g Barleria cristata. ^h Or सैरोवकः. ⁱ Barleria Prionitis. ^j Masc. सहचर. Also सहचरः. ^k Hibiscus Rosa sinensis. ^l Also जवा. ^m Nerium Odorum. ⁿ Or प्रतोहासः. ^o Described as a thorny plant, of which Camels are fond. ^p Also ककरः. ^q Datura Metel and Fastuosa. ^r Likewise धुसूरः and धुसूरः. ^s Or any other name of gold.

- (स्य फले) मातुलपुत्रकः The fruit
59. फलपूरो वीजपूरो रचको मातुलपुत्रके Citron. ^a
- समीरणो मरुबकः प्रत्यपुष्पः फणिष्पकः Maruā. ^b
60. जंभीरो (प्य) Parnd. ^d
- (स्य) पर्यासे कठिञ्जर कुठेरको The white sort. ^e
- (सिते) र्ज्जको (स्य) Lead wort. ^f
- पाठो (तु) चित्रको वङ्गि (संज्ञकः) Swallow wort. ^g
61. चर्का (ह) वसुकास्त्रोत गणरूप विकीरणाः Swallow wort. ^h
- मन्दार (चा) र्ज्जपर्यो The white sort.
- (स्य शुद्धो) र्ज्जक प्रतापसौ Bacapushpa. ^k
62. शिवमन्त्री पाशुपत एकाठीलो वको वसुः A parasite plant. ^o
- वन्दा वृक्षादनी वृक्षवृक्षा जीवन्तिके. (त्यपि)

1—नु.

2—चा—

3—का.

^a Citrus medica. Two sorts are here named : but some make the terms synonymous. ^b Marjoram. ^c The Sanscrit names are also assigned to a species of basil (Ocimum) with small leaves ; and to another sort of citron. ^d Also जंभीरः. ^e Considered by some to be the sacred Basil (Ocimum sanctum). ^f Ocimum gratissimum. ^g Plumbago. zeylanica. ^h Or चित्रकः. ⁱ And other names of fire. ^j Asclepias Gigantea. ^k Or any name of the sun. ^l Confounded by some with Æschynomene grandiflora, but appears to be a different plant. ^m Likewise fem. एकाठीला. ⁿ Also वृक्षः. ^o And वसुकाः or वसुकाः. ^p Epidendrum Tesseloides and other species. ^q Likewise वन्दका and वन्दका.

6. चित्रोपचित्रा न्यग्रोधी द्रवन्ती शंवरी वृषा Musaḥ. a
 प्रत्यक्षेणी सुतत्रेणी रण्डा मृषिकपथ्य (ऽपि)
 7. अपामार्गः शैखरिको धामार्गव मयूरकौ Apāng. c
 प्रत्यक्षणी कौशपर्णी किण्विही खरमञ्जरी
 8. फंजिका ब्राह्मणी पद्मा भार्गी ब्राह्मणयष्टिका Bamanai-
t'ht. h
 चङ्गारवल्ली बालेयशक वर्धर वर्धकाः
 9. मञ्जिष्ठा विकसा जिङ्गी समङ्गा कालमेधिका Madder. j
 मण्डूकपर्णी भण्डूरी भण्डू योजनवस्त्र (ऽपि)
 10. यासे यवासे दुःसर्षो घन्वयासः कुनाशकः Jarodsa. o
 रोदनी कच्छुरा जनन्ता समुद्रांता इरालभा
 11. वृष्णिपर्णी वृथक्पर्णी चित्रपथ्यं त्रिवल्लिका Chdoulī'ya. s

1—स.— 2—र्षी. 3—क. 4—ली. 5—र्षी. 6—स.—

* A medicinal plant : probably *Anthericum tuberosum*, R. Mss.
 b Likewise शंवरी. c *Achyranthes aspera*. d And शैखरीयः. e Also
 अपामार्गः. f Or प्रत्यक्षणी. g And कौशपर्णी. h *Ovida verticellata*, R.
 i Also बालेयः. j *Rubia Munjeet* (Manjit'h), R. k Or विकसा.
 l Also कालमेधिका. m And भण्डूरी. n Likewise योजनपर्णी. o Perhaps
Hedysarum Albagi? or rather, a new species. p Likewise पासः,
 and! अपपासः. q Also घन्वयासः and घन्वयासः. r Likewise चोदनी.
 * Explanations differ; the names in both lines being synonymous
 according to some; but denoting two distinct plants according to
 others. The first seems to be *Hedysarum lagopodioides*. t Or वृष्णिपर्णी.

- Ramodasac.* ^{f f f a f b 1 f} क्रोटुविष्ठा सिंहपुष्पी कलशिघ्रं त्रिनिर्गुं हा
- ^{f f f f f} Sort of prickly nightshade. ^c 12. निदिग्धिका स्यशी व्याघ्री दृहती कण्टकारिका
- ^{f f f f 2 f} प्रचोदनी कुक्षी चुद्रा इःस्यर्षा राद्रिके. (त्वपि)
- ^{f f f f f} Indigo. d 13. नीली काशा क्षीतकिका ग्रामीणा मधुपर्णिका
- ^{f f f f e f t f} रञ्जनी श्रीफली तुला द्रोणी होला (च) नीलिनी
- ^{m s m h f f} *Somra f. g* 14. अवसृजः स्नेमराजो सुवह्निः सोमवह्निका
- ^{f i f f i 4 f} काशमेघी लण्णफला वाकुची पूतिफला (ऽपि)
- ^{f b f f f f f} Long pepper. 15. लण्णोपकुल्या वैदेही मागधी चपला कणा
- ^{f k f l f f} उषया पिप्पली शौण्डी कोला
- ^f Another sort. (ऽथ) करिपिप्पली
- ^{f f f m m} 16. कपिवह्नी कोलवह्नी अयसी वशिरः (पुमान्)
- ^{n o f p} The plant. ⁿ चव्य (न्तु) चविका

¹ सु—.²—का.³—जिन्.⁴—ही.⁵ च—.

* Also कलशी and कलशिः. ^b चावनिः or चावनी. • Solanum Jacquini, Willd. ^d Indigofera tinctoria. • Some read त्वपी, others त्वही. ^f Also चेला, according to another reading. ^g Conyza (or serratula) anthelmintica. ^h Or fem. सोमराजो (—जी). ⁱ Likewise काशमेघी. ^j Some write वायुजी. ^k Also अवसा. ^l Likewise पिप्पलिः. ^m And वशिरः. ⁿ Or synonymous with the preceding : or else the name of a different plant ; Tetranthera apetala, R. ^o Also fem. चव्या. ^p Or चवी. Also neut. चविकं.

- ^f ^{1f} ^f
 काकचिखी गुप्ते(त) कण्ठा
17. पल्लवा (ति) गुग्गुला खर्द्वेखा स्वादुकण्डकः Retti. a
- ^f ^{2f} ^{mf} ^m
 गोकण्डको मोक्षुरको वनहृद्वाट (दृत्पि)
18. विष्ठा विषा प्रतिविषा ऽतिविषोपविषा ऽरुणा Atis. c
- ^f ⁿ
 ऋद्धी महीषधं (चा)
- ^f ^f
 (ऽव) क्षीरावी दुग्धिका (समे) Dud'ht. d
19. शतचूली वल्लभता ऽभीरुहिन्दीवरी वरी S'atdvari'. e
- ^f ^f ^{ff} ^f
 ऋष्यप्रोक्ता भीरुपत्नी नारायण्यः शतावरी
20. चरेह (र) Da'ru haldi'. g
- ^m ^{mh} ^{5m}
 (ऽव) पीतद्रु कालेयक हरिद्रुवः
- ^f ^{fi} ^f ^f
 दावी पचंपचा दाहहरिद्रा पर्जन्या. (त्पि)
21. वषोऽगन्धा वष्यन्धा गोखोमी शतपर्बिका Orris root. j
- ^f
 (शुक्ला) हैमवती A white sort. k

1 गुग्गु. 2 द—. 3 द—. 4 द—. 5—द्रु.
 6 द—.

^a Abrus precatorius. ^b Barleia (or Ruellia) longifolia. The name seems to be also applied to Tribulus Lanuginosus. ^c Betula ? As. Res. vol. vi. p. 573. ^d Asclepias rosea, (R.) and other species. ^e Asparagus racemosus, Willd. ^f Sing. नारायणी. ^g Amomum Zanthorhizon, Roxb. ^h Also काशीवकः. ⁱ Likewise पचंपचा. ^j Iris pseudacorus ? ^k Acorus calamus.

Justicia. a	^f वेद्यमाह ^{1f} सिंघौ ^{bf} (त) वासिका
	^{mc} ^{md} ^m ^{me} ^m
22. दृषोः ऽटक्षः सिंहास्यो वासको वाजिदन्तकः	
Clitoria. f	^{fg} आस्कोता ^f गिरिकर्णी (स्याद्) ^f विष्णुक्रान्ता ^f ऽपराजिता
Barleria. h	^f ^m ^m ^{2m} ^m
23. इक्षुगन्धा (त) काण्डेक्ष कोकिलाक्षे क्षुरक्षुराः	
Anethum. i	^{mj} ^{3m} ^{4f} ^f ^{fk}
	शालेयः (स्याच्) क्षीतशिवम्भता मधुरिका मिथी
24. मित्रेया (य)	
Euphorbia. 1	^{mm} ^{mn} ^{5f} ^{fo} ^{fp}
	(ऽय) सौङ्गण्डो वज्रद्रुः सुक् सुही गुडा
	^f समंतदुग्धा
Babreng. q	^{mn} ^{fr} ^f
	(ऽयो) बेल्ममोषा चित्ततंडुला
25. तंडुल (च) क्षमिन्न (च) विडङ्गं (पुन्त्रपुंसकम्)	^{ms} ^m ^{mt}
Sida. u	^f ^m
	वशा वाद्यालको
Crotalaria.	^f ^f
	चण्टारवा (त) शयपुष्पिका

1—सही.

2 द—.

2 यी—.

4 ख—.

5—ह.

^a Justicia adhatoda & ganderussa. ^b Also वाशा and वाशिका. ^c Or दृषः. ^d And षटक्ष. ^e Likewise वाधकः. ^f Clitoria ternatea. ^g Also आस्कोटा. ^h Barleria Longifolia : but applied also to Capparis spinosa. ⁱ Anethum Sowa and Pammorium, R. ^j Or शालेय. ^k Also मिथिः, मिथी and मिथिः. ^l Including divers species, as Tirucalli, &c. ^m Also सिङ्गण्डः and योङ्गण्डः. ⁿ Likewise वज्रः. ^o Or सुहा. Also सुहिः. ^p And सुही. Likewise masc. सुहः. ^q The seed is used as a vermifuge. ^r क्षमोवा and मोषा. ^s Also तंडुलः. ^t This and the two preceding terms admit the three genders, say some. ^u S. cordifolia and Rhombifolia, &c. ^v C. retusa, sericea and some other species.

26. ^fह्रीका ^{f^a}गोक्षनी ^fद्राक्षा ^fखाही ^{1f}मधुरसे. (ति च) A grape.
^fसर्वांशुभ्रतिः ^{f^b}सरखा ^{f^c}त्रिपुटा ^fत्रिष्टता ^{2f}त्रिष्टत् *Téort* : the white sort.
27. ^fत्रिभण्डी ^{f^d}रोचनी
^fश्यामा ^{f^e}पालिंधी ^f(तु) ^fसुषेणिका The black sort.
^fकाला ^fमसूरविदला ^fऽर्धचन्द्रा ^fकालमेणिका
28. ⁿमधुकं ⁿक्षोतकं ^fयष्टिमधुका ^{f^g}मधुयष्टिका Liquorice.
^fविदारी ^fक्षीरशुक्ले ^{3f}क्षुगन्धा ^fक्रोष्टी ⁱ(च या सिता) *Bhuincaon-* rd the dark sort. h.
29. ^f(अन्या) ^fक्षीरविदारी ^{4f}(स्यात्) ^{5f}महाश्चेत्तुर्गन्धिका Another sort (pale).
^fखाङ्गली ^fशारदी ^fतोयपिप्पली ^fशकुलादनौ *Canchara*. j
30. ^fखराखा ^fकारवी ^{m^l}दीयो ^mमयूरो ^{m^m}लोचमसकः Celosia. k

1—सा.

2—तु. °

3—इ—

4—ता.

5—क—

* Or गोक्षना. ^b Also सरखा, सरसा, and सवहा; some read सुवहा.
^c And त्रिपुटो. ^d Likewise रेचनी. ^e पालिंदो. or पालिंधी. ^f Glycyrrhiza glabra? Or Abrus precatorius albus, the root of which is substituted for liquorice. ^g Also यष्टो. ^h Convolvulus paniculatus. ⁱ Interpretations differ, transposing the distinction of colour. ^j Jussieu repens.
^k C. Cristata. ^l Also दीपकः. ^m Likewise लोचमकटः.

<i>Syam-lata</i> ^a	^{f b} गोपी ^f म्यामा ^f थारिवा (स्याद्) ^{1 f} नंतात्पलथारिवा ^{2 f}
<i>Ridd'hi</i>	31. ⁿ दोन्व ^{3 f} लद्धिः ^f सिद्धि ^{4 f} लक्ष्मी
<i>Vrida'M.</i>	^{5 f} दृष्टे (रप्याचवा इमे) ^c

SECTION IV.

<i>A banana.</i> ^d	1. ^{f e} कदली ^{f f} बारणवुसा ^f रंभा ^f मोचांशुमरफला ^{6 f} ^f काष्ठोला
<i>Muga'nt.</i>	^f सुगन्धौ ^f (त) ^{7 f} काकसुता ^f लहे (त्यपि)
<i>Egg plant.</i> ^g	2. ^{f h} वात्ताकी ^f चिङ्गुली ^f सिंही ^f भल्लाकी ^f दुषधर्षणी ^{f i}
<i>Rasan. j.</i>	^f नाकुली ^f सुरसा ^f राक्षा ^{f k} सुगन्धा ^{f l} गन्धनाकुली

1 क— 2 ल— 3 क— 4 लक्ष्मी. 5 दृष्टि
6 क— 7 लक्ष्मी.

* Interpretations differ ; some referring the two last terms, others the whole line, to a different plant. ^b Or गोपा. ^c The same synonyma with the preceding. They are medicinal drugs. ^d Musa sapientum. ^e Also masc. कदलः. ^f Likewise बारणवुसा. Some write बारवुसा. ^g Solanum melongena. ^h Also वात्ता or वात्ताङ्गः ; and masc. वात्ताङ्गः,—कु,—की, (—विम्.) ⁱ Likewise दुःप्रधर्षणी. ^j Uncertain. See As. Res. vol. iv. p. 309. ^k Some read नागसुगन्धा. ^l Physicians reckon this a variety of the preceding.

3. नकुलेटा भुजङ्गाक्षी च्छत्राक्षी सुवहा (च सा)
विदारोगंधांशुमती सालपर्णी स्थिरा ध्रुवा *Sa'lparni'. b*
4. तुण्डिकेरी समुद्रान्ता कर्पाक्षी वदरे (ति च)
भारद्वाजी (तु सावत्या) *Cotton.*
रुद्राक्षी (तु) दृषभे दृषः *Wild cot-
ton. f.*
गङ्गेरुक्षी नागवला भ्रूषा क्रस्वगवेधुका *Rishabha. g*
धामार्गवे घोषकः (स्यान्) *Górakha. i*
महाजाक्षी (स पीतकः) *Ghoshá
with white
flowers.*
ज्योत्स्नी पटोलिका जाली *fj*
नादेयी भूमिजंबुका *With yel-
low flowers.*
(स्यात्) लाङ्गलिकप्रणिशिक्षा *A small cu-
cumber. k.*
काकाक्षी काकनासिका *Bhuinjâmb.
m*
लाङ्गलिकप्रणिशिक्षा *La'ngaliya.*
काकाक्षी काकनासिका *Cá'c-janght.
n*

1 च—.

2—रा.

3—की.

4 च—.

^a The last line contains names of a different plant, say some.
^b Hedysarum Gangeticum. ^c Also विदारी. ^d Likewise सालपर्णी.
^e And कर्पाक्षी. ^f In Bengal, Hibiscus vitifolius is called wild cotton,
वनकापीसः. ^g A medicinal drug. ^h Also masc. रुद्राक्षी (—न). ⁱ Un-
certain : many different plants being shown under this name. ^j Some
erroneously make it masc. महाजाक्षी (—खिन्). ^k Trichosanthes diceca, R.
Applied also to Luffa acutangula, (R.) or Cucumis acutangulus.
^l And ज्योत्स्ना. ^m Interpretations differ much. Some remark, that
the terms are here repeated by mistake. See § 2. 18. ⁿ Leea aquata.
But, according to other Hindi synonyma, Trichosanthes Cucumerina.

- Cissus. a 7. गोधापदी (तु) खवहा
 Musal. b मुसली तालमूलिका
 Méra'ringi'. d अजइङ्गी विषाणी (स्याद्)
 Gogi'. e. गोजिङ्गा दार्जिके (समे)
 Betel. g 8. ताम्बूलवल्ली ताम्बूली नागवल्ली (य)
 Rénuca'. h (इय) द्विजा
 हरेणू रेणुका कौन्ती कपिला भस्मगन्धिनी
 Ela'ba'luka. 9. एलवालुकमै लेयं सुगन्धि हरिवालुकम्
 वालुकं (चा).
 Cundurū. j (इय) पालंकां सुकुन्दः कुन्द कुन्दः
 Ba'la'. o 10. बालं क्रीवेर वर्द्धिष्ठो दिव्यं (केयाखुनाम च)

1—ह्री.

2—वु.

3 ऐ—.

4—ह.

5 उ—.

* C. pedata, Vahl. ^b Perhaps Anthericum tuberosum. ^c Also खवली. ^d Described as a milky and thorny plant, with a fruit shaped like a ram's horn; and used as a medicine for the eyes. ^e A potherb wild in corn fields, perhaps Phlomis esculenta. ^f Or दार्जिका. ^g Piper betel. ^h This and the five following articles are perfumes of different sorts. ⁱ Likewise हरिवालुकं. ^j Perhaps the resin of Boswellia serrata. ^k पालंकी and पालंका. ^l Also masc. and fem. सुकुन्दः. ^m Some read कुन्दः. ⁿ Erroneously कुन्दरः. ^o Perhaps Andropogon schoenanthus. ^p Also द्विरेरं. ^q वर्द्धिष्ठं or वर्द्धिष्ठः. ^r All the synonyms of hair and of water.

कालासुसार्यं दृष्ट्वा ऽस्यपुष्पं शीतशिवानि (तु) Benzoin.

11. शैलेयं

तालपत्री (तु) देत्या गन्धकुटी सुरा Mura.
गन्धिनी

गजभक्ष्या (तु) सुवशा सुरभी रसा Salūd. a

12. महेरणा कुन्दुरकी शङ्खकी. ह्यादिनी. (ति च)

अग्निज्वाला सुभिन्ने (तु) धातकी धातपुष्पिका Lythrum. g.

13. द्यूकी चन्द्रवालौला निष्कुटिर्जलला Large Cardamoms.

(ऽथ सा)

(सूक्ष्मोप) कुक्षिका तुला कोरंगी विपुटा तुटिः Small Cardamoms.

14. व्याधिः कुष्ठं पारिभाष्यं व्याप्यं पाकलमुत्पलम् Cūr', or Cūt'h. k

शङ्खिनी चोरपुष्पी (स्यात्) केशिन्य Cho'r-ca'nta'.

(ऽथ) वितुम्बकः Bhūm'i'a'ma-la'ci. n.

1 दृष्ट्वा.

2—य.

3—या.

4—ता.

5ए—.

6 य—.

7 छ—.

8 ड—.

9—नी.

^a Boswellia serrata, R. Mas. ^b And गजभक्ष्या. ^c सुरभिः or सुरभी. Also सुरभीरसा. ^d Likewise महेरणा. ^e Also शङ्खकी and शिखकी or शिखकी. ^f Likewise ह्यादिनी. ^g Lythrum fruticosum, L. or Grislea tomentosa, R. ^h Or धातपुष्पिका. ⁱ And निष्कुटो. ^j Or लट्ठी. ^k Perhaps a sort of Costus. ^l And वाच्यं or वाच्यं. ^m Andropogon aciculatus. ⁿ One Commentator applies the Sanscrit names to Flacourtia cataphracta.

- 1 f
- (अथा) ठकी Tūbari. a
19. काशी. चत्तुर्णा तुवरिका चत्तालकं सुराद्रजे
Cyperus rotundus.
20. स्रव गोपुर गोनई कैवर्त्तिसुस्तकानि (च)
Ga'nt'hiala. g
21. मरन्माखा (ठ) पिशुना स्तुका देवी लता लघुः
Piring or Asparac. j
22. तपस्विनी जटामांसी जटिका लोमशा मिसी Spikenard. o

1 चा—.

2—क.

3—र.

a A fragrant earth. b Also त्वरी or त्वरी, and त्वरिका or त्वरीका. c Likewise चत्तालकं and चत् (—ह) and तालकं. d Also दाशपूरं and दशपूरं or दशपूर. e Or, according to another reading, परिपेखं or पारिपेखं. f Likewise कैवर्त्तिसुस्तकं or कैवर्त्तिसुस्तकम्. g Said to be a perfume. h Or वरिःपुष्पं. Also वरिं (—न) and पुष्पं; likewise वरिं and वृक्षवरिं. i Some add from the next line वरत्. j Medicago esculenta, R. k Also वरत् and माखा. l Or वृक्षा. m Also कोटी and वनी. n Also लंकापिका or लंकाबिका. Likewise वनीलंकाबिका. o Valeriana Jatamansi. p Also जटा and जाली. q Or मिषिः, मिषिः and मिषी. Some here read चाबिनी; but erroneously.

Woody
Cassia. a

Zerumbet
or zeruary.
c

n b l n n n n n

त्वक्पत्रमुत्कटं भङ्गं त्वचं चोचं वराङ्गकम्

m m m d m

23. कर्चूरको द्राविडकः काल्पको वेधमुखकः

SECTION V.

A herb, or
deciduous
plant.

A drug, or
simple.

1. औषधो (जातिमात्रे स्थुर)

(अजातो सर्वम्) औषधम्

Any esen-
lent plant.

शाका (खं पत्र पुष्पादि)

Amaranth.
f

तण्डुलीयोऽल्पमारिषः

A sort of
potherb, g

2. विशल्याऽग्निशिखाऽनन्ता फलिनी शक्रपुष्प (ऽपि)

Another
sort. h

(स्याद्) अक्षगन्धा अक्षगन्धोऽपि वृद्धदारकः

3. जुंगो

The moon-
plant. l

ब्राह्मी (तु) मत्स्याक्षी वयस्या सोमवह्वरी

1 उ—.

2—यो.

3—न्नी.

4 जा—.

* Or the three first terms signify Malobathrum ; and the three next, the Cassia bark. ^b Also त्वक् (—च्) and पत्रं. ^c Curcuma Zerumbet, R. ^d Or काल्पकः. ^e औषधिः and औषधी. ^f Amaranthus polygamus. ^g Not ascertained. ^h Perhaps Convolvulus Argenteus. ⁱ Or अक्षगन्धा. ^j अक्षगन्धी or अक्षगन्धी. Also अक्षगन्धा and अक्षगन्धी. ^k Likewise fem. ब्राह्मी. ^l Asclepias acida, (R.) or Cynanchum Viminale. But some distinguish this Bráhmī from the Sôma latá. ^m Or ब्राह्मी. ⁿ And वयःस्था. ^o Also सोमवह्वरिः and सोमवह्विका. Likewise synonymous terms ; as सोमवह्वरी, चन्द्रवह्वरी.

- पटुपर्णी हैमवती स्वर्णक्षीरी हिमावती A medicinal sort. a
4. हवपुच्छी (तु) कांबोजी मासपर्णी महासहा Masha'ni.
- तण्डिकेरी रक्तफला विंबिका पीलुपर्ण्य (ऽपि) Tela'cucha'.b
5. वर्जरा कवरौ तुङ्गी खरपुष्पा ऽजगन्धिका Barbara'.d
- एलापर्णी (तु) सुवहा रास्ना युक्तरसा (च सा) E'la'nti. e
6. चाङ्गेरी चुक्रिका दन्तशटा ऽम्बुष्ठा ऽम्बुलोणिका Wood Sorrel. f
- सहस्रवेधी चुक्रो ऽम्बुवेतसः शतवेध्यः (ऽपि) Sorrel. g
7. नमस्कारी गण्डकाली समझा खद्विरी (त्यपि) A sensitive plant. h
- जीवन्ती जीवनी जोवा जीवनीया मधु (च सा) Ji'yati'.j
8. कूर्चशीर्षो मधुरकः ऋङ्ग कृष्णाङ्ग जीवकाः Ji'vaca.
- किराततिक्तो भूनिम्बो ऽनार्यः तित्तो Sort of Gentian. m
- (ऽथ) समला Charma-gha's.

1—शी.

2—जू.

3—जू.

^a Stated to be the produce of the snowy mountains. ^b Momordica monadelpha or Bryonia grandis. ^c Or तण्डिकेरी. ^d Ocimum gratissimum? ^e Mimosa octandra? ^f Oxalis monadelpha, R. ^g Other interpretations are also stated by commentators. ^h Some make these four and the preceding five terms synonymous, as names of a sensitive plant. Others refer this line to the Lycopodium imbricatum, (R.) ⁱ Also गण्डकारी. ^j Celtis orientalis? ^k Or जोवना. ^l Also मधुसूया and खवा. ^m Gentiana Cherayta, R. ⁿ Likewise किराततिक्तः.

9. विमला सातला भूरिफेना चर्मकषे. (त्यपि)
Cu'co'li. वायसोली स्वादुरसा वयस्या
D. nti. (इय) मकुलकः
10. निकुम्भो दन्तिका प्रत्यक्शेर्षु दुस्वरपरः. (इपि)
Carui. f. अजमोदा (तू.) यगन्वा
Ajwaen. g. ब्रह्मदर्भा यवानिका
11. (मूले) पुष्कर काश्मीर पद्मपत्राणि (पौष्करे)
Costus. i. अथवा इतिचरा पद्मा चारटी पद्मचारिणी
St'hal'padma. k
12. कान्पिष्ठः कर्कशश्चन्द्रे रक्तांगो रोचनी. (त्यपि)
S'undā-ro'ol. ant. l. प्रपुष्पाड (खे) उगजो दद्रुन्नश्चक्रमईकः
Cassia. o
13. पद्माट उरणाश्च (च)

1—शी. 2—शी. 3— 4—ल. 5—
 6— 7—

* Or घातला. ^b Also चर्मकसा. ^c And वयस्या or कावस्या. ^d Or मकुलक. ^e Likewise निकुम्भः. ^f Carum Carui : or, according to some, synonymous with the following. Others confound it with Apium involucreatum. ^g Ligusticum Ajwaen, R. ^h Or यगनी. Also यवानो and यवानिका. ⁱ Costus speciosus ? ^j Likewise पद्मपर्षः. ^k Hibiscus mutabilis. ^l Crinum ? ^m And कपिष्ठः or कपोलः. Also कपिष्ठः and कर्कशः. ⁿ Likewise रोचनी. ^o Cassia Tora or Alata. ^p And प्रपुष्पाडः or प्रपुष्पाडः. ^q According to another reading, any term for a ram.

- ^m ^{m b}
पलाण्ड (स्तु) सुकंदकः Onion. a
- ^m ^{m c}
खतार्क दुद्रुमौ (तत्र हरिते) A green onion.
- (ऽथ) महीषधम् Garlick.
14. लशुनं गृह्णन् ऽरिः महाकन्दर सोमकाः
पुनर्नवा (तु) शोधघ्नी Hogweed. d
- ⁿ ⁿ
वितुषं सुनिषण्णकम् A sort of potherb. e
15. (स्नाद्) वातकः शीतलो ऽपराजिता ऽशनपर्णः (ऽपि) Asan-parnt.
पारावताग्निः कठभी पयसा ज्योतिष्मती खता Heart-pea. h
16. वार्षिकं त्रायमाणा (स्नात्) त्रायन्ती बलभद्रिका Trāyamāṇā.
विष्वक्सेनप्रिया गृष्टिर्षाराही वदरे (त्युपि) Vārāhi or chāmardlu. j
17. मार्कवो भङ्गराजः (स्नात्) Bhṛingariva. l
काकमाची (तु) वायसी A potherb. o

1—शी.

2 वा—.

3—रा.

^a Allium cepa and ascalonicum. ^b Also सुकन्दकः and सुकुन्दकः.
^c Likewise दुद्रुमः. ^d Boerhavia diffusa alata. ^e Marsilea dentata, R.
^f Also शीतलवातकः. ^g Likewise शयपर्वी. ^h Cardiospermum
Halicacabum. ⁱ Also विष्या. ^j Dioscorea. ^k Also हृष्टिः. ^l Ec-
lipta or Verbesina prostrata. ^m Likewise मार्करः. ⁿ Also भङ्गराजा
(—जू); and neut. भङ्गराजः (—ह). ^o Perhaps Solanum trilobatum.

Sôuph. a

^{f b} शतपुष्पा ^f सितच्छता ^f ऽतिच्छता ^f मधुरा ^c मिमिः
^f ^{f d}

18. अवाक्पुष्पी कारवी (च)

Gand'ha-
bhâddliya. e

^{f t} सरणा (त) ^f प्रसारणी

^f (तस्या) कटम्भरा ^f राजवला ^{1 f} भद्रवले (ति च) ^{3 f}

Chacarati.
g

19. जनी जदका रजनी जतुल्लङ्घकवर्त्तिनी

^f संसर्था

Ambahaldî.
k

^{f l} (ऽथ) शटी ^{f m} गन्धमूली ^{4 f} षड्ग्रन्थिके (त्यपि)

20. कर्वरो (ऽपि) पलाशो

Momordica
charantia.

^m (ऽथ) कारवेक्षः ^m कटिलकः

^{f o} सुषवी (चा)

Trichosan-
thes. p

^{n q} (ऽथ) कुलकं ^m पटोलसिक्तकः ^{5 m} पटुः ^m

A pumpkin
gourd. r

21. कुम्भाण्डक (स्तु) कर्कार्

1—जा. 2—त. 3—च. 4—का. 5—ति. 6—र.

* Anise ; or else Anethum sowa, R. ^b Or सतपुष्पा. ^c And मिमिः
 or मिमिः. ^d Some refer the two last terms to a different plant.
 * Pæderia foetida. ^f Also सरणी. ^g A fragrant plant. ^h Or जनिः.
ⁱ Likewise जतुका. ^j Some read जननी. ^k The Hindi name, here
 taken from medical writings, appertains to a new species of Cur-
 cuma. ^l And शटी or षटी. ^m Some read गन्धशटी. ⁿ or कर्वरः. Also
 कर्वूरः. ^o And सुषवी or सुषवी. ^p Trichosanthes dioica, R. ^q Also
 कुम्भक. ^r Cucurbita Pepo. ^s Or कुम्भाण्डकः

	^{m f b} ^{f c} ईर्वाहः कर्कटी (खियौ)	A sort of cucumber. ^a
	^f ^f इच्छाकः कटुतुम्बो (स्यात्)	A bitter gourd. ^d
	^{f t} ^{f g} तुम्बलावू (इभे समे)	A long gourd. ^e
22.	^f ^f ^f चित्रा गवाक्षी गोडुम्बा	Another sort of cucumber. ^h
	^f ^{1 f} विद्याला (त्वि) न्द्रवारणी	Coloquin-tida. ⁱ
	^m ^{m k} ^m अर्थोन्नः शूरणः कन्दे	An escu-lent root. ^j
	^m ^f गण्डौर (स्तु) समष्ठिला	A potherb. ^l
23.	^{f n} ^{f o} ^{m n} कलंब्यपोदिका (स्त्री तु) मूलकं हिलमोचिका	Various sorts of potherbs. ^m
	^{n p} वासूकं (शाकभेदाः स्युर्)	
	^f ^f दूर्वा (तु) शतपर्जिका.	Bent grass. ^q
24.	^f ^{2 f} ^{3 f} ^f सहस्रवीर्णा भार्गवौरहा जनन्ता	A similar grass with white blossoms. ^r
	(अथ सा सिता)	

1 इ—.

2—वी.

3 चा—.

^a Cucumis Utilatissimus, R. ^b Also ईर्वाहः, इर्वाहः, उर्वाहः and एर्वाहः. ^c Likewise कर्कटिः. ^d It is a variety of the next species. ^e Cucurbita lagenaris. ^f तुम्बी or तुम्बिः. ^g चलावूः. Also चलावूः, चालावूः and चालूः. ^h Cucumis Madraspatanus. ⁱ Cucumis Colocynthis. ^j Arum campanulatum, R. ^k Also शूरणः. ^l Described as growing on watery ground. ^m Severally named in the text: 1. Convolvulus repens; 2. Basella rubra or lucida; 3. Radish; 4. Hingtsha (Hilancha) repens, R. 5. Chenopodium album, &c. ⁿ कलम्बी. Also कलम्बूः and कलम्बः. ^o उपोदिका. Also उपोदकी, उत्पादिका and अपोदिका. Likewise पोतकी, पोतिका and पूतिका. ^p Or वासूकं. ^q Agrostis linearis, Koen. ^r Agrostis diandra? Some refer two of these terms to one species; and the two remaining, to another.

गोलोमी शतवीर्या (च) गण्डाली शकुलाक्षकः

A fragrant
grass. a

25. कुरुविंशे मेघ (नामा) सुखा सुखक (मृक्षिवाम्)

Another
sort. c

(स्याद्) भद्रमुखा गुन्द्रा

A different
kind. e

चूडाला चक्रलोचटा

A bamboo.
g

26. वंशे त्वक्सार कर्मार त्वचिसार तृणध्वजाः

शतपर्वा यवफलो वेणु मस्कर तेजनाः

The same,
rattling or
whistling.

27. (वेणवः) कीचका (सो) सुयुं खनन्प्रनिबोधताः

A knot or
joint.

ग्रन्थि (नी) पर्व पर्वी

Sarahari. j

गुन्द्रा खननकः शरः

A reed. l

28. नड (स्तु) धमनः पोटगला

Chs. n

(स्य) काय (मृक्षिवाम्)

इक्षुगन्धा पोटगलः

Bugai. p

(पुंसि भ्रन्ति तु) वल्लजाः

1—उ.

2—वन्.

3—न.

4—ते—

a Cyperus rotundus. b And other synonyma of cloud. c Cyperus pertenuis, R. d Also अह्न. e Interpretations differ : it is a Cyperus, according to some ; but others make it the Zedoary. f चक्रला and गुन्द्रा. g Bambusa Arundinacea, and other species, R. h Sing. कीचकः. i Sing. पर्वः (पर्व). Also maso. पर्वः (पर्व). j Saccharum Sara, R. k Or शरः. l Arundo tibialis, R. m And नडः. n Saccharum spontaneum. o Or कायः. Also fem. कायी and काया. p Perhaps Saccharum Cylindricum, Willd. But the Sanscrit name seems to be also applied to Coracanus Indicus or Eleusine Indica. q Likewise Sing. वल्लजः.

29. ^m रसाह ^{1 m} रसुस् Sugarcane.
 (तद्देहाः) ^{m a} पुण्ड्र ^m कान्तारका (इयः) Varieties of the same.
 (स्याद्) ⁿ वीरणं ⁿ वीरतरं A fragrant grass. b
 (मूले ऽस्ये) ^{2 m n c} शीर (मखियाम्) Its root.
30. ⁿ अभयं ⁿ नलदं ^{3 n} लेख्यमुष्ण्यालं ^{n t} जलाशयम् A gramineous plant. h
ⁿ लामज्जकं ^{n e} लघुलयमवदाहे ^{4 n f} टकापथे ^{5 n g}
31. (नलादयस्) ⁿ तृणं ^{6 f} (गर्भे) ^{7 m} अग्रामाकप्रमुखा अपि A fragrant grass. i.
 (अक्षी) ^{m n} कुशं ^m कुयोर् ^m दर्भः ^m पवित्रं A fragrant grass.
 (अथ) ⁿ कन्तृणम् A fragrant grass.
32. ⁿ पौर ⁿ सौगन्धिक ⁿ ध्याम ⁿ देवजग्धक ⁿ रौहिषम् A mushroom.
 छत्रा ^m ऽतिष्ठत ^m पातघ्नौ Andropogon. j
 मालाटणक ⁿ भूसृणे Young grass.
33. ^{n k} शय्यं ⁿ बालाटणं Meadow grass. l
 वासे ^m यवसस् ^{m n m}

1 इक्षु. 2 उ—, 3 लेख्य. 4 अ—, 5 इ—,
 6—त. 7 द्या—.

^a Or पौष्टः. ^b Andropogon muricatum. ^c उशीरं and उशीरं.
^d कल्लवारं and कल्लवारं. ^e Also कल्लु and कल्लं. ^f अवदाहं. Some erroneously add अवदानं. ^g Likewise इष्टं and कापयं. ^h Including reeds, grasses, and corn; as Panicum frumentaceum, (R.) &c. comprehending the after-mentioned grasses, besides various sorts of grain, as कंसुः, Panicum Italicum, कोदण्डः, Paspalum frumentaceum, &c. ⁱ Poa cynosuroides, Koen. ^j A. schoenanthus. But some make these synonymous with the preceding terms. ^k And यक्ष. ^l Such as cattle feed on. ^m Also यवसः.

Grass in generl.		ⁿ ^{1 n} तण्डुलम्
Abundance of grass.	(तण्डुलानां संहतिस्) तण्डुला	^f
Abundance of reeds.	नद्या (तु नडसंहतिः)	^f
Plamyr. a	34. तण्डुलराजा (हयस्) तालो	^{2 m} ^{m b}
Coconut. c	नारिकेर (सु) लाङ्गली	^{m d} ^{f e}
Fauel. f	घोण्टा (तु) पूगः क्रमुको गुवाकः खपुरो	^f ^m ^m ^{m g} ^m
Its nut, called Betel-nut.	(इस्य तु)	ⁿ
	35. फलम्) चङ्गेगम्	ⁿ
Marshy date tree. h	(एते च) हिमाल (सहितास्त्रयः)	^{m i}
Date. j	खर्जूरः	^m
Pandanus. k	केतकी	^{m f l}
Corypha. m	ताली	^{f n}
Wild date tree. o	खर्जूरी (च)	^f
A Palm.	तण्डुला	^{m p}

1—ख.

2—ख.

* Borassus flabelliformis. ^b Likewise तण्डुलः. ^c Cocos nucifera.
^d And नारिकेलः, नाडिकेल, नारीकेलः, &c. Also fem. नारिकेलीः or नारि-
केलीः, &c. ^e Likewise masc. लाङ्गली (—तु). But some do not admit
this. ^f Areca Fauel (or Catechu). ^g And गुवाकः. ^h Phoenix (or
Elate) Paludosa, R. The three before-mentioned, this, and the
following, are Palms. ⁱ Also हीमालः. ^j Phoenix (or Elate) Sylves-
tris. ^k Pandanus odoratissimus. ^l Masc. केतकः. ^m C. Talliera,
(R.) or C. umbraculifera. ⁿ तालिः or ताली and तालिः. ^o Perhaps
Phoenix bulbifera, R. ^p Sing. तण्डुलः.

CHAPTER V.

1. सिंहेः चगेन्द्रः पञ्चास्यो हर्ष्यक्षः केसरी हरिः A lion.
 शार्ङ्गल द्वीपिनौ व्याघ्रे A tiger.
 तरक्षु (स्तु.) खगादनः A hyena. c
2. वराहः शूकरो दृष्टिः कोलः पोती किरः किटिः A hog.
 दंष्ट्री घोषी सखरोमा क्रोडे भृदार (दृत्पि)
 मर्कटो वानरः कीशो वनौका A monkey or ape.
 मर्कटो वानरः कीशो वनौका A bear.
 गण्डके खड्ग खड्गिनौ A rhinoceros.
3. कपि शूकरः शूकरः शूकरः शूकरः शूकरः A monkey or ape.
 मर्कटो वानरः कीशो वनौका A bear.
 गण्डके खड्ग खड्गिनौ A rhinoceros.
4. खड्गः खड्गः खड्गः खड्गः खड्गः A rhinoceros.
 गण्डके खड्ग खड्गिनौ A rhinoceros.

1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
 6—नृ. 7—ख. 8—क. 9—क.

^a Also केसरी (—रिन्). ^b Sing. द्वीपी. This, as a distinct species from the tiger, is the ounce ; or else the panther. ^c Some suppose a leopard to be meant. ^d Also तरक्षुः. ^e Likewise शूकरः. ^f And दृष्टिः. ^g Some read किरिः. Fem. किर्याणी. ^h Also शूकरः and प्रवङ्गः, or प्रवङ्गः. Some add प्रवङ्गः. ⁱ Likewise खड्गः. ^j शूकरः and शूकरः. Also शूकरः. ^k Likewise खड्गः and शूकरः. ^l Sing. खड्गो (—नृ).

A buffalo.

^{m a} बुलापो ^{m b} महिपो ^{1 m} वाहद्विषत्कासर ^{2 m} सैरिभाः ^m

A cheetah.

jackal

5. (स्त्रियां) शिवा स्त्रिमाय गोमाय चगधर्नकाः

^{m d} शृगाख ^{m m e} वचक ^m क्रोटु ^m फेर ^m फेरव ^{4 m} जखुकाः ^{m f}

A cat.

6. भोटुर्विडालो मार्जादो वृषदंशक आखुभुक

An iguana.

^m (वयो) गौधेर ^m गौधार ^{5 m} गैधेया ^{6 m} गोधिकामजे

A porcupine.

7. श्वावित् (तु) शल्यस्

His quills.

^f (तञ्जोन्नि) ^m शलखी ^m शलखं ^m शलम्

A swift antelope.

^{m i} वातप्रमीर्वातखगः ^{9 m}

A wolf.

^m कोक ^m ईहाखगे ^m टकः

A deer or antelope.

^m 8. खगे कुरङ्ग ^m वाताय ^{10 m} हरिणा ^{11 m} जिनयोनयः

✓ Belonging to a doe.

^{m f n} ऐण्येयम् (एण्याश्चर्माद्यम्)

Belonging to a buck.

^{m f n} (एण्यस्य) ऐण्यम् (उभे त्रिषु)

Sorts of deer, of which the hides are used.

^f 9. कदली ^{f j} कन्दली ^m चीनसुख ^{12 m} प्रियका ^{13 m} (वपि)

1—वृ.	2 का—.	3 वि—.	4—ज.	5—ख
6—ख.	7—ध.	8 यख.	9 वा—.	10—ख.
11—नि.	12 च—.	13—क.		

^a And बुलायः. ^b Fem. महिनी. ^c This is feminine, even when the male animal is meant. ^d Or शृगाखः. ^e Fem. क्रोटु. ^f Likewise जखुकाः. ^g The same in the feminine. ^h Also बिराखः and विहाखः. ⁱ Fem. वातप्रमीः and वातप्रनी. ^j Some consider these to be masculine, and make the radical termination,—विन्.

^m
सम्बर (स्वेति हरिणा समी अजिमयोनयः)

^{m b m m m c m d l m e}

10. छत्वासार इव न्यङ्कु रंकु शम्बर रौहिषाः

^{m m f 2 m m g m h m i}

गोकर्णं दृषतैर्गर्भं रोहिताश्वमरो (रुगाः)

^{k m l m m m m n}

11. गंधर्वः शरभो रामः श्वमरो गवयः शशः

^m

(रत्नादयोः श्वेन्द्राद्या गवाद्याः) पशु (जातयः)

^{m p m q 3 m}

12. चन्द्रमूर्ध्निको (प्या) खुर

^f

गिरिका घातमूर्धिका

^{m r m s}

सरटः छककासः (स्यान्)

^{f t}

^{f u}

सुसली मृगगोषिका

^f

^{m v}

^{4 m w}

^m

13. सूता (स्त्री) तन्तुवायोर्धनाभ मर्कटकाः (समाः)

A spider.

1—व.

2 एष.

3 काशु.

4 ज—.

* Severally named in the text, as the black antelope, the stag, &c. But these terms are not all rigidly applied to different species ; and some are not of the deer kind. ^b Or छत्वासारः. ^c The spotted Axis. ^d Also सम्बरः. ^e And रौहिट् (—व). ^f दृषतः and दृषत् (fem. दृषती); the porcine deer. ^g मृगः. Also मृग्यः and रिष्यः. The painted or white-footed antelope. ^h Likewise रौहिट्. ⁱ शम्बरः ; though here placed among deer, the Bos grunniens is meant. ^j Severally named in the text. ^k Some make this the musk deer. ^l A fabulous animal with eight legs. ^m Bos Gavæus, As. Res. vol. viii. p. 487. ⁿ A hare. ^o The preceding, as well as the lion and other wild beasts, and domestic cattle, are so denominated. ^p Also चन्द्रः. ^q Likewise सूषकः, and सूषी. ^r Also सरट् and शरटः. ^s Or छककासः. ^t And सुसली or सुसली. ^u Likewise मृगगोषिका, मृगगोषा and मृगगोषिका. ^v Also मर्कटाः. ^w Or मर्कटानिः.

An insect.

नीलकु (स्) छभिः

A centi-
pede.

कर्णजसौका यतपट्ट (भे)

A cater-
pillar.

14. वृश्चिकः शूककीटः (स्याद्)

A scorpion.

अलि द्रणौ (तु) वृश्चिके

A dove or
pigeon.

पारावतः कलारवः कपोता

A hawk or
falcon.

(ऽय) यशाइनः

15. पत्नी शेन

An owl.

उलूके (तु) वायसाराति पेचकी

A sky-lark.

व्याघ्राटः (स्याद्) भरद्वाजः

A wagtail.

खल्लरीट (सु) खल्लनः

A heron.

16. लोहट्ट (स्तु.) कंकः (स्याद्)

A blue jay.

(अय) चायः किक्कीदिविः

The fork-
tailed
shrike. l

कलिकु भङ्ग घूम्याट

A wood-
pecker.

(ऽय स्वाच् कतपन्नकः

17. हार्वाघाटे

Pipihā. m

(ऽय) सारंग खीककचातकः (समाः)

1—दी.

2—न.

3—ट.

4 य—.

5 चा—.

^a And नीलांबुः. ^b Likewise क्रिभिः. ^c Also कर्णजसौकाः (—कस्) ^d कलिः or कलो (—न); also चालिः and चाली. ^e हुयः or होयः. ^f Like-
wise पारावतः. ^g Or जलूकः. ^h And भारद्वाजः. ⁱ Coracias Indica
and Bengalensis; or as otherwise explained, a different bird. ^j Or चायः.
^k Likewise किक्कीदीविः, किक्कीदीविः, and किक्कीदिविः; or किक्कीदिविः. &c.
Also कलिः and दिविः; or कीकिः and दीविः. ^l Lanius Corulescens
and Corvus Balicassius. ^m Cubulus Radiatus. But it is not certain
whether the Chātaca be not a different bird. ⁿ Or चारङ्गः. And खीकक.

^m ^{1 m} ^m ^{2 m}
 लकवाकुशान्नचूडः कुकुटचरणायुधः

A galli-
 naceous } *cock*
 fowl. *Hen*

18. चटकः कलविद्धः (स्यात्)

A sparrow.

(तस्य स्त्री) चटका

Its female.
 Their off-
 spring
 male and
 female.

(तयोः

^m ³
 पुमपत्ये) चाटकेरः (स्वपत्ये) चटकै (व हि)

19. कर्करेटुः करेटुः (स्यात्)

Numidian
 crane.

^m ^{4 m}
 लकण ककरौ (समौ)

Câér. a *✓*

^m ^m ^m ^m
 वनप्रियः परभतः कोकिलः पिकु (इत्यपि)

The black
 cuckoo.

20. काके (तु) करटा ऽरिट बलिपुष्ट सङ्गतप्रजाः

A crow.

^m ^{7 m} ^{8 m} ^{9 m} ^{10 m}
 ध्वांशात्मधोष परभट्ट. खिमुग्यायसा (अचि)

21. द्रोणकाक (स्तु.) काकोले

A raven.

^{m c} ^m
 हात्यूचः काककण्टकः

A gallinule.

^{m d} ^{11 m}
 चातायि पिहौ

A kite.

^m ^{12 m}
 दाक्षाय गटधौ

A vulture.

^m ^{13 me}
 कीर शुक्लौ (समौ)

A parrot.

22. कुङ्कुमौ

A curlew.

1 ता— 2 च— 3—का. 4—र. 5—क. 6—ज.
 7 चा— 8—भट्ट. 9—भुज. 10 वावस. 11 बिह. 12 गुप्र.
 13 युज. 14 कुङ्कु.

* Perhaps *Perdix Sylvatica*. ^b Also द्रोणः. ^c Or हात्यूचः.
^d चातावी (—नृ) or चातापी (—नृ). ^e Also द्रवः. ^f Likewise ककुः
 Fem. कुषा and क्राक्षा.

A crane.

(५य) यकः ककुः

The Indian crane.

पुष्करा (कुस्तु.) सारसः

The ruddy goose.

कोकशुकशुकवाको रथाङ्गा (हयनामकः)

A drake.

23. कादम्बः कलहंसः (स्याद्)

An osprey.

उल्कोश कुरुरी (समौ)

Geese.

हंसाः स्तु. श्वेतगन्तशुक्राङ्गा मानसौकसः

Varieties of geese.

24. राजहंसा (स्तु. ते चक्षुश्चरणैर्लोहितैः सिताः)

(मल्लिनैर्मल्लिका(ख्या सः) धार्तराष्ट्राः (चितेतरे)

Marali. h

25. शरारिटाटिराडि (च)

A small crane. j

बलाका विसकलिका

A duck or goose.

(हंसस्य योषिद्) वरटा

A female Indian crane.

(सारसस्य तु) कक्ष्याया

A bat.

26. जतुकाजिनबन्ना (स्यात्)

A cock-roach

परोष्णी तैलपायिका

1 क—.

2 क—.

3—र.

4—वत्.

5 क—.

6—कश्.

7 का—.

8 का—.

9—क—.

^a पुष्करः or any term signifying the lotos. Also पुष्कराङ्गः. ^b Any word signifying a wheel. ^c Fem. कुरुरी. ^d Sing. हंसः. Fem. हंसी. ^e Sing. राजहंसः. A white gander with red legs and bill. ^f Sing. मल्लिकः, with brown legs and bill. Also मल्लिकाक्ष. ^g धार्तराष्ट्रः, with black legs and bill. ^h Perhaps Turdus Ginginianus. ⁱ Also शरारि. or शरारिः. ^j Feminine, even when the male bird is intended. ^k Also वरटी. ^l Likewise कक्ष्या. ^m Gr कक्ष्या. ⁿ Also परोष्णी.

- वर्षणा (मक्षिका नीला) A blue fly.
- सरषा मधुमक्षिका A bee.
27. पतङ्गिका पुत्तिका (स्याद्) A small bee.
- दंश (सू.) वनमक्षिका A gadfly. मच्छर
- दंशी (तच्छातिरूपं स्याद्) A smaller sort of gadfly.
- बन्धोली वरटा (द्वयोः) A wasp.
28. भङ्गारी भीरुका चीरो क्षिप्तिका (च समा इमाः) A cricket.
- (समौ) पतङ्ग यलमौ A grass-hopper.
- खद्योतो ज्योतिरिङ्गुषः A firefly.
29. मधुव्रतो मधुकरो मधुलिप्सु मधुपाङ्गिनः A large black bee.
- द्विरेफ पुष्पलिङ्गभङ्ग षट्पद भ्रमराऽखयः
30. मयूरो वर्धियो वर्ही नीलकंठो भुजङ्गमुक् A peacock.
- शिखावतः शिखीकेकी मेघनादानुलास्य (ऽपि)
31. केका (वाणी मयूरस्य) His cry.
- (समौ) चङ्कक मेघवी The eye of his tail.

1—इ. 2 ज— 3—नू. 4—इ. 5—इ. 6—कवि.
7—नू. 8—नू. 9—नू. 10—नू. 11—री (—नू.).

* Some deduce two synonyma from the explanation. मक्षिका and नीला or नीली. ^b Also गंधावी and वरटी. Masc. वरटः. ^c Likewise चीरुका. Or a black beetle. ^e Nom. मधुलिप्सु, or —ट (—इ.). Also मधुपावो (—नू.).

His crest.

शिखा चूडा

His tail.

शिखण्ड (स्तु.) पिच्छ वर्हे (नपुंसके)

A bird in general.

32. खगे विहङ्ग विहङ्ग विहङ्गम विहायसः

शकुन्ति पक्षि शकुनि शकुन्त शकुन हिजाः

33. पतत्रि पत्रि पतग पतत्पत्ररवाः पञ्चजाः

नगौको वाजि विकिर वि विक्किर पतत्रवः

34. गीडोद्गवा गवत्तन्तः पितृतेत नभसङ्गमाः

Various birds. e

(तेषां विशेषा) हारितो मङ्गुः कारण्डवः स्रवः

35. तित्तिरिः कुकुभो खावो जीवञ्जीवसुकोरकः

कोयटिकट्टिट्टिभको वत्तको वत्तिका (द्वयः)

A wing.

36. गवत्पञ्चदाः पत्रं पतत्र (स्तु.) तनूवहम्

1—वत्.	2—व.	3—व.	4—व.	5—व.
6—व.	7—व.	8—व.	9—वत् and —व.	10—व.
11—व.	12—व.	13—वत्.	14—व.	15—व.
6 वटि—	17—व.	18—व.		

* Also masc. वटिः. b Sing. विहायाः. c Masc. विः, Fem. वी.
 d Sing. गवत्तान्. e Severally named in the text; viz. Green pigeon,
 &c. Besides others, as वत्सहरङ्गः, a king-fisher, &c. f Also हारितः,
 (Columba Hurrialia, B. Mss). g A shag. h Sort of duck. i Or तित्तिरः.
 The francoline Partridge. j A wild cock, (Phasianus Gallus.)
 k Sort of quail, (Perdix Chinensis.) l Perhaps a pheasant. m Sort
 of partridge, (Perdix rufa, B.) n And टिट्टिभकः, Jacana, Tringa Go-
 ensis, (Parra Goensis, &c.) o A quail, and its female. Likewise fem.
 वत्तिका. p Also neut. पत्रं and पत्रः (—वत्).

^f ⁿ
(स्त्री) पक्षतिः पक्षसूक्ष्मं

Its root.

^{f a} ^{l f b}

चक्षुकोटि (रुभे क्षिवौ)

The beak.

ⁿ ^{2 n} ^{3 n}
37. प्रक्षीनोद्गीन संक्षीना (न्येताः खगगतिक्रियाः)

Acts of flying. c

^{f d} ^{m n e} ⁿ
पेक्षी कोषो (द्विहीने) ऽण्डं

An egg.

^m ^{m n}
कुलायो नोड (मक्षिवाम्)

A nest.

^{m f} ^{m g} ^m ^m ^{m h} ^m ^m
38. पोतः पाको ऽर्भको द्विषः पशुकः श्रावकः शिशुः

Young of any animal.

ⁿ ^{n i}
(स्त्री पुंसौ) मिथुनं द्वन्द्वं

A couple, male and female.

ⁿ ⁿ ⁿ
सुम्भं (तु) युगलं युगम्

A pair or brace.

^m ^m ^m ^m ^m ^m
39. सस्रह निवह व्यूहसन्दोह विसर व्रजाः

A flock or multitude.

^m ^{i m} ^m ^m ^m ^m ^m
सोमौष निरुत व्रात वार संघात सस्रयाः

^m ^m ^{m j} ^{5 m} ^m
40. समुदावः समुदयः समवायश्च ये गणः

^f ^{6 n} ⁿ ⁿ
(स्त्रियां तु) संघतिर्द्वन्द्वं निकुलस्य कदम्बकम्

¹ को—.² ह—.³ —न.⁴ कोष.⁵ च—.⁶ ह—.

^a And चक्षुः. ^b Or कोटी. ^c Severally mentioned : viz. taking flight, soaring, and perching ; or otherwise interpreted, whirling, ascending, and alighting. ^d And पेक्षिः. ^e Or कोषः. Likewise पेक्षीकोषः. ^f Fem. पोती. ^g Fem. पाका. ^h Also प्रचक्षुः. ⁱ Some make the last term, others both words synonymous with the following. ^j And कदावाकः.

A multi-
tude of
similar
things.

41. (वृन्दभेदाः समैर्) वर्गः^m

Of animals.

संघ सार्थी (तु जन्तुभिः)^{m 1 m}

Of homo-
geneous
animals.

(सजातीयैः) कुलंⁿ

Of birds
and beasts.

व्यूहं (तिरश्चां पुष्कपुंसकम्)^{m n}

Of beasts.

42. (पशूनां) समजो^m

Of other
beings
(men, &c.)
Of persons
practising
like duties.

(ऽन्येषां) समाजो^m

(ऽयं सधर्मिणाम्)

स्यान्) निकारः^m

A heap of
grain, &c.

पुच्छ राशी (तु) त्वरः कूट(मृत्तवाम्)^{ma 2mf 3m mn}

Flocks of
various
animals. b

43. कापोत शौक मायूर तैत्तिरा (हीनि तद्गणे)^{n n n n}

Domesti-
cated, (a
bird or
beast).

(गृहसक्ताः पक्षिचगाश्) केका(स्ते गृह्यका(श्चे ते)^{mc m}

1—३.

2—वि.

3—३.

* Also fem. पुष्पिः. b Of doves, parrots, peacocks and francoline partridges: other derivatives are similarly formed, as चोद्वं, a flock of owls. ° sing. केकः and गृह्यका.

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. मनुष्या मानुषा मत्था मनुजा मानवा नराः
m m a m m m b m
m d m m m m c
 (स्युः) पुमांसः पंचजनाः पुरुषाः पूरुषा नरः
f 1 f f 2 f f g f f f
 2. स्त्री योषिद्बला योषा नारी सीमन्तिनी बधूः
f f f f f h
 प्रतीपदर्शिनी वामा वनिता महिला (तथा)
3 f f j f f
 3. (विशेषाद्या) झना भीरुः कामिनी वामलोचना
f f k f f f
 प्रमदा भाविनी काम्ता ललना (च) नितम्बिनी
f f l f m
 4. सुन्दरी रमणी रामा
f f
 कोपना (सैव) भामिनी
f f o 5 f f
 वरारोहा मत्तकाशिनप्रत्तमा वरवर्धिनी
f f
- Man : mankind.
 Man ; or male. c.
 A woman ; or female.
 Various descriptions of women. i
 A passionate woman.
 An excellent woman. n.

1—तु. 2 क— 3 क— 4—नी. 5 छ—

* Sing. मनुष्यः, मानुषः, &c. (Fem. मनुषी. मानुषी). ^b Also (with an ill sense) मायवः. ^c Both lines contain synonymous terms, according to some. ^d Sing. पुमान् (पुंस्). ^e Sing. ना (नृ). ^f Also योषिता. ^g Likewise जोषा. ^h Or महेला, and महीला. ⁱ The terms are commendatory ; as well-shaped ; timid ; loving ; having fine eyes, &c. ^j Also भीरुः, and भीरुः. ^k Another reading exhibits मानिनी. ^l Some write रमया. ^m Likewise रमा. ⁿ Handsome, healthy and affectionate. However some make the terms not synonymous, but significant of various descriptions of women. ^o मत्तकाशिनी, or मत्तकाशिनी.

A queen. a

Other
wives of
a king.A wife, or
wedded
woman. c

5. (हताभिषेका) महिषी

भोगिन्यो! (ऽन्या वृषस्त्रियः)

पत्नी पाणिगृहीती (च) द्वितीया सहधर्मिणी

6. भार्या जाया (ऽथ पुंभूम्नि) दाराः

A matron. f

(स्यात्) कुटुम्बिनी

पुरंध्री

A virtuous
faithful
wife.

सुचरित्रा (तु) सती साध्वी पतिव्रता

A superseded
wife. i

7. हतसापत्निका ऽथूढा ऽधिविद्या

A bride
choosing
her hus-
band.

(ऽथ) स्ववंवरा

पतिव्यरा (च) वन्द्या

A chaste
woman.

(ऽथ) कुलक्षी कुलसापत्निका

A maiden. l

8. कन्या कुमारी

* Consecrated as such. Also a king's wife in general. ^b Sing. भोगिनी. ^c Some restrict the two first terms (other the four first) to the particular sense of a wife married with religious rites. ^d Likewise सहधर्मिणी. ^e Also fem. Sing. दारा. ^f Or one, who has children and her husband living. ^g Some add पुरंध्रीः. ^h Or साधु. ⁱ One whose husband has married another wife. ^j And हतसापत्निका, हतसापत्नी, हतसापत्नीका, or हतसपत्निका. ^k And कुलक्षी. ^l The first term denotes a girl nine years old; the second twelve; or, without discriminating the age, both terms signify a virgin. ^m Also वन्द्या.

- ^f गौरी (तु) ^{f b} नग्निका ^f ज्ञागता^cर्त्तवा ^{f c} ^{1 f} A girl. a
 (स्यान्) ^{f e} मध्यमा ^{f f} दृष्टरजास् ^{f e} ^{f f} तरुणी ^{f e} युवतिः (समे) ^{f f} A young woman. d
 9. (समाः) ^f स्नुषा ^{f g} जनी ^{f h} बध्यश् ^{f i} चिरण्टी (तु) ^{f k} सुवासिनी ^f A daughter-in-law.
 दृष्टावती ^f कामुका (स्याद्) ^f A woman staying in her father's house. i.
 दृष्टस्यंती (तु) ^f कामुकी ^f A woman desirous of any thing. l
 10. (कान्तार्थिनी तु या याति संकेतं सा) ^f भिसारिका ^f One who goes to an assignation.
 पुंश्चली ^f धर्षिणी ^{f m} बन्धक्यसती ^{2 f} कुलदेवरी ^{3 f} ^{4 f} ^{5 f} A disloyal or unchaste woman.
 11. सैरिणी ^f पांशुला ^{f n} ^f (ज्य स्याद्) ^f भ्रष्टिणी ^f (शिष्टुना विना) ^f A childless woman.
 अवीरा ^f (निघ्नतिसुता) ^{f o} ^{6 f} विश्वसा ^{f o} विधवे (समे) ^{6 f} One who has neither husband nor son.
 A widow.

1—जस. 2—की. 3—च— 4—टा. 5—इ—. 6—वा.

* Here also, if ages be discriminated, the first is a girl eight years old ; the second, ten : as synonymous terms, they signify a girl who has not menstruated. ^b And लग्निका. ^c Likewise बध्यः. ^d Between sixteen and thirty years of age. ^e Or तरुणी. ^f Also युवती and कुली. ^g जनिः, or जनी. ^h Sing. बधुः, or बधूः. Likewise बधूटी. ⁱ Married or unmarried. ^j Likewise चिरिण्टी. ^k Also सुवासिनी. ^l Covetous of wealth ; eager for food, &c. ^m Also धर्षणी. ⁿ Likewise पांशुला. ^o And निघ्नसा.

A woman's
female
friend.

A woman
whose hus-
band is liv-
ing.

Old or grey-
haired.

Intelli-
gent.

Wise.

The wife of
the *Sūdra*.

A woman
of the
Sūdra tribe.

A milk-woman.
d

A woman
of the *Vai-
ya* tribe.

One of the
Kshatriya
tribe.

A female
teacher.

A spiritual
instruct-
ress.

The wife
of a spiri-
tual pre-
ceptor.

Wife of a
Vaiya.

Wife of a
Kshatriya.

Wife of a
tutor.

A mascu-
line wo-
man. e

12. ^{f a}आलिः ^fसखी ^fवयस्या (च)

^fपतिवली ^fसमर्त्तका

^fदृष्टा ^{f b}पलिकी

^fप्राज्ञी (तु) ^fप्राज्ञा

^fप्रज्ञा (तु) ^fधीमती

13. ^fसूद्री (सूद्रस्य भार्या स्याच्)

^{1 f}सूद्रा (तज्जातिरङ्गना)

^fआभीरी (तु) ^fमहायूद्रो (जातिपुंयोगदोः समा)

14. ^fअर्थाणी (स्वयम्) ^fअर्था (स्यात्)

^{2 f}क्षत्रिया क्षत्रियास्त्रि (ऽपि)

^{3 f}उपाध्याया (यु) ^fपाध्यायी

^f(स्याद्) ^fआचार्या (ऽपि च स्वतः)

15. ^fआचार्याणी (तु पुंयोगे)

^f(स्याद्) ^fअर्था

^fक्षत्रियी (तथा)

^{4 f}उपाध्यायानुपपाध्यायी ^{5 f}

^fपोटा (स्त्रीपुंसलक्षणा)

¹सूद्रा.

²क्षी.

³उ—.

⁴—नी.

⁵उ—.

^a Or आली. ^b Or पलिका. ^c Whether belonging to the same or to a different tribe. ^d Milkman's wife; or a woman of his tribe.

^e Having breasts and a beard.

16. वीरपत्नी वीरभार्या^f
 वीरमाता^{1f} (च) वीरसू^f
 जातापत्या प्रजाता^f (च) प्रसूता^f (च) प्रसूतिका^f
 17. (स्त्री) नग्निका कोटवी (स्याद्)^{f b}
 दूती सञ्चारिके (समे)^{f c 2f}
 कात्यायनप्र (द्वेष्ट्या या काषाययसनाधवा)^{3f}
 18. सैरिन्ध्री (परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका)^{f f}
 चसिकी (स्याद्वेष्ट्या या प्रैष्यांतःपुरचारिणी)^{f h}
 19. वारस्त्री गणिका वेश्या रूपाजीवा^{f f f i f}
 सत्कृता वारमुखा (स्यात्)^f
 कुट्टनी शंभली (समे)^{f j f k}
 20. विप्रन्निका (त्वी) शणिका दैवज्ञा^{f 4f f}
 (ऽथ) रजस्वला^f
- A hero's wife.
 A hero's mother.
 A woman who has borne a child. a
 A naked woman.
 A female messenger or go-between.
 A middle-aged widow. d
 A female artisan in another's house. e
 A female servant. g
 A courtesan or harlot.
 The head of a set of harlots.
 A bawd or procuress.
 A fortune-teller.
 A woman in her courses.

1—ह.

2—का.

3—नी.

4—इ.

a The two last of these synonyma are by some restricted to a woman recently delivered. b Likewise कोटवी. Some add कोटरी. c Also दूतिः. d Wearing a dress indicating the practice of austerity. e Being her own mistress, but living in another's house, and practising any art. f Also सैरिन्ध्री. Some add सैरिन्धिः. g Young and frequenting the apartments of the women. h And चसिता. i Likewise वेश्या. j Some add कुट्टनी. k Also शंभली.

^{1f} ^{f a} ^{2f b} ^f ^{3f}
 स्त्रीधर्मिण्यविरात्रेयी मखिनी पुष्पवत्तः (ऽपि)

^{4f} ^{5f}
 21. चतुर्मख (पु) दक्षा (ऽपि)

The courses,

Longing,
as in pregnancy.

Past child-bearing. d

^{6nc} ⁿ ⁷ⁿ
 (स्याद्) रजः पुष्पमार्त्तव

^f ^{8f}
 अष्टाबुद्धौ हृदयतौ

^{f e} ^f
 निष्कृष्टा विगतामर्त्तवा

Pregnant.
An assemblage of harlots.

—of pregnant women.

—of young women,

A twice married woman. g

Her second husband.

One in whose family she presides.

Son of an unmarried woman.

Son of an auspicious mother.

^f ^{9f} ^{10f} ^f
 22. आपन्नसत्वा (स्याद्) गुर्विष्यं त्वर्वत्नी (च) गर्भिणी
 (गणिकादेस्तु.) गणिकां

ⁿ
 गामिष्यं

^{n f}
 यौवतं (गण्ये)

^{11f} ^{12f h}
 23. पुनर्भुङ्क्षि प्रविष्ट (रुढा द्विः)

^{mi}
 (तस्या) द्विषुः (पतिः)

^m
 (सु त द्विजे) ऽप्येद्विषुः (सैव यस्य कुटुम्बिनी)

^{m j} ^m
 24. कानीनः कन्यकाजातः (सुते)

^m
 (ऽय) सुभगासुतः

1—स्त्री. 2—या—. 3—तो. 4—ती. 5—ह—
 6—सु. 7—या—. 8—हो—. 9—यो. 10—ह—
 11—सु. 12—ह—

^a अविः and अवीः. ^b Some add चालेयी. ^c Also maso. रजः (—ज)
^d Having ceased to menstruate. ^e Likewise निष्कृष्टी and निष्कृष्टा or
 निष्कृष्टी. ^f Also यौवतं. ^g A virgin widow remarried. ^h Some add
 द्विषुः. ⁱ Likewise द्विषुः. ^j Fem. कानीनी. The daughter of such
 a woman.

^m
सौभागिनेवः (स्वात्)

^m
पारस्त्रियेय (स्तु. परस्त्रियाः) Son by another's wife.

^m 25. पैतृष्वसेयः (स्वात्) पैतृष्वस्त्रीय (श्च पितृष्वसुः) Paternal aunt's son.
^m
सुते!) ^m

^a
(मातृष्वसुश्चैवं) Maternal aunt's son.

^m वैमात्रेयो विमात्रजः Step-mother's son.

^m 26. (अथ) बांघकिनेयः (स्वाद्) वंघुज(श्चा) ऽसतीसुतः A bastard.
^{m c} ^{m d} ^b

कौलटेयः कौलटेरोः
(भिक्षुकी तु सती यदि) A son of a female beggar.

^m 27. तदा कौलटिनेयोऽस्याः कौलटेयोऽपि चात्मजः)

^m ^{l m} ^m ^m ^{m c}
आत्मजदानवः सूरुः सुतः पुत्रः A son.

(स्त्रियान्त्वमी) A daughter.

^{f t} 28. आह्वरुः दुहितरं (सर्वे)
^g

1—त.

* Formed like the preceding terms, viz. मातृष्वसेयः and मातृष्वस्त्रीयः. Fem. मातृष्वसेयी and मातृष्वस्त्रीया. ^b Son of a disloyal wife. ^c Some add कौलटिनेयः. ^d Fem. कौलटेयी and कौलटेरा. ^e Also पुत्रः. ^f Nom. दुहिता—(ह). ^g All preceding terms for a son signify, in the feminine, a daughter, viz. आत्मजा, तनया, सूरुः, सुता, पुत्री, पुत्रिका or पुत्रका.

Offspring,
male or
female.

ⁿ ⁿ
ऽपत्न्यं तोकं (तयोः समे)

A legiti-
mate son. a

^{1 m} ^{m b}
(स्वजाते त्वौ) रसौरस्यौ

Father.

^m ^m ^{2 m}
तात (स्तु.) जमकः पिता

Mother.

^{f c} ^{3 f} ^{4 f} ^f
29. जनयित्री प्रसूमाता जननी

Sister.

^{f d} ^{5 f}
भगिनौ स्वसा

Husband's
sister.

^{6 f e}
ननन्दा (तु स्वसा पत्यु)

Grand-
daughter. f

^{f g} ^{f h} ^f
न.प्री पौत्री सुतामजा

Husband's
brother's
wife.

^{f i}
30. (भार्यास्तु भ्रातृवर्गस्य) यातरः (स्तुः परस्परम्)

Brother's
wife.

^f ^f
प्रजावती भ्रातृजाया

Maternal
uncle's
wife.

^f ^f
मातुलानी (तु) मातुली

Mother-
in-law.

^f
31. (पतिपत्न्योः प्रसूः) स्वसूः

Father-
in-law.

^m
स्वशुर (स्तु. पिता तयोः)

Paternal
uncle.

^m
(पितृभ्राता) पितृव्यः (स्यान्)

Maternal
uncle.

^m
(मातृभ्राता तु) मातुलः

Wife's
brothers.

^{m j}
32. श्वालाः (स्युभ्रातरः पत्न्याः)

1—पौ.— 2—ह. 3—ह. 4—माह. 5—ह. 6—ह.

a By a woman of the same tribe with her husband. b चोरहः and चरस्यः. Some write चोरस्यः. c Also जनिनी. d Likewise भग्नी. e Or ननन्दा (—ह). Also नन्दिनी. f Either in the male or female line. g And नप्ता (—हृ), a grandson or grand-daughter. h Generally restricted to the son's daughter. Sing. याता (—ह). i Sing. श्वालाः. Also श्वालाः.

	^{m b} (स्वामिनो) ^{m c} देह देवरो	Husband's brother. a
^m स्वस्तीयो ^{m d} भागिनेयः (स्वाज्)		Sister's son.
	^{m e} जामाता ^m इहितः पतिः	Daughter's husband.
33. पितामहः पितृपिता		Father's father.
	^{m g} (तत्पिता) प्रपितामहः	His father.
^{2 m} (मातुर्) मातामहः ^h (द्रेवं)		Maternal grandfather.
	^{m i} सपिण्डा (स्तु) ^{3 m} सनाभयः	Kinsmen
34. समानोदर्य सोदर्य सगर्भ्य सहजाः (समाः)		A brother of the whole blood.
^m सगोत्र ^m बांधव ^m ज्ञाति ^m बन्धु ^m स्व ^{5 m} स्वजनाः (समाः)		A distant kinsman.
35. ज्ञातेयं		Relation-ship.
ⁿ बन्धुता (तेषां क्रमाङ्गवत्सम्बन्धयो)		An aggregate of kinsmen
^m षवः ^m प्रियः ^{6 m} पतिर्भर्ता		A husband.
	^{8 m} जार (स्तु) अपतिः (समौ)	A paramour.
36. (अचने जारजः) कुण्डो		An adulterine.

1—ह.

2—ह.

3—भि.

4—ज.

5—ज.

० पति.

१ भर्ता.

२ उ—.

* Usually restricted to the younger brother. But some apply the first term to the elder brother; and the second to the younger.
^b Nom. देवा. Also देवः (—व). ^c Likewise देवसः. ^d Fem. स्वस्तीया and भागिनेयी; sister's daughter. ^e Also जामाता (—ह). ^f Fem. पितामही, a grandmother. ^g Fem. प्रपितामही, a great-grandmother.
^h So प्रमातामहः, maternal great-grandfather. ⁱ Sing. सपिण्डः. ^j Also सोदरः and सहोदरः.

A widow's
bastard.

(हते भर्तृरि) गोखः^{m a}

A brother's
son.

^{m b} ^{l m}
आर्त्तये आहणे

Brother and
sister.

^{m du.} ^{m du.}
आहभगिन्यौ आतराव (उभौ)

Father and
mother.

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
37. मातापितरौ पितरौ मातरपितरौ (च तौ)

Husband's
or wife's
father and
mother

^{m du.} ^{m du.}
श्वश्रुश्वश्रुरौ श्वश्रुरौ

Son and
daughter.

^{m du.}
पुत्रौ (पुत्रश्च दुहिता च)

Husband
and wife

^{m du.} ^{m du.} ^{m du.} ^{m du.}
38. दम्पती जम्पती जायापती भार्यापती (च तौ)

The womb.
c

^m ^{m d} ^{m n} ^{m n}
गर्भाशये जरायुः (स्याद्) उलू (च) कललो (ऽस्त्रिवाम्)

The last
month of
gestation.

^m ^m
39. सूतिमासे वैजनने

A fetus.

^m ^m
गर्भो भ्रूण (इमौ समौ)

A eunuch.

^{f e} ^{m f} ^{m n} ^m ⁿ
तृतीया प्रकृतिः शण्डः स्त्रीवं पण्डो नपुंसकम्

Childhood.
g

ⁿ ⁿ ⁿ
40. शिशुत्वं शैशवं बाल्यं

Youth or
manhood.

ⁿ ⁿ
तारुण्यं यौवनं (समे)

1—ज.

^a Or गोखः. ^b Likewise आहव्यः. ^c Some restrict the last, others the two last, to signify the embryo. ^d Also जरायुः, (—स्). ^e The compound term is properly तृतीयप्रकृतिः. ^f And पण्डः or शण्डः. Some add शण्डः. ^g To the age of sixteen.

(स्यात्) स्याविरं (तु) दृष्टत्वं

Old age. a

दृष्टसंघे (ऽपि) वार्धक्यम्

An assemblage of old men.

41. पलितं (जरसा शैलाग्रं केशादौ)

Greyness of hair. c

विस्त्रसा जरा

Decrepitude.

(स्याद्) उत्तानशया डिम्भा स्तनपा (च) स्तनन्धयो

An infant.

42. बाल (स्तु स्थान्) माणवके

A child. f

वयस्यसंख्यो युवा

A young man. h

प्रवयाः स्याविरौ दृष्टौ जीने जीर्णे जरन् (ऽपि)

An old man.

43. वर्षीयान् दशमी ज्यायान्

One very aged.

पूर्वज (स्व) प्रिये ऽग्रजः

Elder brother ; first born.

ज्येष्ठज (स्युः) कनिष्ठ यवीये ऽवरजा ऽनुजाः

Younger brother.

44. क्षमांसे दुर्बलम्भातो

Feeble ; thin.

1 त— 2—नू. 3—सु. 4जरत्. 5—यस्.
6—नू. 7—वसु. 8क्ष— 9—ज.

a After seventy in men, or after fifty in women. b Also वार्धक्यं. The term likewise signifies old age. c Or पलितः, grey-haired. d Or, masc. उत्तानशयः, &c. For this and following (to v. 49) admit the three genders. e Some write स्तनन्धया. f Not exceeding sixteen. g Fem. बाला. h Or one of the virile age, from sixteen to seventy. i Also वयसः, वयस्यः and वयस्यः. j And कनीयान् (—यसु) or कन्यसुः. k वर्षीयान् (—वसु). Likewise वयसिः. l जातः. Also जातः.

Strong & lusty.		1 m	2 m	3 m
				वसवाभ्यांसलेः संसलः
Corpulent & pot-bellied.		m	ma	4 m
			m	mb
				तुंदिलस्तुन्दिकस्तुन्दी दृष्टकुक्षिः पिच्छिण्डिकः
Flat-nosed.	45.	m	m	5 m
			m	मवटोः ज्वनाट (श्वा). ज्वभटो नतनासिके
Having much, or fine, hair.		m	m	6 m
				केयवः केयिकः केयी
Flaccid.			m	mc
				वलिने वलिमः (सर्पे)
Deformed.		m	me	
d	46.			विकलाङ्ग (स्तु) योगण्डः
			m	mf
A dwarf.				खर्वो कृक्ष (श्वा) वामनः
Sharp- nosed		7 m	m	
				खरणाः (स्यात्) खरणसे
Noseless.			m	m
				विग्र (स्तु) गतनासिकः
Having a nose like a hoof.		m	8 m	
	47.			खुरणाः (स्यात्) खुरणसः
Bandy- legged. g.			m h	m
				प्रक्षुः प्रक्षतजानुकः
Long shanked,		m j	9 m	
				जङ्घक्षुजङ्घजानुकः (स्यात्)
Knock- kneed. k			m l	m
				संक्षुः संक्षतजानुकः

- 1—तु. 2र्भा—. 3क्ष—. 4—तु. 5—क्ष.
6—तु. 7—क्ष. 8—क्ष. 9क्ष—.
- ^a तुन्दिकः or तुन्दिमः. ^b Also पिच्छिण्डवान् (—तु). ^c Likewise वलिमान् (—तु). ^d Having a deficient, or a redundant, member; as a toe, or a finger, too many, or too few. ^e Also व्ययोगण्डः ^f Fem. वामनी. ^g Or having the knees apart. ^h Also प्रक्षुः and प्रक्षतजानुकः ⁱ Or else thick-kneed. ^j And जङ्घक्षुः. ^k Or having the knees touching. ^l Likewise संक्षुः and संक्षतजानुकः.

1 m	m		
48.	(स्वादु) एते बधिरः		Deaf.
	3 m m a		
	कुक्षे गडुलः		Hump-backed.
	m m c		
	कुकरे कुक्षिः		Having a crooked arm. b
m d	3 m		
	दृष्टिरल्पतमा		Small, short, or thin.
m	m c		
	त्रोणः पङ्क्ति		A cripple.
m f	m		
	मुख (सु.) सुण्डिते		Bald ; close-shaved.
49.	बलिरः केकरे		Squint-eyed.
m	m		
	खोडे खल्ल		Lame.
	g		
	(किंपु जराऽवराः)		
m	m	4 m	
	जटुलः काशकः पितुस्		A freckle or mark.
m	5 m		
	तिलकशिलाकाशकः		A mole or spot. h

1—ह.

2—जल.

3—ह.

4—पु.

5 ति—.

^a And गडुलः. ^b Or a withered one. ^c Also कुक्षिः and कोक्षिः.
^d Likewise दृष्टिः. ^e पङ्क्तुः. Fem. पङ्क्तुः. ^f Fem. सुण्डित. ^g The preceding (from v. 41) vary the gender with that of the subject. ^h Or a person freckled or having moles.

anything used for healing diseases or wounds

SECTION II.

Health. 1. चनामयं (स्नाद्) चारोम्यं

Physicking. चिकित्सा रक्प्रतिक्रिया

Medica- ment. भेषजौषध भेषज्यान्यगदे जायु (रित्यपि)

A disease. 2. (स्त्री) रघुजा (चे) पताप रोग व्याधि गदामयाः

affecting the
lung
Pulmonary
consumption.

(पुमान्) यक्ष्मा क्षयः शोषः

Catarrh. प्रतिस्त्राय (स्तु.) पीनसः

Sneezing. 3. (स्त्री) क्षुत् क्षुतं क्षवः (पुंसि)

Cough. कास (स्तु.) क्षवयुः (पुमान्)

Intumes- cence. शोफ (स्तु.) क्षययुः शोथः to swell out in bulk

Kibe. e पादस्फोटो विपादिका

a skin-disease Blotch. 4. किलासं सिध

Scab. कच्छां (त) पाम पामा विचर्षिका

1 को.— 2—ज्व. 3—क्ष.— 4—क्ष. 5—क्ष.—
6—क्ष.— 7—क्ष. 8—क्ष. 9—क्ष. 10—क्ष.

^a Likewise कच्छा (—क्ष.) or कच्छः (—क्ष.); and राजकच्छा (—क्ष.) or राजकच्छ (—क्ष.). ^b Also प्रतिस्त्रा and प्रतिस्त्रायः. ^c Likewise क्षपीनसः and पीनसः. ^d Also कासः. ^e A blister or sore on the foot. ^f Or सिधः. ^g कच्छूः. ^h पाचा (—क्षु and —क्ष) du. पाचानो and पाचे.

- ^f कण्डूः ^f खर्ज्ज् (ख) ^{f a} कण्डूया Itch.
- ^m विस्कोटः ^{m f n b} पिटक (खिषु) Boil.
- ^{m f} 5. व्रणो (ऽक्षियाम्) ^{n c l n} ईर्ममरः Sore or wound.
- ^m (क्षीवे) नाडीव्रणः (पुमान्) Ulcer.
- ^m कोठो ⁿ मण्डलकं Sort of leprosy. d
- ⁿ कुष्ठं ^{n e} श्वित्ने Leprosy.
- ^{2 n} दुर्नामका ^{3 n f} र्शसी Hemorrhoids.
- ^m 6. आनाह (स्तु.) ^m विबन्धः (स्याद्) Epistasis. g
- ^{f h} ग्रहणीरक् ^f प्रवाहिका Diarrhoea.
- ^{f i} प्रच्छर्दिका ^f वमि (ख खी पुमास्तु) ^f वमयुः (समाः) Vomiting.
- ^{f k} 7. (आधिभेदा) विद्रुधिः ^{m l m m} (स्त्री) ^{m n} ज्वर मेह भगन्दराः Various diseases. j

¹ कण्डूः.

²—क.

³—ख.

^a Also कण्डूविः. ^b Fem. पिटकाः. Also पिटकः—का—कं. ^c Likewise, masc. ईर्मः. ^d White leprosy with round spots. ^e And ज्वरं or ज्वरं. ^f Likewise वमयुः (—ख) Also masc. वमयुः (—ख.) ^g Whether Ischury or Constipation. ^h Also ग्रहणी and ग्रहणीः. ⁱ Likewise, neut. कर्दिः (—ख); and fem. कर्दिः (—द) or कर्दि, &c. ^j Severally named in the text. ^k An abscess; an internal one. ^l Fever. ^m Also व्रणः, Gonorrhoea. Some interpret it simple gonorrhoea or seminal weakness; others, diabetes. ⁿ Fistula in ano.

^{f a} ^{n b}
अपसरौ चतुष्टयं (स्वात्)

^c
(पूर्वे शुक्रावधेक्षिषु)

A Physi-
cian. d

^{m e} ^{l m} ^{2 m f 3 m} ^m
8. रोगहार्यगदंकारो भिषग्वैद्यौ चिकित्सके

Recoverd
from sick-
ness.

^{m f n g} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n h}

वाप्तौ निरामयः कल्प्य उद्धावो (निर्गतो गदात्)

Emaciated
or weak.

^{m f n} ^{m f n i}
9. श्वान श्वास्तू

Diseased.

^{4 m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
आमयावी विहृतो व्याधितो ऽपटुः

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
आतुरो ऽभ्यमितो ऽभ्यांतः

Scabby.

^{m f n} ^{m f n}
(समौ) पामन कष्टुरौ

Afflict-
ed with
herpes.

^{m f n j} ^{5 m f n}
10. दद्रुणो दद्रुरोगी (स्वादु)

a skin disease

—with he-
morrhoids.

दादरी

^{m f n} ^{m f n}
अर्शरोगयतो ऽर्शसः

दृष्टं

¹ च—.

² द्यवे.

³ वैद्य.

⁴—न.

⁵—न.

^a Stone or gravel. ^b Strangury. Some make the two last terms synonymous, as signifying dysury. ^c The following terms (inclusively to v. 12) admit the three genders. ^d Or, adjectively, 'practising medicine.' ^e रोगहारी (—ज्.) ^f भिषक् (—ज्.) ^g Fem. वाप्तौ. ^h Some restrict the last term to convalescent or recently well from disease. ⁱ श्वास्तू: ^j Also दद्रुणः. Fem. दद्रूः, दद्रुः, दद्रुः or दद्रुः, herpes.

1 mfn 2 mfn

वातको वातरोगी (स्नात्)

mfn

mfn

Afflicted
with gout
or rheuma-
tism.

सातिसारोऽतिसारको

—with
dysentery.

mfn mfn mfn mfn

11. (खुः) क्षिवाक्षे चुक्ष चिक्ष पिक्षाः (क्षिखेऽक्षि

Blear-eyed

चाप्यमौ)

कुक्षि

mfn

3 mfn

उन्मात्त उन्मादवति

Insane.

mfn

mfn

4 mfn

क्षेष्मलः क्षेष्माणः कफो

Phlegma-
tic.

mfn

12. ग्गुलो (गुग्गु रक्षा)

mfn c

mfn

(दृक्क्षनामौ) तुण्डिख तुण्डिभौ

Gibbous,
from dis-
ease. b

कुक्षि

5 mfn

mfn

किलासी सिधले

Having an
elevated
navel.Having
blotches.

mfn 6 mfn d

ऽन्धोऽह

Blind.

mfn

mfn

mfn

मूर्च्छाले मूर्च्छमूर्च्छितौ

Fainting.

n o

7 n

n f

n

n

n g

13. शुक्रं तेजो रेतसो (च) बीज बीर्येन्द्रियाणि (च)

Seed.

m

n

मायुः पित्तं

Bile.

m

8 m

कफः क्षेष्मा

Phlegm.

1—न.

2—न.

3—त.

4—न.

5—न.

6—घ.

7—घ.

8—घ.

* These terms, in the neuter gender, signify the diseased eye. ^b The word also signifies a disease occasioning a gibbosity of the back.

• Also तुण्डिखः. ^d अह (—घ). • The preceding (from v. 8.) admit three genders, being used adjectively. ^f Sing. रेतः (—घ). ^g Sing. दन्धिः.

The skin.	^{f a} ^{f b} (स्निग्धां तु) त्वग्द्वधरा
Flesh.	ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ ^{n c} 14. पिथितं तरसं मांसं पल्लवं क्रव्यमामिषम्
Dry flesh.	ⁿ ⁿ ^{m f n d} उत्तमं शुष्कमांसं (स्याद्) वल्लूरं (तत्तुल्लिङ्गकम्)
Blood.	ⁿ ^{n e l n n f} ⁿ ⁿ ⁿ 15. रुधिरं ऽरुन्धोहिता ऽरु रक्तं क्षतजं शोणितम्
The heart.	^{m f n h} ⁿⁱ ⁿ ^{2 n} गुक्का ऽग्रमांसं हृदयं हृन्
The serum of flesh. j	^{n k} ^f ^f मेद (स्तु) वपा वसा
Muscles at the nape of the neck.	^f 16. (पञ्चान्नीवा शिरा) मन्या
A nerve, tendon or gut. l	^{f m} ^{f n} ^{f o} नाडी (तु) धमनिः शिरा
The blad- der.	^{3 n p} तिक्षकं क्लोम
The brain.	ⁿ ⁿ मस्तिष्कं गोष्ठं

१ लो—.

२—त् or —द्.

३—न्.

* त्वक् (—च्) and त्वचा or neut. त्वचं. ^b अरुग्द्वधरा or अरुग्द्वधारा.
^c आमिषं and अमिषं. ^d Fem. वल्लूरा. ^e अरुक् (—च्). ^f some add
 अरुक्. ^g Certain writers restrict the two first words to signify the heart ;
 and the two last the thorax. ^h रुक्: or रुक्का (—न्). Fem रुक्का or रुक्को.
 Neut. रुक्कं or रुक्क (—न्). Also रुक्कः, रुक्का, रुक्कं, and रुक्कः, रुक्का, रुक्कं,
 or रुक्का, रुक्क (—न्), and रुक्का, रुक्क (—न्). ⁱ Likewise रुक्काग्रमांसं.
^j Some interpret this the marrow of bones. ^k मेदः (—स्). Or
 masc. मेदः (—द्). ^l Or any tubular vessel of the human body.
^m And नाडिः. ⁿ Or धमनी. ^o Also शिरा. ^p Also क्लोमं (—च्).
^q Some make the preceding terms synonymous with these.

- ⁿ ^{m n}
किटं मलो (ऽस्त्रियाम्)
- ⁿ ^{l m n b}
17. अन्नं पुरीतद्
- ^m ^{2 m c}
गुल्म (स्तु.) शीशा (पुंसः)
- ^{f d}
(ऽय) वक्षसा
- ^f
स्नायुः (स्त्रियां)
- ⁿ ^{3 n}
कालखण्ड यक्षतो (तु समे इमे)
- ^{f e} ^f ^f
18. क्षणिका स्यन्दिनी लाक्षा
- ^{f i}
दूषिका (नेत्रयोर्मलम्)
- ⁿ ^m
सूत्रं प्रस्राव
- ^m ^m ^m ^{m g}
उच्चारः ऽवस्कारौ शमलं शक्यत्
- ⁿ ⁿ ^{m n} ^f ^{f h}
19. गूधं पुरीषं बर्जस्क (मञ्जी) विष्टा विषौ (स्त्रियौ)
- ^m ^{m n}
(स्यात्) कर्पूरः कपालो (ऽस्त्री)
- ⁿ ⁿ ^{4 n}
कीकसं कुल्यमस्थि (च)
- ^m
20. (स्याच्छरीरास्थि) कंकालः
- ⁿ ^{m n}
कालखण्ड यक्षतो (तु समे इमे)
- ^{f e} ^f ^f
क्षणिका स्यन्दिनी लाक्षा
- ^{f i}
दूषिका (नेत्रयोर्मलम्)
- ⁿ ^m
सूत्रं प्रस्राव
- ^m ^m ^m ^{m g}
उच्चारः ऽवस्कारौ शमलं शक्यत्
- ⁿ ⁿ ^{m n} ^f ^{f h}
गूधं पुरीषं बर्जस्क (मञ्जी) विष्टा विषौ (स्त्रियौ)
- ^m ^{m n}
(स्यात्) कर्पूरः कपालो (ऽस्त्री)
- ⁿ ⁿ ^{4 n}
कीकसं कुल्यमस्थि (च)
- ^m
(स्याच्छरीरास्थि) कंकालः

1—तु.

2—न.

3—तु.

4—क्ष—.

* Either excrement or excrescence ; twelve are enumerated ; (some count nine only :) as serum, seed, blood, marrow, urine, faeces, earwax, nails, phlegm, tears, rheum and sweat. See Menn. c.5-v.135. ^b Likewise धरितत्. ^c Or शिवा (—तु). Also fem. शीशा. ^d Likewise क्षसा. ^e Or क्षणिका. ^f And दूषी or दूषाका. ^g And सक्षत्. ^h Sing विट् (विष् or विष्). Also विषा.

The back-
bone.

The skull;
or bones of
the head.

A rib.

A limb or
member.

The body

Point of
the foot,

A foot.

The ancles.

A heel.

A leg.

A knee.

A thigh.

^{f a}
(इष्टास्थि तु) कशेरुका

^{1 n} ^{f b}
शिरोस्थि (तु) करोटिः (स्त्री)

^{2 n} ^{f c}
पार्श्वस्थानि (तु) पर्शुका

ⁿ ^m ^m ^m
21. अङ्गं प्रतीको ऽवयवो ऽपघनो

ⁿ
(ऽय) कलेवरम्

ⁿ ^{3 n} ⁿ ^{4 n} ^m
गात्रं वपुः संहननं शरीरं वर्ष्म विग्रहः

^m ^{m n} ^f ^{f d} ^{5 f}
22. कायो देहः (स्त्रीवपुंसोः स्त्रियां) सन्ति सानु सानूः

ⁿ ⁿ
पादाग्रं प्रपदं

^m ^{m e} ^{m f} ^{6 m n}

पादः पदं क्लिष्टरणो (ऽस्त्रियाम्)

^{f g} ^{m n}
23. (तद्गन्धी) घुटिके गुल्फौ

^{n f}
(पुमान्) पार्श्वि (रघस्तयोः)

^f ^f
अङ्ग (तु) प्रसृता

^{m n h} ^{7 m n} ^{8 m n}

जानूरुपर्वा ऽष्ठीवद् (ऽस्त्रियाम्)

ⁿ ^{9 m}
24. सक्थि (स्त्रीवे पुमान्) अरुस्

1—न. 2—न. 3—स्. 4—न. 5—तद्.
6—स्. 7—न. 8—स्. 9—स्.

* And कशेरुका. ^b Or करोटी. Also neuter करोटं. ^c Likewise पार्श्वका and पर्शुः. ^d तद्ः (—न and—तद्ः). ^e पद् (—तद्) and पदः (—तद्); also neut. पादं and पदं. ^f अङ्गिः and अङ्गिः. Some make these neuter likewise. ^g Sing. घुटिका and घटिः or घटी Also घटः. ^h Masc. जानुः, अरुपर्वा, अरुगान्. Neut. जानु, अरुपर्वा, अरुगन्.

- (तत्संधिः पुंसि) वक्ष्यः^m The groin.
- गुहंⁿ (त्व) पार्श्वं पायु^{l n m} (नी) The anus.
- वस्ति^{m f a} (नीभेरधो द्वयोः) The abdomen.
25. कटो^m (ना) ओणिकलकं कटिः^{n c f d f o f} ओणी ककुक्षती^f The hip and loins. b
- (पश्चान्) नितम्बः^m (स्त्रीकक्ष्याः)^{back part} A woman's buttocks.
- (क्षीवे त) जघनं^{n f} (पुरः) Mons veneris.
26. (कूपकौ त नितम्बस्थौ द्वयहीने) कुकुंदरे^{2 f m g} Cavities of the loins.
- (स्त्रियां) स्त्रियौ कटिमोथाव^{2 f m g} The buttocks.
- उपस्थो^{n m f i} (वक्ष्यमानयोः) Parts of generation. h
27. भगं योनि^{n m f i} (हृयोः) Vulva.
- शिश्रो मेढो मेहन शेषसी^{m m n j} Penis.
- सुष्को^{m m l m} ऽसृक्षकोषो हृषणः The scrotum. k
- (ऽष्टवशाधरे) त्रिकम्^{n m} The end of the spine.

1 च—.

2—च.

* Also fem. वक्षी. b Some distinguish the two first terms as signifying the hip. ° Likewise ओणीकलं. d And कटो. ° ओणिकः or ओणी. f Also ककुक्षरं. ° Sing. कटिमोथः. Likewise कटिः and मोथः. h Of either sex, i And fem. योनी. j शेषः (—र) or शेषः (—र). Also masc. शेषः (—र), शेषः (—र) ; and शेषः. k Also the testicles. l And ऽसृक्षकोषः. m Consisting of three bones, Os sacrum, &c.

- The belly. 28. पिचिखड कुची जठरोदरं तुदं^{m a m b m n l n n}
- The paps. c खनो कुची^{m m}
- A nipple. चुचुर्कं (तु) कुचाग्रं (स्थान्)^{m n d n}
- The bosom. (न ना) क्रोडं भुजांतरम्^{f n f n}
29. उरो वक्ष (क्ष) वक्षश्च (च)^{2 n n n g}
- The back. इष्टं (तु चरमं तनोः)ⁿ
- A shoulder; scapula. स्कन्धो भुजशिरोऽसो (ऽस्त्री)^{m h 3 n m n i}
- The collar bones. (संधी तस्यैव) जङ्घणी^{n j}
- The arm-pits. 30. बाहुमूले (उभौ) कक्षौ^{n m k}
- A side. पाश्व (मस्त्री तयोरेवः)^{m n n}
- The waist. मध्यम (क्ष) ऽवसग्न (क्ष) मध्या (ऽस्त्री)^{m n m n l m n}
- An arm. (द्वौ परौ द्वयोः)^{m f m m f n m 4 m o}
31. भज बाहु प्रवेष्टो दोः^{m f p m f q}
- An elbow. (स्यात्) कफोणि (स्तु.) कूर्परः

1 छ—.

2—स्.

3—स्.

4—स्.

^a Also पिचिखडः. ^b कुचिः and कुचः. ^c Sing. खनः; कुचः. ^d Also चुचुर्कं—कः. ^e Some separate the two first terms from the other three; distinguishing the breast between the shoulders (i. e. the first bone of the sternum) from the region of the Cartilago ensiformis. ^f Fem. क्रोडा. ^g वक्षः (—स्). ^h स्कंधः (—प्र). Also neut. स्कंधः (—स्). ⁱ चंसः or चंसः. ^j Sing. जङ्घ. ^k Sing. कक्षः. ^l Likewise निखनं. ^m Also fem. भुजा. ⁿ Masc. and fem. बाहुः. Also masc. बाहुः. Fem. बाहु. ^o And fem. दोष. ^p And कफविः. Also fem. कफोणी and कफवी. ^q Fem. कूर्परः.

- (अस्योपरि) प्रगण्डः (स्यात्) ^m Humerus. a
- प्रकोष्ठ (सस्य चाप्यधः) ^m A fore arm.
32. (मणिवन्धादाकनिष्ठं करस्य) करभो (वहिः) ^m Metacarpus. b
- ^m ^{m c} ^{l m} पञ्चशब्दः शयः पाणिस् A hand.
- ^{f e} ^f ^{f d} तर्जनी (स्यात्) प्रदेशनी A fore finger.
33. अङ्गुल्यः करशाखाः (स्युः) Fingers.
- ^{2 m} ^f (पुंस्यं) रुष्ठः प्रदेशिनी The several fingers.
- ^f ^{f g} ^{f h} मध्यमाऽनामिका(चापि)कनिष्ठा(चे.ति ताः क्रमात्)
34. पुनर्भवः करबहो नखो(ऽस्त्री)नखरो (ऽस्त्रियाम्) A nail.
- ^{m k} ^{m l} ^{m m} प्रादेश ताल गोकर्णा (सर्जन्यादियते तते) A short span, of three kinds.
35. (अङ्गुष्ठे सकनिष्ठे स्याद्) वितस्ति (द्वादशांगुलः) A long span. n

1— पि.

2 अ—.

* From the shoulder to the elbow. ^b From the wrist to the little finger. ^c And शयः. ^d Or प्रदेशिनी. ^e Sing. अङ्गुलिः. Also अङ्गुली and अङ्गुरिः—रो. Or अङ्गुलः and अङ्गुलं. ^f In their order; viz. the thumb, fore finger, middle finger, ring finger and little finger. ^g And चनामा. ^h Also कन्यसा, कनीनी, or कनीनिका. ⁱ Also पुनर्भवः. ^j Also fem. नखरा. ^k or प्रदेशः, from the tip of the thumb to that of the fore finger extended; Spithama. ^l To the tip of the middle finger. ^m गोकर्णः to the tip of the ring finger. ⁿ From the tip of the thumb to that of the little finger; a measure of twelve fingers.

The palm
with ex-
tended
fingers.

^{ma mb m}
(पाणौ) चपेट प्रतल प्रहसा (विस्तृताङ्गुली)

Both such
palms
joined.

^{mc d}
36. (द्वौ संहतौ) संहतलः (प्रतलौ वामदक्षिणौ)

The palm
bent. e

^{mf} (पाणिर्निकुलः) प्रसृतस् ^m हिली हूई तलिया

Both such
palms
joined.

^m
(तौ युताब्) अञ्जलिः (पुमान्)

A cubit. g

^m
37. (प्रकोष्ठे विद्यतकरे) हस्तौ

A short
cubit. h

(मुष्ट्या तु बद्ध्या)

^{mf}
सरत्निः (स्याद्)

An inter-
mediate
one. i

^{mf}
अरत्नि (स्, निष्कनिष्ठेन मुष्टिना)

A fathom. j

^m
38. व्यामो (वाहोः सकरयोस्तयो क्षिप्र्यन्तरम्)

The mea-
sure of a
man's
reach, k

^{mf n l}
(अङ्गुलविस्तृतदोः पाणिभ्याम्) धौरुषं (त्रिषु)
^{mf n m m} पौ

The
throat.

39. कखेटो गले

The neck.

^{1 f f 2 f n}
(ऽथ) ग्रीवायां शिरोधिः कन्धरे (त्यपि)

1 योवा.

2—र.

* Also चपेटः and चपटः. ^b Likewise तलं. ^c Or संहतलः. ^d By omitting the termination of the preceding term, this is made by some synonymous with it; in a less restricted sense. ^e As if to hold a liquid. ^f प्रसृतः. Also प्रसृतिः. ^g From the elbow to the tip of the middle finger; a measure of twenty-four fingers. ^h From the elbow to the extremity of the fist. ⁱ From the elbow to the tip of the little finger. ^j The space between the ends of the fingers, when the arms are extended; Orgya. ^k Equal to the height, to which he reaches, when elevating both arms with the fingers extended. ^l Fem. पाण्यौ. ^m कखटः, कखटी or कखटा, कखटं. ⁿ Some add masc. कन्धरः.

त्रिषु पौ

- कक्षयीवा (त्रिरेखा सा) ^f ^{m f} ^{1 f} ^f
 ऽवटर्षाटा हकाटिका ^a ^b
 One streaked with three lines. ^a
 Back of the neck. ^b
40. वक्त्रास्ये वदनं तुण्डमाननं लपनं मुखम् ⁿ ^{2 n} ⁿ ⁿ ^{3 n} ⁿ ⁿ
 (जीवे) घ्राणं गंधवहा घोणा नासा (च) नासिका ⁿ ^f ^f ^{f d} ^c
 The mouth. ^c
 The nose.
41. ओष्ठा धरौ (तु) रदनच्छदौ दशनवाससो ^m ^{m e} ^m ^{4 n} ⁿ
 (अधः स्याच्) चिबुकं ^{n f}
 The lips.
 The chin.
 गण्डौ कपोलौ ^m ^m
 The cheeks. ^g
- (तत्परौ) हनुः ^{m f h}
 The jaw.
42. रदना दशना इता रदास् ^m ^{m n} ^{m j} ^{5 m}
 तासु (तु) काकुदम् ⁿ ⁿ
 The palate.
 रसना रसना जिह्वा ^f ^{f k} ^{f l}
 The tongue.
 (प्रांतावेष्ठस्य) खण्डयो ^{n m}
 The corners of the mouth.
 43. ललाटमखिकं गोधिर् ⁿ ^{m n} ^{6 m}
 The forehead.

१ वा— २ आस् ३ वा— ४—स ५—द
 ६ गोधि.

* Like a shell : it is reckoned a mark of great destiny. ^b Or, according to another interpretation, the raised or straight part of the neck.
 * Also the face. ^d And नसा or नखा. ^e ओष्ठौ, अधरौ and ओष्ठाधरौ ; for properly the first (sing. ओष्ठः) is the upper lip ; and the second (sing. अधरः) signifies the lower lip. ^f Also चिबुः. ^g Sing. गण्डः, कपोलः, ^h Also fem. हनुः. ⁱ Sing. रदनः ; दशनः—न, &c. ^j Sing. इत. Some add दत्. ^k Or रसना. Also neut. रसनं. ^l And masc. जिह्वः. ^m Sing. खण्ड (—न), खण्ड (—न), or खण्डि (—न); and खण्ड (—न), खण्ड or खण्डि ; also fem. खण्डयो. ⁿ अखिकं. Likewise अखिकं.

The eye-
brows.
Space be-
tween the
eye-brows.

Pupil of
the eye.

An eye.

A tear.

The outer
corners of
the eyes.

A glance
or side-
look.

An ear.

The head.

Hair.

Head of
hair.

Curls.

नेत्र ^{1 f a}
(अर्द्धे दृग्भागे) भ्रुवौ (स्त्रियाम्)

^{m n}
कूर्च (मस्त्री) (भ्रुवोर्मध्यं)

^f
तारका (ऽक्ष्णः) कनीनिका

^{n n n 2 n n b . n c}
44. लोचनं मयनं नेत्रमीक्ष्यं चक्षुरक्षिणी

^{3 f f}
दृग्दृष्टौ (च)

^{n n n n d 4 n}
श्रु नेत्राभ्यु रोदनं (च) श्रमभ्यु (च)

^{m o}
45. अपांगौ (नेत्रयोर्तौ)

^{m f}
कटाक्षो (ऽपांगदर्शने)

^{m 5 m n g f m n 6 n h}
कर्णं शब्दग्रहो ओतं श्रुतिः (स्त्री) अवयं अवः

^{n 7 n i n 8 m m n j}
46. उत्तमांगं शिरः शीर्षं मूर्ध्ना (ना) मस्तके (ऽस्त्रियाम्)

^{m m m m m m}
चिकुरः कुंतलो बालः कचः केशः शिरोरुहः

^{n n}
47. (तद्वन्दे) कैशिकं कैशभ्

^{m n k 9 m}
अलकाद्युक्तलाः

1 भ्रु.

2 रे—.

3 दृग्.

4 चक्षु.

5—दृ.

6—च.

7—च.

8—नृ.

9—चू—.

* Sing. भ्रुः. b चक्षुः (—च). Some add चक्षु (—च). c Sing. कर्णः. Some add कर्णः. d Or कर्णः. e Sing. अपांगः. f Also कचः. g Or कैशिकं. h Likewise masc. कचः (—च). i Also masc. शिरः (र). j Likewise केशः. k Sing. केशः (—च).

(ते ललाटे) अमरकाः

The same on the forehead.

काकपक्षः शिखण्डनः

Locks, left at the tonsure. a

48. कवरी केशवेष्टा

A braid or tress. c

(ऽथ) धम्मिल्लः (संज्ञताः कचाः)

Braided hair. e

शिखा चूडा केशपाशौ

A lock left on the crown of the head.

(व्रतिनस्तु) जटा सटा

An ascetic's elotted hair.

49. वेष्टिः प्रवेष्टिः

Unornamented hair. g

शीर्षण्य शिरस्त्रौ (विशदे कचे)

Clean and unentangled hair.

पाशः पक्ष (च) हस्त (च) कलापाशौः कक्षात्परे

Much, or ornamented hair. i

50. तनूचं रोम लोम

Hair of the body.

तदृक्षौ शमन्तु (पुंसुखे)

The beard.

1—स.

2—न.

3—न.

4—चु or —चुन.

* Interpretations differ: it is explained, three (some say, five) locks left at the solemn tonsure of children, or of the military class in particular; or else any lock left on the head. ^b Or शिखाण्डकः and शिखण्डः. ^c A mode of dressing the hair. ^d And masc. कवरः or neut.—रं. • Tied round the head; or with flowers intermixed, and covered with pearls, &c. ^f Some add हटा. ^g As worn by women in the absence of their husbands. ^h Also वेष्टी and प्रवेष्टी. ⁱ The terms are used in composition with one signifying hair; as केशपाशः, केशपक्षः, &c. ^j Likewise तनूचः,—इ.

SECTION III.

Dress or
embellish-
ment.

1. आकल्प वेद्यौ नेपथ्यं प्रतिकर्म प्रसाधनम्,
(दृश्यै ते त्रिष्व)

Adorned.

१ संकर्त्ता १ संकरिष्णु (च) मण्डितः

2. प्रसाधितो १ संलत (च) भूषित (च) परिष्कृतः
विभाङ्भ्राजिष्णु रोचिष्णु

Elegant.

विभाङ्भ्राजिष्णु रोचिष्णु

Act of
adorning.
Ornaments ;
jewels or
trinkets.

3. अलङ्कार (स्वा) भरयं परिष्कारो विभूषणम्
मण्डनं (च)

A crest. g

(१) सुकुटं किरीटं (पुष्पपुंसकम्)

1—न.

2—सं.

3—आ—

4—यु.

5—वा—

- * Or वेद्यः. * The ten following nouns admit the three genders
• Some restrict the two first terms to signify a person disposed to
decoration : others make the three first signify one who adorns.
d Nom. विधाट् (—ञ्). * Some omit the last three lines. ' Also
पुष्पयं. * An ornament of the head ; worn upon a diadem or tiara.
* Or सुकुटं.

4. चूडामणिः शिरोरत्ने^m
तरले^m (हारमध्यगः)
मालयाया पारितण्या
पत्रयाया कलाटिका^f
5. कर्णिका तावपत्रं (स्तात्)
कुण्डलं कर्णवेष्टनम्^m
प्रवेष्टकं कण्ठभूषा^f
कञ्चनं (स्तात्) कञ्चनिका^f
6. (सर्पैः) प्राकम्बिका^f
(ऽष्टौ) रःसूत्रिका (मौक्तिकैः कृता)^f
हारो मुक्तावली^f
देवच्छन्दो^m (ऽष्टौ) यतवष्टिका^m
7. (हारभेदाः षट्भिर्भेदाः) गुत्स गुत्सार्द्धं गोक्षणाः^m

A gem on the cres.
The middle gem of a string.
A trinket for the hair. a
—for the forehead. b
—for the ear. c
An ear ring.
A collar. d
A necklace. f
A golden one.
One of Pearls.
A garland of pearls, &c.
One composed of 100 strings.
Garland of various sorts. h

१४—

* A plate, or a flat chain, of gold or silver, with or without jewels set in it; worn between the divided hair on the head. Some expound the first term a string of pearls binding the hair. ^b A jewel, or a golden or other trinket, worn on the forehead, below the partition of the hair; a star on the forehead. Some make these and the preceding terms synonymous. ^c A hollow cylinder thrust through the lobe of the ear. ^d Or short necklace. ^e Likewise ^{देवेष्टं} and ^{येष्टं}. ^f A loose one, reaching below the breast. ^g Some say 103. ^h In their order : distinguished by the number of strings or rows. ⁱ Also ^{गुच्छः}. It consists of 32 rows. ^j Or ^{गुच्छार्द्धः}. It contains 24 rows. ^k Composed either of 4 or of 34 strings.

A single
string.

One con-
taining 27
pearls.

A bracelet.
c

Ornament
of the arm.
d

A finger-
ring.

A seal ring.

Ornament
of the
wrist. f

A woman's
girdle. g

A man's
belt.

Ornament
of the 'cet.
k

^{m a} ^{m b}
अर्द्धशरी माणवक

^{1 f}
एकावल्ये (कयटिका)

8. (सैव) नक्षत्रमाला (स्यात्सप्तविंशतिमौक्तिकः)

^m ^m ^{m n} ^{m n}
आवापकः पारिहार्यः कटको बलयो (ऽस्त्रियाम्)

9. केयूरमङ्गदं (तुल्ये)

^{m n} ^{3 f}
अंगुलीयकमूर्मिका

(साक्षरं) युक्सिद्धा (सा)

^{m n} ⁿ
कक्ष्यं करभूषणम्

10. (स्त्रीकक्ष्यां) मेखला कांची सप्तकी रसना (तथा)

(स्त्रीवे) सारसनं (चा)

^{m f n j}
(ऽय पुंस्तक्ष्यां) शंखलं (त्रिषु)

11. पादाङ्गदं तुलाकोटिर्मञ्जीरो नूपुरे (ऽस्त्रियाम्)

1—डो.

2 चं—

3 ज—

4 चं—

5—टि.

6 न—

* Including 64 strings. ^b Comprising 20 rows. ^c Of gold, or of conch, &c. ^d Worn above the elbow. ^e Some add अंगुलीयकं. ^f A broad solid ring with or without pearls, &c. set on it. ^g The terms are here stated as synonymous; but they signify belts of various kinds, differing in the number of rows or strings. ^h Also कांचीः. ⁱ And रसना. ^j Fem. शंखल. ^k Rings for the toes. Some distinguish the two last terms as signifying a distinct ornament. Or fem. तुलाकोटिः and तुलाकोटी.

इंसकः पादकटकः

किङ्किणी शुद्धषटिका

Bells or tinkling ornaments.

12. (त्वक्फल्लमिरोमाणि) वस्त्रयोनिर्

Materials of cloth. b

(द्वय त्रिषु)

वाल्कं (चौमादि)

Made of bark. d

फालं (तु) कार्पासं वादरं (च तत्)

Made of cotton.

13. कौशेयं कनिकोशोत्थं

Silken.

राकवं खगरोमजम्

Woollen

अनाहतं निष्प्रवाणि तन्मकं (च) नवाभरे

New and unbleached cloth.

14. (तस्याद्) चक्रमनीयं (वह्नौतयोर्बन्धयोर्गुग्मं)

A pair of bleached cloths.

पयोधं धौतकौशेयं

Bleached silk. i

वज्रसूत्रं महाधनम्

Any thing precious.

1—नि.

2—र.

* Or कङ्करी. † Of four kinds : 1st. bark of plants, as Rushy Crotalaria, Linum, hemp hibiscus, &c. 2d. fruit, viz. cotton ; 3d. insects, viz. silk ; 4th. hair and wool. ° The ten following terms (Some say eleven ; others say ten omitting two intermediate compound terms ;) admit the three genders. ^d As linen, &c. Thus चौकं, linen. Fem. चौकी. ° Fem. वाल्की. [†] Also कौशेयं. [‡] Made of the hair of the Rancu (stated to be a sort of deer), or any other hair or wool. [§] Some include this among adjectives. [¶] Or wild silk. ^{||} Some include this and the preceding terms among adjectives.

- Wove silk. 15. ^{n a n} जोमं इव्वं (स्याद्) ^{m f n b m f n c} (हे तु) निवीतं प्राहृतं (त्रिषु)
 A veil or mantle. ^{m f pl. m f pl. d}
 Ends of a cloth. (क्षियां वज्जत्ते वज्जस्स) दयाः (सुर) वज्जवो (ई) वोः)
 Length. 16. ^{n l m o m f} दैर्घ्याभायाम् पारोहः
 Width. ^m परिण्णाहे विमानता
 Old cloth. ⁿ पटञ्जरं जीर्णवस्त्रं
 Dirty or tattered cloth. g ^{m h m} (समौ) नक्तक कर्पटौ
 Cloth. 17. ^{n 2 n 3 n i 4 n j n 5 n} वज्जसाय्हाहं वामपेवं वज्जनमं शुक्लम्
 Fine cloth. ^{m m l} सुचेवकः पटो (स्त्री स्याद्)
 Coarse cloth. m ^{m n m f n o} वराधिः सूवयाटकाः

१ चा—.

२ चा—.

३—ह्.

४—हे—.

५—व—.

* Also जोमं. ^b Or निवृतं. * Fem. निवीता, प्राहृता. ^d Also sing. वज्जिः. * Likewise fem. पावतिः. ^f Some read पानाहः. ^g Interpretations differ much. Some make these terms synonymous with the following : others explain them, a handkerchief, a rag, a night-shift, &c. ^h Likewise वज्जकः. ⁱ Also masc. पाहः. ^j And fem. पेही. ^k These terms are also said to be synonymous with the preceding. ^l Also fem. पटिः and पटो; but this is a diminutive, and properly signifies a particular sort of cloth. ^m Some make these and the preceding terms synonymous. ⁿ Likewise वराहः. * Fem सूवयाटका.

18. निचोलः प्रच्छदपटः ^{m f n b} ^m ^m ^{1 m}
 (समी) रल्लककखखी ⁿ ^{2 n} ^{3 n} ^{4 n} ^f ^m ^{1 m}
 अन्तरीयोपसंस्थान परिधानान्यधोशुके ^m ^{5 m} ^f ^m ^{1 m}
 19. (हौ) प्रावारोत्तरासंगौ (समी) दृढतिका (तथा) ⁿ ^{6 n} ^f ^m ^{1 m}
 संस्थानमुत्तरीयं (च) ^{m f d} ^{m f} ^m ^{1 m}
 चोलः कुर्पासकः (स्त्रियाः) ^m ^{1 m} ^m ^{1 m}
 20. नीशारः (स्यात्प्रावरणे हिमानिलनिवारणे) ^m ^{1 m} ^m ^{1 m}
 (अर्द्धोर्ध्वं वरखीणां स्याच्) चख्खतक (मंशुकां) ^{7 m f n e} ^m ^{1 m} ^m ^{1 m}
 21. (स्यात्त्रिज्वा) प्रपदीनं (तत्प्राप्नोत्याप्रपदं हि यत्) ^m ^{8 m} ^m ^{1 m}
 (चखी) वितानमुल्लोचा ^{n f} ^m ^{1 m} ^m ^{1 m}
 दृष्ट्या (द्यं वखवेष्टानि) ^f ^{f g} ^{f h} ^m ^{1 m}
 22. प्रतिसीरा जवनिका (स्यात्) तिरस्कारणी (च सा) ^{9 n j} ^{10 m} ^m ^{1 m}
 परिकर्माणसंस्कारः ^m ^{1 m} ^m ^{1 m}

A cover or wrapper. a

A blanket.

Lower garment.

Upper garment.

A bodice. c

A warm cloak.

A petticoat.

A dress reaching to the feet.

An awning.

A tent.

A screen or wall of cloth.

Embellishment of person. i

1—ख.

2—ख.

3—ख.

4—ख.

5—ख.

6—ख.

7—ख.

8—ख.

9—ख.

10—ख.

* Also a sheet ; or else the cover of a litter, &c. Likewise a veil.

^b And निचोलः. Fem. निचोली. ^c Or a jacket. ^d Fem. चोली. ^e Fem.

प्राप्नोत्या. ^f दृष्ट्यं. Some read दृष्ट्यं. ^g Also जवनिका or जवनिका.

^h And तिरस्कारिणी. ⁱ Dress for cleanliness ; or else ornament by sandal wood and perfumes. ^j Also प्रतिकर्ण.

Cleaning
of it. a

(स्यान्) माटिर्मा^fर्जना^{1f} च^fजा

Cleaning
with per-
fumes.

23. चⁿहर्चने^{2 n b}त्यादने (हे समे)

Bathing.

आ^mश्राव^m आ^mश्रवः

ज्ञानंⁿ

Perfum-
ing. c

च^fर्चाⁿ (तु) चा^mर्चिकं^m त्याचके^m

Reviving a
fragrancy.

(ऽस्य) प्रⁿबोधनम्

24. अनु^{m d}बोधः

Painting
the per-
son. e

प^fत्र^{f i}लेखा पत्रांगुलि (दिⁿये समे)

A circle on
the fore-
head.

तⁿमा^{m n}लपत्र^{3 n} तिलक^{m n} चित्रकानि विशेषकम्

25. (द्वितीयं च तुरीयं च न क्षियाम्)

Saffron.

(अथ) कुंकुमं

का^{4 n g}श्मीरजन्माⁿ ऽग्नि^{m n h}शिखंⁿⁱ वरं^{5 n} बा^{n j}ह्मीकⁿ पीतने^{n k}

26. रक्त संकोच पिशुनं धीर बोधितचन्दनं

1 वा—.

2 च—.

3 क—.

4 न—.

5 न—.

- a By wiping ; or by bathing, rubbing with oil and sandal wood.
b Also चⁿहर्चने. c By plastering the whole person with sandal wood, &c. d Erroneously by some written अनुⁿबोधः. e Delineations with saffron or with musk, &c. on the breast, cheeks, &c. f Also प्रⁿबोधो and other synonyma. g Or काⁿश्मीरजन्म (—न—). h Or वरं. Also बाⁿह्मी. i Likewise बाⁿह्मीकं and वरⁿबाⁿह्मीकः. j And other terms signifying red or blood. k Also रक्तचन्दनं, &c.

^f ^{f a} ^{n b} ^m ^m ^{m c}
लाक्षा राक्षा जतु (क्षीवे) यावेऽक्षतोऽद्रुमामयः Lac.

27. लवंगं देवकुसुमं त्री (संज्ञम्) ^d Cloves.

^{n f}
(अथ) जायकम् A yellow fragrant wood. ^e } लोदे

^{n g} ⁿ
कालीयकं (च) कालानुसार्यं (चा) ⁿ
(अथ समार्यकम्) A gallo- chum. h

^{n i} ^{m n} ⁿ ⁿ ⁿ
28. वंशिकाऽगुरु राजार्णखोऽक्रिमिज जोगकम्

^{1 n} ^{2 m n}
कालागुरुः A black kind.

^f
(स्यान्नम्) मंगल्या (मक्षिगंधि यत्) A very fragrant sort.

^m ^m ^{m j} ^{3 m}
29. दक्षधूपः सर्जरसेऽराख सर्वरसा (वपि) Resin.

^m
वक्षुधूपे (अथ)

^{m k} ^{4 m}
(अथ) दक्षधूप क्षमिमधूपकौ Compound- ed perfume.

^m ^m ^{m l} ^m
30. तुल्यकः पिण्डकः सिद्ध यावने (अथ) Incense.

^m
(अथ) पायसः Terpen- tine.

1—र. 2—च. 3—स. 4—क्ष.

* Or रक्षा. ^b One author disjoins this from the preceding and following terms. ^c Some distinguish the four last terms ; others, the three last, from the preceding : the distinction seems to be the gum or resin discriminated from the dye of the insect. ^d Or any other name of *Lacshmi*. ^e Perhaps yellow sandal wood. ^f And जायकं. ^g Or कावेयकं and कावेयकं. ^h Perhaps *Amyris Agallocha*, R. ⁱ And वंशकं ; also fem. वंशिका. ^j Likewise राखः. ^k Or दक्षधूप. ^l One reads पिण्डकः.

^{ma} ^m ^m ^{l m}
 औवासे हकधुपो (ऽपि) औवेष्ट सरलद्रुवौ
^{m b} ^{2 m c} ^f

Musk.

31. खगनाभिर्द्धगमदः कसूरी (चा)

Edellium,

(य) कोलकम्

a kind of gum

ककोलकं कोशफलम्

Camphor.

(यय) कर्पूर (मृक्षियाम्)

32. घनसार चंद्र (संज्ञः) सिताब्जो हिमवालुका

Sandal wood.

गंधसारो मलयजो मद्रुश्रीचन्दनो (ऽस्त्रियाम्)

Varieties of sandal wood. f

33. तैलपर्णिक गोशीर्षे हरिचंदन (मृक्षियाम्)

Red sanders. g

तिलपर्णी (तु) पत्राङ्गं रञ्जनं रक्तचंदनम्

34. कुचंदनं (चा)

Mace.

५७७ (य) जातीकोश जातिफले (समे)

1—व.

2—वृ.

3—चं.

4—चं.

* Also औवासः (—व) ^b Likewise खगः and (fem.) नाभिः. ^c Also मदः. ^d Or any name of the moon. ^e Or सिताब्जः. ^f Denominated from the countries in which they are produced : or, as some derive these terms, from other circumstances. The first sort is white ; the second, the colour of brass and very fragrant. The third is yellow and said to smell like a ripe mango. ^g Pterocarpus santolinus. Some interpret this, red lead (Minium). But medical writers disjoin these terms and make the *Patranga* to Sappan wood (*Caesalpinia sappan*). ^h Also पत्राङ्गं and पत्रगं. ⁱ And जातीकोश. ^j Likewise जातिफलं ; and जातिः or जाती and फलं.

- (कर्पूरागुदकसूरी ककोलैर्) दध्मकईमः^m Perfumed
paste. a
35. गाम्नागुलेपनी वर्त्तिर्व. शंकं (स्याद्) विलेपनम्^{f c l m n} Perfume
for the
person. b
- चूर्णानि वासयोगाः (स्युर्)^m Powder. d
- भाषितं वासितं (त्रिषु)^{m f n m f n} Perfumed.
36. (संस्कारोगंधमाल्याद्यैर्) स्यात्तद् अधिवासनम्ⁿ Adjusting
with per-
fumes. f
- माल्यं माला स्रजौ (मूर्ध्नि) मू^{n f f g} A chaplet.
- (केशमध्ये तु) गर्भकः^m One worn
in the hair.
Or suspend-
ed from the
middle
lock.
37. प्रभटकं (शिखाशंबि)ⁿ Or falling
over the
forehead.
Or hung
round the
neck.
Or worn as
a scarf.
- (पुरोन्मसं) ललामकम्ⁿ
- प्राशंब (अञ्जुलंबि स्यात्कण्ठाद्)ⁿ
- वैकचकं (तु तत्)ⁿ
38. (यन्तिर्ब्यक् क्षिप्तमुरसि)ⁿ Or tied on
the crown.
- (शिखास्त्रा) पीड शेखरी^{2 m 3 m}
- रचना (स्यात्) परिस्पन्द^{f m h} Decoration
of hair.
- आभांगः परिपूर्णता^m Completion
or fullness.

1— 2— 3—

* Consisting of camphor, agallochum, musk, bdellium, (or else the three first, with saffron and sandal wood,) in equal proportions.
 b Whether ground and pounded, or not; but some distinguish the two last as restricted to perfumes ground. c वर्त्तिः or वर्त्ती. d To be thrown on the clothes; red powder, &c. e Sing. चूर्ण. f With fragrant wreathes, resins &c. g Sing. लक (—ज). h Or परिस्पन्दः.

A pillow.	39. ⁿ उपधानं ^{1 m} (बू) ^{1 m} पर्वः
A bed.	^{2 f} शय्यायां ⁿ शयनीय (वत्)
	^m शयनं
A bedstead.	^m मं ^m च ^m पर्वकं ^{3 f} पत्यङ्गाः खट्वया (समाः)
A ball to play with.	40. ^{m a} गेण्डुकः ^m कन्दुको
A lamp.	^m दीपः ^m प्रदीपः
A chair or stool.	ⁿ पीठमासनम् ^{4 n}
A casket.	^{m b} समुद्रकः ^m संपुटकः
A spitting pot.	^{m c} प्रतिघ्राहः ⁿ पतद्वृषः
A comb.	41. ^f प्रसाधनी ^{f d} कंकतिका
Perfumed powder.	^m पिष्टातः ^m पटवासकः
A mirror.	^{5 m n} दर्पणे ^{m e} सुकुरा ^{m f} द्यौ
A fan.	ⁿ व्यजनं ^{n g} तालवृन्तकम्

1 छ—, 2 यया. 3 खट्वा. 4 या—, 5 —य.

* Also गेण्डुकः. b And समुद्रा. c Or प्रतिघ्राह. d Likewise कङ्कती and कङ्कतं. Also प्रसाधनं. e And सुकुरः or सुकुरः. f अद्यः and आद्यः. g Or तालवृन्तं.

CHAPTER VII.

1. संततिर्गोत्रं जननकुलान्यभिजनाः श्रव्यौ
 वंशाः श्रव्यायः सन्तानो
 वर्णाः (स्वर्गाद्याणादयः)
 2. राजवीचीं राजवंशो
 वीज्य (सु) कुलसंभवः
 महाकुलकुलीनार्थं सभ्यसज्जनसाधवः
 3. ब्रह्मचारी गृही वाणप्रस्था भिक्षु (चतुष्टये)
 आश्रमो (शस्त्री)
 द्विजात्यग्रजन्म भूदेव वाङ्मवाः
 4. विप्र (सु) ब्राह्मणो

Race or lineage.

Tribes or classes. a

Sprung from a royal house.

Sprung from any family.

Of honourable parentage.

The four orders. e

An order, or religious state. f

A man of the sacerdotal tribe.

1 गो.— 2 वृ.— 3 च.— 4 नृ.— 5 आश्रमं.

6 भू.— 7 भू.—

a The sacerdotal, &c. b Sing. वचोः. c Or ब्राह्मणः. d कुलीनः. Also कुलः, कोलेयः and कोलेयकः. e In succession as enumerated : viz. 1st. The religious student, who has received investiture, and is unmarried. 2d. The householder or married man. 3d. The hermit or anchorite. 4th. The mendicant or ascetic. f Either of the four above enumerated. g द्विजातिः. Also द्विजः and द्विजन्मा (—नृ). h Or भूनिदेवः.

One, practising the six-allowed acts. a

Wise or learned.

1 m

(ऽसौ) षट्कर्मा (यागादिभिर्युतः)

2 m 3 m 4 m 5 m m m m

विद्वान् विपश्चिदोषन्नः सन्सुधीः कोविदोबुधः

m 6 m m m b 7 m m m e

5. धीरो मनीषी श्रः प्राज्ञः संख्यावान् पण्डितः कविः

8 m m d 9 m m 10 m m

धीमान् सूरिः क्षती क्षटिर्लभ्वर्णो विचक्षणः

11 m 12 m e

6. दूरदर्शी दीर्घदर्शी

A priest conversant with scripture.

A teacher.

A spiritual parent. f

An instructor in holy writ.

An employer of priests. g
The same for peculiar rites. h

m 13 m
त्रैविद्यश्चान्दसौ (समौ)

m m
उपाध्यायो ऽध्यापको

m
(ऽय स्यान्निषेकादिहृद्) गुरुः

7. (मंत्रव्याख्याहृद्) आचार्यः

14 m
(आदेष्टा त्वध्वरे) व्रती

15 m

यष्टा (च) यजमान (श्च.)

m
(स सोमवति) दीक्षितः

One, who frequently sacrifices.

8. हव्याशीतो याजसूको

1—नृ.

2—हव.

3—वृ.

4—दो—

5—वृ.

6—नृ.

7—वृ.

8—वृ.

9—नृ.

10—वृ.

11—नृ.

12—नृ.

13—वृ.

14—नृ.

15—वृ.

a Sacrifice, study, benefaction; assisting to sacrifice, teaching, accepting alms. b Fem. प्राज्ञी. Also masc. प्रज्ञः. c And fem. क्षत्री. d Also सूरि (—नृ.). e Some disjoin the two last terms as signifying provident. f Either the natural father, or the spiritual preceptor. g One who employs them to perform a sacrifice. h For ceremonies which include the drinking of acid asclepias. Some make this term synonymous with two preceding words.

- ^{1 m}
यज्वा (तु विधिनेष्टवान्)
- ^m
(स गीयतीष्टा) स्यपतिः
- ^{2 m} ^{m b}
सोमपीतो (तु) सोमपः
- ^{3 m}
9. सर्ववेदाः (स येनेष्टोयागः सर्वस्वदक्षिणः)
- ^m
अनूचानः (प्रवचने सांगे ऽधीती)
- ^m (गुरोस्तु यः
10. लब्धानुन्नः) समादृतः
- ^{4 m}
सुत्वा (त्वभिषवे कृते)
- ^{5 m} ^{m g} ^m
आत्रांतेवासिनौ शिष्ये
- ^{m i} ^m
शैषाः प्राथमकल्पिकाः
- ^{m k}
11. (एकब्रह्मव्रताचारा मिथः) सत्रह्यचारिणः
- ^{m m} ^{6 m n}
सतीर्थ्या (श्चै) कगुरवः
- (क्षितवानग्निम्) अग्निचित्

One who sacrifices in due form.
-who does so in a certain form. a
-who has drunk the juice of acid Asclepias.
-who has bestowed all his wealth. c
-who is completely learned. d
-who has taken leave of his preceptor. e
-who has made ablutions. f
A pupil.
Novices. h
Fellow students. j
Spiritual brethren. l
A worshipper of fire. o

1-य. 2-य. 3-दस्. 4-य. 5-य. 6-य.

^a In that of the sacrifice named from *VRJHASPATI*. ^b Also सोमपाः (—पा.) ^c On the priest, employed by him for a sacrifice called *Visvājī*; at which the principal's whole property must be distributed in sacrificial fees. ^d In sacred knowledge; being conversant with the *védas* and six *védāngas*. ^e To become a householder. ^f Preparatory to the performance of a sacrifice. ^g Sing. वनेषासी (यु). ^h Students who have recently begun reading the *védas*. ⁱ Sing. शैषः ^j Pursuing together the same studies, with like austerities. ^k Sing. सत्रह्यचारो (—यु.) ^l Pupils of the same preceptor. ^m Sing. सतीर्थ्यः and सतीर्थः. ⁿ Sing. एकगुरवः. ^o One who has taken and placed or consecrated a sacrificial fire.

Traditional instruction.

Untaught knowledge.

Deliberate commencement.

A sacrifice.

The great sacraments.

An assembly or meeting.

A room in front of the offerings. f By-standers. g

Members of the assembly. Reciters of the prayers. j

12. (पारंपर्योपदेशे स्वाद्) ऐतिह्यमितिहा (ऽध्ययम्)

उपज्ञा (ज्ञानमाद्यं स्वात्)

(आत्मारंभ) उपक्रमः

13. यज्ञः सवो ऽध्वरो यागः सप्ततंतुमंसः क्रतुः
(पाठो होमश्चातिथीनां सपथ्यातर्पणं वलिः)

14. एते पंच महायज्ञा (ब्रह्मयज्ञादिनामकाः)

समव्यापरिषद्गोष्ठी सभासमिति संसदः

15. आस्थानी(क्षीवम्)आस्थानं (क्षीनपुंसक्रयोः)सदः

प्राग्वंशः (प्राग्धर्षिर्गोष्ठात्)

सदस्या विधिदर्शिनः

16. सभासदः सभासाराः सभ्याः सामाजिका(द्युते)

अध्यर्च्यद्वाटहोतारो (यजुः सामर्ग्विदः क्रम्यत्)

1 द-ह. 2 न- . 3-द. 4 गो- . 5-ह.
6-न. 7-ह. 8-ह.

^a Or ceremony in which oblations are presented. ^b Five acts of religion named the sacraments of the *Vēdas*, of the Gods, of guests, of the manes, of mundane beings : viz. 1. study of scripture ; 2. presenting of oblations to the gods ; 3. hospitable reception of guests ; 4. libation of water to the manes of ancestors ; 5. casting of food on the ground, or in water, for the gods, or for mundane beings. ^c Sing. ब्रह्मयज्ञः. ^d Sing. संसत् (—ह). ^e Sing. fem. सदाः. Neut. सदः. ^f In front of the apartment in which the intended oblations are stored ; it is allotted to the employer and his family and the by-standers. ^g Whose business it is to notice and correct mistakes. ^h Sing. सदस्यः विधिदर्शी. ⁱ Sing. सभासत् (—ह). ^j Being conversant with the several *Vēdas* respectively. ^k Sing. उवाता. Chanter of the *Sāma-vēda*. ^l Sing. होता (—ह).

17. (आग्नीव्राद्या धनैर्वाय्या) ऋत्विजो वाजका (च ते) ^{m b} ^m Officiating priest. a
^{m d} वेदिः (परिष्कृता भूमिः) ^c The altar.
ⁿ ⁿ (समे) स्थण्डिलचतवरे ^e Sacrificial ground. e
18. चमालोदूपकटकः ^m ^m A ring on the post. f
^f ^h कुम्भा (सुगहनाष्टतिः) ^g An enclosure. g
ⁿ ^{1 n} यपाग्रं तर्मे ⁱ Top of the post. i
^{2 m f k} (निर्मध्य दारुणित्व) रणि (द्वयोः) ^j Wood for lighting a fire. j
^m ^{3 m} ⁿ 19. दक्षिणाम्निर्गार्हपत्याश्वनीयौ (त्रयोऽग्नयः) ^l Three sorts of sacred fire. l

1—नृ.

2 च—.

3 गा—.

* Hired to perform the sacrifice : and denominated according to their respective officers, आग्नीव्रः (or आग्नीव्रः), &c. Sixteen such are employed under different designations. ^b Sing. ऋत्विक् (—ञ्). ^c Or spot prepared for binding the victim, or placing the vessels. ^d Also वेदी. * A spot levelled for the purpose. ^f A wooden ring on the top of the sacrificial post. Some say an iron ring at its base. ^g Round the place of sacrifice, to prevent prophane intrusion. ^h Some make this a synonymous term. Fem. सुगहना. ⁱ Of the sacrificial post (called यूपः); which is an octangular column of Bambus or of *C'hadira* wood (*Mimosa Catechu*); to which the victim is bound, to mark the conclusion of the sacrifice. ^j By the attrition of two pieces of wood. ^k अरणिः. Also fem. अरणी. ^l Severally stated : viz. दक्षिणाम्निः, a fire, taken from the consecrated one, or from a domestic fire, and placed towards the south. गार्हपत्यः, the fire perpetually maintained by a householder. आश्वनीयः, fire thence taken and prepared for receiving oblations : a consecrated fire.

The three
sacred
fires. a
Fire conse-
crated by
prayers.

(अग्नित्रयमिदं) त्रेता^f

प्रणीतः (संस्कृतो ऽनलः)^m

Sacrificial
fire. b
Sort of
sacred
fire. c

20. समूहः परिचाव्योपचाव्याव् (अग्नौ प्रयोगिणः)^{m m l m}
(यो गार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते)

21. (तच्चिन्) आनाव्यो^m

The wife
of fire. d
Prayer
uttered to
excite fire.
e

(ऽथा) ऽग्नायी स्वाहा (च) ऊतमुक्प्रिया^{f f}
(चक्) सामधेनी धाव्या (च या स्वादग्निसमिंधने^{f f}

Metre. f
A prepar-
ed oblation
for the
gods. g
Curd of
two milk
whey.

22. (गायत्री प्रमुखं) छंदः^{2 x}

(इव्यपाके) चरः (पुमान्)^m

आमिद्या(सा ऋतोष्ण्या क्षीरे स्वादधियोऽगतः)^{f h}

A leather
fan. i

23. धुवित्रं (व्यजनं तद्वद्रचितं अगचर्मना)^{n j}

a दृ—.

2—य.

a Collectively. b In general : or, as others interpret this, parti-
cular sacrificial fires. c The southern fire, taken from the house-
holder's hearth, and consecrated. d A goddess presiding over the
prayers with which burnt-offerings are made. e Used, when fuel is
put on the fire. f Measure of verse in the *Vēdas* : of various sorts ;
as गायत्री or गायत्री, 24 syllables (6×4). चच्चिन्(—च्), 28 syllables
(7×4). अहुष्टप्(—अ), 32 syllables (8×4). इहृतो, 36 syllables (9×4).
पंक्तिः, 40 syllables (10×4), &c. g Also for the manes. Some explain
it, the vessel in which oblations are prepared. h Some write आनीया.
i Made of antelope's hide ; and used to fan the sacrificial fire. j Also
धुवित्रं.

- ⁿ षड्दाⁿय्यं (सदध्याⁿय्ये)
ⁿ परमान्नं (तु) पायसः^{m n}
 24. हव्यं कथ्ये (दैवपित्रे च नो)ⁿ
^{m n} पात्रं (सुवाⁿदिकम्)
^{fd lfeff} भुवोपभञ्जु^{mfg}क्तु (नी तु) सुवे^{2fh} (भेदाः) सुचः (स्त्रियः)
 25. उपाहृतः (पशुरसौ योऽभिमन्य क्रतौ हतः)
ⁿ परंपराकं ^{n j} ग्रसनं ⁿ प्रोक्ष्यं (च बधार्थमम्)
 26. (वाच्यलिङ्गाः) प्रमीतोपसम्प्रोक्षिता (हते)
ⁿ साम्नाय्यं ^{4 n} हविर्
^{mfn} (अग्नौ तु कृतं त्रिषु) वषट्कृतम्
- Oblation of butter and curds.
 —of rice, milk, and sugar.
 Food of the gods and manes, a
 A vase or vessel. b
 Various sorts. c
 A victim. i
 Immolation.
 Slain or immolated.
 An intended oblation.
 k
 Burnt as a sacrifice. l

¹ ष—व्.² ष—व्.³ ष—व्.⁴ ष—व्.

^a Respectively, viz. हव्यं, an oblation to the gods. कथ्यं, an oblation to the manes. ^b Of any kind : including the undermentioned sorts ; besides others, as pestle and mortar, spoon, jar &c. ^c Severally named in the text. They are used in sacrifice and differ in shape : being respectively (as some describe them) round, square, semicircular, triangular, and lotus-shaped. ^d भुवा, shaped like an Indian fig-leaf (Ficus Indica) and made of the wood of Flacourtia sapida. ^e उपाहृत, a round vessel made of the wood of a holy fig tree (F. religiosa). ^f सुचः or सुचः, a semicircular vessel made of the wood of Butea (B. frondosa). ^g सुचः or fem. सुचः, a ladle of C'hadira wood (Mimosa Catechu). ^h सुक् (—व्) same with the last, though some distinguish it. ⁱ Slain, or to be slain. ^j Also ग्रसनं or ससनं. ^k The thing to be offered or sacrificed ; usually clarified butter. ^l Sacrificed in fire.

Supplemental sacrifice.

^a
Suitable to a sacrifice.

An act of sacrifice. d

-of pious liberality. e

Remains of a sacrifice or oblation. f
Gift or donation.

Obsequies of a deceased person.
Gifts in honour of the deceased.

Funeral repast. j

27. (दीक्षांते)^b ऽवबध्योⁿ (यज्ञ)

(त्रिष्व)

(ऽयं क्रतुकर्मो)^{1 n} दं

^{m f n c}
(स. त्कर्माहन्तु) यज्ञियम्

ⁿ
पूर्वं (खातादिकर्मणि)

28. अक्षतं विवसो (यज्ञशेषभोजनशेषयोः)

त्यागो विहापितं दानमुत्सर्जनं विसर्जनं

29. विश्राणनं वितरणं स्पर्शनं प्रतिपादनम्

प्रादेशनं निर्वपणम्पवर्जनम्^{3 n} हतिः

30. (अताये तदहर्दानं त्रिषु स्याद्) और्ध्वदेहिकम्

पितृदानं निवापः (स्याच्च)

^{5 n}
ह्राष्टं (तत्कर्मशास्त्रतः)

1 दृष्ट.

2 च—.

3 च—.

4 च—.

5 आच.

^a Performed to atone for any defect in the principal one. ^b Some make this a synonymous term. ^c Fem. अक्षिवा. ^d Oblation or other act of a sacrifice; or the sacrifice itself. ^e Digging a pond or well; erecting a temple or house; planting an orchard, &c. ^f Respectively, viz. अक्षतं, butter, &c. remaining of a sacrifice. विवसः, residue of food offered to the gods, to the manes, to a venerable guest, or to a spiritual parent, &c. ^g Or अक्षती. Also अक्षितिः. ^h Also और्ध्वदेहिकं, और्ध्वदेहिकं. Fem. और्ध्वदेहिकी. ⁱ And निवापः. ^j Feeding of priests and other prescribed ceremonies, in honour of ancestors.

31. ^{n b} चन्दाहार्यं ^{l n} मासिके. Monthly obsequies.
^{m n} (ऽथो ऽष्टमो ऽङ्कः) कुतपो (ऽस्त्रियाम्) Eighth hour of the day. c
^f पर्येषणा ^f परीष्टि (च्) ^f न्वेषणा (च्) ^f गवेषणा Research or inquiry. d
^{fe} 32. रुनि (स्व.) ^{2f} ध्वेषणा Request or solicitation.
^f यात्रा ^f अभिशक्तिर्याचना ^{3f} र्यना ^f Asking or begging.
^t (षट् तु त्रिष्व)
^{mfnh} र्य (मर्षार्थे) A respectful oblation. g
^{mfn i} पाद्यं (पादाय वारिणि) Water for ablution of the feet.
^{mfn j} 4 ^{mfn k} 33. (क्रमाद्) आतिथ्यातिथेये (अतिथ्यर्थे) ऽत्र साधुनि Proper for a guest.
^{mfn l} ^{mfn m} ^{5 m n} ^o (स्याद्) आवेशिक आगन्तुरतिथि (ना नृहागते) A guest.

1—क.

2 क—.

3 वा—.

4 चा—.

5 छ—.

^a Funeral repast in honour of ancestors on the day of new moon. Some restrict this to the monthly ceremonies for one recently deceased.

^b Also चन्दाहार्यं and चतुर्दश्यं. ^c Towards midday : for the day (or period of day light) comprises fifteen hours (*muhūrtas*). An offering to the manes at noon is reckoned best. ^d Especially the investigation of duty by reasoning, ^e Also रुनी. ^f The following admit the three genders. ^g Water only ; or else grass, flowers, &c. with water.

^h Fem. चर्चा. ⁱ Fem. पाद्या. ^j Fem. आतिथ्या. ^k Fem. आतिथेयी

^l Fem. आवेशिकी. ^m Likewise आगन्तुः. ⁿ Also fem. अतिथिः, or अतिथी.

^o Some include this among the synonyma.

- Worship. a 34. पूजा नमस्या ऽपचितिः सपर्या ऽर्चा ऽर्चनाः (समाः)
 Service. वरिवस्या (तु) शुश्रूषा परिचर्या (पु) पासनम्
 Roaming. b 35. व्रज्या ऽटाट्या पर्यटनं
 Perseverance in austerities. चर्या (त्वीर्यापयस्थितिः)
 Sipping. f उपस्यार्थं (स्नानं) चमनम्
 Silence. (ऽय) मौनमभाषणम्
 Order, method. 36. आनुपूर्वी (स्त्रियां) (वा) दृत् परिपाटी अनुक्रमः
 पर्याय (स्त्रियां)
 Neglect. i ऽतिपात (सु स्यात्) पर्यय उपात्ययः
 Meritorious act. j 37. नियमो व्रत (मुक्ती तज्जोपवासादि) पुण्यकम्
 A fast. उपवसं (तु) पवासो
 Discrimination. विवेकः दृयगात्मता
 Holiness. l 38. (स्याद्) ब्रह्मवर्चसं दृत्ताध्ययनर्षिर्

1—उ. 2 आ— 3 च— 4 आहृत. 5 उ— 6 —र्षि.

a Whether adoration or respect. b Likewise परिसञ्ज्ञा. c Also fem. उपासना or उपासिः. d Wandering for alms: travelling for austerities. e Also चटा and चट्टा. f Touching without swallowing. g Likewise, neut. आनुपूर्व्यं, आनुपूर्वं or आनुपूर्वकं. h And परिपाटीः. i Of what is enjoined or customary. j As fasting, &c. k Also उपोषितं, उपोषकं, जोषकं, &c. l Resulting from the study of scripture; and the observance of its injunctions.

- (^mप्रांजलिः) ^mप्रांजलिः Joining both hands while reading the *Vēdas*. a
- (^{l m}पाठे विस्मृषो) ^mब्रह्मविन्दवः Sanctified saliva. b
39. ध्यानयोगासने ^mब्रह्मासनं A holy posture. c
- ^mकश्ये ^mविधि ^mक्रमौ A sacred precept. d
- ^mमुखः (स्यात्प्रथमः कल्पो) A chief injunction. e
- ^mशुक्लप (स्तु ततो ऽधमः) A secondary one. f
40. (संस्कारपूर्वग्रहणं स्याद्) ^{n h}उपाकरणं (स्तुतेः) Holy study. g
- ^{n j}(समे तु) ^{2 n}पादग्रहणमभिवादन (मित्युभे) Obeisance. i
- ^{3 m}भिक्षुः ^{m l}परिव्राट् ^{4 m}कर्मेन्दी ^{5 m m}पाराशर्य (पि) ^{6 m}मस्करि A mendicant. k

1—नृ. 2—च. 3—ज. 4—नृ. 5—नृ. 6—नृ.

^a An act of humility, with a short prayer, at the beginning and end of a lesson : or else to mark, by the motion of the hands so joined, the accentuation, while reading the *Sāma-vēda*. ^b Drops of spittle sputtered in reading the *Vēdas*. ^c Adapted to meditation and restraint of thought : sitting with the feet raised, or with fingers intertwined, &c. ^d Practice prescribed by the *Vēdas* for the effecting of certain consequences. ^e Regarding an act of religion : as 'sacrifice with rice ;' 'strew *Kus'ā* grass.' ^f Or succedaneous : as 'for want of rice use *Nibāri* : 'for want of *Kus'ā* employ *Cās'ā* or *Durvā*.' ^g Reading of the *Vēdas* after initiation. ^h Also उपाकरणं (—नृ) and उपग्रहणं. ⁱ A bow or prostration to a person addressed by name. ^j Likewise उपसंग्रहणं. ^k One who has entered the fourth order (or that of devotion), following the rules of CARMANDA or PA'RA'S'ARYA : a *Sannyāsi*. ^l And परिव्राटकः. ^m पाराशरी or पराशरी (—नृ).

An ascetic. a	1 m	m	2 m	तपस्वी तापसः पारिकांक्षी
A holy sage. b			m m f	वाचंयमे। मुनिः
Patient of austerity.		m m		42. तपःश्लेशसहे दांते।
Religious students. c			m m d	वर्णिने। ब्रह्मचारिणः
Saints. e	m f	m		ऋषयः सत्यवचसः
An initiated householder. g		m	s h	ज्ञातक (स्वा) सवव्रती
Sages with subdued senses. i		m j m m k		43. (ये) निर्जितेन्द्रियग्रामा यतिने। यतय (स्व ते)
One, who sleeps on the bare ground. l			3 m	(यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छे ते) स्थण्डिलशास्त्र (सी)

1—नृ.

2—नृ.

3—यो. (—नृ).

* Employed in devotion and seeking spiritual wisdom. Some make these terms synonymous with the preceding. ^b Practising rigid taciturnity; devoid of passions, and serene or unruffled by pain or pleasure. ^c Practising austerity during the study of the *Vēdas*. ^d Sing. वर्षी (—नृ) and ब्रह्मचारी (—नृ). ^e Infallible. Seven classes of them are distinguished, viz. *Maharshi*, *Dēvarshi*, (as NĀRADA, &c.) *Brakmarshi*, (as CAS'YAPA, &c.), *Paramarshi*, *Can'darshi*, *S'rutarshi*, and *Rājārshi*. ^f Sing. ऋषिः or रिषिः. And fem. ऋषी, &c. ^g One, who has entered the second order, after passing through the first: having completed his noviciate, but without attaining a knowledge of the *Vēdas* (he is called *Vratasnātaca*): having attained that knowledge before the expiration of the prescribed period of study (he is termed *Vidyāsnātaca*): having completed both his studies and probation (he is named *Ubhoyasnātaca*). ^h ज्ञातकव्रती (—नृ.) and ज्ञातकव्रती. ⁱ Whose organs are restrained from all that is blamable, as VAS'ISHT'HA and others. ^j Some exclude this from the synonyma. ^k Sing. वती (—नृ) and यतिः. ^l By way of mortification.

44. ^mस्यण्डल (स्य)

(ज्य) विरजसमसः (स्यर्) ह्यातिगाः

^mपवित्रः ^mप्रयतः ^mपूतः

^{m d}पाषण्डाः ^{2 m}सर्वलिङ्गिनः

Men perfectly virtuous. a

A purified person. b

Heretics and impostors. c

45. (पालाशो दण्ड) आषाढो (वते)

^mरांम (सु. वैणवः)

^{m n}(अस्त्री) कमण्डलुः ^{f i}कुण्डी

(व्रतिनामासनं) ^{f k}टष्ठी

A student's staff. e

One cut from a Bambu. g

His water-pot, h

His cushion. j

46. ⁿअजिनं ^{3 n.}चर्म ^fहन्तिः (स्त्री)

ⁿभैक्षं (मिक्षाकदम्बकम्)

^mस्वाध्यायः ^{'m m}(स्याज्) जपः

A hide used by him. l

Aggregate of alms.

Reading or muttering of prayers.

1—जस.

2—जु.

3—जु.

^a Devoid of every bad quality ; having gained the knowledge of God, and attained beatitude in their life time : as *VYĀSA* and others.

^b Cleansed by a austerity and mortification. ^c Who assume the exteriors of the four tribes and orders ; but whose practice is in contradiction to the *Vēdas* : for example (say the Commentators) the *Baud-d'has*, &c. ^d Sing. पाषण्डः or पाखण्डः. ^e Cut from a *Palāsa* tree (*Butea frondosa*) : and used by certain ascetics on the full moon of *A'shādd'ha*. ^f Also आषाढः. ^g Borne by students with a wisp of

of *Kus'a* grass. Any other Bambu staff is named वैणवः. ^h A wooden or an earthen one. The student, as well as the ascetic in the third or fourth order, was anciently required to carry a water-pot. ⁱ Likewise कुण्डिका. ^j A seat made of *Kus'a* grass (*Poa cynosuroides*). ^k Or टष्ठी. ^l Commonly an antelope's skin. ^m Or जपः.

Religious
bathing. a

सूत्र्या ऽभिषवः सवनं (च सा)
l m f n c

An expiatory
prayer. b

47. (सर्वेनसामपध्वंसि जयं त्विष्णुं) वमर्षणम्

Half-monthly
sacrifice.
d

दश (च) पौर्णमास (च. यागो पक्षांतयोः ष्यक्)

A perpetual
duty. e

48. (शरीरसाधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म तद्) यमः

A voluntary
one. f

नियम स्तु. स यत्कर्मानित्यमागन्तुसाधनम्)

The cord
passed over
the left
shoulder. g

49. उपवीतं (यज्ञसूत्रं प्रोद्धते दक्षिणे करे)

Over the
right shoul-
der. i

प्राचोनावीत (मन्यस्मिन्)

Suspended
over the
neck.

निवीतं (कण्ठस्थितम्) .

Part of the
hand sacred
to the gods.
j

50. (अङ्गुल्यग्रे तीर्थं) देवं

1 च—

* Preparatory to a sacrifice. Also, as some explain these terms, extracting the juice of acid asclepias, and drinking it. ^b Meditated while a drop of water is held to the nose. The name (which is also that of its author) signifies expiatory : it is supposed to atone even sins in thought. ^c Fem. अवमर्षणी. ^d At the change and full of the moon, respectively : performed by persons maintaining a perpetual fire. * As veracity, &c. See MANU, Ch. 10, v. 63. ^f As pilgrimage, fasting &c. ^g And under the right arm. MANU, 2. v. 63. It is the usual mode of wearing it. ^h This general term, for the sacerdotal string, is by some made synonymous with the preceding word. ⁱ And under the left arm. It is so worn during particular ceremonies. ^j Tips of the fingers (some exclude the thumb) : See MANU, 2. v. 59.

	ⁿ (खल्पांगुल्यो मूले) कायम्	ⁿ Part of the head sacred to the creator. a
	ⁿ (मध्येऽङ्गुष्ठाङ्गुल्योः) पैतृ	—to the manes. b
	ⁿ (मूले ऋङ्गुष्ठस्य) ब्राह्मणम्	—to the <i>Vēdas</i> . c
51.	ⁿ (स्याद्) ब्रह्मभूयं ब्रह्मत्वं ब्रह्मसायुज्यं (मित्यपि)	Deified state. d
	^{n f} देवभूया (दिकं तद्वत्)	Inferior deification. e
	ⁿ छच्छं (सान्त्पनादिकम्)	Penance. g
52.	^m (संन्यासवत्यनशने पुमान्) प्राये	Fasting to die.
	^{1 m} (ऽयं) वीरहा	One who has left his sacred fire. h
	^m नटार्गिः	
	^f कुहना (लोभान्निधये र्थापयकल्पना)	Hypocrisy. i
53.	^m ब्राह्मः संस्कारहीनः (स्याद्)	An uninitiated person. j
	^m अस्वाध्याये निराकृतिः	One who has not made his studies. k

1—न.

^a To *Prajāpati*. It is the root of the two smaller fingers. ^b Between the thumb and forefinger. ^c Under the root of the thumb. ^d Becoming united with *Brahme*. ^e Becoming identified with a god. ^f देवभूयं, देवत्वं or देवसायुज्यं. ^g That called *Sāntapana* or any other : as the *Chāndrāyana* or *Prājāpatya*, &c. See MANU, 11. v. 212, &c. ^h Having extinguished or neglected it ; or having gone abroad, committing the charge of the perpetual fire to his family. ⁱ Practice of religious austerities through avarice, or from pride, &c. ^j For whom the prescribed ceremonies have not been performed : who has not received investiture. ^k Who has not duly read the *Vēdas*.

A hypocrite
or imposter.

A violator
of his vow.

One who is
asleep at
sunset, or at
sun rise. c

One married
before
his elder
brother. d
The unmarried
elder
brother.

Marriage.

Copulation.

Three human
pursuits i

Four objects. k

The same
equally potent.
The bridegroom's
friends.

^{1 m} धर्मध्वजी ^{2 m} लिंगवृत्तिर्

^{3 m} अवकीर्णी ^m क्षतव्रतः

54. (सुप्ते यस्मिन्समेति सुप्ते यस्मिन्नुदेति च
^m अंशुमान्) ^m अभिनिर्मुक्ता ऽभ्युदितौ (तौ यथाक्रमम्)

55. परिवेत्ता (ऽनुजो ऽनूढे ज्येष्ठे दारपरिग्रहात्)
^{m c} परिविव्रिन्ति (सु. तज्ज्यायान्)

^m विवाहोपयमौ (समौ)
56. (तथा) ^{6 m} परिणयोद्वाहोपयामाः ^{7 m} पाणिपीडनम् ^{n f}

^m व्ययायो ^m ग्रास्यधर्म (च) ^{n c} रतं ^{n h} निधुवनं (च सः)
57. ^{m j} त्रिवर्गो (धर्मकामार्थैश्च)

^m चतुर्वर्गः (समोक्षकैः)

ⁿ (सबलैस्तैश्च) ⁿ चतुर्भद्रं

^{m l} जग्याः (स्निग्धावरस्य ये)

1—नु. 2—त्ति. 3—नु. 4—तृ. 5—उ.
6—उ. 7—उ.

^a Who assumes the exteriors of religion for a livelihood. ^b Infringing, through incontinence, austerities begun by him. ^c Respectively. ^d This regards the first marriage. ^e Also परिवृत्तिः and परिवृत्तिः. ^f Also पाणिपीडनं, &c. ^g Also रजसं, सुरतं, and रतिः. ^h Likewise जेघनं. ⁱ Viz. duty, love, and wealth. ^j And त्रिवर्गः. ^k The three above mentioned ; and final beatitude or release from transmigration. ^l Sing. जग्यः.

CHAPTER VIII.

SECTION I.

1. ^mसर्वभित्तो ^mराजन्यो ^mबाहुजः ^{ma}क्षत्रियो ^{1m}विराट् ^{mb} ^{2m} ^m ^{3mc} ^{md} ^{me} ^m राज्ञि राट् पार्थिव क्षाभृत्प भूप महीक्षितः ^m 2. (राजा तु प्रणताशेषसामन्तः स्याद्) अधीश्वरः ^{4m} ^m चक्रवर्त्ती सार्वभौमो ^m (रूपो ऽन्यो) मण्डलेश्वरः ^m 3. येनेष्टं राजसूयेन मण्डलस्येश्वरश्च यः ^{5m} शासि यच्चाज्ञया राज्ञः स) सम्नाड् ⁿ (अथ) राजकम् ⁿ 4. राजन्यकं (च रूपति. क्षत्रियाणां गणे क्रमात्)	A man of the military tribe. A king An emperor. f A universal monarch. g Any other prince. A paramount. h An assemblage of princes. — of soldiers.

1—राज. 2—क्ष. 3—तृ. 4—नृ. 5—ज्.

^a Also क्षत्री (—नृ) and चक्षः or क्षत्रः. ^b राजा (—नृ.) ^c Likewise महीक्षित्, &c. ^d रूपः. So रूपतिः, नरपतिः, &c. ^e Also भूपालः, क्षत्रिपाल, &c. ^f Paramount over all neighbouring princes. Some make this synonymous with the following. ^g Sovereign of the earth from sea to sea. ^h A sovereign prince who has performed a *Rājāsūya* sacrifice, and exercises despotic sway over others. Or one, who has either of these qualifications.

A minister
or counsel-
lor.

Other mi-
nisters.

The king's
compani-
ons.

The priest
or chap-
lain.

The judge.

The ward-
er or port-
er.

An armed
guard.

A superin-
tendent. f

An over-
seer of a
village.

An inspec-
tor of a
district.

The trea-
surer. g

The master
of the mint.
h

The cham-
berlain. j

^{1 m} मन्त्री ^m धीरचिवो ^m ऽमात्यो

(^{m a} ऽन्ये) कर्मसचिवो (सूतः)

5. महामात्राः प्रधानानि

^{2 m} पुरोधो (स्तु) ^m पुरोहितः
^{3 m} ^{4 m}

(द्रष्टरि व्यवहाराणां) प्राङ्निवाका ऽक्षदर्शको

6. प्रतीहारे द्वारपाल दास्य द्वास्थित दर्शकाः

^m रक्षिवर्ग (स्व.) ^{5 m} नौकस्थो

(^{6 m} ऽथा) ^{7 m} ऽध्यक्षा ^m ऽध्वक्षतो (सनौ)

7. श्यायुको (ऽध्वक्षतोग्रामे)

^m गोपो (ग्रामे कुड्मरिषु)

^m भौरिकः ^m कनकाध्वक्षो

^m रूप्याध्यक्ष (स्तु) ^{mi} नैष्किकः
^m

8. (अन्तःपुरे त्वधिष्ठितः स्याद्) अन्तर्वेशिको (जनः)

1—न. 2—घस्. 3—क. 4—क. 5—अ.
6—क. 7—त.

^a कर्मसचिवः. Also जामात्यः. ^b Sing. प्रधानं,—नः. ^c Also प्रतिहारः. ^d Or द्वास्थः. Likewise द्वारी (न), द्वारिकः, द्वौवारिकः. ^e Also उपदर्शकः, and द्वास्थितदर्शकः. ^f Over any department some say, over that of receipt and disbursements. ^g Superintendent of the gold. ^h Superintendent of the silver coinage ; or of the silver in general. ⁱ Also दक्षपतिः. ^j Superintendent of the women's apartments.

- सौविहः कंचुकिनः स्थापत्वाः सौविहा (बु ते) ^m ^{mb} ^{mc} ^{md} Attendants of the wo. men. a
9. ग्रंथो वर्षवर (सुख्यौ) ^{mf} ^m A eunuch. c
- सेवकाः स्थानुजीविनः ^m ^{1 mg} ^{2 m} A servant. 3 m
- (विषयानन्तरो राजा) शत्रुः ^{n j} A foe. h
- मित्र (मृतः परम्) ^{n j} A stranger or neutral. i
10. उदासीनः (परतरः) ^m A stranger. k
- पार्श्वग्राह (सुष्ठुतः) ^m An enemy in the rear.
- रिपौ बैरि सपत्नाः ऽरि द्विद्वेष्य दुर्द्धदः ^{4 m} ^{m l} ^{m m} ^m ^{5 m} ^{6 m} ^{7 m} Any enemy.
11. द्विद् विपक्षाः ऽहिताः ऽमित्र दस्युः शात्रवः शत्रवः ^{m n} ^m ^m ^{m n} ^m ^m ^{8 m}
- अभिघातिपराः ऽरातिप्रत्यर्धिपरिपन्थिनः ^{m o} ^m ^{m p} ^{9 m} ^{10 m}
12. वयस्यः क्षिप्रः सवया ^m ^m ^{11 m} A friend and contemporary.

- 1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—पु. 5—पु. 6—
7—पु. 8—नृ. 9—नृ. 10—नृ. 11—पु.

^a Guarding the apartments of the king's women. ^b Sing. कंचुकी (—नृ.) ^c स्थापत्वाः or स्वपतिः. ^d सौविहः or सुविहः. ^e A castrated attendant. Some make the preceding synonymous with this. ^f One reads बंढः, but erroneously; for the term is बंढः and signifies impotent. ^g पार्श्वी (—नृ.). ^h A neighbouring prince; for enmity frequently arises between neighbours. ⁱ Being more distant. ^j Or मित्र. ^k Remote; showing neither friendship nor enmity. ^l बैरी (—नृ.). ^m Or सपत्न्यः. ⁿ द्विद् (—पु.). Also द्विपः (—पु.). ^o अभिघाती (नृ) or अभिघाती (—नृ) and अभिघातिः (—ति). ^p अरातिः or आरातिः.

A friend.

n a l m b 2 m

(अथ) मित्रं सखा सहृद

Friend-
ship.

सख्यं सामपदीनं (स्याद्)

Complai-
sance. c

असुरोषोऽसुवर्त्तनम्

A spy. d

13. यथार्हवर्णः प्रणिधिर्पसर्पश्चरः सशः

चार (च) गूढपुरुषश्च

Trusted ;
confiden-
tial.

(चा) सः प्रत्ययित (विषु)

An astro-
loger.

14. सांवत्सरो ज्योतिषिको दैवज्ञ गणका (वपि)

(स्युर्)मौहूर्त्तिक मौहूर्त्तं ज्ञानि कार्त्तांतिका(अपि)

A man ver-
sed in any
science.

15. तांत्विको ज्ञातसिद्धांतः

A generous
household.
er. i

सखी गृहपतिः (समौ)

A scribe.

लिपिकारोऽक्षरचनेऽक्षरचक्षु (च) लेखके

1—वि. 2—ह. 3 अ— 4 च— 5—व. 6 आप्न. 7—न. 8—न

b

* Or विष्णु. Invariably neuter : ut some vary the gender ; masc. मित्रः fem. सखा. ^b Fem. सखी. ^c The accomplishing of a desired object. Some explain this, service. ^d The two first, others say the three first, terms signify a secret agent under a disguise : and the rest an occasional emissary : or else a spy in general. ^e Or असुरोषः. ^f Fem. आप्न and प्रत्ययिता. ^g Or ज्योतिषिकः. ^h गणकः fem. गणकी. ⁱ Constantly giving alms and performing sacrifices. ^j Also सखी. ^k Or लिपिकरः. and लिपिकरः. ^l Also अक्षरचक्षुः.

16. ^{n a} लिखिता ^{n b} ऽक्षरसंस्थाने ^{f l c} लिपिर्लिखिता (रुमे लिखितौ)
^{m n d} (स्यात्) संदेशहरो दूतो
^{n e} दूत्यं (तद्भावकर्मणि)
 17. ^{m f} अध्वनीनां ^m अध्वगो ^m अध्वन्यः ^{m g} पांथः ^m पथिकः (इत्यपि)
 (स्वाम्यमात्यसद्वत्कोशराष्ट्रदुर्गवस्तानि च)
 18. ⁿ राज्याङ्गानि ^{f i} प्रकृतयः
 (पौराणां श्रेणवो ऽपि च)
 (संधिर्ना विग्रहो वानमासनं हेधमाश्रयः)
 19. ^{m l} (घट्) गुणाः
^f शक्तयः (लिखः प्रभावोत्साहमंजजाः)
 Scripture or writing.
 A messenger or ambassador.
 An embassy or message.
 A traveller.
 The requisites of regal administration.
 Including citizens.
 Six expedients of defence.
 Power.

1 लि—.

^a And लिखनं or लेखनं. ^b According to another reading (अक्षर निर्यासे), this and the preceding term are the interpretation of the two next words. ^c Likewise लिपी and लिखी. ^d Fem. दूतो. ^e And दोर्ल. ^f Fem. अध्वनीना, अध्वगा, अध्वन्या. ^g Fem. पांथा, पथिकी. Some write पथिका erroneously as others observe. Also masc. पथकः. ^h Viz. 1st. the king or lord ; 2d. his counsellor or minister ; 3d. a friend or ally ; 4th. treasure ; 5th. territory ; 6th. a strong hold ; 7th. an army. ⁱ Sing. राज्याङ्ग and प्रकृतिः. ^j Some reckon eight requisites of regal administration including the companies of citizens : others nine with the spiritual adviser, &c. ^k Severally mentioned. Viz. Pacification. War. A progress or a march. A halt or the maintaining of a post. A double resource or a stratagem. Recourse to protection. ^l Sing. गुणः an expedient. ^m Of three sorts ; as resulting from majesty, perseverance and counsel.

Threefold object. a	(^m अयः ⁿ स्वानं च ^f दृष्टिं च) त्रिवर्गो! (नीतिवेदिनाम्)
Majesty. b	20. (स) प्रतापः प्रभाव (च) यत्तेजः कोषदण्डजम्)
Four means of success.	(मेदो दण्डः साम दानमित्थं) पाव (चतुष्टयम्)
Punish- ment.	21. साहसं (तु) दमो! दण्डः
Concilia- tion.	साम सांत्वम् (अथो समौ)
Disunion.	भेदोपजापाव्
Trial or test of ho- nesty. e	उपधा (धर्मोद्येयं, त्वरोक्षणम्)
Secret. g	22. (पंच त्रिष्व.) ऽषडक्षीयो! (यसृतीयाद्युगोचरः)
Solitary, or private.	विविक्त विजान च्छन् निःशलाका (सुधा) रहः
Occurring in private.	23. रह (द्यौ) पांशु (चालिंगे) रहस्यं (तद्ववे त्रिषु)
Trust or confidence.	(समौ) विश्रब्ध विश्वासौ

1 च— 2 न्— 3 च—प. 4—ह. 5—ह. 6 च—

^a Loss, evenness and gain : or disappointment, continuance of the same state, and success : or else expenditure, equality and profit.

^b The dignity arising from treasure and forces ; and from the power of punishment : the consequent high spirit and impatience of injury.

^c In reducing the foe : viz. Sowing of dissention, chastisement, conciliation and gifts. ^d Likewise शान् (—न्) and शान्. ^e Trial of loyalty, of disinterestedness, of continence, and of intrepidity. ^f The five next terms admit the three genders.

^g Unknown to a third person. ^h Fem. विविक्ता. ⁱ छन्; or छन्दः. ^j Likewise masc. रहः (ह)

^k Fem. रहसा. ^l And विश्रब्धः.

- ^mअधो (अधो यथोचितात्) Deviation from right.
24. ^mअधो ^mन्याय ^mकल्पा (सु) ⁿदेशरूपं ⁿसमस्तसम् Propriety or fitness.
- ^{m f n}युक्तमौपयिकं ^{l m f n}लभ्यं ^{m f n}भजमाना ^{m f n}ऽभिनीत (वत्) Right, fit or proper.
25. ^{m f n}न्यायं (च त्रिषु षट्) Deliberation. a
- ^fसंप्रधारणा (तु) ⁿसमर्थनम् An order or command.
- ^mअववाद (स्तु.) ^mनिर्देशो ⁿनिदेशः ⁿशासनं (च सः) An order or command.
26. ^{f b}शिटि (च्चा) ^{2 f}च्चा (च) Continuance in the right way.
- ^fसंस्था (तु) ^fमर्जादा ^fधारणा ^fस्थितिः Offence or transgression.
- ^{3 n}आगो ^mऽपराधो ^mमंत (च) Binding.
- ^{4 n}(समे द्.) ⁿहानवन्धने Double penalty. c
27. ^mद्विपाद्यो (द्विगुणो दण्डो) Royal revenue.
- ^mभागधेयः ^{m d}करो ^mबलिः Toll. e
- ^{m n}(षट्पादित्यं) ^{m n}शुल्को (ऽस्त्री) A present. f
- ⁿप्राप्तं (तु) ⁿप्रदेशनम्

1 जो—.

2 चाच्चा.

3—स.

4 च—.

^a On the propriety or impropriety of any thing : a determination thereon. ^b Also चास्तिः. ^c Twice the prescribed fine or punishment of the offence. ^d Also कारः. ^e Or duty of customs payable at ferries, and passes. ^f Some restrict the two first terms to signify an oblation of first fruits, &c. to the gods : or a present to a friend ; and the four last an humble offering to the king, &c. ; or else a bribe ; or generally any present. Others restrict all the terms to one or other of those various senses.

	ⁿ	^{1 n}	^{2 m}	^{3 f}
	28.	उपायनमुपग्राह्यमुपहार (सुधो) पदा	^{m b}	ⁿ
A special gift. a		(यौतकादि तु यद्देवं) स दायेः हरणं (च तत्)		
Present time. c	29.	तत्काण (स्तु.) तदात्वं (स्याद्)	^{n d}	
Future time.		(उत्तरः काल) आवतिः	^{fe}	
Immediate consequence.		सांहटिकं (फलं सद्यः)	ⁿ	
Future consequence.		उद्दकः (फलमुत्तरम्)	^m	
Casual and unseen danger. f	30.	अदृष्टं (वह्नितोयादि)	ⁿ	
Obvious danger. g		दृष्टं (स्वपरचक्रजम्)	^m	
Latent danger. h		(महीभुजाम्) अहिभयं (स्वपक्षप्रभवं भवम्)	ⁿ	
Bearing of royal insignia.	31.	प्रक्रिया (त्वं) धिकारः (स्याच्)	^f	^{4 m}
A cow tail. i		चामरं (तु) प्रकीर्णकम्	^{n j}	
A throne.		वृपासनं (यत्तद् भद्रासनं)	ⁿ	
One made of gold.		सिंहासनं (तु तत्)	ⁿ	

1 च—.

2 च—.

3 च—.

4 च—.

^a As a nuptial present (यौतकं), or alms to a student on his initiation, &c. ^b Likewise सुदायः. ^c The time when an act occurs. ^d Some say indec. ^e Also masc. आवतिः. ^f As that of conflagration, inundation, &c. ^g As desolation and plunder of armies. ^h From one's own party : compared to a lurking serpent. ⁱ The tail of the Bos grunniens : used as a fan. ^j Likewise चमरं and fem. चाचरा—रो.

32. (हेमं)

^{n a} ^{l n} हर्म (खा) तपत्रं	A parasol.
^{2 n} (राज्यस्तु) वृषलक्ष्य (तत्)	A royal one. b
^m ^m भद्रकुम्भः पूर्णकुम्भे	An auspicious jar. c
^m ^f भङ्गारः कनकावुका	A golden vase.

SECTION. II.

^m ⁿ 1. निवेशः शिविरं (शंदे)	A camp. d
ⁿ ^{3 n} सज्जनं (तु) परक्षणम्	A sentry or guard.
ⁿ (हस्त्यध्वरथपादातं) सेनाङ्गं (स्याच्चतुष्टयम्)	Component part of an army. e

1 वा—.

2—वृ.

3 वृ—.

^a Or हर्म. ^b With a golden staff. ^c A golden one, filled with water from a holy place, and used in consecrating a king. ^d Some say the royal residence. ^e Four such parts are distinguished : horse, foot, elephants and cars : besides boats, buffaloes, &c.

An ele-
phant.

1 m m 2 m m m m
2. इन्ती इन्तावखो इस्ती हिरदेऽनेकपो द्विपः

m m m a m m 3 m
मत्तङ्गचो गजेऽनागः कुञ्जरो वारणः करी

m m 4 m b
3. इभः सुम्भेरभः पद्मी

The leader
of a wild
herd.

m m
यूथनाथ (स्तु) यूथपः

A rutting
elephant. c

m m
मदोत्कटो मदकलः

A young
elephant. d

m c m
कलभः करिषावकः

A furious
elephant. f

m m m
4. प्रभिन्नो गज्वितो मत्तः

An elephant
out of rut.

m m
(समाव) उद्वांत निर्मदो

g
A herd of
elephants.

m f
हासिकं गजता (वृन्दे)

A female
elephant.

f f f h
करिषी धेनुका वया

The tem-
ples.

m m i
5. गरुहः कटो

The tempe-
ral juice. j
Water emit-
ted from the
elephant's
trunk.

m n
मदो दानं

His frontal
globes. k

m m
वमयुः करशीकरः

m l
कुम्भौ (तु पिच्छौ शिरसः)

1-ज्.

2-ज्.

3-ज्.

4-ज्.

* Also नगजः. b And पद्म. c From whose temples juice is be-
ginning to flow. d Till twenty years : some restrict the term to a cub
under five years. e Fem. कलषी. f From whose temples juice is
flowing. g The juice having ceased to exude. h So इस्ती, पद्मिनी
&c. Also करेषुः वासिता, &c. i Likewise करटः. j Which exudes
when the elephant is in rut. k Lumps on his head ; which swell in
the rutting season. l Sing. कुम्भः.

- (तयोर्मध्ये) विदुः (पुमान्)^{m a} The hollow between them.
6. अवग्रहे ललाटं (स्वादु)^{m b} His forehead.
- (अपांगदेशो) निर्ध्याणंⁿ
- ईषिका (त्वक्षिक्वंटकम्)^{f c} His eyeball.
- (कर्णमूलं त) मूलिका^f Corner of his eye.
7. (अधः कुंभस्य) वाहित्यंⁿ Root of his ear.
- प्रतिमान (मधो ऽस्य यत्)ⁿ Part below the frontal globes. d
- आसनं स्क्वन्देशः (स्वात्)^m Under that ; between the tusks.
- पद्मकं विंदुजालकम्^{n g} His withers.
8. पक्षभागः पार्श्व भागो^m Marks on his face and trunk. f
- दन्तभाग (स्तु योऽग्रतः)^m His side or flank.
- (हौ पूर्वपक्षाज्जंघादिदेशौ) नात्रा ऽवरे (क्रमात्)^{1 n 2 n} His front.
9. तौ वैष्णुकम्^{n j} His shoulder and thigh. h
- आलानं बंधसंभे^{n m} Pike to drive him. i
- (ऽय) मृच्छले^{m f n l} Post to which he is secured. k
- Chain for his feet.

1—त्र.

2—र.

^a Some add विदुः. ^b Also अवग्रहः. ^c And इषिका or ईषिका. Also इषीका, &c. ^d Or rather below the protuberances, beneath the forehead, which are named नासकुंभः. ^e Where his rider sits. ^f Red, white or yellow. ^g Or पद्म. ^h The first part of his fore-leg and of his hind-leg, respectively. ⁱ A bamboo headed with iron. ^j Some read वैष्णुक. ^k Or the post and tie. ^l Fem. मृच्छला.

Z

^{ma} ⁿⁿ
अंडुको निमडो (ऽस्त्री स्याद्)

Hook to
guide him.

^{mn} ^{fb}
अंकुशो (ऽस्त्री) ऋषिः (स्त्रियाम्)

Leathern
girt.

^{fc} ^{fd} ^f
10. चूषाकस्या वरत्रा (स्त्रात्)

Dressing an
elephant. e

^f ^f
कल्पना मज्जना (समे)

His trap-
ping. f

^{fg} ^{ln} ^m ^{mh} ^{mfi}
प्रवेष्टाक्षरथं वर्णः परितोमः कुथो (हयोः)

Unfit for
riding. j

ⁿ
11. वीतं (त्वसारं इक्षप्रश्च)

An ele-
phant-
stable.

^f ^f
व्रात्री (तु) मज्जबंधनी

A horse.

^{mk} ^{ml} ^m ^m ^m ^m
घोटके पीति तुरम तुरंगं ऽश्च तुरंगमाः
^{2m} ^m ^{3m} ^m ^{mm} ^m ^{4m}

12. वाजि वाह्यं ऽर्धं मंधर्व इव सैन्धव सप्तयः

Horses of a
good breed.

^{mn} ^m
आजानेयाः कुलीनाः (स्त्रुः)

—trained
for the
manege.

^{mo} ⁵ⁿ
विनीताः साधुवाहिनः

1—आ—.

2—नृ.

3—नृ.

4—मि.

5—नृ.

^a Also अंडुकः. ^b Or ऋषिः. It is also masculine, say some: but others hold such instances of it to be erroneous. ^c Likewise वृषा and इष्या or दूष्या. ^d Also कषा. ^e Ornamenting him with minium, &c. or caparisoning him for his owner's riding. ^f Coloured woollen cloth; thrown over his back. ^g प्रवेष्टिः or प्रवेष्टी. ^h Some write परिटोमः. ⁱ Fem. कुया. Also neut. कुयं. ^j An elephant or horse unfit for war, &c. ^k And घोटः. ^l Or पीती (—नृ). Also वीतिः. ^m Fem. हयो. ⁿ Sing. आजानेवः. Also आजानेवः. ^o Sing. विनीतः.

13. ^{m b}वानावुचाः ^{m c}पारसीकाः ^mकानिजा ^{m d}वाङ्गिकाः (इवाः)
^{1 m}यवुर् ^m(अश्वो) ^mअश्वमेधीवो
^{m f}जवन ^m(स्तु) ^mजवाधिकः
 14. ^mपट्टः ^{2 m g}स्योरी
^m(सितः) ^mकर्क
^mरथ्यो ^m(वोढा रथस्य यः)
^mबालः ^mकियोरो
^{3 f}वाय्यश्वा ^{4 f}वडवा
^mवाङ्गवं ^m(मयो)
 15. ^{5 m f n h}(द्विष्वा) ^mश्वीनं ^m(यदश्वेन दिनेनै केन गम्यते)
^mकश्चं ^m(तु मध्यमश्वानां)
^fहेषा ^{f i}क्रेषा ^m(च निखनः)
 16. ^mनिगाल ^m(स्तु) ^mगलोद्देशो
^m(हृन्दे त्व) ^{6 n}अश्वीयमाश्व ^m(वत्)

Horses of certain local breeds.

A horse fit for sacrifice. e

A fleet horse ; a courser.

A pack horse.

A white horse.

A chariot-horse.

A colt.

A mare.

A stud.

A day's journey for a horse.

A horse's flank.

Neighing.

The throat.

A multitude of horses.

1 यवु. 2—नु. 3—जी. 4 च—. 5 चा—. 6 चा—.

* Of the several countries indicated : but some make the two first terms synonymous ; as also the two last. ^b So वनावुचः a horse from *Vanāyu* ; and वानावुचः one from *Vānāyu*. ^c Sing. पारसीकः or पारसीकः a Persian horse. ^d वाङ्गिकः or वाङ्गीकः. ^e Fit to be immolated at an *As'wamed'ha*.^f Some add जवनः also प्रजनी (—न). ^g Likewise स्योरी (—न), and स्योरी (—न). Some explain this strong-
^h जवानिनः—ना.—नं. ⁱ Also हृद्देशः.

A horse's
paces. a

His paces
generally.
b

His nose. c

The bit of
the bridle.

A horse's
hoof.

His tail.

A horse
rolling him-
self.

A war
chariot.

Any other
car. i

A covered
car. k

A cart.

A carriage
drawn by
oxen.

A litter.

आस्रंदिⁿतं घोरितकंⁿ रेचिⁿतं वलिⁿतं श्रुतम्ⁿ

17. (गतयो ऽस्रः पंच) धारा^f

घोणा^f (तु) प्रोथ^{m n} (मस्त्रियाम्)

कविका^{f d} (तु) खलीने^{m n e} (ऽस्त्री)

शफंⁿ (क्षीवे) खुरः^{m f} (पुमान्)

18. पुच्छो^{m n} (ऽस्त्री) लम लांगूलेⁿ बालहस्त^{n g} (श्च) बालधिः^{m h}

(त्रिषू) पाटत^{1 m f n} खुठितौ^{m f n} (पराटते सुहर्भु. वि)

19. (याने चक्रिणि युद्धार्ये) शतांगः^m स्यंदने^m रथः^m

(चसौ) पुष्परथ^{m j} (श्चक्रयानं न समराय यत)

20. कर्णीरथः^m प्रवहयं^{n l} हयनं^{n m} (च सम त्वयम्)

(क्षीवे) ऽनः शकटो^{2 n} (ऽस्त्री स्याद्)

गंदी^{f n} (कंबलिवाच्चकम्)

21. शिविका^f वाप्ययानंⁿ (स्याद्)

1—स.

2—स.

a Viz. walk, trot, moving in the longe, (some say sidling,) gallop, and vaulting ; in order, as enumerated. b Sing. धारा a pace. c Or the extremity of his snout : or one term signifies the nostril ; and the other the snout. d And कविः or कवी. e Likewise खलिनः. f And खुरः. g Or लांगूलः. h Some restrict the two last terms to signify a hairy or bushy tail. i For travelling, &c. j Also पुष्परथः. k For the conveyance of women ; but some interpret this a small covered car for diversion ; or else a litter to be borne on men's shoulders. l And प्रवहयं. m Or हयन. n Likewise गान्धी.

	^f ^f दोला प्रेखा (दिकाः स्त्रियाम्)	A ham- mock or swing. a
	^{mfn} ^{mfn} (उभौ तु) द्वैप बैवाघ्रौ (द्वीपिचर्मावृते रथे)	A car co- vered with tigerskin. c
	^{l m f n} 22. (पांडुकम्बलसंवीतः स्यंदनः) पांडुकम्बली	—with white wool- en cloth.
	^{mfn} ^{mfn} (रथे) काम्बल वाखा (द्याः कम्बलादिभिरावृते)	—with blanket or cloth, &c.
	^e 23. (त्रिषु द्वैपाद्यो)	
	^f ^f रथ्या रथकद्या (रथव्रजे)	A multi- tude of cars.
	^{2fg} ⁿ घः (स्त्री क्रीवे) यानमुखं	Fore-part of a carri- age. f
	ⁿ ^{3m} (स्वादू) रथांगमुपस्कृतः	Any part of a carri- age.
	ⁿ ⁿ 24. चक्रं रथांगं	A wheel.
	^{f h} ^m (तस्यांते) नेमिः (स्त्री स्यात्) प्रधिः (पुमान्)	Its peri- phery.
	^{fj} ^{f k} पिच्छिका नाभिर्	Its nave. i
	^m ^{m f m} अक्षायकीलके (तु द्वयोर्) अयिः	The pin of the axle. l

1—न. 2घर्. 3अ—.

* Whether for travelling or for diversion. ^b Besides other terms, as खट्वा, &c. ^c The following terms are employed adjectively. Ex. द्वैपः रथः. ^d वाखाः, covered with cloth. चार्वाः, covered with leather. खोमः, with linen. दोकूतः, with silk. ^e The foregoing are used adjectively. ^f Its pole ; or the part where the yoke is fixed. ^g Also घुरा. ^h And नेमी. ⁱ Or else the centre piece of the car itself. ^j Also पिच्छी or पिच्छः. ^k नाभिः and नाभी. ^l Or a pin at the extremity of the pole. ^m Likewise अयिः and fem. अयी.

The fender
of a carri-
age. a

^f ^{1 m}
25. रथगुम्फिकथो (ना)

The pole. b

^m ^m
श्वर (सु) युगंधरः

Bottom of a
carriage.

^{m c}
अनुकर्षो (दाव घः स्त्र)

A separate
yoke. d

^m
प्रासंगो (ना युगाद्यु.गः)

Any vehicle.
e

^{n f} ⁿ ⁿ ^{n g} ⁿ
26. (सर्वं स्त्राद्) वाहनं यानं युग्मं पत्नं (च) धारणम्

A mediate
one. h

^{m n}
(परम्परावाहनं यत्तद्) वैनीतकम् (ऽस्त्रिवाम्)

Elephant
drivers. i

27. आघोरणा हस्त्रिका हस्तारोहा निषादिनः

A chariotear.

^{3 m} ^{4 m} ^{5 m} ^m ^{6 m} ^m
निर्वन्ता प्राजिता वन्ताः सूतः क्षत्ता(च) सारथिः

^{m j} ^{m k}
28. सव्येष्ट दक्षिणस्थौ (च संज्ञा रथकुटुम्बिनः)

Warriors in
chariots.

^{m c} ^m
रथिनः स्त्रंदनारोहाः

Horsemen. l

^m ^m
अश्वारोहा (सु) सादिनः

1-व. 2-ज. 3-ह. 4-ह. 5-ह. 6-सु.

* A piece of wood encompassing it, to secure it from collision.
b Or wood to which the yoke is fixed. * Also अनुकर्षो (नृ). d For training young cattle and for similar purposes. e Horse, elephant, chariot, &c. f Also वाहनं. g And पत्नं. h As a porter carrying a litter, or a horse dragging a carriage. i Some restrict the two first terms to the keeper, and the two last to the warrior riding an elephant. j सव्येष्टा (ट्ट) सव्येष्टः (ड). k Some erroneously make the two last terms signify the carriage horses yoked right and left. l Sing. अश्वारोहः, सादी (नृ).

29. मटा योधा (य) योद्धारः ^{m m 1 m} Warriors generally.
- सेनारक्षा (स्तु.) सैनिकाः ^{m m} Guards or sentinels.
- (सेनायां समवेता ये) सैन्या (स्तु.) सैनिका (य ते) ^{m m} Arrayed troops.
30. (बलिनो ये सहस्रेण) साहस्रा (स्तु.) सहस्रिणः ^{m 2 m} A thousand strong.
- परिधिस्थः परिचरः ^{m m} A guard or attendant. a
- सेनानीर्वाहिनीपतिः ^{m 3 m} A general.
31. कंचुके वारवाणो (ऽस्त्री) ^{m m n b} Armour ; hawkberk.
- (यत्तु मध्ये सकंचुकाः) ^{4 n n} The girdle over the coat of mail.
- (वह्मन्ति तत्) सारसना ऽधिकान्गे
- (ऽय) शीर्षकम् ^m A helmet.
32. शीर्षण्य (य) शिरस्त्रे ^{n n}
- (ऽय) तनुवं वर्म दंशनम् ^{n 5 n n c} Mail.
- उरश्चदः कंकटको जागरः कवचो (ऽस्त्रियाम्) ^{m m m d m n}
33. आमुक्तः प्रतिसुक्त (य) पिनङ्ग (य) ऽपिनङ्गवत् ^{m f n m f n m f n m f n m f n} Clothed, or accoutred.
- सज्जो वर्मितः सज्जो दंशितो व्यूढकंकटः ^{m f n m f n m f n m f n m f n e} Armed or mailed.
34. (त्रिष्वामुक्तादयोः) ⁿ Multitude of soldiers mailed.
- (वर्मभृतां) कावचिकं (गण्ये)

1योद्धा— 2—नृ. 3वा— 4—नृ. 5—नृ.

a Bodyguard. b Also वाचवारः. c Or दंशनं. d And जागरः. e Or, according to a different reading, जडकंकटः.

A foot-
soldier.

^m ^m ^m ^{m a} ^{l m}
पदाति पत्तिपदग पादातिक पदातयः

35. पद्म (च) पदिक (चा)

Infantry.

(ज्य) पादातं पत्तिसंहतिः^f

A soldier by
profession. d

^m ^{m c} ^m ^m
यस्माजीवे काण्डस्पृष्टा ज्यधीया ज्यधिकाः (समाः)

Skilled in
archery.

36. द्रुतहस्तः सुप्रयोगविशिष्टः द्रुतपुख (वत्)

Unskilled ;
missing the
butt.

^{2 m} ^{3 m} ^m ^{m d} ^{m e}
अपराद्धपत्को (सौ लक्ष्याद्युत्तसायकः)

An archer
or bowman

37. धन्वी धनुष्मान् धनुष्को निषङ्गप्रक्षी धनुर्धरः

One fighting
only with
arrows.

^{4 m} ^m
(स्यात्) काण्डवां (स्तु.) काण्डौरः

A warrior
armed with
an iron-
lance.

^m ^m
यात्तौकः शक्तिहेतिकः

38. यष्टीक पारखधिकौ (यष्टिपरशुहेतिकौ)

— with a
club, or a
battle-axe. f

^m ^m
नैस्त्रिशिकौ ऽसिहेतिः (स्यात्)

— with a
sword.

^m ^m
(समौ) प्रासिक कौतिकौ

— with a
spear.

39. चर्मौ फलकपाणिः (स्यात्)

— bearing
a shield.

^{6 m} ^m
पताकी वैजयन्तिकः

A standard
bearer.

A compani-
on or fol-
lower.

^m ^m ^m ^m
अनुसवः सहाय (चा) अनुचरो ऽभिसरः (समाः)

A leader.

40. पुरोगा ज्येसरप्रष्टा ज्यतःसर पुरःसराः

1—जि. 2—न. 3—त. 4—वत्. 5—न. 6—न.

^a Also पादातः, पादातिकः and पादाविकः. ^b These and following to V. 45 inclusive, may be used adjectively. ^c Or काण्डस्पृष्टः. ^d निषङ्गो (—न). ^e अक्षी (—न). ^f Respectively. ^g Or अपसरः.

- ^m ^{1 m}
पुरोममः पुरोगामी
- ^{2 m} ^m
मन्दगामी (तु) मन्थरः Marching slow.
- ^{m a} ^{m b}
41. अंघालोऽतिजवः Marching fast.
- ^m ^m
(तुल्यौ) जंघाकरि जंघिकौ A runner or express.
- ^{3 m} ^m ^{4 m} ^{5 m} ^m ^m
तरस्वी त्वरितो वेगी प्रजवी जवने जवः
- ^m
42. जये (यः शक्यते जेतुं) Able to conquer.
जेयो (जेतव्यमात्रके) Fit for conquest.
- ^m ^{6 m}
जैत्र (सु) जेता A conqueror. c
- ^m ^m ^m
(यो गच्छत्यलं विद्विषतः प्रति)
- ^m ^m ^m
43. (सो)ऽभ्यमित्रोऽभ्यमित्रीयो (ऽप्य)ऽभ्यमित्रीण (इत्यपि) One who ably faces the foe.
- ^m ^{7 m}
जर्जस्वलः (स्याद्) जर्जस्वी (य जर्जोतिशयाम्बितः) Strong ; powerful.
- ^{8 m} ^{9 m}
44. (स्याद्) उरस्वानुरमितो Broad-chested. d
- ^m ^{m f} ^{10 m}
रथिको रथिरो रथी The owner of a car. e
- ^{m h} ^{11 m}
कामगायुनुकामीने (स्य) One who goes as he lists. g
- ^m
स्यंतीन (सुधा भयम्) One who moves much.

- 1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
6—नृ. 7—नृ. 8—नृ. 9—नृ. 10—नृ. 11—नृ.

a Or जंघिकः. b And जतिवः. c Or according to another interpretation, one who effectually faces the foe. d Some interpret this strong. e Or a person riding in a car. f Some read रथिनः ; but others condemn this variation. g Some interpret the second term, acting as he lists. h कामगामी (—नृ). Also कामगामी (—नृ).

A a

- A hero. 45. शूरो वीर (च) विद्वान्तो
 Victorious ;
 used to
 conquer.
 Skilled in
 war. जेता जिष्णु (च) जित्वरः
 सांघर्षीना (रणे साधुः)
 (शस्त्राजीवादधक्षिणु)
 An army ;
 or forces. 46. ध्वजिनी वाहिनी सेना दृतना ऽनीकिनी चक्रः
 वरुधिनी बलं सैन्यं चक्रं (च) ऽनीक (मृक्षिवाम्)
 Array of
 troops.
 Different
 forms of
 array. g 47. व्यूह (स्तु.) वलविन्यासे
 (भेदा दण्डादयो युधि)
 The rear. प्रत्यासारो व्यूहपार्ष्णिः
 Reserve. i (सैन्यदृष्टे) प्रतिपद्यः
 A platoon. 48. (एकेभैकरथा त्रयश्वा) पत्तिः (पंचपदातिका)
 Greater
 bodies. l (पत्तंग्रैस्त्रिगुणैः सर्वैः क्रमादाख्या यद्योत्तरम्)

1—ह.

- ^a Or वीरः. ^b The preceding from v. 35 admit the three genders.
^c Some write वाहिनी and add वाहना. ^d Also दृतना. ^e Or वलम्.
^f Some distinguish the four last terms from the preceding seven, as
 signifying a part or member of an army : others as signifying either
 that, or an army in general. ^g Namely दंडः in line, भोगः in column,
 वल्लुहः in a circle, चरुं दृतः in separate order (including a half moon, &c.).
 These admit various subordinate distinctions noticed in treatises on the
 art of war. ^h Or प्रत्यासारः. ⁱ A separate corps posted with the general,
 four hundred yards in the rear of the line. ^j And परिपद्यः or पतङ्गद्यः.
^k Comprising one elephant, one chariot, three horse, and five foot.
^l Increasing in geometrical progression. Three *pattis* are a *Sénāmuca* ;
 and three of these are a *Gulma*.

49. ^{n m n m f f f} सेनामुखं गुह्यं गणौ वाहिनीं दतना चन्द्रः
^{f a} अनीकिनी
^{1 f} (दशानीकिन्य) ऽशौहिष्य ^{f d} (ऽथ) सम्पदि
 A complete army. ^b
 Success or prosperity. ^c
50. ^{f f f} सम्पत्तिः त्री (च) लक्ष्मी (च)
^{f c 2 f 3 f f} विपत्तयां विपदापदौ
^{n n n 4 n g} आवुधं (तु) प्रहरणं शस्त्रमस्त्रम्
ⁿ (अथा ऽस्त्रियौ) ⁿ A weapon.
 A bow.
51. ^{m n h 5 m n 6 n i n n n} धनुश्चापौ धन्व शरासन कोदण्ड कार्मुकम्
^m दृष्यासौ (ऽय)
ⁿ (ऽय कथं स्य) काण्डपट्टं (शरासनम्) ⁿ The bow of
 KARNA.
52. ^{m n m n} (कपिध्वजस्य) गण्डीव गण्डिवौ (पुष्पपुंसकौ) ⁿ That of
 ARJUNA.

1—ली. 2—दु. 3 चापदु. 4 च— 5 चाप. 6—न.

* Consisting of (3. 7) 2, 187 elephants, as many cars, thrice as many horse, and five times as many foot; making in all 21, 870. ^b Ten times the last, or 109, 350 foot, 65, 610 horse, 21, 870 chariots, and 21, 870 elephants. ^c Increase of wealth, &c. ^d संपत् (—दु) and संपदा. * विपत्तिः. ^f Also विपदा and आपदा. ^g Some restrict the last term to a missile weapon; and the preceding term to a weapon retained in the hand. ^h Masc. धनुः (—स), or धनुः (—दु), and धनुः (—दु). Likewise fem. धनुः, &c. ⁱ धनु (—न) or धनु (—न); also masc. घना (—न).

Notched
extremity
of a bow.
Leathern
fence for
the arm.
Middle of
the bow.

(कोटिरस्या) ^{f a} ऽटनी

^{f f n b} गोधा तले (आघातवारणे)

The bow-
string.

53. ^m लस्तक (सु) ⁿ धनुर्मध्यं

^f मौर्वी ^f आ ^f शिखिनी ^m सुयः

Two atti-
tudes in
shooting. c
A butt or
mark.

(स्यात्) ⁿ प्रत्यालीढमालीढ ^{1 n} (मित्यादिस्थानपंचकम्)

54. ⁿ लक्ष्यं ⁿ लक्षं ^{n d} शरव्यं (च)

Archery.

^m शराभ्यास ⁿ उपासनम्

An arrow.

^m दृष्टक ^m वाण ^{2 m} विशिखा ^m अजिह्वा ^m खगाश्रुताः ^{3 m}

^{m e} कलख ^m मार्गण ^{m f} शराः ^{4 m} पत्नी ^m रोप ^{m f} द्रुपु (द्वयोः)

55. ^{m g} कलख ^m मार्गण शराः ^m पत्नी ^m रोप ^m द्रुपु (द्वयोः)

Iron arrows.

^{m g} प्रक्षेडना (सु) ^m नाराचाः

Feather of
an arrow.

^m पक्षो ^m बाजः

^h (त्रिषूक्षरे)

Shot, as an
arrow.

56. ^{m f n} निरस्तः (प्रहिते वाणे)

Poisoned
arrow.

^{m f n} (विषाक्ते) ^{m f n} दिग्ध ^{m f n} लिप्तकौ

^{m i} दण्डो ^{m j} पासंग ^m दण्डीर ^m निषङ्गा ^{m f} द्रुपुधि (द्वयोः)

1—आ.

2—ख.

3—घ—.

4—ज.

a And षटनिः. b तला or तल. c Out of five, viz. 1st. with left foot advanced, and right foot retired; 2d. With the knee advanced, but the left foot retired; 3d. ससपदं with both feet even; 4th. विषाखः with feet a span apart; 5th. नडल with both knees bent. d Like-
wise सरव्यं. e Also कादम्बः. f शरः or सरः. g Sing. प्रक्षेडनः नाराचः.
Also fem. प्रक्षेडना and प्रक्षेदना. h The following admit the three
genders. i दण्डः Also fem. दण्णा. j उपासंगः. Likewise अपासंगः.

57. ^{1 f} दण्डः
^{m o m m m a} खड्गे (त) निस्त्रिय चन्द्रहासा ऽसिरिद्वयः A scimitar.
^{m m m b m} कौक्षेयको मण्डलाग्रः करपालः कृपाण (वत्)
58. ^{m c} त्वरः (खड्गादिमुटौ स्थान्)
^f मेखला (तन्निबन्धनम्) A hilt or handle.
^{m n n e 2 n f} फलको (ऽस्त्री) फलं चर्म A sword knot. d
^m संग्राहो (मुष्टिरस्य यः) A shield.
59. ^{m h m m} द्रुषणे मुहुर घनौ
^{f i f h} (स्याद्) ईली करपालिका The gripe of a shield.
^{m m} भिन्दिपालः खग (सुल्यौ) A mallet. g
^m परिधः परिधातनः A cudgel. i
^{m f n m f m y o m p} 60. (द्वयोः) कुठारः स्थितिः परशु (च) परश्वधः A short arrow. l
A bludgeon. m
An axe.

१. दण्डो.

२. न.

^a रिद्विः or चट्विः. ^b Also करपालः. ^c Some add स्रः. ^d A thong or chain passing from the hilt over the wrist, to secure the sword : some say the guard of the hilt. ^e Or करं. ^f Also चर्म(—चर्म). ^g A weapon formed like a carpenter's hammer. ^h And द्रुषणः. ⁱ Some explain it a short sword ; others, a stick shaped like a sword. ^j Likewise ईली and ईलिः. ^k Also करपालिका. ^l Thrown by the hand ; or, as others explain it, shot through a tube. ^m Or a staff mounted with iron ; shaped like a pestle. ⁿ Fem. कुठारी. ^o Also परशः. ^p Likewise परश्वधः and परश्वधः.

A knife.

^{1 f} (स्वाच्) ^f कृत्वा ^f (चा) ऽसिपुत्री ^f (च) कुरिका ^f (चा)
 ऽसिवेमुका

A javelin.

61. (वा पुंसि) ^{m n} शब्दं ^m शङ्कु (नी)An iron
crow.

^{f a} सर्वसा ^{m n} तोमरो (ऽस्त्रियाम्)

A bearded
dart.

^{m b} प्रास (स्तु) ^m कुतः

Sharp edge
of a sword. c

^m कौण (स्तु स्त्रियः) ^{f d f e f f} पात्यन्त्रि कोटयः

Assembling
of a com-
plete army.62. सर्वाभिसारः ^m सर्वौघः ^m सर्वसङ्ग्रहना (र्थकः)Lustration
of arms. g

^{m h} क्षोडाभिसारो (ऽस्त्रभृतां रात्रां नीराजनाविधिः)

March to
repel an
enemy.63. (यत् सेनयाभिगमनमुरौ तद्) ^f अभिवेषनम्March of on
assailant. i

^f यात्रा ^f ब्रज्या ⁿ ऽभिनिर्व्याणं ⁿ प्रस्थानं ⁿ गमनं ^m गमः

Surround-
ing a foe.64. (स्याद्) ^m आसारः ^{n j} प्रसरणंAn army in
motion. k

ⁿ प्रचक्रं ^{3 n} चक्षिता (यैकम्)

A gallant
attack.

(अहितान् प्रत्यभीतस्य रणे वागम्) ¹ अतिक्रमः

1—यज्ञी.

2—नृ.

3—त.

^a Or सर्वसा. ^b And प्रासः. ^c Some say its point. ^d वाहिः, or वाही.
^e अत्रिः, or अत्री. ^f कोटिः or कोटी. ^g A religious ceremony on the
 19th of A's'vina, preparatory to the opening of a campaign. ^h Some
 write क्षोडाभिसारः. ⁱ Or march generally. ^j Also fem. प्रसरणी, प्रसरणिः,
 and प्रसारणी. ^k Some explain it, foraging. ^l Or चक्रिणः, for both
 readings occur.

65. ^mवैतादिका ^{1 m}बोधकराय् ^mचक्रिका ^{m c}वाण्डिका (र्थकाः) ^aAwakeners.
^m(स्युर्) ^{m c}मागधा (स्तु.) ^{m g}मगधा ^mवन्दिनः ^mस्तुतिपाठकाः ^fPanegy-
 66. ^mसंयत्तका (स्तु. समयात्संश्रामाद्निवर्त्तिनः) ^fChosen ^hsoldiers. ^h
^{m f}रेणु (ईयोः स्त्रियां) ^{f i}धूतिः ^{m j}पांशु (र्ना न द्वयो) ^{2 n k}रजः ^fDust.
 67. ^{m n}चूर्ण ^mचौदः ^lPowder. ^l
^mसमुत्पिञ्च ^mपिञ्चलौ (भयमाकुले) ^fAn army in ^fgreat disor-
^fपताका ^fवैजयन्ती (स्यात्) ⁿकेतनं ^{m n}ध्वज (मस्त्रियाम्) ⁿA flag or ⁿbanner. ⁿ
 68. (सा) ⁿवीराशंसनं (युद्धभूमिर्थातिभयप्रदा) ^fThe post of ^fdanger.
^f(अहंपूर्वमहंपूर्वमित्य) ^fहंपूर्विका (स्त्रियाम्) ⁿEmulative ⁿonset. ⁿ
 69. ^fआहोपुष्टिका (हर्षाद्या स्यात्संभावनात्मनि) ^fBoasting.

1—र.

2—र.

* Whose business it is to awaken the prince at dawn with music and song. ^b Who chant in chorus : or, as some explain this who ring bells before idols. ^c Sing. वाण्डिकः also वाण्डिकः. ^d Who recite the praises of kings in their presence. Some make this and the following synonymous. ^e Sing. मागधः or मगधः. Also मगधः. ^f Who attend on a march and chant deeds of valour. ^g Sing. वंदी (—न्तु). ^h Sworn not to recede ; and whose business is to recall fugitives. ⁱ Or धूति. Also masc. धूतिः. ^j And पांशुः. ^k Likewise masc. रजः (ज). ^l Formed by pulverizing. Some make this and the preceding synonymous. ^m Some make the two last, others the four terms, signify the ensign-staff. ⁿ Act of running forward with emulation.

Conceit of
superiority.

70. अहमहमिका (तु सा स्यात्परस्परं यो भवत्यहंकारः)
1 n na n 2 n 3 n b

Strength or
power.

द्विगुणंतरः सहे बल शौर्याणि स्याम श्रुप्ता (च)

71. शक्तिः पराक्रम प्राणौ

Great power.
c

Drink of
warriors. d

War, battle,
combat.

विक्रम (स्व) ऽतिशक्तिता

वीरपाणं (तु यत्पानं वृत्ते भाविनि वा रणे)

72. युद्धमायोधनं जन्यं प्रधानं प्रविदारणम्
n 4 n n n
अधमास्त्रादनं संख्यं समीकं साम्प्रदायिकम्
n 5 n n n f n g

73. (अस्त्रियां) समरा ऽनीक रणाः कलहविग्रहौ

सम्प्रहारा ऽभिसम्प्रात कलि संस्फोट संयुगाः

74. अभ्यामर्द्ध समाधात संग्रामा ऽभ्यागमाहवाः

समुदायः (स्त्रियः) संयत्समित्याजि समद्युधः

Close fight ;
struggle.

75. निवृद्धं वाञ्छयुद्धे

Mingled
combat.

(ऽथ) तुमुलं रणसंकुले

1—स. 2—यं. 3—न. 4—आ—. 5—आ—. 6—ख.
7—आ—. 8—वृ. 9—ति. 10—आ—. 11—वृ.

^a सङ्घः (स). Also masc. सङ्घः (ङ). ^b अङ्घ्रं (ङ) and अङ्घ्रं (ङ).
^c Or heroic valour. ^d Taken during battle for refreshment ; or before
it, to elavate courage. ^e Some admit वीरपानं. ^f Also यनीकं.
^g Or संग्रामकं. ^h Likewise संस्फोटः. ⁱ Sing. युद् (ध). ^j And तस्युत्.
Also तद्वर्त्त.

- ^f ^m **खेडा (तु) सिंहनादः (स्यात्)** War-Whoop.
- ^f ^f **(करिणां) घटना घटः** Troop of elephants. a
76. ^m **क्रन्दनं योधसंरावे** Mutual defiance of combatants. b
- ⁿ ⁿ **हृंहितं करिगर्जितम्** Roaring of elephants.
- ^m ^c **विस्फारो (धनुषः स्नानः)** Twang of a bow.
- ^m ^{1 m} **पटहाडस्वरौ (समौ)** Drum used in battle.
77. ⁿ ^m ^m **प्रसभं (तु) बलात्कारो हठो** Violence.
- ⁿ ⁿ **(ऽय) स्वलितं छलम्** Fraud ; stratagem ; circumvention.
- ^m ⁿ **अजन्यं (क्रीवम्) उत्पात उपसर्गः (समं त्वयम्)** A portent. d
78. ^f ⁿ ^m **मूर्च्छा (तु) कश्मलं मेहो (ऽय)** Fainting.
- ^m ⁿ **ज्वमर्ह (सु.) पोडनम्** Devastation.
- ⁿ **अभ्यवस्कन्दनं (त्वं) श्वासादनं** Striking to disable the foe. f
- ^m ^m **विजयो जयः** Victory.
79. ^f ^m **वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनं (च सा)** Revenge. g
- ^m ^{2 m} ^m ^{3 m} ^m ^m **प्रद्रावो ह्राव संद्राव संदावा विद्रवोद्रवः** Flight ; retreat. h
80. ⁿ **अपक्रमो ऽपयानं (च)**
- ^m **(रणे भद्रः) पराजयः** Defeat.

1—आ—.

2—उ—.

3—व—.

^a Assembled in battle. ^b Provoking each other to fight. ^c And विष्कारः. ^d As an earthquake, &c. ^e Or कश्मलं. ^f Some interpret this, facing the enemy. ^g Retaliating of an injury. ^h Some explain the first six terms, flight ; and the other two, retreat.

B b

Defeated ;
vanquished.
Missing ;
lost, having
vanished.

^{m f n} ^{m f n}
पराजित पराभूतौ (विषू)

^{m f n} ^{m f n}
नष्टतिरोहितौ

Slaughter.

^{n a} ^{n b} ⁿ ^{n c}
81. प्रमापयं निर्वह्यं निकारयं निशारनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
प्रवासनं परासनं निषूदनं निहिंसनम्
ⁿ ⁿ ^{n d} ⁿ

82. निर्वासनं संक्षपनं निर्ग्रथनम्पासनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
निस्वह्यं निहननं क्षणं परिवर्जनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
83. निर्वापयं विशसनं मारयं प्रतिघातनम्

ⁿ ⁿ ⁿ ^{2 n}
उद्वासन प्रमथन क्रयनोऽजासनानि (च)

^m ^m ^m ^m ^{3 m} ^m
84. चाबंभ पिञ्ज विशर घातोऽन्वय वधा (अपि)

Death.

^{f e} ^m ^m ^m ^m ^m
(स्यात्) पंचता कालधर्मोद्दिष्टात्, प्रत्ययेऽत्ययः

^m ^m ^{m f i} ^{4 n} ^{m n}
85. अन्तो नाशोऽ(द्वयोर्)क्षत्युर्मरयं निधनोऽस्त्रियाम्

Dead : hav-
ing expired.

^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
परासु प्राप्तपंचत्व परेत प्रेत संस्थिताः

^{m f n} ^{m f n}
86. क्षत प्रमोतौ (विष्वेते)

A funeral
pile. g

^f ^f ^f
चिता चित्वा चितिः (स्त्रियाम्)

1क्ष—.

2क्ष—न.

3क्ष—.

4क्ष—.

* Some add प्रमापनं. b Or निर्वह्यं. c And विशारयं. d Some read निर्गन्धनं. e Likewise पंचत्व. f Also neut. क्षत्यु. Likewise क्षतं and fem. क्षतिः. Or a place prepared for burning a body.

^{m n} कवंधो (ऽस्त्री क्रियायुक्तमपमूर्द्धकलेवरम्)	A headless trunk.
ⁿ 87. श्मशानं (स्यात्) पितृवनं	A cemetery.
^{m n} कुणपः शवम् (अस्त्रियाम्)	A dead body.
^{m 1 m f d} प्रग्रहोपग्रहौ बंधां	A prisoner
^f कारा (स्याद्) बंधनालये	A prison or jail.
^{2 m} 88. (पुंसि मूढम्) ऽसवः प्राणा (श्चैवं)	Breath. e
^{m f} जीवो, ऽसुधारणम्	Life.
^{n g} आयुर्जीवितकालो (ना)	Age ; duration of life.
^{m n} ओवातजीवनौषधम्	Drug to revive the dead.

१ छ—द्व.

२ असु.

३ जी—.

^a Or the place where bodies are burnt. ^b Also पितृकाननं, पितृवसतिः, &c. ^c Or any one (man or beast) confined. ^d Sing. बन्दिः or बन्दी. ^e Inspiration and respiration of five sorts (See book 1. ch. 1.) collectively pl. असवः. But, if one be meant, sing. असुः. ^f Also fem. जीवा and neut. जीवनं. ^g आयुः (—स्) or masc. आयुः (—यु).

CHAPTER IX.

Men of the third tribe. a	^m 1. ^m उरथा ^m ऊरजा ^m अर्या ^{l m b} वैश्या ^{m c} भूमिस्पृशौ ^m विशः
Livelihood ; profession.	^m ^f ^f ^f ^{2 n} ⁿ आजीवो जीविका वार्ता वृत्तिर्वर्त्तन जीवने
Various pro- fessions. d	^m ⁿ ^{n g} 2. (स्त्रियां) कृषिः पाशुपाल्यं वाणिज्यं (चेति वृत्तयः)
Service.	^f ^{3 f} सेवा खट्वृत्तिर्
Agricul- ture.	^{n f} ^f अवृतं कृषिर्
Gleaning.	^{n g} ^{4 n} उच्छृण्वं (त्वं) तम्
Alms solici- ted ; or un- solicited. h	ⁿ ⁿ 3. (द्वे याचितायाचितयोर्व यासंख्यं) वृत्ता वृत्ते
Traffic ; commerce.	ⁿ ^m सत्यावृतं वणिग्भावः
Debt.	ⁿ ⁿ (स्याद्) ऋणं पर्युदंचनम्

1—य.

2व—.

3—त्ति.

4वृत्त.

^a Of the class of merchants and husbandmen. ^b भूमिस्पृश (—य).
^c Sing. ऋट (—य). ^d Severally stated : viz. husbandry, pasture and
 merchandize. ^e And fem. वणिग्वा. ^f Some read अवृतं. ^g Also उच्छ-
 र्वं. Likewise उच्छृः or उच्छृ gathering of grains ; and श्र्वं gleaning
 ears of corn. ^h Severally stated, in their order.

4. उद्धारे^m

उद्यमयोग (स्तु.) कुसीदं^{m a} दृष्टिजीविका^f
 (याचनप्राप्तं) याचितकंⁿ
 (नियमाद्) आपमित्यकम्ⁿ

Profession
of usury.A thing bor-
rowed for
use. bObtained by
barter.

5. उत्तमर्णा ऽधमर्णौ (द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात्)

कुसीदिको^m बाहुषिको^m बृद्धप्राजोव (च) बाहुषिः^m

Creditor
and deb-
tor. c

A usurer.

6. क्षेताजीवः कर्षक (च) क्षषिक (च) क्षषीवखः

(क्षेत्रं) वैहेयशालेयं (ब्रोहिशाख्युद्भवोचितम्)

A husband-
man.(Field) fit
for corn and
rice. e

7. यव्यं यवक्ष्यं यष्टिक्यं (यवादिभवनं हि यत्)

तिस्रं तैलीन (बन्धापोमाणुभंगादि. क्षूपता)

—producing
barley, &c. f—producing
sesamum,
&c. g—fit for
other grain ;
as pulse, &c. h

8. मौन्नोनं कौद्रवीणा. (दिशेषधान्योद्भवोचितम्)

वीजाकृतं (द्व) मक्षष्टं

(Land)
ploughed af-
ter sowing.

1८—.

* And कुषीदं or कुषीदं. ^b Commodatum. ^c Severally mentioned. These and the following to v. 10. admit the three genders. ^d Or कर्षकः. ^e Severally. ^f Respectively for barley, forced rice, and quick-growing rice. ^g So बाहुष्यं, बाहुषीणं, producing black kidney beans (Phaseolus radiatus). चव्यं, क्षौन्नोनं, growing linseed. क्षष्यं, क्षष्यवीनं, bearing panic. अन्धं, भांगीनं, yielding hemp. ^h Severally ; fit for kidney beans (Phaseolus max and mungo), or for Paspalum (P. frumentaceum). So क्षौन्नवीनं fit for Dolichos biflorus. क्षष्यवीनं fit for chick peas, &c.

Land any
how plough-
ed or tilled.

m f n a m f n m f n

सीत्थं कृष्टं (च) इत्थं (वत्)

Thrice
ploughed.

m f n m f n m f n m f n

9. त्रिगुणाकृतं तृतीयाकृतं त्रिहल्यं त्रिसीत्थं (मपि तस्मिन्)

Twice
ploughed.

m f n b

m f n c

द्विगुणाकृते (तु सर्वं पूर्वं) सञ्जाकृतं (मपोह)

Sown with
certain mea-
sures of
seed. d

m f n 1 m f n

10. (द्रोणाढकादिवापादौ) द्रौणिकाढकिका (दयः)

m f n

(खारौवापस्तु) खारीक

^e
(उत्तमर्णादवक्षिषु)

m n m n

A field.
A multitude
of fields.

11. (पुन्यपुंसकयोर्) वप्रः केदारः क्षेतम्

(अस्य तु)

केदारकं (स्यात्) केदार्यंⁿ क्षेत्रंⁿ केदारिकंⁿ (गणे)

Clods of
earth. g

12. खोटानि लेटवः (पुंसि)

m h

m i

A harrow.

कोटिशो खोटभेदनः

n j n n k

A goad.

प्राजनं तोदनं तोत्रं

n

2 n

A spade or
hoe.

खनितमवदारणम्

1 आ— 2 अ—

a Or शीत्थं. b So द्वितीयाकृतं, द्विहल्यं, द्विशीत्थं. c Also संजाकृतं. d Or capable of containing so much. Thus द्रौणिकः, (fem. द्रौणा and द्रौणिकी); holding one *Dro'na*. आढकिकः, आढकीनः, (fem. आढको, आढकीना), holding one *A'd'h'aca*. So प्रास्थिकः, holding one *Prost'ha* and कौटवकः, holding one *Cudava*. But खारीकः, holding one *C'ha'ri*. e The foregoing from v. 5. admit the three genders. f Also केदारं. g Sing खोट and लेटुः. h Or कोटिशः. i Likewise खोटनः and लेटनः. j And प्रवयथं. k Or तोत्रं.

13. दातं खवितम्

A sickle.

आबंधो योत्रं योक्तम्

The tie of the yoke. a

(अथो) फलं

The body of the plough. b

निरीषं ब्रूटकं

फालः छधिको

The plough-share. c

लाङ्गलं हलम्

A plough.

14. गोदरायं (च) सौरो

(इथ) शय्या (स्त्री) युगकीलकः

The pin of the yoke.

ईषा लाङ्गलदण्डः (स्वात्)

The pole or shaft of the plough.

सीता लाङ्गपद्धतिः

A furrow.

15. (पुंसि) मेघिः (खले) दाह न्यस्तं यत्पशुबंधने

Post of the threshing floor. k

आशु व्रीहिः पाटलः (स्वात्)

Rice ripening in the rains.

सितशूक यवौ (समौ)

Barley.

16. तोका (सु, तत्र हरिते)

Green or unripe barley.

a With which the ox is yoked to the plough : or with which the yoke is fastened to the plough. b The wood, exclusive of the pole and share. c Some read हलं, and make it explanatory. d Or निरीषं. e Some make the preceding terms synonymous with these. f Or छधिकः. Also fem. छधिका. g And masc. हलः. h Or शीरः. i Likewise ईषा. j And सीता. k Round which cattle turn to tread out the grain. l Some unite the terms, आशुव्रीहिः. m Also पाटलिः. n And सितशूकः.

Peas. a	^m कलाय (सु.) ^{m b} सतीलकः
	^m हरेणु ^m खण्डिकौ (चाखिन्)
Sort of grain. c	^m कोरदूष (सु.) ^{m d} कोद्रवः
Lentil. e	17. ^m मङ्गल्यको ^{m f} मसुरो
Sort of kidney bean. g	^{m h} (ऽय) मयुष्ठक ^{m i} मपष्ठकौ
	^m वनसुन्न
Mustard seed. j	^{m k} सरिषे (तु हौ) ^{m l} तन्तुभ ^{m m} कदम्बकौ
The white sort. n	18. ^m सिद्धार्य (सु) पु धवलो
Wheat.	^m गोधूमः ^{m o} सुमनः (समौ)
Half ripe barley. p	^m (स्याद्) यावक (सु.) ^{l m q} कल्लाषथ
Chick pea. r	^m चणको ^{m s} हरिमंथकः

1—घ.

a Some writers distinguish the three first terms as names of three kinds of pulse. b Or सतीलः. Also सीतीनकः or सतीनकः and सातीनकः. c Paspalum frumentaceum, Koen. or P. Kora, Willd. d And कुद्रवः. e Ervum lens or Cicer lens. f Or मसुरः. Also fem. मसुरा, वसुरा. g Phaseolus lobatus. h And सुकुष्ठकः or सुद्रवकः. Also मकुष्ठक. i And मयुष्ठकः or मपष्ठकः. Likewise मयुष्ठकः. j Sinapis dichotoma, Roxb. k Or सरिषपः. l And तन्तुः. m Also कटुखेहः. n Sinapis glauca, Roxb. o Also सुमनाः (—नसः) p Interpretations differ greatly : some make this awnless barley ; others forced rice (Bo'r) ; others again, different species of Phaseolus, (Rājama'sha), or of Dolichos (Culat'ha). q Or कल्लाषः. r Cicer arietinum. Some erroneously make these synonymous with the preceding ; others, with Chī'naca, Panicum Pilosum, Roxb. s And हरिमंथकः.

19. (द्वौ तिले) तिलपेज (च) तिलपिञ्ज (च) निष्पले) ^{m m c f f f d} Barren sesamum. a
- श्वः शुभाभिनने राजिका कृष्णकासुरी ^{f f f} Black mustard. b
20. (स्त्रियौ) कङ्कु प्रियङ्गू (द्वे) ^{f f} Panick seed. c
- पतसौ (स्याद्) उमा शुमा ^{f 1 f} Lin ; and linseed. g
- मातुलानी (तु) मङ्गायां ^f Hemp. h
- ब्रीहिभेद (स्त्र) ऽणुः (पुमान्) ^{m m} China'. i
21. किंशारः शस्यशूकं (स्यात्) ^{m m} Beard of corn.
- कणिशं शस्यमश्वरी ^{m n j f} Ear or spike.
- धान्यं ब्रीहिः सस्यकरिः ^{n m m} Corn or rice.
- सस्यो. गुच्छ (शृणादिनः) ^{m m k} Clump of grass, &c.
22. नाडी नालं (च) काण्डो. (ऽस्य) ^{f n 1 m} Stalk or culm.
- पलालो (ऽस्त्री स निष्पलः) ^{m n} Straw.
- कण्डूरो बुसं (क्षीवे) ^{m n m} Chaff.
- (धान्यत्वचि पुमां) स्तु.षः ^{2 m n} Husk of rice or corn.

1 अंगा.

१ हूष.

^a Bearing no blossom ; or its seed containing no oil. ^b Sinapis Ramosa, Roxb. ^c Or **जुताभिजनः**. ^d **बासुरी** or **बसुरी**. ^e Panicum Italicum. ^f **कंसुः** or **कंगूः** and **प्रियंगुः**. ^g Linum usitatissimum. Some confound this with *San'a* (Crotalaria Juncea). ^h Cannabis Sativa. But other interpretations are stated ; and some confound it with linseed, and others with Crotalaria. ⁱ Panicum pilosum, Roxb. But other interpretations are also given. ^j And **कथिषं**. ^k Or **युत्सः**. ^l Also **नाडी**, and **नाहं**. ^m Or **बधं**. ⁿ Or **तध**.

An awn.	23. ^{m n} श्रुको (ऽस्त्री सत्त्वा तीक्ष्णाग्रे)
A legume or pod.	^{f a} शमी ^{f a} सिम्बा ^b (विष्. क्षरे)
Stored, as grain. c	^{m f n 1 m f n d} अहमावसितं (धान्यं)
Threshed out and win- nowed.	^{m f n} पूतं (तु) ^{m f n} बडलीक्षतम्
Grain in pods. e	24. (भाषादयः) शमीधान्ये
Bearded. corn. f	ⁿ श्रुकधान्य (यवादयः)
Rice. g	^{2 m} शालयः (कलमाद्या च षष्ठिकाद्या च पुंस्त्वमी) ^b
Wild grains. i	25. ^{m n} दृणधान्यानि नीवाराः
Coix. j	^{f k} (स्त्री) गवेडुर्गवेधुका ^{3 f}
A pestle for cleaning rice.	^{m n} अयोग्रं ^{m n 1} सुसले (ऽस्त्री स्याद्)
A mortar.	^{4 n} उदूखलमूलखलम्

1—आ. 2 घालि. 3 ग— 4 द—.

^a Also शिंवा and शिंभिः. ^b The following admit the three genders.
^c After cleaning it ; some say, before. ^d Also अवसितं. ^e As peas
and other pulse. ^f As barley, wheat, &c. ^g Of two classes : white
rice, &c. growing in deep water ; or red rice, &c. requiring only a
moist soil. ^h The above-mentioned names of species of corn and
pulse are masculine. ⁱ Growing with little or with no culture : viz.
नीवारः, wild rice. Besides other kinds ; as य्वाषाकः Panicum fru-
mentaceum, Roxb. ^j Coix barbata, Roxb. ^k And गवेधुः or गवेडुका.
^l Likewise सुखलः.

26. ^{n m n a} प्रष्कोटनं मूर्ध्नि (मृत्को) ^{f b m} चालनी तित्तः (पुमान्) ^{m c m} स्यूत प्रसेवौ
- ^{m m c} कारखाल पिटी ^{m m c} कठ किलिञ्चकौ
27. (समानौ) ^{1 f n m n} रसवत्था नृ पाकस्थान महानसे
- ^{m g} पौरोगव (सदध्यक्षः) ^{m m h} सूपकारा (स्तु) बह्ववाः
28. ^{m m m m m} आरालिका आंधसिकाः स्रदा औदनिका गुणाः
- ^{m m m i j} आपूपिकः कांदविको भक्ष्यकारः (इमे त्रिषु)
- ^{n k n l 2 f f m 3 f n} 29. अश्वन्तमुद्धानमधिश्रयणी सुस्त्रिरन्तिका
- ^{f 4 f 5 f} अङ्गारधानिका ऽङ्गारशक्य (पि) हसम्य (पि)

A winnowing basket.

A sieve or cribble.

A sack.

A granary.

A mat. f

A kitchen.

Overseer of the kitchen.

Cooks.

A baker.

A furnace or fire-place.

A portable furnace.

1—तो. 2—च. 3—अ. 4—टी. 5—नी.

^a Or सूर्य. ^b Also neut. चालन. ^c Likewise स्रोतः and सूनः or स्रोतः. ^d Constructed of bamboos : some say, a basket to hold grain. ^e Also पिटकः or पेटकः. ^f Or else a screen made of grass ; or a twist of straw. ^g This and the following admit the variation of gender. ^h Some restrict these two first terms to mean one who prepares sauces, &c. ⁱ Or भक्ष्यकारः. ^j The preceding are used adjectively. ^k And अश्वन्. ^l उद्धानं and उद्धार्यं or उद्धारं. ^m Also चल्ली. ⁿ अन्तिका or अन्दिकाः.

1f

30. हसन्य (प्य)

A fire
brand. a

(ऽय न स्त्री स्याद्) अङ्गारो ऽलातमुष्णकम्

A frying
pan.

(स्त्रीषे) ऽम्बरीषं आद्गो (ना)

An iron
plate or
pan. c

कन्दु (र्वा) खेदनी (स्त्रियाम्)

A jar.

31. अलिच्छरः (स्यान्) मणिकं

A pitcher.

कर्कश्यालुर्गलन्तिका

A pot.

पिठरः स्यात्यथा कुण्डं

A waterpot.

कलश (स्तु. त्रिषु द्वयोः)

32. घटः कुट निपाव्

A lid.

(अस्त्री) सरावो बर्द्धमानकः

A seether
or boiler.

ऋजीषं पिष्टपचनं

A goblet. m

कंसो (ऽस्त्री) पानमाजनम्

1—नी.

2—री.

3—ग—.

4 निप.

*Whether burning or extinguished ; but some interpret the first term, charcoal ; and the two last, half burnt wood. ^b: And अम्बरीषं.
^c Some make this and the preceding synonymous. ^d Or अलंजरः.
^e आलः and अलुः or आदः. ^f Also fem. पिठरी. ^g स्यास्त्री and neut. स्यासं.
^h उखा or—उषा. ⁱ Or fem. कुण्डी. ^j Or कलसः. Fem कलसिः,—सी,—
 चिः, or—घी. Neut. कलसं—घं. ^k And सरावः. ^l Also ऋजीषं. ^m A
 metallic vessel to drink in. ⁿ Or कंसः. Also कंसं.

33. कुबः (^f छत्तेः खेहपात्र^m)
 (^{n a} सैवाल्पा^{n m n}) कुतपः (ⁿ पुमान्ⁿ)
 (^f सर्वम्^{f b}) आवपनं ^{f c} भाण्डं पात्राऽमत्रे (ⁿ चⁿ) भाजनम्
 A leather bottle for oil.
 A small one.
 Any vessel.
34. दर्विः ^f कम्बिः ^{f b} खजाका (^{f c} च स्यात्)
 तद्वृ^{m f} ह्री^{1 m} रहस्तकः
 (ⁿ चस्त्रीⁿ) शाकं ^{2 m d} हरितकं शिथुर्
 (ⁿ अस्यⁿ तु नाडिका)
 A ladle or spoon.
 A wooden ladle.
 A potherb.
 Its stalk.
35. कण्डम्ब (^m च^m) कण्डम्ब (^m च^m)
 वेसवार^{m c} उपस्करः
 तित्तिⁿ ङ्गीक (^{m n} चⁿ) चुक्र (ⁿ चⁿ) टट्याणम्
 (ⁿ चयⁿ) वेसुजम्
 A condiment.
 Acid seasoning.
 Pepper.
36. मरौचं^{n f} कोलकंⁿ छणामषणं^{n g} धर्मपत्तनम्ⁿ
 जीरके^m जरणे^m ऽजाजी कणाः
 (ⁿ छणोⁿ तु जीरके)
 Cumin.
 Calo'aji. h
37. सुषवी^{f i} कारवी^f दृष्वी^f दृथुः^{3 f} कालोपकुक्षिका^{4 f}
 चार्द्रकंⁿ शङ्खवेरं^m (ⁿ स्वादू)
 (ⁿ चय^f) छत्रा^m वितुषकम्
 Ginger.
 Coriander.

¹दा—.

²—पु.

³कावा.

⁴च—.

^a Some include this in the interpretation. ^b Also दर्वी and कम्बी.

^c Likewise masc. खजः. ^d Or शिथुः. ^e Also वेसवारः or वेसवारः.

^f Or जरिचं. ^g जमणं and चमणं. ^h Nigella Indica, Roxb. ⁱ सुषवी and सुषवी.

38. कुस्तुम्ब^{na} (च) धन्याकम्^{nb}
 Dry ginger (चय) शुण्ठी मण्डीषधम्^{fc nd}
 (स्त्रीनपुंसकयोर्) विश्वं नागरं विश्वभेषजम्^{fne n f n}
 Sour gruel. 39. चारनालक सौवीर कुञ्जाषा ऽभिषुतानि (च)
 चवन्तिसोम धन्यान्ध कुञ्जलानि (च) काञ्चिके^{n n 3n ng}
 Assa foetida. 40. सचक्षवेधि जतुकं वाङ्मिकं हिङ्गु रामठम्^{n h m n ni}
 तत्पत्नी कारवी पृथ्वी वायिका कवरो पृथुः^{fj f f fk fl f}
 Hingupatri. 41. निशाङ्गा काञ्चनी पीता हरिद्रा वरवर्णिनी^{f m f f f}
 Turmeric. 42. सामुद्रं (यत्तु) खवणमञ्जीवं वसिरं (सु तत्)
 Sea salt. 43. सैन्धवो (ऽस्त्री) शितशिवं माणिमन्ध (सु) सिंधुजे^{n n p n q n}
 Rock salt.

1—च.

2—न.

3—स.

^a Likewise तन्मूत्र, and fem. कुस्तुमूरी and तन्मूरी. ^b Also धान्यकं. धनिकं, धनीयकं, धनेयकं, धान्यं and fem. धन्या. ^c Or शुण्ठिः. ^d Also fem. मण्डीषधी. ^e Fem. विन्दा. ^f Or कुञ्जासः, कुञ्जाषः and कुञ्जाषाभिषुतं. ^g Also काञ्चिकं or काञ्चनीकं and fem. काञ्चिका. ^h Or वाङ्मिकं. ⁱ And रमठं. ^j That is हिङ्गुपत्नी. But some read त्वक्पत्नी. ^k Or वायिका. ^l Also कवरी. ^m And निशा or other terms signifying night. ⁿ चवन्ति or चवन्ति. ^o Also वसिरं. ^p And शितशिवं शीतशिवं or शीतशिवं and शितशिवं. ^q Also माणिमन्धं.

- ^{n b} ⁿ
 रौमकं वसुकं
 Another sort. a
ⁿ ⁿ ⁿ
 पाक्यं विड (व्) कृतके (द्वयम्)
 Factitious salt, c
 43. सौवर्चले ऽक्षरचके
ⁿ
 तिलकं (तत्र मेचके)
 The same: black. d
^f ⁿ ^f
 मत्पण्डी फाणितं (खण्डविकारौ)
 Raw sugar. e
^f ^f
 शर्करा सिता
 Refined sugar. g
 44. कूचिका क्षीरविद्यतिः (स्याद्)
 Inspissated milk.
^f
 रसाणा (तु) मर्जिता
 Curds with sugar and spices.
ⁿ ⁿ
 (स्यात्) तेमनं (तु) निष्ठानं
 Sauce or condiment.
ⁱ
 (त्रिलिङ्गा वासितावधेः)
 45. शूलाकृतं भट्टितं (स्याच्) कूल्यं
 Roasted on a spit.
^{f n} ^{m f n}
 जल्यं (तु) पैठरम्
 Boiled in a caldron.

¹ नृत्त्य.

^a The same with *Sa'mbhar* salt, denominated *Raumaca*, as some say, from a mountain of salt called *Ruma'*; or, as others affirm, from a river or lake of the same name. ^b Also रोच'. ^c Obtained by boiling clay found on the sea shore; or other earth impregnated with salt. Some remark, that the two first terms are names of different kinds of salt which are equally factitious. ^d This appears to be the same with black salt or *Vit' alavana*: a factitious salt containing sulphur. ^e The first term signifies granulated sugar; and the second inspissated juice of sugarcane. ^f Some, making this one of the exhibited terms, state three synonyma of syrup. ^g Clayed: others say, candied. ^h And कूचिका. ⁱ The following to v. 46 admit the three genders.

Dressed-	^{m f n} 1 ^{m f n} प्रणीतमुपसंपन्नं
Seasoned.	^{m f n} प्रयस्तं (स्यात्) ^{m f n} सुसंस्कृतम्
Sauce mixed with rice-gruel. a	^{m f n} 46. (स्यात्) पिच्छिखं (तु) विजिखं ^{m f n b}
Strained.	^{m f n} सुदृष्टं शोधितं (समे) ^{m f n}
Bland, soft.	^{m f n} चिक्खयं मखणं स्निग्धं ^{m f n}
Scented.	(तुल्ये) भावित वासिते ^{m f n} ^{m f n c}
Food half dressed. d	ⁿ 47. आपन्नः पौलिरभ्युषो. ^m 2 ^{m e}
Fried grain.	^m लाजाः (पुंभुन्नि चा) ^{m pl. f} क्षतम् ^{n g}
Rice, &c. flattened.	^m दृयुकः (स्याच्) चिपिटको. ^{m h}
Fried barley or rice.	^{f pl.} घाना (दृष्टयवे स्त्रियाम्)
Cake.	^m 48. पूपोऽपूपः पिष्टकः (स्यात्) ^m
—mixed with curds.	^{m i} करंभो ^{3 m pl.} दधिसक्तवः

1—.

2—.

3—क्तु.

a Or else any sauce, or condiment, with gravy ; otherwise explained moist split pulse. b Also विजिनं and विज्जनं or विजयिनं. c The foregoing are used adjectively. d To be eaten from the hand ; some say bread ; others, green barley fried. e Also अभ्युषः and अभ्युषः. f Or fem. लाजा. g Or, as some read, masc. pl. क्षताः. This is explained by others, whole rice. h And चिपिटः or चिपुटः. Likewise चिटः, &c. i Also करंभ.

- ^{f a} ^{n n b} ^{n l m n} ^m
 भिस्त्रा (स्त्री)भक्तमन्त्रो ऽम्भोदनेऽ(स्त्री)दीदिविः Boiled rice.
- ^{f c} ^f
 49. भिस्त्रा दग्धिका The same scorched.
- ^{m n}
 (सुवरसाग्रे) मण्ड (मुखियाम्) Scum.
- ^m ^{2 m} ^{m d}
 मासराचाम बिस्रावा (मण्डे भक्तसमुद्रवे) Scum of boiled rice.
- ^f ^{3 f} ^f ^f ^f
 50. ववायू.ष्ठिका आणा विलेयी तरसा (च सा) Rice gruel.
- ^{m f n}
 गव्यं (त्रिषु गवां सर्वं) Belonging to a cow.
- ^{4 f n} ^{5 m n}
 गोविद्धोमय (मुखियाम्) Cowdung.
- ^{m n}
 51. (सकुशुष्कं) करीषो (स्त्री) Dry cow-dung.
- ⁿ ⁿ ^{6 n}
 दुग्धं क्षीरं पयः (समम्) Milk.
- ⁿ
 पयस्य (माज्यदध्यादि) Prepared from milk. e
- ^{n f}
 त्रस्थं (दधि घनेतरत्) Thin or diluted curds.
- ⁿ ^{7 n} ^{8 f} ^{9 f}
 52. दृतमाज्यं हविः सर्पिर् Clarified butter.
- ⁿ ⁿ
 नवनीतं नवोद्धृतम् Fresh butter.

1 क्षी.—. 2 क्षा.—. 3 क्ष.—. 4—क्ष. 5 गो.—.
 6—क्ष. 7 क्षा.—. 8—क्ष. 9—क्ष.

a One writes भिस्त्रा. b कव्यः (च). c And भिस्त्रा or भिस्त्रा, भिस्त्रा, भिस्त्रा. d Likewise बिस्रावः. e Butter, curds, &c. f Also दध्या and दध्या. Some read दध्या, and interpret it floating curds.

D d

Butter of
yesterday's
milk. a

Butter-
milk.

—with pro-
portions of
water.

Whey of
curds.

Milk of a
cow which
lately calv-
ed. f

Hunger.

A mouthful.

Drinking
together.

Eating to-
gether.

Thirst.

Food.

(तत्तु) हैवंगवीनं (यत् क्षोभोदोदोद्भवं दृतम्)

53. दण्डाहतं काशयेव मुरिष्ट (मपि) गोरसः

तद्रं (चु) दध्निभूयितं (पादास्वर्द्धास्वनिर्जलम्)

54. (मखंडं दधिभवं) मस्तु

पीयूषो (ऽभिनवं पयः)

अथनाया कुमुदा क्षुद्र

ग्रास (स्तु.) कवला (ऽर्थकः)

55. सपीतिः (क्षी) तुल्यपानं

सग्धिः (क्षी) सहभोजनम्

उदन्त्या (तु) पिपासा तट् तर्जे

जग्धि (स्तु.) भोजनम्

56. जेमनं लेप आहारो मिश्रो न्याद (इत्यपि)

1 क—.

2 उ—तु.

3—ध.

4—स.

5—ह.

* Some explain it butter from new milk. ^b Or काशयेव. ^c With a fourth part of water. ^d With an equal part of water. ^e Without water. ^f Within the first seven days. ^g Also पेयूषः—पं and पीयूष. Some make the last signify milk after the seventh day from the cow's calving. ^h क्षुद्र (—ध). Also क्षुद्रा. ⁱ Or तट्पा. Also तट्पा. Or जग्धनं. ^k Likewise मिश्रः.

ⁿ ⁿ ^f
सौहित्यं तर्पणं दक्षिः

Satiety.

^f ^b ⁿ
फेलाभुक्तसमुच्चिन्नम्

Oats, leavings. a

ⁱ ⁱ ⁱ ^{1 i 2 i} ⁱ
57. कामं प्रकामं पर्याप्तं निकामेष्टं यथेष्टितम्

Voluntarily.

^m ^m ^m ^{mc} ^{3 m d} ^m
गोपे गोपाल गोसंख गोधुगमौर वधुवाः

Herdsman.

^{ne}
58. (गोमहिष्यादिकं) पादबन्धनं

Stock of cattle.

^m
(द्वौ) गवीश्वरे

Owner of kine.

^{4 m} ^{5 m}
गोमान् गोमी

ⁿ ^{af} ^m
गोकुल (गु) गोघनं (स्याद्) गवां व्रजः

A herd.

^{6 m f n g}
59. (त्रिष्या) श्रितंगवीनं (तन्नावो यत्नाश्रिताः पुरा)

Formerly grazed by cattle.

^m ^h ^m ^m ^m
उक्षाभद्रो बलीवर्दः अक्षभो वृक्षभो वृक्षः

A bull or ox.

^{7 m i} ^m ^{8 m}
60. अनङ्गान् सौरभेयो गौर्

ⁿ
(उक्षासंहतिर्) आशकम्

A herd of oxen.

^f ^f
गव्या गोत्रा (गवां)

A herd of kine.

ⁿ ⁿ
(वत्सधेनोर्) वात्सक धेनुके

—of calves, and milch-cows. i

1—अं. 2 दृष्टं. 3 आ— 4—द्व. 5—नृ.
6 आ— 7—द्वृ. 8 गो.

^a Left at the meal; or, otherwise interpreted, dropped from the mouth. ^b And फेलिः. Also masc. फेलक. ^c गोधुक् (ह्). Also गोदुहः. ^d Or अक्षोरः. ^e Or, according to a different reading, वाद्वं. ^f Some add घनं, as a synonymous term. ^g आश्रितंगवीनः, ना, नं; or अश्रितंगवीनः, ना, नं. Also अश्रितंगवीनः, ना, नं, where cattle have dwelt. ^h And बलीवर्दः or बलीवर्दः. ⁱ Fem. अनङ्गाङ्गी and अनङ्गुङ्गी. ^j Respectively.

A large bull
or ox.

61. (वृषो महान्) महोच्चः (स्याद्)

An old
bull.

वृद्धोच्च (स्तु.) जरङ्गकः

A bullock.

(सत्यम् सच्चा) जातोच्चः

A new-
born calf.

(सद्योजातस्तु) तर्प्यकः

A calf.

62. वृद्धत्करि (स्तु.) वत्सः (स्याद्)

A steer.

दस्य वत्सतरो (समौ)

One fit to
be set free.

चार्षभ्यः (वृद्धतायोग्यः)

A bull at
liberty.

वृद्धो गोपति रिट्चदः

A bull's
shoulder.

63. (स्कन्धप्रदेशस्तु.) वहः

His dew-
lap.

साक्षा (तु) गवकम्बकः

An ox, with
a rein
through his
nose.

(स्यान्) नक्षित (स्तु.) नस्योतः

Young cat-
tle in train-
ing.

प्रवृत्ताद् युगपार्श्वकः

Cattle yok-
ed, &c. g

64. (युगदीनाम् वोढारो) युग्य प्रासंभ्य शकटाः

Ploughman;
plough-cat-
tle, &c. h

(खनति तेन तद्बोढा ज्योदं) हाखिक सैरिकौ

Cattle for
burden.

65. धुर्वहे धुर्व धौरेय धुरीणाः (स) धुरंधरः

1—ति.

2 द—.

3—ट.

* Fem. जरङ्गको. b Or वृद्धत्करिः. c And वृद्धः or वृद्धः. d Also वृद्धः. e प्रवृत्ताद् (च). f Or युगपार्श्वकः. g Respectively; one yoked, or one in training with a frame on his neck, or one trained to draught. h The third acceptation of both terms is 'of or belonging to a plough.' i Or धुर्वधरः.

- (उमाव्) एकधुरीण^m कधुरादे^{1m} कधुरावहे^{2m}
66. (सतु) सर्वधुरीणः^m (स्याद्योवै) सर्वधुरावहः^m
माहेयी^f सौरभेयी^f गोहृत्ता^f माता^{3f} (च) शृङ्गिणी^f A cow.
67. अर्जुन्यग्रा रोहिणी^f (स्याद्)
(उत्तमा गोषु) नैचिकी^{fa} An excellent one.
68. (वर्णादिभेदात्. आः स्तुः) श्वकी^{fb} धवला^f (इयः)
द्विहायनी^f द्विवर्षा^f (गौर)
एकाब्दा^f (त्वे) कशायनी^{6f} —one year old.
69. चतुर्ब्दा^f चतुर्वीयसी^f
(एवं) त्र्यब्दा^f त्रिहायनी^f —three years old.
वशा^f बन्धा^f A barren cow.
- स्वतोका^{fc} (तु) खवन्नर्भा^{fc}
(इय) सन्धिनी^f A cow miscarried by accident. One which has gone to the bull. d
70. (आक्रांता वृषभेणा)
(इय) वेहन्नर्भा^{7f} पचातिनी^{8f} Miscarrying from going unseasonably.

1 ए—र.

2 ए—.

3 उक्ता.

4—नी.

5 क—.

6 ए—.

7—वृ.

8 न—.

* Also नीचिकी or नीचिका and निचिकी. ^b Likewise श्वकी and धवली. Also त्र्यब्दा, black. कपिका, tawny. Or distinguished by other circumstances, as क्षुब्धा and पाचनी, short; लम्बकर्णी, with long ears; वक्रशृङ्गी, with crooked horns, &c. ^c And स्वतोका. ^d Some interpret it, a cow with calf.

Fit for the
bull.

^f ^{1f}
कात्यापसर्वा (प्रजने)

A pregnant
heifer. a

^f ^{1f}
प्रभौही वासगर्भिणी

A tractable
cow.

71. (स्वाद) चचण्डी (तु) सुकरा

A cow bear-
ing many
calves.

^f ^{1f}
वज्रसूतिः परेष्टु का

^f ^{f b}
चिरसूता वज्रवणी

One, which
has lately
calved.

^f ^{1f}
धेनुः (स्वान्) नवसूतिका

Easily milk-
ed.

72. सुव्रता सुखसन्धोद्या

with a large
udder.

^f ^{1f}
पीनोष्ठी पीवरसनी

Yielding a
draught of
milk.

^f ^{1f}
द्रोणशीरा द्रोणदुषा

Standing at
the dairy. d

^f ^{1f}
धेनुष्या (वन्धके स्विता)

Calving
every year.

73. समांसर्मीना (सा यैव प्रतिवर्षं प्रसूयते)

An udder

^{2 n e} ⁿ
उध (स्तु. क्षीवम्) आपीनं

A pillar. f

^m ^m
(समौ) शिवक कीलकौ

A rope or
cord. g

^{3 f n h} ⁿ
74. (नपुंसि) दाम संदानं

A string or
tie. i

^f ^{f i}
पशुरज्जु (स्तु.) दामनी

1—उ—

2—उ—

3—जु—

^a Or a cow with calf for the first time. ^b Likewise वज्रवणी, and वज्रविणी, or चवज्रवणी. Also वज्रवणी, &c. ^c सुखसन्धोद्या. ^d Some interpret this a cow pledged. ^e Also उधः and क्षीवः. ^f For cows to rub themselves upon; or, otherwise interpreted, for tying cows or calves. ^g To which cows are tied; or a string to bind a cow's hind-legs when milked. ^h Fem. दाया (यन्) or दाया (या). ⁱ For binding the legs of cattle, or for tying the cattle themselves. ^j Likewise सावनी and बंधनी.

^m ^{ma} ^m ^m ^m
वैशाख मन्त्र मन्त्रान मन्त्रानो मन्त्रदण्डके

^m ^m
75. कुठरो दण्डविष्णुभे

^f ^f
मन्त्रनी गर्गरी (समे)

^m ^m ^m ^m
उष्ट्रे कमेलक मय महाकाः

^m ^m
करभः शिशुः

^{1 m}
76. (करभाः स्युः) श्वंखलका (दारवैः पादबंधनैः)

^f ^f
अजा जागी

^{m f} ^{m g} ^m ^{m h} ^m
स्तुभः च्छाग वख च्छगलका अजे

^{m i} ^{2 m} ^{3 m} ^{4 m} ^m ^{5 m} ^{m j}
77. मेदोः रभोः रणोः गायमेध दृष्टाय एतकाः

ⁿ ^{6 n} ^{7 n}
(उष्ट्रो रभान् एन्दे स्थाद्) औष्ट्रकै रभकाजकम्

^{8 m} ^m ^{m m} ^m ^m
78. चक्रीवन्त (स्युः) बालेया रासभा गर्हभाः खराः

^{m n} ^m ^m ^{m o} ^{9 m}
वैदेहकः सार्धवाहे नैगमे वाणिजो वाणिकः

^m ^{10 m} ^m
79. पुष्पाजीवे (स्या) पणिकः क्रयविक्रयिक (स्य सः)

A churning-stick.

A post, round which its string winds, b

A churn.

A camel.

A young one, d.

Young camels clogged, e

A she-goat.

A he-goat.

A ram.

Herd of camels ; flock of sheep and goats, k

Asses, l

A trader.

1—काः.. 2—उ— 3—उ— 4—अ— 5—बि.

6—चौ— 7—चा— 8—दू— 9—ज— 10—जा—

^a मन्त्रा (—नु). ^b Or else the lid of the churn, contrived to support the stick. ^c Also कुठरः. ^d Or any young animal. ^e With wooden rings on their feet. ^f Also तभः and खभः or शुभः. ^g जागः or जग. ^h जगल and जागलः. ⁱ Or मेदः. ^j Masc. एतकः. Fem. एतकाः. ^k Respectively. ^l Sing. चक्रीवान्, बाले दः, &c. ^m Also रासभः. ⁿ Or वैदेहः. ^o And वाणिजः or वाणिजिकः. Also वाणिजः.

A vender.	^{1 m} विक्रेता (स्याद्) ^m विक्रयिकः
A buyer.	^m ^m क्रायक क्रायकौ (समै!)
Traffic.	^{a a} 80. बाणिज्यं (तु) ^f बाणिज्या (स्यान्)
Price.	ⁿ ^m ^{2 m} मूल्यं वक्तुः! (प्य) वक्तवः
Capital ; principal.	^{f b} ^{m n} ⁿ नीवी परिपणं मूलधनं
Gain, profit.	^m ^m लाभो (ऽधिकं) फलम्
Barter.	^{n c} ^{m d} ^m ^{m e} 81. परिदानं परीवर्त्तो नैमेय निमया (वपि)
A deposit.	^m ^{3 m} (पुमान्) उपनिधि न्यासः
The return of it.	^{n f} प्रतिदानं (तदर्थ्यणम्)
Exposed for sale.	^{m f n} 82. (क्रये प्रसारितं) क्रय्यं
Purchasable.	^{m f n} ^{m f n} क्रय्यं क्रेतव्य (मात्रके)
Vendible.	^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^g विक्रयं पणितव्यं (च) पण्य (क्रय्यादयस्त्रिषु)
Ratification of a bargain.	^{m h} ^m ^f 83. (क्रीवे) सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः (स्त्रियाम्)

1—ह.

२ च—.

३ न्या—.

^a Or बाणिज्यं. ^b And नीविः. ^c Some read प्रतिदानं. ^d And परिवर्त्तो. ^e Likewise नैमेयः, निमयः and निमिजयः. ^f Some read परिदानं. ^g The foregoing admit the three genders. ^h Also fem. सत्यापना.

^m ^m
विपणो विक्रयः

Contract of
sale.

^a
(संख्याः संख्ये स्यादथ त्रिषु
^b

Numerals.

84. विंशत्याद्याः सहैकत्वे सर्वाः संख्येयसंख्ययोः

^c
संख्यायै द्विवक्तृत्वे स्तः तासु चानवतेः क्षियः

85. पंक्तेः शतसहस्रादिक्रमाद्विशगुणोत्तरम्)

ⁿ ^c ⁿ ⁿ ¹ ⁿ
चौतवं द्रुपयं पात्र (मिति) माना (धकं त्रयम्)

Measure.

86. (मानं) तृणा ऽङ्गुलिप्रत्यैर्

Of three
sorts, f

² ^m ^h
(गुच्छाः पक्षा) क्षमापकः

A Ma'sha, g

^m ^m ⁿ
(ते षोडशा) ऽथ कर्षो (ऽस्त्री)

Sixteen
times as
much.

ⁿ
पक्षं (कर्षचतुष्टयम्)

Four times
the last.

^m ⁿ ^m ⁿ
87. सुवर्णं विसौ (हेम्नो ऽप्ते)

A karsha of
gold.

कुशविश (सु तत्पत्ते)

A pala of
gold.

1—व.

2 चा—.

^a Numerals, from 1 to 18, agree in gender with the subject numbered. ^b Other numerals, (19) 20, &c. are singular; but may be dual or plural, if used distributively, Ex. विंशती, two scores. ^c The numerals, 20 to 90, are invariably feminine. ^d Numeration proceeds in decuple proportion. ^e Also चौवर्त. ^f By weight, measure of length, and measure of capacity. ^g Equal to five rettis or seeds of the abrus precatorius. ^h Also वापः or वासः.

E o

100 *Panas*.

तुषा (क्षिवां पक्षयतं)

Twenty
times as
much.
Ten times
the last.

भारः (स्याद्विंशतितुषा)

88. आचितं (दशभाराः सुः)

A cartload.

(शाकटो भार) आचितः

A *karsha* of
silver. b

कार्षापणः कार्षिकः (स्यात्)

A *pana* of
copper. d

(कार्षिके ताजिके) पणः

Various
measures of
capacity. e

89. (अस्त्रियाम्) पाढक द्रोणौ खारी वाणे निजुंचकः

कुडवः प्रस्य (इत्याद्याः परिमाणार्थकाः पृथक्)

A quarter.

90. पाद (खारीयो मागः स्याद्)

A part,
share, or
portion.
Substance,
thing or
wealth.

अंश भागौ (तु) वण्टकः

द्रव्यं विचिं स्थापतेयं रिक्थयक्थं धनं वसु

Wrought
and un-
wrought
gold, &c. k

91. हिरण्यं द्रविणं युग्म मर्धं रै विभवा (अपि)

(स्यात्) कोय (च) हिरण्यं (च हेमरूपे कृताकृते)

1 क—.

2 क—.

^a Likewise *भरः*. ^b Same with *पुराणः*, equivalent to 16 *Panas* of cowries. ^c Some add *कार्षापणः*. ^d Equivalent to 80 cowries. ^e Severally, viz. 4 *A'd'hacas* = 1 *Drōna*; and — 16 D. = 1 *C'hārti*. Also 20 D. = 1 *Kumbha*; and 10 C. = 1 *Vāha*. Some state $\frac{Ch.}{4} = 1$ *Māni*. $\frac{M.}{4} = 1$ *Drōna*. $\frac{D.}{4} = 1$ *A'd'haca*. $\frac{A.}{4} = 1$ *Prast'ha*. $\frac{P.}{4} = 1$ *Kudava*. $\frac{C.}{4} = 1$ *Nicunchaca*. ^f Also fem. *पाढकी* and *पादकिवा*. ^g Likewise *खारि*; and masc. *खारः*. ^h And *कुडवः* or *कुडपः*. ⁱ Or *अंशः*. ^j Masc. nom. *राः* (रै). ^k Some disjoin the terms; *कोय*, wrought gold; *हिरण्यं*, unwrought silver. ^l And *कोयः* or *कोवः*.

92. (ताभ्यां वद्व्यक्त) कुप्य^{na} Base metals.
 रूप्यं^{na} (तद् वमाहृतम्) Bullion.
 नाभ्यतं मरकतमृगगर्भं^{na 1 na} हरिन्मणिः^m An emerald.
 93. शोण्यरत्नं^{na} लोहितकः^m पद्मरागे^m A ruby.
 (ऽयं मौक्तिकम्^{na}) A pearl.
 सुक्ता^f
 (ऽयं विद्रुमः^m (पुंसि) प्रवालं^{m na} (पुंनपुंसकम्) Coral.
 94. रत्नं^{na m f b} मणि^m (इयोर्यमजातो सुक्तादिके ऽपि च) Any gem.
 स्वर्णं^{na} सुवर्णं^{na} कनकं^{na} हरिण्यं^{na} हेमं² चाटकम्^{na} Gold.
 95. तपनीयं^{na} श्यातकुंभं^{na c} गाङ्गेयं^{na} भस्मं^{na} कर्बुरम्^{na}
 चामीकरं^{na} जातरूपं^{na} महारजतं^{na} कांचने^{na}
 96. रूप्यं^{na} कार्त्तस्वरं^{na} जाम्बूनदमृष्टापदो^{5 m a g} (ऽस्त्रिवाम्)
 (अशंकारं^{na} सुवर्णं^{na} वच्^{na} छृङ्गीकनकं^{na h} (मित्स्वदः)^{na} Gold for ornaments.
 97. दुर्बर्णं^{na} रजतं^{na} रूप्यं^{na} खर्जूरं^{na} श्वेतं^{na} (मित्स्वपि) Silver.

1 च—.

2—नृ.

3—नृ.

4 च—.

5 इ—.

^a Or अकुप्यं. ^b Also fem. नखी. ^c Or श्यातकुंभं. ^d Also भस्म.
^e And कर्बुरं. Likewise कर्बुरं. ^f Or रूप्यं. ^g Some divide the
 terms: शङ्खी or शङ्खिः (also neut. शङ्खि) and कनकं. ^h Or खर्जूरं.

- Brass. ^{f a} ^{m n b} रीतिः (क्षियाम्) चारकूटे (न क्षियाम्)
- Copper. ^m (अथ) ताम्रकम्
98. ^{n c} ⁿ ^{n d} ⁿ ^{n e} शुक्लं चोष्णमुष्णं दृष्टं वरिष्ठोद्भवाणि (च)
- Iron. ^{m n f} ⁿ ⁿ ⁿ ^{l n g} ^{n h} लोहेऽस्त्री यस्मिन् तीक्ष्णं पिष्टं कासायसाऽयसी
99. ^{m n} अयस्यसारे
- Rust of iron. ^{m n} ^{n i} (अथ) मरुदूरं सिंहान (मृषि तन्मले)
- Any thing metallic. Wrought iron; bar iron. ^{m j} (अथ) स्थापनसं) लौहं
- (विकारक. यसः) कुयी
- Glass. ^m ^m 100. चारः काचे
- Quicksilver. ^m ^m ^{m n} ^{m n k} (अथ) चपले रसः सूत (च) पारदे
- Buffalo's horn. ⁿ यवसं (माहिषं शृङ्गम्)
- Talc. ⁿ ^{2 n} ⁿ यस्मिन् गिरिजाऽमले
- Antimony. 101. ⁿ ⁿ ^{n f} ⁿ स्रोतोच्चन (न्तु) सौवीरं कापोताच्चनयामुने
- Blue vitriol. ^{n m} ⁿ ⁿ ⁿ तुल्याच्चनं शिखिग्रीवं वितुलक मयूरके

1—स.

2 ज.

^a Also रीती. And neut. रीत्यं. ^b Likewise चारः. ^c Or शुक्लं.
^d And दृष्टं. ^e उद्भवं, उद्भवं or चोद्भवं. ^f And लोहं or लोहाः.
^g Likewise यस्मिन्. ^h अथ (स्). Also आवसं. ⁱ And पिष्टाय, or सिंहाय,
 सिंहाय. ^j And लोहं. ^k Also पारतः, or पारः. ^l And कपोताच्चनं
^m Also तुल्यं.

102. कर्परी हार्षिका (कायोद्भवं) तुल्यं^{f b f "} Collyrium. a
 रसाञ्जनम्["] Another
 sort. c
 रसगर्भं तार्क्ष्यैशं^{" "}
 गंधाञ्जलि (तु) गन्धकः^{l n m d} Sulphur.
103. सौगंधिक (च)^{m e}
 चक्षुष्य कुसाल्यौ (तु) कुसल्यिका^{f 2 f f g} A blue stone
 used as a
 collyrium. f
 रौतिपुष्यं पुष्यकेतु मौष्यकं कुसुमाञ्जनम्^{" " n h n i} Calx of
 brass.
 पिञ्जरं पीतकं ताक्षमाणं (च) हरिताक्षके^{" " " n j "} Yellow or-
 piment.
 गैरेयमूर्ध्नि गिरिजमृद्भाज (च) शिवाजतु^{" 3 n " 4 n "} Red chalk.
 क^{m m l m m m m n}
105. बोध गंधरस प्राण पिण्ड गोप रसाः (समाः)["] Myrrh.

1—जु.

2—हो.

3—क—.

4—क—.

* Extracted from Amomum Zanthorhizon, Roxb. ^b Some grammarians include this in the synonyma of blue vitriol. Medical authors write it कर्परी or कर्पूरं, and make it a distinct sort of collyrium. ^c Some join this article with the preceding, omitting कर्परी from the synonyma: this agrees with the medical books. ^d And गन्धकः. ^e Or सौगंधिकः. ^f Some make these three terms synonymous with the following. ^g And कुसल्यौ. Likewise कुसल्यौ. ^h And पुष्यकं. ⁱ Also पुष्यकाञ्जनं. ^j चार्क्ष्यैशं or चार्क्ष्यं. Also चार्क्ष्यं. ^k According to a different explanation, bitumen. ^l Or रसगर्भः. ^m And गोपः. Also पिण्डगोपः. ⁿ Or चक्षुः. Also मोक्षचक्षुः.

- Cuttle fish
bone. ^{ma mb m} दिण्डीरो ऽम्बिकाफः फेनः ^{" "}
- Minium, or
red lead. ^{" " " l n c} सिन्दूरं नागसंभवम्
- Lead. 106. नाग सीसक वीनेट वम्राधि ^{" " "}
- Tin. ^{" "} तपु पिञ्चटम् ^{" d}
- Cotton. ^{" "} रंग वंगे ^{m 2 m c} (ऽय) पिचुसुखो
- Safflower ;
carthamus. ^{" "} (ऽय) कमखोत्तरम्
107. (स्यात्) कुडंभं वट्टिशिखं महारजन (मित्यपि) ^{" " "}
- A woollen
blanket. ^{" "} मेवकम्बल जर्पाहः ^{" "}
- Hare's or
rabbit's
hair. ^{" "} शयोर्थं शयलोमनि ^{" "}
- Honey. 108. मधु चौद्रं माजिका (हि) ^{" " 4 n}
- Wax. ^{" "} मधुच्छिष्टं (ठ) सिक्वकं ^{" "}
- Red arsenic. ^{f t f f g f} मनःशिखा मनोगुप्ता मनोद्धा नागजिहिका
- Nitre ; salt-
petre. 109. नैपाखौ कुनटीगोखा ^{f f h f i}
- ^{" "} यवच्छारी यवाग्रजः ^{" "}

1—प्र.

2 त्व.

3—वृ.

4—क.

* दिण्डीरोः or पिण्डीरोः. Also दिण्डिरः. ^b Or सङ्ग्रहेनः. * Some read वधं. Also तप. ^d Some include the two first terms with the preceding, as names of lead. ^e And पिचसः. Also पिचुत्तः or त्वरपिचुः. ^f Likewise मनःशिखा. Also masc. मनःशिखः. ^g And मनोद्धा. ^h Some read कुचटी or कुनटी. ⁱ Some make the last term the name of a different species ; and the two preceding terms, its explanation.

पात्रो^m

(ज्य) सर्जिकाचारः कापोतः सुखवर्चकः^{na m m}

Natron ; alkali.

110. सौवर्चलं (स्याद्) रचकं^{n b}

त्वक्क्षीरा वंशरोचना^{f fc}

Manna of bamboos.

शिशुजं श्वेतमरिचं^{n n}

Seed of morunga. d

मोरटं (सुखमैश्वर्यम्)ⁿ

Root of sugarcane.

111. ग्रन्थिकं पिप्पलीमूलं चटिकाशिर (इत्यपि)^{n n l n e}

Root of long pepper.

गोक्षोमी भृतकेयो (ना)^{f m}

Root of sweet flag.

पलाङ्गं रक्तचन्दनम्^{n n}

Red-wood.

112. त्रिकटुमूत्रचथं त्र्योषं^{n n g n}

Three spices. f

त्रिफला (तु) फलत्रिकम्^{f h n}

Three myrobalans.

1—ह.

^a Or सर्जिकाचारः. Also सर्जिका and चारः. ^b Some disjoin the two last terms, and make them names of Borax. ^c Or वंशरोचना. ^d Of Hyperanthera or Guilandina morunga. ^e And चटिकाशिरः (रु). Or masc. चटिकाशिरः (र). Also चटका and चिरः. ^f Black pepper, dry ginger and long pepper. ^g Or मूत्रचथं. ^h And त्रिफली or त्रिफला.

CHAPTER X.

Men of the fourth tribe.	^{m a} 1. ^m नूद्रा (चा) ^m ऽवरवर्णा (च) ^m वृषला (च) ^m जषन्वजाः
Men of mix- ed origin. b	^m (आचण्डालान्तु) ^m संकीर्णा (अव्यष्ट करणादयः)
A scride. c	^m 2. (नूद्राविशो हा) ^m करणो
A physi- cian. d	^m ^m ऽव्यष्टे (वैश्वादिजन्मनोः)
An <i>Ugra</i> . e	^m (नूद्रा क्षत्रिययोर्) ^m उग्रो
A bard. f	^m मागधः (क्षत्रियाविशोः)
A <i>Ma'hishya</i> . g	^m 3. माहिष्यो (ऽर्धक्षत्रिययोः)
A <i>Kshattri</i> . h	^{1 m} क्षत्ता (अनूद्रवोः सुतः)
A chari- oteer. i	^m (ब्राह्मणा क्षत्रियात्) ^m सुतः
A trader. j	^m (तस्यां वैदेहको (विशः))

१—४.

- ^a Sing. नूद्रः, &c. ^b From the intermarriages of the other tribes.
^c Or man of a class which sprung from the 3d and 4th tribes.
^d Sprung from the 1st and 3rd tribes. ^e From the 2d and 4th.
^f From the 3d and 2d. ^g From the 2d and 3d classes. ^h From the
4th and 3d. ⁱ From the 2d and 1st. ^j From the 3d and 1st.

4. रथकार (सु माहिष्यात् करण्यं यस्य संभवः) ^m ^{m b} A car-maker.
- (स्याच्)चाण्डाल(सु जनितो ब्राह्मण्यं वृषलेन यः) ^{m c} ^{1 m} ^{A Chan-} ^{da'la. a}
5. कारुः शिल्पी ^{m f d} An artisan.
- (संहतैर्लौक्योः) श्रेणिः (सजातिभिः) ^{m e} ^{2 m f} A company of artists.
- कुलकः (स्यात्) कुलश्रेष्ठे ^m ^m One eminent by birth.
- मालाकार (सु) मालिकः ^m ^m A florist.
6. कुम्भकारः कुलावः (स्यात्) ^m ^m A potter.
- पलगण्ड (सु) लेपकः ^m ^m A bricklayer or plasterer.
- तन्तुवायः कुबिन्दः (स्यात्) ^{m g} ^{m h} A weaver.
- तन्तुवाय (स्तु) सौचिकः ^m ^m A taylor.
7. रङ्गाजीव चित्रकारः ^m ^{3 m} A painter.
- शकमार्जो सिंघावकः ^m ^m An armourer.
- पादूक्षत्र्मकारः (स्याद्) ^{4 m i} ^{5 m j} A shoemaker.
- व्योकारो लोहकारकः ^m ^m An iron-smith. k.
8. नाडीन्मसः स्वर्णकारः कलादेः रुक्मकारके ^m ^m ^{m l} ^m A goldsmith.

1—मृ.

2—मृ.

3 चि—.

4—रु.

5 च—.

^a Sprung from the 4th and 1st tribes. ^b Also चण्डालः. ^c Likewise fem. कारुः. ^d Also fem. श्रेणी. ^e Or कुलिकः. ^f Likewise कुलः and श्रेणी. ^g And तन्तुवायः or तन्तुवायः. Also तन्तुवायः. ^h Or कुबिन्दः. ⁱ Or पादुक्षत्र्म. ^j Also चक्रार्मः. ^k Some separate the terms as severally signifying a founder and a smith. ^l Or कलादः.

13. माईङ्गिका मौरजिका:

Players on drums.

पाणिवादा (स्तु.) पाणिवा

Striking with their hands only.

वेणुधारा: (स्युर्) वैणविका

Players on the flute.

वीणावादा (स्तु.) वैणविका:

—on the lute.

14. जीवान्तकः शाकुनिको

A fowler or bird-catcher.

(ह्री) वायुरिक जालिकौ

A hunter using nets.

वैतंसिकः कौटिक (ख) मांसिक (ख) समं त्रयम्

A vender of flesh-meat, b

15. भतको भतिसुद्धर्मको वैतनिको (ऽपि सः)

A hireling; a servant or labourer.

वार्तावहो वैवधिको

A chandler.

भारवाह (स्तु.) भारिकः

A porter.

16. विवर्णः पामरो नीचः प्राकृत (ख) पृथग्जनः

A low man. c

निहीनीऽपसदो जात्याः शुद्धक (ख) तर (ख सः)

17. भत्ये दासेर दासेय दास गोप्यक चेटकाः

A servant or slave.

नियोज्य किंकर प्रेक्ष भुजिष्य परिचारकाः

1—ज.

2 क—.

3 द—.

* Or जीवन्तिकः. b Selling the flesh of beasts or birds. c And निवन्तिकः. d Likewise भारी (नृ). e Following a degrading profession. f Or अपसदः. g Likewise शुद्धकः. h Or दासः. Fem. दासी—गी. i And गोप्यः. j Or चेटः. Also चेटः, चेटकः. Fem. चेटिका, चेटी, चेटी. k Fem. किङ्करा or किङ्करी. l Also प्रेक्षः and प्रेक्षः.

One nour-
ished by a
stranger, a

18. पराक्षित परिस्कन्द परजात परैविताः

A lazy man.

19. भन्दस्तु, न्दपरिखण चाखस्यः श्रौतकोऽलसेऽनुष्णः

A dextrous
person.

दक्षे (तु) चतुर पेशल पटवः सूत्रान उष्ण (सु)

A Chanda'la.

20. चण्डाल ऊव मातङ्ग दिवाकीर्त्ति जनकमा

निषाद श्वपचावन्ते वासि चाण्डाल पुङ्गवाः

Barbarians, j

21. (भेदाः किरातश्वरपुलिन्दा) क्लेश (जातयः)

A hunter, or
deer-killer.

व्याधो हगवधाजीवो हगयुक्तुब्धको (ऽपि सः)

A dog.

22. कौलेयकः सारमेयः कुङ्करो हगदंशकः

शुनको भषकः श्वा (स्याद्)

A mad dog.

अलर्क (स्तु, स योगितः)

A dog train-
ed for the
chase.

23. (श्वा) विश्वकद्रु (र्द्ध गयाकुशलः)

A bitch,

सरमा शुनी

1 तु—.

2 पटु.

3 क—सिन्.

4 सु—.

5 वन्.

* Some include this line in the synonyma of slave. ^b Likewise परिस्कन्दः, परिष्कृतः, परिस्कृतः, पारस्कन्दः. ^c And परजितः. ^d Or तुन्द-परिमारकः. ^e And पेशलः or पेशलः. ^f Also जलकृतः. ^g And निषादः. ^h Sing. श्वपचः. Likewise श्वपक् (च). ⁱ Also पुङ्गवः, पुङ्गवः. ^j Of various tribes, mountaineers, savages, &c. As किरातः, living in forests and armed with a bow. श्वरः or प्रज्जश्वरः, wearing feathers (a peacock's tail, &c). पुलिन्दः or पुंलिन्दः, speaking no intelligible language. ^k And कुङ्करोः. ^l Or शुन and शुचिः. ^m Also श्वानः. ⁿ Likewise अलर्कः.

- ^m ^m ^{m a}
 विट्चरः न्यूकरो ग्राम्ये। A village hog.
- ^{m c}
 वक्कर (सूक्ष्मः पशुः) Any young animal. b
- ⁿ ⁿ ^m ^f
 24. आक्षोदनं वृगव्यं (स्याद्) आखेटो वृगवाः स्त्रियाम् Chase ; hunting.
 A deer wounded on its right side.
- ^{1 m}
 (दक्षिणावर्त्तं व्ययोगाद्) दक्षिणेर्भा (कुरङ्गकः)
- ^{2 m d} ^{3 m e} ^{m f} ^m ^m ^m
 25. चौरैकागारिक स्तेन इत्यु तस्त्वर भेषकाः A thief or robber.
- ^{4 m g} ^{5 m} ^{m h} ^m
 प्रतिरोधि परास्तन्दि पाटञ्चर मलिन्मुचाः
- ^{f i} ⁿ ⁿ ⁿ
 26. चौरिका स्तेन्य चौर्यं (च) स्तेयं Theft, robbery.
- ^{n j}
 लोभं (त तद्वनम्) Booty.
- ^{m l}
 वीतंस (सू पकरणं बन्धने वृगपक्षिणाम्) A net, chain, or cage. k
- ^m ⁿ
 27. उन्माथः कूटयन्त्रं (स्याद्) A snare or trap. m
- ^f ^f
 वागुरा वृगबन्धिनी A net. n
- ^{n o} ^{m p} ^f ^{m f n} ^{m q}
 गृह्यं वराटकः (स्त्री तु) रज्जु (स्त्रि, पु) वटी गुणः A cord, rope, or string.

1—न.

2—र.

3—रे—.

4—व.

5—न.

a Some make the first, others the second, term, explanatory. b Or a lamb in particular. c Fem. वक्करी. d Also चौरः. Fem. चौरः. e Fem. ऐकागारिकी. f Or स्तेनः. Also स्तेन्यः. g And प्रतिरोधकः. h Likewise पटञ्चरः. i Also चौरिका. j And लोभं or लोभः. k Any instrument for confining birds or beasts. l Also वीतंसः. m Some make the preceding term synonymous with these. n For confining deer. o Adn न्युवनं or गृह्यं. Also masc. गृह्यः and fem. गृह्या or गृह्यी. Likewise लुप्यं according to a different reading. p Or वराटः. But some read वटाकरः. q Likewise वटीगुणः.

Rope and
bucket of a
well. a

28. ⁿउद्घाटनं ⁿवटीयम् (सखिकोद्घाटनं ग्रहेः)

^{l m n b}(पुंलि) ^{m c}वेमा वावदहः

A loom.

^{n d}सूत्राणि ^{m e}(नरि) तन्तवः

Threads.

Weaving.

^{f f}29. वाणि ^{2 f g}व्यूतिः (खिवौ तुल्ये)

Plastering.

ⁿपुस्तं (लिप्याऽदिकर्मणि)

A doll or
puppet. i

^{f j}पाश्चात्तिका ^fपुत्रिका (स्यादहकृतादिभिः कृता)

A basket. k

^m30. पिटकः ^mपेटकः ^{f l}पेटा ^{f m}मञ्जूषा

A pole for
carrying
burdens.

^{f n}(ऽथ) विहङ्गिका

^{3 f}भारवटिस्

Its string.

^{n o}(तदात्म्यि) शिख्यं ^mकाचो

A shoe.

^f(ऽथ) पादुका

^f31. पादूह. ^{4 f}पानत् (की)

A boot.

^f(सेवा) ऽशुवहीना (पदायता)

A thong.

^fनद्धी ^{f p}वद्धी ^fवरत्ना (स्याद्)

A whip.

^{f q}(अम्बादेशाङ्गी) कथा

1—ज.

2—ज्.

3—टि.

4—ह.

* A rope and jar to draw water from a well ; or any machine for raising water. ^b Likewise वेचः. ^c Or वापदहः. ^d Sing. सूत्रं. ^e Sing. तन्तुः. Also सूत्रतन्तुः. ^f And वेचिः. ^g Or व्यूतिः. ^h Or painting images, &c. ⁱ Or figure made of cloth, ivory, &c. ^j And पश्चात्तिका. ^k The two last of these four terms are by some separated, and made to signify a large basket. ^l And पेटा or पोटा. ^m Some add मञ्जूषा; erroneously. ⁿ Or विहङ्गिका. ^o Likewise शिक् (क्). ^p And वार्द्धी or वार्द्धी. ^q Also कथा or कथा.

32. चाण्डालिका (तु) कण्डोलनीया चण्डालवस्तुकी ^{f a} ^{f b} ^f A vulgar lute.
- नाराची (स्याद्) एषणिका ^f ^f Goldsmith's scales.
- याण (स्तु) निकषः कषः ^m ^m ^{m c} A touch-stone.
33. व्रचनः पत्रपरशुर ⁿ ^{1 m} An iron chisel. d
- रूपिका दलिका (समे) ^{f f} ^{f g} A pencil or brush. e
- तैजसावर्तनी मूषा ^f ^{f h} A crucible.
- भस्त्रा चर्मप्रसेविका ^f ^{f i} Bellows.
34. चाण्डोटीनी वैषणिका ^{f j} ^f An gimlet or auger.
- छपाखी कर्चरी (समे) ^f ^f Scissors or shears. k
- टचादने टचमेदी ^m ^{2 m} A carpenter's chisel.
- टङ्कः पाषाणदारणः ^{m m} ^m A hatchet. l
35. क्रकचो (ऽखी) करपत्रं ^{m n n} ⁿ A saw.
- (स्याद्) चारा चर्मप्रभेदिका ^f ^f Shoemaker's knife.

1—घ.

2—ङ.

^a And चण्डालिका. ^b Likewise कण्डोलनीया. ^c Some read यानः निकषः and कषः. ^d Or else a small saw. ^e Some explain this a fibrous stick; others a mould for ingots; or else what is thrown into a crucible to try whether the metal be melted. ^f Also रूपिका and रूनीका or रूषिका. ^g Likewise दलिका, दली. ^h Also मूषा and मूनी or मूषिका. ⁱ Or masc. चर्मप्रसेविका. ^j And चाण्डोटीनी. ^k Also a dagger. ^l Likewise a stone-cutter's chisel. ^m Or टङ्कः. ⁿ And कषरः.

An image of
iron. a

^{f b} लुमी ^f स्थूणा ^f लोचप्रतिमा

An art.

ⁿ शिल्पं (कर्म कलादिकम्)

An image;
statue or
picture.

36. प्रतिमानं ⁿ प्रतिविम्बं ⁿ प्रतिमा ^f प्रतियातना ^f प्रतिष्ठाया ^f
^f प्रतिस्ततिर्चा ^{1 f} (पुंसि) ^{2 m} प्रतिनिधिर्

Resem-
blance. c

^f उपमोपमानं ^{3 n} (स्यात्)

Like, simi-
lar.

37. (वाच्यलिङ्गाः) ^{m f n m f n m f n m f n 4 m f n} समस्तुल्यः ^{m f n d} सहस्रः ^{m f n} सहस्रः ^{m f n} सहस्रः ^{m f n}
साधारणः ^{m f n} समान (सु)

(In composi-
tion) Like.

^e (सुबत्तरपदेत्तमी)

38. निभ ^{m f n} सङ्काश ^{m f n} नीकाश ^{m f n i} प्रतीकाशोपमा ^{m f n g 5 m f n h} (द्वयः)

Wages or
hire.

^f कर्मण्या ^f (तु) ^f विधा ^{6 f} भत्या ^{7 n} भतयो ⁿ भर्म ⁿ वेतनम् ⁿ

39. भरख्यं ^{n i} भरणं ⁿ कृत्यं ⁿ निर्वेशः ⁿ पण्य ^m (द्वत्यपि)

Spirituos
liquor.

^f सुरा ^f हलिप्रिया ^f हावा ^{8 f} परिहृहृथा ^{9 f} मला

1 क—, 2—चि, 3 उ—, 4—घ, 5 उपघ,
6—ति, 7—नृ, 8—तृ, 9 व—.

* Se most commentaries explain this : but one says an anvil. ^b Or लुभिः. Also लुमी or लुनिः. And लुमी, लुनिः or लुमीः. ^c Some include this with the preceding. ^d Fem. साधारणी. or साधारणा. ^e The following are used only in composition. Ex. पिहनिभः, like his father. ^f Also निकाशः. ^g And प्रतिकाशः, प्रतिकाशः, or प्रतीकाशः. ^h Besides other terms similarly employed in composition : as भूतः रूपः कल्पः. ⁱ Also fem. भरण्या.

40. मन्त्रोत्तमा प्रसवेरा कादख्यः परिष्कृता

मदिरा कथं मद्ये (चाप्य)

इवदंश (सु भक्षणम्)

Eating
what ex-
cites thirst.
A tavern.

41. शुण्डापानं मदस्थानं

मधुवारा मधुक्रमाः

Tippling.

मध्यासवे माधवको मधु माध्विक (मृदयोः)

Spirit, dis-
tilled from
Bassia. c

42. मैत्रेयमासवः शीधुर्

Rum. f.

मेदको जगलः (समौ)

Vinous li-
quor for
distilling.
Distilla-
tion.

सन्धानं (खाद्) अभिषवः

किण्वं (पुंसि तु) नग्नः

Ferment. h

43. कारोत्तरः सुरामण्ड

आपानं पानमोष्टिका

Yeast, barm,
froth.

चषको (ऽस्त्री) पानपात्रं सरको (ऽप्य) सुतर्षणम्

Place
where peo-
ple drink
together.

A drinking
vessel. l

1 इरा.

2—री.

3 आ—.

4—घ.

5 आ—.

^a Also प्रसवेरा. ^b Sing. मधुवाराः, मधुक्रमाः. ^c From the blossoms of the Bassia latifolia. Some divide the synonyma, making the two last terms signify wine obtained from grapes. ^d And माध्विकं, or माद्विकं.

^e Also मधुमाध्विकं. ^f The three terms signify different kinds; the first distilled from blossoms of Lythrum fruticosum, with sugar, &c. the second from the raw juice of sugar-cane, the third from molasses.

^g Some connect the last term with the following article. ^h A drug used for that purpose. ⁱ Or कण्वं. ^j Also neut. नग्नः. ^k And कारोत्तरः.

^l Some separate the two last terms of this line, and interpret them the distribution of liquor. ^m Also masc. अनुतर्ष.

A game-ster.

44. घूर्त्तो ऽच देवी कितवे! ऽच घूर्त्तो द्यूतछत् (समाः)

Sureties.

(स्युर्) खग्नकाः प्रतिशुवः

Keepers of gaming houses.

सभिका द्यूतकारकाः

Gaming.

45. द्यूतो (ऽस्त्रियाम्) अचवती कैतवं पुण (इत्यपि)

ययो! (ऽचेषु) खहे!

Dice.

ऽक्षा (स्तु) देवनाः पाशका (सु ते)

Moving a piece at play.

46. परिणाय (स्तु शारीणां समन्ताभयने)

(ऽस्त्रियो)

A checker-board or cloth.

अष्टापदं शारिफलं

A match of cocks. &c.

प्राणिस्यूतं समाह्वयः

47. (सक्ताभूरिप्रयोगत्वादेकस्मिन् ये ऽत्र यौगिकाः
तादृश्यादन्यतो वृत्तावृत्त्या लिङ्गान्तरे ऽपि ते)

1—न.

* Sing. खग्नकः, and प्रतिशुः. Some reckon these synonymous with the following. ^b Sing. सभिकः and द्यूतकारकः. ^c Also परिणायः.

BOOK III.

CHAPTER I.

1. विशेष्यनिघ्नैः संकीर्णैर्नानार्थै रव्ययैरपि

लिङ्गादिसंश्लेषैर्वर्गाः सामान्ये वर्गसंश्रयाः

2. स्त्रीदाराद्यैर्य द्विशेष्यं बाह्यैः प्रस्तुतं पदैः

गुणद्रव्यक्रियाशब्दास्तथा स्तुत्यस्त्य भेदकाः ।

^{1 mfn} ^{2 mfn mfn}

3. सुकृती पुण्यवान् धन्यो

Fortunate,
well-fated. a

^{mfn}

^{mfn}

महेच्छ (स्तु) महाशयः

Magnani-
mous.

^{mfn}

^{mfn b}

हृदयातुः सुहृदयो

Good-heart-
ed.

^{mfn}

^{mfn}

महोत्साहे! महोद्यमः

Perseve-
rant, dili-
gent..

^{mfn}

^{mfn}

^{mfn}

^{mfn}

^{mfn}

^{mfn}

4. प्रवीणो निपुणाऽभिज्ञ विज्ञनिष्णात शिद्धिताः

Skilful, con-
versant.

^{mfn c}

^{mfn}

^{3 mfn}

^{mfn d}

वैज्ञानिकः कृतसुखः कृती कुशल (इत्यपि)

^{mfn}

^{mfn}

5. पूज्यः प्रतीक्ष्यः

Venerable.

^{mfn}

^{mfn}

सांशयिकः संशयापन्नमानसः

Dubious. e

1—न.

2—वत्-

3—न.

^a Fem. सुकृतिनी, पुण्यवती, धन्या. ^b Or सुहृदवः. Also हृदयो(—न)
हृदयिकः, हृदयवान् (—वत्). ^c Or विज्ञानिकः. ^d Likewise कुशलः. ^e Un-
certain or questionable. Some refer this to the person; irresolute,
unsettled in opinion.

Meriting a fee or re- ward.	^{mfn} दक्षिणीयो ^{mfn} दक्षिणार्ह (सुत्र) ^{mfn} दाक्षिण्य (इत्यपि)
Munificent.	6. (स्युर्) ^{mfn} वदान्य ^{mfn} स्थूललक्ष्य ^{mfn} दानयौगडा ^{mfn} बद्धप्रदे
Long-lived.	^{mfn} जैवात्कः (स्याद्) ^{lmfn} आनुष्मान्
Skilled in sacred sciences.	^{mfn} अन्तर्वाणि (स्तु) ^{2mfn} शास्त्रवित्
Acutely in- vestigating.	7. परीक्षकः ^{mfn} कारणिको ^{mfn}
Granting a prayer. e	^{mfn} वरद (स्तु.) ^{mfn} सर्वकः
Joyful, cheerful.	^{mfn} हर्षमाणो ^{mfn} विकुर्वीणः ^{mfn} प्रमना ^{mfn} हृष्टमानसः
Sad, per- plexed.	8. दुर्मना ^{4mfn} विमना ^{4mfn} अन्तर्मनाः (स्याद्) ^{4mfn}
Regretting.	^{mfn} उत्क ^{5mfn} उन्मनाः
Sincere, candid.	^{mfn} दक्षिणे ^{mfn} सरलो ^{6mfn} दारौ
Liberal in giving and using.	^{mfn} सुकलो (दातृभोक्तृरि)
Diligent, attentive. g	9. (तत्पदे) ^{mfn} प्रसिता ^{7mfn} सक्ताव्
Zealously active. h	^{mfn} इष्टार्थोद्युक्त ^{mfn} उत्सुकः

1—स्. 2—दु. 3—नस्. 4—स्. 5—स्.
6—स्. 7—आसक्त.

* And दक्षिणः. ^b Or वदान्यः. ^c And स्थूललक्ष्यः. ^d Fem. जैवात्कः.
• As a deity, at the instance of a votary. ^f Also प्रमनाः (—स्). ^g Some
include the two next terms in these synonyma ; others, varying the
reading, add आनिष्ट, to this article. ^h Making exertions for a
gratifying purpose. ⁱ According to another reading, उद्युक्ताः.

- ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
 प्रतीते प्रथित ख्यात विभ विज्ञात विख्यातः
^{m f n} ^{1 m f n a}
 10. (गुणैः प्रतीते तु) इतलक्षणा इतलक्षणी
^m ^{m b} ^{2 m}
 इत्य आढेय धनी
^m ^{4 m c} ^{5 m} ^{6 m}
 स्वामी (त्वी) खरः पतिर्यथिता
^m ^a ^{7 m} ^{8 m} ^m ^m ^m
 11. अधिभू नयको नेता प्रभुः वरिष्ठो धिपः
^{m f n} ^{m f n}
 अधिकर्षिः सख्यः (स्वात्)
^m
 कुटुम्बव्याप्त (स्तु. यः)
^{m n} ^{m d}
 12. (स्वादु) अभ्यागारिक (सखिन्) उपाधि (र्षि) पुमानयम्
^m
 (वराङ्करोपयेतो यः) सिंहसंजनो (हि सः)
^{m f n e}
 13. निर्वाह्यः (कार्यकर्त्ता यः सम्पन्नः सत्त्वसम्पदा)
^{m f n i} ^{m f n}
 अवाधि स्त्रो
^{m f n g} ^{m f n}
 (ऽय) मनोजवः (स) पितृसन्निभः
^{m i}
 14. (सत्कृत्यालङ्कृतां कन्यां यो ददाति स) कुकुदः
^h

1 आ— 2—नृ. 3—नृ. 4 ई— 5—ति.
 6 ऐयिह. 7 ना— 8—ह.

^a Some read आहितलक्षणाः. ^b Fem. इत्या, आद्या, धनिनी. ^c Fem. ईवरा or ईवरी. ^d Invariably masc.: even with a feminine or neuter substantive. ^e Some read निर्वाहः. ^f अवाक् (च्). ^g Some erroneously read मनोजवसः. ^h In due form; decorating her with ornaments. ⁱ Or कुकुदः.

Prosperous,
happy.

1 mfn mfn mfn na 2 mfn
खसीवान् खसीयः श्रीलः श्रीमान्

Affection-
ate.

mfn mfn
स्निग्ध (स्नु) बन्धुलः

Compassion-
ate.

mfn mfn mfn mfn b
15. (स्याद्) दयालुः कारुणिकः कृपालुः सुरतः (समाः)
mfn mfn 3 mfn c mfn mfn d

Unrestrain-
ed.

mfn mfn 4 mfn 5 mfn
स्वतन्त्रोऽपावृतः स्वैरी स्वच्छन्दो निरवग्रहः

Dependent.

16. परतन्त्रः पराधीनः परवान्मायवान् (अपि)
mfn mfn mfn mfn mfn

Docile. e

mfn mfn f
अधीनो निम्न आगतोऽस्वच्छन्दो गृह्यको (ज्यमो)

A sweeper.

17. खलपूः (स्याद्) बह्वकरी

Dilatory,
slow.

mfn 6 mfn
दीर्घसूत्रचिरक्रियः

Acting in-
considerate-
ly.

mfn 7 mfn
जालोऽसमीक्ष्यकारी (खात्)

Indolent.

mfn mfn
कुण्ठो (मन्दः क्रियासु वः)

Competent
to an act.

18. कर्णक्षमोऽलंकर्मीणः

Engaged in
a business.

8 mfn mfn
क्रियावान् कर्मसूयतः

Laborious.

mfn g mfn
(स) कर्मः कर्मशीलो (वः)

Finishing
carefully.

mfn mfn
कर्मन्तूर (स्तु) कर्मठः

1—स्. 2—स्. 3—न्. 4—स्. 5 ना—स्.
6 स्वि— 7—न्. 8—स्.

* And श्रीलः. b Also सुरतः. c And स्वैरीः. d Also निर्वन्धुलः
and निरंजुलः. e Some make the terms in this and the preceding
line synonymous. f Fem. बह्वकरी and बह्वकरा. g Fem. कर्मी-

- 1 m f n a 2 m f n
 19. भरस्यभुक्कर्मकरः
 m f n m f n
 कर्मकार (स्तु.) तत्कियः
 m f n m f n
 अपस्नातोः चतस्नात
 3 m f n m f n c
 आमिषाशी (तु) शौष्मलः
 m f n m f n 4 m f n 5 m f n
 20. बुभुक्षितः (स्यात्) क्षुधितो जिघत्सुर्यनायितः
 m f n m f n
 पराजः परपिण्डादे
 m f n m f n m f n
 भक्षको घस्यरोऽक्षरः
 m f n m f n
 21. आद्यूनः (स्याद्) औदरिको (वजिगीषाविवर्जिते)
 m f n m f n
 (उभाव्) आत्मन्धरिः कुक्षिन्धरिः (स्त्रोदरपूरके)
 m f n 6 m f n
 22. सर्वान्धौन (स्तु.) सर्वान्धभोजी
 m f n m f n
 मृध्नु (स्तु.) गर्धनः
 m f n m f n 7 m f n f
 बुध्नेः अभिलाषुक स्तृष्णाक्
 m f n m f n
 (समौ) लोबुप लोबुभौ
 m f n m f n
 Working for hire.
 Working without wages.
 Bathing after mourning. b
 Eating fish and flesh.
 Hungry.
 Feeding at another's cost.
 Gluttonous.
 Shamelessly voracious.
 Selfishly voracious. d
 Eating every thing. e
 Cevetous, greedy.
 Very covetous. g

1—ज. 2—ज. 3—न. 4—सु. 5—ज.
 6—न. 7—हृष्यज.

^a Or कर्मस्यभुक् (—ज). ^b Some interpret this, dying after ablutions before the ceremony is complete. ^c And शौष्मलः or शुष्कलः. ^d With disregard to those, whom he is bound to support. ^e Eating all manner of food, or—food proper to various tribes. ^f Also हृष्यजः and हृषितः or वर्धितः. ^g Some make these synonymous with the preceding.

- Mad ; in-
sane. 23. ^{m f n a} ^{l m f n} उन्माद (स्तू) नदिष्णुः (स्यात्) ^{m f n} ^{m f n}
- Misbehav-
ing. अविनीतः ससुद्धतः ^{m f n} ^{3 m f n} ^{m f n}
- Drunk. मत्ते शौण्डोत्कट चीवाः ^{m f n} ^{3 m f n} ^{m f n}
- Lustful. कासुके कमिताऽमुकः ^{m f n} ^{4 m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n}
24. कम्बः कामयिताऽभीकः कामनः कामनेऽभिकः ^{m f n} ^{5 m f n b} ^{m f n} ^{m f n}
- Compliant. विधेये विनयग्राही वचनेस्थित आश्रयः ^{m f n} ^{m f n}
- Govern-
able: c 25. वम्बः प्रणेये ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n c}
- Modest, d निष्ठत विनीत प्रश्रिताः (समाः) ^{m f n} ^{m f n f 6 m f n}
- Impudent,
shameless. दृष्टे दृष्टान्वियात (च) ^{m f n} ^{m f n}
- Bold, pre-
sent. प्रगल्भः प्रतिभात्वितः ^{m f n} ^{m f n}
- Ashamed. 26. (स्याद्) अष्टे (तु) शाखीने ^{m f n} ^{m f n}
- Astonished. विश्रो विश्वयान्विते ^{m f n} ^{m f n g}
- Confused. अधीरे कातरस् ^{7 m f n} ^{m f n h} ^{m f n} ^{m f n}
- Timid. तस्त्रौ भीर भीरक भीरुकाः

1 च—.

2 च—.

3—ह.

4—ह.

5—म्.

6 वि—.

7—कु.

^a Or उन्मादः. Some read सोन्मादः or सुन्मादः and सुन्मादः.
^b Or वचनग्राही (ज्ञे). ^c Some make these synonymous with the preceding. ^d Having passions restrained : or else humble, nor arrogant. ^e Or प्रसूतः. ^f दृष्टान्क (—ज्). Also दृष्टान्कः. ^g कातरः—रा—रं. ^h Also तस्त्रौ, भीतः, &c.,

- 1 *mfn* 2 *mfn*
 27. आशंङ्गराशंसितरि 3 *mfn* *mfn* a
 गृह्याबुर्गृहीतरि
mfn
 अद्वाहः (अद्वाया युक्ते)
mfn *mfn*
 पतयाबु (स्तु.) पातुकः
 4 *mfn* Habitually falling.
 28. (ब्रज्याशीले) ऽपत्रपिष्णुर् 5 *mfn* 6 *mfn*
 वन्दारभवाद्देके
mfn 7 *mfn* *mfn*
 शरार्धतुको हिंस्रः
mfn *mfn*
 (स्याद्) वर्ध्निष्णु (स्तु.) वर्धनः
mfn 8 *mfn*
 29. उत्पतिष्णु (स्तु.) त्यतिता
mfn *mfn* *mfn*
 9 *mfn* 10 *mfn*
 भूष्णुर्भू विष्णुर्भू विता
mfn 11 *mfn*
 वर्तिष्णुर्वर्त्तनः (समौ)
mfn *mfn* b
 30. निराकरिष्णुः क्षिप्रुः (स्यात्)
mfn *mfn*
 सान्द्रस्निग्ध (स्तु.) मेदुरः
 12 *mfn* *mfn* 13 *mfn*
 ज्ञाता (तु) विदुरो विन्दुर्
 14 *mfn* c *mfn*
 विकासी (तु) विकस्वरः

Wishing blessings.

Disposed to take.

Faithful ; believing.

Habitually falling.

Bashful.

Civil ; polite.

Mischievous.

Thriving ; growing.

Jumping up.

Inclined to ornament.

Faring well.

Stationary.

Obstructive.

Very smooth.

Knowing ; intelligent.

Expanding.

- 1—ह. 2 आ—ह. 3—ह. 4—ह. 5—ह. 6 ह—.
 7 वा—, 8 उ—ह. 9 अ—, 10 अ—ह. 11 अ—, 12—ह.
 13—ह. 14—ह.

^a गृहीता (—ह) or यहीता (—ह). ^b Or क्षिप्रुः. ^c Also विकासी (तु) and विकस्वरः or विकासी (तु) and विकस्वरः.

- Flowing or creeping. 31. विह्वलरो विह्वलरः प्रसारो (च) विसारणि
 Patient, content. a सहिष्णुः सहनः क्षन्ता तितिक्षुः क्षमिता क्षमी
 Passionate ; wrathful. 32. क्रोधनो ऽमर्षणः कोपी
 Very passionate. चरह (ख.) ऽत्यन्तकोपनः
 Wakeful. जागरुको जागरिता
 Rolling, as in sleep. घूर्णितः प्रचलायितः
 Sleepy, sluggish. 33. स्वप्नक् शयालुर्निद्रालुर्
 Asleep. निद्राय शयितौ (समौ)
 Averting the face. पराङ्मुखः पराङ्मनः
 Down-look- ed. d (स्वादु) चवाङ् (ऽय) ऽधोमुखः
 Adoring deities. g 34. (देवानश्चति) देवद्रुक्
 Going every- where. विष्वद्रुक् (विष्वगंश्चति)
 Accompany- ing. (वः सहञ्चति) सप्रङ्क् (स)
 Moving tor- tuously. (स) तिष्वङ् (वस्तिरो ऽश्चति)

1—नृ.	२—रिन्.	३ चंत्.	४—ह.	५—नृ.	६—नृ.
7—च.	८—ह.	९—ज्.	१० नि—वृ.	११—च.	१२—च.
१३—च.	१४—च.	१५—च.			

* Some distinguish the three first terms as signifying patient; and the other three, contented. ^b Also कोपनः. ^c Likewise निद्रितः. ^d Also headlong. ^e Fem. चवाचो. ^f Fem. अधोमुखी. ^g The same term signifies approaching idols. ^h Fem. देवद्रीची. Neut. देवद्रुक्. ⁱ Fem. विष्वद्रीची. Neut. विष्वद्रुक्. Also तिष्वङ् (—च),—द्रीची,—द्रुक्. ^j Fem. सहञ्चो. Neut. सप्रङ्क्. Also सप्रङ्क् (—च). ^k Fem. तिरची.

- mf n mf n 1 mf n
 35. बदे॑ वदावदे॑ वक्ता Speaking sensibly. a
 mf n mf n
 वागीशे॑ वाक्पतिः (समी) Eloquent.
 mf n c 2 mf n d mf n 3 mf n
 वचोयुक्तिपट॑र्वाग्मो वाक्पटूक (स्व) वक्तरिः Speaking much. b
 mf n f mf n g mf n 4 mf n
 36. (स्यात्)जल्पाक(स्तु)वाचाले॑ वाचाटो॑ वक्तृगर्वावाक् Talking nonsense. c
 mf n mf n mf n
 दुसु॑खे सुखरा॑ ऽपहसुखौ Foul-mouthed, scurrilous.
 mf n h mf n
 यक्तुः॑ प्रियस्वदे Speaking civilly.
 mf n 5 mf n
 37. लोहलः॑ (स्याद्) अस्तुटवाग् Lispering.
 6 mf n mf n
 गच्छा॑वादी (तु) कद्वदः Speaking ill.
 mf n mf n
 (समी) कुवाद॑ कुचरो Censorious, detracting.
 mf n mf n
 (स्याद्) असौम्यस्वरो॑ ऽस्वरः Having a bad voice.
 mf n mf n
 38. रवणः॑ शब्दने॑ Sonorous.
 7 mf n mf n j
 नान्दीवादी॑ नान्दीकरः (समी) Speaker of a prologue. i

1—कृ. 2—नृ. 3—कृ. 4—च. 5—च.
 6—नृ. 7—नृ.

^a Or knowing how to speak. Some interpret this simply, speaking or speaker. ^b Some separate the two first terms as signifying one who speaks as is fit; and the other two, as signifying loquacious. ^c Or वाचोयुक्तिः, and पटुः. ^d वाग्मी (नृ) or वाग्मी (नृ). ^e Or simply, talkative: or else, saying much that is blamable. ^f Fem. जल्पाकी. ^g This term also occurs in a good sense. ^h Also यक्तुः, यक्तुः, and यक्तु. ⁱ Some say player of the overture. The prologue of an Indian drama is a benediction joined with compliments to the audience. ^j Or नान्दीकरः.

Idiot, stupid.

Deaf and dumb.

m f n a m f n

जडो ऽह.

m f n b

एडम्बक (स्तु. वक्तुं ओतुमयिच्छिते)

*m f n**m f n*

Silent.

39. तष्णीशील (स्तु.) तष्णीको

*m f n**l m f n**m f n*

Naked.

नग्नो ऽवासा दिग्ग्वरे

*m f n c**m f n*

Expelled.

निःकासितो ऽवहटः (स्याद्)

*m f n**m f n*

Cursed.

अपध्वक (स्तु.) धिक्कृतः

*m f n**m f n e*

Humbled ; subdued. d

40. आत्मगर्भो ऽभिभूतः (स्याद्)

*m f n g**m f n*

Condemned ; or adjudged. f

दापितः साधितः (समौ)

*m f n**m f n**m f n**m f n*

Removed ; set aside.

प्रत्यादिष्टो निरसः (स्यात्) प्रत्याख्यातो निरास्तः

*m f n**m f n*

41. निहतः (स्याद्) विप्रकृतो

*m f n**m f n*

Deceived, tricked.

विप्रकृत्य (स्तु.) वक्षितः

*m f n**m f n**m f n**m f n*

Disappointed.

मनोहतः प्रतिहतः प्रतिवक्षो हत (द्यु सः)

*m f n**m f n*

Turned away. h

42. अधिक्षिप्तः प्रतिक्षिप्ते

*m f n**m f n**m f n*

Confined. i

बद्धे कीलित संवर्तो

1—नह.

* Fem. जडा. ^b Also जनेडम्बकः. ^c One reads निःकासितः. ^d Some make the preceding synonymous with this. ^e Also अधिहितः. ^f Either the person cast ; or the thing awarded ; some interpret this, amerced ; others, the person, by whom, or to whom, payment is made. ^g Likewise दापितः. ^h Some explain it sent or despatched. ⁱ Bound ; some say fettered or confined in stocks, &c. others say imprisoned.

^{m f n} ^{m f n} आपन्न आपत्प्राप्तः (स्यात्)	^{m f n} ^{m f n} कादिशीको भयद्रुतः	Distressed. a
43. ^{m f n} ^{m f n} ^{m f n} आक्षारितः क्षारितो ऽभिषक्तो	^{m f n} ^{m f n} सङ्कसको ऽस्थिरे	Put to flight. Calumniated. b
^{m f n} ^{1 m f n} व्यसनार्त्तो परत्तो (हो)	^{m f n} ^{m f n} विहस्य व्याकुलो (समौ)	Unsteady. c Afflicted. d
44. ^{m f n} ^{m f n} विह्वलो विह्वलः	^{m f n} ^{m f n} (स्यात्) विवशो ऽरिष्टदुष्टधीः	Confounded, perplexed. Overcome by fear, &c. e
^{m f n} ^{m f n} कम्पः कम्पार्ह	^{m f n} ^{2 m f n} ^{m f n g} सम्बद्धे (त्वा) ततायी बधोद्यते	Apprehensive of death. Deserving a whipping. Murderous ; a felon. f
45. ^{m f n} ^{m f n} हृष्ये (त्वं) ऽक्षिगते	^{m f n} ^{m f n} बध्यः शीर्षच्छेद्य (द्रुमौ समौ)	Hateful, detestable ; Meriting beheading.
^{m f n} विष्यो (विषेणयो बध्यो)	^{m f n h} सुसल्यो (सुसलेन यः)	Meriting death by poison. —by knocks of a pestle.

1 छ—ह.

2 आ—न.

* Overtaken by calamity. ^b Especially by a false accusation of adultery : some explain it, accused of adultery ; others say, guilty of a crime. ^c Some interpret this uncertain. ^d Suffering pain from a cause human or divine. ^e Unable to contain himself. ^f Including assassins, incendiaries, robbers, &c. ^g Most commentators exclude the last, others the first and last, of these terms, from the synonyma.
^h Or सुसल्यः.

- Innocent. 46. शिशिदानोऽद्वेषकर्म
 $mf n$ $1\ mf n a$
 $mf n$ $2\ mf n$
 Inconsiderately guilty.
 चपल चिह्नः (समो)
 $3\ mf n$ $4\ mf n$
 Malevolent and censorious. c
 दोषेकहृक् पुरोभागी
 $mf n$ $mf n$ $mf n$
 Wicked ; perverse.
 निहत्त (ख.) ऽद्वेषः यतः
 $mf n$ $mf n$ $mf n d$
 Informer. 47. कर्णेजपः सूचकः (स्यात्) पिशुनो
 $mf n$ $mf n$
 Mischief-maker.
 दुर्जनः खलः
 $mf n$ $mf n\ mf n\ mf n$
 Destructive, mischievous.
 दृग्धो घातकः क्रूरः पापे
 $mf n$ $mf n$
 Fraudulent ; crafty.
 धूर्त (स्तु.) वचकः
 $mf n\ mf n c$ $mf n\ mf n\ mf n i$ $mf n$
 Idiot. 48. अन्न मूढ यथाजात मूर्ख वैधेय वाणिशाः
 $mf n$ $mf n\ mf n$ $mf n$ $mf n g$
 Miser ; avaricious.
 कदर्थे लपणं शुद्ध किम्पचान मितम्पचाः
 $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n$ $mf n h$
 Poor ; indigent. 49. निःस्व(स्तु.) दुर्विधो दीनो हरिद्रो दुर्गतो (ऽपि सः)
 $mf n i$ $mf n$ $mf n$ $mf n$ $5\ mf n$
 Beggar ; mendicant.
 वनीयको वाचनको मार्गयो वाचका ऽर्थिनौ

1—नृ.

2 चि—.

3—वृ.

4—नृ.

5—नृ.

* Many commentators read लपणं (नृ) ; and expound that with the preceding term, sinful or criminal. ^b Committing a crime without considering the guilt. ^c Remarking only ill qualities. ^d Some include this in the next article ; others make the five words synonymous. ^e Also शुद्धः. ^f Fem. वैधेयी. ^g Some read किम्पचः and जननितपचः. ^h Like-wise दुस्वः. ⁱ Or वनीयकः.

1 m f n a 2 m f n

50. अहङ्कारवानुहंयुः (स्वात्)

Proud.

m f n

m f n b

शुभंयु (स्तु.) शुभान्वितः Happy.

m f n

दिव्योपपादुका (देवाः)

Of divine
origin. c

m f n

(वृगवाद्या) जरायुजाः Viviparous.
d

m f n

51. स्नेहजाः (क्षमिदंयाद्याः)

Engendered
by damp. e

m f n

(पक्षिसर्प्यादयो) ऽण्डजाः Oviparous.
f

1—पत्.

2 क—.

* Some make this to be only explanatory of the other term. ^b This also is by some made only explanatory. ^c Divine beings, produced without any apparent cause. ^d Produced from a viviparous being; as man, horses, bulls, &c. ^e As worms and insects. ^f Produced from an egg: birds, serpents, &c.

CHAPTER II.

Vegetables.
a

1. उद्भिद् (सुखगुहमाद्या)

1 mfn mfn b 2 mfn

Sprouting ;
germinating.

उद्भिदुद्भिज्ज मृद्भिदम्

mfn c mfn mfn mfn mfn mfn

Beautiful or
pleasing.

सुन्दरं रश्मिरं चारु सुसमं साधु शोभनम्

mfn mfn d mfn mfn mfn mfn e

2. कान्तं मनोरमं रश्मिं मनोज्ञं मधु मधुलम्

mfn f

Charming.

(तद्) ज्ञेयचक्रं (हृत्तेर्नास्त्यन्तो यस्य दर्शनात्)

mfn mfn mfn mfn mfn mfn

Beloved,
desired.

3. अभीष्टे अभीष्टितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियम्

mfn mfn 3mfn mfn g mfn mfn h mfn

Inferior ;
low.

निष्ठ प्रतिष्ठः वै रेफ वाप्याः स्वमाः स्वमाः

mfn mfn mfn mfn mfn mfn i

4. कुपूय कुपूयिताः स्वद्य खेट गर्ह्याः श्लकाः (समाः)

mfn mfn j mfn mfn k

Foul, dirty.

मलीमसं (तु) मलिनं कश्चरं मलदूषितम्

1—इ.

2—उ—.

3—जु.

a As trees, shrubs, &c. b उद्भिज्जं or उद्भिज्जं. c Fem. सुन्दरी and सुन्दरा. d Also मनोरमं, and मनोरमि (नृ). e Some add शोभ्यं, भद्रं, रमणीयं, and रमणीयकं. f ज्ञेयचक्रं or ज्ञेयचक्रं. g Or रेपः. Also रेफः (स्) and रेपः (स्). h Some read चरः. i चरः or चरः, also चरः. j Likewise श्लानं. k Some discriminate the two first terms as signifying simply dirty ; and the other two spoiled by dirt.

5. ^{m f n m f n m f n}पूतं पवित्रं मेध्यं (च) Purified.
- ^{m f n m f n}वीधं (तु) विमला (लकम्) Clean.
- ^{m f n m f n m f n m f n l m f n}निर्णितं शोधितं चटं निःशोध्यमनवस्तरम् Cleansed.
6. ^{m f n m f n}असारं फलु Pithless.
- ^{m f n a m f n m f n m f n}शून्य (न्तु.) वशिकं तुच्छ रिक्तके Void, empty.
- ^{n c m f n m f n m f n 2 m f n}(क्रीवे) प्रधानं प्रमुख प्रवेका ऽनुत्तमोत्तमाः Chief; principal. b
7. ^{m f n d m f n m f n m f n m f n}मुख्य वर्ध्व वरेण्या (च) प्रवर्द्धे ऽनवरार्द्धे (वत्) ^{m f n m f n m f n m f n m f n e 3 m f n}परार्द्धे ऽग्र प्राग्रहर प्रग्रः ऽग्रः ऽग्रीवमग्रिवम्
8. ^{4 m f n m f n m f n m f n m f n}अद्यान् अष्टः पुष्कलः (स्यात्) सत्तम (चा) ऽतिशोभने Excellent. f
- ^{m m 5 m m}(स्युत्तरपदे) व्याघ्र पुङ्गवर्धम कुञ्जराः Pre-eminent g (in comp.)
9. ^{m m m h}सिंह शार्ङ्ग नागा (द्याः पुंसि अष्टार्थगोचराः)

1—च—.

2—च—.

3—च—.

4—वसु.

5—च.

* Or पुण्ड्रः. b Some restrict the synonyma to the first line ; others to the first eight terms ; while others extend them to three lines, or even to four. c Invariably neuter. Instances of this word used in the masculine and in the feminine gender, are poetical licenses. d Also सुवः. e Also अद्ययोः—यो—वि. f Some join this with the preceding article ; others take in the two last lines ; or the last line and a half including fourteen terms. g Ex. पुङ्गवव्याघ्रः, an eminent man. हनिपुङ्गवः, a pre-eminent sage. h Besides other terms as सुवः, वसुः, &c.

Secondary,
subordinate.

m f n

n

1 n

अप्राप्यं (इयहीने द्वे) अप्रधानोपसर्जने

m f n a m f n 2 m f n 3 m f n m f n 4 m f n

Great.

10. विद्यद्वयं द्यु दृढिद्यालं द्युलं महत्

m f n b 5 m f n m f n

वद्वेय विपुलं

m f n 6 m f n c m f n m f n

Fat ; large.

पीन पीनी (तु) स्थूल पीवरी

m f n m f n m f n m f n m f n m f n m f n m f n

Little,
small. d

11. शोकाऽल्प क्षुत्काः खण्डां खण्डां दध्मं दध्मं तनु

f o f t m g m m h 7 m

(खिवा) माता लुटी(पुंवि)लव लेय कणाऽलवः

m f n m f n 8 m f n 9 m f n j 10 m f n

Very small. i

12. अत्यल्पेऽल्पिष्ठमुखीयः कणीयोऽणीव(इत्यपि)

m f n m f n m f n 11 m f n m f n m f n

Much,
many.

प्रभूतं प्रचुरं प्राज्यमृद्धं वज्रलं वज्र

m f n k m f n m f n m f n 12 m f n l m f n

13. पुररं पुर भूयिष्ठं स्मरं भूय (च) भूरि (च)

m f n

Countless.
m

परःशता (द्यासे येषां परा संख्या शतादिकात्)

1 च—.

2—तु.

3 वि—

4—तु.

5 च—.

6—तु.

7—तु.

8 च—तु.

9—तु.

10—तु.

11 च—.

12—तु.

* Fem. विद्यद्वय, or—टी. ^b Also वध्म. ^c Fem. पीवरी. ^d One author

divides this article into four, making the three first terms signify small ; the five next minute ; the two terms following very minute ; and the four last atom-like. * This and the following are invariably feminine.

^f Or लुटिः. * This and the following are invariably masculine. But some make them vary the gender. Others restrict the three first of them to the abstract sense. ^h Also fem. कणी or कणीका. ⁱ Someomit this line. ^j Also कणीवः (च). ^k Likewise पुरर. ^l Also पूव (च).^m In this compound term, the first word is indeclinable. Ex. परःशतः, —शत, —तं. But others make it vary with the gender. Ex. Neut. परंशतं, more than a hundred. So परःसहस्रः (परंसहस्रं), above a thousand ; परोसहस्रः, above a hundred thousand.

14. गणनीये (त) गण्येयं Numerable.

संख्याते गणितम् Numbered,
counted.

(अथ) समं सर्वम् All; entire.

विश्वमशेषं लक्ष्मसमस्तानि खिलाः खिलानि निःशेषम्

15. समग्रं सकलं पूर्णमखण्डं (स्याद्) अनूनके
वर्ण निरन्तरं सान्द्रं

Coarse
grass. c

पेक्षवं विरलं तनु

Delicate,
fine. d

16. समीपे निकटस्थ सन्निहट समीह (वत्)

Near, proxi-
mate.

सद्वेशाः सभास सविधः समन्ताद् सवेश (वत्)

17. उपकण्ठाः न्तिकाः श्वर्णाः श्वराः (अथ) श्रितेः
(श्वयम्)

संसर्गे (त्वं) श्ववहितमपठान्तर (मित्त्वपि)

Adjoining,
contiguous.

18. नेदिष्ठमन्तिकतमं

Very near.

(स्याद्) दूरं विप्रलटकम्

Distant.

1 अ—.

2 अ—स.

3 अ—.

4 अ—.

5 अ—.

* Likewise पूर्व*. b Or अनून. c Without interstices. d With interstices. e Or अश्वराः. f Also सवेशः. g Likewise अथान्तर. h Also अश्विर्ष. i And विप्रलट*.

Very remote.	1 mfn	mfn	mfn	दवीय (ख) दविष्ठं (च) सुदूरं
Long.			mfn 2 mfn	दीर्घमायतम्
Round. a		mfn mfn mfn		19. वर्तुलं निस्तलं दृप्तं
Uneven, wavy. b			mfn c 3 mfn	बन्धुरं (ढ) अतानतम्
High, tall. d		mfn mfn 4mfn 5mfn 6mfn 7mfn e		उच्च प्रांशुः अतोदग्रेऽच्छितास्तुङ्गे
Short.			nfn	(ऽथ) वामने
Bending, stooping.		mfn 8mfn mfn g mfn		20. न्यङ्गीच खर्व इखाः (स्यर्)
Crooked. i			mfn mfn 9 mfn h	अवाग्रे ऽवनतानतम्
		mfn mfn mfn 10 mfn mfn mfn		अरालं दृजिनं जिह्वाश्चर्मितकुक्षितं नतम्
		mfn mfn mfn mfn mfn		21. आबिङ्गं कुटिलं भुग्नं वेक्षितं वक्र (मित्यपि)
		11 mfn 12 mfn mfn		अजावजिह्वा प्रगुणौ
			mfn 13 mfn 14 mfn	व्यसो (त्) प्रगुणाकुणौ
		mfn mfn mfn mfn mfn		22. शाश्वत (स्तु.) ध्रुवो नित्य सदातन सनातनाः

1—सु.	2 चा—.	3 च—.	4 च—.	5 च—.	6 च—.
7 सु—.	8 नोच.	9 चा—.	10 ज—त्.	11—चु.	12 च—.
13 च—.	14 चा—.				

a Either circular or globular. b Some interpret this, naturally even, but factitiously depressed in some place. c Or बन्धुरं. d Some make the preceding terms synonymous with these. e Also उच्चः. f न्यङ्, fem. नीची, nent. न्यङ्. g Or खर्वः. h Also नतं. i Some make the preceding article synonymous with this.

^{m f n} स्थावः ^{m f n} स्थिरतरः ^{1 m f n} स्थेयान्

Permanent,
firm. a

(एकरूपतया तु यः)

23. (कालव्यापी स) कूटस्थः

Uniform ;
perpetually
the same. b

^{m f n} स्थावरो (अङ्गमेतरः)

Immovable.

^{m f n} चरिष्णु ^{2 m f n} जङ्गम ^{m f n} चर ^{m f n} तस ^{3 m f n} मिद्ध ^{m f n} चराचरम्

Movable.

^{m f n} चलनं ^d कम्पनं ^{m f n} कम्पं ^{m f n} चलं ^{m f n} लोलं ^{m f n} चलाचलम्

Shaking,
moving. c

^{m f n} चक्षुषं ^{m f n} तरलं (चैव) ^{m f n} पारिस्व ^{m f n} परिस्ववे

25. अतिरिक्तः समधिको

Exceeding.

^{m f n} हृदसन्धि (स्तु.) ^{m f n} संहतः

Strong knit.
e

^{m f n} कक्षटं ^{m f n} कठिणं ^{m f n} क्रूरं ^{m f n} कठोरं ^{m f n} निष्ठुरं ^{m f n} हृदम्

Hard, solid.

26. जठरं

^{4 m f n} मूर्तिमन् ^{5 m f n} मूर्ति

Material,
corporeal. i

^{m f n} प्रवृष्टं ^{m f n} प्रौढमेधितम्

Full-grown.

^{m f n} पुराणे ^{m f n} प्रतनं ^{m f n} प्रत्न ^{m f n} पुरातन ^{m f n} चिरन्तनाः

Old, an-
cient.

1—स. 2 ज— 3 इ— 4—व. 5 सू— 6 ए—

a Some make these synonymous with the preceding. b As the soul, the ethereal expanse, &c. c Some interpret the three first terms, tremulous ; and the seven last trembling : others, the three first moving, and the seven last quaking. d Also चपलं and चटलं. e Some apply this to a man whose limbs are strongly knit ; others to any thing, which has no interstices. f Also चक्षुषं. g Or कठोरं. h Fem. जठरा. Also जठरः,—ठा,—ठं. i Some join these with the preceding synonyma. j Fem. पुराणा,—बी.

- New. ^{m f n m f n m f n m f n m f n m f n} 27 प्रत्थयेऽभिनवो नव्यो नवीनो नूतनो नवः
^{m f n} नूत (च)
- Soft. ^{m f n m f n m f n m f n} सुकुमारं (ठ) कोमलं चटुलं चटु
^{1 m f n a 2 m f n 3 m f n i}
- Following. 28. ^{m f n c m f n} अन्वगन्वत्तमगुणे ऽनुपदं ज्ञीवमन्वयम्
^{m f n c} प्रत्थयं (स्वाद्) ऐन्द्रियकम्
- Perceptible, b ^{m f n c 4 m f n} अप्रत्थयत्तमतीन्द्रियम्
- Imperceptible, d ^{m f n m f n 5 m f n 6 m f n} 29. एकतानो ऽनन्यदृष्टिरेकाग्रैकायना (वृषि)
^{7 m f n m f n 8 m f n} (अप्ये) कसगं एकाग्रो (ऽप्ये) कायनगतो (ऽपि च)
^{9 m g m f n m f n m f n 10 m f n h}
- Closely attentive, f ^{m n i m f n m f n 11 m f n m f n j m f n k} 30. पुंस्त्रादिः पूर्वं पौरुषप्रथमाद्या
^{m f n m f n} (अयाक्षिवात्)
- Prior; first; initial. ^{m f n m f n} 31. मोषं निरर्थकं
^{m f n m f n m f n 12 m f n} स्पष्टं स्पष्टं प्रत्यक्षमुक्तम्
- Last, ultimate. ^{m f n m f n m f n 12 m f n} स्पष्टं स्पष्टं प्रत्यक्षमुक्तम्
- Vain, useless. ^{m f n m f n m f n 12 m f n} स्पष्टं स्पष्टं प्रत्यक्षमुक्तम्
- Apparent, evident. ^{m f n m f n m f n 12 m f n} स्पष्टं स्पष्टं प्रत्यक्षमुक्तम्

1—च. 2 च—, 3 च—, 4 च—, 5 ए—, 6 ए—नू.
 7 ए—, 8 ए—, 9 चादि. 10 काद्य. 11 च—, 12 च—.

* अन्वयः, अन्वीक्षी, अन्वयः. ^b Or perceived : present. ^c Likewise उपवर्ष.
^d Or unperceived : absent. ^e Also अनवर्षः. Likewise परोक्षः. ^f With the mind fixed attentively on one object. ^g Invariably masculine.
^h Also चादिनः and अपिचः. ⁱ Even with a feminine noun, it remains masculine or neuter. ^j Some write पाचाक्षः. ^k Also अक्षिवाः.

- ^{m f n a} ⁿ
साधारणं (त) सामान्यम् ^{1 m f n} ^{2 m f n m f n} Common.
^{m f n} ^{m f n b m f n m f n c m f n m f n}
एकाकी (त्वे) क एककः ^{1 m f n} ^{2 m f n m f n} Alone, solitary.
32. भिन्ना (र्वका) अन्यतर एकस्मिन् अन्येतरा (वपि) ^{m f n} ^{4 m f n} Other different.
^{m f n} ^{5 m f n d}
उच्चावचं नैकभेदम् ^{6 m f n} Various.
^{m f n} ^{7 m f n}
उच्चैरुपविशस्वितम् ^{8 m f n} Quick, expeditious.
33. अदन्तुह (स्तु) मर्मस्पर्शम् ^{9 m f n} ^{10 m f n} Sharp, corrosive.
^{m f n} ^{11 m f n} ^{12 m f n}
अवार्धं (त) निरर्गलम् ^{13 m f n} ^{14 m f n} Unobstructed.
^{m f n} ^{15 m f n}
प्रसव्यं प्रतिकूलं (स्वादु) अपसव्यमपष्ठु (च) ^{16 m f n} ^{17 m f n} Contrary.
34. वामं (शरीरं) सव्यं (स्वादु) ^{18 m f n} ^{19 m f n} Left.
^{20 m f n} ^{21 m f n}
अपसव्यं (त) दक्षिणम् ^{22 m f n} ^{23 m f n} Right.
^{24 m f n} ^{25 m f n}
सङ्कटं (ना तु) सम्बाधः ^{26 m f n} ^{27 m f n} Narrow.
^{28 m f n} ^{29 m f n}
कलिसं गहनं (समे) ^{30 m f n} ^{31 m f n} Impervious.
35. सङ्कीर्णं संकुशाकीर्णं ^{32 m f n} ^{33 m f n} Crowded, confused. g
^{34 m f n} ^{35 m f n}
सुखितं परिवापितम् ^{36 m f n} Shaved.

1—तु. 2 एक. 3 इ—र. 4 च— 5—व. 6 च—
7 चा—

* Fem. साधारणी—वा. ^b Some read एकतरः. ^c त्वः (resulting from two radical pronouns, त्व and त्वत्, which differ in accent). ^d Or अपविशस्वितं. ^e Or अपसव्यं. Some make one term explanatory of the other. ^f Invariably masculine. ^g Some make this and the preceding article synonymous. ^h Also सङ्कीर्णं.

Strung ; tied.	$mfn a mfn b mfn$ ग्रन्थितं सन्धितं दृढं ^a
Spread ; diffuse.	$mfn mfn mfn$ विस्तृतं विस्तृतं ततम्
Forgotten.	$mfn mfn$ 36. अन्तर्गतं विस्तृतं (स्यात्) $mfn d mfn$
Placed. e	प्राप्तप्रणिहिते (समे)
Shaken.	$mfn mfn 1 mfn mfn 2 mfn mfn$ वेक्षितं प्रेषिताधूत चलिताकम्पिताधूते $mfn mfn mfn mfn 3 mfn mfn 4 mfn$
Thrown, cast, sent.	37. मुक्त मुक्ताऽस्तनिष्ठताविद्वक्षितेरिताः (समाः) $mfn mfn$
Intrenched.	परिद्विष्टं (तु) निवृतं $mfn 5 mfn$
Stolen.	अपचितं मुपिता (थकम्)
Expanded ; dispersed.	$mfn mfn$ 38. प्रवृद्ध प्रवृत्ते $mfn mfn$
Deposited.	व्यस्य निवृष्टे $mfn 6 mfn$
Multiplied.	गुणितावृत्ते
Plastered.	$mfn 7 mfn$ निदिग्धोपचिते $mfn mfn$
Hidden.	गूढ गुप्ते $mfn 8 mfn$
Pounded.	गुण्डित रुषिते $mfn 9 mfn$
Melted.	$mfn mfn$ 39. द्रुताऽवदीर्घे $mfn 8 mfn$
Raised, held up.	उन्नयोद्यते $mfn mfn$
Suspended in a swing.	काचित शिथिले

1 आ—.

2 आ—.

3 आ—.

4 ई—.

5—त

6 आ—.

7 उ—.

8 उ—.

^a Or अपचितं. Also गुम्फितं and गुम्फितं. ^b Or वर्दितं. Likewise चवितं. ^c Also, obtained. ^d And व्याप्तं. ^e Or गच्छितं.

mfn mfn

प्राण प्राते

Smelled.

mfn mfn

दिग्ध क्षिप्ते

Smeared,
anointed.

mfn 1 mfn

समुद्रतोऽधृते (समे)

Drawn :
raised from
a deep
place.

mfn

mfn

mfn mfn 2 mfn

40. वेष्टितं (स्यात्) बख्यितं सखीतं बहुमाहतम्

Surround-
ed. a

mfn mfn

रुग्ण सुग्ने

Bent, crook-
ed.

mfn mfn 3 mfn b mfn

(ऽय) निश्चित च्युत शतानि तेजिते

Sharpened,
whetted.

mfn mfn

41. (स्याद्) विनाशेन्युखं पक्कं

Mature.

mfn mfn

mfn

क्रीण क्रीतो (तु) कञ्जिते

Ashamed.

mfn mfn mfn c

वृते (तु) वृत्त वावृत्तो

Chosen ; ap-
pointed.

mfn d mfn

संयोजितं उपाहितः

Joined ; an-
nexed.

mfn mfn mfn

42. प्राप्यं गम्यं समासाद्यं

Attainable.

mfn mfn mfn mfn

स्यन् रीणं क्षुतं क्षुतम्

Flowing,
dropping.

mfn

mfn

सङ्कटः (स्यात्) सङ्कलिते

Arranged ;
or heaped. e

mfn

mfn

ऽवगीतः स्वातगर्ह्यः

Detested.

1 छ—.

2 क्षा—.

3 घात.

^a Some restrict the two first terms to signify encompassed ; and the other three, secured from access. ^b Also निघातं. ^c Some, disallowing the root of this word, read व्यावृत्तः. Also वावृत्तः. ^d Or संयोजितः. ^e Or, as otherwise interpreted, brought in contact.

J j

Various, multiform.	43. विविधः (स्याद्) वङ्गविधो नानारूपः दृढविधः
Censured, blamed.	अवरीणो धिक्कृत (चाप्य.)
Coarsely pounded.	ऽवध्वसो ऽवचर्यितः
Diluted decoction. ^b	44. अनायासकृतं फाण्डं
Sounded ; making a noise.	स्वनितं ध्वनितं (समे)
Bound.	बद्धे सन्दानितं सूतमदितं सन्दितं सितम्
Decocted.	45. निष्पक्वे कथितं
Boiled. e	(पाके क्षीराज्यपयसां) हृतम्
Departed. f	निर्वाणो (सुनिवङ्गप्रादौ)
Become calm. g	निर्वात (सु. गते ऽनिले)
Mature, ripe.	46. पक्व परिणते
Passed (as ordure).	गुणं हन्ते
Passed (as urine).	मीढ (गु) स्रविते
Nourished.	पुष्टे (तु) पुषितं
Borne. h	सोढे चान्तम्
Vomited.	उद्दान्तमुद्घते

1 उ—.

2 उ—.

^a Also अवध्वसः. ^b Made by an extemporary and simple preparation. ^c And सूचं. ^d उदितं. ^e Water, milk, or liquid butter. As a saint who has attained beatitude, a fire which is extinguished, a beast which is infirm, &c. ^f Wind no longer blowing. ^h Also patient. ⁱ Likewise उद्दानं and उद्धानं or उद्धानं.

- Saluted,
honoured. 51. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(स्याद्)} \text{ चर्हिते नमस्त्रितं नमसितमपचायितम्} \\ \text{ऽर्चितम् ऽपचितम्} \end{array} \right.$
- Served,
adored. $\text{वरिवसिते वरिवस्थितमुपासित (द्यो) पचरितं (च)}$
- Suffering
pain. 52. $\text{सन्तापित सन्तप्तौ धपित धूपायितौ (च) दून (च)}$
- Pleased,
glad, con-
tent. $\text{हृष्टे मन्तक्षत्रः प्रहृष्टः प्रसुदितः प्रीतः}$
- Cut. 53. $\text{क्षिबं छातं खनं कर्त्तं दातं दितं क्षितं दक्ष्यम्}$
- Fallen. $\text{सखं ध्वलं अष्टं स्खलं पयं च्युतं गलितम्}$
- Obtained. 54. $\text{खल्यं प्राप्तं विबं भावितमासादितं (च) भूतं (च)}$
- Sought. $\text{अन्वेषितं गवेषितमन्विष्टं मार्गितं अगितम्}$
- Wet ; moist-
ened. 55. $\text{पार्क्षं सार्क्षं क्षिबं तिमितं क्षिमितं समुन्मत्तं (च)}$
- Preserved,
saved,
guarded. $\text{ज्ञातं ज्ञायं रक्षितम्वितं गोपायितं (च) गुप्त (च)}$
- Disregard-
ed, despis-
ed. 56. $\text{अवगणितमवमता ऽवज्ञाते ऽवमानितं (च) परिभूते}$
- Abandon-
ed, left. $\text{त्यक्तं हीनं विधुतं समुक्क्षितं घृतमव्युष्टम्}$
- Spoken,
said. 57. $\text{उक्तं भाषितमुदितं जल्पितमाख्यातमभिहितं अपितम्}$

1 च—, 2 उ—, 3 उ—, 4 द—, 5 चा—, 6 च—,
7 उ—, 8 च—, 9 च—, 10 उ—, 11 उ—, 12 चा—,
13 च—.

mfn mfn mfn mfn mfn 1 mfn mfn
 बुद्धं बुधितं मनितं विदितं प्रतिपन्नमवसिताऽवगते ^{Known, understood.}

mfn a 2 mfn 3 mfn 4 mfn mfn
 58. उरीकृतमुरीकृतमङ्गीकृतमाश्रुतं प्रतिज्ञातम् ^{Promised.}

mfn mfn mfn b mfn 5 mfn 6 mfn
 सङ्कीर्णं सखिदितं संश्रुतं समाहितोपश्रुतोपगतम्
mfn mfn mfn mfn mfn mfn 7 mfn

59. ईक्षितशस्त्रपणावितपनावितप्रश्रुतपणितपनितानि ^{Praised.}

mfn c mfn mfn 8 mfn 9 mfn
 अपिगीर्णं वर्णिताऽभिष्टुतेऽतानि स्तुताऽर्थाणि
mfn mfn mfn d mfn mfn e mfn mfn

60. मञ्जितचवितलिप्तप्रत्यवसितगिलितखादितश्चातम् ^{Eaten.}

mfn mfn mfn f mfn mfn mfn mfn
 अभ्यवहताऽव्यजग्वग्रस्तगुस्ताऽशितं भुक्तं
mfn g mfn h mfn i mfn j mfn k mfn l

61. क्षेपिष्ठक्षोदिष्ठप्रेष्ठवरिष्ठस्वविष्ठवंहिष्ठाः ^{Certain irregular superlatives.}

(क्षिप्रक्षुद्राभीक्षितष्टयपीववहुलप्रकर्षार्थाः)

mfn m mfn n mfn o mfn p mfn q mfn r

62. साधिष्ठद्राधिष्ठस्तेष्ठगरिष्ठऋसिष्ठः वृन्दिष्ठाः

(वाढ्यायतवहुगुबवामनदन्दारकातिशये)

1 क्ष—.

2 क्ष—.

3 क्ष—.

4 क्षा—.

5 क्ष—.

6 क्ष—.

7 क्ष—.

8 ईक्षित.

9 स्तुत.

^a And उरीकृतं. ^b Also प्रतिश्रुतं. ^c And जीर्णं. ^d Likewise क्षोद.
^e And गरितं. ^f Also जग्वं. ^g Most quick. ^h Most small. ⁱ Most dear.
^j Most large. ^k Most corpulent. ^l Most numerous. ^m Most hard.
ⁿ Most long. ^o Most firm. ^p Most heavy. ^q Most short.
^r Most abundant.

CHAPTER III.

1. (प्रकृतिप्रत्ययादर्थः सङ्कीर्णं लिङ्गमुच्यते)

Action. ^{1 na f} कर्म क्रिया

Continual. ^{m f n c}
^b (तत्प्रातये गम्ये स्मृ) अपरस्मराः
nd

Totality. 2. (साकल्यासङ्गवचने) पारायण

Adherence,
attachment.

^{m f n c}
परावणे

Wilful-
ness, inde-
pendence.
Vain and
causeless
state.

^f ^{f t}
यदृच्छा स्मरिता

(हेतु शून्या त्वास्या) विलक्षणम्

Quiet. g

^m ^m ^{2 f}
3. शमय (स्तु) शमः शान्तिर्

Self-com-
mand. h

^f ^m ^m
दान्ति (स्तु) दमयो दमः

Approved
occupa-
tion. i

^{n j}
अवदानं (कर्मवृत्तिं)

A desirable
gift.

ⁿ ^{n k}
काम्यदानं प्रवारणम्

1—न.

2—नि.

* One authority makes this term masc. and neut. in both its ac-
ceptions, of action and of act. Others add, in both genders, कर्मः,
and कर्म. ^b In respect of action. ^c Adjectively अपरस्मरः, राः, रं. Ad-
verbially,—रं. ^d Invariably neuter even with nouns of other genders.
^e Some read ह्यरावर्णं or त्वरावर्णं. ^f Also स्मरिता. ^g Absence of passion.
^h Endurance of the pain of austerities. ⁱ Some interpret this an act
accomplished. ^j Also अवदानं. ^k Likewise प्रवारणं.

4. वशक्रिया संवदनं ^{f n b}	Subduing by charms.
मन्त्रकर्म (तु) कार्मणम् ^{1n n}	Magi ^a .
विघ्ननं विधुवनं ^{n n c}	Tremour.
तर्प्यं प्रीयनाऽवनम् ^{n n n}	Satisfac- tion. d
5. पर्याप्तिः (स्यात्) परित्यागं हस्तधारणं (मि.त्यपि) ^{f n n e}	Warding of a blow.
सेवनं सीवनं स्यूतम् ^{n n 2f}	Sewing.
विहरः कुटनं भिदा ^{m n f f}	Tearing, rending.
6. आक्रोशनमभीषङ्कः ^{n 3 m g}	Curse, im- precation.
संवेदो वेदना (न ना) ^{m f n}	Sensation, perception.
सन्मूर्च्छनमभिव्याप्तिर् ^{n 4f}	Co-extend- ing, pervad- ing.
वाञ्छा मिच्छा ऽर्धना ऽर्धना ^{f f f n f n}	Begging.
7. वर्धनं छेदनं ^{n n}	Cutting.
(ऽथ द्वे) आनन्दन सभाजनं ^{n i n j}	Courtesy ; welcome or adieu. h
आप्रच्छनम् ⁿ	
(अथा) ज्ञायः सम्प्रदायः ^{5 m m}	Received doctrine. k
क्षये क्षिया ^{m f}	Loss.

1—न.

2—ति.

3—अ—.

4—प्ति.

5—आ—.

* Bringing into one's power by drugs, charms or incantations ; or the drugs and charms by which that is effected. ^b Or संवदना. Also संवननं. ^c And विघ्ननं. ^d Whether the act of pleasing or the state of being pleased. ^e Or हस्तधारणं. ^f And कुटनं. ^g Likewise अभिवङ्कः. ^h Civility in receiving a friend, or in taking leave of him : embracing, friendly inquiry, adieu. ⁱ And आनन्दनं. ^j Also सभाजनं. ^k Tradition and right.

Taking. a	8. ग्रहे ग्राहो ^{m m}
Wish, desire.	वयः कान्तौ ^{m 1 f}
Protection, defence.	रक्षास्त्राणे ^{m b 2 n}
Sound, noise.	रवः कथे ^{m c m}
Perforation, piercing.	व्यधे वेध ^{m m}
Maturity.	पचा पाके ^{f m}
Calling ; challenging.	हवो हतौ ^{m 3 f}
Engaging ; appointing. d.	वरो वतौ ^{m 4 f}
Combustion, burning.	9. ओषः ओषे ^{m m e}
Guiding, directing.	नवो नाये ^{m m}
Wearing, growing old.	ज्यानिर्जी यौ ^{f 5 f}
Whirling, going round.	ज्यमो ज्यमो ^{m 6 f}
Increase, growth.	स्नातिर्हौ ^{f 7 f}
Fame, notoriety.	प्रथा स्वातौ ^{f 8 f}
Touch, contact.	स्पृष्टिः स्तौ ^{f 9 f}
Oozing, dripping.	स्रवः स्रवे ^{m f f}

1—ति.	2 ला—.	3—ति.	4—ति.	5 जीर्णि.
6—धि.	7 वृद्धि.	8—ति.	9—क्ति.	

a Whether by seizure or acceptance, b Some read रवा. c Also वयः. d Prevailing on a person to undertake a business. Both terms also signify requesting, and encompassing. e Also ओषः. f And स्वातः. Also स्रवः.

^{f a} 1 ^f
10. एषा सख्यौ

Thriving.

^{a b} ^{a c}
स्फुरथ स्फुरथे

Throbbing.

^{2 f} ^f
प्रमितौ प्रमा

True know-
ledge.

^f ^m
प्रसूतिः प्रसवे

Bringing
forth (as
young).

^{m d} ^m
स्वेगते प्राधारः

Pouring
forth ; as-
persion.

^m ^m
कमथः कमे

Fatigue.

^m ^m
11. उत्कर्षोऽतिशये

Excellence.

^f ^m
सन्धिः शेषे

Union, junc-
tion.

^m ^{m e}
विषय आशये

Refuge ;
asylum.

^{3 f} ⁿ
क्षिपायां क्षेपणं

Sending ;
directing. ^f

^f ^{4 f g}
गौर्यं गिरौ

Swallowing.

^{n h} ^{5 m}
गुरणमुद्यमे

Effort, exer-
tion.

^m ^m
12. उन्नाय उन्नये

Raising.

^m ⁿ
आयः अयणे

Reliance ;
taking re-
fuge.

ⁿ ^{m i}
जयने जयः

Conquest,
victory.

1—क्षि. 2—ति. 3—पा. 4 गिरि. 5 च—.

^a Some read विषा. ^b And स्फुरनं or स्फुरथं. Also स्फुरः and स्फुरथा. ^c Likewise स्फुरथं. ^d And ज्योतः. ^e Or आशयः. ^f Also interpreted passing away time. ^g Also मिथिः and मिथनं. ^h Likewise गूरथं and गोरथं. ⁱ According to another reading, जपनं, जपः, in-
audible repetition.

K k

Discourse,
speech.निगादे^m निगदे^mPride.^aमादे^m मदे^m

Regret.

उहेग उद्गमे^mTrituration
of perfumes.13. विमर्दनं^m परिमले^mConferring
of a benefit.1 m 2 m
अभ्युपपत्तिरुग्रहः

Disfavour.

m c
नियह सहिबहः स्याद्Attack,
onset. dm 3 m
अभिवोग (स्व) भियहःClinching of
the fist.14. मुटिवन्ध (स्तु.) संग्राहे^mAffray,
assault. em m f m
डिव्ये डमर विम्वोLigament,
fetters.n f 4 m g
बन्धनं प्रसितिहारःMorbid
heat. hm i 5 m j 6 m
स्यर्षः स्यष्टोपतत्तरि

Injury. k

15. निकारो विप्रकारः (स्याद्)

Hint, sing,
token. lm 7 m m
आकारखिङ्ग इङ्गितः

1—सि.

2 ख—.

3 ख—.

4 चार.

5—हृ.

6 उ—मृ.

7 इ—.

^a Also joy. ^b By doing good, or by preventing ill. ^c Or विग्रहः. Also, according to a varied reading, निरोधः and विरोधः; but here a different acceptation is intended: viz. restraint or confinement. ^d Some explain this, a challenge to fight. ^e A conflict without weapons. Also terrifying the enemy by shouts or gestures. Likewise devastation and predatory or irregular war. ^f And चारः. ^g Some read खारः, and connect it with the next article. ^h The line is by some divided into three articles, instead of two: viz. ligament; business of a scout or spy (चारः खारः); morbid heat. ⁱ Also स्यर्षः. ^j Or स्यर्षी (हृ.). ^k Also wickedness. ^l Indication of sentiment.

^m परिणामो ^m विकारो ^f (हे समे) ^{1 f} विकृति विम्वये	Change of form. a
16. ^m अपहार ^{2 m} (स्तु) पचयः	Loss.
^m समाहारः ^m समुच्चयः	Assem- blage. b
^m प्रत्याहार उपादानं	Abstrac- tion. c
^m विहार (स्तु.) ^m परिक्रमः	Walking for pleasure.
17. ^{m c} अभिहारो ⁿ ऽभिग्रहणं	Robbery. d
^m निर्हारो ⁿ ऽभ्यवकर्षणम्	Extraction.
^m अनुहारो ^m ऽनुकारः (स्याद्)	Imitation.
^m (अर्थस्थापने) ^m व्ययः	Expendi- ture.
18. ^m प्रवाह (स्तु.) ^f प्रवृत्तिः (स्यात्)	Stream. f
^m प्रवहे! ^m (गमनं वहिः)	Going forth, issuing.
^m विवामो ^m विवमो ^m यामो ^m यमः ^m संयाम ^m संयमौ	Forbear- ance. g
19. ^{3 n} हिंसाकर्मा ^m ऽभिचारः (स्याज्)	Incantation to destroy.
^{f h} जागर्षा ^{m f} जागरा(हयोः)	Waking. watching.

1—वा.

2 च—.

3—ज्.

^a Some distinguish the terms, making the two first signify a total change, and the other two a partial or temporary alteration. ^b Gathering together in fact, or in thought. ^c Restraining the organs of sense. Also abridgment. ^d Or seizure in one's presence. ^e Likewise अपहाराः. ^f Or continual flow. Likewise commencement of action. ^g This line is by some divided into three articles : the two first terms signifying various distress ; the two next decease ; and the two last, forbearance. ^h Also जाग्रिया and जागृतिः. Likewise जागरणं.

Obstacle,
impedi-
ment.
Contiguous
support. a

विघ्नोऽन्तरायः प्रत्यूहः

(स्याद्) उपघ्नोऽन्तिकान्तये

Enjoyment.
Encom-
passing ;
surround-
ing.

20. निर्वेश उपभोगः (स्यात्)

परिसर्पः परिक्रिया

Separation.

विधुर (न्तु.) प्रविशेषो

Meaning,
intention.

भिप्रायश्चन्द आशयः

Abridg-
ment.

21. संक्षेपस्य समसनं

Contradic-
tion.

पर्यवसा विरोधनम्

Perambula-
tion. d

परिसर्वा परीसारः

Stay.

(स्याद्) आस्था (त्वा) सना स्थितिः

Diffusion.

22. विस्तारो विग्रहो व्यासः

Prolixity.

सु च (शब्दस्य) विस्तारः

Rubbing of
the person.

(स्यान्) मर्दनं सत्वाहनं

Disappear-
ance.

विनाशः (स्याद्) अदर्शनम्

Acquaint-
ance.

23. संशयः (स्यात्) परिचयः

Spreading.

प्रसर (स्तु.) विसर्पणम्

Scarcity.

नीवाक (स्तु.) प्रयामः (स्यात्)

Proximity.

सन्निधिः सन्निकषणम्

1 च—

2 चा—

a As a tree, of a creeper. b Also neut. चन्दः (सु). c And प्रत्यवसा. d Moving about, on the ground : some interpret it near approach. e Or परीसर्वा. f And विस्तारः. g Also सन्निधिः.

24. लवो ऽभिजावो लवने

निष्पावः पवने पवः

प्रसावः (स्याद्) अवसरः

वसरः सूत्रवेदनम्

25. प्रजनः (स्याद्) उपसरः

प्रयव प्रनयौ (समौ)

धीशक्तिर्निष्कमे

(ऽस्त्री तु) संक्रामोऽदुर्गसञ्चरः

26. प्रत्युत्क्रमः प्रयोगार्थः

प्रक्रमः (स्याद्) उपक्रमः

(स्याद्) अभ्यादानमुद्घात आरम्भः

संभ्रमस्वरा

Reaping.

Winnowing,
cleaning.

Occasion,
opportu-
nity.

A shuttle. a

First preg-
nancy of
cows. c

Affection-
ate solici-
tation.

Intellectual
faculty. e

Difficult
progress. f

Act tending
to a main
object.

Beginning.
k

1 नि—.

2 उ—.

3 ल—.

^a Also act of weaving. ^b Or वसरः. ^c Some interpret it, the season of impregnation. Others explain it, the first going of a cow to a bull; or the first impregnation; or simply her impregnation by the bull, or her pregnancy. ^d Also प्रसरः. ^e Power of the understanding: as attention, comprehension, reasoning, &c. ^f Towards a place scarcely accessible. ^g And संक्रामः. ^h Likewise सञ्चरः. ⁱ Or प्रत्युत्क्रान्तिः. ^j Some read प्रयुक्तार्थः; and explain this article, beginning of battle: others interpret it, war or combat. ^k Some divide this article; making the two first terms signify a first beginning, and the three last a commencement in general: others explain the two first, a beginning; and the three last, a thing begun. ^l Also उपोद्घातः ^m And वरिः.

Impedi- ment. i	27. प्रतिबन्धः प्रतिदम्भो	^m ^a
Causing to descend.	उपनाय (स्तु.) निपातनम्	^m ^b ^c
Apprehen- sion. d	उपलब्ध (स्व) सुभवः	^m ^m
Smearing. e	समाखम्भो विलेपनम्	^m ^m
Separation of lovers. f	28. विप्रखम्भो विप्रयोगो	^m ^m
Liberality. g	विलम्भ (स्व.) तिसर्जनम्	^m ¹ ⁿ
Celebrity.	विश्राव (स्तु) प्रविख्यातिर्	^m ² ^f ^h
Attention.	अवेक्षा प्रतिजानरः	^f ^m
Reading ; lecture.	29. निपाठ निपाठौ पाठे	^m ^m ^m
Wetness. i	तेमस्तेमौ समुद्भवे	^m ^m ⁿ
Distress, from dis- ease, &c.	पादीनवास्त्ववौ क्षेये	^m ³ ^m ^j ^m
Meeting ; union.	मेखके सङ्ग सङ्गमौ	^m ^m ^m ^k
Research.	30. समीक्षणं विचयनं मार्गणं जगणा जगः	ⁿ ¹ ⁿ ⁿ ⁿ ^m ^m
Embrace.	परिरम्भः परिरम्भः संक्षेप उपगूहनम्	^m ⁿ ⁿ ⁿ ⁿ
Sight ; see- ing ; looking.	13. निर्वर्णनं (तु) निध्यानं दर्शनलोकनं क्षयम्	ⁿ ⁿ ⁴ ⁿ ^o ⁵ ⁿ ⁶ ⁿ

1 ख— 2—ति. 3 जा— 4—ज. 5 जा— 6 ई—

^a Likewise विदम्भः. ^b And उपनयः. ^c Or निपातनं. ^d Conception otherwise than from memory. ^e With saffron, sandalwood, &c. ^f Also solitude, and disagreement. ^g Some explain it, appointing, engaging. ^h Also प्रतिख्यातिः. ⁱ One explains this, wet. ^j Or आश्रयः. ^k Also सङ्गनं and साङ्गवः. ¹ Likewise समीक्षणं and समीक्षयः, or गवेधयः. ^m Some read जगवा. ⁿ Or परीरम्भः. ^o According to another reading, आलोचनः and लक्षणः.

- प्रत्याख्यानंⁿ निरसनंⁿ प्रत्यादेशे^m निराकृतिः^f Rejection ; disallow-
ance.
32. उपशये^m विषये^m (सु^f पर्षायययनार्थकौ^f) Watching
alternately.
- अर्त्तनंⁿ (च^f) क्षतीया^f (च^b) क्षनीया^f (च^c) दृष्टा^f (र्थके^f) Censure, re-
proach. a
33. (स्याद्^m) व्यत्यासे^m विपक्ष्यसे^m व्यत्यय^m (च^m) विपक्ष्ये^m Contrariety ;
opposition. d
- पर्षये^m ऽतिक्रम^m (सखिच^m) ऽतिपात^m उपात्ययः^m Transgres-
sion. f
34. (प्रेषणंⁿ यत्नमाह्वयⁿ तत्रⁿ स्यात्ⁿ) प्रतिशासनम्ⁿ Mission af-
ter calling. h
- (च^m) संशावः^m (क्रतुषु^m या स्तुतिर्भूमिर्द्विजन्मनाम्^m) Place where
the priests
stand. i
35. (निधाय^m तच्छते^m यत्र^m काष्ठे^m काष्ठं^m स^m) उद्गनः^m A carpen-
ter's work.
bench.
- सख्यन्न^m (स्तु^m) सख्यधनः^m (सख्यो^m येन^m निहन्यते^m) Tool for
cutting corn
and grass. j
36. आविधो^m (विध्यते^m येन^m तत्र^m) An auger. l
- (विष्वक्^m ससे^m) निषः^m Round,
circular.
- उत्कार^m (च^m) निकार^m (च^m द्वौ धान्योत्क्षेपणार्थकौ^m) Winnowing
of corn. m

^a One commentator remarks, that two of these terms, क्षतीया and क्षनीया, which properly signify shame, are here inserted by mistake.
^b Also रोद्धा. ^c Likewise क्षुब्धा and क्षुणीया or क्षुणीया. ^d One inter-
prets this, misapprehension. ^e And विपक्ष्यः. ^f Some make the four
terms, others the two first of them, synonymous with the preceding.
^g And पर्षयः. ^h Sending of a servant on an errand after calling him.
ⁱ At a solemn act of religion ; reciting hymns and prayers. ^j For
eradicating clusters of gramineous plants : some say for cutting the
stalks ; others explain the term a basket to receive heads of Indian
corn, &c. ^k Also सख्यधनं,—नी. ^l Turned by a string. ^m Or piling it up.

Swallow- ing, &c. a	37. निगारेऽन्नारः विचावेऽन्नाहा (सु. गरवादिषु)
Stopping, ceasing.	आरत्नवरति विरतव उपरामे
Spitting.	(वा खिवां तु) निष्ठेवः
Speed.	निष्ठूति निष्ठेवनं निष्ठीवन (मित्थभिन्नानि)
Conclusion.	जवने जूतिः
Fever.	साति क्षु) स्वसाने (स्वादु)
Driving of cattle.	39. उद्वज (सु.) पशुप्रेरणम्
Curse.	अकरणि (दित्वादवः शप्ते)
Aggregate patronym- mic. g	(गोत्रान्तेभ्य सस्य वृन्दमित्थौ, पणवका (दिकम्)
Multitude of loaves and ples. h	40. आपूपिकं शाष्कुलिक (मेवमाद्यमचेतसाम्)

1 उ—, 2 उ—, 3—ति, 4 अ—, 5—ति.
6 नि—, 7 जो—क.

* The four terms, here exhibited, differ in signification. निगारः, swallowing. उद्धारः, vomiting. विचावः, cough; some say, sound. उद्वाहः, taking up: also, replying in argument. ^b Or उपरवः. ^c Fem. निष्ठेवा. Some say, also neuter निष्ठेवं. ^d Likewise जुतिः. Some add जतिः and जवन*. ^e End of action. ^f So similar terms of imprecation. As अजवननिः, अजीवनिः, अजपाहः, निपाहः, &c. Ex. तस्माजीवनिरेवासु, May he not live! ^g Instanced in the text; जोपगवकं, a multitude of descendants of UPAGU. So गार्गकं, a multitude of descendants of GARGA. दाक्षकं,—of DAKSHA. ^h Respectively: stated as instances of nouns of multitude of inanimate things.

- (मासवानाम्) मासव्यं^{n a} Multitude of boys.
- (सहायानां) सहायता^f —of coadjutors.
41. हत्वा (हत्तानां) —of ploughs.
- ब्राह्मण्य वाड्ये (तु द्विजन्मनाम्)^{n n} —of priests.
- (हे पशुकानां दृष्टानां) पार्श्वे दृष्टा (मनुजमात्)^{n n} —of ribs and back-bones.^b
42. (हत्तानां) खनिनी हत्वा (ऽथ) —of threshing floors.
- (ऽथ) मानुष्यकं (हत्तानां)ⁿ —of men.
- ग्रामता जनता धूम्या पाश्चा नत्वा (दृक् दृक्)^{f f f f f} —of villages, &c. c
43. (अपि) साहस्य कारीय चर्मसावर्षया (द्विकम्)^{n n n 1 n} —of thousands, &c. d

1 चा—च.

* Some read मानव्यं. ^b Respectively. * In order : multitude of people ; accumulation of smoke ; abundance of fetters ; great quantity of reeds, (or multitude of ropes or of throats : for नद्य has all these senses.) ^d In order : multitude of pieces of dry cow-dung ; abundance of hides (or of shields) ; collection of prayers and incantations delivered by the sage AT'HARVAN : besides other similar terms : as पार्श्वे, assemblage of coats of mail ; पार्श्वे, multitude of men in armour ; सावर्षे, —of men holding shields ; साहस्य, —burning or burnt coals ; क्षेत्रे, —of fields.

L 1

CHAPTER IV.

SECTION I.

1. (नानार्थाः केपि कान्तादिवर्गेषु वाच्य कीर्तिताः
भूरि प्रयोगा ये वेधु पर्यायेषुपि तेषु ते)

1 Sky, ether.
2 Heaven.

2. (आकाशे त्रिदिवे) नाको

1 World.
2 People.

लोक (सु. मुचने जने)

1 Verse.
2 Glory.

(पद्ये वयसि च) शोकः

1 Arrow.
2 Sword.

(शरे शस्त्रे च) सावकः

1 Shakal.
2 God of water.
1 Fried rice flatten-
ed. 2 Infant.
1 Sight, look.
2 Light.

3. जम्बुको (क्रोटु वदणौ)

दधुको (चिपिटार्भको)

पालोको (दर्शनेद्योतौ)

1 A double drum. 2 A large drum.

(भेरी पटहम्) आनको

1 Mark.
2 Flank. c
1 Spot.
2 Defama-
tion.

4. (उत्थङ्ग चिह्नयोर) चङ्कः

कलङ्को (ऽङ्गापवादयोः)

* Or सावकः. Some read शारकः. ^b Some reverse the interpretations : one of these instruments is a large drum beaten at both extremities ; the other, at one end only. ^c The side above the hip, where women place young children in carrying them. Also 3 A cypher or figure.
4 An act of a drama. 5 Variegated or spotted.

^m
तक्षकः (नागवर्द्धक्योः)

1 A carpenter. 2 The chief of snakes. a

^m
चर्कः (कृटिकसूर्ययोः)

1 Crystal. 2 The sun. b

^m
5. (मासते वेधसि व्रजे पुंसि) कः

1 Wind. 2 *Brahma*. 3 Sun. 4 Soul.

^m
कं (शिराऽम्बुनेः)

5 Head. 6 Water. c

^m
(स्नात्) पुष्पाक (सुच्छधान्ये संक्षेपे भक्तसिक्थके)

1 Shrivelled grain. 2 Brevity. d

^m
6. (उलूके करिषः पुच्छमूलोपान्ते च) पेचकः

1 An owl. 2 Root of a tail. e

^m
(कमण्डलौ च) करकः

Water-pot. f

^m
(सुगते च) विनायकः

A *Buddha* or saint. g

^m
7. किष्कु (ईक्षे वित्तौ च)

1 Cubit. h 2 A span.

^m
(शूककीटे च) दृचिकः

Scorpion. i

^m
(प्रतिबले) प्रतीक (स्नि.पु.क.देशे च पुंस्ययम्)

An integrant part. j

* Or of demi-gods shaped like snakes, abiding in the infernal regions. Also 3 Speaker of the prologue to a drama. ^b Also 3 *Asclepias gigantea*. 4 Copper. 5 A title of *Indra*. ^c Also 7 Joy. ^d Others say, 2 Celerity. 3 Lump of boiled rice. ^e That is of an elephant's tail. ^f Especially a hollow Cocoonut, or gourd. Also m. f. 2 Hail. m. 3 Pomegranate. 4 A bird (Curlew.) m. n. 5 A box to hold beetle-leaf. ^g Also 2 Title of *GANE'SA*. 3 Title of *YAMA*. 4 Name of *VISHNU's* eagle. 5 A spiritual teacher. 6 Obstacle; difficulty. ^h Whether the measure, or the forearm. ⁱ The insect; as well as the sign of the zodiac. Also, 2 The month during which the sun is in Scorpio. Likewise, 3 A crab. 4 A hairy caterpillar. 5 Name of a tree (*Vangueria Spinosa*). ^j And m. f. n. 2 Contrary: not consonant. 3 Inverse.

1 Gentian. a
2 A fragrant
grass. b

8. (स्याद्) भूतिक (गु भूनिष्पे कर्तृषे भूक्षुषे ऽपि च)
1 f d

Sorts of Cu-
cubitace-
ous plants. c

(ज्योत्स्निकायां च घोषे च) कोषातक
(ऽय कट्फले

A white sort
of Mimosa. e

9. सिते च चर्दिते) सोमबल्कः (स्याद्)

(ऽय सिङ्गके

1 Incense.
2 Meal of
sesame. f

तिलकल्के च) पिश्याकोः

Asafoetida. g

बाङ्गीकं (रामठे ऽपि च)

1 INDRA.
2 Bdellium.
3 Owl. j

10. (महेन्द्रगुम्फबुक्क्यावग्रहिषु) कौशिकः

1 Disease. e
2 Pain.
3 Fear. k

(रक्तापचक्षास. 1) तद्धः

g small. l

(खल्पे ऽपि) सुहृक (वि. पु)

1—की.

2 का—.

* Gentiana Chirayta, Roxb. * Andropogon Schoenanthus : and another kind. Some, varying the interpretation, make this a name of the *Káyaphal*. * Vizt. 1 Trichosanthes dioeca. 2 Luffa Pentandra and Acutangla, R. Likewise 3 Achyranthes aspera. Also 4 Night. d And कोषातकी. * Also 2 the *Káyaphal*. † Likewise 3 Oilcake of sesame. 4 Asafoetida. 5 Saffron. s Also 2 Saffron. And m. 3 Name of a country. 4 Horse bred in that country. 5 Man of a low tribe. h And बाङ्गीकं, बाङ्गिकं, or बाङ्गीकं. † Also 4 Snakecatcher. Likewise 5 Ichneumon (viverra mungo). 6 Title of VISWA MĪTRA. 7 Skilled in dictionaries. And f. कौशिकी. 8 Title of GAURI. 9 Name of a river in Bengal. Or कौशिकः—की. * Also 4 Sound of a drum. † Also 2 Hard. 3 Low, vile. 4 poor, indigent. 5 Youngest. m Fem. बङ्गका. Also बङ्गकः—का.

11. जैवालकः (यथाह्ने ऽपि) ^m The moon. a
- (सुरे ऽप्यश्वस्य) वर्त्तकः ^m A horse's hoof. b
- (आग्ने ऽपि) पुच्छरीके (ना) ^m A leopard. c
- (यवान्यामपि) दीपकः ^{m e} An aromatic seed. d
12. शाखाटकाः (कपि क्रोटृ भ्रानः) ^{1 m} 1 Ape. 2 Dog. 3 Shakal.
- (सर्वे ऽपि) नैरिकम् ⁿ Gold. f
- (पीडाये ऽपि) व्यलीकं (खादु) ^m Pain. g
- अलीकं (तृप्तिने ऽवृत्ते) ⁿ 1 Falsehood. 2 Any thing displeasing. h
13. (शीखान्वयाव) ऽनूके (हे) ⁿ 1 Disposition. 2 Race, family. i
- अनूके (अकलवल्कले) ⁿ 1 part. 2 Scale of a fish. 3 Bark.

1—क.

^a Also m. f. n. 2 Long-lived. 3 Thin. ^b And m. f. 2 A quail. ^c Also 2 The elephant posted in the S. E. to uphold the world. 3 A proper name (the author of a dictionary). 4 A variety of the sugar-cane. Likewise n. 5 A white lotos. 6 A white umbrella. 7 A medicinal drug. ^d Ligusticum Ajowan, Roxb. Or else Apium involu-
cratum, R. Also 2 Cumin (Cuminum Cyminum). 3 Celosia Cristata. 4 A lamp. 5 In rhetoric, a certian elegance of construction. ^e Or दीपकः m. n. 1 Ligusticum Ajowan R. 2 Apium involu-
cratum, R. 3 Celosia cristata. ^f Also 2 Red orpiment. 3 Red chalk. ^g Likewise 2 Any thing displeasing. 3 Unfit to be done. 4 Strange. 5 Reverse. Also m. 6 Addicted to an unnatural crime. ^h Also : 3 The fore-
head. ⁱ Likewise m. 3 A former state of existence.

1 A weight. a
2 Gold. 3 Ornament on the
breast.

(साष्टे वते सुवर्णानां हेमप्ररोधप्रथे पले

14. दीनारे ऽपि च) निष्को (ऽस्त्री)

1 Sin.
2 Fraud. b

कल्को (ऽस्त्री समसैनयोः

दन्धे ऽप्य)

1 SIVA'S
bow. 2 Tri-
dent. c

(ऽय) पिनाको (ऽस्त्री मूलशङ्करधन्वनाः)

A female
elephant. d

15. चेनुका (तु करेणवां च)

Cloudiness.
e

(मेघवाले च) कारिका

1 Agony.
2 Explanato-
ry verse. f

कारिका (वातनादयोः)

An earring.
g

कर्णिका (कर्णभूषणे

* One of 108 *suvarnas*. Also one of 4 *suvarnas*. Likewise one of 2 *karshas*. ^b Also 3 Dirt. 4 Ordure. 5 Sediment. 6 Levigated powder. 7 The belleric myrobalan. And m. f. 8 Sinful; wicked. ^c *Siva's*; some say, any trident. Also 3 A shower of dust. ^d Also 2 A milch cow; especially one which has recently calved. 3 Dagger. Likewise m. 4 Proper name; a demon slain by KRISHNA. n. 5 A herd of kine. 6 Gesture of a woman. ^e A multitude or succession of clouds. Also: 2 A dark cloud threatening rain. 3 A fog or mist. 4 Blackness. 5 Black. 6 The Goddess GAURI. 7 Name of a terrific goddess. 8 A female crow. 9 A black scorpion. 10 Spikenard. 11 A sort of potherb. 12 A branch of a Cucumber plant. 13 A line of hair reaching to the navel. 14 Price of a commodity on credit. 15 Interest at a monthly rate. 16 Spirituous liquor. 17 A stain or defect in gold, &c. ^f Or, as otherwise read, 3 Interest at any stipulated rate. 4 Action in general. Also 5 An art or profession. 6 A female rope-dancer and tumbler. ^g Also 2 The pericarp of a lotos. 3 The tip of an elephant's trunk. 4 The middle finger.

16. करिहस्ताङ्गौ पद्मबीजकोष्ठां)

(त्रिषूत्तरे)^a^{m f n}
वृन्दारकौ (रूपिसुखाब्)^{m f n}
एके (मुख्यान्वकेवसाः)

17. (स्वाहाम्भिकः) कौकुटिको (वशादूरैरिनेक्ष्यः)

^{m f n}
काकाटिकः (प्रभोर्भाषदर्थी कार्त्तव्यमन्त्र यः)

18. (भूधन्वितम्बवक्ष्ये चक्रेषु) कटको (ऽस्त्रियाम्)

^m
(क्षय्ये क्षुद्रगमौ च लोमहर्षे च) कण्टकः1 Hand-some.
2 Chief, Principal. b
1 Chief.
2 Other.
3 Alone.
4 One.
Hypocritical. c1 Attentive.
2 Indolent.
d
1 Side of a hill.
2 Bracelet.
3 Circle. e
1 A thorn.
2 A paltry foe. 3 Hair on end. f

^a The following admit the three genders. ^b Also m. 3 A god.
 4 A general or leader of an army. ^c Also, 2 One who never looks far before him; but steps with caution for fear of treading on insects.
^d Watchful of his master's looks. 2 Careless or incapable of work.
 3 Mode of embrace. ^e Also 4 A ring on an elephant's tooth. 5 An army. 6 A metropolis. 7 Sea salt. ^f Also 4 A fishbone. 5 Finding fault. This and the preceding line are omitted by most commentaries.

SECTION II.

1 Bright-
ness. 2 Ray
of light.

3 Flame. a

1 A bee.

2 An arrow.

An aurifer-
ous gem. b

Organ of
sense. c

1 Ray of
light.

2 Flame. d

19. मयच्छ (मि.ट्कर ज्वालास्व)

(ज्वालास्व) शिखीमुखी

यच्छो (निधौ ललाटास्व कक्षौ न क्षी)

(मि.ट्के ज्वालास्व) यच्छ

20. (वृषिज्वाले अपि) शिखे

SECTION III.

1 A moun-
tain. 2 A
tree. e

1 Wind.

2 An arrow. f

1 An arrow.

2 The sun.

3 A bird. g

1 A bird.

2 The sun. h

1 Areca. i

2 Multitude.

(शैखरक्षी) नगावर्गौ

आयुगौ (वासुविशिखी)

(शरार्कविहगाः) खगाः

21. पतङ्गौ (पक्षिख्यौ च)

पूगः (मसुकटन्दयोः)

1—खा.

2 मग.

3 खग.

* Also 4 Beauty. b And 2 The bones of the forehead. m. n. 3 A shell, a conch. 4 In numeration, the twelfth place of figures. ° Also 2 Vacuity. 3 A cypher. 4 Heaven. 5 The sky. 6 Auspiciousness. d Likewise 3 A branch. 4 A radicant branch. 5 Crest of a peacock. 6 Lock of hair on the head. 7 Chief, principal. ° Also 3 A serpent 4 The sun. f Likewise m. f. n. 3 Fleet, moving with speed. ° Also 4 A planet. 5 A grasshopper. 6 A god. 7 Sound. h Also 3 A grasshopper. 4 Brasil-wood. i Masc. The palm (Areca faufel). Neut. Its nut.

(ययवेऽपि) खगा ^m	Cattle. a
वेगः (प्रवाहजवयोऽपि) ^m	1 Stream. 2 Speed. b
22. पराङ्गः (कौसुमे रेखौ खानीयादौ रजस्यपि) ^m	1 Pollen of flowers. 2 Dust. c
(गजेऽपि) नागमातङ्गा ^m	An ele- phant. d
अपाङ्ग (शिखकेऽपि च) ^m	A circlet on the fore- head. e
23. स्वर्गः (स्वभावनिर्माद्यनिश्चयाध्यायदृष्टि) ^m	1 Nature. 2 Relinquish- ment. f
योगः (सम्बन्धोपायध्यानसङ्गतियुक्तिषु) ^m	1 Armour. 2 Means. g
24. भोगः (सुखे क्षयादिभूतावृहेषु, फलकावयोः) ^m	1 Enjoy- ment. 2 Hire. h
(चातके हरिषे पुंसि) सारङ्गः (शबले त्रिषु) ^{m j}	1 Sort of bird. 2 A deer. i

^a Likewise 2 Deer. 3 An elephant with white marks on his fore-head. 4 A constellation (the head of Orion). 5 Search. ^b Also 3 Rapid transition, as of mind or wind. 4 Call of nature. ^c And 3 Fragrant powder. Also 4 Eclipse. 5 Coral. ^d Also नागः. 2 A snake (Coluber naja: and a sort of demigod shaped as a serpent). 3 A cruel person. 4 Name of a country. 5 In comp. Pre-eminent. 6 Mesua ferrea. 7 Rottlera tinctoria, R. 8 Cyperus pertenuis, R. Likewise चातङ्गः. 2 A race of mountaineers. 3 The sacred fig-tree (Ficus religiosa). ^e Also 2 Corner of the eye. 3 A lame or maimed person. ^f Likewise 3 Certainty. 4 A chapter or section. 5 Creation. Also 6 Perseverance. ^g And 3 Meditation. 4 Union. 5 Junction. Also 6 Keeping a fixed posture. 7 Lucky conjuncture. 8 In astrology. A mode of reckoning the moon's longitude. ^h And 3 Expanded head of a serpent. 4 Body of a serpent. Also 5 Eating. 6 Nurture. ⁱ And m. f. n. 3 Variegated. Also m. 4 An elephant. 5 A bee. 6 A peacock. ^j Or सारङ्गः.

M m

An ape. a

25. (कपौ च) पूवगः^m

1 Curse.

2 Defeat. b

(घ्रापे त्व.) ऽभिषङ्गः (पराभवे)^m

1 A yoke.

2 A pair.

3 An age. c.

(वानाद्यङ्गे) युगः (पुंसि)^m

1 Heaven.

2 An arrow

3 A bull.

4 Speech. d

सुगं (सुम्मे क्षतादिषु)ⁿ26. (स्वर्गेषु पशुवाग्वज्रदिग्ने तदृषिभूतले)ⁿलक्षदृष्ट्या स्त्रियां पुंसि) गैर्^{m f e}

1 A mark.

2 Privy part. f

1 Prefera-

bleness.

2 Summit. g

लिङ्गं (चिह्नं शेषयोः)ⁿ27. शङ्कं (प्राधान्यसाम्योच्च.)ⁿ

1 The head.

2 Privy part. h

गराङ्गं (शर्वगुह्ययोः)ⁿ1 Prosperi-
ty. iभगं (श्रीकाममाहात्म्यवीर्ययत्नार्ककीर्तिषु)ⁿ

^a Also 2 A frog. 3 Sort of bird (a diver). 4 The dawn: the charioteer of the sun. ^b Also 3 Oath. 4 Groundless imputation. 5 Embrace. ^c The *Kṛta*, *Tréda*, *Dvāpara*, and *Kali*. Also 4 A measure of four cubits. ^d And 5 The thunderbolt. 6 A region or quarter. 7 An eye. 8 A ray of light. 9 The earth. 10 Water. Likewise 11 The sun. ^e Masc. in some senses; and fem. or even neut. in others. ^f *Membrum virile*. Also 3 A sign or token. 4 The Symbol of *Siva*. ^g Of a mountain. Likewise 3 A home. Also fem. 4 A sort of fish (*Silurus pungentissimus*). 5 A poisonous plant. ^h *Pudendum muliebne*. ⁱ Or 2 Beauty. And 3 Love, desire. 4 *Pudendum muliebne*. 5 Excellence (virtue, knowledge, &c.) 6 Strength, Vigour. 7 Care. 8 Glory, fame. And m. n. 9 One of the twelve suns. Also 10 The Moon.

SECTION IV.

28. परिषः (परिधाते ऽस्ते ऽप्य)^m 1 Destruction. 2 An iron club. a
- सोषो (हृन्दे ऽन्मसां रये)^m 1 Multitude. 2 A current. b
- मूल्ये पूजाविधाक् ऽर्घा^m 1 Price. 2 Mode of adoration. c
- (ऽहो दुःखव्यसनेष्व) ऽवम्ⁿ 1 Sin. 2 Pain. 3 Passion.
29. (निषिद्धे ऽपि) वस्तुः^{m f n} Pleasing. d.

SECTION V.

- काचाः (शिक्यच्छेदेदृगुजः)^m 1 A swing. c. 2 Glass. f
- विपर्यासे विस्तरे च) प्रपञ्चः^m 1 Reverse. 2 Copiousness. g
- (पावके) शुचिः^m 1 Fire. 2 A tried minister. 3 A month. h
30. (मास्यमात्ये चाप्युपधे पुंसि मेध्ये सिते त्रिषु)^f
- (अभिषुङ्गे सृष्टायाश्च गभस्तौ च) वचिः (स्त्रियाम्) 1 Passion. 2 Desire. i

a Or 3 A club armed with iron. 4 In astrology, One of the *Fôgas*. b Of water. Also 3 Succession. c Or of showing respect. d Also 2 Small. 3 Light. And n. 4 Quick. e For suspending a load. f And 3 A disease of the eye. g And 3 Error or illusion. 4 Prolixity. 5 Abundance. Also 6 Delusion. h That of *A'shád'ha* or of *Jyaisht'ha*. Or 4 The Hot season. 5 The sentiment of love. And m. f. n. 6 Pure. 7 White. i And 3 A ray of light. Or 4 Intentness. 5 Splendour. 6 Beauty.

SECTION VI. a

- 1 Clear. 2 A bear. b 31. (प्रसक्ते भङ्गुकेय.) ऽच्छे^m
 4 A cluster. 2 Sort of neck-lace. c गुच्छः (शवकशरयोः)
 1 Hem of a garment. d (परिधानासले) कच्छे^m (जलप्रान्ते त्रिबिङ्गकः)^{m f n}

SECTION VII.

- 1 A peacock. 2 VISHNU's bird. 32. (केकितार्चाव) ऽहिमुजौ^m
 1 A tooth. 2 A regenerate man. e (दन्तविप्रासृज्ज!) द्विजाः^m
 1 VISHNU. 2 SIVA. 3 A goat. f अजा (विष्णु हरच्छागा)^m
 1 A cowpen. 2 A road. g (गोष्ठाध्वनिवशा) व्रजाः^m
 1 A deified saint. 2 YAMA. h 33. धर्म्मराजौ (जिनवर्मौ)^m
 An elephant's tooth. i कुच्छे^{m n} (दन्ते ऽपि न क्षिवाम्)

a The stanza, constituting this section, is omitted by most commentators. b Also 3 Crystal. c Likewise 3 A clump. 4 A multitude or assemblage. d And m. f. n. (some say m.) 2 Bank or shore. Also m. 3 Sort of tree (Hibiscus Populneoides). e Of the three first tribes. And 3 An oviparous animal: a bird, &c. f Also 4 *Brahmā*. 5 *Cupid*. 6 A sheep. 7 Proper name; Son of RACHU. 8 And 3 A multitude. h Also 3 Title of YUD'HIST'HIRA. i Likewise 2 An harbour.

ⁿ
वसजे (चेतपूर्वारे)

1 A field. 2 A city gate. a
3 A pretty woman.

^f
वसजा (वस्तुदर्शना)

^{1 f}
34. (समे क्षांश्चे रणे ऽप्या) जिः

1 Even ground.
2 War.

^f
प्रजा (स्यान्मतौ जनेः)

1 Progeny.
2 People.

^m
पञ्चौ (यक्षययाह्वी च)

1 A conch.
2 The moon.
b

^{m f n}
(स्वके निधौ) निजं (निध)

1 Own.
2 Perpetual.

SECTION VIII.

^m
35. (पुंस्यामनि प्रवीक्षे च) चेतश्चो (वाचसिद्धकः)

1 Soul. c

^f
संज्ञा (स्याच्चेतनानामहस्याद्यौषार्थसूचना)

1 Thought.
2 Name.
3 Hint. d

^m
36. हेमन्तौ (वेद्यविद्वांसौ)

1 A physician.
2 A wise man.

^m
ज्ञो (विद्वान्मोमजो ऽपि च)

1 A wise man. 2 BU.
D'HA. e

1 चास्मि.

* Also 3 War. b Also 3 *Dharmantari*. 4 A tree (*Eugenia acutangula*). And n. 5 A Lotus. c And m. f. n. 2 Skilful. d Also 4 Proper name; the wife of the sun. e First of the lunar race.

SECTION IX.

A crow. a	^m (काकेभगण्डौ) करटौ
An elephant's cheek.	^{m c} (गजगण्डकटी) कटौ
2 The hip. b	
1 Bald.	^{m e}
2 Without prepuce. d	37. शिपिविष्ट (सु खलतौ दुष्कर्म्मणि महेश्वरे)
1 divine artist. f	^{1 m g} (देवशिल्पिन्यपि) त्वष्टा
Destiny. h	ⁿ दिष्टं (दैवे ऽपि न ह्योः)
Pungency.	^m 38. (रसे) कटुः
Improper act. i	^{2 n} कटु (कार्मे त्रिषु मत्सरतीक्ष्णयोः)
1 Happiness.	ⁿ रिटं (शेमाशुभाभावेषु)
2 Ill luck. j	
Happiness.	ⁿ ऽरिटं (त शुभाशुभ)
2 Misery. k	
1 Illusion.	39. (मायानिचलचन्नेषु कैतवानृतराशिषु
2 Fraud.	

1—टु.

2 कटु.

^a And 2 An elephant's cheek. Also 3 A person speaking nonsense. 4 One following a blamable profession. ^b Also 3 A mat. 4 A dead body. And f. (कटी). 5 Long pepper. ^c Nom. कटः. But some, by a slight variation of the reading and interpretation, make कटिः the term in both acceptations; or else कटिः and कटः. ^d Naturally so. Or 3 A leper. 4 Title of SIVA. 5 KRISHN'A. ^e And शिपिविष्टः or शिपिविष्टः. ^f VIS'WAKARMA. Also 2 A carpenter. 3 In mythology, One of the twelve suns. ^g Or तष्टा (टु). ^h Also m. 2 Time. ⁱ And m. f. n. 3 Envious. 4 Fierce. 5 Displeasing. Also f. 6 Mustard. 7 A medicinal plant. vulg. Catuci. ^j And 3 The reverse of ill luck. Also 4 Destruction. 5 Sin. ^k Also 3 Sign of death. 4 Spirituous liquor. Likewise m. Garlic. 6 Melia azadderokht. 7 A crow.

- ^{m n}
- अवोधने शैलश्च शीराश्च) कूट (मृत्तवाम्) 2 Lic. 4 As-
semble. 5 Summit. a
40. (सूक्ष्मैलावां) मुटिः (स्त्रीत्याक्कालेऽल्पे संशयेऽपि सा) 1 Small car-
damum. 2 An
instant. b
1 End of a
bow. 2 Emi-
nence. c
1 A root.
2 Clotted
hair. d
- ^{1 f}
- (अर्थ्यत्कर्षाश्च यः) कच्छो
- ^f
- (मूले लग्नकचे) जटा
- ^f
41. अटिः (फले सखद्वौ च)
- ^f
- दृष्टि (चर्चनेऽपि दर्शने)
- ^f
- दृष्टि (वर्गनेच्छयोः)
- ^{f h}
- दृष्टि (निश्चिते वज्रले त्रिषु)
- ^{m f n}
42. कट (तु कृच्छ्रगर्भे)
- ^{m f n}
- पटु (हौ वाच्यलिङ्गौ च)
- ^{m f n}
- दक्षामन्दागदेषु तु)

- 1 Conse-
quence. e
2 Opulence. e
1 Knowledge
2 An eye.
3 Sight.
1 A sacrifice.
2 Desire. f
1 Certain. g
1 Painful.
2 Difficult. i
1 Diligent.
2 Skilful. j

1—टि.

^a Of a mountain. And 6 Ploughshare. 7 Body of a plough. 8 Uniform substance (as the etherial element, &c.). 9 A trap for deer. 10 A hammer. Likewise 11 A jar. 12 Name of a plant. ^b And 3 An atom. 4 Doubt. ^c And 3 Edge of a weapon. 4 A corner or angle. 5 In numeration, Ten millions. ^d Also 3 Spikenard. ^e Also 3 Praise. ^f Likewise 3 A memorial verse. ^g The subject of ascertainment. And m. f. n. 3 Much. Also f. 4 Creation. ^h Or कृष्ट. Likewise Created, fabricated. ⁱ Not easily attainable. ^j And 3 Fierce. 4 Cruel. 5 Hale. Also m. 6 A plant (Trichosanthes dioica) n. 7 Salt.

SECTION X.

SivA. a

नीलकण्ठः^m (शिवे ऽपि च)

1 Thestomach. 2 A granary. b

43. (पुंलि) कोष्ठे^m (ऽन्तर्जरं कुक्षले ऽन्तर्हन्तया)

1 Confirmation. c

निष्ठा (निष्पत्तिनाशान्ताः)

1 Excellence. 2 Limit. 3 Region. d

काष्ठे^{1 f} (त्वर्धे स्थितौ दिशि)

Pre-eminent. e

44. (त्रिषु) ज्येष्ठे^{m f n} (ऽतिशये ऽपि)

1 Very young. 2 Small. f

कनिष्ठे^{m f n} (ऽतिशुवाख्ययोः)

A staff. g

दण्डो^{m n} (ऽस्त्री वरुणे ऽपि स्त्राद्)

1 A globe or ball. 2 Raw sugar. h

गुष्ठे^m (गोलेषुपाकवाः)

1 A serpent. 2 A carnivorous beast. i

45. (सर्पमांसात्पथ्यं^m व्याडौ)

1 काष्ठा.

^a Also 2 A peacock. 3 A blue jay (Coracias Indica, &c.) 4 A gallinule. ^b And 3 An apartment. Also 4 Own. ^c And 2 Disappearance. 3 Destruction. Or 4 Stop. 5 Steady practice. ^d Or quarter. Also 4 A measure of time; 18 twinklings of an eye. 5 A place. 6 A plant (Amomum Anthorhiza). Likewise n. 7 Wood. ^e Also 2 Eldest. 3 Very old. Likewise m. 4 The month so called. And f. 5 The constellation. ^f Also 3 Youngest. And f. 4 The little finger. ^g Likewise 2 A measure of four cubits. 3 A churning stick. 4 A measure of time; 24 minutes. 5 Punishment. 6 YAMA, the Judge of the next world. 7 A companion of the sun. 8 A column of troops. 9 A stem or trunk. ^h Also f. 3 Euphorbia Tirucalli, &c. ⁱ As a tiger, &c. Also 3 A wicked man.

	^{1f} ^f b	
	गोधवाचस्त्रि.) डा इला:	1 A cow. . 2 The earth. 3 Speech. a
^f	बुडा (वंशशलाकापि)	A bambu rod. c
	^f	
	माडी (काले ऽपि घट्टचये)	An Indian hour. d
^m ⁿ		
46.	काण्डो (ऽस्त्री दण्डवाणावर्गवसरवारिषु)	1 A stem. 2 An arrow. e
	ⁿ	
	(स्याद्) भाण्ड (मृशभरणे ऽमत्रे मूलवणिग्धने)	Trappings of a horse. f

SECTION XI.

	ⁿ	
47.	(भयप्रतिज्ञयोर्) वादं	1 Much. 2 Promise. g
	ⁿ	
	प्रगाढं (भयहृच्छयोः)	1 Much. 2 Difficult. h
	^m ^f ⁿ	
	(यत्तस्य लो विषु) हटौ	1 Able. 2 Bulky. i
	^m ^f ⁿ	
	व्यूढौ (ऽविन्यससंहतौ)	1 Arranged. 2 Compact. j

1 इडा.

^a And 4 Wife of BUDHA and daughter of IKSHWA'KU. ^b The word is written both ways. ^c Likewise 2 A war whoop. And m. 3 Venom. ^d Equivalent to 24 minutes. Also 2 A pipe or tube. 3 A vein or artery. 4 The guts. 5 A fistulous sore. 6 The hollow stalk of a lotos, &c. ^e And 2 Bad. 3 A chapter. Or 4 A horse. 5 Multitude. Likewise 6 Opportunity. 7 Water. Also 3 A Cluster ; or a shrub. 9 A branch of a tree. ^f Some say, his saddle. And 2 A vessel. 3 Stock or capital. Also 4 An ornament. ^g Some make the term indeclinable. ^h Or 3 Pain. 4 Firm ⁱ Also 3 Strong. 4 Firm. 5 Confirmed. 6 Much. ^j Likewise 3 Large.

N n

- 1 Child.
 2 Human
 foetus.
 1 Son of
 BALI. 2 An
 arrow. a
 1 A particle.
 2 Eye of
 corn. b
 1 Multitude.
 1 A stake at
 play. 2 Wa-
 ges. d
 1 A bow
 string.
 2 Quality. e
 1 State of be-
 ing unem-
 ployed. f
 1 Tribe.
 2 Colour. g

48. ^mअगोः (अर्भकेष्वैषागर्भे)

^mबाणा (बलिस्तुते शरे)

^mकयोः (ऽतिदुस्ते धान्याये)

^m(संघाते प्रमथे) गणः

49. ^mपणोः (द्यूतादिषू. तृष्टे भृतौ मूल्ये धने ऽपि च)

^m(मौल्यां द्रव्याश्रिते सत्त्वशुक्लसन्ध्यादिके) गुणः

50. (निर्व्यापारस्थितौ कालविशेषोत्पद्ययोः) क्षणः

^mवर्णोः द्विजादौ शुक्लादौ स्तुतौ)

^{m n}वर्ण (न्तु वाक्षरे)

1 The Sun. h 51. ^mअवगोः (भास्करे ऽपि स्यादवर्णभेदे ऽपि च त्रिषु)

1 SIVA. i ^mस्यायुः (शर्वे ऽयु)

1 A raven. j ^m(ऽय) द्रोणः (काके ऽपि च)

1 Sound. k ^{m l}(रवे) रणः

^a Also 3 Sound. And m. f. 4 A plant (blue Barleria). 5 Wages of weaving. ^b Also 3 A spark of any gem. And f. 4 Long pepper. 5 Cuminum cyminum. ^c And 2 S'IVA's attendants. ^d And 3 Price. 4 Wealth. 5 A commodity. 6 Business. 7 A weight; two *tolas*. 8 In tale, twenty *gandās* of cowries. ^e And 3 Epithet. 4 A rope. 5 A cook. ^f And 2 A minute of time (the 6th part of a *ghatī*; some say the 12th part of a *muhurta*). 3 A moment. 4 A festival. 5 Dance and song. ^g Also 3 Praise. 4 Narration. m. n. 5 A letter of the Alphabet. ^h And m. f. n. 2 Dark red. Also m. 3 The Charioteer of the sun. 4 The dawn. And f. 5 Madder. ⁱ And m. n. 2 A pollard, or trunk of a lopped tree. 3 A spear. 4 A nest of termites. ^j And 2 A measure of capacity. 3 Proper name: the military preceptor of the *Pān'davas*. ^k And m. n. 2 War, battle. ^l This stanza is omitted by many commentators.

52. ग्रामणी ^m (नपिते पुंसि अष्टे ग्रामाधिपे त्रिषु)	1 A barber. a
ऊर्णो ^{f c} (मेघादिलोमि स्यादायर्णे चान्तराज्जुवौ)	1 Wool, felt, &c. b
53. हरिणी ^f (स्यान्मृगी हेमप्रतिमा हरिता च या)	1 A doe. 2 A golden image. d
(त्रिषु पाण्डौ च) हरिणः ^{m f n}	Yellowish white. e
स्थूणा ^f (सन्धेऽपि देशानः)	A house post. f
54. तृष्णो ^f (सृष्टापिपासे द्वे)	1 Desire. 2 Thirst.
(जुगुप्साकरणे) वृणो ^f	1 Blame. 2 Pity
(वणिक्पथे ऽपि) विपणिः ^f	1 A market. g
(सुराप्रत्यक् च) वारणी ^f	1 Spirituous liquor. 2 The west.
55. करेणु ^{f i} (रिभ्यां स्त्रीनेभे)	A female elephant. h
द्रविणं ^{m n} (तु बलं धनम्)	1 Strength. 2 Wealth. j
शरणं ⁿ (मृहरक्षितोः)	1 A house. 2 Preserver. k
त्रीपर्णं ⁿ (कमले ऽपि च)	A lotos. l.

a And m. n. 2 Excellent. 3 A superintendent of a village. b And 2 A circle of hair between the eye-brows; esteemed a token of greatness. c Or ऊर्णा. d And 3 Green. Also 4 Sort of metre. 5 A description of women. e Also m. 2 A deer. f Likewise 2 An iron image. g Also 2 A stall or shop. See Book II. ch. 2. 2. 3 A commodity for sale. h And m. A male elephant. i Or fem. करेणू. j Also 3 Gold. k Likewise 3 Preservation. 4 Killing. l Nelumbium speciosum. Also 2 Premna spinosa and longifolia.

1 Poison.
2 War. a

56. (विषाभिमरखौहेषु) तीक्ष्णं (खीवे चरे त्रिषु)

1 Proof.
2 Limit. b

प्रमाणं (हेतुमय्यादायाक्येवताप्रभाटषु)

1 Instrument.
2 Field. c

57. करणं (साधकतमं क्षेत्रगालेन्द्रिवेदपि)

1 Birth.
2 Unresisted
march of
troops. d

(प्राख्युत्प्रादे) संसरण (मंसखाधचमगतौ
58. घण्टापथे)

1 Food vom-
ited. 2 Rais-
ing. e

(इथ वान्ताखे) संसुद्धरण (मुन्नेवे)
(चतस्त्रि. पु)

1 A horn.
2 Elephant's
tooth.

विषाणं (स्यात्पशुश्चक्रे मदन्तयोः)

1 Declivity.
2 Humble. h

59. प्रवणः (क्रमनिम्नोर्व्यां प्रहे ना तु चतुष्पथे)

1 Miscellane-
ous. 2 Im-
pure. i

सङ्कीर्णो (निचिताशुद्धाव्)

1 Desert.
2 Salt and
barren soil.

ईरणं (मूयन्मृषरम्)

a Or 3 Death. 4 Iron. 5 A weapon. 6 Any thing metallic.
7 Haste. 8 Sea salt. And m. f. n. 9 Sharp. 10 Hasty. Also m. 11 Nitre.
b And 3 Sacred ordinance. 4 Quantity. 5 Authority. ° And 3 Body.
4 Organ of sense. Also 5 Cause. m. 6 A tribe sprung from the third
and fourth classes. d Or 3 Beginning of war. And 4 A highway. Or
5 A resting place. ° As of water from a well. Or 3 Eradicating of a
tree, &c. f And चरच. g The following admit the three genders.
h And m. 3 A place where four roads meet. Also m. f. n. 4 Generous.
5 Principal. i Or 3 Mixed. 4 Of an impure or mixed tribe. j And
इरणं.

SECTION XII.

60. (देवसूयौ) विवस्वन्तौ^{1 n}
 सरस्वन्तौ (नदार्थावा)^{2 n}
 (पक्षिताय्यौ) गरुडन्तौ^{3 m}
 यकुन्तौ (भासपक्षिणौ)^{4 m}
 61. (अग्न्युत्पातौ) धूमकेतू^{5 m}
 जीमूतौ (मेघपर्वतौ)^m
 इसौ (तु पाथिनक्षत्रे)^m
 मरुतौ (पवनामरौ)^{6 m g}
 62. वज्रा (इक्षिपके सूते)^{7 m}
 भर्ता (धातरि षोडरि)^{8 m f n}
 (यानपात्रे शिखौ) पोटः^m
 प्रेतः (प्राण्यन्तरे हते)^m
- 1 A god.
 2 The sun.
 1 A river.
 2 The sea. a
 1 A bird.
 2 VISHNU'S bird.
 1 The Indian vulture. 2 A bird. b
 1 Fire. 2 A comet. c
 1 A cloud.
 2 A mountain. d
 1 A hand.
 2 The asterism. e
 1 Wind.
 2 A deity. f
 1 An elephant driver.
 2 A charioteer. h
 1 A holder.
 2 A nourisher. i
 1 A boat.
 2 A young animal. j
 1 A departed soul. k

1—वृ. 2—वृ. 3—वृ. 4—ज. 5—हृ.
 6—त or —वृ. 7—जृ. 8—हृ.

^a Also m. f. n. ³ Juicy. f. ⁴ Goddess of speech. ⁵ A river. ^b Likewise ³ An insect. ^c Also ³ A falling star. ^d Likewise ³ The plant called *Desider*. ^e Corvus. Also ³ An elephant's trunk. ⁴ A cubit. ⁵ (In composition with केष) multitude ; pre-eminence. ^f Of a particular order. Also n. ⁴ *Medicago esculenta*. ^g वरदृ or वरतः. ^h Likewise m. f. n. ³ Any person who restrains. ⁱ And m. ³ A husband. ^j Also ³ Site of a house. ^k And m. f. n. ² Dead.

1 The moon's
descending
node. a

1 A king.
2 A son. b

1 An archi-
tect. c

1 A mountain.
2 A king.

1 A king. d

A woman's
courses. e

VISHNU. f

1 A Cart-
wright. 2 A
charioteer. g

Wise, learn-
ed. h

1 A science.
2 An exam-
ple. i

1 Charioteer.
2 A porter. j

1 Topic.
2 Mode. k

63. (ग्रहभेदे ध्वजे) केतुः^m

(पार्थिवे तमये) सुतः^m

स्यपतिः (कारुभेदे ऽपि)^m

^{1 m}
भूचट्ट (भूमिधरे वृषे)

64. सूर्याभिषिक्तो (भूपे ऽपि)^m

^m
सुतः (स्त्रीकुलमे ऽपि च)^{2 m}

(विष्णावप्य) ऽजिता ऽव्यक्तौ^m

^m
सुत (सुष्टरि सारथौ)

65. व्यक्तः (प्राज्ञे ऽपि)^{m f n}

^{2 m}
दृष्टान्ताद् (उभे शास्त्रनिर्द्देशने)

^{4 m}
सत्ता (स्यात्सारथौ दाःस्ये सन्नियायां च मूढजे)

66. दृष्टान्तः (स्यात्प्रकरणे प्रकारे कार्तृसर्गवार्त्तयोः)^m

1—दृ.

2—क.

3—ख.

4—घ.

* Reckoned as the ninth planet. 2 A flag or standard. 3 A mark or symbol. 4 A comet. 5 An enemy. ^b Or 3 A king's son. And 4 fem. सुता, a daughter. ^c Or 2 A head carpenter. Also 3 A person performing a sacrifice to the planet Jupiter. And m. f. n. 4 Chief. ^d Or 2 A man of the military tribe. 3 A mixed class sprung from the 1st and 2d. 4 A chief minister. ^e And 2 A season; spring, summer, &c. ^f Also अजितः. 2 One of the *Jinas*. m. f. n. 3 Unconquered. And अव्यक्तः. 2 *Siva*. n. 3 The Supreme soul. 4 Any invisible principle. m. f. n. 5 Indistinct. ^g Likewise 3 A mixed class sprung from the 2d and 1st. 4 Quicksilver. m. f. n. 5 Generated. ^h Also 2 Evident. 3 Ascertained. ⁱ Likewise 3 Death. ^j And 3 A mixed class sprung from the 4th and 2d. 4 One sprung from the 4th and 3d. Likewise 5 Son by a female slave. ^k And 3 Whole. 4 Rumour. Story.

- ^m
आमर्त्तः (समरे वृत्तस्थाननीटद्विशेषयोः) 1 War. 2 A stage. a
- ^m
67. कृतान्तो (यमसिद्धान्तदेवाकुशलकर्मसु) 1 YAMA.
2 Right conclusion. b
- (क्षेत्रादि रसरक्तादि महाभूतानि तद्गुणाः
^{1 m}
68. इन्द्रियाण्यश्मविवर्ति शब्दयोनिषु) धातवः 1 Principle of the body. c
- ^m
(कक्षान्तरेऽपि) शुद्धान्तो (रूपस्यासर्वगोचरे)
^{f t}
69. (कास्रसामर्थ्ययोः) शक्तिर् 1 An iron spear.
2 Power. e
- ^f
मूर्त्तिः (काठिन्यकाययोः) 1 Matter.
2 Body. g
- ^{f h}
(विस्तारवृद्धयोर्) व्रततिर् 1 Expansion.
2 A creeping plant.
- ^{2 f}
(वसन्ती) रात्रिवेश्मनाः 1 Night. 2 A house. i
- ^f
70. (स्यार्चयोर्) अपचितिः 1 Loss.
2 Worship. j
- ^{f k}
साति (दानावसानयोः) 1 Gift. 2 Destruction.

1—य.

2—ति or —ती.

* Or 3 A theatre. 4 Name of a Country on the N. W. coast of India. 5 Inhabitant of that country. ^b Demonstrated doctrine. And 3 Destiny. 4 Sinful act. ^c Viz. phlegm, wind and bile. 2 Constituent part: as blood, flesh, marrow, &c. 3 The primary elements; earth, water, fire, air, and ether. 4 Their qualities, odour, flavour, colour, touch, and sound. 5 The organs of sense, nose, tongue, eye, skin and ear. 6 Fossil. 7 Metal. 8 Root of words; crude verb. ^d The king's private palace, or apartments of his women. Also 2 The king's wife, or concubine. * Likewise 3 Energy of a divinity: as GAURĪ of ŚIVA. ^f शक्तिः or शक्ती. ^g Or a definite form. ^h व्रततिः or व्रततिः. ⁱ Also 3 Stay, abode. ^j Likewise 3 Expense. 4 Exclusion. ^k Some add सतिः and सन्तिः.

1 Pain. 2 End
of a bow.

^{f a}
चर्त्तिः (पीडा वगुणोच्चोर्)

1 Kind or
sort. 2 Birth.

जातिः (सामान्यजननोः)

1 Usage.
2 Oozing. c

^{1 f}
71. (प्रचारस्यन्दो) रीतिर्

1 Calamity
of season. d

इति (हिंस्रप्रवासयोः)

1 Gain.
2 Obtaining. e

(उदये ऽधिगमे) प्राप्तिः

1 Three sa-
crificial fires.

त्रेता (त्वं ऽग्निहोत्रे युगे)

A harp. g

^f
72. (वीणाभेदे ऽपि) मृत्तरी

1 Ashes.
2 Success. h

मृति (भस्मानि सम्पदि)

1 River of
snakes. 2 City
of serpents. i

^{2 f}
(नदीनगर्थोर्नागानां भोगवत्.)

(ऽथ सङ्करे

1 Combat.
2 Company.
3 Assembly.

^f
73. संगे सभायां) समितिः

1 Wane,
loss. 2 A-
dode. j

(क्षयवासावपि) क्षतिः

1 Sun-beam.
2 Weapon.

^{3 f}
(रवेरर्चिषु शस्त्रं च वज्रिज्वाला च) हेतवः

3 Flame.
1 The world.
2 Sort of
metre. k

^f
74. जगती (जगति च्छन्दोविशेषे ऽपि क्षितावपि)

1—ति.

2—ती.

3—ति.

* Or चर्त्तिः. ^b Also 3 Sort of metre. 4 Jasmin. 5 Nutmeg.
6 Lineage. ^c Likewise 3 Brass. 4 Scoria of metals. ^d And 2 Travelling
abroad. ^e Or 3 Rise. 4 Improvement, success. ^f And 2 Second age
of the world. ^g NA'RA'ADA's lute with 100 (some say seven) strings.
2 Solanum melongena. ^h Also 3 Super-human power, as rendering
oneself invisible, &c. 4 Production. ⁱ Both situated in the infernal
regions. Also m. भोगवान् (—वद्). A serpent. ^j Also 3 The earth.
4 Period of general destruction. ^k And 3 The earth.

- पंक्ति (अन्धो ऽपि दृश्यं) 1 A metre. 2 Ten. a
- 1 f (स्वात्मभावे ऽपि चा) वति: Majesty or dignity. b
75. पत्ति (गृती च) Motion. c
- (मले तु) पक्षति: (पक्षभेदयोः) 1 Root of a wing. d
- प्रकृति (यौनिषिद्धे च) 1 Origin. 2 Sex. e
- 2 f (कौशिक्याद्याश्च) वृत्तयः Style of composition. f
- f pl. h 76. सिक्ता: (सुर्बाबुकापि) Sand. g.
- (वेदे अबसि च) श्रुति: 1 Holy scripture. 2 An ear. i
- वनिता (अनितात्यर्थानुरागायां च योषिति) Beloved woman. j
77. गुप्ति: (क्षितिष्युदासे ऽपि) A cavern. k
- हृति (ह्वारणधैर्ययोः) 1 Holding. 2 Steadiness. l
- दृष्टी (सुर्बाबुकापि अन्धोभेदे महत्यपि) 1 An egg-plant. 2 A metre. m

1 चा—.

2—ति.

* Also 3 A row. b Likewise 2 Breadth. 3 Future time. 4 Restraint of mind. ° Also 2 A platoon. And m. 3 A foot soldier. d And 2 First day of a lunar month. ° Or 3 Pudendum muliebre. And 4 Natural disposition. 5 Material nature. 6 Original matter. 7 Root of a word. f And 2 Livelihood or profession. 3 Exposition or gloss. ° Also 2 Sandy ground. 3 Stony nodules. h Some admit the singular number. i Likewise 3 Listening. 4 A rumour. 5 A quarter of a musical tone. j Or 2 A woman in general. 3 m. f. n. Solicited, begged. k Or 2 A hole in the ground. 3 A sink. Also 4 A prison. 5 Concealment. l Likewise 3 Satisfaction. 4 One of the astrological *Yogas*. And m. 5 A religious ceremony. m And 3 A large lute. 4 A mantle.

1 A woman.
2 A female elephant. a

^f b
78. वासिता (स्त्रीकरिष्योच्च)

1 Livelihood.
2 Rumour. c

^f
वास्ता (वृत्तौ जनयुतौ)

1 Chaff.
2 Health. d

ⁿ
वास्तं (फलान्यरोमे च त्रिषु)

Water. e

ⁿ ⁿ
(ऽस्य च) दत्ता ऽच्छते

1 Silver.
2 Gold.

ⁿ
79. कलघोतं (कल्पहेम्बोर्)

1 Cause.
2 Token.

^m
निमित्तं (हेतुवक्ष्ययोः)

1 Science. f

ⁿ
भुतं (शास्त्रावधृतयोर्)

1 The golden age.

2 Enough. g

1 Great dread. 2 Valiant act.

ⁿ
(सुगपर्व्याप्तयोः) कृतम्

ⁿ
80. अत्याहितं (महाभीतिः कर्मजीवानपेक्षि च)

An element. h

ⁿ
(सुक्ते व्यादाहते) भूतं (प्राप्यतीते समे त्रिषु)

1 Verse.
2 Conduct. i

ⁿ
81. वृत्तं (पद्ये चरित्रे त्रिष्वतीते दृढनिसले)

Realm. j

ⁿ
महद् (राज्यं च)

1 Calumny. k

ⁿ
ऽवगीतं (जन्ये स्वाङ्गर्हिते त्रिषु)

a Also n. 3 The cry of birds. m. f. n. 4 Perfumed. b Or वासिता.
c Or 3 A profession. 4 News. d And m. f. n. 3 Healthy. e And
2 Liquid butter. Also चक्षुतं. 3 Nectar. 4 Residue of a sacrifice.
5 Unsolicited alms. 6 Exemption from transmigration. f And m. f.
n. 2 Heard. 3 Understood. g Also m. f. n. 3 Done. 4 Hurt. h And
m. f. n. 2 Right. 3 True. 4 Past. 5 (in composition) Like. 6 Been. Also
n. 7 A living being. m. n. 8 A demon. And m. 9 A class of demi-gods.
i And m. f. n. 3 Past. 4 Firm. 5 Round. 6 Studied. 7 Covered. Also n.
8 Profession. j Also m. 2 The intellectual principle. 3 m. f. n. Great.
f. 4 A harp or large lute. k And m. f. n. 2 Blamed, censured. 3 Wicked.

82. ⁿग्रहे तं (रुप्ये ऽपि) Silver. a
ⁿरजतं (हारे रुप्ये सिते त्रिषु) 1 A necklace.
2 Silver. b
^cत्रिषितेः
^{1 m f n}जगद् (रुद्रे ऽपि) Movable,
locomotive. d
^{m f n}रक्तं (नील्यादिराणि च) Died, tinged. e
^{m f n}83. अवदातः (सिते पीते शुद्धे). 1 White.
2 Yellow.
3 Clean.
^{m f n}(बद्धार्जुनौ) सितौ 1 Bound.
2 White. f
^{m f n}(वृत्ते ऽतिसंस्कृते मर्षिष्य.) ऽभिनीतेः 1 Fit. 2 Ex-
cellent. g
^{m f n}(ऽद्य) संस्कृतम् 1 Wrought,
finished. h
84. (हस्तिने लक्षयोपेते ऽप्य)
^{m f n}ऽनन्तो (ऽनन्धवापि) Infinite,
endless. i
^{m f n}(ख्याते वृष्टे) प्रतीतेः 1 Famous,
2 Glad. j
^{m f n}ऽभिजात (सु कुलजे वृधे) 1 Noble.
2 Learned. k

—२—

* And m. f. n. 2 White. m. 3 Name of an island. 4 Name of a mountain. f. 5 A cowry. ^b Or, according to a different reading, 3 Gold (Ex. नक्षत्ररत्नं). And m. f. n. 4 White. ^c The following admit the three genders. ^d Also n. 2 The world. m. 3 Air. ^e Also 2 Red. 3 Fond. And n. 4 Blood. 5 Copper. 6 Saffron. ^f Also 3 Destroyed. And f. 4 Clayed sugar. ^g Or 3 Much ornamented. And 4 Patient. Or 5 Impatient. ^h Or 2 Adorned. 3 Excellent. 4 Prepared. And n. 5 Language grammatically correct. ⁱ Likewise m. 2 VISHNU. 3 The king of serpents (Śeṣha). f. 4 The earth. 5 The goddess PÁRVATĪ. 6 A grass (Agrostis linearis). 7 A myrobalan. n. 8 The sky or atmosphere. ^j Also 3. Known. 4 Respectful. ^k Likewise 3 Fit.

- 1 Pure.
2 Desert. a
85. विविक्तौ (पूतविजनौ)^{m f n}
- 1 Foolish.
2 High,
tall. b
- मूर्खितौ (मूढसोच्छवा)^{m f n}
- 1 Sour ;
Vinegar.
2 Harsh.
- (ह्रीं चाक्षपक्षौ) शुक्तौ^{m f n}
- 1 White.
2 Black.
- शितौ (धवलमेचकौ)^{m f n c}
- 1 True.
2 Right. d
86. (सत्ये साधौ विद्यमाने प्रयत्ने ऽभ्यर्चने च) सन्^{1 m f n}
- 1 Revered.
2 Distrest by
foes. e
- पुरस्कृतः (पूजिते ऽरात्यभियुक्ते ऽग्रतः कृते)^{m f n}
- 1 Secure. f
87. निवाताब् (आश्रयावातो यस्माभेद्यं च बमं वत्)^{m f n}
- 1 Produced.
2 High. g
- (जातोन्नद्धप्रवृद्धाः स्फुरं) उच्छिता^{m f n}
- उत्थिता (स्व.मी)^{m f n}
- 1 Increased.
h
88. वृद्धिमत्प्राद्यतोत्पन्ना)^{m f n}
- 1 Respectful.
2 Respected.
- आहतौ (सादरार्चितौ)^{m f n}

1 सत्.

a Or Lonely. Also 3 Discriminated. b And 3 Insensible.
c वितिः—ती.—ति. Also वितिः. d And 3 Being, existing. 4 Excellent.
5 Respected, venerable. Fem. (सती). 6 A faithful wife. 7 The goddess
PÁRVATI. e Or 3 Facing the enemy and endeavouring to overcome
him. 4 Placed in front. f As an abode. 2 Calm, free from wind. 3 Safe,
as strong armour. g And 3 Grown large. h And 2 Endeavouring.
3 Born or produced.

SECTION XIII.

- ^m
अर्थो (अभिधेयो रैवस्तुप्रयोजननिवृत्तिषु) 1 Meaning.
2 Wealth. a
89. (निपानागमयोश्च) तीर्थम् (ऋषिजुष्टजले गुरौ) 1 Piece of
water. b
- ^{m f n}
समर्थ (स्त्रि.पु शक्तिष्ठे सम्बन्धार्थे हिते ऽपि च) 1 Powerful. c
90. इक्ष्मीस्यौ (क्षीयरागवृक्षौ) 1 Impotent.
2 Very old.
- ^f
वीथी (पदव्यपि) A road. d
- ^f
(आस्थानीयत्वयोर्) आस्था 1 Assembly.
2 Care. e
- ^{m n}
प्रस्थो (ऽस्त्रीसायुमावयोः) 1 Side of a
hill. f

SECTION XIV.

- ^{1 m}
91. (अभिप्रायवयौ) अन्धाव् 1 Meaning,
opinion.
2 Subjection.
- ^{m g}
अनौ (जीवतवत्परौ) 1 A cloud.
2 A year.

1—इ.

* And 3 Thing. 4 Purpose. 5 Prohibition. 6 Object. 7 Cause.
8 Request. ^b And 2 Sacred science. 3 Holy spot visited by pilgrims ;
especially sacred water. 4 Holy instructor. 5 Sacrifice. ^c And
2 Connected in sense. 3 Benevolent. ^d Also 2 A line. 3 Terrace in
front of a house. 4 A shop. 5 Sort of drama. ^e Likewise 3 Considera-
tion, regard. 4 State. ^f And 2 A measure of quantity. ^g Some
write अन्ध; in both acceptations ; others in the last.

1 Defamation.
2 Command.

^{m a}
अपवादौ (तु निम्नाद्ये)

1 Son.
2 Kinsman.

^m
हावादौ (सुतबान्धवौ)

1 A ray of
light. 2 A
foot. b

^m
92. पादौ (रघ्नाङ्कितूर्वायाश्च)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun.

^{1 m}
(चन्द्राग्निर्कास् तमोऽयुः)

Ill report. c

^m
निर्वादे! (जनवादे ऽपि)

1 Mud.
2 Young grass.

^m
यादे! (जम्बाशयधयोः)

1 Cry. d

^{2 m}
93. (चारावे रुदिते ज्ञातर्था) क्रन्दे! (दारुणे रणे)

Favour. e

^m
(स्यात्) प्रसादे! (ऽशुदोषे ऽपि)

Sauce or con-
diment. f

^m
खरः (स्याद्वस्त्रम् ऽपि च).

A cowherd. g

^m
94. (गोष्ठाध्यक्षे ऽपि) गोविन्दे!

Joy. h

^{3 m}
(हर्षे ऽप्य!) मोद (वन्) महः

1 Chief.
2 Royal in-
signia. i

^{m n j}
(प्राधान्ये राजखिड्गे च दयाङ्गे) ककुदे! (ऽस्त्रिवाभुः)

1—इ, or—इ. 2 चा— 3 चा—.

^a Or अपवादः. ^b And 3 A fourth part. Also 4 A root. 5 A measure of a verse, or one verse of a stanza. ^c Likewise 2 Disregard. 3 A controversy decided. 4 Absence of contest. ^d Exclamation in pain, or simply a cry. And 2 Lamentation, with or without noise. 3 A defender in general, or 4 An abetter of an enemy who attacks in the rear of the army. 5 Terrific war. ^e Also 2 Brightness. 3 Cleanness. ^f Likewise 2 Split pease. 3 A cook. ^g Also 2 KRISHN'A. ^h Likewise चापदेः. 2 Fragrancy; delightful odour. And खरः. 2 Intoxication. 3 Inebriating liquor. 4 Insanity. 5 Pride. 6 The juice exuding from the temples of a rutting elephant. ⁱ And 3 Hump of a bull. 4 Summit of a hill. ^j Or fem. ककुद (—इ).

1 f
95. (स्त्री)सखिन् (ज्ञानसम्पन्नाया क्रियाकाराजिनामसु) ¹ Knowledge. ² Cry. a

2 f
(धर्मे रहस्यु) पनिषत् ¹ Religious and moral merit. b

3 f
(साह.तौ वसरे) शरत् ¹ The sultry season. ² A year.

"
96. पदं (व्यवसिति द्वाणस्यानसम्पन्नाक्रियसुषु) ¹ Industry. ² Defence. c

"
गोष्यदं (देविते माने) ¹ Spot frequented by kine. d

"
(प्रतिष्ठाकृत्यम्) आस्यदम् ¹ Dignity. ² Business. e

4 m f n
97. (त्रिष्विष्टमधुरौ) स्वादु ¹ Desired. ² Sweet.

5 m f n
बद्ध (चातीक्ष्णकोमलौ) ¹ Blunt. ² Soft. f

6 m f n
(मूढाल्पापटूनिर्भान्धा) मन्दाः (स्फुर) ¹ Foolish, dull. ² Little. g

m f n
(द्वौ तु) शारदौ ¹ New. ² Diffident. h

98. (प्रत्यग्राप्रतिभौ)

m f n
(विदित्युपगच्छौ) विशारदौ ¹ Learned. ² Confident.

1—द. 2 उ—द. 3—द. 4—द. 5—द. 6—द.

a As in battle. And 3 Agreement, contract. 4 War, combat. 5 Name. b And 2 Privacy. Also 3 The theological portion of scripture. 4 Principle. c And 3 Place. 4 Mark. 5 Token. 6 Foot. 7 Footstep. 8 Thing. 9 Word. 10 Sound. d And 2 A measure of quantity, as much as a cow's footstep will hold. e And 3 A place. f And 3 Gentle. g And 3 Slow. 4 Unlucky. 5 Low (a tone). Also m. 6 The planet Saturn. h Also 3 Produced in the sultry season. And m. 4 A year. f. 5 A title of DURGA.

SECTION XV.

- 1 A fathom. a
2 The Indian fig tree.
- (आमो वटश्च) न्यग्रोधाव्^m
- 1 Body.
2 Height.
- सत्येधः (काय उन्नतिः)^{m m c}
- 1 A yoke for burdens. 2 A highway. b
99. (पर्याहारश्च मानैश्च) विवधौ वीवधौ (च तौ)^m
- 1 A branch of a tree at a sacrifice. d
- परिधि (यन्त्रियतरोः शाखायामुपसृज्यके)^{2 m}
- 1 A pledge. 2 A calamity. e
100. (बन्धकं व्यसनं चेतः पीडाधिष्ठानम्) आधयः^{3 m}
- 1 A reconciling of differences. f
- (सुः समर्थननीवाकनियमाश्च) समाधयः^m
- 1 Offence or guilt. g
101. (दोषोत्पादे) ऽनुबन्धः (स्वात्प्रकृत्यादिविनश्यरे सुखानुयायिनि शिथौ प्रकृतस्यानुवर्त्तने)^m
- 1 VISHNU. 2 The moon. h
102. विधु (विष्णौ चन्द्रमसि)^m
- 1 Limit.
2 A hole. i
- (परिच्छेदे विले.) ऽवधिः

1—च.

2—धि.

3—धि.

a Measured by the extended arms. b Or 3 Storing of corn, &c.
4 A load. c Spelt both ways. d Stuck in the ground, to tie the victim to it. And 2 The sun's image. e And 3 Mental agony. 4 Site or place. 5 Expectation. f And 2 Silence. 3 Promise or vow. 4 Collecting grain on account of a dearth. 5 Deep meditation. 6 Perseverance in a difficult undertaking. g And 2 An element of language ; root, affix, augment or permutation. 3 In grammar, an indicatory letter not sounded. 4 A person following an example. 5 A child. Or 6 A child following example. 7 Continuation. h And 3 Camphor. i Also 3 Period. 4 Situation, place.

^m
विधि (विधाने दैवे च)

1 Rule, form.
2 Fate. a

^m
प्रविधिः (प्रार्थने चरे)

1 Request.
2 A spy. b

^m ^m
103. बुधवृद्धौ (पण्डिते ऽपि)

Learned. c

^m
स्तम्भः (समुदये ऽपि च)

Multitude. d

^m
(देशे नदविशेषे ऽस्मिन्) सिन्धुर्ना सरिति स्त्रियाम्

1 Name of a country. 2—
of a river. e

^f ^g
104. विधा (विधौ प्रकारे च)

1 Form or rule. 2 Man-
ner, sort. f

^{1 m/n}

साधू (रम्ये ऽपि च त्रिषु)

Handsome,
pleasing. h

^f
बधु (जाया सुया स्त्री च)

1 A wife.
2 Daughter-
in-law. i

^f
सुधा (लेपो ऽदृतं कुही)

1 Plaister.
2 Nectar. j

^f
105. सन्धा (प्रतिज्ञा मर्णादा)

1 Promise.
2 State.

^f
अज्ञा (सम्प्रत्ययः स्मृता)

1 Belief, con-
fidence.
2 Fondness.

1—धु.

^a Likewise 3 BRAHMA, or providence. 4 Command, injunction.
^b Also 3 Situation, place. ^c Likewise बुधः. 2 The regent of the pla-
net Mercury. Or बुधः. 2 A deified saint. 3 Known or understood.
वृद्धः. 2 Old. 3 Grown or increased. ^d Also 2 A shoulder. 3 The fork
of a tree; or its principal branch. 4 Part of an army. ^e And 3 The
sea. 4 The juice exuding from the temples of a rutting elephant. f.
5 A river. ^f Also 3 Fodder. 4 Prosperity, thriving. 5 Piercing.
^g Some state विधः as a separate term with the same acceptations.
^h Likewise 2 Right, fit. 3 Good, virtuous. m. 4 An usurer. ⁱ And
3 Any woman. 4 A sister-in-law. 5 A bride. ^j And 3 Euphorbia
Tirucalli, &c.

1 Ardent spirit. 2 Nectar of flowers. a

ⁿ
मधु (मद्ये पुष्परसे चौह्रे चा)

Darkness. b

ⁿ
ऽन्धं (तमस्यधि)

^c
106. (अतस्मिन्)

1 Conceited of learning. d

^m
संमुख्यौ (पण्डितमन्यगर्हितौ)

A reproachful appellative. e

^{m f n f}
ब्रह्मबन्धु (रक्षिष्ये निर्दये).

1 Relied on. 2 Near. g

(ऽयावत्स्थितः

^{m f n}
107. अविदूरो ऽप्य) ऽवदम्बः

1 Notorious. 2 Adorned.

^{m f n}
प्रसिद्धौ (ख्यातभूषितौ)

SECTION XVI.

1 The Sun. 2 Fire.

^{1 m}
(सूर्यवक्त्रौ) चित्तभानू

1 Ray of light. 2 The sun.

^{2 m}
भानू (रश्मिदिवाकरौ)

1—ह.

2—ह.

* And 3 Honey. 4 Water. 5 Milk. Also m. 6 *Bassia latifolia*. 7 The season of spring. 8 The month of *Chaitra*. 9 Name of a demon slain by VISHNU. f. 10 Liquorice. ^b And m. f. n. 2 Blind. ^c The following admit the three genders. ^d And 2 Proud. 3 Elevated. * Indicating that the man neglects his duty, and is only a *Bráhmāna*. So ब्रह्मबंधः in speaking of a *Kshatriya*. 2 An indefinite appellation to avoid the use of a name. ^f Fem. ब्रह्मबन्धुः or बन्धुः. ^g Also 3 Wrapt up. 4 Bound. 5 Surrounded ; assailed on all sides.

108. भूतात्मनो (धातुदेहौ) ^{1 m}
 (सुखं नीचौ) दृयगुणनो ^m
 ग्रावाणौ (शैलपाषाणौ) ^{2 m}
 पत्रिणौ (शरपक्षिणौ) ^{3 m}
 109. (तद्वैश्वेनौ) शिखरिणौ ^{4 m}
 द्विखिनौ (वज्रिवर्जिणौ) ^{5 m}
 प्रतियत्ताव् (उभौ लिखोपग्राहव्) ^{6 m}
 (चय) सारिणौ ^{7 m}
 110. (हौ सारविहयारोहौ)
 वाजिनौ (ऽस्त्रेषु पक्षिणः) ^{8 m}
 (कुले ऽप्य्) ऽभिजनौ (जम्भभूम्यामप्य्) ^m
 (ऽथ) हायनाः ^m
- 1 BRAHMA.
 2 Body. a
 1 An ignorant man.
 2 One of a low tribe.
 1 A mountain.
 2 A rock or stone.
 1 An arrow.
 2 A bird. b
 1 A tree. 2 A mountain. c
 1 Fire. 2 A peacock. d
 1 Desire.
 2 Making prisoner. e
 1 Charioteer.
 2 Horseman. f
 1 A horse.
 2 An arrow.
 3 A bird.
 1 Family
 2 Native spot.
 1 A year. g
 2 Ray of light. h

1—नृ. 2—नृ. 3—नृ. 4—नृ. 5—नृ.
 6—नृ. 7—नृ. 8—नृ.

a Or, according to another reading. 3 Component part of an animated body, as blood, flesh, &c. b Also 3 A falcon. 4 A carriage. c Likewise 3. Clitoria ternatea. f. 4 शिखरिणौ, sort of metre. d Also 3 A gallinaceous fowl. 4 A tree. 5 An arrow. m. f. n. 6 Crested. e Also 3 Comprehension. f Or 3 A person riding on an elephant. g Or 3 Head of a family. 4 Place where the family is. h And m. 3 Red rice, 4 Wild rice.

111. (वर्धार्चि त्रौहिभेदाः स्युश्)

1 The moon.
2 Fire. 3 The
sun. a

(चन्द्राग्न्यर्काः) विरोचनाः^m

Hair. b

(केशे ऽपि) वृजिनेः^m

1 The sun.
2 The artist
of the gods. c

विश्वकर्मा (ऽर्कसुरशिल्पिनोः)^{1 m}

1 Care.
2 Firmness. d

2 m

112. आत्मा (यत्नेऽतिवृद्धिः स्वभावोन्नतवर्धश्च)

1 INDRA. 2 A
vicious ele-
phant. e

(शक्रघातुकमत्तेभवर्धकाद्वा) घनाघनाः^m

1 Pride of
wealth, &c.
2 Knowledge. f

113. अभिमाने (ऽर्थादिदुर्षे ज्ञाने प्रसवद्विंसयोः)^m

1 A cloud.
2 Solidity. g

घने (मेघे चर्त्तिरुण्ये त्रिषु चर्त्ते निरन्तरे)^m

1 The sun.
2 A master. h

114. इनः (सूर्ये प्रभौ)^m

1 The moon.
2 A soldier
by tribe. i

राजा (चणार्के क्षत्रिये वृषे)^{3 m}

1—चंन्.

2—कन्.

3—जन्.

^a Also 4 A proper name : the son of PRAHLADA and father of BALI. ^b Likewise n. 2 Sin. m. f. n. 3 Crooked, bent. ^c Also 3 Name of a sage. ^d And 3 Intellect. 4 Natural disposition. 5 The supreme BRAHMA. 6 Body. 7 Vivifying soul. 8 Sentient soul. 9 Mind. ^e Or 3 Mischievous. 4 A rutting elephant. 5 A rainy cloud. 6 Collision. ^f And 3 Affection. 4 Request. 5 Killing. ^g And m. f. n. 3 Solid, material. 4 Uniformly extended. 5 Smooth. Also m. 6 Extension. 7 Assemblage. 8 An anvil. 9 Cyperus rotundus. n. 10 Oymbal, bell, &c. 11 Mode of dancing. ^h Or 3 A king. 4 A husband. ⁱ And 3 A king. 4 A master. 5 INDRA. 6 A Yaksha or attendant of KURURA.

- 1 f b
वाचिनी (नर्तकीमते) 1 A dancing girl. a
- f
(स्रवण्यामपि) वाहिनी A river. c
- 2 f
115. क्रादिनी (वज्रतडितौ) 1 The thunderbolt. 2 Lightning.
- f
(वन्दायामपि) कामिनी A climbing plant. d
- f
(त्वग्देहयोरपि) तदुः 1 The skin. 2 Body. e
- f
सूना (ऽधोजिह्विकापि च) The uvula. f
- m n
116. (क्रतुविस्तारयोरुक्ती) वितानं (विषु तच्छब्दे मन्दे) 1 A sacrifice. 2 Expansion. g
- n
(ऽय) केतनं (स्तब्धे केतावपनिमन्त्रणे) 1 Indispensable act. h
- 3 n
117. (वेदशतं तपो) ब्रह्म 1 Holy writ. 2 True knowledge. i
- 4 m
ब्रह्मा (विप्रः प्रजापतिः) 1 A priest by birth. 2 The creator. j

1—नी. 2—नी. 3—नू. 4—नू.

a And 2 A woman intoxicated. 3 A woman fond of gratification.
b Or वाचिनी. c Also 2 An army. d Likewise 2 A loving woman. And m. वाची—नू. 3 An amorous man. 4 A dove. 5 A ruddy goose (Anas Casarca). e And m. f. n. 3 Thin. 4 Small. 5 Separate. f Also 2 Place of execution. 3 Place of slaughter (as the kitchen hearth, &c. of a householder. Manu 3. 69.) 4 Daughter. And n. 5 Bringing forth young. 6 A flower. m. f. n. 7 Blossoming. 8 And m. f. n. 3 Empty, vacant. 4 Bad. Or 5 Dull, stupid. Also n. 6 A sort of metre. m. n. 7 A canopy. h Or 2 Business. 3 A standard, or a symbol. 4 An invitation. 5 An abode. i Or 3 The supreme being. 4 Devotion. j Likewise 3 A superintending priest at religious rites. 4 One of the astrological yōgas.

1 Perseverance. 2 De-
struction. a

(उत्साहने च हिंसायां सूचने चापि) मधनम्["]

1 Calcining.
b

118. चातघ्नं (प्रतीवापजवनाप्यायनार्थकम्)["]

1 A mark or
token. 2 A
beard. c

व्यञ्जनं (साञ्जनं यन्त्रु निष्ठानाववेषपि)["]

1 Detraction.
d

119. (स्यात्) कौलीनं (लोकवादे युद्धे पश्चद्विपक्षिणाम्)["]

1 Going forth,
exit. e

(स्याद्) उद्यानं (निःसरणे वनभेदे प्रयोजने)["]

1 Leisure.
2 Place. f

120. (अवकाशे स्थितौ) स्थानं["]

1 Sport,
play. g

(क्रीडादावपि) देवनम्["]

1 Manly ex-
ertion. 2 An
army. h

उत्थानं (पौरुषे तन्त्रे सखिबिद्योन्नमे ऽपि च)["]

1 Turning
away. 2 Op-
position. i

121. व्युत्थानं (प्रतिरोधे च विरोधावरण्ये ऽपि च)["]

^a And 3 Intimation. Or 4 Hint to kill. 5 Manifestation. ^b By casting a powder into melted gold, &c. Or 2 A powder adapted to that purpose. 3 Casting any thing, for example buttermilk, into fresh milk to turn it. 4 Danger, calamity; as a pestilence or epidemic. 5 Speed. 6 Gratifying. ^c And 3 Sauce or condiment. 4 Private part of male or female. Also 5 A consonant. 6 A day. ^d Or 2 Rumour, report. 3 Combat of animals, whether quadrupeds, birds, serpents, &c. 4 Cockfight or other match of animals for a bet. 5 High birth. ^e And 2 A garden. 3 Purpose, motive. ^f Also 3 Stay, or continuance without increase or diminution. ^g And 2 Emulation, desire to surpass. 3 Splendour. 4 Praise. 5 Motion. 6 Affair, business. 7 Grief. Also m. 8 A die. ^h Or 3 Business of a family or of a realm, as the care of dependants and subjects. ⁱ Also 3 Independence.

- (मारणे चतसंस्कारे मृतौ द्रव्ये ऽर्थदापने
" 1 Killing.
2 Obsequies.
3 Motion. a
122. निवर्त्तनोपकरणानुव्यास च) साधनम्
" 1 Revenge.
2 Gift. b
123. व्यसनं (विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपने)
1 " 1 Calamity.
2 Fall.
3 Fault. c
- पद्मा(ऽक्षिलोमि किञ्चल्के तन्वाद्यंशे ऽप्यणीयसि)
2 " 1 Eyelash.
2 Filament
of a flower. d
124. (तिथिभेदे क्षणे) पर्व
3 " 1 Certain
days of the
lunar month.
- वर्त्म (निवृत्तदे ऽध्वनि)
" 1 Eyelid.
2 A road. c
- (चकार्यं गुह्ये) कौपीने
" 1 Wrong or
unfit act. f
- मैयुगं (सङ्गतौ रत्नौ)
" 1 Union.
2 Copula-
tion. g
125. प्रधानं (परमात्माधीः)
" 1 The su-
preme soul.
2 Intellect. h
- प्रज्ञानं (बुद्धिचिह्नयोः)
" 1 Knowledge.
2 A mark,
token.

1 पञ्चान्.

2-ज्.

3-ज्.

^a And 4 Substance. 5 Enforcement of delivery of any thing.
6 Accomplishing. 7 Materials ; or instrument. 8 Following. Also 9 An
army. 10 Means. 11 Cause. 12 Generative organ of a male. ^b And
3 Delivery of a deposit. 4 Payment of a debt. ^c Arising from desire
(as hunting, gaming, drinking, wenching), or from aversion (as calum-
ny, battery, or pecuniary injury). Also 4 Sin. 5 Ill destiny. 6 Fated
consequence. 7 Vain effort. ^d And 3 A short thread. 4 Any thing
small. 5 A wing. ^e Viz. the full and change of the moon, and the
6th, 8th and 10th of each half month. 2 A festival. 3 The day of the
equinox, solstice, &c. 4 A book or chapter. 5 A knot or joint. ^f And
2 Privy part. 3 Covering of it. ^g Or 3 Marriage. ^h Also 3 Nature.
4 An elephant-driver. And (invariably sing.) 5 Chief.

1 A blossom.
2 A fruit.

ⁿ
प्रसूनं (पुष्पफलयोर्)

1 A family.
2 Disappearance. a

ⁿ
निधनं (कुलनाशयोः)

1 Weeping.
2 Lamenting.

ⁿ
126. कन्दने (रोदनादाने)

1 Body.
2 Measure. b

^{1 n}
वर्णं (देहप्रमाणयोः)
^{2 n}

1 A house.
2 Body.
2 Light. c
1 Meeting of
four roads. d

ⁿ
(मृहदेहविट्प्रभावा) धामन्य

(ऽथ चतुस्पथे

ⁿ
127. सन्निवेशे च) संस्थानं

1 A mark,
token.
2 Chief.

^{3 n}
लक्षणं (चिह्नप्रधानयोः)

1 Covering,
clothing. e

ⁿ
आच्छादने (सन्निधानमपवारणमित्युभे)

1 Accom-
plishment. f

ⁿ
128. आराधनं (साधने स्थाद्वामौ तोषणौ ऽपि च)

1 A wheel.
2 A town. g

ⁿ
अधिष्ठानं (चक्रपुरप्रभावाध्यासनेषूपि)

Excellent of
its kind. h

ⁿ
129. रत्नं (स्वजातिश्रेष्ठे ऽपि)

1 Water.
2 A forest. i

ⁿ
वने (सलिलकानने)

1—नृ.

2—धातु.

3—नृ.

a Or 3 Head of a family. 4 Death. b Also 3 A handsome form.
4 Weight, elevation. c And 4 Dignity or majesty. d And
2 Fabrication or construction. 3 Form. 4 Death. e And 2 Conceal-
ment. 3 Deception. f And 2 Attainment, acquisition. 3 Gratifying.
And 3 Dignity or majesty. 4 Approach. 5 Fixing. 6 Adjustment.
h Also 2 A gem. i Likewise 3 Abode. 4 A house or dwelling.

^{m f n}

तखिनं (बिरले सोके)

1 Separate.
2 Small. a

^b
(बाष्पलिङ्गास्योत्तरे)

130. समानाः (सत्यमैके स्तुः)

1 Virtuous.
2 Similar.
3 Same. c

^{m f n}

पिशुनौ (खलसूचकौ)

1 Wicked.
2 A whisper. d

^{m f n} ^{1 m f n}

हीनम्यूनाब् (जनगर्ह्यौ)

1 Deficient.
2 Blamable.

^{2 m f n}

(वेगिन्धरौ) तरस्विनौ

1 Swift.
2 Valiant.

^{m f n}

131. अभिषेको (ऽपराहो ऽभिग्रहाध्यापनतावपि)

1 Guilty.
2 Subdued. e

SECTION XVII.

^{ने}

कलापो (भूषणे वर्हे द्वयीरे संहते ऽपि च)

1 An ornament. 2 A string of bells. f

132. (परिच्छदे) परीवापः (पर्युप्तौ सलिलस्थितौ)

1 Furniture.
2 Sowing around. g

^m

(गोधुम्नोष्ठपती) गोपौ

1 A herdsman. 2 The head of a cowpen. h

^{3 m}

(हरविष्णू) वृषाकपी

1 SIVA.
2 VISHNU. i

^m

133. बाष्पाब् (उष्माब्)

1 Vapour.
2 A tear

^{4 m n}

कशिपू (त्वन्माच्छादनं हयम्)

1 Food.
2 Clothing. j

1—नू.

2—नू.

3—पि.

4—यु.

* Also 3 Clear, transparent. 4 Inferior, situated beneath. ^b The following are adjectives agreeing in gender with the subject. ^c Likewise m. One of the five breaths. ^d Also 3 A crow. ^e And 3 Involved in calamity. 4 Fugitive. 5 Seeking refuge. ^f Worn by women round their waist. 3 The eye in a peacock's tail. 4 A quiver. 5 Multitude; assemblage. ^g And 3 Standing water. 4 A piece of water. ^h Also 3 A superintendent of a district. 4 A king. ⁱ Likewise 3 Fire. ^j Also du. 3 Food and apparel.

1 A bed.
2 A upper
story.^a

^{m n}
तल्पं (शय्याद्वारेषु)

1 A clump or
cluster. b

^{m n}
(सख्येऽपि) विटपे (ऽस्त्रियाम्)

1 Learned.
2 Pleasing.

^{m f n m f n m f n}
134. प्राप्त रूप स्वरूपाऽभिरूपा (बुधमनोज्ञयोः
भेद्यलिङ्गा अमी)

1 A female
turtle. 2 A
sort of lute. c

^f
(ब्रूमी वीणाभेदश्च) कच्छपी

SECTION XVIII.

1 The letter
R, d

^m
135. (रवर्णे पुंसि) रेफः (स्यात्कुत्सिते वाचलिङ्गकः)

SECTION XIX.

1 Spirit after
death. e

^m
(अन्तराभवसत्वे ऽखे) गन्धर्वो (दिव्यगायने)

1 A ring.
2 A conch
or shell.

^m
136. कम्बु (नौ वलये शंखे)

1 A serpent.
2 A whisper-
er or inform-
er.

^m
द्विजिह्वौ (सर्पसूचकौ)

^a Likewise 3 A wife. ^b Also 2 A branch above the principal one.
3 Expansion. ^c SARASWATI's lute. Likewise 3 A disorder of the
spleen. ^d And m. f. n. 2 Vile, bad. ^e And previous to its being born
again. Also 2 A horse. 3 A celestial quirister. 4 Spirits frequenting
the sky. 5 A black cuckoo. 6 Sort of deer.

- ^{m f n b}
 धर्षो (ऽन्यलिङ्गः प्रागाह पुष्पकुत्वे ऽपि पूर्वजान्) ^{1 Eastern.}
^{m f n} ^{2 Prior. a}
137. कुम्भौ (घटेभर्मर्द्दायौ) ^{1 A jar. c}
^m
 डिम्भौ (तु शिशुवालियौ) ^{1 A child.}
^m ^{2 Anignorant man.}
 सन्भौ (स्थूणाचडीभावौ) ^{1 Post or pillar. 2 Insensibility.}
^{1 m}
 शंभू (ब्रह्मत्रिलोचनौ) ^{1 BRAHMA.}
^m ^{2 SIVA. d}
138. (कुक्षिभ्रूणार्भका) गर्भोः ^{1 The belly.}
^m ^{2 A fetus.}
 विस्वम्भः (प्रणये ऽपि च) ^{3 A child.}
^m ^{3 Acquaintance. e}
 (स्याद्देव्यां) दुन्दुभिः (पुंसि स्याद्देव्यो) दुन्दुभिः (स्त्रियाम्) ^{1 A large drum. f}
139. (स्यान्महारजनं क्लीवं) कुसुम्यं (करके पुमान्) ^{1 Safflower. g}
^m
 (क्षत्रिये ऽपि च) नाभि (नौ) ^{A Kshatriya. h}
^m
 सुरभि (गर्वि च स्त्रियाम्) ^{A cow. i}

१—४.

^a And m. pl. ³ Forefather. ^b पूषः or पूषः. ^c And ² Frontal globe of an elephant's head. Also ³ The sign aquarius. ⁴ Proper name, the nephew of RA'VANA. ⁵ The paramour of a prostitute. n. ⁶ Bdellium. f. ⁷ Bignonia chelonoides. ^d Also ³ A deified saint or JINA. ⁴ VISHNU. ^e Or ² Amorous solicitation. ³ Playful dispute. ⁴ Trust, confidence. ^f Also ² VARUNA. ³ Name of a demon. And f. ⁴ A die. ⁵ A stake at play. ^g And ² Gold. m. ³ A water-pot. ⁴ A pomegranate. ^h Also ² An emperor. ³ The nave of a wheel. m. f. ⁴ The navel. f. ⁵ Musk. ⁱ Or ² The cow which, being milked, yields every wish. m. ³ Spring. ⁴ Nutmeg. ⁵ Michelia champac. m. f. n. ⁶ Fragrant. ⁷ Pleasing.

1 An assembly. 2 One of a company. a

A superintendent. b

^{m/n}
(निष्पद्यते ऽपि) वस्तुमः

1 A ray of light. 2 A rein.

^{1 m}
(किरणप्रग्रहौ) रश्मी

1 An ape. 2 A frog.

^m
(कपिभेकौ) श्वक्त्रमौ

1 Desire.

2 Love, Cupid. 141. (इच्छामनोभवौ) कामौ

1 Power. 2 Exertion. d

^m
(शक्त्युद्योगौ) पराक्रमौ

1 Moral and religious merit. e

^m
धर्माः (पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः)

1 Deliberate undertaking. f

142. (उपायपूर्व चारंभ उपधा चाप्यु) यक्रमः

1 A market. 2 A town. 3 Holy writ. g
1 A citizen, a towns-man. 2 A trader. h

^m
(वणिक्पथः पुरस्वेदे) निगमौ

(नागरो वणिक्)

1—विज्ञ.

2 च—.

^a Likewise 3 A house. 4 Gaming. ^b Or 2 A chief herdsman. Also 3 Beloved. 4 A horse with good marks. ^c Likewise n. 3 Independent. 4 Semen genitale. 5 Desirable ^d To subdue the foe. 3 Valour. ^e And 2 YAMA. 3 Fitness, propriety. 4 Nature, character. 5 Usage, practice. 6 One who drinks the juice of acid asclepias at a sacrifice. 7 Any sacrifice. 8 Resemblance. 9 Innoxiousness. 10 A bow. 11 A theological treatise from the *Vēda*. 12 Virtue personified; the father of YUD'HISHT'HIRA. [In some of its acceptations the word admits the neuter gender.] ^f With knowledge of means. 2 A stratagem. 3 Valour. ^g Also 4 Trade. ^h Likewise 3 A theological portion of the *Vēda*.

143. नेगमौ (दौ)

(नले) रामो (नीलचारसिते त्रिषु) ¹ BALA-
RA^{MA}. a

(यन्मादि पूर्वो हन्द् ऽपि) ग्रामः ^{In comp. A}
multitude. b

(क्रान्तौ च) विक्रमः ^{Walking. c}

144. गुल्मा (रक्त्संवसेनाच्च) ¹ A disease
of the spleen. d

जामिः (स्वसृकुलस्त्रियोः) ¹ A sister.
2 A chaste woman.

(क्षितिचान्त्योः) क्षमा (युक्ते) क्षमं (युक्ते हिते त्रिषु) ¹ The earth.
2 Patience. f

145. (त्रिषु) श्यामौ (हरित्कृष्णौ) श्यामा (स्वाच्छारिवानिश्या) ¹ Green.
2 Black. g

सखार्मं (पुच्छपुण्ड्राश्च भूषाप्राधान्यकेतुषु) ¹ A tail. h

146. सूक्ष्म (सुध्यात्ममय) ^{The supreme}
soul. j

(आदौ प्रधाने) प्रथम (त्रिषु) ¹ First.
2 Chief.

* Also 2 PARAS'URA^{MA}. 3 RA^{MACHANDRA}. 4 Sort of deer. m. f. n. 5 Black. 6 Pleasing. 7 White. ^b Likewise 2 A village or township. 3 An octave in music. ^c Also 2 Power. 3 Valour. ^d And 2 A clump of grass, &c. 3 Body of troops consisting of 9 platoons. ^e Or क्षामिः. ^f And n. 3 Right, propriety. m. f. n. 4 Able. 5 Benevolent. 6 Patient. ^g Also m. 3 A black cuckoo. 4 A cloud. 5 A sacred fig-tree at Prayāga. 6 A sort of pot-herb: Convolvulus argenteus. n. 7 Black peppor. f. 8 A plant; vulgarly Syāmlatā. 9 Night. 10 Indigo. 11 A description of women. ^h Also 2 A mark on the forehead of a horse, bull, &c. 3 A horse. 4 An ornament. Or 5 Ornament of a horse. 6 Chief. 7 A flag or symbol. 8 A horn. 9 Mane. ⁱ Or सखार्मं (—म्). ^j Also m. 2 An atom. m. f. n. 3 Little.

1 Pleasing.

2 Reverse, contrary. a

1 Low.

2 Vile.

1 Old.

2 Used.

m f n

वामौ (बलप्रतोपौ द्वौ)

m f n

अधमौ (न्यूनकृत्तितौ)

m f n

147. (जीर्णं च परिशुक्तं च) यातवाम (मिदं हयम्)

SECTION XX.

1 A horse.

2 VISHNU's bird. b

1 A house.

2 Less. c

1 Husband's brother.

2 Wife's brother.

1 A brother's son. 2 An enemy.

1 A thunder-cloud. 2 IN-

DRA. d

1 A master.

2 A man of the 3d tribe.

(तुरङ्ग गृहो) तार्क्ष्यौ

(मित्रवापचदौ) क्षवी

148. श्वश्रुर्ध्वो (देवरश्माक्षौ)

आत्थ्यौ (आत्तजहिषौ)

पर्जन्यौ (रसदब्देन्द्रौ)

(स्याद्) चर्धः (स्वामि वैश्वयोः)

1 The 8th as-

terism. 2 The

4th age. f

1 Opportuni-

ty. 2 Succes-

sion. g

1 Subjected.

2 Oath, or-

deal. h

149. तिव्यः (पुष्ये कक्षियुगे)

पर्यायो (वसरे क्रमे)

प्रत्ययो (स्त्रीनशपयज्ञान विश्वासहेतुषु)

* Likewise 3 Left, not right. m. 4 An udder. 5 Cupid. 6 SIVA-
n. 7 Wealthy f.—वा. 8 A woman—जी. 9 A mare. 10 A she-ass. 11 A
female shakal. 12 A young female elephant. ^b Also 3 The dawn. n.
4 A collyrium. ^c Likewise 3 A phthisis or consumption. 4 General
destruction. ^d Also 3 Any cloud. 4 Thunder. * Likewise m. f. n.
3 Excellent. ^e Also f. 3 The Emblic myrobalan. ^f Likewise
3 Mode, manner, form. ^h And 3 Knowledge, apprehension. 4 Trust,
confidence. 5 Cause. 6 A hole. 7 An affix. Also 8 Celebrity. 9 Practice,
usage.

150. रंभे शब्दे)

(ऽथा) ऽनुययो (दीर्घद्वेषानुतापयोः) 1 An old en-
mity. 2 Re-
pentance.

खूलोच्चय (असाकल्ये गजानां मध्यमे गते) 1 Incom-
pleteness. a

151. समयः (शपथाचारकालसिद्धान्तसम्बिद्ः) 1 An oath.
2 Usage.
3 Time. b

(व्यसनान्मश्रुभं दैवं विपदित्यु) ऽनया (अ.यः) 1 Vice. 2 Ill
fortune.
3 Calamity.

152. अत्ययो (ऽतिक्रमे ह्यङ्गे दोषे दण्डे ऽप्यु) 1 Transgres-
sion. 2 Dis-
tress. c
(ऽथापदि 1 Calamity.
2 War.
3 Futurity.

सुहृदायात्योः) सम्भरायः

पूज्य (स्त श्वशुरे ऽपि च) A father-in-
law. d.

153. (पश्चादवस्थाविषयं समवायसु) समयो 1 Bear guard.
2 Multitude.

(संघाते सम्बिधे च) संख्यायः 1 Assem-
blage. 2 Vi-
cinity e

प्रणया (स्वमी 1 Acquaint-
ance. 2 So-
licitation. f

154. विद्वन्म वाङ्मा प्रेमाणो)

(विरोधे ऽपि) समुच्छ्रयः Enmity. g

विषयो (यस्य यो ज्ञातस्तत्र शब्दादिकेष्वपि) 1 Frequent-
ed and
known. h

^a And ² An elephant's middle pace, neither quick nor slow. ³ A hill at the foot of a mountain. ^b And ⁴ Demonstrated conclusion. ⁵ Agreement, bargain. ⁶ Hint. ⁷ Leisure. ^c And ³ Fault, guilt. ⁴ Punishment by fine, &c. ^d Also ² A teacher. m. f. n. ³ Worthy of respect. ^e Likewise ³ A house. ^f And ³ Affection. ^g Also ² Elevation, height. ^h And ² Object of sense, as sound, &c. ³ Country, province.

Infusion, ex-tract. a 155. (निर्वासे ऽपि) कषाये (ऽस्त्री)

Assembly. b

(सभायां च) प्रतिश्रवः

1 Abundance, frequency. c

प्रवे (भृशप्रान्तगमने)

1 Distress.
2 A sacrifice.
3 Anger. d

मन्यु (हैन्ये क्रतौ कृषि)

1 A secret.
2 Privy part. e 156. (रहस्योपस्थयोर्) गुह्यं

1 An oath.
2 Truth. f

सत्यं (शपथतथ्ययोः)

1 Animal strength.
2 Dignity. g

वीर्यं (बले प्रभावे च)

1 Right, fit.
2 Substance. i

द्रव्यं (भक्ष्ये गुणान्नवे)

1 A place.
2 A house. j 157. विष्णं (स्थाने ऋहे भेग्नौ)

1 Destiny.
2 Goodluck.
3 Ill fate.

भाग्यं (कर्मशुभाशुभम्)

1 A pignut.
2 Gold. l

(कथेरुहेनोर्) गाङ्गेयं

A plant. m

विशल्या (हन्तिकापि च)

^a Or 2 Exudation of a tree. 3 Astringent taste. 4 Perfume rubbed on the body. ^b Also 2 Refuge. 3 House. ^c And 2 Starving oneself to death. 3 (In composition) Similar, like. ^d Also 4 Grief, sorrow. ^e Likewise m. 3 A tortoise. 4 Pride. ^f Also 3 The first age of the world. m. f. n. 4 True. ^g Likewise 3 Semen virile. 4 Splendour. 5 Valour. ^h Or वीर्यं. ⁱ The substratum of qualities. Likewise 3 Wealth. 4 Drug. 5 Brass. ^j And 3 An asterism. 4 Strength. m. n. 5 Fire. ^k Or विष्टः and विष्ट. ^l Also m. 3 वृष्णमा son of Gangā. ^m Named Danti. Also certain other plants, as Menispermum glabrum, &c.

158. ^fहृषाकपावी (श्रीगौर्धोः)
^fअभिल्या (नामशोभयोः)
 (चारम्भो निष्कृतिः शिखा पूजनं सम्प्रधारणम्)
 1 The goddess LAKSHMI.
 2 GAURI. a
 1 A name.
 2 Beauty. b
 1 Beginning, undertaking.
 2 Atonement. c
159. ^fउपायः कर्म चेष्टा च चिकित्सा च नव) क्रियाः
^fजाया (सूर्यप्रिया कान्तिः प्रतिविम्बमनातपः)
 1 Wife of the sun. 2 Beauty. d
160. ^fकक्षा (प्रकोष्ठे इत्यादेः कांक्षां मध्येभवत्त्वे)
^fकृत्या (क्रियादेवतयोस्त्रिषु भेदे घनादिभिः)
 1 Enclosure of an edifice.
 1 An act. 2 A certain deity. e
161. ^{m f n}जन्यः (स्याज्जनवादे ऽपि)
^{m f n}अघन्यो (ऽन्ये ऽघने ऽपि च)
^{m f n}(गच्छाधीनो च) वक्तव्यो
^{m f n}कल्यौ (सञ्जनिरामयौ)
 A rumour. g
 1 Last, ultimate. 2 Low, vile.
 1 Reprehensible. 2 Subject, dependent. h
 1 Ready, prepared.
 2 Healthy. i

* Likewise 3 *Swahā*, wife of the regent fire. 4 *SACHI'*, wife of INDRA. ^b Also 3 Glory. ^c And 3 Study. 4 Worship. 5 Disquisition. 6 Means, expedient. 7 Act. 8 Bodily action. 9 Remedy. 10 Instrument. 11 A religious initiatory ceremony. 12 Obsequies. ^d And 3 A reflected image. 4 Shade. ^e Or 2 The gate of such an inclosure. 3 A string of bells, worn by women. 4 A rope round an elephant's body. 5 Effort, exertion. m. 6 The armpit. ^f To whom sacrifices are offered for destructive and magical purposes. Or 3 Pestilence m. f. n. 4 Seduced from an alliance. 5 Any thing to be done. ^g Neuter 'in the sense exhibited. m. f. n. 2 To be produced. 3 A relation of a bride. 4 Her attendant. 5 The companion of a bridegroom. n. 6 A market. 7 War. 8 A meteor. m. 9 A father. f. 10 A mother. 11 A mother's female companion. ^h Likewise 3 Fit to be said. ⁱ Also 3 Skilful. m. f. 4 One deaf and dumb. n. 5 Morning. f. 6 Auspicious speech.

- 1 Intelligent. ^{m f n}
 2 Wealthy. a 162. (आत्मवानमपेतोर्थाद्) अर्थ्यः
 Pleasing. b ^{m f n} पुण्यं (तु चार्थं पि)
 Beautiful. c ^{m f n} रूप्यं (प्रशस्तरूपे ऽपि)
 Eloquent. d ^{m f n} वदाम्यो! (वल्गुवाग्पि)
 Just, reason- ^{m f n}
 able. e 163. (न्याय्ये ऽपि) मध्यं
 1 Handsome, ^{m f n}
 2 Sacred to सौम्यं (तु सुन्दरे सोमदैवते)
 the moon. f

SECTION XXI.

- 1 Multitude. ^{m h}
 2 Occasion. g (निवहावसरौ) वारौ
 1 A bed of ^m
 grass or bark. संस्तरौ (प्रस्तराध्वरौ)
 2 A sacrifice.
 1 VRIHASPA- ^m
 TI. 2 A pa- 164. गुरु (गीष्पतिपितृाद्यौ)
 rent. i
 1 The 3d age. ^m
 2 Doubt. द्वापरौ (युगसंशयौ)
 1 Difference ^m
 2 Similitude. प्रकारौ (भेदसादृश्याव्)

* Or 3 Right, reasonable. n. 4 Red chalk. ^b Also n. 2 A good action. 3 Virtue, moral or religious merit. ^c Likewise n. 2 Silver. 3 Wrought silver and gold. ^d Also 2 Generous, munificent. ^e Likewise 2 Middle. 3 Low. And n. 4 The middle. ^f Also 3 Mild. m. 4 Patronymic of *Budha*, or Mercury. ^g And 3 A day of the week. n. 4 A vessel for spirituous liquor. ^h वारः or वारः. ⁱ Or other venerable relative. And 3 A spiritual teacher. m. f. n. 4 Heavy. 5 Great.

165. ^mकिंशारु (घन्यशूकेषु) ^{1 m}आकाराव् (इङ्गिताद्यती) 1 Hint.
^mमरु (धन्वधराधरौ) 2 Form.
^{2 m}अङ्गयो (द्रुमशैलाकाः) 1 Beard of corn. 2 An arrow.
^m(स्त्रीसनाद्धौ) पयोधरौ 1 A country void of water. 2 A mountain.
^m166. (ध्वान्तादिदानवा) दत्ता 1 A tree. 2 A mountain.
^m(बलिहस्तांशवः) कराः 3 The Sun.
^mप्रहरा (मङ्गनारीङ्ग् वाणा) 1 A woman's breast. 2 A cloud. a
^mअस्त्राः (कचा अपि) Hair. e 1 Darkness.
^m167. (अजातशत्रुणे गौः काले ऽप्यश्वसुर्ना च) दम्बरः 2 A foe. 3 A demon. b
^{3 m}(स्वर्णे ऽपि) राः 1 Tax.
^mपरिकरः (पर्यङ्कपरिवारयोः) 2 Hand. 3 Ray of light. c
^m168. (सुक्ता शुद्धौ च) तारः (स्याच्) 1 Splitting. d

1—र.

2—ङ्गि.

3 रै.

^a Also 3 Coconut. ^b Who was slain by INDRA. ^c Likewise 4 An elephant's trunk. 5 Hair. ^d Or 2 Fracture. 3 A feminine disease (excess of menstruation). 4 An arrow. ^e Also 2 A corner. n. 3 A tear. 4 Blood. ^f Although of an age to have a beard ; and, in the instance of the bull, of an age to have horns. 3 Astringent taste. ^g Likewise 2 Wealth. 3 A cloud. ^h Also 3 Commencement. 4 Multitude. 5 Girding (as for battle). ⁱ Or 2 A beautiful pearl. 3 The pupil of the eye. 4 A high note. m. f. n. 5 High, as a note in music. n. 6 Silver. f. n. 7 A star. f. 8 The wife of VRIHASPATI. 9—of SUGRIVA. 10 A goddess of the *Bauddhas*.

1 Air. a

1 m

आरो (वायौ च तु त्रिषु

कर्षुदे)

1 Promise.

2 War.

3 Bargain. b

1 The pray-
ers of the
Vedas. c

(ऽय प्रतिज्ञाजिसम्बिदापत्सु) सङ्करः

169. (वेदभेदे गुप्तिवादे) मन्त्रो

The sun. d

मित्रो (रवावपि)

1 A sacrifice.

2 An arrow. c

(मखेषु यूपखण्डे ऽपि) खङ्कर

Part to be
concealed. g

(गुह्ये ऽप्य) ऽवस्करः

1 Charge
sounded by
trumpets. h

170. आङ्खर (सूर्यरवे गजेन्द्राणां च गर्जिते)

1 A brisk as-
sault. 2 Rob-
bery. i

अभिहारो (ऽभियोगे च चौख्ये सखण्डे ऽपि च)

1 An atten-
dant 2 A
scabbard. j
1 A tree. 2 A
handful of
sacred grass.

171. (स्याज्जङ्गमे) परीवारः (खड्गकोशे परिच्छदे)

विष्टरो (विटपीदर्भमुष्टिः पीठाद्यभासनं)

1 A door.

2 A porter.

172. (द्वारिद्वाःस्थे) प्रतीहारः

A female
porter.

प्रतीहार्य (ऽप्यनन्तरं)

1 शार.

2—री (तु).

- a And m. f. n. 2 Variegated. Also m. 3 Tables for playing.
b And 4 Calamity, distress. c And 2 Secret consultation; private
advice. 3 Incantation or charm. d Also n. 2 A friend. e And
3 Shavings of the wood of which a sacrificial post is made. f सङ्कः
(ङ् or सङ्). g And 2 Ordure, excrement. 3 Sweepings. h And
2 Roaring of large elephants. 3 Beginning. 4 Making a show.
i And 3 Arming; taking arms. j And 3 The insignia of dignity.
k Or परिवार. l And 3 A stool or cushion.

- (विपुले नकुले विष्णौ) वन्धुः (स्यात्पिङ्गले त्रिषु) 1 A large ichneumon. 2 VISHNU. a
173. सारो (बले स्थिरांशे च न्याये क्षीवं वरे त्रिषु) 1 Strength. 2 Essence. b
- इरोदरो (द्युतकारे पथे द्यूते) इरोदरम् 1 A gamester. 2 A stake. c
174. (महारथे दुर्गपथे) कान्तारः (पुष्पपुंसकम्) 1 A forest. 2 A difficult road. e
- मत्सरो (ज्यग्रुभवे तद्वत्कृपणयोः क्षिपु) 1 Envy. f
175. (देवाहृते) वरः (अष्टे त्रिषु क्षीवे मनाक् प्रिये) 1 A boon. g
- (वंशाहुरे) करीरो (ज्ज्ञी तरभेदे षटे च ना) 1 Shoot of a bambu. i
176. (ना चम्रजघने हस्त सूत्रे) प्रतिसरो (ज्ज्ञियाम्) 1 Rear-guard j
- (यमानिलेन्द्रचन्द्रार्कविष्णुसिंहांशुवाजिषु) 1 YAMA. 2 Wind. 3 INDRA. k

* Also 3 SIVA. 4 Fire 5 Proper name ; a sage m. f. n. 6 Tawny. 7 Large. b Likewise 3 Marrow. n. 4 Propriety. 5 Water. 6 Wealth. m. f. n. 7 Excellent. c And n. 3 Play, gaming. d Or इरोदरः—रं. e Also m. 3 A sort of sugarcane. f And m. f. n. 2 Envious. 3 Avaricious, niggardly. f. 4 A gnat. g And m. f. n. 2 Excellent n. (some say indecl.) 3 A little approved. Likewise m. 4 A son-in-law. 5 Appointment. n. 6 Saffron. f. 7—रा. The three myrobalans.—रो. 8 Asparagus racemosus. h Or वरः. i And m. 2 Sort of plant (common in dry deserts). 3 A jar. j And m. n. 2 A string worn on the wrist at nuptials, &c. Also m. 3 Counsel. 4 A bracelet. 5 A wreath. m. n. 6 Territory. m. f. n. 7 Fit to be employed. k And 4 the Moon. 5 The sun. 6 VISHNU. 7 A lion. 8 A ray of light. 9 A horse. 10 A parrot. 11 A serpent. 12 An ape. 13 A frog. m. f. n. 14 Tawny. 15 Green. Or 16 Yellow.

177. शुकाहिकपिभेकेषु हरि (नृा कपिले त्रिषु)

A potsherd.
a

शर्करा (कर्परांशे ऽपि)

1 Passing a-
way time. b

यात्रा (स्याद्यापने गतौ)

1 The earth.

2 Speech.

3 Ardent
spirit. c

178. इरा (भ्रवाक्स्तराशु स्यात्)

1 Drowsiness.

2 Lassitude.

तन्द्रा (निद्राप्रमील्यौः)

1 A nurse.

2 The earth. c

धात्री (स्यादुपमातापि क्षितिर्ऽप्यामलक्ष्यपि)

1 Wanting
a limb. 2 A
dancing girl.
f

179. चुट्टा (व्यङ्गा नटी वेष्टा सरघा कण्टकारिका

त्रिषु कुरे ऽघमे ऽल्ये ऽपि) चुट्टे!

1 Requisites,
materials.

2 A little. g

मात्रा (परिच्छेदे

180. अल्पे च परिमाणे सा) मात्रं (कार्त्यं ऽवधारणे)

1 Painting,
delineation.
2 Wonder. h

(आलेख्याश्चर्चयाश्च) चित्रं

* Also 2 A stony nodule. 3 A country abounding in such.
4 A disease (the gravel). 5 Clayed sugar. ^b Or 2 Livelihood. And
3 Travelling. 4 Festival ; procession. ^c And 4 Water. ^d Or तन्द्रा
or तन्द्रः. ^e Also 3 A mother. 4 An emblic myrobalan. ^f And 3 A
courtesan. 4 A bee. 5 An egg-plant. m. f. n. 6 Cruel. 7 Low.
8 Small. Also 9 Miserly. 10 Poor. And f. A fly. ^g And 3 Quantity.
n. 4 The whole. 5 Only ; (exclusive and identical). Also f. 6 An
earring. 7 An instant. 8 Half a short syllable. ^h Also 3 A circlet
or mark. 4 Variegated colour. m. f. n. 5 Variegated. 6 Wonderful.
f. चित्रा. 7 A star in the Virgin's spike. 8 Title of SUBHADRA.

- कलत्रं (अग्निभार्ययोः) ⁿ 1 The hip and loins. 2 A wife. a
181. (योग्यभाजनयोः) पात्रं ⁿ 1 Fit. capable. 2 A vessel. b
- पत्रं (वाहनपक्षयोः) ⁿ 1 A vehicle. 2 A wing. c
- (निदेशग्रन्थयोः) शास्त्रं ⁿ 1 Command. 2 Institutes of a science.
- शस्त्रम् (आयुधलोचयोः) ⁿ 1 A weapon. 2 Iron. d
182. (स्वाम्जटांशुकयोर्) नेत्रं ⁿ 1 Root of a tree. 2 Wove silk bleached. e
- क्षेत्रं (पत्नीशरीरयोः) ⁿ 1 A wife. 2 Body. f
- (मुख्याग्रे क्रोडहस्तयोः) पोत्रं ⁿ 1 Snout of a hog. 2 Forepart of a plough. g
- गोत्रं (तु नाम्नि च) ⁿ Name. h
183. सत्रम् (आच्छादने यज्ञे सदादाने वने ऽपि च) ⁿ 1 Vesture. 2 A sacrifice. 3 Constant alms. i
- अजिरम् (विषये कावे ऽप्य) ⁿ 1 Object of perception. 2 A body. j
- ऽम्बरं (व्योम्नि वाससि) ⁿ 1 Ether ; the sky. 2 Apparel. k

^a Likewise 3 A fastness or strong hold. ^b Also 3 A king's minister. 4 The channel of a river, or space between the banks. 5 A vessel used in sacrifice ; as a ladle, &c. 6 A leaf. 7 A person of a drama. ^c Likewise 3 A leaf. 4 The feather of an arrow. ^d Also f. ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jh} ^{ji} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} sm ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} tm ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

- A realm. a 184. चक्रं^m (राष्ट्रे ऽपि)
 Exemption from trans- migration. b ऽक्षरंⁿ (त मोक्षे ऽपि)
 Water. c क्षीरम्ⁿ (अशु च)
 Gold. d (सवर्णे ऽपि) भूरिचन्द्रौ^m (द्वौ)
 A door. e (द्वारमात्रे ऽपि) गोपुरम्ⁿ
 1 A cavern. 185. (गुहादन्धौ) गह्वरेⁿ (द्वे)
 2 Pride. f (रहेऽ न्तिकम्) उपह्वरेⁿ
 1 Solitude. (पुरोधिकम्पदार्थं)^{1 n} ऽप्राप्य
 2 Near. part. g
 1 A house. (आगारे नगरे) पुरम्ⁿ
 2 A town. h
 186. नन्दिरंⁿ (चा)
 1 A country, or realm. m n
 2 Calamity. (ऽथ) राष्ट्रे! (ऽस्त्री विषये स्वादुपद्रवे)

1 चय.

^a Likewise 2 A wheel. 3 A circular missile weapon : a sharp discus. 4 A potter's wheel. 5 A mill. 6 A multitude. 7 An army. 8 A whirlpool. 9 Pride. m. 10 A ruddy goose, (Anas Casarca). ^b Also 2 A letter, or written character. 3 BRAHMA, m. 4 SIVA. m. f. n. 5 Unalterable. ^c Likewise 2 Milk. ^d Also भूरिः m. f. n. 2 Frequent, numerous. m. 3 BRAHMA. 4 VISHNU. 5 SIVA, And चन्द्रः. 2 The Moon, 3 Camphor. 4 Water. m. f. n. 5 Pleasing. ^e Also 2 A town gate. 3 Sort of grass : Cyperus ? ^f Likewise 3 A forest. m. 4 An harbour. ^g And m. f. n. 2 More, much. n. 3 Top, summit. 4 Point, extremity. 5 Assemblage, multitude. 6 Resting place, end of a journey. 7 Quantity of a *pala*. 8 Limited alms (four mouthfuls) m. f. n. 9 Chief, principal. 10 First, prior. ^h Also पुरं. 3 A body. 4 City of Patua. m. 5 Bdelium. And नन्दिरः m. 3 The sea.

- ^m
हरो (स्त्रियां भवे ह्रस्वे) 1 Fear, dread
2 A hole in the ground. a.
- ^{m n}
वज्रो (स्त्री होरके पवौ) 1 A diamond.
2 The thunderbolt. b
187. तन्त्रं (प्रधाने सिद्धान्ते सूत्रवापे परिच्छदे)
^m ^{1 n}
चौशीर (चामरे दण्डे ऽप्यौ) शीरं (शयनासने) 1 Chief.
2 Right conclusion. c
1 Handle of a fan of cow's hair. d
188. पुष्करं (करिहस्ताग्रे वायुभाण्डमुखे जले
व्योम्नि खड्गफले पद्मे तीर्थेष्वधिविशेषयोः)
ⁿ 1 Tip of an elephant's trunk. e
189. अन्तरम् (अवकाशावधिपरिधानान्तर्द्धिभेदतादर्थ्ये
छिद्रात्मीयविनावहिरवसरमध्यं ऽन्तरात्मनि च)
ⁿ 1 Interval.
2 Period.
3 Clothing.
4 Covering. f
190. (सुखे ऽपि) पिठरं
ⁿ Fragrant root of grass. g

1 श्री—.

^a Likewise indec. 3 A little. And f. हरि. 4 A cavern. ^b Also m. 3 One of the 28 astrological *yōgas*. ^c And 3 A weaver's lay or batten. 4 Raiment. 5 Care of a realm. 6 Dependence. 7 A sacred book. 8 An excellent medicament. ^d And n. 2 A bed. 3 A chair or stool. Likewise 4 Fragrant root of grass (*Andropogon muricatum*.) ^e And 2 Head of a drum, or place where any musical instrument is struck. 3 Water. 4 The sky. 5 Edge of a scimitar, or 6 A scabbard. 7 A lotos. 8 Name of a place. 9 A drug (*Costus Arabicus*.) 10 One of the *Dvīpas* or continents. m. 11 The Indian Crane. ^f And 5 Difference. 6 Sake. 7 A hole or rent. 8 Own. 9 Without, except. 10 Outside. 11 Opportune time. 12 Midst. 13 Supreme soul. 14 Similar. 15 Other. *This term is a pronoun in the 3d and 10th acceptations.* ^g *Cyperus rotundus*. Also 2 A churning stick. m. 3 A seether or boiler.

Another
sort, a

(राजकशेरुखपि) नागरम्

1 Very dark.

m f n

2 Mischiev-
ous, des-
tructive. b

शार्ङ्गरं (तुम्भतमसे घातुके भेद्यसिद्धकः)

1 Pale red.

m f n

2 White.

3 Yellow. c

191. गौरो (ऽरुणे चिते पीते)

Sharp, corro-
sive. d

(वणकाभे ऽयं) ऽरुणः

Hard, e

m f n

जठरः (कठिने ऽपि स्नाद्)

Inferior,
low. f

(अधस्तादपिचा) ऽधरः

Unperplex-
ed. g

192. (अनाकुले ऽपि चै) काग्रो

1 Distracted.
2 Perplexed.

m f n

व्यग्रो (आसक्त आकुले)

1 Superior,
high. 2 Nor-
thern. i

2 m f n

(उपशृङ्खलीचत्रेष्ठेषु) उत्तरः (स्नाद्)

1 Inferior.
2 Southern. j

m f n
अनुत्तरः

1 ए—.

2 उ—.

^a Cyperus pertenuis. Likewise ² Ginger. *m. f. n.* ³ Of or belonging to a city. ⁴ Sagacious. ^b According to another reading. *m.* ³ A vicious elephant. ^c Likewise ⁴ Clean. *m.* ⁵ White mustard. ⁶ The moon. *n.* ⁷ Filament of a lotos. *f.* ⁸ The goddess, wife of SIVA. ⁹—of VARUNA. ¹⁰ The earth. ¹¹ Name of a river. ¹² A young girl. ¹³ Turmeric. ^d Also *m.* ² Semecarpus Anacardium. ^e Likewise ² Old. *m. n.* ³ The belly. ^f Also ² Less, worse. *m.* ³ The lip. ⁴ The nether lip. ^g Likewise ² Intent, attentive. ^h Or ³ Frightened. ⁱ And ³ Excellent. Also *n.* ⁴ An answer. *m.* ⁵ Proper name, the son of VIRATA. *f.* ⁶ The wife of ABHIMANYU. ⁷ The north. ^j And ³ Worse. Likewise ⁴ Excellent. ⁵ Silent, unable to answer.

193. (एषां विपर्यये श्रेष्ठे)

	<i>m f n</i>	1 Distant, remote.
(दूरानामोत्तमाः) पराः		2 Other. a
	<i>m f n</i>	1 Sweet.
(स्वादुमिवौ तु) मधुरौ		2 Pleasing. b
	<i>m</i>	1 Hard.
मूरी (कठिननिर्द्वयौ)		2 Pitiless ; cruel. c

194. उदारो (हाटमहतोर)

	<i>m f n</i>	1 Generous.
		2 Great. d
	<i>m f n</i>	1 Other.
		2 Low, vile.
	<i>m f n</i>	1 Indolent.
(मन्दस्वच्छन्दयोः) खैरः		2 Independent, uncontrolled.
	<i>m f n</i>	1 Splendid.
शुष्मम् (उद्गीतशुष्मयोः)		2 White. f

SECTION XXII.

	<i>1 m f</i>	1 Lock on the crown of the head. g
195. (मूलाकिरीटं केशाच्च संयता) मौलवस् (मयः)		1 The tree
	<i>2 m</i>	Palm. 2 An elephant. h
(हुमप्रवेदमातङ्ग काण्डपुष्पाणि) पीलवः		

1—कि.

2—ह.

* And 3 Pre-eminent. Or 4 Subsequent. 5 Inimical, enemy. n. (some say indec.) 6 Only. ^b Also m. 3 A sweet taste. n. 4 Poison. f. 5 Anise. * Likewise 3 Terrible. 4 Destructive. * Also 3 Gentle. 4 Unperplexed. * Fem. उदारा,—री. ⁱ And n. Talc. ^s And 2 A diadem. 3 Hair tied on the head. 4 Head. m. 5 Jonesia Asoca. 6 The earth. And 3 An arrow. 4 A flower (Or 5 Blossom of the Saccharum Sara). Also 7 An atom.

1 YAMA.
2 Measured
time. a

196. (कृतान्तानेहसोः) कालश्च

The fourth
age. b

(चतुर्थे ऽपि युगे) कलिः

A deer. c

(स्वात्कुरङ्गे ऽपि) कमलः

A blanket. d

(प्राग्वारे ऽपि च) कम्बलः

1 Tax, reve-
nue. 2 An
oblation. e

197. (करोपहारयोः पुंसि) बलिः (प्रासङ्गमे क्षियाम्)

1 Bulkiness.
2 Strength.
3 Army,
forces. f

(सौत्यसामर्थ्यसैन्येषु) बलं (ना काकसीरिणोः)

1 A whirl-
wind. g

198, वादलः (पुंसि वात्स्यायामपि वातसहे त्रिषु)

1 Wicked.

(भेद्यलिङ्गः शठे) व्यालः (पुंसि श्वापदसर्पयोः)

1 काल.

^a Likewise 3 Death. 4 Time (infinite). 5 Black colour. f. काला
6 Madder. 7 Indigo. काली. 8 The goddess GAURI. 9 One of the
MA' TRIS. 10 Heavy clouds. ^b Likewise 2 Quarrel, strife. 3 War,
battle. 4 Bellerick myrobalan. 5 An unblown flower. ^c Also n. 2 A
Lotos. 3 Water. 4 Copper. f. 5 The goddess LAKSHMI. 6 An ex-
cellent woman. ^d Also 2 A dewlap. 3 A fabulous chief of serpents. n.
4 Water. ^e And f. बलिः—ली (or बलिः). 3 A wrinkle. Also m. 4 Proper
name; a giant. 5 Handle of a flyflapper. f. 6 Ridge of a roof. ^f And
m. 4 A crow. 5 Proper name; BALARA'MA. Also 6 Name of a demon
slain by INDRA. m. f. n. 7 Strong. f. 8 Sida cordifolia, &c. ^g And
2 Gouty, Rheumatic. 3 Insane. ^h Or वादलः. ⁱ And m. 2 A beast
of prey; tiger, &c. 3 A serpent. 4 A vicious elephant. 5 A king.
^j Fem. व्याली.

199. ^{m n} मलो (ऽस्त्री पापविट्किट्वाभ्य) ^{m n} मूलं (रगावुचम्) ^{m f} मूलः (यद्वावपि द्वयोः) कीलः ^f पाणिः (स्वस्त्ररङ्गपंक्तिषु)
200. कला (शिल्पे कालभेदे ऽप्य) ^{1 f} काली (सखावली अपि) ^{f h} वेला (कालमर्थादयोःपि) ^{f i} वल्लः (स्तम्भिकागारो) वल्लो (ऽग्निः शितो त्रिषु) ^m वली (विनासक्रिययोर्)
201. ^f उपला (यर्करापि च)

1 Sin.
2 Filth. 3 Ex-
cretion. a

1 Colic. 2 A
weapon. b

A lance. c

1 A corner.
2 The hollow
above the
hip. d

1 A mecha-
nical art. 2 A
measure of
time. e

1 A compa-
nion. 2 A
row. f

1 Tide.
2 Time.
3 Limit. g

1 The Pleia-
des. 2 A
cow. i

1 Sport.
2 Gesture.

A stony no-
dule. k

1—लि or —ली.

^a As sweat, snot, earwax, &c. 4 Dregs. 5 Rust. m. f. n. 6 Nig-
gardly. ^b A trident or a pike. Also f. 3 A courtesan. ^c Likewise
2 A gnomon. 3 A stake. 4 A post. 5 Flame. 6 The elbow. 7 A
thump on the breast. 8 A punch with the elbow. f. 9 A blow.
^d Or 3 Sharp edge. 4 A mark. 5 A row or string. Also 6 Delineation
with sandal, &c. on the ear. 7 Contiguity. 8 Allowance to a dependant.
9 A masculine woman (who has a beard). 10 A handful. 11 Praise.
^e Likewise 3 A digit of the moon. 4 Interest on a capital sum. 5 A
part. 6 Collection. ^f Also 3 A bridge. m. f. n. 4 Intelligent, wise.
^g Likewise 4 Seashore. 5 Easy and sudden death. ^h Or वेला. ⁱ In
the first acceptation, invariably plural. And m. 3 Fire. m. f. n. 4 Black.
Also 5 Cardamum. m. 6 The dark half of the month. n. The sky.
^j Or वल्लः. ^k Also 2 Manufactured sugar. m. 3 A stone. 4 A gem:

1 Blood.
2 Water.

202. (योषिते ऽम्बुसि) कीर्वाणं

1 Origin.
2 Root. a

मूत्रम् (पासे शिफानवोः)

1 A multi-
tude. 2 A
net. b

जालं (समूह आनायो गवाक्षधारकादि)

1 Disposition.
2 Good
conduct.

203. श्रीलं (स्वभावे सदृशे)

1 Fruit.
2 Result. c

(शस्त्रे हेतुज्ञते) फलम्

1 A roof.
2 A film over
the eye. d

(हृदिर्नेत्रवयोः क्लीपं समूहे) पटलं (न ना)

1 Bottom.
2 Essential
character. e

204. (अधःस्वरूपयोर्दृष्टौ) तलं

Flesh. f

(स्नायुमिधे) पलम्

Submarine
fire. g

(धीर्मानसे ऽपि) पातालं

1 Clothes,
vesture. h

पेलं (वस्त्रे ऽधमे त्रिषु)

1 A hole filled
with
stakes. i

205. कुपूयं (शङ्खभिः कीर्णं शब्दे ना तु उपानले)

^a And m. n. 3 An asterism (the Scorpion's tail). Or n. 4 Principal, capital. ^b And 3 A window, a lattice, 4 An unblown flower. 5 Magic, illusion, 6 Pride. f. जासी. 7 Trichosanthes dioica. ^c Likewise 3 Edge of a weapon. 4 A nutmeg. 5 A Pearl. 6 Profit. 7 A shield. ^d And f. n. (—की, का or कं.). 3 A multitude. n. 4 Retinue. ^e Likewise f. n. 3 A guard for an archer's arm. m. 4 A span. 5 The palm with extended fingers. ^f Also 2 A measure, consisting of four *Karshas*. ^g Likewise 2 The infernal regions. 3 A hole. ^h And m. f. n. 2 Inferior; low in situation. Fem. चेसी. ⁱ And m. 2 Conflagration of chaff.

- (निर्णीते) केवलम् (इति त्रिविधं त्वेकसंख्योः) 1 Absolute, certain. a
206. (पर्याप्तिसम्पत्त्येषु) कुशलं (प्रियते त्रिषु) 1 Adequacy. 2 Safety. 3 Virtue. b
- प्रवालम् (चङ्कुरे ऽप्यङ्गी) 1 A shoot or sprout. c
- (त्रिषु) स्थूलं (जडं ऽपि च) Stupid. d
207. करालो (दन्तुरे वृक्षे) 1 Having projecting teeth. 2 High. e
- (चारौ दक्षे च) पेशकः 1 Beautiful. 2 Expert. f
- (अर्थे ऽर्भके ऽपि) बालः (स्यात्) 1 Ignorant. 2 Young, a child. h
- खोल (चलसदृशयोः) 1 Tremulous. 2 Thirsty. i

SECTION XXIII.

208. हवदावौ (वनारण्यवल्ली) 1 A forest. 2 Fire in a forest. j
- (जन्महरौ) भवौ 1 Birth. 2 SIVA. k

a And m. f. n. 2 Alone, sole. 3 Entire, all. Fem.—जा, जो. b And m. f. n. 4 Skilful, expert. c Or 2 A new leaf. Also 3 Coral. 4 The neck of a lute. d Likewise 2 Bulky. e Likewise 3 Terrible. f Also 3 Soft. g Or पेशकः h Likewise m. 3 Hair. 4 Tail of a horse. 5—of an elephant. m. n. 6 Andropogon Schoenanthus. i Also f.—जा. 3 The tongue. 4 The goddess LAKSHMI. Likewise 3 Fire in general. k Also 3 Existence. 4 Acquisition. 5 This world. 6 Safety, well being.

1 A counsel-
lor. 2 A com-
panion.

(मन्त्री सहायः) सचिवौ

1 A husband.
2 Lythrum
fruticosum. a

(पतिशाखिनरा) धवाः

1 A moun-
tain. 2 A
sheep. 3 The
sun. b

209. अववः (शैलमेघार्का)

1 Command.
2 Call. 3 Sa-
crifice.

(आज्ञाहानाधरा) हवाः

1 A living
being. c

भावः (सत्त्वस्वभावाभिप्रायचेष्टात्मजस्य)

1 Produc-
tion. 2 Fruit.
3 Blossom. d

210. (स्यादुत्पादे फले पुष्पे) प्रसवे! (गर्भमोचने)

1 Distrust.
2 Denial.
3 Conceal-
ment.

(अविश्वासं ऽपह्नवं ऽपि निहतावपि) निह्नवः

1 Elevation.
2 Impatience.

211. (उत्तेकामर्षयोरिच्छा प्रसवे महः) उत्थवः

1 Dignity,
authority.
2 Firm opi-
nion. f

अनुभावः (प्रभावे स्वाद्यतां च मतिनिश्चये)

1 Generative
cause. 2 Ori-
gin. g

212. (स्वाज्जन्महेतुः) प्रभवः (स्नानं चाद्योपसम्बन्धे)

1 Son of a
Bra hmana
by a Sudra
woman. h

(नूद्गावां विप्रतनये शक्ने) पारथवः (पुमान्)

1 अवि.

a And 3 A man. 4 A cheater. b Also 4 The shawl goat. c Or (varying the reading.) 2 Existence, state. 3 Nature, disposition. 4 Meaning, intention. 5 Gesture, movement. 6 Soul. 7 Birth. 8 Thing. 9 Venerable. 10 (in dramatic language) Learned. 11 State, condition. d And 4 Bringing forth. 5 Offspring. e And 3 Formation of a wish. 4 Festival, jubilee. f Or 3 Certainty. 4 Indication, hint. g Or 3 Source. 4 Place where a thing is first perceived. 5 Strength. h And 2 Battle-axe. 3 A son born in adultery.

213. ^mध्रुवो (भभेदे क्षीवं त निश्चिते शाश्वते त्रिषु) 1 The polar star. a
- ^mस्वो(श्वातावात्मनि)^{m f n}स्व(त्रिष्वामीये)^{m n}स्वो(ऽस्त्रियांघने) 1 A kinsman. 2 The soul. b
214. ^{f d}(क्षौकटीवक्षवन्धे ऽपि) नीवी (परिपण्ये ऽपि च) Cloth round a woman's waist. c
- ^fघिवा (गौरीफेरवघोर्) 1 GAURI. 2 A jackal. e
- ⁿद्वन्द्वं (कलहयुग्मयोः) 1 Dispute, quarrel. 2 A pair. f
215. ^{n h}(द्रव्यासुखवसावेषु) सत्वम् (अस्त्री तु जन्तुषु) 1 Substance. 2 Breath. g
- ^{n j}क्षीवं (नपुंसके षष्ठे वाच्यलिङ्गमविक्रमे) 1 Neuter gender. 2 An eunuch. i

SECTION XXIV.

216. ^{1 m}(हो) विधौ (वैश्यमनुजौ) 1 Man of the commercial tribe. k

1 घ—.

^a And n. 2 Certainty. m. f. n. 3 Perpetual, constant. Also m. 4 A stake. 5 An axis, or pole. 6 S'iva. f.—वा. 7 Burden of a song. 8 A ladle or spoon. n. 9 Reasoning. m. f. n. 10 Immovable. ^b And m. f. n. 3 Own. m. n. 4 Wealth. *It is a pronoun in the 3d acception.* ^c And 2 Mercantile stock. 3 A stake at play. ^d Or नीविः. ^e Also m. 3 MAHA'DE'VA. 4 One of the astrological *Yogas*. 5 The *Vēdas*. n. 6 Pleasure, ease. 7 Auspiciousness; well being. 3 Water. f. 9 The yellow myrobalan. ^f Likewise 3 Union of the sexes. ^g Or other unconscious function. 3 Vigour. m. n. 4 An animal. Also n. 5 A quality. 6 Nature. 7 Strength. 8 A demon. 9 Existence. 10 Essence. 11 Self-command. ^h सत्वं or सत्त्वं. ⁱ And m. f. n. 3 Weak. 4 Idle. ^j Or क्षीवं. ^k And 2 Man in general. f. 3 Entrance, Sing. विद्.

T t

1 A spy.
2 War. a

(हौ चराभिमरी) सशौ^m

1 A heap.
2 A sign of the zodiac.

1 m
(हौ) राशी (पुष्कमेषाद्यौ)

1 Family, race. 2 A bambu. b
1 Solitude. 2 Display.

(हौ) वंशौ (कुलमकरौ)^m

1 Wages, hire 2 Enjoyment. d

217. (रहः प्रकाशौ) वीकाशौ^{m c}

निर्वैशौ (भतिभोगयोः)^m

1 YAMA. e

(हृतान्तेपुंसि) कीनाशः (बुद्धकर्षकवोक्षिषु)^m

1 A place or spot. 2 A butt. 3 A cause.

218. (पदे लक्ष्ये निमित्ते) उपदेशः^m

water. f

(स्थान) कुयम् (अथु च)^m

Age, as youth, &c. g

दशा (वस्थानेक विधाय)^f

1 Hope, desire. h
2 Breadth. h
1 A woman. 2 A female elephant. i

आशा (हृष्यापि चावता)^m

219. वशा (स्त्री करिणी च स्याद्)^f

1 Knowledge.

दृग् (ज्ञाने ज्ञातरि त्रिषु)^{2 f}

1—वि.

2—व.

* Also. 3 Conflict with a dangerous animal in hopes of reward.
b Likewise 3 The back bone. 4 A multitude. c Or विज्ञातः. d Or
3 Eating. e And m. f. n. 2 Small. Or 3 Niggardly. 4 A cultivator.
Also 5 slayer of cattle. m. 6 An ape. f Also m. 2 Proper name :
Son of RĀMA. 3 Sacrificial grass (Poa Cynosuroides). 4 One of the
continents. 5 A yoke. f.—घो. 6 Share of a plough. g Likewise
2 Wick of a lamp. 3 (Invariably pl.) Border or edge of cloth. h Also
3 Region ; quarter. i Likewise 3 A barren cow. 4 A daughter.
n. 5 Subjection. 6 Desire, wish. m. f. n. 7 Subject, dependent. And
m. f. n. 2 One who sees or knows. Also f. 3 Sight. 4 An eye.

^{m f n}
(स्वात्) कर्कशः (साहसिकः कठोरमहत्वावपि) 1 Violent.
2 Hard. 3 In-
tangible, a

^{m f n}
220. प्रकाशोऽतिप्रसिद्धोऽपि) Notorious, b

^{m f n}
(शिक्षावन्ने च) वाक्छिन्नः 1 Young.
2 Ignorant.

SECTION XXV.

^m
(सुरमत्स्यमाव्) अनिमित्तैः 1 A god.
2 A fish.

^m
पुरुषमाव् (आत्ममावयो) 1 The soul.
2 A man.

^m
221. (काकमत्स्यमावखणौ) अखणौ 1 A crow.
2 Any bird
which preys
on fish, c

^m
कणौ (तु लणकीरघौ) 1 Grass.
2 A climb-
ing plant, d
1 A halter or
rein. 2 A ray
of light.

^{m c}
अभीष्टः (प्रग्रहे रश्मौ)

प्रैषः (प्रेषणमर्हने) 1 Despatch,
sending.
2 Paining, f

* Or 4 Harsh. 5 Cruel. 6 Unmerciful. 7 Miserly. b Also 2 Light.
3 Display. 4 Loud laugh. * Likewise 3 A beggar. d Also 3 The
armpit. 4 A forest of dead trees. 5 A wall. 6 The side. m. f. n. 7 End
of a cloth fixed in the waistband. f. 8 The string round an elephant's
neck. 9 Objection in argument. 10 Emulation. * Or अभीष्ट, † Like-
wise 3 Fatigue.

- Partisan. a 222. पक्षः (सहाय्ये ऽप्य)^m
- 1 A turban.
2 A diadem. चष्मायः (शिरोवेष्टकिरीटयोः)^{m n}
- 1 Lustful.
2 A rat. b (शुक्रले स्रष्टिके अष्टे सुस्रुते दृषभे) दृषः^m
- 1 A bud.
2 A sheath.
3 Treasure. o 223. कोषो (ऽस्त्री कुक्षले स्रक्पिधाने ऽर्थोपदिष्ययोः)^{m n d}
- 1 Gaming
with dice.
2 A die. c (दूयते ऽस्ते सारिफलके ऽप्य) चाकर्षो^m
- (ऽथा) ऽक्षम् (इन्द्रिये)^m
- 1 An organ
of sense. f 224. (ना दूयताङ्गे कर्षसके व्यवहारे कलिद्रुमे)^m
- 1 Agriculture.
2 Fire with
cowdung. g कर्षू (वार्त्ता करीषाग्निः) कर्षू. (कुल्याभिवायिनी)^f

^a Also 2 Side. 3 Alternative. 4 Half of the lunar month. 5 Army, forces. 6 Friends. 7 Wing. 8 Thesis, doctrine to be maintained. 9 Contradiction. 10 Subject of an inference. 11 (In composition with केष) Great quantity. ^b In composition. 3 Chief, pre-eminent. 4 Virtue, personified in the shape of a bull. 5 A bull. 6 The sign of the Zodiac (Taurus). 7 Proper name; title of KARNA. f. —वा. 8 Cowich (Dolichos or Carpopogon pruriens)—वी. 9 Cushion used by ascetics. ^c And 4 Oath or ordeal. 5 A vessel used at sacrifices. 6 A cocoon of silk. 7 Eye ball. 8 Testicle. 9 Dictionary. ^d Or कोषः. ^e And 3 A board for playing. 4 An organ of sense. 5 Attraction. 6 Drawing the bow. ^f And m. 2 A die. 3 A measure (a *Karsha* or 16 *madshas*). 4 A wheel. 5 A lawsuit. 6 The belleric myrobalan. Also 7 Wood of a car. 8 Business, transaction. 9 Proper name, son of RA'VANA. n. 10 Kind of salt. ^g And f. 3 A river. 4 A canal.

225. (पुष्पावे तत् क्रियायां च) पौर्षं^m 1 Virility.
2 Manly act.

विषम् (अशु. च) Water. b

(उपदाने ऽप्य) आमिषं (स्याद्)^{m n} A bribe. c

(अपराधे ऽपि) किल्बिषम्ⁿ An offence. d

226. (स्याद्दृष्टौ लोकपालंशे वत्सरे) वर्षम् (अस्त्रियाम्)^{m n} 1 Rain.
2 A country.
3 A year. e

प्रेक्षा (नृत्येक्षणं प्रज्ञा)^f 1 Dancing.
2 View. f

भिक्षा (सेवा ऽर्थना भूतिः)^f 1 Service.
2 Begging.
3 Hue, wages. g

227. त्विद् (शोभा ऽपि)^{1f} Splendour. h

(त्रिषु परे)ⁱ

व्यर्त्तं (कार्तृक्षयानिष्टयोः)^{m f n} 1 Entire.
2 Inferior.

(प्रत्यक्षे ऽधिष्ठते) ऽध्यक्षो^{m f n} 1 Perceptible. 2 Superintendent.

रुक्ष (स्वप्रेक्षप्रविक्षयो)^{m f n} 1 Unfriendly.
2 Rough.

1—५.

^a Also 3 Semen. m. f. n. 4 Measured by the human stature, or by the height to which a man reaches. ^b Likewise 2 Poison. f.—५. 3 A plant (sort of Betula ?) ^c Also 2 Flesh. 3 Food. ^d Likewise 2 Disease. ^e Also 4 A cloud. f. pl. वर्षाः. 5 Rainy season. ^f Or 3 Viewing an exhibition of dancing. 4 Intellect. ^g Likewise 4 Alms. ^h Also 2 Ray of light. ⁱ The following admit the three genders.

SECTION XXVI.

1 The sun. 228. (रविश्चेतच्छदी) ^mहंसौ
2 A goose. a

1 The sun.
2 Fire.

^{1 m}
(सूर्यवल्ली) विभावसू

1 A calf.
2 A year. b

^m
वत्सौ (तर्क्यवर्षा हौ)

A bird : Cuculus. c

^{2 m d}
(सारङ्गाश्च) द्विषौकसः

1 Taste or sentiment in dramas. e

229. (ऋङ्गारादौ विषे वीर्ये) ^{m n}गुणे ^{m n f}रागे ^mद्रवे ⁿरसः

1 An earring.
2 A crest.

^{m n} (पुंश्च) ^{m n f}चतंसौ ^mऽवतंसौ (हौ कर्णपूरे ऽपि शेषरे)

1 A class of deities.
2 Fire. g

^{3 m} 230. (देवभेदे ऽनन्ते रश्मौ) ⁿवसू (रत्ने घने) वसू

1—सु.

2—सु.

3—सु.

^a Likewise 3 VISHNU. 4 The Supreme Being. 5 The soul. 6 Breath. 7 A sort of ascetic life. 8 A person devoid of covetousness. 9 Unenvious. 10 A king. 11 The horse sacrificed by YUD'HISH'THIRA. ^b Also 3 An endearing appellation of a son or grand-child. n. 4 The breast. ^c Likewise 2 A god. 3 A bee. 4 An antelope. ^d द्विषौकाः or द्विषोकाः. ^e Amatory, heroic, tender, pathetic, &c. And 2 Poison, or 3 Water. 4 Semen virile, or 5 Quicksilver. 6 Quality of taste; savour, as sweet, sour, &c. 7 Zeal, ardour, passion. 8 Juice, a liquid. 9 Juices of the body. 10 Myrrh. f. 11 The tongue. 12 The earth. ^f Or वतंस-^g And 3 A ray of light. Or 4 A rein, or halter. n. 5 A gem. 6 Wealth. Also 7 Gold. m. 8 Tie of the yoke. 9 A plant (*Bakapushpa*).

	^{1 m} (विष्णौ च) वेधाः	VISHNU. a
	^{2 f} (स्त्रीत्वा) श्री (हिं ताशंसं ऽहिदंष्ट्रयोः)	1 Benedic- tion. 2 Fang of a serpent.
231.	^{3 f} लाभसे (प्रार्थनौत्सुके)	1 Request. b
	^f हिंसा (चौर्यादिकर्म च)	Injury, mis- chief, as rob- bery, &c. c
	^f प्रसू (रश्मापि)	A mare. d
	^{4 f} ^{5 n} (भूद्यानौ) रोदसी रोदसी (च ते)	Earth and sky. e
232.	^{6 f n} (ज्वालाभासोर्नपुंस) ऽश्चिर्	1 Flame. 2 Light.
	^{7 n} ज्योतिर् (भद्योतहृदिषु)	1 A star. 2 Light- 3 Pupil of the eye. f
	^{8 n} (पापपराधयोर्) आगः	1 Sin. 2 An offence.
	^{9 n} (खगवात्यादिनोर्) वयः	1 A bird. 2 Age. g
233.	^{10 n} (तेजः पुरीषयोर्) वर्चो	1 Splendour. 2 Ordure. h
	^{n i} महस् (हृत्पवतेजसोः)	1 A festival. 2 Light.
	^{11 n k} रजो (गुणे स्त्रीपुंये च)	1 Quality of passion. 2 Woman's menses. j

1—स्.	2 चाशीस्.	3—सा.	4—सी.	5—स्.	6—स्.
7—स्.	8—स्.	9—स्.	10—स्.	11—स्.	

* Also 2 BRAMHA. 3 Intelligent, wise. ^b Likewise 3 Thirst, desire.
^c Also 2 Slaughter. ^d Likewise 2 A mother. ^e And 2 The earth.
3 The sky. Collectively, dual ; severally, singular. Ex. रोदः. ^f Also
m. 4 The sun. 5 Fire. ^g Likewise 3 Youth. ^h Also 3 Colour. ⁱ Or
m. वयः (व). Likewise 3 Dust. 4 Farina of flowers, pollen. ^k Or
m. रजः (ज).

1 Moon's ascending node.

2 Darkness. a

1 Poetical metre.

2 Desire. b

Austerity, penance. c

1 Strength.

2 Month of *Agrahāyana*.
d

1 The sky. e

1 A house. f

1 Milk.

2 Water.

1 Splendour.

2 Strength.

1 Organ of sense.

2 Stream of a river.

1 Dignity.

2 Splendour.

3 Strength. j

(राक्षी ध्वान्ते शुभे) तमः

234. छन्दः (पद्ये अभिलाषे च)

तपः (कृष्णादिकर्मा च)

सद्यो (बलं) सद्यो (मार्गे)

नभः (खं आवयो) नभाः

235. ओक्कः (सद्योऽवयवो) काः

पयः (क्षीरं) पयो (ऽस्तु च)

ओजो (दीप्तौ बले)

स्रोतः (इन्द्रिये निम्नगारये)

236. तेजः (प्रभावे दीप्तौ च बले शुक्ले ऽप्य)

(ऽतस्मिन्)

1—स.

2—स.

3—ओक्कस.

4—स.

a And 3 The third quality, according to the *Sāṅkhya* system of philosophy : darkness or illusion, contrasted to truth and passion. 4 Grief. b Also 3 The *Vēda*. 4 Uncontrolled conduct. Likewise, in the second acception, छन्दः (नृ). c Also 2 Virtue, moral merit. 3 One of the superior worlds. m. तपाः (स). 4 The month of *Māgha*. 5 The cold season. d सद्यः (—स) or सद्यं (स). 1 Strength. And m. सद्योः (स) or सद्यः (स). 2 The month of *Agrahāyana*. Also 3 The winter. n. 4 A luminary. o And m. 2 The month of *Srāvan'a*. 3 Rain. 4 A cloud. t And m. 2 An asylum. s Or ओक्कं. h Or ओक्कं. i Or ओक्कं. j And 4 Semen virile. k The following admit the three genders.

^{1 m f n}
विद्वान् (विद्वंस)

Intelligent. a

^{m f n}
बीभत्सो (हिंस्रो ऽप्य्)
(अतिशये त्वमी)

Mischievous,
cruel. b

^{2 m f n c}
(वृद्धप्रशस्त्रोर्) ज्ञायान्

1 Very old.
2 Very ex-
cellent.

^{3 m f n d}
कनीयास्तु (युवाल्पयोः)

1 Very
young.
2 Very
small.

^{4 m f n c}
बरीयाँ (सूक्ष्मरयोः)

1 Very great,
2 Very ex-
cellent.

^{5 m f n f}
साधीयान् (साधुवाढयोः)

1 Very right,
2 Very firm.

SECTION XXVII.

^{m n}
238. (दले ऽपि) बहं

A leaf. g

^m
(निबन्धोपरागाद्धो) ग्रहाः

1 Seizure.
2 An eclipse.
3 A planet. h

1 विद्वंस.

2 ज्ञायवस्.

3—बस्.

4—बस्.

5—बस्.

^a Also 2 Learned. 3 Having a true knowledge of the soul. ^b Like wise 2 Envious. n. 3 ARJUNA. Fem. बीभत्सा. ^c Fem. ज्ञायवसी. ^d Fem. कनीयसी. ^e Fem. बरीयसी. ^f Fem. साधीयसी. ^g Or 2 Retinue. 3 A peacock's tail. ^h Also 4 The moon's node. 5 Seizure, caption. 6 Effort in battle 7 A class of imps.

U u

- 1 A door.
2 A chaplet. a

(द्वार्यापीडे कायरसे) निर्यूहो (नामदन्तके)

- 1 The string
suspending
a balance. b

239. (तुलासूत्रे ऽखादिरखौ) प्रयाहः प्रग्रहे (ऽपि च)

- 1 A wife.
2 Family ;
dependent. c

(पत्नीपरिवनादानसूत्रयापाः) परिव्रहाः

m pl.

- A wife. d

240. (हारेष्पि) गृहाः

- A woman's
waist. e

(ओष्ठामय्या) रोहो (वरक्षिवाः)

- A multitude.
f

गृहो (दृन्दे ऽय्)

- The demon
Vritra. g

अहि (वृत्ते ऽय्)

- 1 Fire.
2 The moon.
3 The sun. h

(अग्नीन्धर्कास्) तमोपहाः

- 1 Retinue.
2 Insignia of
Royalty. i

241. (परिच्छदे वृपाहो ऽये) परिवर्हा

(ऽय्ययाः परै)

1 चा—.

* Or 3 A piece of wood jutting out of a wall. 4 Extracted juice, 5 Wood placed in a wall (for doves to build nests on). ^b And 2 A rein or halter for horses, &c. 3 Prisoners. 4 Restraint. 5 An arm. 6 A ray of light. ^c And 3 Acceptance. 4 Origin ; or 5 Root. 6 Oath ; or 7 Quarrel. Also 8 The sun near the moon's node. ^d And 2 A house. Invariably plural ; but in the 2d acceptance also neuter sing. ^e Likewise 2 Ascent as a climbing plant. 3 Rider of an elephant or horse. 4 Length. 5 Height. ^f Likewise 2 Array of troops. 3 Fabrication. 4 Reasoning. ^g Also 2 A serpent. ^h Likewise 4 A deified saint or prophet. ⁱ Or 3 A thing. ^j The following are indeclinable.

SECTION XXXIII.

INDECLINABLES.

<p>^b
1. आङ् (ईषदर्थे ऽभिव्याप्तौ सीमार्थे चतुष्प्रेरणे)
^d
आ (प्रगल्भाः स्मृतौ वाक्ये ऽय्)
आस् (तु स्यात्कोपप्रसीद्धयोः)
2. (पापकुल्ये षदर्थे) कु
¹
धिङ् (निर्भर्त्सननिन्दयोः)
²
च (ऽन्वाचये समाहारोत्तरेतरसमुच्चये)
³
3. सत्या (यैः क्षेमपुण्यादौ)</p> | <p>1 A little.
2 Untill. a

1 Oh (re-membering). c
1 Ah ! (angrily).
2 Alas (sorrowfully).
1 Sinful.
2 Bad.
3 A little.
1 Fy ! (menacingly).
2 Fy ! (reproachfully).
1 Moreover.
2 And.
3 Mutually.
4 Also. e
1 Well (a benediction).
2 Safe. f</p> |
|---|---|

1 चिङ्.

2 च.

3 सति.

^a Including the limit. Or ³ Exclusive of the bound or limit.
⁴ Preposition joined to verbs, and altering their sense, or giving intensity to it. ^b क् (for the final consonant is expunged). ^c And
² But (indicating a change). ³ And (collective). ^d Unalterable in orthography even before vowels. ^e In the first acceptation, the particle connects a secondary with a primary object ; in the second it conjoins equal objects ; in the third it indicates reciprocation : in the fourth it connects different acts with the same subject. It has other acceptations, as ⁵ But, (indicating a converse proposition). ⁶ But (excusingly). ⁷ Forthwith. ⁸ Expletive. ^f And ³ Right. ⁴ Auspicious.

- 1 A dove.
2 A chapel. a

(दायाँपीठे कायरसे) निर्बुद्धो नानदन्तके)

- 1 The string
suspended.
a balance. b

239. (तुल्यसूत्रे ऽद्यादिरशौ) प्रवाहः प्रवहे! (ऽपि च)

- 1 A wife.
2 Family ;
dependent. c

(पत्नीपरिवनादानसुखभाषाः) परिवन्हाः

= pl.

- A wife. d

240. (हारेष्पि) म्हाः

- A woman's
waist. e

(त्रोस्त्रामया) रोहे! (वरजिवाः)

- A multitude.
f

बुहे! (हन्ते ऽय)

- The demon
Vritra. g

अहि (वृत्रे ऽय)

- 1 Fire.
2 The moon.
3 The sun. h

(अग्नीन्द्रर्कासु) तमोषहाः

- 1 Retinue.
2 In-signia of
Royalty. i

241. (परिच्छदे वृपाहं ऽयं) परिवर्हा

(ऽयवाः पदे)

1 चा—.

a Or 3 A piece of wood jutting out of a wall. 4 Extracted juice.
5 Wood placed in a wall (for doves to build nests on). b And 2 A
rein or halter for horses, &c. 3 Prisoners. 4 Restraint. 5 An arm.
6 A ray of light. 7 And 3 Acceptance. 4 Origin ; or 5 Root. 6 Oath ;
or 7 Quarrel. Also 3 The sun near the moon's node. d And 2 A house.
Invariantly, but in the 2d acceptance also neuter sing.
e Likewise 2 A climbing plant. 3 Rider of an elephant or
horse. 4 Likewise 2 Array of troops. 3 Fabrica-
tion. 4 A serpent. b Likewise 4 A deified saint
or god. f The following are indeclinable.

SECTION XXXIII.

INDECLINABLES.

1. आह् (ईषद्वेः शिवाग्रौ सीमार्थे वातयोजने)

1 A. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

आ (प्रत्ययः सृष्टौ वाक्तेः इव)

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

आह् (तु स्यान्तोऽप्यर्थोऽन्वयोः)

1 A. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

2. (पापकृत्येऽदर्थे) क

1 C. 1. 1. 1.
2 C. 1. 1. 1.

किम् (निर्वर्तननिन्दयोः)

1 F. 1. 1. 1.
2 F. 1. 1. 1.

3. च्वा (ज्वाचवे सवाहारः तरेतरसमुच्चये)

1 M. 1. 1. 1.
2 A. 1. 1. 1.

3. सत्त्वा (ग्रीः सेमपत्तादौ)

1 M. 1. 1. 1.
2 A. 1. 1. 1.

1 किम्

2 च्

3 सत्त्वा

* Including the limit. Or 3 Exclusive of the limit or limit.
4 Preposition joined to verb, and altering their sense, or having intensity to it. * च्वा (for the first connection is expanded). * And
2 But (indicating a change). 3 And collectively. * Unimpaired. 1
orthography even before vowel. * If the first conception, the
particle connects a secondary with a primary object; in the second it
conjoins equal objects; in the third it indicates conception; in the
fourth it connects different acts with the same subject. It has other
acceptations, as 5 But, indicating a contrary proposition; 6
(excusingly). 7 Forthwith. 8 Excepting. * And 9 Right. 10 Anger.

- 1 Very.
2 Surpassing.

(प्रकर्षे लंघने ऽप्यु) ऽति

- 1 What ? (interrogative).
2 (Doubtingly).

स्वित् (प्रश्ने च वितर्के च)

- 1 But (indicating difference).
2 Indeed. a

तु (स्याद्भेदे ऽवधारणे)

- 1 Together.
2 Once. b

4. सङ्गतत् (सङ्गैकवारं स्याद्)

- 1 Far.
2 Near.

¹
भाराद् (दूरसमीपयोः)

- 1 Westward.
2 Behind.

²
(प्रतीच्यां चरमे) पश्चाद्

- 1 Also.
2 What ? c

³
उता (पृथग्विकल्पयोः)

- 1 Again, often.
2 Always. d
1 In presence, before.
2 As, like.

⁶
5. (पुनः सदार्थयोः) शशत्

साक्षात् (प्रत्यक्षतुल्ययोः)

- 1 Also ! (Sorrow).
2 (Compassion). f
1 Oh (joy).
2 (Pity).
3 (Inceptive).
4 Alas ! g
1 Instead.
2 Each, respectively.
3 Towards. b

(खेदानुकम्पासन्तोषविस्मयामन्त्रयोः) वत

6. हन्त (हर्षे ऽनुकम्पायां वाक्यारम्भविषादयोः)

प्रति (प्रतिनिधौ वीक्षालक्षणादौ प्रयोगतः)

1—त्.

2—त्.

3 उत or चत्.

a Also 3 And. 4 Again. 5 Expletive. b Likewise. 3 Always. c Interrogatively. 3 What ! doubtingly. 4 Either, or 5 Expletive. d Or 3 Together. 4 Perpetually. e Or ससत्. f And 3 Indicating joy. 4 Indicating surprise. 5 Oh ! (vocative). g Also 5 Certainly ; indeed. 6 Gift. Ex. हन्तकारः, generous. h Likewise 4 For. 5 Belonging to (as a portion). 6 In exchange. 7 A little.

7. इति (हेतुप्रकरणप्रकर्षादिसमाप्तिषु)
¹ Therefore.
² Thus. a
- ^b
 (प्राच्यां) पुरस्तात् (प्रथमे पुरार्थे) अत इत्यपि)
¹ Eastward.
² Prior, first.
³ Formerly.
⁴ In front.
- ¹
 8. यावत् तावत् (च साकल्ये ऽवधौ माने ऽवधारणे)
¹ As much as (the whole).
² Until. c
 (मङ्गलानन्तरारम्भप्रसङ्गात्क्षेत्रेष्व्) ऽथो अथ
¹ Auspicious particle.
² After. d
9. वृथा (निरर्थकाविध्योर्)
¹ In vain.
² Wrong.
- नाना (ऽनेकेभ्यार्थयोः)
¹ Many.
² Both. e
- तु (दृष्ट्यायां विकल्पे च)
¹ What ? (interrogative).
² Or. f
- (पञ्चाद्याहम्ययोर्) अतु
¹ After.
² Like. g
10. (प्रश्नावधारणानुज्ञा ऽनुनयामन्त्रणेषु) नतु
¹ Interrogative particle.
^h

1—तु.

* Indicating a sort or set. 3 So : well known as such. 4 Etcetera.
 5 Even so : exactly thus. 6 Indicating the preceding sound to be meant. 7 Indicating the sense to be intended. 8 So ; of this opinion.
 9 Finis : marking a close. 10 So ; of this form. ^b Or इति (च). ^c And
 3 As many as (number). 4 As many as there are. 5 So much (affirmative). ^d And 3 Now (inceptive). 4 What ? (interrogatively).
 5 All (comprehensively). 6 Now (premising). 7 Imperative particle.
 8 And. ^e Also 3 Without, except. ^f Likewise 3 An indication of doubt. ^g Also 3 Along. 4 Under, inferior to. 5 With. 6 Near.
 7 Towards. 8 In regard to. 9 A share. 10 Severally, respectively.
^h And 2 Certainly. 3 Indicating assent. 4 A consolatory and kind expression. 5 Vocative particle. 6 A conciliatory vocative particle.
 7 Inceptive. 8 Reproachful. 9 Responsive.

1 Reprehensive particle.

(गर्हासमुच्चयप्रसन्नशङ्कासम्भावनास्य) ऽपि

1 As, like.
2 Or, either.

11. (उपमायां विकल्पे) वा

1 Half.
2 Blamably.

सामि (तद्वै जुगुप्सने)

1 With, together.
2 Near.

असौ (सह समीपे च)

1 Water.
2 Head. d

कम् (वारिणी च सर्ष्वि च)

1 Like, as.
2 Thus, e

12. (इवैत्यमर्थयोर्) एवं

1 Perhaps.
2 Certainly. f

नूनं (तर्को ऽर्थनिश्चये)

1 Silently.
2 At ease.

(दृष्टीमये सुखे जोषं)

1 What ? (interrogative).
Bad ; ill. g

(किम् दृष्ट्यायां जुगुप्सने)

1 Evidently.
2 Possibly. h
1 Ornament.
2 Enough.
3 Able. i

13. नाम (प्रकाशसम्भाव्यक्रोधोपगमकुत्सने)

अलम् (भूषणपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकम्)

^a And 3 Interrogative particle. 4 Earnest inquiry. 5 Doubt, or suspicion. 6 Possibility and likelihood. 7 Pursuit or seeking. 8 Corroborative of an affirmation. 9 Even. 10 Although. ^b Likewise 3 And. 4 Expletive. 5 Only ; no other. 6 Indication of doubt and consideration. ^c More properly वा. ^d Also 3 Ill ; bad. 4 Ease, pleasure. 5 Expletive. ^e Also 3 Indicative of consent. 4 Certainly. 5 Command. ^f Likewise 3 Indicating recollection. 4 Expletive. ^g Also 3 Indicating doubt or consideration. 4 Prohibition. ^h Or 3 Indicating recollection. 4 Wrath. 5 Indignant consent. 6 Reproach. 7 Pretence. 8 Surprise. ⁱ And 4 Prohibition. Also 5 Uselessness.

14. इम् (वितर्के परिप्रने)

समया (ऽन्तिकमध्ययोः)

पुनर् (अप्रथमे भेदे)

निर् (निश्चयनिषेधयोः)

15. (स्वात्प्रवन्धे चिरातीते निकटागमिके) पुरा

1 2 d

3

चरखूरी (चो) ररी (च विस्तारे ऽङ्गीकृतौ लयम्)

16. (स्वर्गे परे च लोके) स्वर

(वार्त्तासम्भाव्ययोः) किल

(निषेधवाक्याकङ्कारजिज्ञासानुनये) खलु

17. (समीपेभ्यतः शीघ्रसाकल्याभिमुखे) ऽभितः

5

(नामप्रकाशयोः) प्रादुर्

6

मिथो (ऽन्यो ऽन्यं रहस्यपि)

18. तिरो (ऽन्तर्द्धौ तिर्यगर्थे)

1 Indicative of doubt and reflection. a

1 Near, 2 Within, midst.

1 Again.

2 But, on the contrary. b

1 Certainly.

2 Negation.

1 Ancient story. 2 Old.

3 Past. c

1 Expansion.

2 Assent.

1 Heaven.

2 The next world. e

1 News : so reported.

2 Probably. f

1 Prohibition.

2 Expletive. g

1 Near.

2 Both.

3 Quickly.

4 Emirely.

5 In front.

1 Name.

2 Appearance.

1 Mutually.

2 In private.

1 Concealment.

2 Awry. h

1 जररी.

2 जररी.

3 जररी.

4—तस्.

5—स्.

6 विषद्.

7 तिरस्.

* And 2 Interrogative particle. 3 Yes. 4 Indicating fear. 5 Wrath
6 Aversion, dislike. 7 Reaproach. ^b Also 3 Indicating change of subject.
^c Or 4 Long since past. 5 Near. 6 Future. Or 7 Proximate future.
^d Or जररी. Also जररी. * Also the sky or atmosphere. ^f Likewise
3 Conciliatory expression. 4 Indeed. 5 Falsely indicating displeasure.
^g And 3 Indicating inquiry. 4 A conciliatory expression. 5 Indeed, certainly. ^h Also 3 Contempt, disregard.

1 Alas ! (sorrow).
2 (Regret).

1 Indication of wonder.
2 Of pain or fatigue.

1 Because, for. 2 Indeed, a

हा (विषादश्रुगर्निषु)

¹
अहह (त्यङ्गते खेदे)

हि (हेतावधारणे)

CHAPTER V.

- Long time. 1. चिराय चिररत्नाय चिरस्या (द्या चिरार्थकाः)
 Again and again ; frequently. सुद्धः पुनःपुनः शश्वद्भीक्ष्णमसहत् (समाः)
 Soon ; instantly. 2. स्वाग्भटित्यञ्चसा ऽक्काय सपदि द्वाङ्मंशु(च द्रुते)
 Much ; very. बलवत् सुष्ठु किमुत ख ऽत्यतीव (च निर्भरे)
 Without ; except. 3. पृथग्विना ऽन्तरेणर्त्ते हिबद्धाना (च वर्जने)

1—ह or —हा.	2—ख.	3—स.	4—र.	5—व.
6 अ—.	7 अ—	8—क.	9—ति.	10—क.
11—क.	12 सु.	13 अति.	14 अ—.	15—क.
16 विना.	17 अते.	18—क.	19 नाना.	

^a Likewise 3 Interrogative. 4 Expletive, 5 Indicating difference.

^b Also चिरं, चिरेण, चिरात्, चिरे. ^c This term is also declinable. ^d One adds, but erroneously, संशु. ^e Also अन्तरा.

^{i i i i}
यत्तद्यत्तस्यते (हेताव्)

Because ;
therefore. a

^{1 i 2 i}
(असाकल्ये तु) चिञ्चन Some. b

^{3 i 4 i}
4. कदाचिज्जातु

Sometimes.

^{i i c i i i d}
सार्धं (तु) साकं सत्रा समं सह Together
with.

ⁱ
(आनुकूल्यार्थकं) प्राध्वं

Conformity.

^{i i e}
(अर्थके तु) दृष्ट्या सुधा In vain.

^{i f i i i i 5 i 6 i}
5. आहो उताहो किमुत (विकल्पे) किं किमुत च Either, or (in-
dicating de-
liberation).

^{i i i i i i}
तु हि च स्र ह वै (पादपूरणे) Expletives.

^{7 i 8 i}
(पूजने) स्वति Particles of
praise and
reverence.

ⁱ
6. दिवा (ङ्गीत्य) By day. g

^{i i}
(ऽथ) दोषा (च) नक्तं (च रजनाविति) By night.

^{i h 9 i}
(तिर्बन्धे) साचि तिरो (ऽप्यु) Crooked,
bent ; awry.

(ऽयसम्बोधनार्थकाः) Vocative
particles.

1—तु. 2 च—. 3—तु. 4 जा—. 5 किञ्च.
6 उत. 7 तु. 8 अति. 9 तिरस्.

^a Correlatives ; यत्, यतः or येन, because, तत्, ततः, तेन, therefore.
^b In composition with the pronoun किम् and its derivatives. Ex.
किञ्चित्, something ; कश्चन, somebody ; अ certain person. ^c One com-
mentator adds याकं ; but erroneously. ^d Also स्रजः (—स्रज्). ^e Some
read कृपा. ^f Or चहो. Also आहोसित् and उताहोसित्. ^g Likewise
the day, generally. ^h This term is also declinable and is fem.

7. ^{i 1i 2i i i i}सुः) याट् पाडङ्ग है हे भोः

1 Near.
2 Midst. a

^{i i i}समया निकषा हिबक्

Inconsider-
ately, sud-
denly.

ⁱ(अतर्किते तु) सहसा

Before, in
front.

^{3i 3i 3i}(स्यात्) पुरः पुरतोऽग्रतः

Oblations to
the gods or
manes. b

^{i c 4i i i}8. स्वाहा (देवहविर्दाने) औषड् औषड् वषट् स्वधा

A little.

^{5i 6i 7i}किञ्चिदीषन्मनाग् (अल्पे)

In the next
life.

^{8i i}प्रेत्याऽसुप्त (भवान्तरे)

As, like.

^{9id i i 10i 11i 12i c}9. बद्धा यथातथैवैवं (साम्ये)

Ah ! (indi-
cating sur-
prise).

^{i i}ऽहो ही (च विस्मये)

Silently.

^{i i}(मौने तु) दृष्यीं दृष्यीकां

Instantly.

^{i i}सद्यस् सपदि (तत्क्षणे)

Indication
of joy.

^{i 13i if}10. दिष्टप्राप्तसुपजोषं (चेत्यानन्दे)

Between ;
amidst.

^{i i}(स्या) ऽन्तरे ऽन्तरा

1 पाट्. 2 अङ्ग. 3—उ. 4—ट्. 5—त्. 6 इपत्.
7—क्. 8—ख. 9 वा. 10 तषा. 11 इव. 12 एव. 13 च.

a The terms are synonymous in both acceptations. b The terms are used as invocations with such offerings : the first peculiar to an oblation presented to a god ; the last to one offered to the manes. Ex. इन्द्रास् स्वाहा, this oblation to INDRA. पिबन्त्यस्वधा, this oblation to the manes. c In a different acceptation this term is declinable and fem. B. II. Ch. 7. v. 21. d वत्. One commentator reads व. e Also एव. f Also उपसुपजोषं. Some read उपसोषं.

- ⁱ
अन्तरेण (च मध्ये स्थः)
- ⁱ
प्रसह्य (तु हठार्थकम्) Forcibly, violently.
11. (वृत्ते हे) साम्प्रतं स्थाने Properly.
- ⁱ ^{1 i}
ऽभीक्ष्णं यश्चिद् (अनारते) Continually, perpetually.
- ^{2 i 3 i i a 4 i}
(अभावे) नह्यनोना (ऽपि) No, not.
- ⁱ ⁱ ⁱ
माह्य मा ऽहं (च वारणे) Negative and prohibitive.
- ^{5 i} ^{6 i}
12. (प्रज्ञान्तरे) चेद्यदि (च) If.
- ⁱ ⁱ
(तत्वेत्य) ऽह्मा ऽह्मसा (द्वयम्) Truly.
- ^{7 i} ^{8 i}
(प्राकाशे) प्रादुराविः (स्याद्) Apparent.
- ^{9 i} ^{10 i} ^{i b}
ओमेवं परमं (मते) Yes.
- ⁱ ⁱ ⁱ ^{11 i c}
13. समन्ततस् (तु) परितः सर्वथाविष्वग् (इत्यपि) Every way ; all-around.
- (अकामानुमतौ) कामम् Willingly. d
- ⁱ
(असूयोपगमे) ऽस्तु (च) Be it so. e

1—तु. 2 नहि. 3 अ. 4 न, or ना. 5 चेत्. 6 यदि.
7—स्. 8 आविस्. 9—म्. 10 एवं. 11 क. (च).
a नो or अनो Also अन. b Likewise अं. c Also विश्वतः, समन्तात्, &c.
d Implying previous disinclination, but ultimate acquiescence. Also, according to a different reading, 2 Willing compliance ; and (synonymous with the next.) 3 Acquiescing with reluctance. e Im-
plying regret in the acknowledgment or acquiescence.

Indicating
contradiction.
Introductory
of a kind
question. b
Improperly;
unseasonably.
As thereto
appertaining.

14. ननु च (स्याद्विरोधोक्तौ)

निःषमन्दुःषमं (गच्छे)

कश्चित् (कामप्रवेदने)

यथास्वं (तु) यथायथम्

Falsely.

15. चप्ता मिथ्या (च वितथे)

Properly,
suitably.

यथार्थं (तु) यथायथम्

Indeed.

(स्युर्) एवं तु पुनर्वै वे (त्यवधारणवाचकाः)

Before; anterior.

16 प्राग् (अतीतार्थकं)

Certainly;
necessarily.

नूनमवश्यं (निश्चये इयम्)

A year.

सम्बद् (वर्षे)

Former,
prior.

(ऽवरे त्) ऽर्वाग्

Assent, consent, promise.

आमेवं

Self; of himself.

स्वयम् (आत्मना)

Little; low.

17. (अल्पे) नीचैः

Great; high,
load.

(महत्सु) चैः

Frequently;
generally.

प्रायो (भूम्नि)

Slowly.

(अद्भुते) शनैः

1—र. 2 वे. 3 वा. 4—क. (च). 5 क— 6—ह.
7—क. (च). 8 कां. 9 एवं. 10—स. 11 चञ्चैस्. 12—स्.

^a Or ननु. ^b Wishing that it may be so. ^c Or, according to another reading, एव and च.

^{i a} सना (नित्ये)	Perpetually, ever.
^{1 i} वहिर् (वाह्ये)	External ; out.
² क्वा (तीते)	Formerly. b
ⁱ ऽसम् (अदृश्ये)	Disappear- ance.
ⁱ 18. अस्मि (सत्वे)	Present ; now, be- ing.
ⁱ (बोधोक्ताव्) अम्	Interjection, expressive of wrath.
ⁱ उं (प्रश्ने)	Interroga- tive particle.
ⁱ (ऽनुनयेत्) ऽयि	^c Encouraging vocative.
^{i d} हं (तर्के स्यात्)	Particle in- dicating re- flection.
^{i c} उषा (रात्रेरवसाने)	Close of the night ; morn- ing break of day.
^{3 i} नमो (नतौ)	Hail ! salu- tation ; bow.
ⁱ 19. (पुनरर्थे) ऽङ्	Again. f
ⁱ (निन्दावां) इष्टु	Ill.
ⁱ सुष्ठु (प्रशंसने)	Well.
^{4 i} सायं (साये)	Evening, close of the day.
ⁱ ^{5 i} प्रगे प्रातः (प्रभाते)	Morning.
ⁱ निकषा (ऽन्तिके)	Near.

1—स.

2 क.

3—स.

4—स.

5—र.

^a Also सनात्. and सनत्. ^b This particle, indicating past time, converts the present tense into the preterite. ^c Some say, indicating anger also. ^d Also इ. Some read इ. ^e Likewise उषः (सु). ^f Im-
plying, however, a difference : “the rather.”

Last year;
penult. and
present
years. a

20. पश्चत्परार्यैषमे (ऽब्दे पूर्वे पूर्वतरे यति)

To-day.

अद्या (ऽनाङ्ग)

A former
day, &c. b

(ऽथ पूर्वे ऽङ्गीत्यादौ पूर्वोत्तरापरान्)

21. तथा ऽधरा ऽन्या ऽन्यतरेतरान्पूर्वेद्युर् (आद्यः)

Both days. c

उभयद्यु (द्यौ) भवेद्युः

Next day.

(परे त्वङ्गि) परेद्यवि

Yesterday.

22. ह्यो (गतं)

To-morrow.

(ऽनागतं ऽङ्गि) खः

The day after
to-morrow.

परश्चस् (तत्परे ऽहनि)

Then, at that
time.

तदा तदानीं

At once; at
the same
time.

सुगमदेकदा

Always; at
all times.

सर्वदा सदा

1 अद्या. 2 अ-स. 3-स. 4-स. 5-स. 6-त. 7-स.

^a पश्चत्, last year; परारि, year before the last; ऐषमः (स), current year. ^b पूर्वद्युः, a former day; yesterday. उत्तरेद्युः, a subsequent day; to-morrow. अपरेद्युः, another day; the day after to-morrow. अघरेद्युः, a past day; the day before yesterday. अन्येद्युः, another day. अन्यतरेद्युः, either day; one of two days. इतरेद्युः, a different day. ^c The past day and the day to come. ^d परश्चः or परःचः (—स).

23. एतर्हि सम्प्रतीदानीमधुना साम्प्रतं (तथा)

Now; at this time.

(दिग्देशकाले पूर्वादौ) प्राग्दक्षप्रत्यग् (आद्यः)

East, North, West, &c. a

CHAPTER VI.

SECTION I.

1. सखिङ्गयास्त्रैः सखादिह्यनृद्धितसमासजैः

अमुतैः संग्रहेऽ लिङ्गं सङ्कीर्णवदितोक्तयेत्

1—ति. २—म्. 3—क् (च्). 4—व्.
5—क् (च).

१ प्राक् (च्) the east; from or in the east : or eastern (country).
or prior time. उदक् (च्), North; northern, or subsequent. प्रत्यक् (च्),
West, western, or subsequent. Besides other terms, as अवाक्
(च्) South : Southern or former. दक्षिणात्—वातः—येन, Southward.
उत्तरात्—रतः—रेव, Northward. अधरात्—रतः—रेव—सात्, underneath.
पुरस्तात्, before. उपरि उपरिहात्, above. अधस्तात्, behind.

The following are feminine, viz. Monosyllables in ई or अ. a

2. स्त्रिणं शेषविधिर्यापी विश्वैर्यद्युवाधितः

स्त्रियामीदृष्टिरामेकाच्

Names of female beings. b

सयोनिप्राणिनाम च

Terms signifying lighting. c

A compound in अ with a numeral. d

A no in ending in the affixes तल्, &c.

3. नाम विद्युन्निशावल्लीवीणादिगन्धनदीक्रिया

चदन्मैर्द्विगुदेकार्थो न च पात्रयुगादिभिः

4. तदष्टन्दे ये निकष्यता वैरमेधुनकादिवुन्

^a Example, श्रीः, prosperity. भ्रूः, eyebrow. ^b Except कलत्रं and चरुं, neut. and दाराः masc. pl. signifying a wife. ^c Viz. lightning ; night ; any creeping plant ; a lute ; (some read वाही, speech ;) space, quarter ; earth ; river ; modesty (some read धी intellect). ^d Provided the sense be singular (Ex. त्रिलोकी, the aggregate of three worlds ;) except such compound term, formed with the words पात्रं, वनः, &c. (Ex. चतुर्वृत्तं, Total of four ages). ^e Viz. तल्, which imports state of being, and multitude, or is pleonastic, (Ex. देवता, God, deity): य, इति, कश्चिद् and ल signifying multitude, as पाश्या assemblage of chains or bonds ; पद्मिनी, a pond (abounding in lotuses) ; रथकक्षा, a crowd of carriages ; गोत्रा, a herd of kine : वुन्, (or वु with वुष् or वृच्, all convertible into वल्, and finally into इका ;) signifying enmity, nuptial union, &c. (including the distributive import, and gift and amercement). Ex. काकोलूकिका, enmity of crows and owls.

स्त्रीभावादावनिक्तिन् युष्मच्चपोषुजिजङ्गशाः Or in अनि,
&c. a

5. उणादिषु निरुरीश्च

Or. in certain
un'adi affixes.
b

प्रति

उणादन्तं चरं स्थिरम्

Or in a femi-
nine termina-
tion. c

तत्क्रीडायां प्रहरणं चेन्मौटा पाक्षवा णदिक्

Or in ण,
&c. d

only a part of the matter

* Nouns ending in these eleven affixes, which import the state of being, &c. are feminine : viz. अनि, signifying an imprecation. क्तिन् (ति) for the abstract sense (Ex. कृतिः, recollection) : स्तून् (convertible into रुक्ता) denominating a disease ; or implying the import of the verb (as जीविका, livelihood) ; also एवच् : यच् (या ई) implying reciprocity ; as व्यावक्रोशी, mutual imprecation : क्यप् (या) conveying the abstract sense ; as ब्रह्महत्या, sacrilege : युच् (यना) with the abstract sense ; as नखना, decoration : रज्ज् (इ) indicating question and reply : अङ् (या या) for the abstract sense ; Ex. पचा, cookery : नि with the abstract import ; Ex. ग्लानिः, fatigue : च also in the abstract sense ; as चिकीर्षा, desire to act : (but some omit this affix ; others interpose it after क्यप्, others transpose some of the latter affixes :) य (या या) with the same abstract import : Ex. क्रिया, action. ^b Viz. नि ; as त्र्योणिः, a string or row. Some read अनिः ; as अवनिः, the earth ; ज as चमू, an army. ई as लक्ष्मी, prosperity. ^c Terminated by an affix denoting the feminine gender (ङी, ण्यप् or णङ्) whether the noun signify any thing locomotive or fixed, or whether it vary the gender, or be restricted to the feminine. ^d Indicating play in which the thing is used as a weapon. Ex. मोट्या, boxing, playing at fisty cuff.

W w

Or in अ fol-
lowing वम्.
a

6. वज्रोवः साक्रिवासां चेदाखपाता हि फावुनी

खैनम्पाता हि खंगया तैलम्पाता खधेति दिक्

Diminu-
tives. b

7. स्त्रीसात्काचिन्मृत्वाद्यादिर्विबन्ताः पचये वदि

And the par-
ticular nouns
here enumer-
ated. b

कक्षा शेफालिका टीका घातकी पञ्चिकाढकी

8. सिधका सारिका हिका प्राचिकोल्का पिपीलिका

तिन्दुकी कणिका मङ्गिः सुरङ्गा खूषि माडवः

9. पिच्छावितण्डाकाकिष्क्यचूर्णिः शाखी दुष्णी हरतु

1 का—.

2 छ—.

3 नादि.

4 खी or नी.

* And implying, that such act takes place at such time or in such circumstance. Ex. खैनपाताखंगया. ^b Formed by giving the feminine termination to a masculine noun : as कक्षाली, a small fibre of a water lily. ^c The city of the name. ^d Nyctanthes arbortristis. ^e A commentary : annotations. ^f Grislea tomentosa. ^g 1 A perpetual commentary. 2 A book of accounts ; a journal. 3 A calendar or almanac. ^h Cytisus Cajan. ⁱ The plant. ^j A sort of bird : Turdus Salica, Buch. MS. ^k Hiccough. ^l A sort of bird : others say, a gadfly. ^m A firebrand. ⁿ An ant. ^o Diospyros melanoxylon. ^p 1 An atom. 2 A spark. ^q 1 Fracture. 2 Deception. 3 Wave. 4 Irony. ^r A winding hole in the ground, a mine ; an opening by sap, such as house-breakers make. ^s A needle. ^t The gem of leaves ; young leaves undisplayed. ^u Gum of the Bombax heptaphyllum. 2 Scum of boiled rice, &c. ^v Criticising. ^w The quarter of a pana ; some say of a masha. ^x चूर्णिः or चूर्णी, selection of an unanswerable argument. ^y 1 A grindstone. 2 A curtain made of rushy Crotalaria. ^z A centipede. ^{aa} A tribe of barbarians.

a b l c d e
 साति कन्वा(तया)सन्दी नाभी राजसभा(ऽपि च)
 f g h i j k
 10. भक्तरी चर्चरी पारी होरा खट्वा (च) सिधला
 l m n o p q
 लाक्षा बिछा (च) गखडूषा गटभसी चमसी मसी

* Extreme pain. 2 Destruction. ^b A rug : a quilt of rags. ^c A small bed or couch ; a chair, or stool. ^d नाभी or नाभिः, the navel. It is also masculine. ^e The royal court. ^f Cymbals. ^g Rejoicing : celebration by (song, &c. According to another reading ककटी, a small jar. ^h A drinking vessel ; a cup or goblet. According to another reading, पारी, 1 A vessel for milking. 2 A rope for binding an elephant. ⁱ 1 Rising of a zodiacal sign. 2 Half a sign. 3 A sign of the zodiac. 4 Astrology. ^j 1 Name of a plant. 2 Name of a bird. 3 Lock of hair on the forehead. 4— on the side of the face. ^k 1 Blotch of the skin. 2 Sort of leprosy. ^l Lac. ^m Nit, egg of a louse. ⁿ A mouthful of water to rinse the mouth. ^o Gout or rheumatism affecting the thigh. ^p 1 A small ladle or spoon. 2 Lentils ground to meal. ^q Ink. Also masc. कसिः.

SECTION II.

The following
are masculine viz.
Nouns signi-
fying gods,
&c. a

11. पुंस्त्रे सभेदानुचराः सपर्यायाः सुरासुराः

स्वर्गयागादिमेवाभिद्रुकास्त्रिशिरारवः

12. करगण्डौष्ठदोर्दण्डैः कण्ठकेशनखसन्नाः

Terms end-
ing in कण्ठ
or कण्ठ. b
Names of
poisons. c

अङ्गाहान्ताः

क्षुब्धभेदा

Compound
terms in
रात्रि. d

रात्रिहान्ताः प्रागसंख्यकाः

^a Viz. Gods of various orders with their attendants (under some exceptions). Demons with their attendants (under some exceptions). Likewise the following (under certain exceptions), viz. heaven, and particular heavens ; sacrifice, and its varieties ; a mountain, and particular mountains ; a cloud, or particular descriptions of clouds ; a sea, and particular seas ; a tree, and particular species ; time, and the measures of time ; a sword, and sorts of swords ; an arrow, and varieties of arrows ; an enemy, and descriptions of enemies. Also, Revenue or tax. A ray of light. A hand. A cheek. A lip. An arm. A tooth. The throat. Hair. A nail. A pap. [The exceptions are stated in their places.] ^b As पूर्वाह्नः, forenoon. द्वयः, a couple of days. ^c With certain exceptions. ^d As वर्षारत्रः, a rainy night. Except in composition with a numeral. Ex. पञ्चरात्रं.

13. श्रीवेष्टाद्याश्च निर्यासा

Resins and gums. a

असन्नन्ता अवाधिताः

Nouns in
पुस or
पुम. c

कश्यपे जतुवस्तुनि हित्वा तुरुविरामकाः

Nouns in तु
or द

14. क ष ण भ मरोपान्ता यद्यदन्ता अमी अथ

In **अ** with
a penult **अ**,
&c. e

पथनयसटोपान्ता

Or with a penult **u**, &c. f

आध में है! (गोत्राख्या: अनुवर्तमान)

Names of families. g

चरणा ज्ञयाः

Names of
portions of
the *Véda*.

15. नाम्नाकर्त्तरि भावे च घञ् ज प्र न ङ् ण घायुचः। Nouns in
घञ्, &c. h

• Nouns in
'यत्', &c. h

^a Or other exudations of trees ; and any vegetable extracts.

^b According to another reading **अपिहः**. ^c With many exceptions.

Some erroneously read **उस** or **वस**. ^d Except **कषेर**, root of *Scirpus*

maximus? which is neuter and masc. (some say fem.); जल, lac;

वस्तु, a thing : both neuter : besides other exceptions. ° Viz. क, घ,

ख, भ, म, र. † Viz. प, घ, न, ञ, ष, ट. Some understand this not to

be limited to a final π , but the better opinion so restricts it. Even

with that restriction, the rule admits numerous exceptions. § Deno-

minated from a patriarch. ^h Viz. Nouns denominative, terminated

by the affixes वञ् , अञ्, अय्, (all convertible into अञ्,) नञ् (न), यञ्, वञ्,

(both convertible into ज्ञ,) and ज्ञयय (ज्ञय), with the abstract sense, or

denoting the import of any case except the agent ; or even this

import, if the noun be not denominative. The rule admits exceptions.

In ल्यु, &c.
a

ल्युः कर्त्तरीमनिभावे को घोः क्रिः प्रादितोऽन्यतः

The com-
pound term
अश्ववहव. b

16. इन्द्रेऽश्ववहवावश्ववहवान् समाहते

कान्त in
composition
c

कान्तः सूर्येन्दुपर्याय पूर्वोऽयः पूर्वकोऽपि च

The nouns
here enu-
merated.

17. वटकः (चा) सुवाक (च) रत्नक (च) कुटुङ्ककः

पुङ्गेन्युक्तः समुक्त (च) विटपट्टवटाः खटः * धट।

सूर्येन्दुपर्यायः अश्ववहवः अश्ववहवान्
समाहते

विटपट्टवटाः खटः धटः

* Viz. Terminated in ल्यु (convertible into ल्य) with the active import; in रत्ननिच् (रत्नन्) with the abstract sense (some say the passive als); in क (convertible into क्), with the abstract sense; and in क्रि (इ) affixed to the verbs termed च (viz. दा, &c.) with a preposition or noun prefixed. ^b Du. अश्ववहवौ, a horse and mare. pl. अश्ववहवाः, horses and mares: but अश्ववहवः, a stud of horses and mares. ^c With names of the sun and moon, or with the word अयस्. Ex. सूर्य-कान्तः, a crystal lens. ^d Pulse ground and fried with oil and butter. ^e A hymn in the *védas*. ^f 1 Sort of deer. 2 Eyelid. ^g Or कुटुङ्ककः. 1 An harbour formed by creeping plants overrunning a tree. 2 A root or thatch. 3 A house or hut. ^h Feathered part of an arrow. ⁱ Or न्युक्तः. 1 Sixfold repetition of the trilateral name of God. 2 The *Sāmavéda*. 3 Pleasing. ^j A box with a cover or lid. ^k A sodomite. ^l 1 Cloth. 2 Wove silk. 3 A royal patent. 4 A stone for grinding with a mullar. ^m A balance. ⁿ 1 Grass. 2 A blind well.

a b c d e f ढ
18. कोटारषट्ठट्टा (च) पिण्डगोखडिपिण्ड (वत्)

g h i j k l
गडुः करखोलगुडोवरण्ड (च) कियोषुणः
m n o p q r

19. इति सीमन्त हरितोरोमन्योन्नीययुहुदाः

s t u v w x
कासमर्हो र्बुदः कुन्दस्नेनसूपौ (स) यूपकौ

1-तू.

2 छ—.

* कोटुः, a fort. According to another interpretation कोटारः, 1 The town well. 2 The stairs of a pond. ^b करवटुः, machine for drawing water. According to another interpretation, वटु, a wharf : stairs. ^c षटुः, a market. ^d 1 A lump of food. 2 A lump of flesh ? 3 A body. 4 An oblation of food to the manes of ancestors. ^e 1 A tribe of mountaineers 2 A person having the navel prominent. Some read गोदः, others गोडः ; and interpret a lump of flesh on the navel. ^f The Abdomen. ^g 1 A goitre. 2 Hump on the back. ^h 1 A box with a lid or cover. 2 A basket. ⁱ 1 A staff. 2 A club armed with iron, or made of it. ^j 1 A multitude. 2 Pimples on the face. 3 A portico. ^k 1 A wart. 2 A scar. ^l An insect which eats wood. ^m Bel-lows. ⁿ Dressing of hair ; separating the hair, so as to leave a line on the top of the head. ^o Green colour. ^p Chewing the cud. ^q 1 Designation of the trilateral name of God. 2 A portion of the *Sāmaveda*. ^r Bubble of water. ^s Or कासनर्हः. 1 The plant (*Cassia esculenta*). 2 An acid preparation of tamarind and mustard. ^t 1 In numeration ; a hundred millions. 2 In medicine, An indolent swelling. Some read चर्दनिः : 1 Fire. 2 Disease. ^u 1 The plant (*Jasminum multiflorum*). 2 A turner's lathe. ^v Froth. ^w A mound of earth. ^x यूपः, a sacrificial post to which a victim is bound. According to another reading यूपः, bread.

20. आतपः (अत्रिये) नाभि कण्ठ क्षुरकेदराः

पूरक्षुरप्रचका (च) गोल हिङ्ग, बुपुङ्गवाः

21. वेताल मल्लभञ्जा (च) पुरोडाये (ऽपि) पट्टिभः

कुल्लाघोरभस (चैव स) कटाहः पतङ्गः

^a Sunshine. ^b A soldier or man of the military tribe. ^c A spear or lance. According to another reading क्षुरपः, 1 A dead body. 2 A stink. 3 A spear. ^d Or क्षुरः. 1 A razor. 2 Barleria (or Ruellia) longifolia. ^e Name of a plant. ^f A wave. ^g Or खरप्रः, sort of arrow. ^h रुक्ताः, 1 Acid sauce. 2 Sorrel. ⁱ 1 A globe. 2 A widow's bastard. ^j हिङ्गुलः, m. n. or हिङ्गुलः, m. Vermilion. ^k Or पुद्गलः, 1 Soul. 2 Body. ^l A dead body, occupied by an evil spirit. ^m A wrestler or boxer. ⁿ 1 A bear. m. f. 2 Sort of arrow. ^o Or पुरोडाः (च). 1 The residue of an oblation. 2 Sort of oblation. ^p Or पट्टिभः, a battle axe. ^q Or कुल्लाघः, a dish consisting of half boiled rice with pulse ; or half boiled barley, &c. ^r 1 Joy. 2 Mental exertion. ^s 1 A shallow boiler. 2 A turtle's shell. 3 A young buffalo. ^t A spitting pot.

SECTION III.

22. द्विहीने ऽन्यच्च खारण्यपर्यश्वभ्रहिमेदकम्

शीतोष्णमांसवधिर मुखाक्षिद्रविणमलम्

23. फलहेमशुक्ललोह सुखदुःखशुभाशुभम्

जलपुष्पाणि कवणं व्यञ्जनान्यमुत्पेपनम्

24. कोट्याः शतादिसखांन्या वा लक्षानिद्युतं च तत्

द्व्यक्षकमसिसुसक्तं

The following are neuter: viz.

Nouns signifying sky, &c. a

Dissyllables

in अस्
इस् एस्
or अन्. b

वदनान्तमकर्त्तरि

Nouns in
अन्. c

^a Viz. (Under various exceptions). The sky or atmosphere, or the ethereal element ; an organ of sense ; a forest ; a leaf ; a hole ; frost ; water ; cold ; heat ; flesh ; blood ; the face ; an eye ; wealth, substance ; force, strength ; forces, army ; fruits of various sorts (or according to another reading वृह, a plough) ; gold ; copper ; iron ; metal ; pleasure ; pain ; good luck ; ill luck ; aquatic flowers ; salts of various kinds ; sauce or condiment ; and various sorts of condiments ; perfumes of various kinds ; numerals from 100 upwards, except कोटि, ten millions, which is fem. and लक्ष fem. and neut. and निद्युत masc. and neut. both signifying a hundred thousand. ^b Example दक्षः (क्ष), glory. हविः (क्ष), oblation of butter. वपुः (क्ष), body. नावः (न्), name. ^c With that termination bearing any import but that of agent. गगनं, movement, going.

X x

In ल, व
and व. a

25. तान्त्वं सलोपधं चिटं

In रात्र
with a nume-
ral. b

रात्रायाक् संख्यान्वितम्

Compounds
in पात्र, &c. c

पात्राद्यदन्तैर्कार्यं द्विगुणस्यानुसारतः

Nouns com-
pounded co-
pulative or
adverbially. d

26. द्वन्द्वैकात्म्याव्ययीभावौ

वचिन्,
with a nume-
ral or parti-
cle. e

वचः संख्याव्ययात्मकः

वावा,
with a word
in the 6th
case. f

वचनान्वावावहनाद्धेद्विष्णव

समा in
composition
with the 6th
case. g

वि विनि

संज्ञासमा

^a Ex. चित्तं, a friend, वृत्तं chaff, कुलं, a family. The rule is subject to many exceptions. Some read न for ल, and interpret the rule as restricted to nouns in ल with वृ, or नृ prefixed. Ex. वस्त्रं, cloth. यन्त्रं, a machine. ^b Ex. त्रिरात्रं, the duration of three nights. ^c Compound terms in पात्र formed of पात्र and certain other nouns with numerals; and signifying one whole. Ex. चतुर्वृत्तं, entire period of the four ages. ^d The first implying one whole. Ex. शिरोच्छीर्षं, head and neck. The second joining a noun with a particle. Ex. यथाशक्ति, as much as able. ^e कापथं, a bad road. ^f Provided such word be plural. Ex. विष्णव, shadow of a flock of birds. ^g Provided it signify an assembly. Ex. दासीसकं, a multitude of female slaves. Or whether it signify an assembly or a house, if the term to which it is joined signify king, (except the word राजा), or a demon, or similar being, (neither man nor god). Ex. नृपसकं, a king's palace, or a meeting of kings. रक्षःसकं, a multitude of demons.

27. शाखाद्यापि पराराजाः समुद्यार्थाद्वाराजकात्

दासीसभं वृषसभं रक्षःसभमिमा दिशः

So उपपत्ता,
and उपपन्न.
a

28. उपपन्नोपक्रमान्तश्च तदादित्वप्रकाशने

कोपञ्च कोपक्रमादि

कन्वोशीनरनामसु

Also कन्वा.
b

29. भावेन च कश्चिद्भ्यो ऽन्ये सम्बन्धे भावकर्मणोः

Nouns in
affixes hav-
ing an abs-
tract sense. c

अदन्तप्रत्ययाः

पुण्यसुदिनाभ्यां त्वृहःपरः

In त्वृह,
with certain
terms. d

30. क्रियाव्ययानां भेदकाम्येकत्वे ऽप्यु

Adverbs and
epithets of
indeclinables

उक्त्यतोऽटके

The nouns
here speci-
fied.

* In composition with the sixth case, provided the import be commencement. Ex. कोपञ्च, and कोपक्रन्, the creation by *Brahmā*.

^b Provided the compound term be the name of a town in the province of *Uśīnara*. Else it is feminine. Ex. दक्षिणिकर्ण and दक्षिणिकर्णा, names of towns; the first situated in *Uśīnara*, the other out of that province.

^c Being terminations in च, forming verbal derivatives. Except न, (नञ्); च, क, (as well as वञ्), reducible to च; and such as are distinguished by an indicatory च. (as चञ्, &c.) Also affixes in च, with the abstract or the passive import, or with the sense of multitude, forming derivatives from nouns. ^d Viz. With पुण्य, or सुदिन. Ex. पुण्यारं,

a holiday. ^e 1 A portion of the *Sāmaveda*. 2 A monosyllabic verse.

^f 1 Name of a metre. 2 Species of drama.

a b c d e f
चोचं पिच्छं मृदस्थूयं तिरीटं मर्मयोजने

g h i j
31. राजसूयं वाजपेयं गद्यपद्ये (हृतौ कवेः)

k l m n o p
माणिक्यभाष्यसिन्दूरचीरचीवरपञ्चरम्

q r s t u
32. लोकायतं हरितालं विदलं स्थालवाङ्मयम्

- * 1 Half-eaten fruit. 2 Fruit of the palm. 3 A cocoanut. Or चोचं, a plantain. Also, according to another reading, छेदं, chase; hunting. ^b A peacock's tail: some say m. f. a monosyllabic verse. Also, according to different readings, चक्रे (vide चक्रे); and चुक्रे, released. ^c Pillar of a house. ^d 1 A turban. 2 A diadem. ^e A joint, or place of junction of parts of the body. ^f A long measure: 4 *Kṛśa*. ^g A grand sacrifice by an emperor attended by tributary kings. It is also masc. ^h Name of a sacrifice. ⁱ Prose. ^j Verse. ^k A gem. ^l 1 Commentary. 2 Sort of building. ^m Minium. ⁿ 1 Bark. 2 Rag. 3 Dress of a priest of the sect of *Buddha*. ^o Dress of a mendicant. 2 Dress of priest of the sect of *Buddha*. ^p Or पिञ्जरं, 1 A cage. 2 The ribs. It is also masc. ^q System of atheistical philosophy taught by CHARVĀKA. ^r Yellow orpiment. ^s A basket made of split bambus. 2 Bark of pomegranate. 3 Split peas. ^t A caldron. ^u 1 Name of a country. 2 Production of that country. Also वाङ्मयं, sort of saffron.

SECTION IV.

(पुंनपुंसकयोः) शेषेः ईर्ष्यपिण्याककण्टकाः

The nouns here specified are masculine and neuter.

33. मोदकसण्डकटङ्कशाटकः कर्पटो ईर्दः

पातको द्योगचरकतमालाः मलका नडः

1 त—.

2 द—.

* Some include this among the terms exhibited : m. n. in the sense of remainder ; but masc. as a name of the eternal serpent *Sēshandga*. ^b Half a verse of the *ve'das*. ^c An oil cake. ^d 1 A thorn or prickle. 2 A fault or defect. 3 Horripilation. ^e Sort of sweetmeat. ^f Performance. Right preparation. According to another reading दण्डकः, sort of metre. ^g टङ्कः, a hatchet, or a stone-cutter's chisel. Or, according to another reading, तङ्कः. 1 Grief at separation from a beloved object. 2 Terror. ^h A petticoat. ⁱ Capital of a district (of two or four hundred villages): not a city nor a village ; but partaking of both. Some write कर्पटः. But, according to another reading, कर्पटः, cloth. ^j 1 In numeration, a million. 2 In medicine, Ophthalmia. ^k Sin. ^l Exertion, endeavour. ^m Name of a book on medicine : (so dinominated from its author). Or वरकः, sewn cloth. ⁿ 1 Name of a tree. 2 Bark of bambu. ^o Emblic myrobalan. Or चापावकः, an inhabited place on a hill or mountain. ^p A hollow reed.

a b c d e f g
34. कुष्ठं सुखं श्रीधुसं क्षुडितं क्षेमकुट्टिमम्

h i j k l m
अङ्गं यत्तमानां ऽर्धं यन्मला ऽव्ययताण्डवम्

n o p q r s
35. कवियं कन्दकार्पासं पारां ऽवारं युगन्धरम्

t u v w x y
यूपं मयीवपात्नीवे यूपं चमसचिकसौ

- a 1 Leprosy. 2 Costus. b 1 The head, m. f. n. 2 Shaved or shorn.
c Rum. d 1 Forcemeat. 2 Fried meat. Some read कुष्ठं. Also, according to various readings, पुसं plaster. दुसं, dust. वसं, excellence.
e Warwhoop. f Well-being. g 1 A mine of gems. 2 Ground smoothed and plastered. 3 A poor man's abode, a cottage. h Confluence of rivers, &c. i 1 A pala of silver. 2 An *ād'haca*. j A disease of the eye.
k यन्मलं or सन्मलं, stock for travelling expenses. l An indeclinable word. m Dancing with violent gesticulation. n A bridle. o A bulbous or tuberos root. Or कषं, act. p Cotton cloth. Or कपासं, cotton. q The opposite bank or shore. r The near bank or shore. According to another reading, वारं, 1 Multitude. 2 Opportunity. 3 Succession. 4 Going forth to spy. s 1 A yoke. 2 Name of a mountain. t A post to which a victim is tied at a sacrifice. Or पूयं, Pus.
u 1 A window. 2 A house for recreation. 3 Top of a tree. v पात्नीवं or पात्नीवं, sort of vessel used at religious ceremonies. w Or यूपं, Peasporridge : the water of boiled pulse (*Phaseolus mungo*, &c.) x A spoon : a vessel for drinking the extract of acid *asclepias*. y Barley meal.

36. चर्चर्चादौ घृतादीनां पुंस्त्वाद्यं वैदिकं भ्रुवम्
तच्चोक्तमिह लोके ऽपि तच्चेदस्मात्तु शेषवत्

SECTION V.

37. स्त्रीपुंसयोरुपत्थान्ता

द्विचतुःषट्पदोऽङ्गाः

जातिभेदाः

पुमांस्त्वाच्च स्त्रीयोगैः सह

The following are masculine and feminine, viz. Patronymics.

Generic names of animals, b.

Names of males, and by association, of females. c

d The terms here specified.

* Certain other terms, as हर्त, &c. which are m. and n. in the *Védas*, are exclusively neuter in popular speech. Other terms, employed in both genders, must be learnt from practice. * As bipeds, quadrupeds, insects, reptiles ; also fish, &c. This rule is however subject to exceptions. Ex चक्षिका, a fly. शिपा, a jackal. सूता, a spider. पिपीलिका, an ant. All which are feminine whatever sex be intended. ° Ex. गोपः, a cowherd गोपी, a cowherd's wife. ° A vessel holding oil : a cruet.

38. सुनिर्वराटकः स्वातिर्वर्षको जाटलिर्मधुः
 मृषा मृषाटी कर्कश्वर्यटिः शाटी कटी कुटिः

SECTION VI.

The follow-
 ing are femi-
 nine and neu-
 ter, viz.
 Nouns in
 ङङ् or
 इङ्, some-
 times, n
 Compounds
 in सेना,
 &c. o

39. स्त्रीनपुंसकयोर्भावक्रिययोः व्यङ् कचिच्च वुङ्
 औचित्यमौचित्यौ मैत्री मैत्र्यं वुङ् प्रागुदाहृतः
40. पञ्चान्त प्राक्पदाः सेना छायाशालासुरानिशाः
 स्वादावसेनं शनिशङ्कोशालमितरे च दिक्

1 व—.

2 व—.

^a A devotee or ascetic. ^b A cowry. ^c The star : Arcturus.
^d A pigment, as indigo, orpiment, &c. But m. f. n. a perfume, as sandal wood. ^e Name of a tree. Some read पाटलिः, Bignonia chelonoides.
^f Name of MANU, or of his wife. ^g A crucible. ^h A measure : masc. मृषाटः, fem. मृषाटी. Also मृषापाटी, —टः, A stream of blood. ⁱ A jujube.
^j A staff. ^k A petticoat. ^l M. कटिः, and f. कटिः, कटी. The hollow above the hip. Or m. कटः, f. कटी, a mat. ^m A hut. ⁿ Nouns in व्यङ्, (व), or वुङ् (वङ्), with the abstract or the passive import, are commonly fem. and neut. but sometimes fem. only ; and sometimes neut. Ex. औचित्यं—ती, Propriety. मैत्र्यं, मैत्री, Friendship. वार्षिकं,—का, Old age. ^o With a term in the sixth case. As नृसेनं, an army of men. शनिशं, a night during which dogs bark and howl. गोशङ्कं, a cowpen.

41. आवन्नन्तोत्तरपदो दिगुच्चापुंसि नञ् लुप्

त्रिखट्वा त्रिखट्वा च त्रितन्त्रं त्रितन्त्रम्

Numerals
with nouns in
आप or
अन्. ^a

SECTION VII.

42. (त्रिषु) पात्रो पुटो वाटी पेटी कुवलाडिमौ

The nouns
here speci-
fied admit
the three
genders.

^a Compound terms ending in nouns terminated by आप्, (आ, denoting the feminine) or by अन्; joined with numerals and denoting a single whole. The final न् is in such compounds expunged. Ex. त्रिखट्वा, or—ट्वा, aggregate of three beds. त्रितन्त्रं, or—न्त्रं, a party of three carpenters. ^b पात्रः,—त्री,—त्रं, a vessel. ^c पुटः,—टी,—टं; 1 A lid or cover. 2 A plate made of leaves. Or पटः,—टी,—टं, covering; cloth. ^d वाटः,—टी,—टं, 1 An enclosed piece of ground : a yard. 2 An orchard, or place for planting Arecas, &c. 3 A road. ^e पेटी,—टी or टा, टं; 1 A multitude : an assembly. 2 A basket. 3 Retinue. ^f कुवला,—त्री,—त्रं; 1 Jujube. 2 The jujube tree (some distribute the genders, m. f. the tree; n. the fruit). ^g दाडिमः,—त्री,—त्रं, pomegranate : (or else m. f. the tree; n. the fruit.)

Y y

SECTION VIII.

The gender of the final is retained. a That of another term is followed in certain compounds. b

Numerals and pronouns. c Compound epithets. d Epithets expressing a quality, thing, or action. e

परिक्रिङ्खलप्रधाने इन्द्रे तत्पुरुषे ऽपि तत्

43. चर्यान्ताः प्राद्वलं प्राप्तापञ्चपूर्वाः परोपगाः

तद्धितार्थे द्विगुः

संख्या सर्वनाम तदन्तकाः

44. वज्रवीरिर्दिक्ष्मन् मुञ्जेवा तदुदाहृतिः

गुणद्वयक्रियायोगोपाधयः परगामिनः

* In certain compound terms, viz. Conjunctive compounds in which the several terms are principal ; and compound terms formed of a principal one with a modification of it. Ex. (fem.) कुङ्कुटपटुर्वी, a dunghill cock and a peahen. (masc.) वयुरीकुङ्कुटौ, a peahen and a dunghill cock. (m.) कुलविप्रः, the priest of the family. (n.) विप्रकुलं, the family of the priest. ^b Viz. Those ending in the word चर्च (as ब्राह्मचार्चः,—र्चा,—र्चं, intended for a *Brāhman'a*) : and compound terms beginning with प्र and certain other terms. (Ex. चक्षुर्वीरिणः,—का,—कं, competent to a livelihood) : and compound terms containing a numeral, and terminated by an affix peculiar to derivatives from nouns : (Ex. पञ्चकपादः,—का,—कं, prepared in five posts). They agree in gender with another term. ^c And terms ending in numerals and pronouns. However, most numerals must be excepted : and the rule applies only to those from one to four, which agree in gender with the subject. ^d As वज्रवनः,—ना,—नं, opulent. Except names of regions of space. ^e Example, m. f. n. शुक्लः (पटः) शुक्ला, शुक्लं, white cloth, &c. But शुक्लः, the white colour. दण्डी, दण्डिनी, दण्डि, one who bears a staff. दाचक,—का,—कं, one who begs.

45. कृतः कर्तव्यसंज्ञायां कृत्याः कर्तरि कर्मणि

Verbal active nouns. a

अनाद्यन्तास्तेनरक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः

Adjectives derived from nouns. b

46. षट्संज्ञकास्त्रिषु समायुष्मदस्त्रिष्वयम्

Some numerals, &c. do not vary. c

परं विरोधे शेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः

47. इत्यमरसिंहकृतौ नामलिङ्गानुशासने

सामान्यसूतीयः कारणः साङ्ग एव समर्थितः ।

* Derivatives from verbs, terminated by affixes named कृत्, and denoting the agent, but not forming denominatives. Ex. कर्त्ता,—नी, कृत्, agent. कुर्वन्, ती, कृ, acting. Or terminated by affixes named कृत्य, with the active or passive, (not the neuter and abstract sense.) Ex. अश्वः (तद्)—व्या,—व्यं, a tree, that is to be. गन्तव्यः (यावः)—व्या,—व्यं, a village which may be approached or travelled to. ^b That is, according to the literal sense of this rule, Derivatives from nouns with the termination कृत्, &c. (among the affixes named तद्धित), and which are epithets of various subjects, or of which the subjects are various. Ex. कोकिलः,—जी,—जं, dyed with safflower. वैजः,—जी, जं, made of gold. ऐन्द्रः,—न्द्नी,—न्द्, sacred to INDRA. ^c The numerals denominated षट्, viz. from 5 to 10, do not vary in gender : nor the personal pronouns ; nor inflected verbs ; nor indeclinable particles. ^d In instances where any of the preceding rules are at variance, the last is an exception to the first : and what has been left unsaid, must be learnt from the practice of good writers.

ALPHABETICAL INDEX.

N. B. p stands for page. And n. for note. The English figures point out the complets in which the word is to be found.

अंश—अक्ष.	अक्ष—अक्ष.	अक्ष—अक्ष.
अंश, p 158, n. p 242, 90.	अक्ष, p 241, 86. p 258, 45. p 162, n. p 364, 223.	अक्षान्ति, p 51, 24.
अंशक, p 18, 17.	अक्षत, p 232, 47.	अक्षि, p 162, 44.
अंशु, p 22, 84.	अक्षता, p 232, n.	अक्षिकूटक, p 201, 6.
अंशुक, p 168, 17.	अक्षदर्शक, p 192, 5.	अक्षिगत, p 269, 45.
अंशुमती, p 118, 3.	अक्षदेवी, p 258, 44.	अक्षिप, p 230, n.
अंशुमत्फला, p 112, 1.	अक्षधूस, p 258, 44.	अक्षीप, p 230, 41.
अंस, p 158, 39. p 242, n.	अक्षर, p 352, 184.	p 93. 11.
अंसक, p 148, 44.	अक्षरचुम्बु, p 194, 15.	अक्षोर, p 92, 9.
अंशुति, p 182, 29.	अक्षरचन, p 194, 15.	अक्षोहिणी, p 211, 49.
अंशु, p 31, 1.	अक्षरचुम्बु, p 194, n.	अक्षरक, p 275, 15.
अंशिति, p 182, n.	अक्षरविन्यास, p 195, n.	अक्षत, p 68, 27.
अंशु, p 156, 22.	अक्षरसंस्वान, p 195, 16.	अक्षिक, p 275, 14.
अक्ष, p 384, n.	अक्षरचक, p 231, 43.	अक्ष, p 304, 20.
अक्षरवि, p 296, 39.	अक्षमती, p 258, 45.	अक्षरी, p 102, n.
अक्षय, p 243, n.	अक्षसुख, p 100, 39.	अक्षया, p 19, 21.
अक्षुपार, p 60, 1.	अक्षायकीलक, p 205, 24.	अक्षिति, p 19, n.
अक्षयकर्मन्, p 270, 46.		अक्षाध, p 64, 15.
		अक्षार, p 79, 5.

अगु—अग्रि.

- अगुच, p 171, 28. p 100, 43.
 अगुचविंशपा, p 100, n.
 अग्नानी, p 180, 21.
 अग्नि, p 10, 48.
 अग्निकथ, p 11, 58.
 अग्निचित्, p 177, 11.
 अग्निज्वाला, p 115, 12.
 अग्निधू, p 7, 85.
 अग्निसन्ध, p 101, 46.
 अग्निसुखी, p 96, 23.
 अग्निसिद्ध, p 170, 25.
 अग्निसिद्धा, p 113, 6.
 p 118, 2.
 अग्नीध्र, p 172, n.
 अग्न्युत्पात, p 27, 10.
 अग्र, p 88, 12. p 273, 7.
 अग्रज, p 147, 43.
 अग्रजमनु, p 175, 3.
 अग्रवि, p 273, n.
 अग्रवी, p 273, n.
 अग्रतःसर, p 208, 40.
 अग्रतसु, p 378, 7.
 अग्रनांस, p 154, 15.
 अग्रसर, p 208, n.
 अग्रस्थ, p 352, 185.
 अग्रिय, p 147, n. p 278, n.
 अग्रिय, p 147, 43.
 p 273, 7.

अग्री—अग्र.

- अपीव, p 147, n.
 p 273, 7.
 अयेदिदिभु, p 142, 23.
 अयेसर, p 208, 40.
 अपा, p 147, n. p 273, 7.
 अप, p 307, 28. p 31, n.
 अधनवंध, p 188, 47.
 अधनवंधी, p 188, n.
 अग्र्या, p 237, 67.
 अग्र, p 19, 18. p 298, 4.
 अग्री, p 46, n.
 अग्रूर, p 87, 4.
 अग्रुय, p 202, 9.
 अग्रूर, p 87, n.
 अग्रूठ, p 93, 9.
 अग्रु, p 46, 5.
 अग्र, p 156, 21 p 39, 4. p 378, 7. p 381, 19.
 अग्रद, p 166, 9.
 अग्रन, p 81, 13.
 अग्रना, p 137, 3.
 अग्रविशेष, p 49, 16.
 अग्रसंस्कार, p 169, 22.
 अग्रहार, p 49, 16.
 अग्रहारि, p 49, n.

अज्ञा—अज्य.

- अज्ञार, p 228, 30.
 अज्ञारक, p 21, 27
 अज्ञारधानिका, p 227, 29.
 अज्ञारवल्ली, p 97, 29.
 अज्ञारवल्ली, p 107, 8.
 अज्ञारवल्ली, p 227, 29
 अज्ञारसः, p 21, n.
 अज्ञीकार, p 34, 14.
 अज्ञीकृत, p 285, 58.
 अज्यदि, p 159, n.
 अज्युरी, p 159, n.
 अज्युरीयक, p 166, n.
 अज्युच, p 159, n.
 अज्युचि, p 159, n.
 अज्युलिप्रस्थ, p 241, 86.
 अज्युलिप्रस्था, p 166, 9.
 अज्युली, p 159, 33.
 अज्युलीयक, p 166, 9.
 अज्युठ, p 159, 33.
 अज्युच, p 31, n.
 अंघ्रि, p 156, n.
 अंघ्रिवल्लिका, p 107, 11.
 अचखी, p 238, 71.
 अचख, p 84, 1.
 अचखा, p 73, 2.
 अच्युत, p 4, 14.
 अर्चि, p 11, n.
 अच्युताग्रज, p 4, 18.

अच्छ - अजी

- अच्छ, p 64, 14. p 308, 31.
 अच्छभक्ष, p 127, 4.
 अज, p 239, 76. p 308, 32.
 अजकव, p 6, n.
 अजकाव, p 6, n.
 अजगन्धिका, p 119, 5.
 अजगर, p 57, 5.
 अजगव, p 6, 30.
 अजगाव, p 6, n.
 अजननि, p 296, n.
 अजन्म, p 217, 77.
 अजमोदा, p 120, 10.
 अजम्हली, p 114, 7.
 अजस, p 13, 61.
 अजा, p 239, 76.
 अजाजी, p 229, 36.
 अजाजीव, p 250, 11.
 अजानेव, p 202, n.
 अजित, p 318, 64.
 अजिन, p 187, 46.
 अजिनपत्नी, p 132, 26.
 अजिनमोनि, p 128, 8.
 अजिर, p 81, 13. p 351, 183.
 अजिह, p 276, 21.
 अजिह्म, p 212, 54.
 अजीकव, p 6, n.

अजी—अजी

- अजीवनि, p 296, n.
 अज्जुका, p 48, 11.
 अज, p 268, 38. p 270, 48.
 अहित, p 283, 47.
 अज्जन, p 16, 5.
 अज्जनकेयी, p 116, 18.
 अज्जुन
 अज्जनावती, p 16, 6.
 अज्जलि, p 160, 36.
 अज्जसा, p 376, 2. p 379, 12.
 अज्जटा p 116, 15.
 अटनि, p 212, n.
 अटनी, p 212, 52.
 अटवि, p 86, n.
 अटवी, p 86, 1.
 अटव, p 110, 22.
 अटव, p 110, n.
 अट'in. 1p 648.
 अटासा, p 184, 35.
 अट्ट, p 80, 12.
 अट्टा, p 184, n.
 अटव, p 272, 4. p 272, n.
 अटव, p 221, n.
 अटि, p 205, 24.
 अटिपन, p 7, 31.
 अटि, p 205, n.

अशी—अति

- अशीवत्, p 274, 12.
 अशु, p 225. 20. p 274, 11.
 अशु, p 135, 37.
 अशुकोष, p 157, n.
 अशुकोष, p 157, 27.
 अशुज, p 65, 17.
 p 134, 33. p 271, 51.
 अशु, p 84, 4.
 अतसहाय, p 64, 15.
 अतरी, p. 225, 20.
 अति, p 372, 3. p 376, 2.
 p 377, 5.
 अतिक्रम, p 214, 64.
 p 295, 33. p 343, 152.
 अतिचरा, p 120, 11.
 अतिपद्म, p 125, 32.
 अतिपद्मा, p 122, 17.
 अतिजव, p 209, 41.
 अतिवि, p 183, 33.
 अतिवी, p 183, n.
 अतिनिर्वादिन्, p 36, 19.
 अतिह, p 63, 14.
 अतिपविन्, p 76, 16.
 अतिपात, p 184, 36.
 p 295, 33.
 अतिवत्, p, 209, n.

अति—अद.

- अतिपात्र, p 13, 62.
 अतिष्ठत्, p 103, 52.
 अतिष्ठत्क, p 92, 7.
 अतिरिक्त, p 277, 25.
 अतिविषा, p 109, 18.
 अतिवेल, p 13, 62.
 अतिशक्तिता, p 216, 71.
 अतिशय, p 13, 61.
 p 289, 11.
 अतिसर्जन, p 294, 28.
 अतिसारकिन्, p 153, 10.
 अतिसौरभ, p 94, 14.
 अतीन्द्रिय, p 278, 28.
 अतीव, p 376, 2.
 अस्तिका, 49. n.
 अत्यन्तकोपन, p 266, 32.
 अत्यन्तीन, p 209, 44.
 अत्यय, p 218, 84.
 p 343, 152.
 अत्यर्थ, p 13, 62.
 अत्यत्य, p 274, 12.
 अत्याहित, p 322, 80.
 अय, p 373, 8.
 अयो p 373, 8
 अदभ्य, p 274, 12.
 अदर्थ, p 26, n. p 174, n.
 अदर्शन, p 292, 22.

अदि—अधि.

- अदितिनन्दन, p 2, 3.
 अदभ्य, p 153, 12.
 अदष्ट, p 198, 30.
 अदष्टि, p 55, 37.
 अद्या, p 379, 12.
 अङ्गल, p 50, 19.
 अङ्गार, p 263, 20.
 अद्य, p 382, 20.
 अङ्गि, p 84, 1. p 347, 165.
 अद्यथादिन, p 3, 9.
 अध, p 56, n.
 अधय, p 272, 3. p 342, 146.
 अधयर्थ, p 221, 5.
 अधर, p 354, 191.
 p 161, 41.
 अधरतस्, p 383, n.
 अधरस्तात्, p 383, n.
 अधरात्, p 383, n.
 अधरेण, p 383, n.
 अधरेद्युस्, p 382, n.
 अधरो, p 161, n.
 अधस्तात्, p 283, n.
 अधाभार्गव, p 107, n.
 अधिक, p 240, 80.
 अधिकर्षि, p 261, 11.
 अधिकाङ्ग, p 207, 31.
 अधिकार, p, 198, 31.

अधि—अधू.

- अधिकृत, p 192, 7.
 अधिचिन्त, p 268, 42.
 अधित्वका, p 85, 7.
 अधिय, p 261, 11.
 अधिभू, p 261, 11.
 अधिरोहिणी, p 82, 18.
 अधिशासन, p 173, 36.
 अधिपिप्सा, p, 138, 7.
 अधिभ्रमणी, p 227, 29.
 अधिष्ठान, p 336, 128.
 अधीन, p 262, 16.
 अधीर, p 264, 26.
 अधीश्वर, p 191, 2.
 अधुना, p 383, 23.
 अधृष्ट, p 264, 26.
 अधोऽयुक्, p 169, 18.
 अधोक्षज, p 4, 16.
 अधोभुवन, p 56, 1.
 अधोदृष्ट, p 266, 33.
 अधोलोक, p 56, n.
 अधोदृष्टी, p 266, n.
 अधय, p 97, n. p 192, 6.
 p 365, 227.
 अध्याह्वा, p 106, n.
 अध्यावसाय, p 52, 29
 अध्यापक, p 176, 6.
 अध्याहार, p 33, 12.
 अधूटा, p 138, 7.

अध्वे—अन.

अध्वेयवा, p 183, 32.
 अध्वग, p 195, 17.
 अध्वगा, p 195, n.
 अध्वनीन, p 195, 17.
 अध्वनीना, p 195, n.
 अध्वन्, p 76, n.
 अध्वन्य, p 195, 17.
 अध्वन्या, p 195, n.
 अध्वर, p 178, 18.
 अध्वर्यु, p 178, 16.
 अन, p 379, n.
 अनक, p 272, n.
 अनकदुम्भि, p 4, n.
 अनवर, p 43, 21.
 अनङ्ग, p 5, 20.
 अनङ्ग, p 64, 14.
 अनङ्गुही, p 235, n.
 अनङ्गुह, p 235, 60.
 अनङ्गाही, p 235, n.
 अनञ्ज, p 278, n.
 अनन्त, p 15, 1. p 323, 84. p 57, 4.
 अनन्ता, p 73, 2. p 107, 10. p 118, 2. p 123, 24. p 112, 30.
 अनन्यज, p 5, 21.
 अनन्यउत्ति, p 278, 29.
 अननितपच, p 270, n.
 अनया, p 343, 151.

अन—अनु.

अनयंक, p 43, 21.
 अनल, p 10, 50.
 अनवधानता, p 53, 30.
 अनवरत, p 13, 61.
 अनवराष्ट्र, p 273, 7.
 अनसु, p 204, 20.
 अनाकुल, p 354, 192.
 अनागतार्त्तवा, p 139, 8.
 अनादर, p 50, 22.
 अनाजय, p 150, 1.
 अनाजिका, p 159, 38.
 अनायासकृत, p 282, 44.
 अनारत, p 13, 61.
 अनायतिक्ल, p 119, 8.
 अनाहत, p 167, 13.
 अनि, p 385, n.
 अनिनिष, p 363, 220.
 अनिरुच, p 5, 22.
 अनिरु, p 2, 5. p 12, 57.
 अनिरु, p 13, 61.
 अनौक, p 210, 46. p 216, 73.
 अनौकस्य, p 192, 6.
 अनौकिनी, p 210, 46.
 अनु, p 373, 9.
 अनुक, p 264, 23.
 अनुकम्पा, p 49, 18.
 अनुकर्म, p 206, 25.
 अनुकर्मन्, p 206, n.

अनु—अनु.

अनुकल्प, p 185, 39.
 अनुकानीन, p 209, 44.
 अनुकार, p 291, 17.
 अनुकल्प, p 184, 36.
 अनुक्राय, p 49, 18.
 अनुग, p 278, 28.
 अनुपच, p 290, 18.
 अनुपर, p 208, 39.
 अनुल, p 147, 43.
 अनुलोपिन्, p 193, 9.
 अनुतर्पण, p 257, 43.
 अनुतर, p 63, n.
 अनुताप, p 51, 25.
 अनुत्तर्क, p 273, 6.
 अनुत्तर, p 354, 192.
 अनुपद, p 278, 28.
 अनुपदीना, p 254, 31.
 अनुपमा, p 16, 6.
 अनुग्रह, p 208, 39.
 अनुग्रह्य, p 328, 101.
 अनुप्राय, p 170, 24.
 अनुभव, p 294, 27.
 अनुभाष, p 360, 211. p 50, 21.
 अनुमति, p 26, 8.
 अनुयोग, p 41, 10.
 अनुरोध, p 170, n. p 194, 12.
 अनुलाप, p 42, 16.

अनु—अन्त.

अनुवत्तन, p 194, 12.
 अनुवत्तर, p 30, n.
 अनुवाक, p 390, 17.
 अनुवय, p 343, 150.
 अनुदुप, p 180, n.
 अनुव्य, p 252, 19.
 अनुहार, p 291, 17.
 अनुवायं, p 183, n.
 अनूक, p 301, 13.
 अनूवान, p 177, 9.
 अनून, p 275, n.
 अनूनक, p 275, 15.
 अनूप, p 75, 10.
 अनूब, p 22, 83.
 अनूबर, p 74, n.
 अनूच, p 270, 46.
 अनूत, p 43, 22. p 220, 2.
 अनेकप, p 200, 2.
 अनेकसूक, p 268, n.
 अनेकसु, p 24, n.
 अनो, p 379, n.
 अनोकड, p 87, 5.
 अन्तःपुर, p 80, 11.
 अन्त, p 218, 85.
 अन्तक, p 11, 54.
 अन्तर, p 353, 189.
 अन्तरा, p 378, 10.
 अन्तराव, p 292, 19.

अन्त—अन्दि.

अन्तराव, p 16, 7.
 अन्तरिच, p 15, 1.
 अन्तरीच, p 15, n.
 अन्तरीप, p 62, 8.
 अन्तरीव, p 169, 18.
 अन्तरे, p 378, 10.
 अन्तरेव, p 376, 3. p 379, 10.
 अन्तर्गत, p 280, 36.
 अन्तहार, p 81, 14.
 अन्तर्ही, p 18, 14.
 अन्तर्हि, p 16, 14.
 अन्तर्धनसु, p 260, 8.
 अन्तर्धनिक, p 192, 8.
 अन्तर्ही, p 142, 22.
 अन्तर्बाधि, p 260, 6.
 अन्तर्बाधिन, p 250, 10.
 अन्तिक, p 275, 17.
 अन्तिकतव, p 275, 18.
 अन्तिका, p 49, 15.
 p 227, 29.
 अन्तिकाश्रय, p 292, 19.
 अन्तिस, p 275, n. p 578, n.
 अन्तेवासिन, p 252, 20.
 p 177, 10.
 अन्तः, p 278, 30.
 अन्तः, p 155, 17.
 अन्तिका, p 227, n.

अन्तु—अप.

अन्तुक, p 202, 9.
 अन्तुक, p 202, n.
 अन्तु, p 233, 48. p 60, n. p 330, 105.
 अन्तुकरिडु, p 6, 29.
 अन्तुकार, p 56, 3.
 अन्तुतवस, p 56, 3.
 अन्तुसु, p 233, n.
 अन्तुतवस, p 56, n.
 अन्तु, p 68, 26.
 अन्तु, p 233, 48.
 p 285, 60.
 अन्तु, p 279, 32.
 अन्तुतर, p 279, 32.
 अन्तुतरेद्युः, p 382, n.
 अन्तुतरेद्युः, p 382, n.
 अन्तुव, p 278, 28.
 अन्तुव, p 278, n.
 अन्तुव, p 175, 1.
 अन्तुवाय, p 175, 1.
 अन्तुवायं, p 183, 31.
 अन्तुवायं, p 183, n.
 अन्तुव, p 284, 54.
 अन्तुव, p 294, n.
 अन्तुवीची, p 278, n.
 अन्तुव, p 294, n.
 अन्तुव, p 188, 31.
 अन्तुवित, p 284, 54.
 अपकारणी, p 42, 14.

अप — अप.

- अपक्रम, p 217, 80.
 अपगा, p 69, 30.
 अपवन, p 156, 21.
 अपवय, p 291, 16.
 अपवाहित, p 284, 51.
 अपचित, p 284, 51.
 अपचिति, p 319, 70.
 अपठान्तर, p 275, 17.
 अपटु, p 152, 9.
 अपत्न, p 144, 28.
 अपत्नपा, p 51, 23.
 अपत्नपिण्ड, p 265, 28.
 अपथ, p 77, 17.
 अपथिन्, p 77, 17.
 अपदान, p 286, n.
 अपदान्तर, p 275, n.
 अपदिश, p 16, 7.
 अपदेश, p 53, 33.
 p 362, 218.
 अपधत्त, p 268, 39.
 p 282, n.
 अपध्वंस, p 38, 2.
 अपध्वंस, p 38, n.
 अपधान, p 217, 80.
 अपरस्तर, p 286, n.
 अपरस्तरा, p 286, n.
 अपराजिता, p 110, 22.
 p 121, 15.

अप — अपा.

- अपराचष्टमत्क, p 208, 36.
 अपराध, p 197, 26.
 अपराधु, p 25, 8.
 अपरेद्युः, p 382, n.
 अपर्णा, p 7, 33.
 अपत्ताप, p 42, 17.
 अपवर्ग, p 35, 16.
 अपवर्जन, p 182, 29.
 अपवाद, p 41, 13.
 p 326, 91.
 अपवारण, p 18, 14.
 अपयद, p 251, n.
 अपयद्, p 38, 2.
 अपयु, p 279, 33.
 अपसद, p 251, 16.
 अपसर्प, p 194, 13.
 अपसव्य, p 279, 34.
 अपस्तर, p 205, 23.
 अपस्त्रात, p 263, 19.
 अपहार, p 291, 16.
 अपाङ्ग, p 162, 45.
 p 305, 22.
 अपान, p 157, 24.
 p 12, 59.
 अपाभार्ग, p 107, 7.
 अपाप्यति, p 60, 2.
 अपाहत, p 262, 15.
 अपासङ्ग, p 212, n.

अपा — अज.

- अपासन, p 218, 82.
 अपाची, p 15, n.
 अपि, p 374, 10.
 अपिगीर्ण, p 285, 59.
 अपिधान, p 18, 14.
 अपिनच, p 207, 33.
 अपीनस, p 150, n.
 अपूप, p 232, 48.
 अपोगच्छ, p 148, n.
 अपोदिका, p 123, n.
 अप्, p 60, n.
 अप्पति, p 12, 56.
 अप्पित्त, p 11, 52.
 अपकाण्ड, p 88, 9.
 अपगुच, p 276, 21.
 अपत्नच, p 278, 28.
 अपधान, p 274, 9.
 अपाप्त्र, p 274, 9.
 अप्रिवा, p 67, n.
 अपसर, p 2, 6. p 10, 47.
 अपस, p 87, 7.
 अपवच, p 43, 21.
 अपवसुच, p 267, 36.
 अपवच, p 43, n.
 अपवसा, p 137, 2.
 अपवाच, p 279, 33.
 अज, p 18, 16.
 p 309, 34.

अख—अभि.

- अखबोनि, p 3, 12.
 अख्द, p 30, 20.
 p 325, 91.
 अख्ज, p 15, n.
 अख्जस्तः p 16, n.
 अख्जि, p 63, n.
 अख्ज्ज्ज, p 48, 14.
 अख्ज्ज्ज, p 48, n.
 अखव, p 125, 30.
 अखवा, p 100, 39.
 अखायण, p 184, 35.
 अखि, p 264, 24.
 अभिन्न, p 214, n.
 अभिष्ठा, p 345 158.
 p 40, n.
 अभिपक्षः, p 337, 131.
 अभिपक्ष, p 290, 13.
 अभिपक्ष, p 291, 17.
 अभिवाति, p 193 11.
 अभिवातिन्, p 193, n.
 अभिवार, p 291, 19.
 अभिजन, p 175, 1.
 p 331, 110.
 अभिजात, p 323, 84.
 अभित, p 375, 17.
 अभिधान, p 40, 8.
 अभिधा, p 40, n.
 अभिधा, p 51, 24.

अभि—अभि.

- अभिनव, p 49, 16.
 अभिनव, p 278, 27.
 अभिनवोद्भिद्, p 87, 4.
 अभिनिर्मुक्त, p 190, 54.
 अभिनिर्वाण, p 214, 63.
 अभिनीत, p 197, 24.
 अभिपक्ष, p 337, 131.
 अभिप्राय, p, 292, 20.
 अभिमूत, p 268, 40.
 अभिमान, p 50, 22.
 p 332, 113.
 अभिवाति, p 193, n.
 अभिवातिन्, p 193, n.
 अभियोग, p 290, 13.
 अभिरूप, p 338, 134.
 अभिराव, p 293, 24.
 अभिराव, p 52, 28.
 अभिरावुक, p 263, 22.
 अभिवाद, p 42, 14.
 अभिवादक, p 265, 28.
 अभिवादन, p 185, 40.
 अभिव्याप्ति, p 287, 6.
 अभिपक्ष, p 269, 43.
 अभिवाति, p 183, 32.
 अभिप्राय, p 41, 11.
 अभिपणन, p 41, n.
 अभिपक्ष, p 287, n.
 p 306, 25.

अभि—अभ्य.

- अभिवव, p, 257, 42.
 p 188, 46.
 अभिवृत्त, p 230, 39.
 अभिवृत्त, p 214, 63.
 अभिवृत्त, p 285, 59.
 अभिसम्प्रात, p 216, 73.
 अभिसर, p 208, 39.
 अभिसारिका, p 139, 10.
 अभिवृत्त, p 268, n.
 अभिवृत्त, p 291, 17.
 p 348, 170.
 अभिवृत्त, p 284, 57.
 अभिषेक, p 264, 24.
 अभिषेक, p 379, 11.
 p 376, 1.
 अभिषेक, p 272, 3.
 अभिषेक, p 109, 19.
 अभिषेक, p 287, 6.
 अभिषेक, p 272, 3.
 अभ्यय, p, 275, 17.
 अभ्यन्तर, p 16, 7.
 अभ्यन्त, p 152, 9.
 अभ्यन्तरीय, p 209, 53.
 अभ्यन्तरीयः, p 209, 43.
 अभ्यन्तरीय, p 209, 43.
 अभ्यर्थ, p 275, 17.
 अभ्यर्थक्य, p 291, 7.

अभ्य—अभ

अभ्यवक्तादन, p 217, 78.
 अभ्यवहृत, p 289, 60.
 अभ्याख्यान, p 41, 11.
 अभ्यामारिक, p 261, 12.
 अभ्यादान, p 293, 26.
 अभ्यान्त, p 152, 9.
 अभ्यापदं, p 216, 74.
 अभ्याप, p 275, n.
 अभ्यास, p 275, 16.
 अभ्यासादन, p 217, 78.
 अभ्याहार, p 291, n.
 अभ्युदित, p 190, 54.
 अभ्युपगम, p 34, 14.
 अभ्युपपत्ति, p 290, 13.
 अभ्युष, p 232, n.
 अभ्युष, p 232, 47.
 अभ्योष, p 232, n.
 अभ्र, p 15, 1.
 अभ्रक, p 244, 100.
 अभ्रपुष्प, p 93, 10.
 अभ्रमातङ्ग, p 9, 42.
 अभ्रसु, p 16, 6.
 अभ्रसुवस्त्रभ, p 9, 42.
 अभ्रि, p 63, 13.
 अभ्रिय, p 16, 9.
 अभ्रि, p 63, n.
 अभ्रि, p 197, 24.
 अभ्रह, p 98, n.

अभ—अभ

अभल, p 229, 33.
 अभर, p 1, 2.
 अभरा, p 8, n.
 अभरावती, p 8, 4.
 अभर्त, p 2, 3.
 अभर्त, p 51, 26.
 अभर्तय, p 266, 32.
 अभल, p 244, 100.
 अभलक, p 397, 33.
 अभरा, p 374, 11.
 अभर्त, p 147, 44.
 अभर्त, p 192, 4.
 अभर्तय, p 59, 3.
 अभर्तसी, p 26, n.
 अभर्तसी, p 26, n.
 अभर्तसी, p 26, n.
 अभर्तसी, p 26, n.
 अभर्तसी, p 26, n.
 अभर्तसी, p 26, n.
 अभर्त, p 193, 11.
 अभर्त, p 154, n.
 अभर्त, p 378, 8.
 अभर्त, p 125, 30.
 अभर्त, p 9, 44. p 182,
 28. p 322, 78.
 p 60, 3.
 अभर्ता, p 99, 38. p 100,
 39. p 106, 1.

अभ—अभ

अभर्ताम्बु, p 2, 3.
 अभर्ता, p 99, 35.
 p 110, 24.
 अभर्त, p 351, 183.
 p 15, 1.
 अभर्त, p 228, n.
 अभर्त, p 228, 30.
 अभर्त, p 248, 2.
 अभर्त, p 103, 52.
 p 106, 3. p 119, 6.
 अभर्ता, p 48, 14. p 7, n.
 अभर्ता p 7, 33.
 अभर्त, p 61, 4.
 अभर्तक, p 17, 13.
 अभर्त, p 100, 41.
 अभर्त, p 16, 8.
 अभर्तान्तिनी, p 63, n.
 अभर्तवेत, p 93, 11.
 अभर्तवेनी, p 63, n.
 अभर्त, p 43, 21.
 अभर्त, p 61, 4.
 अभर्त, p 71, 41.
 अभर्त, p 71, n.
 अभर्त, p 61, 5.
 अभर्तक, p 92, n.
 अभर्त, p 35, 18.
 अभर्त, p 35, n.
 अभर्तलोपिका, p 119, 6.

अन्त-अरा.

अन्तवेतस्, p 119, 6.
 अन्तान्, p 104, 54.
 अन्तिका, p 96, 24.
 अन्तीका, p 96, n.
 अय, p 32, 5.
 अयन, p 28, 13. p 76, 15.
 अयस्, p 390, n. p 244, 98.
 अयि, p 381, 18.
 अयुधिक, p 208, 35.
 अयुधीय, p 208, 35.
 अयोच, p 226, 25.
 अर, p 13, 60.
 अरघट्ट, p 391, 18.
 अरट्, p 99, n.
 अरधि, p 179, 18.
 अरथी, p 179, n.
 अरस्य, p 86, 1.
 अरस्यानी, p 86, 1.
 अरत्ति, p 160, 37.
 अरत्त, p 272, n.
 अरं, p 13, n.
 अरर, p 82, 17.
 अररि, p 82, n.
 अररी, p 82, n.
 अररु, p 99, n.
 अरविन्द, p 71, 39.
 अराति, p 193, 11.

अरा-अर्घ.

अराल, p 171, 29. p 276, 20.
 अरि, p 193, 10.
 अरित्, p 63, 13.
 अरिसेद, p 98, 30.
 अरिष्ट, p 93, 12. p 80, 8. p 121, 14. p 310, 38. p 131, 20. p 80, 8. p 234, 53.
 अरिष्टदुष्टी, p 269, 44.
 अरुष, p 22, 31. p 22, 33. p 37, 25. p 314, 51.
 अरुषा, p 109, 18.
 अरुत्तुद, p 279, 33.
 अरुत्तर, p 93, 23. p 354, 191.
 अरुत्, p 151, 5.
 अरोक, p 283, 49.
 अर्क, p 22, 31. p 299, 4. p 105, 61.
 अर्कपर्यं, p 105, 61.
 अर्कवन्धु, p 3, 10.
 अर्काङ्ग, p 105, 61.
 अर्गल, p 82, 17.
 अर्गला, p 82, n.
 अर्गली, p 82, n.
 अर्घ, p 307, 28.

अर्घ-अर्थ.

अर्घ्यं, p 183, 32.
 अर्घ्या, p 183, n.
 अर्घ्या, p 184, 34. p 256, 36.
 अर्घि, p 11, 52.
 अर्घित, p 283, n. p 284, 51.
 अर्घिस्, p 367, 232.
 अर्जक, p 105, 60.
 अर्जन, p 37, 22. p 96, 25. p 126, 33.
 अर्जनी, p 237, 67.
 अर्णव, p 60, 1.
 अर्णस्, p 61, 4.
 अर्त्तंगल, p 104, 55.
 अर्त्तन, p 295, 32.
 अर्त्ति, p 320, 70.
 अर्त्तिका, p 49, n.
 अर्थ, p 325, 88. p 242, 91.
 अर्थना, p 183, 32. p 287, 6.
 अर्थप्रयोग, p 221, 4.
 अर्थशास्त्र, p 39, 5.
 अर्थिन्, p 193, 9. p 270, 49.
 अर्थ्य, p 245, 104. p 346, 162.

अई—अर्थो.

- अईना, p 287, 6.
 अईनि, p 391, n.
 अईति, p 283, 47.
 अई, p 18, 17.
 अईचन्द्रा, p 111, 27.
 अईनाथ, p 63, 14.
 अचेराज, p 25, 6.
 अईचं, p 397, 32.
 अईहार, p 166, 7.
 अचौरक, p 169, 20.
 अचैद, p 391, 19. p 397, 33.
 अचंक, p 135, 38.
 अचं, p 398, 34.
 अच्यं, p 342, 148.
 अच्यमन्, p 21, 29.
 अच्यो, p 140, 14.
 अच्योथी, p 140, 15.
 अच्यो, p 140, 15.
 अच्यन्, p 272, 3. p 202, 12.
 अच्योक्, p 380, 16.
 अच्योक्, p 380, 16.
 अचं, p 151, n.
 अचंरोगबुत, p 152, 10.
 अचंर, p 152, 10.
 अचंस, p 151, 5.
 अचो, p 123, 22.

अस—अला.

- असंस, p 151, n.
 असंया, p 184, 34.
 असंति, p 284, 51.
 असं, p 379, 11. p 374, 13.
 अस, p 245, 104.
 असक, p 252, n. p 162, n.
 असका, p 14, 66.
 असक, p 171, 26.
 असक्यी, p 59, 2.
 असगई, p 57, 5.
 असगई, p 57, n.
 असगई, p 57, n.
 असकुरिष्ण, p 164, 1. p 265, 29.
 असकृत्, p 164, 1.
 असकृत्कीर्ण, p 262, 18.
 असकृत्, p 164, 3.
 असकृत्, p 164, 2.
 असक्रिया, p 164, 2.
 असकुर, p 228, n.
 असकुरीविक, p 403, n.
 असकुरीविका, p 403, n.
 असक, p 252, 22. p 105, 61.
 असवास, p 68, n.
 असस, p 252, 19.
 अलात, p 228, 30.

अला—अव.

- अलाव, p 123, n.
 अलाव, p 123, 21.
 अल्लि, p 130, 14. p 133, 29.
 अल्लिक, p 161, 43.
 अल्लिगई, p 57, n.
 अल्लिगई, p 228, 31.
 अल्लिन्, p 130, n.
 अल्लिन्, p 81, n.
 अलीक, p 161, n. p 301, 12.
 अल्ल, p 228, n.
 अल्ल, p 274, 11.
 अल्लतल्ल, p 149, 48.
 अल्लमारिक्, p 118, 1.
 अल्लसरस्, p 68, 28.
 अल्लिक्, p 274, 12.
 अल्लोवस्, p 274, 12.
 अवकर, p 82, 18.
 अवकीर्णिन्, p 190, 53.
 अवकट, p 268, 39.
 अवकीर्णिन्, p 87, 7.
 अवक्रय, p 240, 80.
 अवगच्छित, p 284, 56.
 अवगत, p 285, 57.
 अवगीत, p 281, 42.
 अवग्रह, p 17, 12, p 201, 6.

अव—अव.

अवद्याह, p 17, 12. p 201,
n. p 296, n.
अवच्छुरित, p 54, n.
अवच्छूर्णित, p 282, 43.
अवज्ञा, p 51, 23.
अवज्ञात, p 284, 56.
अवट, p 56, 2.
अवटि, p 56, n.
अवटीट, p 148, 45.
अवटु, p 161, 39.
अवतंस, p 366, 229.
अवतमस, p 56, 3.
अवतोका, p 237, 69.
अवदंश, p 257, 40.
अवदात, p 37, 22.
अवदान, p 286, 3.
अवदारण, p 222, 12.
अवदाह, p 125, 30.
अवदीर्ण, p 280, 39.
अवद्या, p 272, 4.
अवधि, p 328, 102.
अवधान, p 53, n.
अवध्वस्त, p 282, 43.
अवन, p 287, 4. p 296, n.
अवनत, p 276, 20.
अवनय, p 294, n.
अवनाड, p 148, 45.
अवनाय, p 294, 27.

अव—अव.

अवनि, p 73, 3. p 385, n.
अवनी, p 73, n.
अवन्निशोक, p 230, 39.
अवनह, p 46, n.
अवन्ध, p 87, 6.
अवन्धय, p 182, 27.
अवन्धट, p 148, 45.
अवन्न, p 272, 3.
अवन्नत, p 284, 56.
अवमर्ह, p 217, 78.
अवमानना, p 51, 23.
अवमानित, p 284, 56.
अवयव, p 156, 21.
अवर, p 201, 8.
अवरज, p 147, 43.
अवरति, p 296, 37.
अवरवर्ण, p 248, 1.
अवरीण, p 282, 43.
अवरोध, p 80, 12.
अवरोधन, p 80, 11.
अवरोह, p 88, 11.
अवर्ण, p 41, 13.
अवलक्ष, p 37, n.
अवलम्ब, p 158, 30.
अवल्लुज, p 108, 14.
अववाद, p 197, 25.
p 326, n.
अवश्य, p 380, 16.

अव—अवा.

अवश्याय, p 19 19.
अवच्छिन्ननी, p 238, 71.
अवच्छन्न, p 330, 107.
अवसर, p 293, 24.
अवसर्प, p 194, n.
अवसज्ज, p 279, n.
अवसान, p 296, 38.
अवसित, p 283, 48.
p 226, n. p 285,
57.
अवस्कर, p 155, 18.
p 348, 169.
अवस्था, p 32, 7.
अवहार, p 66, 21.
अवहित्वा, p 54, 34.
अवहित्वं, p 54, n.
अवहेल, p 51, 23.
अवहेला, p 51 n.
अवाक्पुष्पी, p 122, 18.
अवाप्य, p 276, 20.
अवाच, p 261, n. p 383,
n. p 266, 33.
अवाची, p 15, 3. p 266, n.
अवाच्य, p 43, 21.
अवार, p 62, 8. p 398,
35.
अवारपारः, p 60, n.
अवासस्, p 268, 39.

अवि—अश.

अवि, p 360, 209.
 p 142, n.
 अविग्न, p 102, 48.
 अवित, p 284, 55.
 अविवर्कणी, p 106, n.
 अविवर्कणी, p 106, n.
 अविद्या, p 35, 16.
 अविनीत, p 264, 23.
 अविरत, p 13, 61.
 अविरा, p 142, 20.
 अविलम्बन, p 279, n.
 अविलम्बित, p 13, 60.
 p 279, 32.
 अविसृष्ट, p 43, 22.
 अवी, p 142, n.
 अवीरा, p 139, 11.
 अवेष्टा, p 294, 28.
 अन्द्, p 325, n.
 अन्धि, p 60, 1.
 अन्धिकक, p 246, 105.
 अव्यक्त, p 318, 64.
 अव्यक्तराग, p 37, 25.
 अव्यङ्ग्य, p 106, 5.
 अव्यथा, p 100, 39.
 p 120, 11.
 अव्यय, p 398, 34.
 अव्यवहित, p 275, 17.
 अव्यय, p 96, n.

अश—अश्व.

अशनाया, p 234, 54.
 अशनायित, p 263, 20.
 अशनि, p 9, 43.
 अशनी, p 9, n.
 अशितकृवीन, p 235, n.
 अशित्वी, p 139, 11.
 अशुभ, p 303, 23.
 अश्वेष्ट, p 275, 14.
 अशोकरोहिणी, p 105, 4.
 अशोका, p 106, n.
 अश्लगर्भ, p 243, 92.
 अश्लज, p 245, 104.
 अश्लज्ज, p 84, 4.
 अश्लज्ज, p 227, 29.
 अश्लरी, p 152, 7.
 अश्लसार, p 244, 99.
 अश्व, p 162, n. p 164, n.
 अश्वप, p 11, n.
 अश्वान्त, p 13, 61.
 अश्वि, p 214, 61.
 अश्वी, p 214, n.
 अश्व, p 162, 44.
 अश्वीक, p 43, 19.
 अश्व, p 202, 11.
 अश्वयुज, p 29, n.
 अश्वकर्षक, p 96, 25.
 अश्वत्थ, p 91, 1.
 अश्वमेधीय, p 203, 13.

अश्व—असि.

अश्वयुज, p 20, 23.
 अश्ववह, p 390, 16.
 अश्ववहवा, p 390, 16.
 अश्ववहवो, p 390, n.
 अश्व, p 203, 14.
 अश्वारोह, p 206, 28.
 अश्विनी, p 20, 23.
 अश्विनीसुत, p 10, 46.
 अश्विन, p 10, 47.
 अश्वीय, p 203, 16.
 अश्वलोचन, p 196, 22.
 अश्वार, p 29, 16. p 187, n.
 अश्वारक, p 29, n.
 अश्वपद, p 258, 46.
 p 243, 96.
 अश्वीय, p 156, 23.
 असंज्ञत, p 110, n.
 असक्त, p 376, 1.
 असती, p 139, 10.
 असतीसुत, p 143, 26.
 असन, p 96, 24.
 असनीयकारिन्, p 262, 17.
 असार, p 273, 6.
 असि, p 213, 57.
 असिनी, p 141, 18.
 असित, p 37, 23.
 असिधावक, p 249, 7.
 असिधेतुका, p 214, 60.

असि—अस्य.

- असिपुत्री, p 214, 60.
 असिहेति, p 208, 33.
 असु, p 219, n.
 असुधारण, p 219, 88.
 असुर, p 2, 7.
 असुरी, p 225, n.
 असुक्षय, p 51, n.
 असुक्षय, p 51, n.
 असुक्षय, p 51, 23.
 असुक्षय, p 51, n.
 असुया, p 51, 24.
 असुधरा, p 154, 13.
 असुधरा, p 154, n.
 असुज, p 154, 15.
 असुपाटी, p 400, n.
 असेवनक, p 272, 2.
 असोम्यस्त्र, p 267, 37.
 अस्त, p 84, 2. p 280, 37.
 अस्तम्, p 381, 17.
 अस्ति, p 381, 18.
 अस्तु, p 379, 13.
 अस्त, p 347, 166. p 211, 50.
 अस्तिन्, p 209, n.
 अस्थिर, p 269, 43.
 अस्तुवाच, p 267, 37.
 अस्तन्, p 227, n.
 अस्तपुष्प, p 115, 10.

अस्त—अहे.

- अस्त, p 154, 15. p 162, 44.
 अस्तप, p 11, 55.
 अस्तु, p 162, 44.
 अस्तकम्, p 262, 16.
 अस्तन, p 2, 3.
 अस्त्र, p 267, 37.
 अस्ताध्याय, p 289, 53.
 अहंयु, p 271, 50.
 अहःपति, p 22, 32.
 अहङ्कार, p 50, 22.
 अहङ्कारवत्, p 271, 50.
 अहन्, p 24, n.
 अहमनिका, p 216, 70.
 अहमूर्ध्विका, p 215, 68.
 अहमस्ति, p 85, 16.
 अहर्पति, p 22, 32.
 अहर्मुख, p 24, 2.
 अहस्कार, p 22, 30.
 अहङ्, p 376, 18.
 अहार्थ, p 84, 1.
 अहि, p 370, 240. p 57, 6.
 अहित, p 193, 11.
 अहितविक, p 58, 11.
 अहिभय, p 198, 30.
 अहिभुज, p 308, 32.
 अहेह, p 109, 20.

अही—आही.

- अही, p 377, n. p 378, 9.
 अहीराज, p 27, 12.
 अह्नाय, p 376, 2.
 आ, p 371, 1.
 आ, p 380, 16.
 आकम्पित, p 280, 36.
 आकर, p 85, 7.
 आकरणा, p 40, n.
 आकर्ष, p 364, 223.
 आकल, p 164, 1.
 आकार, p 290, 15.
 p 347, 164.
 आकारवृत्ति, p 54, 34.
 आकारणा, p 40, n.
 आकाश, p 15, 2.
 आकीर्ण, p 279, 35.
 आकुल, p 276, 21.
 आकूपार, p 60, n.
 आक्रीड, p 86, 3.
 आक्रोशन, p 287, 6.
 आक्षारणा, p 42, 15.
 आक्षारित, p 269, 43.
 आक्षीप, p 93, 11.
 आक्षेप, p 41, 13.
 आक्षोट, p 92, 9.
 आक्षोड, p 92, n.

आक्षी—आच.

आक्षोदन, p 253, 24.
 आक्षुब्ध, p 8, 40.
 आक्षु, p 129, 12.
 आक्षुब्ध, p 128, 6.
 आक्षेप, p 253, 24.
 आक्ष्मा, p 40, 8.
 आक्ष्मात, p 284, 57.
 आक्ष्माधिका, p 39, 6.
 आगन्तु, p 183, 33.
 आगस्त्य, p 197, 26. p 367, 132.
 आगाध, p 64, n.
 आगान्तु, p 183, n.
 आगार, p 79, n.
 आगू, p 34, 14.
 आग्नीध्र, p 179, 17.
 आग्नेयी, p 15, n.
 आच, p 34, n.
 आचुरं, p 34, n.
 आचूस्, p 34, n.
 आपद्वावण, p 28, n.
 आपद्वावणिक, p 28, 14.
 आपद्वावणी, p 20, 24.
 आचु, p 371, 1.
 आक्षार, p 297, n.
 आक्षिक, p 49, 16.
 आक्षिरस, p 21, 26.
 आचनन, p 184, 35.

आचा—आढ.

आचान, p 233, 49.
 आचाये, p 176, 7.
 आचायां, p 140, 14.
 आचायाणी, p 140, 14.
 आचित, p 242, 88.
 आच्छादन, p 18, 14.
 p 168, 17.
 आच्छुरितक, p 54, 34.
 आचक, p 239, 77.
 आचगर्व, p 6, n.
 आचानेव, p 202, 12.
 आचि, p 216, 74.
 p 309, 34.
 आचीव, p 220, 1.
 आच, p 59, n.
 आचू, p 59, n.
 आक्षा, p 127, 26.
 आच्य, p 233, 52.
 आचि, p 132, 25.
 आचम्बर, p 348, 170.
 आचि, p 132, 25.
 आचक, p 242, 89.
 आचकिक, p 222, n.
 आचकिका, p 222, 10.
 p 242, n.
 आचक्षी, p 222, n.
 p 386, 7. p 242, n.
 आचक्षीन, p 222, n.

आढ—आत्म.

आढक्षीना, p 222, n.
 आढः, p 261, 10.
 आढ्या, p 261, n.
 आणक, p 272, n.
 आणनीन, p 221, n.
 आणि, p 205, n.
 आतच्छन, p 334, 118.
 आततायिन्, p 269, 44.
 आतप, p 23, 36. p 392, 20.
 आतपल, p 199, 32.
 आतर, p 63, 11.
 आतामिन्, p 131, n.
 आतामिन्, p 131, n.
 आतिथेय, p 183, 33.
 आतिथेयी, p 183, n.
 आतिथ्य, p 183, 33.
 आतिथ्या, p 183, n.
 आतर, p 152, 9.
 आतोद्य, p 46, 5.
 आत्तगर्व, p 263, 40.
 आत्मयुग्मा, p 106, 5.
 आत्मघोष, p 131, 20.
 आत्मज, p 143, 27.
 आत्मजा, p 143, n.
 आत्मन्, p 332, 112.
 आत्मन्, p 3, 11. p 5, 21.

आत्म—आन.

आत्मन्तरि, p 263, 21.
 आदर्श, p 297, 43.
 आदर्श, p 174, 41.
 आदि, p 278, 30.
 आदिकारण, p 32, 6.
 आदितेय, p 2, 3.
 आदित्य, p 2, 5. p 21, 29.
 आदिन, p 278, n.
 आदीनय, p 294, 29.
 आहत, p 324, 88.
 आदेष्टु, p 176, 7.
 आद्या, p 278, 80.
 आद्यभाषक, p 241, 86.
 आद्यून, p 263, 21.
 आचार, p 68, 29.
 आधि, p 52, 28. p 328, 100.
 आधून, p 280, 36.
 आवोरण, p 206, 27.
 आस्थान, p 52, 29.
 आस्था, p 52, n.
 आनक, p 46, 6. p 298, 3. p 46, n.
 आनकदुन्दुभि, p 46, n. p 4, 17.
 आनकदुन्दुभी, p 46, n.
 आनत, p 276, 19.

आन—आपा.

आनय, p 46, 4.
 आनन, p 161, 40.
 आनन्द, p 31, 3.
 आनन्दय, p 31, 3.
 आनन्दन, p 287, 7.
 आनन्त, p 319, 66.
 आनाय, p 64, 16.
 आनाय, p 180, 21.
 आनाय, p 168, n. p 151, 6.
 आनुपूर्व, p 184, n.
 आनुपूर्वक, p 184, n.
 आनुपूर्वी, p 184, 36.
 आन्वसिक, p 227, 28.
 आनन्दि, p 31, n.
 आन्वीक्षिकी, p 39, 5.
 आपक, p 232, 47.
 आपका, p 69, 30.
 आपण, p 78, 2.
 आपणिक, p 239, 79.
 आपत्प्राम, p 269, 42.
 आपदा, p 211, n.
 आपद्, p 211, 50.
 आपन्न, p 269, 42.
 आपन्नसत्त्वा, p 142, 22.
 आपन्नित्यक, p 221, 4.
 आपत्, p 60, n.
 आपान, p 257, 43.

आपी—आम.

आपोह, p 173, 38.
 आपीन, p 238, 73.
 आपूयिक, p 227, 28.
 आप्न, p 194, 13.
 आप्य, p 115, n.
 आमच्छन, p 287, 7.
 आमपद, p 169, 21.
 आमपदीन, p 169, n.
 आमपदीना, p 169, n.
 आप्नय, p 170, 23.
 आप्नयव्रतिन्, p 186, n.
 आप्नयव्रती, p 186, 42.
 आप्लाव, p 170, 23.
 आप्लुतव्रती, p 186, n.
 आपव्य, p 223, 13.
 आविच, p 276, 21.
 p 280, 37.
 आविच, p 295, 36.
 आभरण, p 164, 3.
 आभाषण, p 42, 16.
 आभास्वर, p 2, 5.
 आभीर, p 235, 57.
 आभीरपक्षि, p 83, n.
 आभीरपक्षी, p 83, 20.
 आभीरी, p 140, 13.
 आभोख, p 60, 4.
 आभोग, p 173, 38.
 आभगन्धि, p 36, 21.

आम—आय.

आमल, p 98, n.
 आमलक, p 59, n.
 आमलक, p 287, n.
 आमल, p 150, 2.
 आमवादिन्, p 152, 9.
 आमघ, p 51, n.
 आमलक, p 99, n.
 आमलकी, p 99, 38.
 आमादस, p 59, n.
 आमासक, p 397, n.
 आमिष, p 154, 14.
 आमिषादिन्, p 263, 19.
 आमिषा, p 180, 22.
 आमीषा, p 180, n.
 आसक्त, p 207, 33.
 आसोद, p 36, 19.
 आसोदिन्, p 36, 20.
 आसू, p 379, 12.
 आस्राव, p 39, 3.
 आस, p 94, 14.
 आसातक, p 92, 8.
 आसेहित, p 41, 12.
 आसिका, p 96, n.
 आसीका, p 96, n.
 आयत, p 198, n. p 276, 18.
 आयतन, p 79, 7.
 आयति, p 198, 29.
 आयत्त, p 262, 16.

आय—आरो.

आयस, p 244, n.
 आयाण, p 168, 16.
 आयु, p 219, 88.
 आयुध, p 211, 50.
 आयुधिक, p 208, 35.
 आयुधीय, p 208, 35.
 आयुधस, p 261, 6.
 आयुस, p 219, n.
 आयोधन, p 216, 72.
 आर, p 244, n.
 आरकूट, p 244, 97.
 आरमय, p 91, 4.
 आरति, p 296, 37.
 आरनासक, p 230, 29.
 आरन्ध, p 293, 26.
 आरय, p 44, 2.
 आरा, p 255, 35.
 आराति, p 193, n.
 आराद्, p 372, 4.
 आराधन, p 386, 128.
 आराण, p 86, 2.
 आरासिक, p 227, 28.
 आराय, p 44, 2.
 आर, p 228, n.
 आरेवत, p 91, 4.
 आरोम्य, p 150, 1.
 आरोह, p 168, 16.
 p 370, 240.

आरो—आलो.

आरोहण, p 82, 18.
 आसंगल, p 104, n.
 आसंग, p 142, 21.
 आसि, p 320, n.
 आसिधी, p 142, n.
 आसि, p 284, 55.
 आसि, p 229, 37.
 आसि, p 175, 2.
 आसिपत्त, p 74, 8.
 आसि, p 236, 62.
 आस, p 245, 104.
 आसन्ध, p 218, 84.
 आसय, p 79, 5.
 आसवाल, p 68, 29.
 आसस, p 252, 19.
 आसान, p 201, 9.
 आसाय, p 42, 16.
 आसाद्, p 123, n.
 आसाद्, p 123, n.
 आसि, p 76, 14. p 130, n.
 p 140, 12.
 आसिङ्ग, p 46, n.
 आसिङ्ग, p 46, 5.
 आसी, p 86, n. p 130, n.
 p 140, n. p 76, n.
 आसीड, p 212, 53.
 आस, p 228, 31.
 आसोक, p 294, n.

आलो—आया.

आलोकन, p 294, 31.
 p 298, 3.
 आवपन, p 229, 38.
 आवत्तं, p 61, 6.
 आवलि, p 86, 4.
 आवसित, p 226, 23.
 आवाप, p 68, 29.
 आवापक, p 166, 8.
 आवाल, p 68, 29.
 आविग्न, p 102, n.
 आविल, p 64, 14.
 आविस्, p 379, 12.
 आवुक, p 48, 12.
 आवुत्त, p 48, 12.
 आवट्, p 184, 36.
 आवट, p 281, 40.
 आवत्त, p 281, n.
 आवेगी, p 118, 2.
 आवेग, p 54, n.
 आवेगन, p 79, 7.
 आवेगिक, p 183, 33.
 आवेगिकी, p 183, n.
 आवंसिद्ध, p 265, 27.
 आवंसु, p 295, 27.
 आवम्, p 378, 10.
 आवय, p 289, 11.
 वायर, p 11, 55.
 वायड, p 29, n.

आया—आस.

आया, p362, 218. p15, 2.
 आयितङ्गिनी, p 235, 59.
 आयिस्, p 367, 230.
 आयीविष, p 57, 7.
 आयु, p13, 60. p223, 15.
 आयुग, p 12, 57. p 212, 54. p 304, 20.
 आयुजीहि, p 223, n.
 आयुमुचयि, p 11, 50.
 आययं, p 50, 19.
 आयन, p 175, 3.
 आयनय, p 195, 18.
 आनयाध, p 10, 50.
 आयन, p 264, 24.
 आयुत, p 285, 58.
 आय, p 203, 16.
 आयुत्, p 90, 18.
 आयुयुज, p 29, 17.
 आयुिन, p 29, 17.
 आयुनेय, p 10, 47.
 आयुीन, p 203, 15.
 आयुीना, p 203, n.
 आवाड. p29, 16. p187, 45.
 आसक्त, p 260, 9.
 आसन, p 174, 40.
 p 202, 7.
 आसना, p 292, 21.
 आसन्दी(असन्दी), p387, 9.

आस—आस.

आसज, p 275, 16.
 आसाहित, p 284, 54.
 आसार, p 17, 13.
 p. 214, 64.
 आसुर, p 2, n.
 आसुरी, p 225, n.
 आसेवनक, p 272, n.
 आस्, p 371, 1.
 आस्मन्, p 216, 72.
 आस्मन्दिन, p 204, 16.
 आस्तरण, p 202, 10.
 आस्या, p 325, 90.
 आस्यान, p 178, 15.
 आस्यानी, p 178, 15.
 आसद, p 327, 96.
 आस्कोटनी, p 255, 34.
 आस्कोटा, p 108, n.
 p 110, n.
 आस्कोत(आस्कोट), p105, 61.
 आस्कोता, p 103, 50.
 p 110, 22.
 आस्य, p 261, 40.
 आस्या, p 292, 21.
 आस्य, p 294, 29.
 आस्यत, p43, 21. p280, 38.
 आस्यतस्य, p 261, 10.
 आस्य, p 216, 74.

आह—इज्ज.

आहवनीय, p 179, 19.
 आहार, p 234, 56.
 आहाव, p 68, 26.
 आहितलक्षण, p 261, n.
 आहित्यं, p 54, n.
 आहितशिल्पक, p 58, 11.
 आहति, p 40, n.
 आहेय, p 58, 9.
 आहेयो, p 58, n.
 आहो, p 377, 5.
 आहोशुषिका, p 215, 69.
 आहोसित्, p 377, n.
 आह्वय, p 40, 8.
 आह्वा, p 40, 8.
 आह्वान, p 40 9.
 इका, p 384, n.
 इक्ष, p 125, 29.
 इक्षगन्वा, p 110, 23.
 p 124, 28.
 इक्षुर, p 110, 23.
 इक्षुक्त, p 123, 21.
 इक्ष, p 290, 15. p 277, 23.
 इक्षित, p 290, 15.
 इक्षुद, p 97, n.
 इक्षुदो, p 97, 26.
 इक्ष्वा, p 52, 27.
 इक्ष्वावती, p 139, 9.
 इज्जल, p 100, 41.

इज्या—इन्द्रा.

इज्याशील, p 176, 8.
 इट्चर, p 236, 62.
 इडा, p 313, 45.
 इक्षुर, p 236, n.
 इतर, p 251, 16. p 355, 194.
 इतरेद्युस, p 382, n.
 इति, p 373, 7.
 इतिहा, p 178, 12.
 इतिहास, p 39, 5.
 इतरी, p 139, 10.
 इदानीम्, p 383, 23.
 इध, p 89, 13.
 इन, p 382, 114.
 इन्दिरा, p 5, 23.
 इन्दीवर, p 70, 37.
 इन्दीवरी, p 109, 19.
 इन्दीवार, p 70, n.
 इन्दु, p 18, 15.
 इन्द्र, p 7, 36.
 इन्द्र, p 96, 25.
 इन्द्रयष, p 102, 47.
 इन्द्रवाक्यी, p 123, 22.
 इन्द्रधरस, p 102, 49.
 इन्द्रधरिस, p 102, n.
 इन्द्राणिका, p 102, 49.
 इन्द्राणी, p 8, 40.
 इन्द्रावसाहा, p 378, n.

इन्द्रा—इष्ट.

इन्द्रायुध, p 17, 12.
 इन्द्रारि, p 2, 7.
 इन्द्रावरज, p 4, 15.
 इन्द्रिय, p 153, 13. p 35, 17.
 इन्द्रिवार्ध, p 35, 17.
 इम्बन, p 89, 13.
 इभ, p 200, 3.
 इभ्य, p 261, 10.
 इभ्या, p 261, n.
 इमनिच, p 390, 15, n.
 इरस, p 316, n.
 इरम्भद, p 17, 11.
 इरा, p 257, 40. p 350, 178.
 इर्वाच, p 123, 21.
 इरा, p 313, 45.
 इली, p 213, n.
 इलुका, p 20, n.
 इलवला, p 20, 25.
 इव, p 378, 9.
 इशीका, p 201, n.
 इष, p 29, 17.
 इषिका, p 255, n. p 201, n.
 इषीका, p 255, n. p 201, n.
 इषु, p 212, 55.
 इषुधि, p 212, 56.
 इष्ट, p 182, 27. p 235, 57.
 इष्टकापथ, p 125, 30.
 इष्टगन्ध, p 36, 20.

ईटा—ईषी.

इटाषीयुक्त, p 260, 9-
 इटि, p 311, 41.
 इणास, p 211, 51.
 ईरय, p 162, 44. p 294, 31.
 ईर्याशिका, p 141, 20.
 ईरित, p 285, 59.
 ईरि, p 320, 71.
 ईरण, p 316, 59.
 ईरित, p 280, 37.
 ईर्य, p 151, 5.
 ईर्या, p 151, 24.
 ईरि, p 213, n.
 ईरित, p 285, 59.
 ईरी, p 213, 59.
 ईर, p 6, 25. p 15, 4.
 ईया, p 223, n.
 ईयान, p 6, 26.
 ईयित, p 251, 10.
 ईयर, p 6, 26. p 261, 10.
 ईयरा, p 7, n. p 261, n.
 ईयरी, p 7, 32. p 261, n.
 ईय, p 29, n.
 ईयत्, p 378, 8-
 ईया, p 223, 14.
 ईयिका, p 201, n.
 p 255, 33.
 ईयीका, p 255, n.

ईहा—उज्जा.

ईहा, p 52, 27.
 ईहासुग, p 128, 7.
 उक्त, p 284, 57. p 396, n.
 उक्ति, p 38, 1.
 उक्त्, p 396, n.
 उक्तु, p 235, 60.
 उक्ताभङ्ग, p 235, 59.
 उक्ता, p 228, 31.
 उक्त, p 231, 45.
 उप्, p 6, 27. p 248, 2.
 p 50, 20.
 उपगम्या, p 109, 21.
 p 120, 10.
 उक्त्, p 276, 19.
 उक्ता, p 124, 25.
 उक्ता, p 279, 32.
 उक्ता, p 155, 18.
 उक्तावत्, p 279, 32.
 उक्तेःश्रवस्, p 8, 41.
 उक्तेःश्रवस्, p 8, n.
 उक्तेषु, p 41, 12.
 उक्तेषु, p 380, 17.
 उक्तादन, p 170, n.
 उक्ताव, p 88, 10.
 उक्ताव, p 88, 10.
 उक्ताव, p 276, 19.
 उक्तावन, p 218, 83.

उज्ज—उज्ज.

उज्ज, p 49, 17.
 उज्ज, p 220, n.
 उज्जयिष, p 220, 2.
 उज्जयिष, p 220, n.
 उज्ज, p 79, 6-
 उज्ज, p 20, 22.
 उज्ज, p 62, 11.
 उज्ज, p 62, n.
 उज्जवर, p 244, n.
 उज्जवर, p 90, n.
 उज्जीन, p 135, 37.
 उज्ज, p 377, 5. p 283,
 50.
 उज्जाहो, p 377, 5.
 उज्जाहोसित्, p 377, n.
 उज्ज, p 372, n.
 उज्ज, p 260, 8-
 उज्ज, p 264, 23-
 p 118, 22.
 उज्ज, p 52, 29.
 उज्ज, p 186, 42.
 उज्ज, p 289, 11.
 उज्जलिका, p 52, 29.
 उज्ज, p 295, 36.
 उज्जोष, p 132, 28-
 उज्ज, p 366, 229-
 उज्ज, p 284, 55.
 उज्ज, p 154, 14.

उत्त—उत्त.

उत्तम, p 273, 6.
 उत्तमयं, p 221, 5.
 उत्तमा, p 137, 4.
 उत्तमाङ्ग, p 162, 46.
 उत्तर, p 41, 10. p 354, 192.
 उत्तरतश्च, p 383, n.
 उत्तरात्, p 388, n.
 उत्तरासङ्ग, p 169, 19.
 उत्तरीय, p 169, 19.
 उत्तरेष, p 388, n.
 उत्तरेद्युश्च, p 382, n.
 उत्तान, p 64, 15.
 उत्तानयय, p 147, 41.
 उत्तुङ्ग, p 276, n.
 उत्थान, p 334, 120.
 उत्थित, p 324, 87.
 उत्थतिष्ठ, p 265, 29.
 उत्थतिष्ठु, p 265, 29.
 उत्थत्ति, p 32, 8.
 उत्थय, p 70, 36. p 115, 14.
 उत्थयधारिणा, p 112, 30.
 उत्थात, p 217, 77.
 उत्थुङ्ग, p 87, 7.
 उत्त्रास, p 50, n.
 उत्थ, p 85, 5.
 उत्थर्जन, p 182, 28.
 उत्थय, p 55, 38. p 360, 211.
 उत्थादन, p 170, 23.

उत्थ—उदा.

उत्थाह, p 52, 29.
 उत्थाहर्जन, p 49, 18.
 उत्थुङ्ग, p 260, 9.
 उत्थुष्ट, p 284, 56.
 उत्थेय, p 88, 10.
 p 328, 98.
 उद, p 60, n.
 उदक, p 60, 4.
 उदक्या, p 142, 21.
 उदय, p 276, 19.
 उदय्, p 276, 19, n.
 उदय, p 296, 39.
 उदधि, p 60, 1.
 उदन्, p 40, 8.
 उदन्त्या, p 234, 55.
 उदन्त, p 60, 1.
 उदपान, p 68, 26.
 उदय, p 84, 2.
 उदर, p 158, 28.
 उदकं, p 198, 29.
 उदयसित, p 78, 4.
 उदयित्, p 234, 53.
 उदात्त, p 39, 5.
 उदान, p 12, 59.
 उदार, p 355, 194.
 उदारा, p 355, n.
 उदारी, p 355, n.
 उदासीन, p 193, 10.

उदा—उद्.

उदाहार, p 41, 10.
 उदाहारय, p 41, n.
 उदित, p 282, 44. p 284, 57.
 उदोषी, p 15, 3.
 उदोष्य, p 74, 7.
 उदुम्बर, p 244, 98.
 उदुम्बरपर्णी, p 120, 10.
 उदुम्बर, p 91, 2.
 उदुखल, p 226, 25.
 उद्गत, p 282, 46.
 उद्गनीय, p 167, 14.
 उद्गाढ, p 13, 62.
 उद्गाढ, p 178, 16.
 उद्गार, p 296, 37.
 उद्गीय, p 391, 19.
 उद्गृह्य, p 280, 39.
 उद्ग्राह, p 296, 37.
 उद्ग, p 32, 5.
 उद्गन, p 295, 35.
 उद्गाढन, p 254, 28.
 उद्गात, p 293, 26.
 उद्गान, p 197, 26.
 उद्गाह, p 94, 15.
 उद्हित, p 282, n.
 उद्गीय, p 217, 79.
 उद्गारय, p 316, n.
 उद्गमं, p 55, 38.
 उद्गय, p 55, 38.

उद्धा—उद्ध.

उद्धान, p282,n.p227,29.
 उद्धान, p200,4.p282,29.
 उद्धार, p221, 4. p 227,n.
 उद्भूत, p 281, 39.
 उद्भव, p 32, 8.
 उद्भिज, p 272, n.
 उद्भिज्ज, p 272, 1.
 उद्भिद्, p 272, 1.
 उद्भिद, p 272, 1.
 उद्भव, p 290, 12.
 उद्यत, p 280, 39.
 उवन, p 289, 11.
 उद्गान, p 86, 3. p 334,
 119.
 उद्युक्ता, p 260, 9.
 उद्योग, p 397, 32.
 उद्, p 66, 20.
 उद्देशन, p 170, 23.
 उद्धान, p 282, n.
 उद्धान, p 282, 46.
 उद्धान, p 218, 83.
 उद्दाह, p 190, 56.
 उद्देग, p 126,35. p290,
 12.
 उद्दस्, p 238, n.
 उद्धान, p 227, n.
 उद्दु, p 129, 12.
 उद्धत, p 276, 19.

उद्ध—उप.

उद्धतानत, p 276, 19.
 उद्धय, p 289, 12.
 उद्धाय, p 289, 12.
 उद्धत्त, p 104,58.p153,
 11.
 उद्धद, p 264, 23.
 उद्धदिष्यु, p 264, 23.
 उद्धनस्, p 260, 8.
 उद्धाय, p 253, 27.
 उद्धाद, p51,26.p264,n.
 उद्धादवत्, p 153, 11.
 उपकण्ठ p 275, 17.
 उपकारिका, p 80, 10.
 उपकारी, p 80, n.
 उपकार्या, p 80, n,
 उपकुञ्चिका, p 229, 37.
 p 115, 13.
 उपकुल्या, p 108, 15.
 उपकूप, p 68, 26.
 उपक्रम, p 178, 12.
 p 340, 142.
 उपक्रम, p 41, 14.
 उपक्रम, p 44, n.
 उपगत, p 285, 58.
 उपगूहन, p 294, 80.
 उपगृह, p 219, 87.
 उपगृहण, p 185, n.
 उपगृह्य, p 198, 28.

उप—उप.

उपग, p 292, 19.
 उपचरित, p 284, 51.
 उपचारा, p 180, 20.
 उपचित, p 280, 38.
 उपचिता, p 107, 6.
 उपजाप, p 196, 21.
 उपजोष, p 378, 10.
 उपज्ञा, p 178, 12.
 उपतप्त, p 290, 14.
 उपताप, p 150, 2.
 उपत्याका, p 85, 7.
 उपदर्शक, p 192, n.
 उपदा, p 198, 28.
 उपधा, p 196, 21.
 उपधान, p 174, 39.
 उपधि, p 52, n.
 उपनाह, p 47, 7.
 उपनिधि, p 240, 81.
 उपनिषद्, p 327, 95.
 उपनिष्कार, p 77, 18.
 उपन्यास, p 40, 9.
 उपपत्ति, p 145, 35.
 उपपद, p 181, 24.
 उपभोग, p 292, 20.
 उपसा, p 256, 36.
 उपसाह, p 350, 178.
 उपसान, p 256, 36.
 उपयस, p 190, 55.

उप—उप.

उपयान, p 190, 56.
 उपयोष, p 378, n.
 उपरक्त, p 27, 10. p 269,
 43.
 उपरक्षय, p 199, 1.
 उपरम, p 296, n.
 उपराग, p 26, 9.
 उपराज, p 296, 37.
 उपरि, p 383, n.
 उपरिष्टात्, p 383, n.
 उपल, p 84, 4.
 उपलब्धार्था, p 39, 6.
 उपलब्धि, p 33, 10.
 उपलब्ध, p 294, 27.
 उपला, p 357, 201.
 उपपन्न, p 86, 2.
 उपपत्तन, p 75, 8.
 उपपदं, p 174, 39.
 उपपक्ष, p 184, 37.
 उपवास, p 184, 37.
 उपविषा, p 109, 18.
 उपवीत, p 188, 49.
 उपवृत्त्य, p 83, 20.
 उपवाय, p 295, 32.
 उपवृत्त, p 285, 58.
 उपसंख्यान, p 169, 18.
 उपसम्पत्त, p 181, 26.
 p 232, 45.

उप—उपा.

उपसर, p 293, 25.
 उपसर्ग, p 217, 77.
 उपसर्जन, p 274, 9.
 उपसर्था, p 238, 70.
 उपसूर्यक, p 22, 34.
 उपस्कर, p 229, 35.
 उपस्थ, p 157, 26.
 उपस्थाय, p 184, 35.
 उपहार, p 198, 28.
 उपहार, p 352, 185.
 उपाय, p 196, 23.
 उपाकरण, p 185, 40.
 उपाकर्मन्, p 185, n.
 उपाकृत, p 181, 25.
 उपात्तय, p 295, 33.
 p 184, 36.
 उपादान, p 291, 16.
 उपाधि, p 261, 12.
 p 52, 28.
 उपाधाय, p 176, 6.
 उपाध्याया, p 140, 14.
 उपाध्यायानी, p 140, 15.
 उपाध्यायी, p 140, 15.
 उपानह, p 254, 31.
 उपाय, p 196, 20.
 उपायन, p 198, 28.
 उपालम्भ, p 42, 15.
 उपाहृत, p 204, 18.

उपा—उर.

उपासक, p 212, 56.
 उपासन, p 184, 34.
 p 212, 54.
 उपासना, 184, n.
 उपासित, p 284, 51.
 उपासि, p 184, n.
 उपाहित, p 27, 10.
 p 181, 41.
 उपेन्द्र, p 4, 15.
 उपोदिका, p 123, 23.
 उपोद्वात, p 41, 10. p 293, n.
 उपोषण, p 184, n.
 उपोषित, p 184, n.
 उपलक्ष, p 221, 8.
 उभयद्युस्, p 382, 21.
 उभवेद्युस्, p 382, 21.
 उना, p 7, 32.
 उनापति, p 6, 30.
 उरःसूत्रिका, p 165, 6.
 उरग, p 58, 8.
 उरक, p 58, n.
 उरकन, p 58, n.
 उरण, p 239, 77.
 उरणात्, p 120, 13.
 उरश्च, p 239, 77.
 उररी, p 375, 15.
 उररीकृत, p 285, 58.
 उरव्य, p 220, 1.

उर—उहो.

उरम्बद, p 207, 32.
 उरम्, p 158, 29.
 उरसिह, p 209, 44.
 उरस्य, p 144, 28.
 उरसत्, p 209, 44.
 उरी, p 375, n.
 उरीकृत, p 285, n.
 उर, p 254, 31.
 उररी, p 375, n.
 उरवृक, p 98, n.
 उरवृक, p 98, 31.
 उर्या, p 315, n.
 उर्यरा, p 73, 4.
 उर्यशी, p 10, 47.
 उर्यां (रुर्वां), p 123, 21, n.
 उर्यी, p 73, 3.
 उरयो, p 65, n.
 उर्यो, p 65, n.
 उर्यो, 65, 18.
 उर्यक, p 130, 15.
 उर्यखल, p 226, 25.
 उर्यखलक, p 94, 14.
 उर्यपिन्, p 65, 18.
 उर्या, p 386, 8.
 उर्याक, p 228, 30.
 उर्याय, p 152, 8.
 उहोच, p 169, 21.

उहो—उय्य.

उहोच, p 61, 6.
 उह्य, p 146, 38.
 उह्य, p 278, 31.
 उयनम्, p 21, 26.
 उयनन्, p 21, n.
 उयन, p 21, n.
 उयीर, p 125, 29.
 उयय, 220, 36, n.
 उयया, p 108, 15.
 उयती, p 42, 18.
 उयर्दुय, p 10, 49.
 उयस्, p 381, n. p 24, 2.
 उय, p 24, 5.
 उया, p 228, n. p 381, 18. p 24, n.
 उयापति, p 5, 22.
 उयित, p 283, 48.
 उयितकृवीन, p 235, n.
 उयितकृवीना, p 235, n.
 उयीर, p 125, n.
 उह्य, p 239, 75.
 उय्य, p 252, 19-p 30, 19.
 उय्यारिह्य, 22, 30.
 उय्यागम, p 30, 19.
 उय्याका, p 180, n.
 उय्याय, p 364, 222.
 उय्योपगम, p 30, 19.
 उय्यक, p 29, 18.

उय्या—उह्य.

उय्या, p 29, 18.
 उय्यागम, p 30, n.
 उय्य, p 22, 34.
 उय्या, p 237, 66.
 उय्या, p 231, 45.
 उह्यकृट, p 207, 33.
 उय्य, p 283, 50.
 उय्यति, p 296, n.
 उय्यस्, p 238, 73.
 उय्य, p 337, 130.
 उय्य, p 381, 18.
 उय्यरी, p 375, 15, n.
 उय्यी, p 375, 15, n.
 उय्यीकृत, p 285, 58.
 उह्य, p 156, 24.
 उह्य, p 220, 1.
 उह्यपय्यन्, p 156, 23.
 उय्यं, p 29, 18.
 उय्यंसल, p 209, 43.
 उय्यंसिन्, p 209, 43.
 उय्यनाम, p 129, 13.
 उय्यनामि, p 129, n.
 उय्या, p 315, 52.
 उय्याय, p 239, 77.
 p 246, 107.
 उह्य, p 162, 43.
 उह्यं, p 46, 5, n.

जह्—जह्.

जह्जातु, p 148, 47.
 जह्ज, p 148, n.
 जह्जु, p 148, 47.
 जह्जि, p 61, 5.
 जह्जिका, p 166, 9.
 जह्जित्, p 276, 20.
 जह्जी, p 61, n.
 जह्जपी, p 65, n.
 जह्जूक, p 130, n.
 जह्ज, p 73, 4.
 जह्ज, p 30, n.
 जह्जोगम, p 30, n.
 जह्जोगम, p 30, n.
 जह्जोगम, p 30, n.
 जह्जा, p 29, n.
 जह्ज, p 220, 36, n.
 जह्जया, p 108, n.
 जह्जर, p 74, 5.
 जह्जवत्, p 74, 5.
 जह्जापति, p 5, n.
 जह्ज, p 33, 12.
 जह्जा, p 33, n.
 जह्ज, p 242, 90.
 जह्ज, p 99, 37. p 20,
 22. p 127, 4.
 जह्जगन्धा, p 118, 2.
 जह्जगन्धिका, p 111, 29
 जह्ज, p 33, 5.

जह्जी—एक.

जह्जीव, p 228, n.
 जह्जीव, p 228, 32.
 जह्जु, p 276, 21.
 जह्ज, p 220, 3.
 जह्ज, p 220, 2.
 जह्जीवा, p 295, 32.
 जह्ज, p 28, 13.
 जह्जुनती, p 142, 21.
 जह्जे, p 376, n.
 जह्जिज्, p 179, 17. n.
 जह्ज, p 226, 23.
 जह्जि, p 112, 31.
 जह्जु, p 2, 3, n.
 जह्जुलिन्, p 8, 40.
 जह्जु, p 2, n.
 जह्ज, p 129, 10, n.
 जह्जकेतु, p 5, n.
 जह्जभ, p 45, 1.
 जह्जि, p 186, 42.
 जह्जी, p 186, n.
 जह्जि, p 213, n.
 जह्ज, p 129, n.
 जह्जकेतु, p 5, n.
 जह्जगन्धा, p 118, n.
 जह्जप्रोक्ता, p 106, 5.
 एक, p 279, 31. p 279,
 32. p 303, 16.
 एकक, p 279, 31.

एक—एका.

एकगुरु, p 177, 11.
 एकतर, p 279, n.
 एकतान, p 278, 29.
 एकतास, p 45, 3.
 एकतान, p 45, n.
 एकत्व, p 279, n.
 एकत्वत्, p 279, n.
 एकदन्त, p 7, 34.
 एकदा, p 382, 22.
 एकधुर, p 237, 65.
 एकधुरावह, p 237, 65.
 एकधुरीण, p 237, 65.
 पक्षपदी, p 68, 16.
 एकपिङ्ग, p 14, 65.
 एकपिङ्गल, p 14, n.
 एकयष्टिका, p 166, 7.
 एकसर्ग, p 278, 29.
 एकहायनी, p 237, 68.
 एकाकिन्, p 279, 31.
 एकाय, p 354, 192.
 p 278, 29.
 एकाय, p 278, 29.
 एकान, p 13, 92.
 एकाब्दा, p 237, 68.
 एकायन, p 278, 29.
 एकायनगत, p 278, 29.
 एकावली, p 166, 7.
 एकाशील, p 105, 62.

एका—एका.

- एकाशीला, p 106, 3.
 p 105, n.
 एह, p 149, 48.
 एडक, p 239, 77.
 एडका, p 230, n.
 एडगज, p 120, 12.
 एडभूक, p 298, 38.
 एड्क, p 78, 4.
 एडोक, p 78, n.
 एण, p 129, 10.
 एत, p 36, 26.
 एतहिं, p 383, 23.
 एता, p 36, n.
 एध, p 89, 13.
 एधस्, p 89, 13.
 एधा, p 289, 10.
 एधित, p 277, 26.
 एनस्, p 31, 1.
 एनी, p 36, n.
 एरण्ड, p 98, 31.
 एलबालुक, p 114, 9.
 एला, p 115, 13.
 एलापर्णी, p 119, 5.
 एनं, p 374, 12. p 378, 9.
 एत्र, p 378, 9. p 80, 15.
 एषयिका, p 255, 32.
 ऐकानरिक, p 253, 25.

ऐका—ओज.

- ऐकागारिकी, p 253, n.
 ऐडबिड, p 14, n.
 ऐडुद, p 90, 18.
 ऐडबिल, p 14, n.
 ऐण, p 128, 8.
 ऐखेय, p 182, 8.
 ऐतिह्य, p 178, 12.
 ऐन्द्र, p 403, n.
 ऐन्द्रियक, p 278, 28.
 ऐन्द्री, p 403, n.
 ऐरावण, p 9, 42.
 ऐरावत, p 8, 42. p 16,
 5. p 95, 18.
 ऐरावती, p 17, 10.
 ऐलबिल, p 12, 65.
 ऐलबिल, p 12 n.
 ऐला, p 115, 13.
 ऐलेय, p 114, 9.
 ऐश्वर्य, p 7, 31.
 ऐषस, p 382, 20.
 ओक, p 368, n.
 ओकस्, p 368, 235.
 ओघ, p 31, 1. p 47, 9. n.
 p 135, 39.
 ओङ्कार, p 39, 4.
 ओज, p 368, 235.
 p 368, n.

ओड़—ओड़.

- ओड़पुष्प, p 104, 56.
 ओठ, p 128, 6.
 ओदन, p 233, 48.
 ओम्, p 379, 12.
 ओष, p 288, 9.
 ओषधि, p 87, n.
 p 118, n.
 ओषधी, p 87, 6. n.
 p 118, 1.
 ओषधीय, p 18, 15.
 ओष्ठ, p 161, 41.
 ओठाधरो, p 161, n.
 ओठी, p 261, n.
 ओचक, p 236, 60.
 ओचितो, p 400, 39.
 ओचित्य, p 400, 39.
 ओत्तानपादि, p 19, 21.
 ओदनिक, p 227, 28.
 ओदरिक, p 263, 21.
 ओदुम्बर, p 244, n.
 ओपगष, p 296, 39.
 ओपयिक, p 197, 24.
 ओपवस्त, p 184, n.
 ओरधक, p 239, 77.
 ओरस, p 144, 28, n.
 ओरस्य, p 144, n.
 ओचंदेहिक, p 182, 30.

और्ध्व—कङ्क.

और्ध्व, p 11, 52.
 और्ध्वक, p 136, n.
 और्ध्वीर, p 353, 187.
 और्ध्वध, p 150, 1. p 118, 1.
 और्ध्वक, p 239, 77.
 कं, p 298, 5.
 कंश, p 228, n.
 कंस, p 228, 32.
 कंसाराति, p 4, 16.
 क, p 299, 5.
 ककुद्, p 326, 94, n.
 ककुद्गती, p 157, 25.
 ककुन्दर, p 157, n.
 ककुप, p 15, n.
 ककुभ, p 15, 2.
 ककुभा, p 15, n.
 ककुलक, p 172, 31.
 ककुखट, p 277, 25.
 कज, p 158, 30. p 363, 221.
 कजा, p 202, n.
 कज्या, p 202, 10.
 p 345, 160.
 कङ्क, p 130, 16.
 कङ्कटक, p 207, 32.
 कङ्कण, p 166, 9.
 कङ्कणी, p 167, n.
 कङ्कन, p 171, n.

कङ्क—कटा.

कङ्कतिका, p 174, 41.
 कङ्कती, p 174, n.
 कङ्काल, p 155, 20.
 कङ्क, p 225, 20.
 कङ्क, p 225, n.
 कच, p 162, 46.
 कचुर, p 272, 4.
 कच्चित्, p 380, 14.
 कच्छ, p 75, 10. p 116, 16. p 308, 31.
 कच्छप, p 66, 21.
 कच्छपी, p 338, 134.
 कच्छुर, p 152, 9.
 कच्छुरा, p 107, 10.
 कच्छू, p 150, n.
 कंचुक, p 207, 31.
 p 58, 9.
 कंचुकिन्, p 193, 8, n.
 कट, p 400, n. p 157, 25. p 200, 5.
 कटक, p 85, 5. p 166, 8. p 303, 18.
 कच्य, p 384, 4.
 कटभो, p 121, 15.
 कटम्बरा, p 106, 4.
 कटम्बरा, p 122, 18.
 कटाल, p 162, 15.
 कटाह, p 392, 21.

कटि—कणी.

कटि, p 157, 25. p 310, n.
 कटिप्रोथ, p 157, 26.
 कटिल्लक, p 122, 20.
 कटो, p 400, 38. p 157 n. p 310, n.
 कटु, p 35, 18. n. p 106, 4. p 310, 38.
 कटुतुम्बी, p 123, 21.
 कटुरोहिणी, p 106, 4.
 कटोलबीया, p 255, n.
 कटफल, p 300, 8.
 कटुङ्क, p 99, 37.
 कठिञ्जर, p 105, 60.
 कठिन, p 277, 25.
 कठोर, p 277, 25.
 कठोल, p 277, n.
 कडङ्गर, p 225, 22.
 कडम्ब, p 229, 35.
 कडार, p 38, 25.
 कण, p 314, 48. p 392, 20.
 कणा, p 274, 11. p 108, 15.
 कणाद, p 219, n.
 कणिका, p 274, n. p 101, 46. p 386, 8.
 कणिय, p 225, 21.
 कणी, p 274, n.

कणी—कद्रु.

- कणोय, p 274, 12.
 कणक, p 303, 18.
 p 397, 32.
 कणकफल, p 100, n.
 कणकारीका, p 108, 12.
 कणकफल, p 100; 41.
 कण्ड, p 160, 39.
 कण्डभा, p 165, 5.
 कण्डा, p 160, n.
 कण्डो, p 160, n.
 कण्ड, p 151, 4.
 कण्डति, p 151, n.
 कण्डूया, p 151, 4.
 कण्डूरा, p 106, 5.
 कण्डोल, p 227, 26.
 कण्डोलनीया, p 255, 32.
 कण्ठ, p 125, 31.
 कथा, p 40, 6.
 कदम्बन्, p 76, 16.
 कदम्ब, p 96, 22.
 कदम्बक, p 135, 40.
 कदर, p 98, 30.
 कदर्य, p 270, 48.
 कदल, p 112, n.
 कदली, p 128, 9. p 112, 1.
 कदाचित्, p 377, 4.
 कडुण, p 23, 36.
 कद्रु, p 38, 25.

कह—कन्य.

- कहद, p 267, 37.
 कनक, p 104, 52.
 p 243, 94.
 कनकाथ्य, p 192, 7.
 कनकासुका, p 199, 32.
 कनिष्ठ, p 147, 43.
 p 312, 44.
 कनिष्ठा, p 159, 33.
 कनीनिका, p 159, n.
 p 162, 43.
 कनीनी, p 159, n.
 कनीयसी, p 370, n.
 कनीयस्, p 274, n. p 369.
 237. p 147, n.
 कन्या, p 387, 9.
 कन्दर, p 85, 6.
 कन्दरा, p 85, n.
 कन्दराख, p 96, 23.
 कन्दरी, p 85, n.
 कन्दर्प, p 5, 20.
 कन्दली, p 128, 9.
 कन्दू, p 174, 40.
 कन्दू, p 228, 30.
 कन्दूर, p 160, n.
 कन्दूरा, p 160, 39.
 कन्यका, p 138, n.
 कन्यकाजात. p 142, 24.
 कन्यस, p 147, n.

कन्य—कफा.

- कन्यसा, p 159, n.
 कन्या, p 138, 8.
 कपट, p 52, 30.
 कपदं, p 6, 30.
 कपदिन्, p 6, 27.
 कपाट, p 82, 17.
 कपाटी, p 82, n.
 कपाल, p 155, 19.
 कपालभट्, p 6, 27.
 कपि, p 127, 3.
 कपिकच्छु, p 106, 5.
 कपिल, p 91, 1.
 कपिल, p 38, 25.
 कपिला, p 16, 6. p 101,
 43. p 114, 8.
 कपिवल्ली, p 108, 16.
 कपिश, p 37, 25.
 कपितन, p 92, 7. p 96,
 23.
 कपोत, p 130, 14.
 कपोतपालिका, p 81, 15.
 कपोताङ्घ्रि, p 116, 17.
 कपोताञ्जन, p 244, n.
 कपोल, p 161, 41, n.
 कफ, p 153, 13.
 कफणि, p 158, 31, n.
 कफणी, p 158, n.
 कफाणि, p 158, 31.

कफि—कस्वि.

कफिन्, p 153, 11.
 कफोष्ठी, p 158, n.
 कर्बर, p 12, n.
 कर्बुर, p 12, n.
 कवन्ध, p 60, 4. p 219, 86.
 कम्, p 374, 11.
 कम्ठ, p 66, 21.
 कम्ठी, p 67, 24.
 कम्बल्लु, p 187, 45.
 कम्बन, p 264, 24.
 कम्बन्ध, p 60, n.
 कम्बल, p 60, 3. p 71, 40.
 p 356, 196.
 कम्बला, p 5, 22.
 कम्बलासन, p 3, 12.
 कम्बलोत्तर, p 246, 106.
 कम्बल, p 264, 23.
 कम्प, p 55, 38.
 कम्पित, p 55, n.
 कम्पन, p 277, 24. p 55, n.
 कम्पिल, p 120, n.
 कम्पिल्ल, p 120, n.
 कम्पील, p 120, n.
 कम्प, p 277, 24.
 कम्बल, p 169, 18. p 356, 196.
 कम्बलिवाहक, p 204, 20.
 कम्बि, p 229, 34.

कस्वी—कर.

कस्वी. p 229, n.
 कम्ब, p 67, 23. p 338, 136.
 कम्बुयोवा, p 161, 39.
 कम्ब, p 264, 24.
 कम्ब्या, p 120, n.
 कर, p 197, 27. p 22, 25. p 347, 166.
 करक, p 101, 45.
 करका, p 18, 13.
 करज, p 116, 17. p 97, 28.
 करझक, p 97, 28.
 करट, p 130, 20. p 310, 36.
 करण, p 248, 2. p 316, 57.
 करण्ड, p 391, 18.
 करतोबा, p 69, 33.
 करपल, p 255, 35.
 करपाल, p 213, 57.
 करपालिका, p 213, 59.
 करवाल, p 213, n.
 करवालिका, p 213, n.
 करम, p 159, 32. p 239, 75.
 करभूषण, p 166, 9.
 करमदेक, p 102, 48.

कर—कर्क.

करम्ब, p 232, n.
 करम्ब, 232, 48.
 करबड, p 159, 34.
 करवालिका, p 213, n.
 करबोर, p 104, 57.
 करवाल, p 159, 38.
 करशीकर, p 200, 5.
 करहाड, p 72, 43.
 करहाडक, p 98, 33.
 करास, p 359, 207.
 करिगर्जित, p 217, 76.
 करिणी, p 200, 4.
 करिन्, p 200, 2.
 करिपिप्पली, p 108, 15.
 करियावक, p 200, 3.
 करीर, p 104, 37.
 p 349, 175.
 करीष, p 133, 51.
 कदणा, p 49, 18. p 315, 54.
 करेटु, p 131, 19.
 करेषु, p 315, 55. p 200, n.
 करेषू, p 315, n.
 करोटि, p 156, 20.
 कर्क, p 203, 14.
 कर्कट, p 66, n.
 कर्कटक, p 66, 21.
 कर्कटी, p 387, n.

कर्क—कर्प

कर्कम्बू, p 94, n.
 कर्कम्बू, p 94, 17. p 400,
 38.
 कर्करी, p 228, 31.
 कर्करेट, p 131, 19
 कर्कश, p 120, 12. p 363,
 219.
 कर्कार, p 122, 21.
 कर्कुर, p 243, n.
 कर्कुर, p 122, n.
 कर्कुरक, p 118, 23.
 कर्ण, p 162, 45.
 कर्णजलौकस्, p 130, n.
 कर्णजलौका, p 130, 13.
 कर्णधार, p 68, 12.
 कर्णवेष्टन, p 165, 5.
 कर्णिका, p 165, 5. p 302,
 15.
 p 302, 15.
 कर्णिकार, p 100, 41.
 कर्णिरथ, p 204, 20.
 कर्णजप, p 270, 47.
 कर्त्तरी, p 255, 34.
 कर्त्तृ, p 403, n.
 कर्त्तरी, p 403, n.
 कर्दम, p 62, 9.
 कर्पट, p 168, 16. p 397, n.
 कर्पे, p 155, 19.

कर्प—कर्ष

कर्पराल, p 92, n.
 कर्पेरी, p 245, 102.
 कर्पास, p 398, n.
 कर्पासी, p 113, 4.
 कर्पूर, p 172, 31.
 कर्वर, p 12, n.
 कर्बुर, p 243, 95. p 12,
 55.
 कर्बर, p 243, n.
 कर्म्भ, p 286, n.
 कर्म्भकर, p 251, 15.
 p 262, 19.
 कर्म्भकार, p 263, 19.
 कर्म्भलम, p 262, 18.
 कर्म्भठ, p 262, 18.
 कर्म्भयलभुज, p 263, n.
 कर्म्भयला, p 256, 38.
 कर्म्भन्दिन्, p 185, 41.
 कर्म्भशील, p 262, 18.
 कर्म्भशूर, p 262, 18.
 कर्म्भसचिव, p 192, 4.
 कर्म्भार, p 124, 26.
 कर्म्भेन्द्रिय, p 35, 17.
 कर्बट, p 397, 33.
 कर्बरी, p 230, n.
 कर्बर, p 38, 26. p 122, n.
 कर्बूर, p 122, 20.
 कर्ष, p 242, 88.

कर्ष—कल

कर्षक, p 221, 6.
 कर्षफल, p 100, 39.
 कर्षू, p 364, 224.
 कल, p 45, 2.
 कलकल, p 44, 4.
 कलङ्क, p 19, 12. p 298, 4.
 कलत्र, p 351, 180.
 p 384, n.
 कलधौत, p 322, 79.
 कलभ, p 200, 3.
 कलम, p 226, 94.
 कलम्ब, p 123, n. p 212,
 55. p 229, 85.
 कलम्बी, p 123, 23.
 कलंबू, p 123, n.
 कलरव, p 130, 14.
 कलल, p 146, 38.
 कलविह्व, p 131, 18.
 कलश, p 228, 31.
 कलशि, p 108, 11.
 p 228, n.
 कलशी, p 108, n.
 p 228, n.
 कलस, p 223, n.
 कलसि, p 108, n.
 कमसी, p 228, n.
 कलहंस, p 132, 23.
 कलङ्क, p 216, 73.

कला—कल्य.
 कला, p 18, 17. p 27,
 11. p 357, 200.
 कलाद, p 249, 8.
 कलानिधि, p 18, 16.
 कलाप, p 337, 131.
 कलाय, p 224, 16.
 कलि, p 216, 73. p 89, n.
 p 356, 196.
 कलिका, p 89, 16.
 कलिकारक, p 97, n.
 कलिङ्ग, p 102, 47.
 p 130, 16.
 कलिङ्ग, p 100, 39.
 कलिमारक, p 97, 28.
 कलिख, p 279, 34.
 कली, p 89, n.
 कलुष, p 31, 1. p 64, 14.
 कलेवर, p 156, 21.
 कल्क, p 302, 14.
 कल्प, p 30, 21. p 185,
 39, p 256. n.
 कल्पना, p 202, 10.
 कल्पवृक्ष, p 9, 46.
 कल्पान्त, p 30, 22.
 कल्पाष, p 31, 1.
 कल्पाष, p 38, 26.
 कल्प, p 24, 2. p 345.
 161. p 152, 8.

कल्या—कश्य.
 कल्या, p 42, 18. p 217,
 24.
 कल्याण, p 31, 3.
 कल्याणी, p 31, n.
 कल्लोल, p 61, 6.
 कलत्र, p 207, 32.
 कलर, p 163, n.
 कलरी, p 119, 5. p 163.
 48. p 230, 40.
 कलल, p 234, 54.
 कललट, p 82, n.
 कललटी, p 82, n.
 कवि, p 21, 26. p 176, 5.
 कविका, p 204, 17.
 कवित्य, p 91, n.
 कविय, p 398, 35.
 कवी, p 176, n. p 204, n.
 कवोष्ण, p 23, 36.
 कव्य, p 181, 24.
 कथा, p 254, 31.
 कथाई, p 269, 44.
 कथिपु, p 337, 133.
 कशेरुका, p 156, 20.
 कश्चन, p 377, n.
 कश्मल, p 217, 78.
 कश्मीरजम्बु, p 170, n.
 कश्य, p 257, 40. p 269,
 44. p 203, 15.

कष—काके.
 कष, p 255, 32.
 कषा, p 254, n.
 कषाय, p 344, 155.
 p 35, 18.
 कषरुका, p 156, n.
 कष्ट, p 311, 42. p 60, 4.
 कस, p 255, n.
 कसा, p 254, n.
 कसूरी, p 172, 31.
 कसल, p 217, n.
 कल्लार, p 70, 36.
 कङ्क, p 132, 22.
 कांश्य, p 228, n.
 कांश्यंताल, p 46, 4.
 काक, p 131, 20.
 काकचिञ्चि, p 109, 16.
 काकतिन्दुक, p 95, 19.
 काकनासिका, p 113, 6.
 काकपल, p 163, 47.
 काकपीलुक, p 95, 19.
 काकमाची, p 121, 17.
 काकसुहा, p 112, 1.
 काकली, p 45, 2.
 काकाङ्गी, p 113, 7.
 काकिकी, p 386, 9.
 काकु, p 41, 13.
 काकुद, p 161, 42.
 काकेन्द, p 95, 19.

काको—काण्डी.

- काकोडम्बरिका, p 100, 42.
 काकोदर, p 58, 7.
 काकोष्ठ, p 58, 10.
 p 131, 21.
 काकोलूकिका, p 384, n.
 काकी, p 117, 19.
 काकुत्था, p 52, n.
 काकीव, p 93, n.
 काच, p 244, 100. p 254, 30. p 307, 29.
 काचस्थाली, p 99, 35.
 काचित, p 280, 39.
 काक्षन, p 243, 95.
 काक्षनाङ्गव, p 101, 45.
 काक्षनी, p 230, 41.
 काक्षि, p 166, n.
 काक्षिक, p 230, 39.
 काक्षी, p 66, 10.
 काक्षिका, p 230, n.
 काक्षिक, p 230, 29.
 काक्षीक, p 230, n.
 काण्ड, p 225, 22.
 p 313, 46.
 काण्डद्वय, p 208, 35.
 काण्डवत्, p 208, 37.
 काण्डाल, p 227, 26.
 काण्डीर, p 208, 37.

काण्डे—काम.

- काण्डेष्ट, p 110, 23.
 कातर, p 264, 26.
 कातरा, p 264, n.
 कात्यायनी, p 7, 32.
 p 141, 17.
 कादम्ब, p 132, 23.
 p 96, n.
 कादम्बरी, p 257, 40.
 कादम्बिनी, p 16, 9.
 काङ्गवेष्ट, p 56, 4.
 कानन, p 86, 1.
 कानीन, p 142, 24.
 कानीनी, p 142, n.
 कान्त, p 272, 2.
 कान्तलक, p 116, 16.
 कान्ता, p 137, 3.
 कान्तार, p 77, 17.
 p 349, 174.
 कान्तारक, p 125, 29.
 कान्ति, p 19, 19.
 कान्दविक, p 227, 28.
 कान्द्वीक, p 269, 42.
 कापय, p 76, 16.
 कापोत, p 136, 43.
 p 247, 109.
 कापोताञ्जन, p 244, 101.
 काम, p 5, 20. p 52, 28.
 p 235, 57. p 340, 141. p 379, 13.

काम—कार.

- कामगानिन्, p 209, 44.
 कामकानिन्, 209, n.
 कामन, p 264, 24.
 कामपाष्ठ, p 4, 18.
 कामम्, p 379, 13.
 कामविष्ट, p 264, 24.
 कामिनी, p 137, 3.
 p 333, 115.
 कामिन्, p 333, n.
 कामुक, p 264, 23.
 कामुका, p 139, 9.
 कामुकी, p 139, 9.
 कामिल्ल, 120, n.
 कामिल्ल, p 120, 12.
 काम्ल, p 205, 22.
 काम्लविक, p 250, 8.
 काम्लोज, p 203, 13.
 काम्लोजी, p 119, 8.
 कायदान, p 286, 3.
 काय, p 156, 22. p 189, 50.
 कायस्था, p 120, n.
 p 99, n.
 कार, p 197, n.
 कारण, p 32, 6.
 कारणा, p 59, 3.
 कारणिक, p 260, 7.
 कारण्डव, p 134, 34.

कार—कार्षा.

कारवी, p 122, 18.
 p 111, 30.
 कारवेष्ट, p 122, 20.
 कारव्या, p 99, 36.
 कारा, p 219, 87.
 कारिका, p 302, 15.
 p 59, n.
 कारीर, p 297, 43.
 कार, p 249, 5.
 कारविक, p 262, 15.
 कारव्य, p 49, 18.
 कारोत्तर, p 257, 43.
 कार्ष्णिक, p 243, 96.
 कार्ष्णिक, p 194, 14.
 कार्ष्णिक, p 24, 17.
 कार्ष्णिक, p 29, 18.
 कार्ष्णिक, p 7, 34.
 कार्ष्णिक, p 167, 12.
 p 398, 35.
 कार्ष्णी, p 113, n.
 कार्ष्ण, p 262, 18.
 कार्ष्ण, p 287, 4.
 कार्ष्णी, p 262, n.
 कार्ष्ण, p 211, 51.
 कार्ष्ण, p 96, n.
 कार्ष्ण, 221, n.
 कार्ष्ण, p 242, 88.
 कार्ष्ण, p 242, n.

कार्षि—कालि.

कार्षिक, p 42, 88.
 कार्ष्ण, 296, 25.
 कार्ष्ण, p 24, 1. p 11, 54.
 p 356, 196, p 87, 23.
 कार्ष्ण, p 149, 49.
 कार्ष्णिक, p 131, 21.
 कार्ष्णिक, p 58, 10.
 कार्ष्णिक, p 155, 17.
 कार्ष्णिक, p 218, 84.
 कार्ष्णिक, p 211, 51.
 कार्ष्णिक, p 107, n.
 कार्ष्णिक, p 108, n.
 कार्ष्णिक, p 111, 27.
 p 107, 9.
 कार्ष्णिक, p 108, 14.
 कार्ष्णिक, p 234, 53.
 कार्ष्णिक, p 234, n.
 कार्ष्णिक, p 59, 2.
 कार्ष्णिक, p 95, 19.
 p 102, 48.
 कार्ष्ण, p 7, n. p 108, 13.
 p 111, 27.
 कार्ष्णिक, p 171, 28.
 कार्ष्णिक, p 115, 10.
 p 171, 27.
 कार्ष्णिक, p 244, 98.
 कार्ष्णिक, p 302, 15.
 कार्ष्णिक, p 69, 32.

कालि—काष्ठा.

कालिन्दीभेदन, p 4, 19.
 काली, p 7, 32. p 99, n.
 p 356, n.
 कालीयक, p 109, n.
 p 171, 27.
 कालीयक, p 109, 20.
 p 171, n.
 कालीयक, p 118, 23.
 कालीय, 24, n.
 कालीय, p 233, 70.
 p 42, n.
 कालीयक, p 207, 34.
 कालीय, p 70, 35.
 कालीय, p 21, 26.
 कालीय, p 124, 28. p 150, n.
 कालीय, p 391, n.
 कालीय, p 94, 16.
 कालीय, p 94, 16.
 कालीय, p 120, 11.
 कालीय, p 170, 25.
 कालीय, p 22, n.
 कालीय, p 22, 33.
 कालीय, p 73, 2.
 कालीय, p 88, 13.
 कालीय, p 63, 13.
 कालीय, p 250, 9.
 कालीय, p 63, 11.
 कालीय, p 15, 2. p 27, 11.
 p 312, n.

काष्ठी—किटि.

- काष्ठीला, p 112, 1.
 कास, p 124, n.
 कासमर्द, p 391, 19.
 कासर, p 128, 4.
 कासार, p 68, 28.
 किं, p 377, 5.
 किंशब्, p 225, 21.
 p 347, 165.
 किंशुक, p 93, 10.
 कि, p 390, 15.
 किकि, p 130, n.
 किकिदिबि, p 130, n.
 किकीदीवि, p 130, n.
 किकीदिबि, p 130, n.
 किकीदिबि, p 130, 16.
 किकीदीवि, p 130, n.
 किहूर, p 251, 17.
 किहुरा, p 251, n.
 किहुरी, p 251, n.
 किह्विनी, p 167, 11.
 किञ्चित्, p 377, n.
 p 378, 8.
 किञ्चिदिक, p 66, n.
 किञ्चुलक, p 66, 22.
 किञ्चुल, p 66, n.
 किञ्चुलक, p 66, n.
 किञ्जल्क, p 72, 43.
 किटि, p 127, 2.

किट्ट—किलि.

- किट्ट, p 155, 16.
 किलि, p 391, 18.
 किलिह्वी, p 107, 7.
 किल्ल, p 257, 42.
 किल्लव, p 104, 58.
 p 258, 44.
 किल्लर, p 14, 66.
 किल्लरेथ, p 14, 64.
 किल्ल, p 377, 5.
 किल्लत, p 376, 2.
 p 377, 5.
 किम्, p 374, 12. p 377, n.
 किम्प, p 270, n.
 किम्पचान, p 270, 48.
 किम्पुह, p 14, 66.
 किम्पदन्ति, p 40, n.
 किम्पदन्ती, p 40, 7.
 किर, p 127, 2.
 किरल, p 22 34.
 किरात, p 252, n.
 किराततिह, p 119, 8.
 किरि, p 127, n.
 किरीट, p 164, 3.
 किर्णोरि, p 38, 26.
 किल, p 375, 16.
 किलास, p 150, 4.
 किलासिन्, p 153, 12.
 किलिञ्जक, p 227, 26.

किलि—कुक्.

- किलिप, p 365, 225.
 p 31, 1.
 किलोर, p 203, 14.
 किम्क, p 299, 7.
 किल्लय, p 89, 14.
 कीकस, p 155, 19.
 कीकि, p 130, n.
 कीषक, p 124, 27.
 कीनाथ, p 362, 217.
 कीर, p 131, 21.
 कीर्त्ति, p 41, 12.
 कीर्त्तिना, p 41, n.
 कील, p 11, 52. p 357,
 199.
 कीला, p 11, n.
 कीलक, p 238, 73.
 कीलाह, p 60, 3. p 358,
 202.
 कीलित, p 268, 42.
 कीथ, p 127, 3.
 कीथपथी, p 107, 7.
 कु, p 73, 3.
 कुकर, p 149, 48.
 कुकुद, p 261, n.
 कुकुन्दर, p 157, 26.
 कुकुल, p 358, 205.
 कुकट, p 131, 17.
 कुकुटपथी, p 402, n.

कुटु—कुटु.

कुटुभ, p 134, 35.
 कुटुर, p 117, 20-p 252,
 22.
 कुचि, p 158, 28.
 कुचिन्धरि, p 263, 21.
 कुटुभ, p 170, 25.
 कुच, p 158, 21, n.
 कुचन्दन, p 173, 34-
 कुचर, p 267, 37-
 कुचाप, p 158, 24.
 कुक्षित, p 276, 20.
 कुज, p 21, 27.
 कुञ्ज, p 85, 8-p 308, 38.
 कुञ्जर, p 201, 2-p 273, 8.
 कुंजरायन, p 91, 1.
 कुंजल, p 230, 39.
 कुट्, p 79, 6. p 87, 5.
 p 228, 32.
 कुटक, p 223, 13.
 कुटक्क, p 390, n.
 कुटल, p 102, 47.
 कुटलट, p 117, 19. p 99,
 37.
 कुठर, p 239, n.
 कुठि, p 79, n.
 कुठिल, p 276, 21.
 कुठी, p 79, n.
 कुटक्क, p 390, 17.

कुटु—कुट.

कुटम्बव्याघ्रत, p 261, 11.
 कुटम्बिनी, p 133, 6-
 कुटुनी, p 141, 19.
 कुट्टिम, p 398, 34.
 कुट्मल, p 89, 16-
 कुठ, p 87, 5.
 कुठर, p 239, 75.
 कुठार, p 213, 60.
 कुठारी, p 213, n.
 कुठेरल, p 105, 60.
 कुटप, p 242, n-
 कुटन, p 242, 89.
 कुट्मल, p 89, n.
 कुट्टा, p 78, 4.
 कुटप, p 219, 87. p 392,
 20. n.
 कुचि, p 116, 16.
 कुचट, p 262, 17.
 कुचल, p 228, 31, p 145,
 36.
 कुचलल, p 165, 5.
 कुचल्लिन, p 58, 7-
 कुचिल्लिन्ना, p 187, n-
 कुचली, p 228, n-p 187, 45.
 कुतप, p 183, 31.
 कुतक, p 53, 31.
 कुतप, p 229, 33-
 कुत, p 229, 33-

कुट—कुम.

कुटलल, p 58, 31.
 कुत्ता, p 41, 14.
 कुक्षित, p 272, 4-
 कुच, p 202, 10. p 125, 31.
 कुथा, p 202, n.
 कुर्दन, p 53, n.
 कुहाल, p 91, 3.
 कुद्याल, p 78, n.
 कुदाल, p 63, n.
 कुनटी, p 246, 109.
 कुनायक, p 107, 10-
 कुल, p 215, 61.
 कुलल, p 162, 46.
 कुन्द, p 391, 19 p 114, 9.
 कुन्द, p 114, n.
 कुन्दर, p 114, n.
 कुन्दुल, p 114, 9-
 कुन्दुलकी, p 115, 12.
 कुपिन्द, p 249, n.
 कुपुल, p 272, 4.
 कुप्य, p 243, 92.
 कुपल, p 76, n.
 कुल, p 149, 48.
 कुमार, p 7, 36. p 48, 12
 कुमारक, p 91, 5.
 कुमारी, p 103, 54.
 p 138, 8.
 कुमर, p 70, n.

कुसु—कुचि.

कुसुद, p 70, 37.
 कुसुदबान्धन, p 18, 15.
 कुसुदबन्धु, p 18, n.
 कुसुदिका, p 95, 21.
 कुसुदिनी, p 71, 39.
 कुसुदवत्, p 75, 9.
 कुसुदवती, p 71, 38. n.
 कुम्भ, p 180, 18.
 कुम्भ, p 94, 14. p 200, 5.
 p 339, 137.
 कुम्भकार, p 249, 6.
 कुम्भसम्भन, p 19, 21.
 कुम्भिका, p 70, 38.
 कुम्भी, p 95, 21.
 कुम्भीर, p 66, 21.
 कुम्भीर, p 66, n.
 कुम्भ, p 128, 8.
 कुम्भक, p 253, 24.
 कुम्भक, p 104, n.
 कुम्भ, p 132, 23.
 कुम्भी, p 132, n.
 कुम्भक, p 104, 55.
 कुम्भक, p 104, 56.
 कुम्भक, p 104, n.
 कुम्भिक, p 124, 25.
 कुम्भिक, p 241, 87.
 कुम्भूर, p 252, n.
 कुम्भिका, p 231, n.

कुर्व—कुत्सा.

कुर्वती, p 403, n.
 कुर्वत्, p 403, n.
 कुर्व, p 136, 41. p 175, 1.
 p 394, n. p 249, n.
 कुर्वक, p 95, 19. p 122, 20.
 p 249, 5.
 कुर्वटा, p 139, 10.
 कुर्वटी, p 246, n.
 कुर्वीय, p 9, n.
 कुर्वलिका, 245, 103.
 कुर्वपात्रिका, p 138, 7.
 कुर्वपात्री, p 138, n.
 कुर्वविग्र, p 402, n.
 कुर्वनेत्रिन्, p 249, 5.
 कुर्वसम्भन, p 175, 2.
 कुर्वशी, p 138, 7.
 कुर्वान, p 135, 37.
 कुर्वान, p 249, 6.
 कुर्वानी, p 245, 103.
 कुर्विक, p 249, n.
 कुर्विक, p 9, 42.
 कुर्वी, p 108, 12.
 कुर्वीन, p 202, 12.
 p 175, 2.
 कुर्वीर, p 66, 21.
 कुर्वान, p 224, 18. p 230,
 39. n. p 392, 21.
 कुर्वाना, 230, n.

कुत्सा—कुये.

कुत्साप्राप्तिवृत्त, p 230, n.
 कुत्साप, p 392, n. p 224, n.
 p 230, n.
 कुत्सा, p 155, 19. p 175, n.
 कुत्सा, p 69, 34.
 कुत्स, p 70, n.
 कुत्सर, p 35, n.
 कुत्स, p 401, n. p 94,
 17.
 कुत्सवत्, p 70, 37.
 कुत्सो, p 401, n.
 कुत्साद, p 267, 37.
 कुत्सेयी, p 64, 16.
 कुत्सिनी, p 64, n.
 कुत्सिन्, p 249, 6.
 कुत्सेर, p 14, 65.
 कुत्सेर, p 116, 15.
 कुत्सेर, p 70, n.
 कुत्स, p 125, 31. p 362,
 218.
 कुत्स, p 269, 4. p 31,
 4. p 359, 206.
 कुत्स, p 359, n.
 कुत्सो, p 359, n.
 कुत्सी, p 244, 99.
 कुत्सीद, p 221, n.
 कुत्सीवत्, p 250, 12.
 कुत्सेयवत्, p 71, 40.

कृप—कृद्.

कृपक, p 259, n. p 31, n.
 कृपीद, p 221, n.
 कृष्ट, p 398, 34. p 115,
 14. p 151, 5.
 कृष्णाण्डक, p 122, 21.
 कृसीद, p 221, 4.
 कृसीदिक, p 221, 5.
 कृष्टक, p 90, 17.
 कृष्टनाञ्जन, p 245, 103.
 कृष्टमेष्ट, p 5, 21.
 कृष्टम्भ, p 339, 139.
 p 246, 107.
 कृष्टति, p 53, 30.
 कृष्टुम्बरी, p 230, n.
 कृष्टुम्बक, p 330, 38.
 कृष्टना, p 189, 52.
 कृष्टर, p 56, 1.
 कृष्ट, p 26, n.
 कृष्ट, p 26, 9.
 कृष्टद, p 261, 14.
 कृष्ट, p 84, 4. p 311, 39.
 p 136, 42.
 कृष्टक, p 223, 13.
 कृष्टयन्त्र, p 253, 27.
 कृष्टयाव्याधि, 97, 27.
 कृष्टस्य, p 277, 23.
 कृष्टि, p 149, n.
 कृष्टाक, p 63, n.

कृप—कृत.

कृप, p 68, 25.
 कृपक, p 63, 12. p 62, n.
 कृपार, p 60, n.
 कृष्टं, p 162, 43.
 कृष्टंभीष्टं, p 119, 8.
 कृष्टिका, p 231, 44.
 कृष्टन, p 53, 33.
 कृष्टर, p 158, 31.
 कृष्टरा, p 158, n.
 कृष्टाक, p 169, 19.
 कृष्टं, p 66, 21.
 कृष्ट, p 61, 7.
 कृष्टर, p 206, 25.
 कृष्टार, p 60, n.
 कृष्टक, p 181, 19.
 कृष्टाक, p 129, 12.
 कृष्टाक, p 131, 17.
 कृष्टाटिका, p 161, 39.
 कृष्टान, p 129, n.
 कृष्ट, p 60, 4. p. 189, 51.
 कृत, p 322, 79.
 कृतक, p 231, 42.
 कृतपुष्ट, p 2/8, 36.
 कृतनाक, p 91, 4.
 कृतस्य, p 259, 4.
 कृतस्यक, p 261, 10.
 कृतस्यमिका, p 138, n.
 कृतस्यमिका, p 138, n.

कृत—कथा.

कृतसापमिका, p 138, 7.
 कृतसापमी, p 138, n.
 कृतसापमीका, p 138, n.
 कृतस्य, p 2/8, 36,
 कृतान, p 11, 54. p 319,
 67.
 कृतिन्, p 176 5.
 कृत्, p 284, 53.
 कृत्ति, p 187, 46.
 कृत्तिनाक, p 6, n.
 कृत्तिनाक, p 6, 27.
 कृत्, p 403, 45.
 कृत्ता, p 345, 160.
 कृत्तिन्, p 86, 2.
 कृत्तिन्पक्ष, p 171, 29.
 कृत्तु, p 275, 14.
 कृत्त, p 270, 48.
 कृत्ता, p 49, 18.
 कृत्ता, p 213, 57.
 कृत्तापी, p 255, 34.
 कृत्ता, p 262, 15.
 कृत्तिवोनि, p 10, 49.
 कृत्ति, p 130, 13.
 कृत्तिवोयोत्, p 167, 13.
 कृत्ति, p 110, 25.
 कृत्, p 274, 11.
 कृत्ता, p 10, 50.
 कृत्ताहुरेत, p 6, 28.

लघा—केत.

लघाचिन्, p 251, 12.
 लघक, p 223, n.
 लघानु, p 10, n.
 लघि p 220, 2.
 लघिक, p 221, 6.
 लघोवक, p 221, 6.
 लघ, p 222, 8.
 लघि, p 176, 5.
 लघ्य, p 3, 13. p 37, 23.
 p 229, 36.
 लघ्यकर्मन्, p 270, n.
 लघ्यपाक, p 102, n.
 लघ्यपाकप्रका, p 102, 48.
 लघ्यफल, p 102, n.
 लघ्यफला, p 108, 14.
 लघ्यभेदी, p 106, 4.
 लघ्या, p 109, 16.
 लघ्यवर्त्मन्, p 10, 49.
 लघ्यहन्ता, p 99, 35.
 लघ्यधार, p 129, n.
 लघ्यसार, p 129, 10.
 लघ्या, p 108, 15.
 लघ्यिका, p 225, 19.
 केकर, p 149, 19.
 केका, p 133, 31.
 केकिन्, 133, 30.
 केतक, p 126, n.
 केतकी, p 126, 35.

केत—कैदा.

केतन, p 215, 67.
 केत, p 318, 63.
 केदर, p 392, 20.
 केदार, p 222, 11.
 केनिपातक, p 63, 13.
 केयुर, p 166, 9.
 केचि, p 53, 32.
 केचल, p 359, 205.
 केच, p 317, n. p 162, 46.
 केचपक, p 163, n.
 केचपर्यी, p 107, n.
 केचपाय, p 163, n.
 केचपायी, p 163, 48.
 केचर, p 92, n. p 72, 43.
 केचरिन्, p 127, n.
 केचव, p 3, 13. p 148, 45.
 केचवेच, p 163, 48.
 केचिक, p 148, 45.
 केचिन्, p 148, 45.
 केचिनी, p 115, 14.
 केसर, p 72, n. p 92, 6.
 p 101, 44.
 केसरिन्, p 127, 1.
 कैटभजित्, p 4, 17.
 कैटय्यं, p 95, 21.
 कैतव, p 258, 45. p 52, 30.
 कैदार, p 222, n.
 कैदारक, p 222, 11.

कैदा—कोटि.

कैदारिक, p 222, 11.
 कैदाय्यं, p 222, 11.
 कैरव, p 70, 37.
 कैलास, p 14, 66.
 कैवर्त्तं, p 64, 15.
 कैवर्त्तसुखाक, p 117, n.
 कैवर्त्त, p 84, 15.
 कैवर्त्तसुखाक, p 117, 20.
 कैवर्त्तसुखाक, p 117, n.
 कैथिक, p 162, 47.
 कैथ, p 162, 47.
 कोक, p 128, 7. p 132, 22.
 कोकनद, p 71, 42.
 कोकनदस्थि, p 37, 24.
 कोकिक, p 131, 19.
 कोकिकाच, p 110, 23.
 कोटर, p 89, 13.
 कोटरौ, p 141, n.
 कोटवी, p 141, 17.
 कोटि, p 214, n. p 311,
 40. p 398, n.
 कोटिवर्त्त, p 117, 21.
 कोटिय, p 222, 12.
 कोटो, p 214, n.
 कोट्ट, p 391, 18.
 कोट्टनी, p 141, n.
 कोट्टार, p 391, 18.
 कोटि, p 214, 61.

कोठ—कोवि.

कोठ, p 151, 5.
 कोष, p 46, 6. p 214, 61.
 कोष्णि, p 149, n.
 कोदण्ड, p 211, 51.
 कोद्रुप, p 224, 16.
 कोप, p 51, 26.
 कोपक, p 395, n.
 कोपय, p 395, n.
 कोपन, p 266, n.
 कोपना, p 137, 4.
 कोपिन्, p 266, 32.
 कोषल, p 278, 27.
 कोषटिक, p 134, 35.
 कोरक, p 89, 16. p 134, 35.
 कोरणी, p 115, 13.
 कोरदूष, p 224, 16.
 कोर, p 94, 17. p 62, 11.
 p 127, 2.
 कोरक, p 172, 31.
 p 229, 36.
 कोरद, p 116, 18.
 कोरमक, p 47, 7.
 कोरमही, p 108, 16.
 कोरा, p 94, n. p 108, 15.
 कोराह, p 44, 4.
 कोरि, p 94, 17.
 कोरी, p 94, n.
 कोविद, p 176, 4.

कोवि—कौल.

कोविदार, p 91, 3.
 कोष, p 135, n. p 242, 91.
 कोषक, p 172, 31.
 कोषातकी, p 300, n.
 कोष, p 135, 37. p 242, n.
 p 364, 223, n.
 कोषातकी, p 300, 8.
 कोठ, p 312, 43.
 कोष्ण, p 23, 36.
 कौटुटिक, p 303, 17.
 कौषेयक, p 213, 57.
 कौटतक, p 250, 9.
 कौटिक, p 251, 14.
 कौटक, p 222, n.
 कौषप, p 11, 55.
 कौटक, p 53, 31.
 कौटक, p 53, 31.
 कौटवीष, p 221, 8.
 कौनिक, p 208, 38.
 कौन्ती, p 114, 8.
 कौपीन, p 335, 124.
 कौपीदकी, p 5, n.
 कौपीदी, p 5, n.
 कौष्टी, p 19, 18.
 कौपीदकी, p 5, 24.
 कौष्टिनेय, p 143, 27.
 कौष्टेय, p 143, 26.
 कौष्टेयी, p 142, n.

कौल—क्रन्दि.

कौलटेर, p 143, 26.
 कौलटेरा, p 143, n.
 कौलखीन, p 221, n.
 कौलीन, p 334, 19.
 कौलेय, p 175, n.
 कौलेयक, p 175, n.
 p 252, 22.
 कौषिक, p 94, 14. p 300,
 10.
 कौषिकी, p 300, n.
 कौषय, p 167, 13.
 कौषिक, p 300, n.
 कौषिकी, p 300, n.
 कौषेय, p 167, n.
 कौषुप, p 403, n.
 कौषुपी, p 403, n.
 कौस्तुभ, p 5, 24.
 क्रिन्, p 385, n.
 क्रक, p 255, 35. p 104, n.
 क्रकर, p 104, 57. p 131,
 19. p 255, n.
 क्रत, p 178, 13.
 क्रतध्वंसिन्, p 6, 29.
 क्रतध्व, p 2, 4.
 क्रयन, p 218, 83.
 क्रन्दन, p 217, 76. p 336,
 126. p 54, n.
 क्रन्दिन, p 54, 35.

क्रम—क्रोध.

क्रम, p 185, 39.
 क्रमुक, p 95, 21. p 126, 34.
 क्रमेणक, p 239, 75.
 क्रमविक्रमिक, p 239, 79.
 क्रमिक, p 240, 79.
 क्रम्य, p 240, 82.
 क्रम्य, p 154, 14.
 क्रम्याद्, p 11, 55.
 क्रम्याद्, p 11, 55.
 क्रमावक, p 240, 79.
 क्रमि, p 130, n.
 क्रमिज, p 171, 28.
 क्रिया, p 385, n.
 क्रियावद्, p 263, 18.
 क्रोडा, p 53, 33.
 क्रुद्, p 131, 22, n.
 क्रुध्, p 51, 26, n.
 क्रुट्, p 54, 35.
 क्रूर, p 270, 47. p 277, 25. p 355, 193.
 क्रेतव्य, p 240, 82.
 क्रोव, p 240, 82.
 क्रोट्, p 127, 2. p 158, 28.
 क्रोडा, p 158, n.
 क्रोध, p 51, 26.
 क्रोधन, p 266, 32.

क्रोध—क्षय.

क्रोधदुग्, p 77, 18.
 क्रोट्, p 128, 5.
 क्रोट् विष्ठा, p 108, 11.
 क्रोद्गी, p 111, 28. p 128, n.
 क्रोश्चदारण, p 7, n.
 क्रोश्च, p 131, 22.
 क्रोश्चदारण, p 7, 36.
 क्रम, p 289, 10.
 क्रमय, p 289, 10.
 क्रिच, p 284, 55.
 क्रिचाच, p 153, 11.
 क्रिधित, p 283, 48.
 क्रिट्, p 43, 20. p 283, 48.
 क्रीतक, p 111, 28.
 क्रीतकिका, p 108, 13.
 क्रीष, p 146, 39. p 361, 213.
 क्रेष p 294, 29.
 क्रीज, p 154, 16.
 कष, p 44, 3.
 क्षयन, p 44, 3.
 क्षयित, p 282, 45.
 क्षाय, p 44, 3.
 क्षायोद्भव, 245, 102.
 क्षय, p 314, 50. p 27, 11. p 55, 38.
 क्षयदा, p 25, 4.

क्षय—क्षान्त.

क्षयन, p 218, 82.
 क्षयप्रभा, p 17, 10.
 क्षतज, p 154, 15.
 क्षतव्रत, p 190, 53.
 क्षत्, p 248, 3. p 318, 65. p 206, 27.
 क्षत्र, p 191, n.
 क्षत्र, p 191, n.
 क्षत्रवन्धु, p 330, n.
 क्षत्रिय, p 191, 1.
 क्षत्रिया, p 140, 14.
 क्षत्रियाणी, p 140, 14.
 क्षत्रियी, p 140, 15.
 क्षत्रिन्, p 191, n.
 क्षंह, p 266, 31, n.
 क्षपा, p 25, 4.
 क्षपाकर, p 18, 16.
 क्षय, p 341, 144.
 क्षया, p 341, 144. p 73, n.
 क्षयित, p 266, 31.
 क्षयिन्, p 266, 31.
 क्षय, p 30, 22. p 287, 7. p 150, 2. p 196, 19. p 342, 147.
 क्षय, p 150, 3.
 क्षयय, p 150, 3.
 क्षान्त, p 282, 46.

ज्ञानि—जुड़.

ज्ञानि, p 51, 24.
 जार, p 244, 100.
 जारक, p 89, 16.
 जारण, p 42, n.
 जारनक्षिक, p 73, 4.
 जारित, p 269, 43.
 जित्ति, p 320, 73. p 73, 2.
 जित्पत्ति, p 63, n.
 जिप्पा, p 289, 11. p 25, n.
 जित्पत्ती, p 63, n.
 जिप्त, p 280, 37.
 जिप्पु, p 265, 30.
 जिप्त, p 13, 6.
 जिप्पा, p 287, 7.
 जीर, p 61, 4. p 233, 51.
 p 352, 184.
 जीरविहति, p 231, 44.
 जीरविदारी, p 111, 29.
 जीरमुक्ता, p 111, 28.
 जीराखिलनया, p 5, 23.
 जीराणी, p 109, 18.
 जीरिका, p 97, 26.
 जीरोद, p 60, 2.
 जीव, p 264, 23.
 जुत, p 150, 3.
 जुताभिजनन, p 225, n.
 जुतु, p 150, 3.
 जुड़, p 270, 48. p 350, 179.

जुड़—जेपि.

जुड़वष्टिका, p 167, 11.
 जुड़यङ्ग, p 67, 23.
 जुड़ा, p 108, 12. p 350,
 179.
 जुड़ाखिलनयासङ्कान्त, p 65,
 19.
 जुध, p 150, 3. p 234, 54.
 जुधा, p 234, n.
 जुधाभिजनन, p 225, 19.
 जुधित, p 263, 20.
 जुप, p 87, 8.
 जुना, p 225, 20.
 जुन, p 204, n. p 110, 23.
 जुनक, p 95, 20.
 जुनप, p 392, 20.
 जुनिन्, p 250, 10.
 जुनक, p 274, 11.
 p 300, 10.
 जुनका, p 300, n.
 जुन, p 223, 11. p 351,
 182.
 जुनच, p 32, 7. p 309,
 35.
 जुनाजीव, p 221, 6.
 जेपण, p 189, 11.
 जेपणि, p 63, 13.
 जेपणी, p 63, n.
 जेपिठ, p 285, 61.

जेम—खजा.

जेम, p 31, 4. p 116, 16.
 p 398, 34.
 जेव, p 222, 11. p 297, n.
 जोद, p 215, 67.
 जोदिठ, p 285, 61.
 जोन, p 168, 15. p 80, n.
 जोणि, p 73, n.
 जोणी, p 73, n.
 जोड़, p 246, 109.
 जोन, p 167, n. p 80, 12.
 p 168, n.
 जोनी, p 167, n.
 ज्युत, p 281, 40.
 ज्यु, p 73, 3.
 ज्युभत, p 84, 1.
 ज्येड, p 58, 9.
 ज्येडा, p 217, 75.
 p 313, 45.
 ज्येडित, p 398, 84.
 ख, p 304, 19. p 15, 1.
 p 393, 22.
 खखड, p 277, n.
 खग, p 212, 54. p 134, 32.
 p 304, 20.
 खगेवर, p 5, 24.
 खज, p 229, n.
 खजाका, p 229, 34.

खञ्ज—खर्ज.

खञ्ज, p 149, 49.
 खञ्जन, p 130, 15.
 खञ्जरीट, p 130, 15.
 खट, p 390, 17.
 खट्टा, p 174, 39. p 205, n.
 खट्ट, p 127, 4.
 खट्टिनु, p 127, 4.
 खट्टी, p 127, 4. n.
 खण्ड, p 18, 17.
 खण्डपरम्पु, p 6, 26, n.
 खण्डपरम्पु, p 6, 26.
 खण्डनिकार, p 231, 43.
 खण्डिक, p 224, 16.
 खदिर, p 98, 30.
 खदिरी, p 119, 7.
 खद्योत, p 133, 28.
 खनि, p 85, 7.
 खनिज, p 222, 12.
 खनी, p 85, n.
 खपुर, p 126, 34.
 खर, p 239, 78. p 23, 37.
 खरप, p 148, 46.
 खरपुष्पा, p 119, 5.
 खरपञ्जरी, p 107, 7.
 खरा, p 102, 49.
 खरागरी, p 102, n.
 खराया, p 111, 30.
 खर्जूर, p 243, n.

खर्जू—खुर.

खर्जू, p 151, 4.
 खर्जूर, p 126, 35. p 243, 97.
 खर्जूरी, p 126, 35.
 खपर, p 245, n.
 खपरी, p 245, n.
 खके, p 276, 20.
 खल्लं, p 148, 46. p 276, n.
 खपंट, p 397, n.
 खल, p 270, 47.
 खलपू, p 262, 17.
 खलिन, p 204, n.
 खलिनी, p 297, 42.
 खलीन, p 204, 17.
 खलु, p 375, 16.
 खल्ला, p 297, 42.
 खाल, p 68, 27.
 खदित, p 285, 60.
 खार, p 242, n.
 खारि, p 242, n.
 खारी, p 242, 89.
 खारीक, p 222, 10.
 खारीवाप, p 222, 10.
 खिल, p 74, 5, n.
 खिला, p 74, n.
 खुर, p 116, 18. p 392, n.
 खुरखल, p 148, 47.
 खुरखल, p 148, 47.

खुर—गण.

खुरम, p 392, n.
 खुरक, p 300, n. p 251, n.
 खुरका, p 300, n.
 खेट, p 272, 4. p 396, n.
 खेव, p 68, 29.
 खेला, p 53, 33.
 खोच, p 149, 49.
 खान, p 261, 9.
 खानगईच, p 281, 42.
 खानि, p 288, 9.

 गगख, p 15, 1.
 गङ्गा, p 69, 31.
 गङ्गाधर, p 6, 29.
 गज, p 200, 2.
 गजता, p 200, 4.
 गजबन्धनी, p 202, 11.
 गजबन्धा, p 115, n.
 गजबन्धा, p 115, 11.
 गजानन, p 7, 34.
 गङ्गा, p 79, 8.
 गडक, p 65, 17.
 गडु, p 891, 18.
 गडुल, p 149, 48.
 गख, p 135, 40. p 211, 49.
 p 314, 48.
 गणक, p 194, 14. n.
 गणकी, p 194, n.

गण - मन्त्री.

गणदेवता, p 2, 5.
 गणनीय, p 275, 14.
 गणराज, p 25, 6.
 गणरूप, p 105, 61.
 गणहासक, p 116, 16.
 गणाधिप, p 7, 33.
 गणिका, p 103, 52.
 p 141, 19.
 गणिकारिका, p 101, 46.
 गणित, p 275, 14.
 गणेश, p 275, 14.
 गण्ड, p 161, 41. p 200, 5.
 गण्डक, p 127, 4.
 गण्डकारी, p 119, n.
 गण्डकाली, p 119, 7.
 गण्डयैव, p 85, 6.
 गण्डाली, p 124, 24.
 गण्डीर, p 123, 22.
 गण्डपद, p 66, 22.
 गण्डपदी, p 67, 24.
 गण्डपा, p 387, 10.
 गतनासिक, p 148, 46.
 गति, p 204, 17.
 गद, p 150, 2.
 गद्य, p 396, 31.
 गन्तव्य, p 403, n.
 गन्तव्या, p 403, n.
 गन्त्री, p 204, 20.

गन्ध - गभी.

गन्ध, p 35, 16.
 गन्धक, p 245, 102.
 गन्धकुटी, p 115, 11.
 गन्धन, p 334, 117.
 गन्धनाकुली, p 112, 2.
 गन्धकली, p 99, 36.
 p 101, 44.
 गन्धनादन, p 84, 3.
 गन्धमूली, p 122, 19.
 गन्धरस, p 245, 105.
 गन्धर्व, p 2, 6. p 10, 48.
 p 129, 11. p 202, 12.
 p 338, 135.
 गन्धर्वहसक, p 98, 31.
 गन्धवह, p 12, 57.
 गन्धवहा, p 161, 40.
 गन्धपात्र, p 12, 57.
 गन्धघटी, p 122, n.
 गन्धसार, p 172, 32.
 गन्धायुक्ती, p 113, 8.
 गन्धाली, p 133, n.
 गन्धाञ्जन, p 245, 102.
 गन्धिक, p 245, n.
 गन्धिनी, p 115, 11.
 गन्धोत्तमा, p 257, 40.
 गन्धोली, p 133, 27.
 गन्धिल, p 22, 34.
 गन्धीर, p 64, 15.

गम - गर्भि.

गम, p 214, 63.
 गमन, p 214, 63.
 गम्भारी, p 94, 16.
 गम्भीर, p 64, 15.
 गम्य, p 281, 42.
 गरुड, p 295, 37.
 गरुड, p 58, 9.
 गरुगरी, p 102, n.
 गरुड, p 285, 62.
 गरी, p 102, 49.
 गरुड, p 5, 24.
 गरुडध्वज, p 4, 14.
 गरुडपत्र, p 22, 33.
 गरुड, p 134, 36.
 गरुडारु, p 5, 24. p 317, 60.
 p 134, 34.
 गर्गरी, p 239, 75.
 गर्जित, p 17, 10.
 गर्ज, p 56, 2.
 गर्दन, p 290, 78.
 गर्दभासक, p 96, 23.
 गर्दन, p 263, 22.
 गर्भ, p 339, 138. p 146,
 39.
 गर्भक, p 173, 3.
 गर्भाधार, p 80, 8.
 गर्भाशय, p 146, 38.
 गर्भिणी, p 142, 22.

गर्भो—गव्यू

गर्भोपधातिनी, p237,70.
 गर्भत्, p 125, 31.
 गर्भ, p 50, 22.
 गर्हण, p 41, 14.
 गर्ह्य, p 272, 4.
 गर्ह्यादिन्, p 267, 37.
 गल, p 160,29. p297,n.
 गलकंठ, p 236, 63.
 गलनिका, p 228, 31.
 गलित, p 284, 53.
 गलोद्देश, p 203, 16.
 गल्या, p 297, 42.
 गवय, p 129, 11.
 गवल, p 244, 100.
 गवांजल, p 235, 58.
 गवाच, p 80, 9.
 गवाक्षी, p 123, 22.
 गवीश्वर, p 235, 58.
 गवड, p 226, 25.
 गवेहका, p 226, n.
 गवेधु, p 226, n.
 गवेधुका, p 226, 25.
 गवेधय, p 294, n.
 गवेधया, p 183, 31.
 गवेधित, p 284, 54.
 गव्य, p 233, 50.
 गव्या, p 235, 60.
 गव्यूति, p 77, 18.

गह—गिरि.

गहन, p86, 1.p279,34.
 गहर, p 85, 6. p 352, 185.
 गाह्येय, p 243,95. p344, 157.
 गाह्येयकी, p 118, 5.
 गाढ, p 13, 62.
 गाणिक्य, p 142, 22.
 गाणिक्य, p 211, 52.
 गाण्यीय, p 211, 52.
 गात्र, p156,21. p201,8.
 गात्राहलेपनी, p 173,35.
 गान, p 45, 4.
 गान्धी, p 204, n.
 गाभ्यार, p 45, 1.
 गाभ्ये, p 10, n.
 गावली, p 98, 30.
 p 180, 22.
 गायत्री, p 180, n.
 गाह्यत्, p 243, 92.
 गार्ग्य, p 296, n.
 गार्भिक्य, p 142, 22.
 गार्ग्यपत्न्य, p 179, 19.
 गालव, p 94, 13.
 गिर, p 38, 1.
 गिरि, p84,1. p 289,11.
 गिरिकर्षी, p 110, 22.
 गिरिका, p 129, 12.

गिरि—गुड.

गिरिज, p 245, 104.
 p 244, 100.
 गिरिजाचल, p 244,100.
 गिरित, p 285, n.
 गिरिचक्षिका, p 102, 47.
 गिरिष, p 6, 26.
 गिरीष, p 6, 26.
 गिरा, p 38, n.
 गिरि, p 289, n.
 गिरित. p 285, 60.
 गिरिन, p 289, n.
 गीत, p 44, 4.
 गीर्ण, p 285, 58.
 गीर्षि, p 289, 11.
 गीर्षाच, p 2, 4.
 गीर्षति, p 20, n.
 गीर्षति, p 20, 25, n.
 गुग्गुलु, p 94, 14.
 गुग्गु, p 225,21. p89,n.
 p 165, n.
 गुग्गुक, p 89, 16.
 गुग्गुच, p 165, n.
 गुग्गु, p 109,16. p79,n.
 गुड, p 312, 44.
 गुडपुष्प, p 92, 8.
 गुडफल, p 92, 9.
 गुडा, p 110, 24.
 गुडची, p 106, n.

गुडू—गुह्य.

- गुडूची, p 106, 1.
 गुण, p195, 19. p212, 53.
 p 253, 27. p 314, 49.
 गुणवचक, p 63, 12.
 गुणित, p 280, 38.
 गुणित, p 280, 38.
 गुह्य, p 165, 7. p 89, n.
 गुह्यक, p 89, n.
 गुह्यार्थ, p 165, 7.
 गुह्य, p 157, 24.
 गुह्य, p 124, 27.
 गुह्या, p99, 36. p124, 25.
 गुह्य, p280, 38. p284, 55.
 गुह्य, p 321, 77.
 गुह्यित, p 280, n.
 गुह्यित, p 280, n.
 गुह्य, p 177, 11.
 गुह्य, p 20, 25. p 176, 6.
 p 346, 164.
 गुह्यिणी, p 142, 22.
 गुह्य, p 156, 23.
 गुह्य, p 88, 9. p 155, 17.
 p 341, 144.
 गुह्यिणी, p 88, 9.
 गुह्यक, p 126, 34.
 गुह्य, p 7, 35.
 गुह्य, p 85, 6.
 गुह्य, p 344, 156.

गुह्य—गुह्यी.

- गुह्यक, p 2, 6.
 गुह्यकेश्वर, p 14, 63.
 गुह्य, p 280, 38.
 गुह्यपद, p 58, n.
 गुह्यपाद, p 58, 7, n.
 गुह्यपुत्र, p 194, 13.
 गुह्य, p 155, 19.
 गुह्य, p 282, 46.
 गुह्य, p 289, n.
 गुह्यक, p 126, n.
 गुह्यन, p 121, 14.
 गुह्य, p 263, 22.
 गुह्य, p 131, 21.
 गुह्यसी, p 387, 10.
 गुह्य, p 121, 16.
 गुह्य, p 78, 4. p 384, n.
 p 370, 240.
 गुह्यगोधा, p 129, n.
 गुह्यगोधिका, p 129,
 12.
 गुह्यगोधिका, p 129, n.
 गुह्यपति, p 194, 15.
 गुह्यार्थ, p 265, 27.
 गुह्यस्थ, p 396, 30.
 गुह्याराज, p 86, 1.
 गुह्यार्थगुह्यी, p 81, 13.
 गुह्य, p 175, 3.
 गुह्य, p 265, 27.

गुह्य—गोधा.

- गुह्यक, p 262, 16.
 p 136, 43.
 गुह्यक, p 174, 40.
 गुह्यक, p 174, n.
 गुह्य, p 78, 4.
 गुह्यक, p301, 12. p85, 8.
 गुह्य, p 245, 104.
 गो, p 235, 60. p237, 67.
 गोह्यक, p 109, 17.
 गोह्य, p159, 34. p 129,
 10.
 गोह्यी, p 106, 2.
 गोह्य, p 235, 58.
 गोह्यक, p 109, 17.
 गोह्य, p 85, 17.
 गोह्य, p 114, 7.
 गोह्य, p 391, n.
 गोह्य, p 123, 22.
 गोह्य, p 391, 18.
 गोह्य, p 175, 1. p 351,
 182.
 गोह्य, p 8, 38.
 गोह्य, p 73, 3.
 गोह्य, p 223, 14.
 गोह्य, p 235, 57.
 गोह्य, p 235, n.
 गोह्य, p 235, 58.
 गोह्य, p 212, 52.

गोधा—गोख.

गोधापदी, p 114, 7.
 गोधि, p 161, 43.
 गोधिका, p 66, 22.
 गोधिकाकल, p 128, 6.
 गोधुस, p 224, 18.
 गोनर्द, p 117, 20.
 गोनस, p 57, 4.
 गोप, p337,132.p399,n.
 p 192,7. p 245,105.
 गोपति, p 236, 62.
 गोपा, p 112, n.
 गोपानसी, p 81, 15.
 गोपाधित, p 284, 55.
 गोपाख, p 235, 57.
 गोपी, p 112, 30.
 गोपुर, p82,16. p117,20.
 p 352, 184.
 गोष, p 251, n.
 गोषक, p 251, 17.
 गोसत्, p 235, 58.
 गोसय, p 233, 50.
 गोसायु, p 128, 5.
 गोचिन्, p 235, 58.
 गोरख, p 289, n.
 गोरस, p 234, 53.
 गोर्द, p 154, 16.
 गोस, p 392,20.p146,n.
 गोखक, p 146, 36.

गोला—गौरा.

गोला, p 246, 109.
 गोखिह, p 95, n.
 गोखिड, p 95, 20.
 गोखोषी, p 124, 24.
 p 247, 111.
 गोबन्दिनी, p 99, 36.
 गोबिन्द, p 4, 14.
 गोबिन्, p 233, 50.
 गोशाख, p 400, 40, n.
 गोशीर्ष, p 172, 33.
 गोठ, p 76, 13.
 गोठपति, p 337, 132.
 गोठी, p 178, 14.
 गोठीन, p 76, 13.
 गोष्यद, p 327, 96.
 गोसंख, p 235, 57.
 गोस, p 245, n.
 गोसयय, p 245, n.
 गोसना, p165,7.p111,n.
 गोसनी, p 111, 26.
 गोस्यानक, p 76, 13.
 गोड, p 391, n.
 गोतक, p 3, 10.
 गोधार, p 128, 6.
 गोधेय, p 128, 6.
 गोधेर, p 128, 6.
 गोर, p354,191.p37,24.
 गौरा, p 7, n.

गौरी—ग्राव.

गौरी, p 7,32. p 139,8.
 यधित, p 280, n.
 यन्नि, p 124, 27.
 यन्विक, p 247, 111.
 यंधित, p 280, 35.
 यंधिपणं, p 117, 20.
 यंधिख, p 95,18. p 104,
 57.
 यल, p43,20.p285,60.
 यल, p 26, 9. p 288,8.
 p 369, 238.
 यल्लि, p 151, n.
 यल्ली, p 151, n.
 यल्लोदक, p 151, 6.
 यल्लपति, p 22, 32.
 यल्लोद, p 265, 27.
 यल, p 83, 20.
 यल्लसी, p 315, 52.
 यल्लतक, p 250, 9.
 यल्लता, p 297, 42.
 यल्लाधीन, p 250, 9.
 यल्लान्न, p 83, 20.
 यल्लोषा, p 108, 13.
 यल्ल, p 43,19. p 253,
 23.
 यल्लयधनं, p 190, 56..
 यल्लन, p 84, 1. p 331,
 108.

प्रास—घन.

प्रास, p 234, 54.
 प्राह, p66, 21. p 288, 8.
 प्राहिन्, p 91, 1.
 प्रीवा, p 160, 39.
 प्रीय, p 29, 18.
 प्रैव, p 165, n.
 प्रैवेव, p 165, n.
 प्रैवेवक, p 165, 5.
 प्रलस, p 285, 60.
 प्रलह, p 258, 45.
 प्रलान, p 152, 9.
 प्रलानि, p 385, n.
 प्रलान्, p 152, 9.
 प्रलो, p 18, 16.
 घट, p 228, 32.
 घटना, p 217, 75.
 घटा, p 217, 75.
 घटीवन्त, p 254, 28.
 घट्ट, p 391, n.
 घट्टा, p 95, 20, n.
 घट्टापथ, p 77, 19.
 घट्टापाठलि, p 95, 20.
 घट्टारवा, p 110, 25.
 घन, p 16, 9. p 213, 59.
 p 332, 113. p 46, 4.
 p 275, 15.
 घनरस, p 61, 5.

घन—घोट.

घनसार, p 172, 32.
 घनावन, p 332, 112.
 घन्ने, p 54, 33.
 घन्सर, p 263, 20.
 घन्स, p 24, 2.
 घाटा, p 161, 39.
 घाटिक, p 215, n.
 घाटिक, p 215, 65, n.
 घात, p 218, 84.
 घातक, p 265, 28.
 p 270, 47.
 घास, p 125, 33.
 घु, p 390, n.
 घुट, p 156, n.
 घुटि, p 156, n.
 घुटिका, p 156, 23.
 घुटी, p 156, n.
 घुण, p 391, 18.
 घूर्णित, p 266, 32.
 हसा, p 49, 18. p 295, 32.
 p 315, 54.
 हसि, p 22, 34.
 हत, p 233, 52. p 339, n.
 p 322, 78.
 हटि, p 127, 2.
 p 121, n.
 घोट, p 202, n.
 घोटक, p 202, 11.

घोणा—चक्र.

घोणा, p 161, 40. p 204, 17.
 घोषिन्, p 127, 2.
 घोष्टा, p 95, 17. p 126, 34.
 घोर, p 50, 20.
 घोष, p 83, 20.
 घोषक, p 113, 5.
 घोषणा, p 41, 12.
 घ्राण, p 161, 40. p 281, 39.
 घ्राणतर्पण, p 36, 20.
 घ्रात, p 281 39.
 च, p 377, 5. p 371, 2.
 चकोरक, p 134, 35.
 चक्र, p 205, 24. p 210, 46. p 352, 184.
 p 132, 22.
 चक्रवारक, p 116, 17.
 चक्रपाणि, p 4, 15.
 चक्रपदक, p 120, 12.
 चक्रला, p 124, 25, n.
 चक्रपत्तिन्, p 191, 2.
 चक्रपत्तिनी, p 122, 19.
 चक्रपाक, p 132, 22.
 चक्रवाह, p 16, n.
 p 84, n.
 चक्रवास, p 16, 7.

चक्रा—चखिह.

चक्राङ्ग, p 132, 23.
 चक्राङ्गी, p 106, 4.
 चक्रिन्, p 57, 7. n.
 चक्रोत्पत्, p 239, 78.
 चक्षुःक्षवत्, p 58, 7.
 चक्षु, p 162, n.
 चक्षुष्य, p 245, 103.
 चक्षुस्, p 162, 44.
 चक्षुल, p 277, 24.
 चक्षुला, p 17, 11.
 चक्षु, p 98, 32. p135, 36.
 चक्षू, p 126, n.
 चटक, p 131, 18.
 चटका, p 131, 18.
 चटकाधिरर, p 247, n.
 चटकाधिरस, p 247, n.
 चटक, p 277, n.
 चटिकाधिरर, p 247, n.
 चटिकाधिरस्, p 247, 111.
 चणक, p 224, 18.
 चण्ड, p 266, 32.
 चण्डा, p116, 16. p7, n.
 चण्डात, p 104, 57.
 चण्डातक, p 169, 20.
 चण्डाल, p 252, 20.
 चण्डालवल्ग्वी, p 255, 32.
 चण्डालिका, p 255, 32.
 चखिह, p 7, n.

चखिह—चन्द्र.

चखिहका, p 7, 33.
 चखिही, p 7, n.
 चतुःशास्त्र, p 79, 6.
 चतुःशास्त्री, p 79, n.
 चतुर, p 252, 19.
 चतुरकुल, p 91, 4.
 चतुरानन, p 3, 11.
 चतुर्भद्र, p 190, 57.
 चतुर्भुज, p 4, 15.
 चतुर्भुज, p 384, n.
 p 394, n.
 चतुर्वर्ग, p 190, 57.
 चतुष्पथ, p 77, 17.
 चतुर्हीयनी, p 237, 69.
 चतुर, p81, 13. p179, 17.
 चन, p 377, 3.
 चन्द, p 18, n.
 चन्दन, p 172, 32.
 चन्द्र, p18, 15. p 120, 12.
 p 273, n. p172, 32.
 p 352, 184.
 चन्द्रक, p 133, 31.
 चन्द्रभागा, p 69, 34.
 चन्द्रमस्, p 18, 15.
 चन्द्रवल्ली, p 118, n.
 चन्द्रवाला, p 115, 13.
 चन्द्रशेखर, p 6, 26.
 (चन्द्रसंज्ञ), p 172, 32.

चन्द्र—चञ्च.

चन्द्रहास, p 213, 57.
 चन्द्रिका, p 19, 18.
 चन्द्रिषा, p 19, n.
 चण्ट, p 160, 'd.
 चपल, p 244, 100.
 p 270, 46. p13, 60.
 p 277, n.
 चपला, p17, 11. p108, 15.
 चपेट, p 160, 35.
 चसर, p 129, n. p198, n.
 चसरिक, p 91, 3.
 चसस, p 398, 35.
 चसही, p 387, 10.
 चसू, p 210, 46. p385, n.
 चसू, p 128, 9.
 चष्मक, p 101, 44.
 चस, p 78, 3. p135, 40.
 चर, p 277, 23. p194, 13.
 चरक, p 397, 23.
 चरण, p 156, 22.
 चरणायुध, p 131, 17.
 चरन, p 278, 30.
 चरनछायावत्, p 84, 2.
 चराचर, p 277, 23.
 चरिण्यु, p 277, 23.
 चर्यन, p 33, n.
 चर, p 180, 22.
 चञ्चरी, p 387, 10.

चर्चा — चषा.

- चर्चा, p 32, 11, p 170, 23.
 चपेट, p 161, n.
 चर्क, p 213, n.
 चर्ककषा, p 120, 9.
 चर्ककषा, p 120, n.
 चर्ककार, p 249, 7.
 चर्कन, p 187, 46. p 208, 39.
 p 213, 58.
 चर्कप्रवेदिका, p 255, 35.
 चर्कप्रवेक, p 255, n.
 चर्कप्रवेदिका, p 255, 33.
 चर्कार, p 249, n.
 चर्कान, p 97, 26.
 चर्का, p 184, 35.
 चर्कित, p 285, 60.
 चर, p 277, 24.
 चरदर, p 91, 1.
 चरन, p 277, 24.
 चराचर, p 277, 24.
 चरित, p 214, 64. p 280, 36.
 चरित, p 108, n.
 चरिका, p 108, 16.
 चरी, p 108, n.
 चर्य, p 108, 16.
 चर्या, p 108, n.
 चरक, p 257, 43.
 चराल, p 179, 18.

चाक्षि—चिकि.

- चाक्षिक, p 215, 65.
 चाक्षेरी, p 119, 6.
 चाटचैर, p 131, 18.
 चाखकीन, p 221, n.
 चाखडाख, p 249, 4.
 चाखडाखिका, p 255, 32.
 चातक, p 130, 17.
 चान्द्रभागा, p 69, n.
 चान्द्रभागी, 69, n.
 चाप, p 211, 51.
 चापर, p 198, 31.
 चापरा, p 198, n.
 चापरी, p 198, n.
 चापीकर, p 243, 95.
 चाप्येय, p 101, 44.
 चार, p 290, 14. p 194, 31.
 चारटी, p 120, 11.
 चारण, p 250, 12.
 चार, p 272, 1.
 चाक्षिक, p 169, 23.
 चार्क, p 205, n.
 चार्क्य, p 297, 43.
 चाक्षिक, p 297, n.
 चाल, p 81, n.
 चालन, p 227, n.
 चालनी, p 227, 26.
 चाप, p 130, 16.
 चिकित्सक, p 152, 8.

चिकि—चिन्त.

- चिकित्सा, p 150, 1.
 चिकीर्षा, p 385, n.
 चिकुर, p 162, 46. p 270, 46.
 चिक्षण, p 232, 46.
 चिक्षा, p 96, 24.
 चित्, p 33, 10. p 377, 3.
 चिता, p 218, 86.
 चिति, p 218, 86.
 चित्त, p 33, 9.
 चित्तविश्रम, p 51, 26.
 चित्तसमुत्पत्ति, p 50, 22.
 चित्तभोग, p 33, 11.
 चित्ता, p 218, 86.
 चित्त, p 38, 26. p 50, 19.
 p 350, 180.
 चित्तक, p 105, 60. p 98, 31.
 चित्तकर, p 249, 7.
 चित्तकृत, p 92, 7.
 चित्ततत्त्वज्ञा, p 110, 24.
 चित्तपर्याय, p 107, 11.
 चित्तमात्र, p 11, 51.
 p 330, 107.
 चित्तशिक्षित, p 21, 26.
 चित्तशिक्षित, p 21, 28.
 चित्ता, p 107, 6. p 123, 22.
 चिन्त, p 52, n.

चिन्ता—चिह्न.

- चिन्ता, p 52, 29.
 चिन्तिका, p 52, n.
 चिपिट, p 232, n.
 चिपिटक, p 232, 47.
 चिपुट, p 232, n.
 चिर, p 376, n.
 चिरक्रिय, p 262, 17.
 चिरछी, p 139, 9.
 चिरन्तन, p 277, 26.
 चिररात्राव, p 376, 1.
 चिरविह, p 97, 28.
 चिरसूता, p 238, 71.
 चिरस, p 376, 1.
 चिरात्, p 376, n.
 चिरातिक, p 119, n.
 चिराव, p 376, 1.
 चिरिछी, p 139, n.
 चिरिविह, p 97, n.
 चिरे, p 376, n.
 चिरेव, p 376, n.
 चिलिचिन, p 65, 18.
 चिलिचिन, p 65, n.
 चिलिचोव, p 65, n.
 चिलिचोनक, p 65, n.
 चिलीचिन, p 65, n.
 चिलीचिन, p 65, n.
 चिलीच, p 65, n.
 चिह्न, p 131, n. p 153, 11.

चिबि—चेट.

- चिबिट, p 232, n.
 चिबु, p 161, n.
 चिबुव, p 161, 41.
 चिङ्ग, p 19, 18.
 चीन, p 128, 9,
 चीर p 396, 31.
 चीरी, p 133, 28.
 चीवर, p 396, 31.
 चुक्र, p 119 6. p 229, 35.
 चुक्रिका, p 119, 6.
 चुचुक, p 158, n.
 चुलूपी, p 65, n.
 चुह, p 153, 11.
 चुहि, p 227, 29.
 चुही, p 227, n.
 चुहा, p 398, n.
 चुचुक, p 158, 28.
 चुहा, p 134, 31. p 163, 48.
 चुहानि, p 165, 4.
 चुहाला, p 124, 25.
 चुत, p 94, 14.
 चुर्थ, p 173, 35. p 215, 67.
 चुर्थकुल, p 162, 47.
 चुर्थि, p 386, 9.
 चुर्थी, p 386, n.
 चुलिका, p 201, 6.
 चुवा, p 102, 10.
 चेट, p 251, n.

चेट—चौरी.

- चेटक, p 251, 17.
 चेटिका, p 251, n.
 चेटी, p 251, n.
 चेह, p 251, n.
 चेहक, p 251, n.
 चेही, p 251, n.
 चेह, p 33, 9.
 चेतकी, p 100, 40.
 चेतन, p 33, 8.
 चेतना, p 33, 10.
 चेतस, p 33, n.
 चेख, p 168, 17. p 358, 204.
 चेही, p 168, n.
 चैव, p 79, 7.
 चैव, p 28, 15.
 चैवरव, p 14, 65.
 चैविक, p 28, 15.
 चोच, p 118, 22. p 396, 30.
 चोर, p 253, n.
 चोरपुछी, p 115, 14.
 चोरिका, p 253, n.
 चोख, p 169, 19.
 चोही, p 169, n.
 चोर, p 253, 25.
 चोरिका, p 253, 26.
 चोरी, p 253, n.

चौखं—खवि.

चौखं, p 253, 26.
 च्युत, p 284, 53.
 च्योत, p 289, 10. n.
 चम, p 239, n.
 चगख, p 239, n.
 चमखक, p 239, 76.
 चगखा, p 118, n.
 चगखान्नी, p 118, n.
 चगखान्नी, p 118, 2.
 चक्षु, p 199, n.
 चक्ष, p 199, 32.
 चला, p 110, 23. p 125, 32.
 p 229, 37.
 चलाकी, p 113, 3.
 चद, p 89, 14. p 134, 36.
 चदन, p 89, 14. p 18, n.
 चदिस्, p 81, 14.
 चक्षन्, p 52, 30.
 चन्द, p 368, n. p 196, n.
 p 325, 91.
 चन्दस्, p 368, 234.
 p 180, 22. p 292, 20.
 चक्ष, p 196, 22. p 283, 47.
 चर्दि, p 151, n.
 चर्दी, p 151, n.
 चक्ष, p 217, 77.
 चवि, p 19, 19.

खवी—खग.

खरी, p 19, n.
 खाग, p 239, n.
 खागख, p 239, n.
 खागी, p 239, 76.
 खात, p 147, 44. p 284, 53.
 खाल, p 177, 10.
 खादन, p 18, 14.
 खादित, p 283, 47.
 खान्दस्, p 176, 6.
 खाबा, p 345, 159.
 खित, p 284, 53.
 खिद्र, p 56, 2.
 खिद्रित, p 283, 49.
 खिच, p 284, 53.
 खिचरहा, p 106, 1.
 खुरिका, p 214, 60.
 खेक, p 136, 43.
 खेदन, p 287, 7.
 खक्ष, p 2, n.
 खक्ष, p 150, n.
 खक्षन्, p 150, n.
 खगत्, p 74, 6. p 12, n.
 खगती, p 74, 6. p 320, 47.
 खगतो, p 12, n.
 खगन्तो, p 12, n.
 खगत्प्राख, p 12, 53.
 खगर, p 207, n.

खम—जतु.

खगख, p 257, 42.
 खग्व, p 285, 60. n.
 खग्वि, p 234, 55.
 खवन, p 157, 25.
 खवनेफला, p 100, 42.
 खवन्ध, p 278, 30. p 345, 161.
 खवन्धज, p 147, 43.
 p 248, 1.
 खक्कन, p 277, 23.
 खक्का, p 156, 28.
 खक्कावरिक, p 209, 41.
 खक्काख, p 209, 41.
 खटा, p 88, 11. p 311, 40.
 p 163, 48. p 117, n.
 खटाखट, p 6, 30.
 खटाखांसी, p 117, 22.
 खटि, p 93, n.
 खटिन्, p 93, n.
 खटिखा, p 117, 22.
 खटी, p 93, 13, n.
 खटुख, p 149, 49.
 खटर, p 158, 28. p 277, 26.
 खटरा, p 277, n.
 खक्ष, p 19, 20. p 268, 38.
 खखा, p 106, 5. p 268, 38.
 खक्ष, p 171, 26.

अतु—अन्ध.

अतुलक, p 230, 40.
 अतुला, p 132, 26.
 अतुल्य, p 122, 19.
 अतुला, p132, n. p 122,
 19.
 अतु, p 158, n.
 अतुली, p 158, 29.
 अतु, p 192, 8.
 अतुल, p 144, 28.
 अतुल्य, p 252, 20.
 अतुला, p 297, 42.
 अतुल, p 175, 1, p32,8.
 अतुनी, p122, n. p144,
 29.
 अतुपद, p 75, 8.
 अतुलिनी, p 144, 29.
 अतुल्यति, p 40, 7.
 अतुल्यन, p 4, 14.
 अतुल्य, p 80, 9.
 अतु, p 32, 8. p 122,n.
 p 139, n.
 अतुलिनी, p 144, n.
 अतुनी, p 32, n. p 139,n.
 p 122, 19.
 अतुल्य, p 32, 8.
 अतुल्य, p 33, 8.
 अतुल्य, p 91, 2.
 अतुल्य, p 32, n.

अन्ध—अर.

अन्ध, p 32, 8.
 अन्ध, p 33, 8.
 अन्ध, p 190, 57. p345,
 161. p 216, 72.
 अन्ध, p 33, 8.
 अन्ध, p289, n. p187,46.
 अन्ध, p 289, n.
 अन्ध, p 104, n.
 अन्ध, p 234, n.
 अन्धती, p 146, 38.
 अन्धाल, p 62, 9.
 अन्धीर, p 105, n.p91,5.
 अन्ध, p 90, 19.
 अन्ध, p128, 5.p298,3.
 अन्ध, p 90, 19.
 अन्ध, p 128, n.
 अन्ध, p 91, 5.
 अन्धभेदिन, p 8, 39.
 अन्धाल, p 91, 5.
 अन्धीर, p 91, 5.
 अन्ध, p289,12.p217,78.
 अन्ध, p 289, 12.
 अन्ध, p 8, 41.
 अन्धी, p 101, 46.
 अन्ध, p101,47.p101,46.
 अन्ध, p 209, 42.
 अन्ध, p 277, 26.
 p 158, 28.

अर—अला.

अर, p 229, 36.
 अर, p 147, 42.
 अर, p 236, 61.
 अर, p 236, n.
 अर, p 147, 41.
 अर, p 146, 38.
 अर, p 271, 50.
 अर, p 146, n.
 अर, p 60, 3.
 अर, p 252, n.
 अर, p 92, 8.
 अर, p 66, 20.
 अर, p 66, n.
 अर, p 16, n.
 अर, p 16, 8.
 अर, p 60, 2.
 अर, p 61, 7.
 अर, p 70, 38.
 अर, p 393, 23.
 अर, p 75, 10.
 अर, p 16, n.
 अर, p 16, 9.
 अर, p 60, 5.
 अर, p 67, 23.
 अर, p 66, n.
 अर, p 67, 25.
 अर, p 66, n.

जला—जाग.

जलाशय, p 67, 25. p 125, 30.

जलासुका, p 66, n.

जलिकावेष्टी, p 66, n.

जलूका, p 66, n.

जलैकस, p 66, n.

जलोका, p 66, n.

जलोच्छास, p 62, 10.

जलोरगी, p 66, n.

जलोकस्, p 66, 22.

जलौकस, p 66, n.

जलौका, p 66, 22.

जल्लाक, p 267, 36.

जल्लाकी, p 267, n.

जल्लित, p 284, 57.

जन, p 209, 41. p 13, 60.

जनन, p 203, 13. p 209, 41.

p 296, 38. p 13, n.

जननिका, p 169, 22.

जना, p 104, 56.

जवाधिक, p 203, 13.

जङ्गुतनवा, p 69, 31.

जागर, p 207, 32.

जागरण, p 291, n.

जागरा, p 291, 19.

जागरित, p 266, 32.

जागरूक, p 266, 32.

जागसिं, p 291, n.

जाग—जाव.

जागयी, p 291, 19.

जापिया, p 291, n.

जाङ्गलिक, p 58, n.

जाङ्गलिक, p 58, 11.

जाङ्गिक, p 209, 41.

जाटसि, p 400, 38.

जात, p 33, 9.

जातवेदस, p 10, 49.

जातरूप, p 243, 95.

जातापत्य, p 141, 16.

जाति, p 320, 70. p 172, n.

p 33, 9. p 103, 53.

जातिफल, p 172, 34.

जाती, p 172, n.

जातीकोष, p 172, 34.

जातीकोष, p 172, n.

जातीफल, p 172, n.

जातु, p 377, 4.

जातुधान, p 12, n.

जातोच, p 236, 61.

जातु, p 156, 23.

जाप, p 187, n.

जावाक, p 250, 11.

जावाह, p 145, 32.

जाचि, p 341, 144.

जाम्बव, p 90, 19.

जाम्बूनद, p 243, 96.

जामक, p 171, 27.

जाया—जीर्ण.

जाया, p 138, 6.

जायाजीव, p 250, 12.

जायापति, p 146, 38.

जायु, p 150, 1.

जार, p 145, 35.

जारक, p 145, 36.

जाख, p 64, 16. p 358, 202.

जाखक, p 89, 16.

जाखिक, p 251, 14.

जाखी, p 113, 6. p 358, n.

जाख्या, p 251, 16.

p 262, 17.

जायक, p 171, n.

जिघत्सु, p 263, 20.

जिह्वी, p 107, 9.

जित्तर, p 210, 45.

जिन, p 3, 8.

जिष्णु, p 8, 37. p 210, 45.

जिह्व, p 276, 20.

जिह्वग, p 58, 8.

जिह्व, p 161, n.

जिह्वा, p 161, 42.

जीन, p 147, 42.

जीमूत, p 16, 9. p 102, 49.

p 317, 61.

जीरक, p 229, 36.

जीर्ण, 147, 42.

जीर्णवस्त्र, p 168, 16.

जीर्ण—जूर्ति.

- जीर्ण, p 288, 9.
 जीव, p 21 26.p219,
 जीवक, p 96,24.p119,8.
 जीवस्त्रीव, p 134, 35
 जीवन, p 60, 3. p220,1.
 p 219, n.
 जीवना, p 119, n.
 जीवनी, p 119, 7.
 जीवनीव, p 60, n.
 जीवनीवा, p 119, 7.
 जीवनीवध, p 219, 88.
 जीवन्तिक, p 251, n.
 जीवन्तिका, p 105, 62.
 p 106, 1.
 जीवन्ती, p 119, 7.
 जीवा, p 119,7.p219,n.
 जीवाह, p 219, 88.
 जीवानक, p 251, 14.
 जीविका, p 220, 1.
 p 385, n.
 जीवितकाह, p 219, 88.
 जुहुषा, p 41, 14.
 जुह, p 118, 3.
 जुह्वा, p 118, n.
 जुह, p 181, n.
 जुह, p 181, 24.
 जूर्ति, p 296, 38.
 जूर्ति, p 296, 38.

जूप—ज्यानि.

- जूप, p 398, n.
 जृम्भ, 54, 35.
 जृम्भण, p 54, 35.
 जृम्भा, p 54, n.
 जेह, p 209, 42. p 210,
 45.
 जेवन, p 234, 56.
 जेव, p 209, 42.
 जैत्र, p 209, 42.
 जैराहक, p260, 6- p18,
 16. p 301, 11.
 जैराहका, p 260, n.
 जोङ्गक, p 171, 28.
 जोम, p 374, 12.
 जोषा, p 137, n.
 ज, p 176, 5. p309, 36.
 जपित, p 283, 47.
 जप्त, p 283, 47.
 जप्ति, p 33, 10.
 ज्ञातसिद्धान्त, p 194, 15.
 ज्ञाति, p 145, 34.
 ज्ञाह, p 265, 30.
 ज्ञातेव, p 145, 35.
 ज्ञान, p 34, 15.
 ज्ञानिनु, p 194, 14.
 ज्या, p 73, 2. p212,53.
 ज्याघातवारण, p212,52.
 ज्यानि, p 288, 9.

ज्याय—झाटा.

- ज्यायक, p 147, 43.
 p 369, 237.
 ज्यायसी, p 369, n.
 ज्येष्ठ, p 312, 44. p29,n.
 ज्येष्ठ, p 29, 16.
 ज्योतिरिङ्गण, p 133,28.
 ज्योतिषिक, p 194, n.
 ज्योतिष्मती, p 121, 15.
 ज्योतिस्, p 367, 232.
 ज्योत्स्ना, p 19, 18.
 p 113, n.
 ज्योत्स्नी, p25,5.p113,6.
 ज्योतिषिक, p 194, 14.
 ज्वर, p 151,7.p296,38.
 ज्वलन, p 10, 49.
 ज्वाह, p 11, 52.
 ज्वाहा, p 11, n.
 झटा, p 116, 15.
 झटित, p 876, 2.
 झर, p 85, 5.
 झर्झर, p 47, 8.
 झङ्गरी, p 387, 10.
 झव, p 65, 17.
 झवा, p 113, 5.
 झस, p 65, n.
 झाटव, p 95, 20.
 झाटा, p 116, n.

आटा—डुखि.

आटापला, p 116, n.
 आडुक, p 95, 20.
 भिछी, p 104, 55.
 किछिका, p 133, 28.
 कीरका, p 133, 28.
 टह, p 397, n. p 255, 34.
 टहपति, p 192, n.
 टिटिभक, p 134, n.
 टिटिभ, p 134, 35,
 टीका, p 386, 7.
 टुछुक, p 99, 37.
 डनर, p 290, 14.
 डनर, p 47, 8.
 डनरक, p 47, n.
 डनर, p 217, 76.
 डयन, p 204, n.
 डड, p 100, 41.
 डानर, p 290, n.
 डखिन, p 101, n.
 डिगिडन, p 47, 8.
 डिन, p 290, 14.
 डिन, p 135, 38.
 डिन्या, p 147, 41.
 डुखडुभ, p 57, 5.
 डुडुभ, p 57, n.
 डुखि, p 67, n.

ढका—तत.

ढका, p 46, 6.
 तक्र, p 237, 53.
 तचक, p 299, 4.
 तचनू, p 250, 9.
 तह, p 255, n. p 300, 10.
 p 397, n.
 तड, p 61, 7.
 तडाक, p 68, n.
 तडिनी, p 69, 30.
 तटी, p 61, n.
 तडाक, p 68, n.
 तडाग, p 68, 28.
 तडित्, p 17, 11.
 तडित्तत्, p 16, 8.
 तण्डक, p 397, 33.
 तण्डुख, p 110, 25.
 तण्डुखीय, p 118, 1.
 तय, p 377, n. p 155, n.
 ततस्, p 46, 4. p 280, 35.
 p 377, n.
 तत्काख, p 198, 29.
 तत्किय, p 263, 19.
 तत्पत्तो, p 230, 40.
 तत्पर, p 260, 9.
 तत्प, p 47, 9.
 तत्त, p 47, n.
 ततत्त, p 47, n.

तथा—तन्ध.

तथा, p 387, 9.
 तथामत, p 2, 8.
 तन्ध, p 43, 22.
 तदा, p 382, 22.
 तदात्त, p 198, 29.
 तदानीम्, p 382, 22.
 तनच, p 143, 27.
 तनया, p 143, n.
 तनु, p 156, 22. p 274, 11.
 p 333, 115, p 275, 15.
 तनुत्त, p 207, 32.
 तनू, p 156, 22.
 तनूनपा, p 10, n.
 तनूजत, p 283, 48.
 तनूनपात्, p 10, 49.
 तनूरह, p 134, 36.
 p 263, 50.
 तन्नच, p 254, 28.
 तन्तु, p 254, n.
 तन्तुक, p 224, n.
 तन्तुभ, p 224, 17.
 तन्तुवाच, p 249, 6, n.
 तन्ध, p 353, 187.
 तन्धक, p 167, 13.
 तन्धपाप, p 249, n.
 तन्धवाच, p 249, n.
 तन्धिक, p 106, 1.
 तन्धवाच, p 249, n.

तम्हा—तमो.

तम्हा, p 350, n.p55, n.
 तम्हि, p 350, n.p55, n.
 तम्ही, p55,37.p850,178.
 तप, p 30,19.p368,284.
 p 30, n. p 28, n.
 तपःक्षेपसङ्ग, p 186, 42.
 तपन, p 22, 32. p59, 1.
 तपनीय, p 243, 95.
 तपस, p 28, 15.p368,n.
 तपस्य, p 28, 15.
 तपस्विन्, p 186, 41.
 तपस्विनी, p 117, 22.
 तभ, p 239, n.
 तभ, p 56, n.
 तभस, p 21, 28. p 32,n.
 p 56, 3. p 368, 333.
 तभस, p 56, n.
 तभस्यतो, p 25, n.
 तभस्विनी, p 25, 4.
 तभा, p 25, n. 56, n.
 तभाह, p 102,48.p397,
 33.
 तभाहपत्र, p 170, 24.
 तभिस, p 56, 3.
 तभिसा, p 25, 5.
 तमो, p 25, 4.
 तमोदुद्, p 326, 92.
 तमोपङ्ग, p 370, 240.

तर—तर्क.

तरङ्ग, p 127, 1.
 तरङ्ग, p 61 5.,
 तरङ्गिणी, p 69, 30.
 तरङ्ग, p 202, 10.
 तरङ्गि, p 22, 81. p103,
 54. p 62, 10.
 तरङ्गी, p 62, n.
 तरपस्य, p 63, 11.
 तरह, p 277, 24.
 p 165, 4.
 तरला, p 233, 50.
 तरस, p 12, 59. n.
 तरस, p 154, 14.
 तरस्विन्, p 209, 41.
 p 337, 130.
 तरि, p 62, 10.
 तरह, p 87, 5.
 तरङ्ग, p 147, 42.
 तरङ्गी, p 139, 8.
 तर्क, p 33, 12.
 तर्कविद्या, p 39, 5.
 तर्कारी, p 101, 46.
 तर्जनी, p 159, 32.
 तर्क्य, p 236, 61.
 तर्हू, p 229, 34.
 तर्पण, p 235, 56.
 p 287, 4.
 तर्मान्, p 179, 18.

तर्ध—तान्ध.

तर्ध, p 52, 28. p 234,
 55.
 तर्धित, p 263, n.
 तख, p 212, n. p 358,
 204.
 तखा, p 212, 52. n.
 तखिन, p 337, 129.
 तख्य, p 338, 133.
 तख्यज, p 32, 5.
 तख्, p 310, n.
 तखर, p 293, n.
 तखर, p 253, 25.
 तखरङ्ग, p 47, 10.p398,
 34.
 ताडि, p 126, n.
 ताडी, p 126, n.
 तात, p 144, 28.
 तान्त्रिक, p 194, 15.
 तापन, p 22, n.
 तापस, p 186, 41.
 तापसतह, p 97, 26.
 तापिष्ठा, p 102, 48.
 तापिष्ठा, p 102, n.
 ताभरस, p 71, 40.
 तामखकी, p 116, 15.
 तामही, p 25, 5.
 तानो, p 25, n.
 तान्धक, p 244, 97.

ताम्ब—ताव.

ताम्बकशी, p 16, 6.
 ताम्बकुट्टक, p 250, 8.
 ताम्बबूच, p 131, 17.
 ताम्बूलपञ्चो, p 114, 8.
 ताम्बूली, p 114, 8.
 तार, p 45, 2.p347,168.
 p 20, n.
 तारक, p 20, n.
 तारकजित्, p 7, 35.
 तारका, p20,22. p20,25.
 तारा p 20, 23.
 तारवत्त, p 146, 40.
 तार्य्यं, p 5, 24. p 342,
 147.
 तार्य्ययैच, p 245, 102.
 तास, p 47,9. p 126,34.
 p245,104.p159,34.
 तासपद्म, p 165, 5.
 तासपक्षी, p 115, 11.
 तासभूषिका, p 114, 7.
 तासहन्त, p 174, n.
 तासहन्तक, p 174, 41.
 तासाङ्ग, p 4, 19.
 तासि, p 126, n.
 तासी, p 116, 15. p126,
 35.
 तासु, p 161, 42.
 तावत्, p 373, 8.

तिक्त—तिरो.

तिक्त, p 35, 18,
 तिक्तक, p 122, 20.
 तिक्तवाक, p 91, 5.
 तिक्त, p 23, 37.
 तित्त, p 227, 26.
 तित्तिचा, p 51, 24.
 तित्तित्तु, p 266, 31.
 तित्तिर, p 134, n.
 तित्तिरि, p 134, 35
 तिचि, p 24, 1.
 तिनिच, p 92, 7.
 तिन्निची, p 96, 24.
 तिन्निचीक, p 96, n.
 p 229, 35.
 तिन्निची, p 96, n.
 तिन्दुक, p 95, 19.
 तिन्दुकी, p95, n.p386,8.
 तिचि, p 65, 19.
 तिचिक्किच, p 66, 20.
 तिजित, p 284, 55.
 विचिर, p 56, 3.
 तिरस, p 375, 18. n.
 तिरसी, p 266, n.
 तिरस्कारिणी, p 169, 22.
 तिरस्कारिणी, p 169, n.
 तिरस्किवा, 50, 22.
 तिरीट, p 94, 13.
 तिरोधान, p 18, 14.

तिरो—तुच्छ.

तिरोहित, p 218, 80.
 तिर्थं, p 266, 34.
 तिच, p 225, 19.
 तिचक, p 95, 20. p149,
 49. p 154,16.p170,
 24. p 231, 43.
 तिचकासक, p 149, 49.
 तिचपक्षी, p 172, 33.
 तिचपिङ्गु, p 225, 19.
 तिचपेच, p 225, 19.
 तिचिच, p 57, 5.
 तिच्य, p 221, 7.
 तिच्य, p 94, 13.
 तिच्य, p 20, 23.
 तिच्यवत्ता, p 99, 38.
 तोच्छ, p 23, 37. p244,
 98. p 316, 56.
 तोच्छगन्ध, p 93, 11, n.
 तोच्छगन्धक, p 93,11.n.
 तीर, p 61, 7.
 तोचं, p 325, 89.
 तीव्र, p 13, 62.
 तीव्रवेदना, p 59, 3.
 त्, p 372, 3. p 377, 5.
 p 380, 15.
 त्, p 92, 6. p276,19.
 त्, p 119, 5.
 त्, p 273, 6.

तुणि—तुम्

- तुणि, p 116, n.
 तुम्, p 161, 40.
 तुम्बोरी, p 119, n.
 तुम्बोरी, p 119, 4.
 p 113, 4.
 तुम्बन, p 153, 12.
 तुम्बन, p 153, 12.
 तुम्, p 245, 102.
 तुम्, p 115, 13. p108,
 13.
 तुम्बान, p 244, 101.
 तुम्, p 158, 28.
 तुम्परिमाण, p 252, n.
 तुम्परिमाण, p 252, 19.
 तुम्दि, p 148, 44, n.
 तुम्दि, p 148, 44.
 तुम्दि, p 148, n.
 तुम्दि, p 148, 44.
 तुम्, p 116, 15.
 तुम्बाय, p 249, 6.
 तुम्बिका, p 117, 19.
 तुम्बर, p 216, n.
 तुम्ब, p 216, 75.
 तुम्ब, p 216, n.
 तुम्बि, p 123, n.
 तुम्बी, p 123, 21, n.
 तुम्बी, p 230, n.
 तुम्बु, p 230, n.

तुर—तुव

- तुरग, p 202, 11.
 तुरङ्ग, p 202, 11.
 तुरङ्गन, p 202, 11.
 तुरङ्गदन, p 14, 66.
 तुरावण, p 286, n.
 तुरासाह, p 8, 39.
 तुवन्, p 171, 30.
 तुवा, p 242, 87.
 तुवाकोटि, p 166, 11, n.
 तुवाकोटी, p 166, n.
 तुवि, p 255, n.
 तुवी, p 255, n.
 तुव, p 256, 37.
 तुवपान, p 234, 55.
 तुवर, p 35, 13.
 तुव, p 225, 22.
 तुवार, p 19, 21.
 तुवित, p 2, 5.
 तुव्णीक, p 268, 39.
 तुव्णीवीक, p 268, 39.
 तुव्णीक, p 268, 39.
 तुव, p 225, n.
 तुव, p 398, n.
 तुविन, p 19, 19.
 तुव, p 212, 56.
 तुवी, p 213, 57, n.
 तुवीर, p 212, 56.
 तुवरिका, p 117, n.

तुव—तुवा

- तुवरी, p 117, n.
 तुवरीका, p 117, n.
 तुवं, p 13, 60.
 तुव, p 246, 106, n.
 p 96, 22.
 तुवपिण्ड, p 246, n.
 तुविका, p 255, 33.
 तुवी, p 108, n.
 तुवर, p 347, 167.
 p 35, n.
 तुवरी, p 117, n.
 तुव्णीकाम्, p 378, 9.
 तुव्णीम्, p 378, 9.
 तुव, 125, 31.
 तुवङ्गुन, p 126, 35.
 तुवबाय, p 226, 25.
 तुवबाय, p 124, 26.
 तुवराज, p 117, 34.
 तुवन्तुन, p 102, 50.
 तुव्वा, p 126, 33.
 तुवीवमवृत्ति, p 146, n.
 तुवीवावृत्ति, p 222, 9.
 तुवीवामवृत्ति, p 146, 39.
 तुव, p 284, 52.
 तुवि, p 235, 56.
 तुवसा, p 347, n.
 तुव, p 234, 55.
 तुवा, p 234, n.

तृषि—तोर.

- तृषित, p 263, n.
 तृष्यक्, p 263, n.
 तृष्यज्, p 263, 22, n.
 तृष्या, p 234, n. p 315, 54.
 तेजन, p 124, 26.
 तेजनक, p 124, 27.
 तेजनी, p 106, 2.
 तेजस्, p 153, 13. n.
 p 368, 236. n.
 तेजित, p 281, 40.
 तेन, p 377, n.
 तेन, p 284, 29.
 तेघन, p 231, 44.
 तेजसावर्त्तनी, p 255, 33.
 तैत्तिर, p 136, 43.
 तैक्षपचिंक, p 172, 33.
 तैक्षपायिका, p 132, 26.
 तैक्षीन, p 221, 7.
 तैष, p 23, 15.
 तोक, p 144, 28.
 तोकक, p 130, 17.
 तोक्क, p 223, 16.
 तोल, p 201, 9.
 तोदन, p 223, 12.
 तोवर, p 214, 61.
 तोय, p 61, 4.
 तोयपिण्डी, p 111, 29.
 तोरण, p 82, 16.

तौर्त्य—त्रित.

- तौर्त्यत्रिक, p 47, 10.
 त्रक्त, p 284, 56.
 त्राग, p 182, 28.
 त्रपा, p 51, 23.
 त्रपु, p 246, 106.
 त्रष्ट, p 233, 51.
 त्रयी, p 39, 4.
 त्रयीधर्म, p 39, 3.
 त्रस, p 277, 23.
 त्रसर, p 293, 24.
 त्रस्त, p 264, n.
 त्रस्तु, p 264, 26.
 त्राण, p 284, 55.
 त्रात, p 284, 55.
 त्रावली, p 121, 16.
 त्रावसाखा, p 121, 16.
 त्रास, p 50, 21.
 त्रिक, p 157, 27.
 त्रिककुत्, p 84, 2.
 त्रिकटु, p 247, 112.
 त्रिका, p 68, 27.
 त्रिकूट, p 84, 2.
 त्रिकटु, p 401, 41.
 त्रिकट्टी, p 401, 41.
 त्रिगण, p 190, n.
 त्रिगुणासन, p 222, 9.
 त्रितच, p 401, 41.
 त्रितची, p 401, 41.

त्रिद—त्रिहा.

- त्रिदय, p 1, 1.
 त्रिदशाक्ष, p 1, 1.
 त्रिदिप, p 1, 2.
 त्रिदिवेष, p 1, 2.
 त्रिपयगा, p 69, 31.
 त्रिपिष्टप, p 1, n.
 त्रिपुटा, p 111, 26.
 p 115, 13.
 त्रिपुटी, p 111, n.
 त्रिपुरानक, p 6, 29.
 त्रिफला, p 238, 112.
 त्रिफली, p 247, n.
 त्रिविष्टप, p 1, n.
 त्रिभण्डी, p 111, 27.
 त्रिबाणा, p 25, 4.
 त्रिरात्र, p 394, n.
 त्रिबोकी, p 384, n.
 त्रिबोचन, p 6, 28.
 त्रिवर्ग, p 86, 19. p 190, 57.
 त्रिविक्रम, p 4, 15.
 त्रिविष्टप, p 1, 1.
 त्रिहत्, p 111, 26.
 त्रिहता, p 111, 26.
 त्रिसन्ध्या, p 25, 3, n.
 त्रिशील, p 123, 9.
 त्रिस्तोतस्, p 69, 31.
 त्रिहल्य, p 222, 9.
 त्रिहायसी, p 237, 69.

मुटि—विषा.

- मुटि, p 115, 13. p 274, n.
p 311, 40.
मुटी, p 274, 11.
मुप्रण, p 247, n.
मुप्रण, p 247, 113.
मुता, p 130, 19.
मुटि, p 135, 36.
मुटी, p 135, n.
मुप्रणक, p 6, 29.
मुप्रणकस, p 14, 63.
त्वक्, p 154, n.
त्वक्शीरा, p 247, 110.
त्वक्पत्र, p 118, 22.
त्वक्पत्रो, p 230, n.
त्वक्सार, p 124, 26.
त्वक्, p 88, 12. p 154, 13.
त्वक्, p 118, 22. p 154, n.
त्वक्, p 154, n.
त्वक्सार, p 24, 28.
त्वरा, p 293, 26.
त्वराद्य, p 286, n.
त्वरि, p 293, n.
त्वरित, p 209, 41. p 13, 60.
त्वरितोदित, p 43, 20.
त्वष्ट, p 283, 48.
त्वष्ट, p 250, 9.
त्विष्, p 23, 35. p 360, 227.
त्विषाम्नि, p 22, 32.

त्वक्—दण्ड.

- त्वक्, p 213, 58.
दक्, p 60, n.
दंय, p 133, 27.
दंयन, p 207, 32.
दंयित, p 207, 33.
दंयो, p 133, 27.
दंयी, p 127, 2.
दंसन, p 207, n.
दच, p 252, 19.
दक्षिण, p 279, 34.
p 260, 8.
दक्षिणस्त्र, p 206, 28.
दक्षिणाम्नि, p 179, 19.
दक्षिणात्, p 383, n.
दक्षिणात्, p 383, n.
दक्षिणात्, p 253, 24.
दक्षिणात्, p 260, 5.
दक्षिणीय, p 260, 5.
दक्षिणेन, p 283, n.
दक्षिणेन, p 253, 24.
दक्षिण, p 260, n.
दग्ध, p 283, 48.
दग्धिका, p 233, 49.
दण्ड, p 22, 33. p 196, 20.
p 312, 44.
दण्डक, p 397, n.
दण्डधर, p 11, 54.

दण्ड—दण्ड.

- दण्डधार, p 11, n.
दण्डनीति, p 39, 5.
दण्डनिष्ठा, p 239, 75.
दण्डाहत, p 234, 53.
दण्डि, p 402, n.
दण्डिन्, p 402, n.
दण्डिनी, p 402, n.
दण्, p 161, n.
दण्, p 152, n.
दण्, p 120, 12.
दण्, p 152, 10.
दण्, p 152, 10.
दण्, p 152, n.
दण्, p 152, n.
दण्, p 91, 1.
दण्, p 91, 2.
दण्, p 232, 48.
दण्, p 2, 7.
दण्, p 161, 42.
दण्, p 98, 31.
दण्, p 201, 8.
दण्, p 91, 5. p 91, 2.
दण्, p 119, 6.
दण्, p 161, n.
दण्, p 200, 2.
दण्, p 120, 10.
दण्, p 200, 2.
दण्, p 58, 8.

दध्न—दर्थ

दध, p 274, 11.
 दध, p 196, 21. p 286, 3.
 दधय, p 286, 3.
 दधित, p 283, 47.
 दधनस्, p 11, 51.
 दधन्ती, p 146, 38.
 दध्न्, p 52, 30.
 दध्नोधि, p 9, 43.
 दध्न्, p 236, 62.
 दधा, p 49, 18.
 दधास्, p 263, 15.
 दधित, p 272, 3.
 दर, p 50, 21. p 353, 186.
 दरत्, p 386, 9.
 दरिद्र, p 270, 49.
 दरो, p 85, 6.
 दरोदर, p 349, n.
 दडंर, p 67, 24.
 दडूं, p 152, n.
 दडूं, p 152, n.
 दर्पक, p 5, 20.
 दर्पथ, p 174, 41.
 दर्भे, p 125, 31.
 दधिं, p 229, 34.
 दर्धी, p 229, n.
 दर्धीकर, p 58, 8.
 दर्ध, p 26, 8.
 दर्धक, p 192, 6.

दर्थ—दाडि

दर्थन, p 294, 31.
 दल, p 89, 14.
 दल, p 359, 208.
 दलिह, p 276, 18.
 दलीबस्, p 276, 18.
 दधन, p 161, 42.
 दधनवासस्, p 161, 41.
 दधना, p 161, 42.
 दधपुर, p 117, n.
 दधपूर, p 117, n.
 दधवल, p 3, 9.
 दधनिन्, p 147, 43.
 दधनीस्, p 325, 90.
 दधा, p 168, 15.
 दध्नु, p 253, 25. p 193, 11.
 दक, p 10, 47.
 दहन, p 11, 51.
 दाक्क, p 296, n.
 दाचाक्क, p 131, 21.
 दाचावणी, p 20, 23.
 दाचाक्क, p 131, 21.
 दाचिकन्ना, p 395, n.
 दाचिक्क, p 260, n.
 दाडिन, p 401, 42, n.
 दाडिनपुक्क, p 97, 29.
 दाडिनी, p 401, n.
 p 101, n.
 दाडिन्, p 101, n.

दाण्ड—दाब्बा

दाण्डपाता, p 386, 6.
 दात, p 284, 53.
 दात्तू, p 131, 21.
 दात्तोह, p 131, n.
 दात, p 223, 13.
 दान, p 182, 28. p 200, 5.
 दानव, p 2, 7.
 दानवारि, p 2, 4.
 दानधोय्, p 260, 6.
 दान्, p 186, 42.
 p 283, 47.
 दान्ति, p 286, 3.
 दाधित, p 268, 40.
 दाण, p 238, 74.
 दाणन्, p 238, 74.
 दाणनी, p 238, 74.
 दाणोदर, p 3, 13.
 दायाद, p 326, 91.
 दाधित, p 268, n.
 दार, p 138, 6.
 दारद, p 58, 11.
 दारा, p 138, n.
 दारित, p 283, 50.
 दाह, p 98, 34. p 250, 8.
 दाहय, p 50, 20.
 दाहहरिद्रा, p 109, 20.
 दाहहसक, p 229, 34.
 दाब्बादाड, p 130, 17.

दाक्षि—दिब.

- दाक्षिका, p 114, 7.
p 245, 192.
दाक्षी, p 109, 20.
दाक्षि, p 101, n.
दाब, p 359, 108.
दाबिक, p 70, 36.
दाय, p 64, n. p 251, n.
दायपुर, p 117, 19.
दायपूर, p 117, n.
दायी, p 251, 17, n.
दास, p 64, 15. p 251, 17.
दासी, p 251, n.
p 104, 55.
दासीवध, p 394, n.
दासेव, p 251, 17.
दासेर, p 251, 17.
दिगम्बर, p 298, 39.
दिग्गज, p 16, 5.
दिग्ध, p 281, 39.
p 212, 56.
दित, p 284, 53.
दितिसुत, p 2, 7.
दिधिव, p 142, 23.
दिधिवू, p 142, 23.
दिन, p 24, 2.
दिनान्त, p 24, 3.
दिब, p 1, n.
दिबस, p 24, 2.

दिब—दीना.

- दिबसति, p 8, 37.
दिवा, p 377, 6.
दिवाकर, p 21, 29.
दिवाकीर्त्ति, p 251, 10.
p 252, 20.
दिबिबद्, p 2, 3.
दिबिसद्, p 2, n.
दिबोकस्, p 366, n.
दिबोका, p 366, n.
दिबौ, p 15, 1.
दिबोकस्, p 366, 228. n.
p 1, 2.
दिबोका, p 366, n.
दिब्य, p 114, 10.
दिब्योपपादूक, p 271, 50.
दिब्य, p 15, n.
दिबा, p 15, n.
दिब्य, p 15, 3.
दिब, p 32, 6. p 310, 37.
p 24, 1.
दिबान्त, p 218, 84.
दिबान्ता, p 378, 10.
दीबान्त, p 182, 27.
दीबित, p 176, 7.
दीदित, p 233, 48.
दीदिति, p 22, 35.
दीन, p 270, 49.
दीनार, p 302, 14.

दीप—दुरा.

- दीप, p 174, 40.
दीपक, p 111, n.
दीप्ति, p 28, 35.
दीप्य, p 111, 30.
दीपक, p 301, n.
दीर्घ, p 276, 18.
दीर्घकोषिका, p 67, n.
दीर्घकोषिका, p 67, 25.
दीर्घदर्शिन, p 176, 6.
दीर्घप्रश्न, p 58, 8.
दीर्घहन्त, p 99, 37.
दीर्घस्त्रय, p 262, 17.
दीर्घिका, p 68, 28.
दुःख, p 59, 3.
दुःप्रवर्धनी, p 112, 2.
दुःप्रवर्धनी, p 112, n.
दुःप्रव, p 380, 14.
दुःस्वर्ण, p 107, 10.
दुःस्वर्ण, p 108, 12.
दुःस्त्रय, p 168, 15.
दुग्ध, p 238, 51.
दुग्धिका, p 109, 18.
दुहि, p 67, n.
दुहु, p 121, 18.
दुहु, p 4, n.
दुहुनि, p 46, 6.
दुरध्व, p 77, 16.
दुराधवा, p 107, 10.

डुरि—डुष्य.

डुरित, p 31, 1.
 डुरोदर, p 349, 173.
 डुर्ग, p 195, 17.
 डुर्गंत, p 270, 49.
 डुर्गति, p 59, 1.
 डुर्गन्ध, p 36, 21.
 डुर्गन्धी, p 36, n.
 डुर्गसंहर, p 293, 25.
 डुर्गा, p 7, 33.
 डुर्जन, p 270, 47.
 डुर्हिन्, p 18, 13
 डुर्धुष, p 121, n.
 डुर्नाथक, p 151, 5.
 डुर्नाथन्, p 67, 25.
 डुर्बल, p 147, 44.
 डुर्धनस, p 260, 8.
 डुर्धुष, p 267, 36.
 डुर्धुषं, p 243, 97.
 डुर्धिंध, p 270, 49.
 डुर्धु, p 193, 10.
 डुहि, p 67, n.
 डुधी, p 67, n.
 डुधायन, p 8, 39.
 डुधकृत, p 31, 1.
 डुध, p 881, 19.
 डुधल, p 116, 16.
 डुधवर्धिणी, p 112, n.
 डुध, p 169, 21.

डुहि—डुष्टि.

डुहितःपति, p 145, 32.
 डुष्टि, p 148, 28. n.
 डुत, p 195, 16.
 डुती, p 141, 17. p 195. n.
 डुल, p 195, 16.
 डुन, p 284, 52.
 डुर, p 275, 18.
 डुरदधिन्, p 176, 6.
 डुरी, p 123, 23.
 डुर्य, p 169, n.
 डुरिका, p 155, 18.
 डुरी, p 155, n.
 डुरीका, p 155, n.
 डुर्य, p 169, n.
 डुर्या, p 202, n.
 डुर, p 13, 62. p 277,
 25. p 313, 47.
 डुरसन्धि, p 277, 25.
 डुरि, p 391, 19.
 डुर्य, p 280, 35.
 डुर्य, p 162, 44. p 362,
 219.
 डुर्य, p 84, 4.
 डुर, p 198, 30.
 डुररजस, 139, 8.
 डुरान्ध, p 318, 65.
 डुरि, p 162, 44. p 311,
 41.

देव—देवा.

देव, p 1, 2. p 48, 13.
 p 145, n.
 देवकीनन्दन, p 4, 16.
 देवकुसुम, p 171, 27.
 देवसातक, p 68, 27.
 देवसातपि, p 85, 6.
 देवचन्द्र, p 165, 6.
 देवजगन्धक, p 125, 32.
 देवतस, p 9, 45.
 देवता, p 2, 4. p 380, n.
 देवतास, p 102, 49.
 देवत, p 189, n.
 देवदास, p 99, 34.
 देवद्वय, p 266, n.
 देवद्वय, p 266, 34.
 देवन, p 334, 120.
 p 258, 45.
 देवद्वय, p 92, 6.
 देवद्वय, p 189, 51,
 देवद्वय, p 76, 12:
 देवद्वय, p 2, 6.
 देवर, p 145, 32.
 देवस, p 145, n. p 250,
 11.
 देवद्वय, p 310, 37.
 देवद्वय, p 9, 44.
 देवद्वय, p 189, n.
 देवद्वय, p 250, 11.

देवा—दोह.

देवाजीवी, p 150, 11.
 देही, p 48, 13. p106, 2.
 देह, p 145, 32.
 देघ, p 74, 7.
 देघरूप, p 197, 24.
 देह, p 156, 22.
 देहली, 81, 13.
 दैतेव, p 2, 7.
 दैत्व, p 2, 7.
 दैत्वगुप्त, p 21, 26.
 दैत्वा, p 115, 11.
 दैत्वारि, p 4, 14.
 दैर्घ्य, p 168, 16.
 दैव, p 32, 6. p 188, 50.
 दैवकीनन्दन, p 4, n.
 दैवज्ञ, p 194, 14.
 दैवज्ञा, p 141, 20.
 दैवत, p 2, 4.
 दैव्य, p 32, n.
 दोषा, p 108, 13. p205, 21.
 दोषज्ञ, p 176, 4. p309, 36.
 दोषा, p 377, 6. p158, n.
 दोषैकहय, p 270, 46.
 दोष, p 158, 31.
 दोषद, p 52, 27.

दोह—द्राक्.

दोहदवती, p 142, 21.
 दोहृष, p 205, n.
 दोह्वा, p 195, n.
 दोषारिक्, p 192, n.
 द्युति, p 19, 19. p 23, 35.
 द्यती, p 19, n.
 द्युनधि, p 22, 31.
 द्युन्न, p 242, 91.
 द्युप्त, p 2, n.
 द्युप्त, p 2, n.
 द्यस्य, p 270, n.
 द्युत, p 258, 45.
 द्युतकारक, p 258, 44.
 द्युतकृत्, p 258, 44.
 द्यो, p 1, 1. p 15, 1.
 द्योत, p 23, 36.
 द्रष्ट, p 233, n.
 द्रष्ट, p 233, n.
 द्रव, p 53, 32. p 217, 79.
 द्रवन्ती, p 107, 6.
 द्रविण, p 242, 91. p 315, 55.
 द्रविणन्तर, p 216, 70.
 द्रव्य, p 242, 90. p344, 156.
 द्राक्, p 377, 2.

द्राक्षा—द्रोणी.

द्राक्षा, p 111, 26.
 द्राविट, p 285, 62.
 द्राव, p 217, 79.
 द्राविटक, p 118, 23.
 द्रु, p 87, 5.
 द्रुक्लिप्त, p 98, 34.
 द्रुष्य, p 213, 59. n.
 द्रुष्य, p 130, 14.
 द्रुषि, p 63, n.
 द्रुणी, p 63, n. p386, 9.
 द्रुत, p 283, 49. p 13, 60. p 47, 9.
 द्रुता, p 280, 49.
 द्रुप्त, p 87, 5.
 द्रुप्तव, p 171, 26.
 द्रुप्तोत्पन्न, p 100, 40.
 द्रुप्तव, p 241, 85.
 द्रुष्ट, p 67, n.
 द्रुष्टन, p 3, n.
 द्रुष्टि, p 3, 12.
 द्रोण, p 314, 51. p131, n.
 द्रोणकाक, p 131, 21.
 द्रोणकीरा, p 238, 72.
 द्रोणदुषा, p 238, 72.
 द्रोणि, p 63, n.
 द्रोणिका, p 63, n.
 द्रोणिकी, p 222, n.
 द्रोणी, p 63, 11.

श्लोक—द्विती.

श्लोकचिन्तन, p 34, 13.
 श्लोषिक, p 222, 10.
 शब्द, p 135, 38. p 361,
 214.
 श्यातिगा, p 187, 44.
 शाःस्व, p 192, n.
 शादशाब्द, p 159, 35.
 शादशाब्दन्, p 21, 29.
 शापर, p 34, 12. p 346,
 164.
 शार, p 81, 16.
 शार, p 81, 16.
 शारपात्र, p 192, 6.
 शारिक, p 192, n.
 शारिन्, p 192, n.
 शास्त्र, p 192, 6.
 शास्त्रित, p 192, 6.
 शास्त्रितदर्शक, p 192, n.
 शिशुशाब्दत, p 222, 9.
 शिव, p 134, 32. p 308,
 32. p 175, n.
 शिवान्तर, p 175, n.
 शिवराज, p 18, 16.
 शिवा, p 114, 8.
 शिवानि, p 175, 3. n.
 शिविङ्ग, p 338, 186.
 शिवीया, p 138, 5.
 शिवीयाजत, p 222, n.

द्विप—धन.

द्विप, p 200, 2.
 द्विपाद्य, p 197, 27.
 द्विरद, p 200, 2.
 द्विरक्ष, p 133, 29.
 द्विरवा, p 237, 68.
 द्विप, p 198, n.
 द्विप, p 193, n.
 द्विपत्, p 193, 10.
 द्विपाद्य, p 378, 10.
 द्विप, p 244, n.
 द्विपान्तर, p 222, n.
 द्विपान्तर, p 222, n.
 द्विपान्तर, p 237, 68.
 द्विप, p 62, 8.
 द्विपान्तर, p 69, 30.
 द्विपान्तर, p 127, 1.
 द्विपान्तर, p 193, 10.
 द्विपान्तर, p 269, 45.
 द्विपान्तर, p 175, 18.
 द्विपान्तर, p 205, 22.
 द्विपान्तर, p 7, 33.
 द्विपान्तर, p 244, 98.
 धन, p 390, 17.
 धन, p 47, 9.
 धनान्तर, p 10, 48.
 धनद, p 14, 64.
 धनद्विप, p 116, 16.

धना—धर्म.

धनाधिव, p 14, 64.
 धनिक, p 230, n.
 धनिन्, p 261, 10.
 धनिनी, p 261, n.
 धनिता, p 20, 24.
 धनीयक, p 230, n.
 धनुःश्रेणी, p 106, 2. n.
 धनु, p 211, n.
 धनुधर, p 208, 37.
 धनुष्य, p 212, 53.
 धनुष्यान्तर, p 107, n.
 धनुष्यद, p 94, 15.
 धनुष्यत्, p 208, 37.
 धनुष्य, p 211, 51.
 धनु, p 211, n.
 धनयक, p 230, n.
 धन्य, p 230, n.
 धन्या, p 230, n.
 धन्याक, p 230, 38.
 धन्यान्तर, p 230, 39.
 धन्य, p 211, n.
 धन्यन्, p 211, n.
 धन्यवाच, p 107, n.
 धन्यवाच, p 107, 10.
 धन्यन्, p 208, 37.
 धनन, p 124, 28.
 धननि, p 116, n. p 154,
 16.

धम — धाना.

धमनो, p 154, n. p116,
18. n.
धम्मिह, p 163, 48.
धर, p 84, 1.
धरणि, p 73, 2.
धरणी, p 73, n.
धरा, p 73, 2.
धरितो, p 73, 2.
धर्म, p 31, 2. p340, 141.
धर्मचिन्ता, p 52, 28.
धर्मध्वजिन्, p 190, 53.
धम्मपत्तन, p 229, 36.
धम्मराज, p2, 8. p308, 33.
धम्मसंज्ञिता, p 40, 7.
धर्मणी, p 139, n.
धर्मिणी, p 139, 10.
धम, p145, 35. p360, 208.
धमल, p 37, 22. p237, 68.
धमला, p 237, 68.
धमली, p 237, n.
धमित्र, p 180, n.
धातकी, p 115, 12.
धात, p 85, 8. p319, 68.
धातपुष्पिका, p 115, n.
धात, p 3, 12.
धातपुष्पिका, p 115, 12.
धात्री, p 350, 178.
धाना, p 232, 47.

धातु — धोन्द्र.

धातुका, p 208, 37.
धान्य, p 225, 21.
p 230, n.
धान्यक, p 230, n.
धान्यत्व, p 225, 22.
धान्यांघ, p 314, 48.
धान्यान्ध, p 230, 39.
धानन, p 336, 126.
धातानेव, p 107, 7.
p 113, 5.
धाया, p 180, 21.
धारण, p 206, 26.
धारणा, p 197, 26.
धारा, p 204, 17. n.
धाराधर, p 16, 8.
धारासम्प्रात, p 17, 13.
धासंराट्, p 132, 24.
धावनि, p 108, 11.
धिव्, p 371, 2. n.
धिवृत्, p 268, 39. p282,
43.
धिवण, p 20, 25.
धिवणा, p 33, 10.
धिव, p 344, n.
धिव्या, p 344, 157.
धी, p 33, 10. p 384, n.
p 34, n.
धीन्द्रिय, p 35, 17.

धीन — धूम्या.

धीनत्, p 176, 5.
धीनतो p 140, 12.
धीर, p 170, 26. p176, 5.
धीवर, p 64, 15.
धीवरी, p 64, n.
धीयक्ति, p 283, 25.
धीसचिव, p 192, 4.
धुत, p 280, 36.
धुनि, p 69, n.
धुनी, 69, 30.
धुरन्धर, p 236, 65.
धुर, p 205, 23.
धुरा, p 205, n.
धुरीण, p 236, 65.
धुर्य, p 236, 65.
धुर्य, p 236, 65.
धुवित, p 180, 23.
धुस्तुर, p 104, n.
धुस्तूर, p 104, 58.
धूत, p 28, 36.
धूनी, p 69, n.
धूपावित, p 284, 52.
धूपित, p 284, 52.
धूमकेतु, p 317, 61.
धूमयोनि, p 16, 9.
धूमक, p 37, 25.
धूम्या, p 297, 42.
धूम्याट, p 130, 16.

घूष—धनि.

घूष, p 37, 25.
 घूर्नेटि, p 6, 28.
 घूसं, p 104, 58. p 258,
 44. p 270, 47.
 घूर्धर, p 236, n.
 घूचि, p 215, 66. n.
 घूली, p 215, n.
 घूसर, p 37, 23.
 घूसूर, p 104, n.
 घृति, p 321, 77.
 घृष्ट, p 265, 25.
 घृष्ण, p 264, n.
 घृष्णमियात, p 264, 25.
 घृष्णज्, p 264, 25.
 घृष्णि, p 22, 34.
 घेत्त, p 238, 71.
 घेतुका, p 200, 4. p 302, 15.
 घेतुष्ठा, p 238, 72.
 घेतुक्, p 235, 60.
 घैवत, p 45, 1.
 घोतकोशेय, p 167, 14.
 घोरितक, p 204, 16.
 घोरेश, p 236, 65.
 घात, p 125, 32.
 ध्वज, p 215, 67.
 ध्वजिनी, p 210, 46.
 ध्वनि, p 44, 1.
 ध्वनित. p 282, 44.

ध्वस्त—नगौ.

ध्वस्त, p 284, 53.
 ध्वंश, p 131, 20.
 p 363, 221.
 ध्वान, p 44, 1.
 ध्वान्त, p 56, 3.
 ध्रुव, p 19, 21. p 87, 8.
 p 276, 22. p 181, 24.
 ध्रुवा, p 13, 3.
 न, p 379, n.
 नकुच, p 100, n.
 नकुलेष्टा, p 113, 3.
 नक्त, p 377, 6.
 नक्तक, p 168, 16.
 नक्तमात्र, p 97, 28.
 नक्त, p 66, 21.
 नक्षत्र, p 20, 22. n.
 नक्षत्रमात्रा, p 166, 8.
 नक्षत्रेश, p 18, 16.
 नख, p 159, 34. p 116, 17.
 नखर, p 159, 34.
 नखरा, p 159, n.
 नखी, p 116, n.
 नग, p 304, 20.
 नगज, p 200, n.
 नगर, p 77, n.
 नगरी, p 77, n. p 8, 40.
 नगौकस्, p 134, 33.

नग्न—नन्दि.

नग्न, p 268, 39.
 नग्नह, p 257, n.
 नग्नह, p 257, 42.
 नग्निका, p 139, 8.
 p 141, 17.
 नट, p 99, 37. p 250, n.
 नटन, p 47, 10.
 नटी, p 116, 17.
 नट, p 124, 28. p 397, 33.
 नटप्राय, p 75, 9.
 नटचीन, p 65, n.
 नटसंज्ञति, p 126, 33.
 नट्या, p 126, 33.
 नटुत्, p 75, 9.
 नटुक्, p 75, 9.
 नत, p 381, 18. p 276, 20.
 नतनासिक, p 148, 45.
 नदी, p 68, 29.
 नदीमात्रक, p 76, 12.
 नदीसंज्ञा, p 96, 25.
 नदी (नदीर्षी), p 254, 31.
 ननंद, p 144, n.
 ननाट, p 144, 29.
 ननु, p 380, 14. p 373, 10.
 नन्दक, p 5, 24.
 नन्दन, p 8, 41.
 नन्दि, p 31, n.
 नन्दिह, p 116, 16.

नन्दी—नर्म.

नन्दीह्व, p 116, n.
 नन्द्यावर्त्त, p 80, 10.
 नपुंसकम्, p 146, 39.
 ननृ, p 144, n.
 नन्नी, p 144, 29.
 नथ, p 15, n.
 नभस्, p 368, 234, p15,
 1. n. p 29, 16.
 नभसक्कम्, p 134, 34.
 नभस्य, p 29, 17.
 नभस्यत्, p 12, 58.
 नभस्, p 381, 18.
 नभसित, p 284, 51.
 नभस्कारो, p 119, 7.
 नभस्या, p 184, 34.
 नभस्थित, p 284, 51.
 नभुविस्तृदन, p 8, 39.
 नय, p 288, 9.
 नयन, p 162, 44.
 नर, p 137, 1.
 नरक, p 59, 1.
 नरपति, p 191, n.
 नरवाहन, p 14, 64.
 नर्त्तक, p 47, 11.
 नर्त्तकी, p 47, 8.
 नर्त्तन, p 47, 10.
 नर्त्तदा, p 69, 32.
 नर्त्तन्, p 53, 32.

नख—नाक.

नख, p 125, 31.
 नखकुवर, p 14, 65.
 नखद, p 125, 30.
 नखनीन, p 65, 18.
 नखिन, p 71, 39.
 नखिनी, p 71, 39.
 नखी, p 116, 17.
 नख, p 77, 18.
 नख, p 278, 27.
 नखदल, p 72, 43.
 नखनीत, p 283, 52.
 नखनायिका, p 103, 53.
 नखस्तिका, p 238, 71.
 नखम्बर, p 167, 13.
 नखीन, p 278, 27.
 नखीकृत, p 233, 52.
 नख, p 278, 27.
 नख, p 218, 80.
 नखवेष्टता, p 54, 33.
 नखान्ति, p 190, 52.
 नखेन्दुकला, p 26, 9.
 नखा, p 161, n.
 नखित, p 236, 63.
 नखा, p 161, n.
 नखीत, p 263, 63.
 नखि, p 379, n.
 ना, p 379, 11.
 नाक, p 1, 1. p 298, 2.

नाकु—नामा.

नाकु, p 76, 14.
 नाकुली, p 192, 2.
 नाग, p 56, n. p 200, 2.
 p 305, 22.
 नागकोशर, p 101, n.
 नागकोसर, p 101, 45.
 नागजिह्वा, p 246, 108.
 नागर, p 230, 38.
 नागरक, p 95, 18.
 नागलोक, p 56, 1.
 नागवला, p 113, 5.
 नागवल्ली, p 114, 8.
 नागसम्भव, p 246, 105.
 नागसुगन्धा, p 112, n.
 नागान्तक, p 5, 25.
 नाक्ष, p 47, 10.
 नाडि, p 154, n.
 नाडिकोष्ठ, p 126, n.
 नाडीमूल, p 249, 8.
 नाडी, p 154, 16. p 319,
 45. p 225, 22.
 नाडीमूल, p 151, 5.
 नाडवत्, p 262, 16.
 नाद, p 44, 1.
 नादेवी, p 93, 11. p 95,
 18. p 113, 6.
 नामा, p 376, 3.
 नानाह्व, p 282, 43.

नान्दि—नाय्य.

नान्दिकर, p 267, n.
 नान्दीकर, p 267, 38.
 नान्दीवादिन्, p 267, 38.
 नापित, p 250, 10.
 नाभि. p 392, 20. p 172, n.
 p 205, 24. p 339, 139.
 नाभी, p 205, n. p 339, 109.
 नाज, p 374, 13.
 नाजधेव, p 40, 8.
 नाजन्, p 48, 8.
 नाय, p 288, 9.
 नायक, p 161, 11.
 नार, p 161, n.
 नारक, p 59, 1.
 नारद, p 9, 43.
 नाराच, p 212, 55.
 नाराची, p 255, 32.
 नाराचण, p 3, 13, n.
 नाराचो, p 109, 19.
 नारिकेर, p 126, 34.
 नारिकेक, p 126, n.
 नारिकेखि, p 126, n.
 नारिकेखी, p 126, n.
 नारी, p 187, 2.
 नारीकेक, p 126, n.
 नाय्यङ्ग, p 95, n.

नाल—निक.

नाल, p 245, n. p 71, n.
 p 225, 22.
 नाली, p 71, n.
 नाविक, p 63, 12.
 नाव्य, p 62, 10.
 नाय, p 218, 85.
 नासल, p 10, 47.
 नासा, p 81, 13. p 161, 40.
 नासिका, p 161, 40.
 नासिकौ, p 10, n.
 नासिकता, p 34, 13.
 निःकासित, p 268, 39.
 निःक्रामित, p 268, n.
 निःप्रथ, p 283, 49.
 निःप्रलाक, p 196, 22.
 निःशेष, p 275, 14.
 निःशोध्य, p 273, 5.
 निःश्रेयि, p 82, 18.
 निःश्रेयी, p 82, n.
 निःश्रेयस, p 34, 15.
 निःपथ, p 380, 14.
 निःसरण, p 82, 19.
 निःस्र, p 270, 49.
 निकट, p 275, 16.
 निकर, p 135, 39.
 निकर्षण, p 82, 19.
 निकष, p 255, 32.
 निकषा, p 381, 19.

निक—निगा.

निकषाकण, p 12, 55.
 निकस, p 255, n.
 निकान, p 235, 57.
 निकाच, p 136, 42.
 निकाय्य, p 79, 5.
 निकार, p 290, 15.
 p 295, 36.
 निकारण, p 218, 81.
 निकास, p 256, n.
 निकुञ्जक, p 242, 89.
 निकुञ्ज, p 85, 8.
 निकुञ्च, p 120, 10.
 निकुरण, p 135, 40.
 निकत, p 268, 41. p 270, 46.
 निक्षति, p 53, 30.
 निकट, p 272, 3.
 निक्षेतन, p 78, 4.
 निकोचक, p 93, 9.
 निक्षय, p 44, 3.
 निकाच, p 44, 3.
 निखिल, p 275, 14.
 निगड, p 202, 9.
 निगद, p 290, 12.
 निगम, p 77, 1. p 340, 142.
 निगाद, p 290, 12.
 निगार, p 296, 37.

निगा—निध.

निगाख, p 203, 16.
 निगह, p 290, 13.
 निग्राह, p 296, n.
 निघ, p 295, 36.
 निघस, p 234, 56.
 निघ्न, p 262, 16.
 निघिक्की, p 237, n.
 निघुख, p100,41.p169,n.
 निचोख, p 169, 18.
 निचोखी p 169, n.
 निज, p 309, 34.
 नितम्ब, p 157, 25.
 नितम्बस्त्र, p 157, 26.
 नितम्बिनी, p 137, 3.
 नितान्त, p 13, 62.
 नित्य, p 13, 61.
 निदाघ, p 30, 19. p 54, 33.
 निदान, p 32, 6.
 निदिग्ध, p 280, 38.
 निदिग्धिका, p 108, 12.
 निदेश, p 197, 25.
 निद्रा, p 54, 36.
 निद्राण, p 266, 33.
 निद्राह, p 266, 33.
 निद्रित, p 266, n.
 निघन, p 218, 85.p386, 125.

निधि—निया.

निधि, p 14, 67.
 निधुवन, p 190, 56.
 निथान, p 294, 31.
 निनद, p 44, 1.
 निनाद, p 44, 1.
 निन्दा, p 41, 14.
 निप, p 228, 32.
 निपठ, p 294, 29.
 निपाठ, p 294, 29.
 निपातन, p 294, 27.
 निपान, p 68, 26.
 निपुण, p 259, 4.
 निषर्ण, p 218, 81.
 निष, p 256, 38.
 निष्यत, p 264, 25.
 निषय, p 240, 81.
 निषिप्त, p 322, 79.
 निषेध, p 27, 11.
 निष्ण, p 64, 15.
 निष्कगा, p 69, 30.
 निष्प, p 100, 43.
 निष्पत, p 92, 6.
 निषति, p 32, 6.
 नियन्तृ, p 206, 27.
 नियण, p 184,37.p188, 48. p 34, 14.
 निधातन, p 294, n.
 निधामक, p 63, 12.

निया—निर्ज.

नियाघ, p 63, n.
 नियुत, p 393, 24.
 नियुच, p 216, 75.
 नियोज्य, p 251, 17.
 निर, p 375, 14.
 निरङ्कुष, p 262, n.
 निरन्तर, p 275, 15.
 निरय, p 59, 1.
 निरगन्ध, p 279, 33.
 निरर्थक, p 278, 31.
 निरवपह, p 292, 15.
 निरसन, p 295, 31.
 निरस्त, p 212, 56.
 निराकारिण्यु, p 265, 30.
 निराकृत, p 268, 40.
 निराकृति, p 189, 53.
 p 295, 31.
 निरास्य, p 152, 8.
 निरीष, p 223, n.
 निरीष, p 223, 13. n.
 निरीष, p 290, n.
 निष्कृति, p 59, 2.
 निर्गन्धन, p 218, n.
 नियुंखी, p 102, n.
 नियुंखी, p 102, 49.
 निर्यन्वन, p 218, 82.
 निर्वोष, p 44, 1.
 निर्जर, p 1, 2.

निर्जि—निर्वा.

निर्जितेन्द्रियप्राय, p186,
43.

निर्जैर, p 85, 5.

निर्णय, p 34, 12.

निर्णयक, p 273, 5.

निर्णयक, p 250, 10.

निर्देश, p 199, 25.

निर्वाच्य, p 261, n.

निर्वन्ध, p 369, 238.

निर्वर्ण्य, p 218, n.

निर्वर, p 13, 62.

निष्पद, p 200, 4.

निष्पत्ति, p 57, 6.

निष्पत्ति, p 58, 9.

निर्वन्धन, p 262, n.

निर्व्याप, p 201, 6.

निर्व्यापन, p 335, 122.

निर्व्याप, p 344, 155.

निर्व्यह, p 370, 238.

निर्वहण, p 49, n.

निर्वपण, p 182, 29.

निर्वर्णन, p 294, 31.

निर्वहणा, p 49, 15.

निर्वाण, p 282, 45. p34,
15.

निर्वात, p 282, 45.

निर्वाद, p 41, 13. p 326,
92.

निर्वा—निशि.

निर्वाप, p 182, n.

निर्वापण, p 218, 83.

निर्वाच्ये, p 261, 213.

निर्वासन, p 218, 82.

निर्हत्त, p 283, 50.

निर्वेष, p 256, 39. p362,
217.

निर्व्ययन, p 56, 2.

निर्वाह, p 44, 1.

निर्वाह, p 291, 17.

निर्वाहिन, p 36, 20.

निखय, p 79, 5.

निषह, p 135, 39.

निषात, p 224, 27.

निषाप, p 182, 30.

निषीत, p 188, 49.
p 168, 15.

निषीता, p 168, n.

निष्ठत, p 168, n.

निवेश, p 199, 1.

निषा, p 25, 4.

निषात, p 181, n.

निषाद, p 252, n.

निषान्त, p 79, 5.

निषापति, p 18, 15.

निषारण, p 218, 81.

निषाह्वा, p 230, 41.

निषित, p 281, 40.

निशी—निष्ठी.

निशीघ, p 25, 6.

निशीघिनी, p 25, 4.

निषय, p 34, 12.

निषेष्टि, p 82, n.

निषेष्टी, p 82, n.

निषङ्ग, p 212, 56.

निषङ्गिन्, p 208, 37. n.

निषद, p 45, n.

निषद्या, p 78, 2.

निषहर, p 62, 9.

निषध, p 84, 3.

निषाद, p 45, 1. p 252,
20.

निषादिन्, p 206, 27.

निषूदन, p 218, 81.

निष्क, p 3 2, 14.

निष्कला, p 142, 21.

निष्कलो, p 142, n.

निष्कासित, p 268, 39.

निष्कुट, p 89, 13.

निष्कुटि, p 115, 13.

निष्कुम्भ, p 120, n.

निष्कुम्भ, p 89, 13.

निष्कण, p 293, 25.

निष्ठा, p 49, 15. p 312,
43.

निष्ठान, p 231, 44.

निष्ठीवन, p 296, 38.

निष्ठु—निष्ठ

निष्ठुर p43,19, p277,25.
 निष्ठूत, p 280, 37.
 निष्ठूति, p 296, 38.
 निष्ठेवं, p 296, n.
 निष्ठेवन, p 296, 38.
 निष्ठेवा, p 296, n.
 निष्ठ्यात, p 259, 4.
 निष्ठ्यक्त, p 282, 45.
 निष्ठ्यक्त, p 283, 50.
 निष्ठ्याव, p 293, 24.
 निष्ठ्यथ, p 200, 49.
 निष्ठ्यवाचि, p 167, 13.
 निष्ठ्यवा, p 143, n.
 निष्ठ्यवी, p 143, n.
 निष्ठर्ग, p 55, 38.
 निष्ठुट, p 280, 38.
 निष्ठुर्ण्य, p 218, 82.
 निष्ठुल, p 276, 19.
 निष्ठुर्ण्य, p 213, 57.
 निष्ठ्याव, p 233, 49.
 निष्ठन, p 44, 1.
 निष्ठान, p 44, 1.
 निष्ठनन, p 218, 82.
 निष्ठ्याका, p 66, 22.
 निष्ठिसन, p 218, 81.
 निष्ठोन, p 251, 16.
 निष्ठव, p 42 17. p360,
 210.

निष्ठा—नीवी

निष्ठ्याद, p 44, 1.
 नीकाय, p 256, 38.
 नीच, p 251, 16.
 नीचिका, p 237, n.
 नीचिकी, p 237, n.
 नीची, p 276, n.
 नीचैस्, p 380, 17.
 नीह, p 135, 37.
 नीहोद्भव, p 134, 34.
 नीध, p 81, 14.
 नीप, p 96, 22.
 नीर, p 61, 4.
 नील, p 37, 23.
 नीलकण्ठ, p 312, 42.
 p 133, 33.
 नीलकु, p 130, 13.
 नीलकोहित, p 6, 28.
 नीला, p 37, n. p133,n.
 नीलाङ्ग, p 130, n.
 नीलाक्षर, p 4, 19.
 नीलाब्जमकर, p 70, 37.
 नीलिका, p 103, 51.
 नीलिनी, p 108, 13.
 नीली, p108,13.p133,n.
 नीलाङ्क, p 292, 23.
 नीलाङ्क, p 226, 25.
 नीवि, p 361, n.p240,n.
 नीवी, p240,80.p361,214.

नीह—नेप

नीहव, p 75, 8.
 नीहार, p 169, 20.
 नीहार, p 19, 19.
 ह, p 380, n. p 373, 9.
 हति, p 41, 12.
 हत्त, p 280, 37.
 हत्त, p 280, 37.
 नूतन, p 278, 27.
 नूत, p 278, 27.
 नूद, p 96, 22.
 नून, p 374, 12. p 380,
 16.
 नूडुर, p 166, 11.
 नः, p 187, n.
 नत्त, p 47, 10.
 नप, p 191, 1. n.
 नपति, 191, n.
 नपस्यन्, p 199, 32.
 नपस्य, p 394, n.
 नपासन, p 198, 31.
 नयंस, p 270, 47.
 नसेन, p 400, 40. n.
 नेह, p 261, 11.
 नेल, p 162, 44. p 351,
 182.
 नेलाङ्ग, p 162, 44.
 नेदिह, p 275, 18.
 नेपथ्य, p 164, 1.

नेमि—न्याय.

नेमि, p 68, 27. p 205,
 24. p 92, n.
 नेमिन्, p 92, n.
 नेमी, p 92, n. p 205, n.
 नैकभेद, p 279, 32.
 नैगव, p 239, 78.
 नैचिकी, p 237, 67.
 नैपासी, p 246, 109.
 नैमेव, p 240, 81.
 नैययोध, p 90, 18.
 नैर्द्धत, p 12, 56. n.
 p 15, 4.
 नैर्द्धक, p 192, 7.
 नैर्द्धिक, p 208, 38.
 नो, p 379, 11.
 नो, p 62, 10.
 नोकादय, p 63, 13.
 न्यक्, p 276, n.
 न्यक्, p 365, 227.
 न्ययोध, p 328, 98.
 न्ययोधी, p 107, 6.
 न्यङ्, p 276, n.
 न्यङ्, p 129, 10.
 न्यक्, p 276, 20.
 न्यक्त, p 280, 28.
 न्याद, p 234, 56.
 न्याय, p 197, 24.
 न्याय, p 197, 25.

न्यास—पंक्ति.

न्यास, p 240, 81.
 न्युक्त, p 390, 17.
 न्युक्त, p 153, 12.
 न्यून, p 337, 130.
 पक्ष, p 83, 20.
 पक्ष, p 282, 46.
 पक्ष, p 27, 12. p 163,
 49. p 364, 222. p 212,
 55. p 134, n.
 पक्षक, p 81, 14.
 पक्षति, p 24, 1. p 135, 86.
 पक्षती, p 24, n.
 पक्षदार, p 81, 14.
 पक्षभाग, p 201, 8.
 पक्षमूल, p 135, 36.
 पक्षस्, p 134, n.
 पक्षान्त, p 26, 7.
 पक्षिणी, p 25, 5.
 पक्षिन्, p 134, 32.
 पक्षान्, p 335, 123.
 पक्ष, p 31, 1.
 पक्षिन्, p 75, 10.
 पक्षेव, p 71, 40.
 पक्ष, p 149, 48. n.
 पक्ष, p 149, n.
 पंक्ति, p 86, 4. p 180, n.
 p 321, 74.

पंक्ती—पटी.

पंक्ती, p 86, n.
 पचम्पचा, p 109, 20.
 पचम्पचा, p 109, n.
 पचा, p 288, 8.
 पक्षजन, p 187, 1.
 पक्षता, p 218, 84.
 पक्षत्व, p 218, n.
 पक्षदशी, p 26, 7.
 पक्षन, p 45, 1.
 पक्षरान्त, p 388, n.
 पक्षवक्षस्, p 39, 6.
 पक्षयर, p 5, 20.
 पक्षयाव, p 159, 32.
 पक्षाकुल, p 98, 32.
 पक्षादिका, p 254, n.
 पक्षास, p 127, 1.
 पक्षर, p 396, 31.
 पक्षिका, p 386, 7.
 पठ, p 81, n.
 पटक्षर, p 168, 16.
 पटक्ष, p 81, 14. p 358,
 203.
 पटलप्रान्त, p 81, 14.
 पटभेदन, p 77, n.
 पटनासक, p 174, 41.
 पटक्ष, p 46, 6. p 217, 76.
 पटि, p 168, n.
 पटी, p 168, n.

पटु—पत.

पटु, p 122, 20. p 252, n.
 p 311, 42. p 267, n.
 पटुपर्णी, p 119, 8.
 पटोल, p 123, 20.
 पटोसिका, p 113, 6.
 पटु, p 390, 17.
 पटुन, p 77, n.
 पटुनी, p 77, n.
 पट्टिका, p 95, 21.
 पट्टिन्, p 95, 21.
 पट्टिष, p 392, 21.
 पट्टिस, p 392, n.
 पष, p 242, 88. p 256,
 39. p 314, 49.
 पषन, p 47, 8.
 पषावित, p 285, 59.
 पषित, p 285, 59.
 पषितम्ब, p 240, 82.
 पषल, p 146, 39.
 पषिलत, p 176, 5.
 पषल, p 240, 82.
 पषलनीषिका, p 78, 2.
 पषला, p 121, 15.
 पषलजीन, p 339, 79.
 पतन, p 134, 33.
 पतङ्ग, p 133, 28.
 पतङ्गिका, p 133, 27.
 पतनु, p 134, 33.

पत—पत्ता.

पतत्त, p 134, 36.
 पतत्तिन्, p 134, 33.
 पतत्तिन्, p 134, 33.
 पतदुप्यङ्ग, p 174, 40.
 p 392, 21.
 पतद्याङ्ग, p 265, 27.
 पताका, p 215, 67.
 पताकी, p 208, 39.
 पति, p 145, 35. p 261, 10.
 पतिम्बरा, p 138, 7.
 पतिव्रता, p 138, 6.
 पतिवल्ली, p 140, 12.
 पतङ्ग, p 172, n.
 पत्तन, p 77, 1.
 पत्ति, p 208, 34. p 210,
 48.
 पत्तिसंज्ञति, p 208, 35.
 पत्तिन्, p 212, 55.
 p 134, 33.
 पत्नी, p 138, 5.
 पत्न, p 89, 14.
 पत्नङ्ग, p 172, n.
 पत्नपरशु, p 255, 33.
 पत्नपाखा, p 165, 4.
 पत्नरथ, p 134, 33.
 पत्नसेका, p 170, 24.
 पत्नाङ्ग, p 172, 33.
 p 247, 111.

पत्ता—पद्म.

पत्ताङ्गति, p 170, 24.
 पत्तिन्, p 134, 33. p 130,
 15.
 पत्तोचं, p 99, 37.
 पष, p 76, n.
 पषन, p 76, n.
 पषिक, p 195, 17.
 पषिका, 195, n.
 पषिकी, p 195, n.
 पषिन्, p 76, n.
 पष्या, p 100, 39.
 पद्, p 156, n.
 पद्, p 156, n. p 327, 96.
 पद्म, p 208, 34.
 पदपि, p 76, n.
 पदनी, p 76, 15.
 पदाजि, p 208, 34.
 पदाति, p 208, 34.
 पदातिक, p 208, 34.
 पदिक, p 208, 35.
 पद्म, p 208, 35.
 पद्मति, p 76, 15.
 पद्मती, p 76, n.
 पद्म, p 200, n.
 पद्मक, p 201, 7.
 पद्मचारिणी, p 120, 11.
 पद्मनाभ, p 4, 15.
 पद्मनाभि, p 4, n.

पक्ष—परः.
 पक्षपत्र, p 120, 11.
 पक्षराग, p 243, 93.
 पक्षा, p 5, 22. p 120, 11.
 पक्षाकर, p 68, 28.
 पक्षाट, p 120, 13.
 पक्षाखया, p 5, 22.
 पक्षिन्, p 200, 3.
 पक्षिनी, p 71, 39.
 p 200, n.
 पद्य, p 366, 31.
 पद्या, p 76, 15.
 पनस, p 100, 41.
 पनावित, p 285, 59.
 पनित, p 285, 59.
 पक्ष, p 284, 53.
 पक्षग, p 58, 8.
 पक्षगायन, p 5, 25.
 पक्ष, p 60, 3. p 233,
 51. p 368, 235.
 पक्ष, p 233, 51.
 पक्षोदर, p 347, 165.
 पर, p 355, 193. p 193,
 11.
 परंयत, p 274, n.
 परंसङ्ख, p 274, n.
 परःयत, p 274, 13. n.
 परःयता, p 274, 13.
 परःसङ्ख, p 274, n.

परः—परा.
 परःखस, p 382, n.
 परजात, p 252, 18.
 परजित, p 252, n.
 परतन्त्र, p 262, 16.
 परपिण्डाद, p 263, 20.
 परभूत, p 131, 20.
 परभूत, p 131, 19.
 परभ, p 379, 12.
 परजात, p 181, 23.
 परमेष्ठिन्, p 3, 11.
 परम्पराक, p 181, 25.
 परवत्, p 262, 16.
 परयु, p 213, 60.
 परयुध, p 213, 60.
 परयुध, p 382, 22.
 परयुध, p 213, n.
 पराक्रम, p 216, 71.
 p 340, 141.
 पराग, p 90, 17. p 305,
 22.
 पराङ्मुख, p 266, 33.
 परावित, p 252, 18.
 पराचीन, p 266, 33.
 पराजय, p 217, 80.
 पराजित, p 218, 80.
 पराचीन, p 262, 16.
 पराज, p 263, 20.
 पराभूत, p 218, 80.

परा—परि.
 पराव, p 382, 20.
 परायण, p 286, 2.
 परारि, p 382, n.
 पराङ्ग, p 273, 7.
 परायणिन्, p 185, n.
 परायरी, p 185, n.
 परासन, p 218, 81.
 परास, p 218, 85.
 परासन्दिन्, p 253, 25.
 परि, p 155, n.
 परिकर, p 347, 167.
 परिकर्षन्, p 169, 22.
 परिक्रान, p 291, 16.
 परिक्रिया, p 292, 20.
 परिशिप्त, p 280, 37.
 परिहा, p 68, 29.
 परिपङ्क, p 210, 47. n.
 p 370, 239.
 परिष, p 307, 28. p 213,
 59.
 परिवातन, p 213, 59.
 परिषद, p 292, 23.
 परिषद, p 207, 30.
 परिषदा, p 184, 34.
 परिषदा, p 180, 20.
 परिषदारक, p 251, 17.
 परिषत, p 282, 46.
 परिषद, p 191, 56.

परि—परि.

- परिष्ठाप, p 291, 15.
 परिष्ठाप, p 258, 46.
 परिष्ठाप, p 168, 16.
 परितस्तु, p 379, 13.
 परिष्ठाप, p 287, 5.
 परिदान, p 240, 81.
 परिदेवन, p 42, 16.
 परिधान, p 196, 18.
 परिधि, p 22, 84-p328,
 99.
 परिधिस्थ, p 207, 30.
 परिपण, p 240, 80.
 परिपेयिन्, p 193, 11.
 परिपाठि, p 184, n.
 परिपाटी, p 184, 36.
 परिपूर्णता, p 173, 38.
 परिपेय, p 117, n.
 परिपेयक, p 117, 13.
 परिपुत्र, p 277, 24.
 परिपुत्र, p 370, 241.
 परिपण, p 50, 22.
 परिभाष, p 50, 22.
 परिभाषण, p 42, 15.
 परिभूत, p 284, 56.
 परिभल, p 36, 19.
 p 290, 13.
 परिभल, p 294, 20.
 परिभल, p 30, n.

परि—परि.

- परिभल, p 218, 82.
 परिभल, p 240, n.
 p 30, n.
 परिभाषिनी, p 45, 3.
 परिभाषित, p 279, 35.
 परिवार, p 348, n.
 परिवाह, p 62, n.
 परिभल, p 190, 55.
 परिभल, p 261, 11.
 परिभल, p 190, n.
 परिभल, p 190, n.
 परिभल, p 190, 55.
 परिभल, p 22, n.
 परिभल, p 22, 34.
 परिभल, p 93, 11.
 p 100, 41.
 परिभल, p 185, 41.
 परिभलक, p 185, n.
 परिभल, p 178, 14.
 परिभल, p 252, n.
 परिभल, p 252, n.
 परिभल, p 164, 3.
 परिभल, p 164, 2.
 परिभल, p 202, n.
 परिभल, p 294, 30.
 परिभल, p 76, 14.
 परिभल, p 292, 20.
 परिभल, p 184, n.
 p 292, 21.

परि—परि.

- परिभल, p 252, 18.
 परिभल, p 252, n.
 परिभल, p 202, 10.
 परिभल, p 173, 38.
 परिभल, p 173, n.
 परिभल, p 256, 39.
 परिभल, p 257, 40.
 परिभल, p 260, 7.
 परिभल, p 258, n.
 परिभल, p 50, n.
 परिभल, p 294, n.
 परिभल, p 240, 81.
 परिभल, p 41, 13.
 परिभल, p 337, 132.
 परिभल, p 348, 171.
 परिभल, p 62, 10. n.
 परिभल, p 183, 31.
 परिभल, p 292, n.
 परिभल, p 292, 21.
 परिभल, p 53, 32.
 परिभल, p 124, n.
 परिभल, p 382, 20. n.
 परिभल, p 43, 19. p273, n.
 परिभल, p 124, 27. n.
 परिभल, p 218, 85.
 परिभल, p 11, 53.
 परिभल, p 59, n.
 परिभल, p 382, 21.

परै—पर्यु.

- परैहका, p 238, 71.
 परैहित, p 252, 18.
 परौच, p 278, n.
 परौही, p 132, n.
 परौणी, p 132, 26.
 परकंडिन्, p 93, n.
 परकंडी, p 93, 13. n.
 परकान्नी, p 109, 20.
 परकन्ध, p 342, 148.
 पर्यं, p 94, 10. p89, 14.
 पर्यंथाका, p 79, 6.
 पर्यांस, p 105, 60.
 पर्यौ, p 70, n.
 पर्यंङ्ग, p 174, 39.
 पर्येडन, p 184, 35.
 पर्यंनभू, p 76, 14.
 पर्यंय, p 184, 36.
 पर्यंयस्त्रा, p 292, 21.
 पर्याप्ति, p 235, 57.
 पर्याप्ति, p 287, 5.
 पर्याय, p 184, 36.
 पर्युद्वन्, p 220, 3.
 पर्येयस्त्रा p 183, 31.
 पर्यंत, p 84, 1.
 पर्यन्, p 124, 27. p335, 124.
 पर्यंसन्धि, p 26, 7.
 पर्यु, p 156, n.

पर्यु—पर्यु.

- पर्यं का, p 156, 20.
 पर्य, p 241, 86. p 358. 204.
 पर्यगण्ड, p 249, 6.
 पर्यङ्गवा, p 109, 17.
 पर्यल, p 154, 14.
 पर्याङ्गु, p 121, 13.
 पर्याल, p 225, 22.
 पर्याय, p 89, 14. p122, 20. p 37, n.
 पर्यायिन्, p 87, 5.
 पर्यङ्गी, p 140, 12.
 पर्यित, p 147, 41.
 पर्यिता, p 140, n.
 पर्यङ्ग, p 174, 39.
 पर्यन, p 89, 14.
 पर्युल, p 68, 28.
 पर्य p 293, 24.
 पर्यन, p12, 58. p293, 24.
 पर्यनायन, p 58, 8.
 पर्यनायन, p 12, 58.
 पर्यि, p 9, 42.
 पर्यिल, p 187, 44.
 पर्यिलक, p 64, 16.
 पर्यु, p 129, 11.
 पर्युपति, p 6, 25.
 पर्युप्रेरक, p 296, 39.
 पर्युरज्ज, p 238, 74.

पर्या—पाठि.

- पर्यात्, p 372, 4.
 पर्यात्ताय, p 51, 25.
 पर्यित, p 278, 30.
 पर्याय, p 79, n.
 पर्याय, p 225, 66.
 पर्याया, p 139, 11.
 पर्याय, p 215, n.
 पर्याय, p 135, 38.
 पर्याय्यायल, p 202, n.
 पर्यायल, p 202, n.
 पर्याय, p 115, 14.
 पर्यायसन, p 7, 36.
 पर्यायसनि, p 8, 41.
 पर्यायान, p 227, 27.
 पर्याय, p 231, 42. p 247, 109.
 पर्यायल, p 187, n.
 पर्यायन्ध, p 5, 23.
 पर्यायिलका, p 254, 29.
 पाठल, p 223, 15. p 37, 25.
 पाठला, p 90, 20. p 99, 35.
 पाठलि, p 99, 35.
 पाठली, p 99, n.
 पाठ, p 294, 29.
 पाठा, p 106, 3.
 पाठिन्, p 105, 60.

पाठी—पाद.

- पाठीन, p 65, 18.
 पाठङ्ग, p 378, 7.
 पाथि, p 159, 32.
 पाथिगृहीती, p 138, 5.
 पाथिपङ्कथ, p 190, n.
 पाथिप, p 251, 13.
 पाथिपीडन, p 190, 56.
 पाथिपाद, p 251, 13.
 पाथु, p 37, 23.
 पाथुक्कन्धसिन्, p 205, 22.
 पाथुङ्कर, p 36, 22.
 पातक, p 397, 33.
 पाताळ, p 56, 1. p 358, 204.
 पातक, p 265, 27.
 पात्र, p 62, 8. p 181, 24. p 239, 33.
 पात्रबुग, p 384, n.
 पात्री, p 401, 42.
 पात्रीप, p 398, 35.
 पाथु, p 60, 4.
 पाद, p 156, 22. p 85, n. p 242, 90. p 326, 92.
 पादकटक, p 167, 11.
 पादपङ्कथ, p 185, 40.
 पादप, p 87, 5.

पाद—पाथु.

- पादपञ्चन, p 235, 58.
 पादस्फोट, p 50, 3.
 पादाप, p 156, 22.
 पादाङ्गद, p 166, 11.
 पादात, p 208, 35. n.
 पादातिक, p 208, 34. n.
 पादाधिक, p 208, n.
 पाडुका, p 254, 30.
 पाडू, p 254, 31.
 पाडूकद, p 249, 7.
 पाद्य, p 183, 32.
 पाद्या, p 183, n.
 पानगोष्ठिका, p 257, 43.
 पानपात्र, p 257, 43.
 पानभाजन, p 228, 32.
 पानीय, p 61, 4.
 पानीयशालिका, p 79, 7.
 पान्य, p 195, 17.
 पाप, p 31, 1.
 पापवेदी, p 106, 3.
 पापानु, p 31, 1.
 पापानु, p 150, 4.
 पापन, p 152, 9.
 पापर, p 251, 16.
 पापा, p 150, n.
 पायस, p 171, 30. p 181, 23.
 पायु, p 157, 24.

पाथ—पारि.

- पाथ, p 241, 85.
 पार, p 62, 8. n. p 244, n.
 पारत, p 244, n.
 पारद, p 244, 100.
 पारम्भ्योपदेश, p 178, 12.
 पारथन, p 300, 212.
 पारथीक, p 203, 13. n.
 पारथधिक, p 208, 88.
 पारथीक, p 208, n.
 पारथीयेव, p 143, 24.
 पारापत, p 130, n.
 पारापार, p 60, n.
 पारायथ, p 285, 2.
 पारावत, p 130, 14.
 पारावताङ्घ्रि, p 121, 15.
 पारावार, p 60, 1.
 पारावरिन्, p 185, 41. n.
 पारावरी, p 185, n.
 पारिकाङ्घ्रिन्, p 186, 41.
 पारिकातक, p 9, 45. p 92, 6.
 पारितथ्या, p 165, 4.
 पारिपात्रक, p 84, 3.
 पारिपार्थिक, p 22, 33.
 पारिपथ, p 277, 24.
 पारिभट्ट, p 92, 6.
 पारिभट्टक, p 98, 33.
 पारिभाष्य, p 115, 14.

पारि—पाशि.

पारिषद्, p 6, 31. n.
 पार्षद, p 6, n.
 पार्षद, p 6, n.
 पारिषद्, p 166, 8.
 पारो, p 387, 10.
 पार्ष्ण, p 42, 14.
 पार्ष्ण, p 191, 1.
 पार्ष्णी, p 7, 33.
 पार्ष्णीनन्दन, p 7, 35.
 पार्ष्ण, p 158, 30. p 297, 41.
 पार्ष्णभाम, p 201, 8.
 पार्ष्णीस्त्रि, p 156, 20.
 पार्ष्णि, p 156, 23.
 पार्ष्णिप्राङ्, p 193, 10.
 पार्ष्ण, p 125, 32.
 पार्ष्णी, p 114, n.
 पार्ष्णया, p 114, 9. n.
 पार्ष्ण, p 37, 24.
 पार्ष्णि, p 214, 61. n.
 पार्ष्णी, p 111, n.
 पार्ष्णी, p 111, 27.
 पार्ष्णी, p 114, n.
 पार्ष्णा, p 385, 5.
 पार्ष्ण, p 10, 50.
 पार्ष्ण, p 163, 49.
 पार्ष्ण, p 258, 45.
 पार्ष्णि, p 12, 56.

पाशु—पिञ्च.

पाशुपत, p 105, 62.
 पाशुपात्र, p 220, 2.
 पाश्या, p 384, n.
 पाश्या (सप्त), p 278, 30, n.
 पाश्या, p 187, 44.
 पाश्या, p 84, 4.
 पाश्यादारण, p 255, 34.
 पिञ्च, p 131, 19.
 पिञ्च, p 38, 25.
 पिञ्चल, p 22, 33. p 38, 25.
 पिञ्चला, p 38, n.
 पिञ्चल, p 158, n.
 पिञ्चल, p 158, 28.
 पिञ्चलवत्, p 391, 18.
 पिञ्चिल्ल, p 148, 44.
 पिञ्च, p 246, 106.
 पिञ्चल, p 246, n.
 पिञ्चल, p 100, 43.
 पिञ्चल, p 95, 20. p 246, n.
 पिञ्चल, p 246, 106.
 पिञ्च, p 134, 31.
 पिञ्चा, p 97, 27.
 पिञ्चल, p 232, 46.
 पिञ्चला, p 97, 27.
 पिञ्च, p 218, 84.
 पिञ्चल, p 396, n.

पिञ्च—पिट.

पिञ्चल, p 215, 67.
 पिट, p 227, 26.
 पिटक, p 151, 4. p 254, 30.
 पिटका, p 151, n.
 पिटर, p 228, 31.
 पिटरी, p 228, n.
 पिण्ड, p 244, 98. p 391, 18.
 पिण्डल, p 171, 30.
 पिण्डगोत्र, p 245, n.
 पिण्ड, p 205, n.
 पिण्डका, p 205, 24.
 पिण्डा, p 205, n.
 पिण्डातक, p 98, 33.
 पिण्डोर, p 246, n.
 पिण्डा, p 221, n.
 पिण्डाक, p 300, 9.
 पितरो, p 146, 37.
 पितानक, p 3, 11. p 145, 33.
 पितानकी, p 145, n.
 पिट, p 144, 28.
 पिटकावन, p 219, n.
 पिटदान, p 182, 30.
 पिटपति, p 15, 4. p 11, 53.
 पिटपिट, p 145, 33.

पिट—पिशु.

- पिटप्रश्न, p 24, 3.
 पिटवन, p 219, 87.
 पिटवसति, p 219, n.
 पिटव्य, p 144, 31.
 पिटवसन्निभ, p 261, 13.
 पित्त, p 153, 13.
 पित्तवत्, p 134, 34.
 पिधान, p 18, 14.
 पिनच, p 207, 33.
 पिनस, p 150, n.
 पिनाक, p 6, 30. p 302, 14.
 पिनाकिन्, p 6, 27.
 पिपासा, p 234, 55.
 पिपीलिका, p 386, 8.
 पिप्पल, p 91, 1.
 पिप्पलि, p 108, n.
 पिप्पली, p 108, 15.
 पिप्पलीसूत, p 247, 111.
 पिप्पु, p 149, 49.
 पिवाक, p 94, 15.
 पिह, p 153, 11.
 पिशङ्ग, p 38, 25.
 पिशङ्गी, p 38, n.
 पिशाच, p 2, 6.
 पिशित, p 154, 14.
 पिशुन, p 170, 26.
 पिशुना, p 117, 21.

पिट—पीव.

- पिटक, p 232, 48.
 पिटप, p 76, n.
 पिटपचन, p 228, 32.
 पिटात, p 174, 41.
 पीठ, p 174, 40.
 पीहन, p 217, 78.
 पीडा, p 59, 3.
 पीत, p 37, 24.
 पीतक, p 245, 104.
 पीतदाह, p 98, 34.
 पीतङ्ग, p 100, 40.
 पीतन, p 170, 25. p 92, 7.
 पीतसाहक, p 96, 24.
 पीता p 230, 41.
 पीताम्बर, p 4, 14.
 पीति, p 202, 11.
 पीतिन्, p 202, n.
 पीन, p 274, 10.
 पीनस, p 150, 2.
 पीनोष्ठी, p 238, 72.
 पीयूष, p 234, 54. n.
 p 9, 44.
 पीड, p 92, 9. p 355, 195.
 पीडुपर्णी, p 106, 2.
 पीवन्, p 274, 10.
 पीवर, p 274, 10.
 पीवररुग्नी, p 238, 72,

पुंश्च—पुत्त.

- पुंश्चली, p 139, 10.
 पुञ्चय, p 252, n.
 पुञ्चन, p 252, n.
 पुञ्चस, p 252, 20.
 पुङ्ग, p 390, 17.
 पुङ्गव, p 273, 8.
 पुञ्च, p 204, 18.
 पुञ्ज, p 136, 42.
 पुटकिनी, p 71, n.
 पुटभेदा, p 61, 7.
 पुटभेदन, p 77, 1.
 पुटी, p 401, 42.
 पुण्डरीक, p 16, 5. p 301, 11. p 71, 41.
 पुण्डरीकाक्ष, p 4, 14.
 पुण्ड्र्यं, p 116, 15.
 पुण्ड्र, p 125, 29.
 पुण्ड्रक, p 103, 52.
 पुण्ड, p 31, 4. p 346, 162.
 पुण्डक, p 184, 37.
 पुण्डजन, p 12, 56.
 पुण्डजनेचर, p 14, 65.
 पुण्डभूति, p 74, 8.
 पुण्डवत्, p 259, 3.
 पुण्डाह, p 395, n.
 पुत्तिका, p 133, 27.
 पुत्त (अ), p 143, 27.

पुत्र—पुत्रा.

पुत्रका, p 143, n.
 पुत्रिका, p 143, n.
 पुत्री, p 143, n.
 पुत्रो, p 146, 37.
 पुत्रल, p 392, 20.
 पुनःपुनर्, p 376, 1.
 पुनर्, p 375, 14.
 पुनर्नव, p 159, n.
 पुनर्नवा, p 121, 14.
 पुनर्नव, p 159, 34.
 पुनर्भू, p 142, 23.
 पुत्राग, p 92, 6.
 पुत्रस्, p 137, 1.
 पुत्रःसर, p 208, 40.
 पुत्र, p 77, 1.
 पुत्र, p 94, 14. p 352, 185.
 p 77, n.
 पुत्रतस्, p 378, 7.
 पुत्रहार, p 82, 16.
 पुत्रन्दर, p 8, 37.
 पुत्रंभि, p 138, n.
 पुत्रंभी, p 138, 6.
 पुत्रस्, p 373, n.
 पुत्रस्त, p 324, 86.
 पुत्रस्तात्, p 373, 7.
 p 383, n.
 पुत्रस्, p 274, 13.
 पुत्रा, p 375, 15.

पुत्रा—पुत्रि.

पुत्रास्, p 242, n.
 p 39, 6.
 पुत्रास्त्रा, p 277, n.
 पुत्रास्त्री, p 277, n.
 पुत्रातन, p 277, 26.
 पुत्राहत्त, p 39, 5.
 पुत्रि, p 77, n.
 पुत्री, p 77, 1.
 पुत्रीतत्, p 155, 17.
 पुत्रीच, p 155, 19.
 पुत्र, p 274, 13.
 पुत्रस्, p 32, 7. p 137, 1.
 p 92, 6. p 363, 220.
 पुत्रभोक्तस्, p 4, 16.
 पुत्रस्त, p 274, n.
 पुत्रस्त, p 8, 37.
 पुत्रोम, p 208, 40.
 पुत्रोमस्, p 209, 40.
 पुत्रोगाभिन्, p 209, 40.
 पुत्रोद्गाथ, p 392, 21.
 पुत्रोवस्, p 192, 5.
 पुत्रोभाभिन्, p 270, 46.
 पुत्रोहित, p 192, 5.
 पुत्राक, p 299, 5.
 पुत्रिन, p 62, 9.
 पुत्रिन्द, p 252, 21.
 पुत्रोवजा, p 8, 40.
 पुत्रित, p 282, 46.

पुत्रा—पुत्र.

पुत्रर, p 132, n. p 15,
 1. p 60, 4. p 71, 41.
 पुत्ररास्, p 182, n.
 पुत्ररिणी, p 68, 27.
 पुत्रस्, p 273, 8.
 पुत्र, p 282, 46.
 पुत्र, p 90, 19.
 पुत्रस्, p 14, 66.
 पुत्रोद्गाथ, p 245, 103.
 पुत्रदन्त, p 16, 5.
 पुत्रवत्, p 5, n.
 पुत्रवन्तस्, p 5, 21.
 पुत्रवत्, p 91, 2.
 पुत्ररस्, p 204, 19.
 पुत्ररस्, p 90, 17.
 पुत्रविह, p 133, 29.
 पुत्रवत्, p 26, 10.
 पुत्रवती, p 142, 20.
 पुत्रसन्तस्, p 29, 18.
 पुत्राञ्जन, p 245, n.
 पुत्र, p 20, 23. p 342, 149.
 पुत्ररस्, p 204, n.
 पुत्र, p 254, 29.
 पूग, p 126, 34. p 304, 21.
 पूजा, p 184, 34.
 पूजित, p 239, 47.
 पूज्य, p 259, 5.
 पूत, p 226, 23. p 273, 5.

पूत—पूर्वा.

पूतना, p 100, 39.
 पूतिक, p 97, 28.
 पूतिकरज, p 97, 28.
 पूतिकरज्ज, p 97, n.
 पूतिका, p 123, n.
 पूतिकाठ, p 99, 34.
 p 100, 40.
 पूतिगन्धि, p 36, 21.
 पूतिफली, p 108, 14.
 पूष, p 232, 48.
 पूर, p 392, 20.
 पूरणी, p 97, 27.
 पूरित, p 283, 48.
 पूरुष, p 137, 1. p 32, n.
 पूर्य, p 275, 15.
 पूर्यकुम्भ, p 199, 32.
 पूर्यना, p 26, n.
 पूर्यभासी, p 26, n.
 पूर्यिना, p 26, 7.
 पूर्यिभासी, p 26, n.
 पूर्य, p 182, 27.
 पूर्य, p 339, 136. n.
 पूर्य, p 275, n. p 278,
 30. p 339, n.
 पूर्यज, p 147, 43.
 पूर्यदेव, p 2, 7.
 पूर्यपर्वत, p 84, 2.
 पूर्याङ्ग, p 382, 20.

पूर्व—पृथ.

पूर्वेद्युस्, p 382, n.
 पूर्व, p 22, 31.
 पूर्व, p 96, 22.
 पृक्षा, p 117, 21.
 पृक्षि, p 288, 9.
 पृक्षा, p 41, 10.
 पृतना, p 210, 46.
 पृथक्, p 376, 3.
 पृथक्पथी, p 107, 11.
 पृथगात्मता, p 184, 37.
 पृथगात्मिका, p 33, 9.
 पृथग्जन, p 252, 16.
 p 331, 108.
 पृथग्निध, p 282, 43.
 पृथगी, p 73, n.
 पृथिनी, p 73, n.
 पृथु, p 229, 37. p 274, 10.
 पृथुक, p 135, 38. p 232,
 47.
 पृथुरोजन्, p 65, 17.
 पृथुल, p 274, 10.
 पृथ्वी, p 73, 1.
 पृथ्वीका, p 116, 13.
 पृदाकु, p 57, 6.
 पृन्नि, p 149, 48.
 पृन्निपथी, p 107, n.
 पृषत्, p 61, 6. n. p 129, n.
 पृषत, p 61, n. p 129, n.

पृथ—पैशा.

पृथताच, p 12, n.
 पृथती, p 129, n.
 पृथक्, p 212, 54.
 पृथद्व, p 12, 57.
 पृथदाव, p 181, 23.
 पृथ, p 158, 29.
 पृथ, p 203, 14. p 297, 41.
 पृथि, p 149, n.
 पृथिपथी, p 107, 11.
 पैथक, p 130, 15.
 पैटक, p 254, 30.
 पैटी, p 401, 42.
 पैचा, p 254, n.
 पैयूष, p 234, n. p 9, n.
 पैखन, p 275, 15.
 पैथक, p 252, 19. p 359,
 207.
 पैथि, p 135, n.
 पैथी, p 135, 37.
 पैथीकोष, p 135, n.
 पैथल, p 252, n.
 पैथल, p 252, n.
 पैठर, p 231, 45.
 पैठलसेव, p 143, 25.
 पैठलसीव, p 143, 25.
 पैन्न, p 189, 50.
 पैयूष, p 9, n.
 पैयाच, p 2, n.

योग—प्रका.

योगल्ल, p 148, 46.
 योटगल्ल, p 124, 28.
 योटा, p 140, 15.
 योत, p 135, 38.
 योतकी, p 123, n.
 योतयल्ल, p 63, 12.
 योतयाह, p 63, 12.
 योताधान, p 65, 19.
 योतिका, p 123, n.
 योती, p 135, n.
 योज, p 351, 182.
 योत्तिन्, p 144, n.
 यौली, p 144, 29.
 यौल्लय, p 116, n.
 यौर, p 125, 32.
 यौरल्ल, p 278, 30.
 यौरन, p 160, 38.
 यौरनी, p 160, n.
 यौरोनन, p 227, 27.
 यौखंभाह, p 188, 47.
 यौखंभी, p 26, n.
 यौखंभाही, p 26, 7.
 यौल्लय, p 14, 64.
 यौलि, p 232, 47.
 यौन, p 28, 15.
 यौल्लक, p 245, 103.
 य्याह, p 378, 7.
 य्यल्ल, p 32, 5. p 88, 10.

प्रका—प्रधा.

प्रकाय, p 235, 57.
 प्रकार, p 346, 164.
 प्रकाय, p 23, 36.
 प्रकीर्णक, p 198, 31.
 प्रकीर्ण, p 97, 28.
 प्रकृति, p 32, 7. p 55, 37.
 प्रकोठ, p 159, 31.
 प्रकन, p 293, 26.
 प्रक्रिया, p 198, 31.
 प्रकाय, p 44, 3.
 प्रकाय, p 44, 3.
 प्रल्लेहन, p 212, n.
 प्रल्लेहना, p 212, 55.
 प्रल्लेहना, p 212, n.
 प्रगल्ल, p 159, 31.
 प्रगतल्लानु, p 148, n.
 प्रगतल्लानुह, p 148, 47.
 प्रगल्ल, p 264, 25.
 प्रगाढ, p 313, 47.
 प्रगुल्ल, p 276, 21.
 प्रगे, p 381, 19.
 प्रघह, p 219, 87. p 370, 239.
 प्रघाह, p 370, 239.
 प्रघीन, p 398, 35.
 प्रघ्, p 273, 7.
 प्रघन, p 81, 12.
 प्रघाण, p 81, 12.

प्रघ—प्रणा.

प्रघक, p 214, 64.
 प्रघल्लानु, p 266, 32.
 प्रघुल्ल, p 392, 20.
 प्रघुर, p 274, 12.
 प्रघेतस्, p 12, 56.
 प्रघोदनी, p 108, 12.
 प्रघदपट, p 169, 18.
 प्रघन, p 41, n.
 प्रघल्ल, p 81, 14.
 प्रघर्दिका, p 151, 6.
 प्रघन, p 293, 25.
 प्रघनिन्, p 209, 41.
 प्रघा, p 309, 34.
 प्रघाता, p 141, 16.
 प्रघापति, p 3, 12.
 प्रघापती, p 144, 30.
 प्रघ, p 176, n.
 p 148, n.
 प्रघा, p 140, 12.
 प्रघान, p 335, 125.
 प्रघु, p 148, 47.
 प्रघीन, p 135, 37.
 प्रघय, p 293, 25. p 313, 153.
 प्रघन, p 39, 4. p 47, n.
 प्रघद, p 41, n.
 प्रघाद, p 41, 11.
 प्रघाण, p 70, n.

प्रणा—प्रति.

प्रणाक्षी, p 70, 35.
 प्रणिधि, p 194, 13.
 p 329, 102.
 प्रणिहित, p 280, 36.
 प्रणीत, p 282, 45.
 p 180, 19.
 प्रणुत, p 285, 59.
 प्रण्येय, p 264, 25.
 प्रतति, p 88, n.
 प्रतन, p 277, 26.
 प्रतल, p 160, 36.
 प्रतानिनी, p 88, 9.
 प्रताप, p 196, 20.
 प्रतापस, p 105, 61.
 प्रति, p 372, 6.
 प्रतिकर्षण, p 164, 1.
 प्रतिकाष, p 256, n.
 प्रतिकास, p 256, n.
 प्रतिकूल, p 279, 33.
 प्रतिकृति, p 256, 36.
 प्रतिकट, p 272, 3.
 प्रतिचिह्न, p 268, 42.
 प्रतिपक्ष, p 210, 47.
 p 174, n.
 प्रतिप्याह, p 174, 40.
 प्रतिषा, p 51, 26.
 प्रतिप्रातन, p 218, 83.
 प्रतिप्याया, p 256, 36.

प्रति—प्रति.

प्रतिजागर, p 294, 28.
 प्रतिज्ञात, p 285, 58.
 प्रतिज्ञान, p 34, 14.
 प्रतिदान, p 240, n.
 प्रतिध्यान, p 44, 4.
 प्रतिनिधि, p 256, 36.
 प्रतिपद, p 33, 10.
 प्रतिपद, p 24, 1. p 26, n.
 प्रतिपक्ष, p 285, 57.
 प्रतिपादन, p 182, 29.
 प्रतिपक्ष, p 258, 41.
 प्रतिपक्ष, p 294, 27.
 प्रतिपिबन्ध, p 256, 36.
 प्रतिपक्ष, p 50, 20.
 प्रतिपान्वित, p 264, 25.
 प्रतिपद, p 258, n.
 प्रतिषा, p 256, 36.
 प्रतिज्ञान, p 201, 7.
 p 256, 36.
 प्रतिपक्ष, p 207, 33.
 प्रतिपक्ष, p 331, 109.
 प्रतिप्रातना, p 256, 36.
 प्रतिरोधक, p 253, n.
 प्रतिरोधिन्, p 253, 25.
 प्रतिपक्षन, p 41, n.
 प्रतिप्राक्य, p 41, 10.
 प्रतिपिबन्ध, p 256, 36.
 प्रतिपिषा, p 109, 18.

प्रति—प्रती.

प्रतिप्रासन, p 295, 34.
 प्रतिप्या, p 150, n.
 प्रतिप्याय, p 150, 2.
 प्रतिपक्ष, p 344, 155.
 पतिपक्ष, p 34, 14.
 प्रतिपक्ष, p 44, 4.
 प्रतिपक्ष, p 285, n.
 प्रतिपक्ष, p 294, 27.
 प्रतिपक्ष, p 349, 176.
 प्रतिपक्षीरा, p 169, 22.
 प्रतिप्याय, p 150, n.
 प्रतिपक्षन, p 44, n.
 प्रतिपक्ष, p 268, 41.
 प्रतिपक्षार, p 250, n.
 प्रतिपक्षार, p 104, 57.
 प्रतीक, p 156, 21.
 p 299, 7.
 प्रतीकार, p 217, 79.
 प्रतीकाय, p 256, n.
 प्रतीकास, p 256, 38.
 प्रतीक्ष, p 259, 5.
 प्रतीक्षी, p 15, 3.
 प्रतीत, p 323, 84.
 p 261, 9.
 प्रतीपदधिनी, p 137, 2.
 प्रतीर, p 61, 7.
 प्रतीहार, p 81, 16. p 348,
 172, p 192, 6.

प्रती—प्रत्यू.

प्रतीहारिन्, p 348, 172.
 प्रतीहास, p 104, n.
 प्रतीक्षी, p 78, 3.
 प्रल, p 277, 26.
 प्रत्यक्षपक्षी, p 107, 7.
 प्रत्यक्षेत्री, p 107, 6.
 प्रत्यक्ष, p 278, 28.
 प्रत्यक्ष, p 278, 27.
 प्रत्यक्ष, p 383, n.
 प्रत्यक्ष, p 74, 7.
 प्रत्यक्षपक्षी, p 85, 7.
 प्रत्यक्ष, p 342, 149.
 प्रत्यक्षित, p 194, 13.
 प्रत्यक्षिता, p 194, n.
 प्रत्यक्षिन्, p 193, 11.
 प्रत्यक्षित, p 285, 60.
 प्रत्याख्यात, p 268, 40.
 प्रत्याख्यान, p 295, 31.
 प्रत्यादिष्ट, p 268, 40.
 प्रत्यादेश, p 295, 31.
 प्रत्याक्षी, p 212, 53.
 प्रत्यासर, p 210, n.
 प्रत्यासार, p 210, 47.
 प्रत्याहार, p 291, 16.
 प्रत्युत्पन्न, p 293, 26.
 प्रत्युत्पान्ति, p 293, n.
 प्रत्युष, p 24, n.
 प्रत्युष, p 24, 2.

प्रत्यू—प्रवि.

प्रत्युष, p 24, n.
 प्रत्युष, p 292, 19.
 प्रद्युम्न, p 341, 146.
 p 278, 30.
 प्रद्या, p 288, 9.
 प्रद्यित, p 261, 9.
 प्रद्युष, p 135, n.
 प्रदर, p 347, 166.
 प्रदिव, p 16, n.
 प्रदीप, p 174, 40.
 प्रदीपन, p 58, 10.
 प्रदेश, p 159, n.
 प्रदेशन, p 197, 27.
 प्रदेशनी, p 159, 32.
 प्रदेशिनी, p 159, n.
 प्रदीप, p 25, 6.
 प्रद्युम्न, p 5, 20.
 प्रद्याव, p 217, 79.
 प्रद्यन, p 216, 72.
 प्रद्यान, p 192, 5. p 32, 7.
 p 335, 125.
 प्रवि, p 205, 24.
 प्रपद्य, p 307, 29.
 प्रपद, p 156, 22.
 प्रपा, p 79, 7.
 प्रपात, p 84, 4.
 प्रपितामह, p 145, 33.
 प्रपितामही, p 145, n.

प्रपु—प्रम.

प्रपुनाह, p 120, n.
 प्रपुचह, p 120, n.
 प्रपुचाह, p 120, 12.
 प्रपुण्डरीक, p 116, 15.
 प्रफुल्ल, p 87, 7.
 प्रबन्धकल्पना, p 40, 6.
 प्रबाह, p 243, 93. p 359, 206.
 प्रबोधन, p 170, 23.
 प्रबुद्धन, p 12, 58.
 प्रबर, p 360, 212.
 प्रभा, p 23, 35.
 प्रभाकर, p 22, 30.
 प्रभात, p 24, 3.
 प्रभाव, p 196, 21.
 प्रभिन्न, p 200, 4.
 प्रभु, p 261, 11.
 प्रभूत, p 274, 12.
 प्रभुष्टक, p 173, 37.
 प्रमथस, p 260, n.
 प्रमथ, p 6, 31.
 प्रमथन, p 218, 83.
 प्रमथाधिप, p 6, 27.
 प्रमद, p 31, 2.
 प्रमदवन, p 86, 3.
 प्रमदा, p 137, 3.
 प्रमदावन, p 86, n.
 प्रमनस, p 260, 7.

प्रसा—प्रव.

प्रसा, p 289, 10.
 प्रसाण, p 316, 56.
 प्रसाताण, p 145, n.
 प्रसाद, p 53, 30.
 प्रसामणा, p 218, 81.
 प्रसापन, p 218, n.
 प्रसिति, p 289, 10.
 प्रसोत, p 181, 26. p218, 86.
 प्रसीला, p 55, 37.
 प्रसुख, p 273, 6.
 प्रसुदित, p 284, 52.
 प्रसेह, p 151, n.
 प्रसोद, p 31, 2.
 प्रसत, p 187, 44.
 प्रसक्त, p 232, 45.
 प्रसाच, p 292, 23.
 प्रयुक्तार्थ, p 293, n.
 प्रयोगार्थ, p 100, 40.
 प्रसम्बन्ध, p 4, 18.
 प्रसय, p 30, 22. p54, 33.
 प्रसाप, p 42, 16.
 प्रसय, p 316, 59.
 प्रसयण, p 222, n.
 प्रसयस, p 147, 42.
 प्रसह, p 273, 7.
 प्रसक्तिका, p 40, 6.
 प्रसह, p 219, 18.

प्रव—प्रस.

प्रसहस, p 204, 20.
 प्रसहि, p 40, n.
 प्रसहिता, p 40, 6. n.
 प्रसहो, p 40, n.
 प्रसारण, p 286, 3.
 प्रसाक, p 46, 7.
 प्रसासण, p 218, 81.
 प्रसाह, p 291, 18.
 प्रसाहिका, p 151, 6.
 प्रविख्याति, p 294, 23.
 प्रविदारण, p 216, 72.
 प्रविशेव, p 292, 20.
 प्रसीय, p 260, 4.
 प्रसक्ति, p 40, 8. p291, 18.
 प्रसह, p 277, 26.
 प्रवेक, p 273, 26.
 प्रवेणि, p 202, n. p264, 49.
 प्रवेणी, p 202, 10.
 प्रवेष्ट, p 158, 31.
 प्रव्यक्त, p 278, 31.
 प्रस, p 41, 10.
 प्रसि, p 22, n.
 प्रसय, p 293, 25.
 प्रसित, p 264, 25.
 प्रस, p 208, 40.
 प्रसपाह, p 236, 63.
 प्रसोही, p 238, 70.
 प्रसक्त, p 64, 27.

प्रस—प्रसू.

प्रसक्तता, p 19, 18.
 प्रसका, p 257, 40.
 प्रसकेरा, p 257, n.
 प्रसक, p 217, 7.
 प्रसर, p 292, 23.
 प्रसरण, p 214, 64.
 प्रसरणि, p 214, n.
 प्रसरणी, p 214, n.
 प्रसव, p 289, 10. p360, 210.
 प्रसववन्धन, p 89, 15.
 प्रसव्य, p 279, 33.
 प्रसह्य, p 379, 10.
 प्रसाद, p 18, 18.
 प्रसाचन, p 164, 1. p174, n.
 प्रसाचनी, p 164, 1.
 प्रसाधित, p 164, 2.
 प्रसारणी, p 214, n. p 122, 18.
 प्रसारिन्, p 266, 31.
 प्रसित, p 260, 9.
 प्रसिति, p 290, 14.
 प्रसिह, p 330, 107.
 प्रसू, p 367, 231. p144, 29.
 प्रसूता, p 141, 16.
 प्रसूति, p 289, 10.
 प्रसूतिका, p 141, 16.

प्रक्षु—प्राक्.

प्रक्षुतिज, p 59, 3.
 प्रक्षुन, p90, 17. p336, 125.
 प्रक्षुत, p 220, n. p 280,
 38. p 160, 36.
 प्रक्षुता, p 156, 23.
 प्रक्षुति, p 160, n.
 प्रक्षेव, p 227, 26. p46, n.
 प्रक्षेवक, p 46, 7.
 प्रक्षर, p 84, 4.
 प्रक्ष्राव, p 293, 24.
 प्रक्ष, p 242, 89. p85, 5.
 p 325, n.
 प्रक्षपुष्प, p 105, 59.
 प्रक्ष्यान, p 214, 63.
 प्रक्षोटन, p 227, 26.
 प्रक्षपव, p 85, 5.
 प्रक्षान, p 155, 18.
 प्रक्षेद, p 54, n.
 प्रक्षर, p 25, 6.
 प्रक्षरण, p 204, n. p211,
 50.
 प्रक्षस, p 160, 35.
 प्रक्षि, p 68, 26.
 प्रक्षेहि, p 40, n.
 प्रक्षेहिका, p 40, 6.
 प्रक्षुज, p 284, 52.
 प्रांशु, p 275, 19.
 प्राक्, p 380, 16.

प्राका—प्राय.

प्राकार, p 78 3.
 प्राकत, p 251, 16.
 प्राग्बंध, p 178, 15.
 प्राप्पहर, p 273, 7.
 प्रावार, p 289, 10.
 प्राक्, p 383, n.
 प्राचिका, p 386, 8.
 प्राची, p 16, 3.
 प्राचीन, p 78, n
 प्राचीना, p 106, 3.
 प्राचीनाचीत, p 188, 49.
 प्राचीर, p 78, 3.
 प्राच्य, p 74, 7.
 प्राजन, p 222, 12.
 प्राजित, p 206, 27.
 प्राज्ञ, p 176, 5.
 प्राज्ञा, p 140, 12. p33, n.
 प्राज्ञी, p 140, 12.
 p 176, n.
 प्राज्ञ, p 274, 12.
 प्राज्ञिवाक, p 192, 5.
 प्राय, p 12, 59.
 प्रायिन्, p 33, 8.
 प्रातर, p 381, 19.
 प्रातिहार, p 250, n.
 प्रातिहारक, p 250, n.
 प्रातिहारिक, p 250, 11.
 प्रायनकलिक, p 177, 10.

प्रादू—प्राय.

प्रादूस्, p 375, 17.
 p 379, 12.
 प्रादेश, p 159, 34.
 प्रादेशन, p 182, 29.
 प्राध्वन्, p 377, 4.
 प्रान्तर, p 77, 17.
 प्रान्त, p 280, 36. p 284,
 54.
 प्रान्तपञ्चत्व, p 218, 85.
 प्रान्तरूप, p 338, 134.
 प्रान्ति, p 320, 71.
 प्राय, p 281, 42.
 प्रायत, p 197, 27.
 प्राय, p 189, 52. p 344,
 155. p 380, 17.
 प्रायस्, p 410, 17.
 प्रार्थित, p 283, 47.
 प्रायस्, p 173, 37.
 प्रायस्विका, p 165, 6.
 प्रायेव, p 19, 20.
 प्रावरण, p 169, 20.
 प्रावार, p 169, 19.
 प्रायत, p 168, 15. n.
 प्रायता, p 168, n.
 प्रायस्, p 30, 19.
 प्रायता, p 30, n.
 प्रायतायसी, p 106, 5.
 प्राय, p 214, n.

प्रास—प्रेष्ठ.

प्रास, p 214, 61.
 प्रासङ्ग, p 206, 25.
 प्रासङ्ग्य, 236, 64.
 प्रासाद, p 80, 9.
 प्रासिक, p 208, 38.
 प्रास्थिक, p 222, n.
 प्राङ्ग, p 25, 3.
 प्रिय, p 145, 35. p 272, 3.
 प्रियक, p 96, 22. p 128, 9.
 प्रियङ्गु, p 99, 36. p 225, 20.
 प्रियता, p 52, 27.
 प्रियवन्द, p 267, 36.
 प्रियास, p 94, n.
 प्रीयन, p 287, 4.
 प्रीत, p 284, 52.
 प्रीति, p 31, 2.
 प्रष्ट, p 283, 48.
 प्रेक्षा, p 33, 10, p 365, 226.
 प्रेक्षा, p 205, 21.
 प्रेक्षित, p 280, 36.
 प्रेत, p 59, 2. p 218, 85.
 p 317, 62.
 प्रेत्न, p 378, 8.
 प्रेन, p 52, n.
 प्रेमन्, p 52, 27.
 प्रेषण, p 295, 34.
 प्रेष, p 265, 61.

प्रेष्य—फटा.

प्रेष्य, p 251, n.
 प्रैष, p 251, n.
 प्रैष्य, p 251, 17.
 प्रोक्षण, p 181, 25.
 प्रोक्षित, p 181, 26.
 प्रोक्ष, p 204, 17.
 प्रोक्ष, p 129, n.
 प्रोक्षपद, p 20, 24.
 प्रोक्षी, p 65, 18.
 प्रोक्षपद, p 29, 17.
 प्रौढ़, p 277, 26.
 प्रुक्ष, p 93, 13. p 96, 24.
 प्रुक्ष, p 117, 20. p 134, 34.
 प्रुक्षग, p 127, 3. p 306, 25.
 प्रुक्षङ्ग, p 127, 3.
 प्रुक्षङ्ग, p 340, 140.
 p 127, n.
 प्रुक्ष, p 90, 18.
 प्रुक्षन्, p 155, 17.
 प्रुक्षन्, p 155, n.
 प्रुक्षयन्, p 97, 29.
 प्रुत्, p 204, 16.
 प्रुष्ट, p 283, 48.
 प्रुष, p 288, 9.
 प्रुषात, p 285, 60.
 फझिका, p 107, 8.
 फटा, p 58, n.

फण—फाल.

फण, p 58, n.
 फणम्, p 58, n.
 फणा, p 58, 9.
 फणिक, p 105, 59.
 फणिन्, p 58, 7.
 फर, p 213, n.
 फर, p 240, 80. p 89, 15.
 p 126, 35. p 213, 58.
 फरक, p 213, 58.
 फरकपाणि, p 208, 39.
 फरकपङ्क्ति, p 87, n.
 फरलिक, p 247, 112.
 फरपूर, p 105, 59.
 फरवत्, p 87, 7.
 फरस, p 100, n.
 फरायण, p 97, 26.
 फरिन्, p 87, 7.
 फरिन, p 87, 7.
 फरिनो, p 99, 36. p 118, 2.
 फरी, p 99, 36.
 फरेपङ्क्ति, p 87, 6.
 फरेवहा, p 99, 35.
 फरयु, p 273, 6.
 p 100, 42.
 फरयुन, p 28, n.
 फाणित, p 231, 43.
 फाण्ट, p 282, 44.
 फः, p 223, 13. p 167, 12

फावगु—बन्ध.

- फावगु, p 28, 15.
 फावगुनिक, p 28, 15.
 फावगुनी, p 386, 6.
 फुल, p 87, 8.
 फेन, p 246, 105.
 फेनिल, p 93, 12.
 फेरन, p 128, 5.
 फेर, p 128, 5.
 फेरक, p 235, n.
 फेला, p 235, 56.
 फेलि, p 235, n.
 बण, p 288, n.
 बण, p 268, 48. p 282, 44.
 बन्नी, p 254, n.
 बघ, p 218, 84.
 बधिर, p 149, 48.
 बधु, p 139, n.
 बधू, p 329, 104. p 189, n.
 p 117, 21. p 137, 2.
 बधूटी, p 139, n.
 बधोद्यत, p 269, 44.
 बघ, p 269, 45.
 बन्धक, p 328, 100.
 बन्धकी, p 159, 10.
 बन्धन, p 197, 26.
 बन्धनालय, p 219, 87.
 बन्धनी, p 238, n.

बन्ध—बलि.

- बन्धसम्प, p 201, 9.
 बन्धु, p 145, 34.
 बन्धुजीवक, p 103, 53.
 बन्धुता, p 145, 35.
 बन्धुर, p 276, 19.
 बन्धुस, p 143, 26.
 बन्धूक, p 103, 53.
 बन्धूर, p 276, n.
 बन्ध, p 87, 7.
 बन्ध्या, p 237, 69.
 बन्धु, p 349, 172.
 बल, p 4, 19. p 210, 46.
 p 216, 70. p 356,
 197. p 393, 22.
 बलज, p 309, 33.
 बलजा, p 309, 33.
 बलन, p 4, n.
 बलभद्र, p 4, 18.
 बलभद्रिका, p 121, 16.
 बलबित, p 281, 40.
 बलवत्, p 148, 44.
 p 376, 2.
 बलविन्यास, p 210, 47.
 बला, p 110, 25.
 बलात्कार, p 217, 77.
 बलारानि, p 7, 38.
 बलि, p 178, 13. p 197,
 27. p 356, 197.

बलि—बीभ.

- बलिध्वंसिनु, p 4, 16.
 बलिसम्पन्न, p 56, 1.
 बली, p 356, n.
 बलीपद, p 235, 59.
 बल्लयथी, p 238, n.
 बलिर्धुस, p 2, n.
 बलिर्धुंस, p 2, n.
 बा, p 374, 11.
 बाध, p 104, n.
 बाधा, p 104, 55.
 बाधा, p 59, 3.
 बान्धविनेव, p 143, 26.
 बान्धव, p 145, 34.
 बाध, p 147, 42. p 114,
 10. p 162, 46. p 359,
 207. p 203, 14.
 बाधगर्भिणी, p 238, 70.
 बाधतनय, p 98, 30.
 बाधदक्षक, p 98, n.
 बाधधि, p 204, 18.
 बाधपत्र, p 98, n.
 बाधहस्त, p 204, 18.
 बाधा, p 147, n.
 बाधेव, p 239, 78.
 p 107, 8.
 बाधेयशाक, p 107, 8.
 बाध, p 146, 40.
 बीभत्स, p 369, 236.

बुद्ध—बोधि.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धन्, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, 15.
 बुद्धाद्यनांस, p 154, n.
 बुद्धी, p 154, n.
 बुद्ध, p 329, n. p 2, 8.
 p 285, 57.
 बुद्धि, p 33, 10.
 बुद्धुद, p 391, 19.
 बुध, p 2, n. p 329, 103.
 p 21, 27. p 176, 4.
 बुधित, p 285, 57.
 बुधचा, p 234, 54.
 बुधचित, p 263, 20.
 बुध, p 225, n.
 बुध, p 225, 22.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, n.
 बुद्ध, p 154, n.
 बुद्धन्, p 154, n.
 बुद्धा, p 154, n.
 बुधन्नावा, p 8, n.
 बुद्धारक, p 303, 16.
 बुद्धिद, p 285, 62.
 बुद्ध, p 110, 24.
 बुद्ध, p 90, n.
 बोधकर, p 215, 65.
 बोधि, p 91, n.

बोधि—म.
 बोधिद्वय, p 91, 1.
 मतति, p 319, n.
 मत्तचारिन्, p 175, 3.
 p 186, 42.
 मत्तस्य, p 96, 22.
 मत्तस्य, p 189, 51.
 मत्तदनां, p 120, 10.
 मत्तदाह, p 96, 22.
 मत्तन्, p 3, n. p 333,
 117.
 मत्तपन्न, p 58, 11.
 मत्तपूय, p 189, 51.
 मत्तस्य, p 178, 14.
 मत्तपञ्चसु, p 184, 88.
 मत्तविन्दु, p 185, 38.
 मत्तायी, p 6, n.
 मत्तसायुज्य, p 189, 51.
 मत्तस्य, p 5, 22.
 मत्ताञ्जलि, p 185, 38.
 मत्तासन, p 185, 39.
 मत्ता, p 189, 50.
 मत्ताय, p 175, 4.
 मत्ताययटिका, p 107, 8.
 मत्तायी, p 107, 8.
 मत्तायी, p 38, 1. p 6, 31.
 p 118, 3.
 म, p 20, 22.

भक्त—भद्र.
 भक्त, p 233, 48.
 भक्त्य, p 263, 20.
 भक्ति, p 285, 60.
 भक्त्यार, p 227, 28.
 भग, p 157, 27. p 306,
 27.
 भगन्दर, p 151, 7.
 भगवत्, p 3, 8.
 भगिनो, p 144, 29.
 भग्नो, p 144, n.
 भक्त, p 61, 5.
 भक्ता, p 225, 20.
 भक्ति, p 386, 8.
 भजमान, p 197, 24.
 भट, p 207, 29.
 भटिन्, p 231, 45.
 भट्टारक, p 48, 13.
 भट्टिनी, p 48, 13.
 भट्टाको, p 112, 2.
 भट्टिर, p 101, n.
 भट्टिरी, p 107, n.
 भट्टिक, p 101, 44.
 भट्टी, p 107, 9.
 भट्टीर, p 101, n.
 भट्टीरी, p 107, 9.
 भट्टीक, p 101, n.
 भद्र, p 31, 3.
 भद्रक, p 272, n.

भद्र—भर्तृ.

भद्रकुम्भ, p 199, 32.
 भद्रदाह, p 98, 34.
 भद्रपदा, p 20, n.
 भद्रपथी, p 94, 16.
 भद्रवत्, p 4, n.
 भद्रवत्ता, p 122, 18.
 भद्रसक्तक, p 124, 25.
 भद्रव, p 102, 47.
 भद्रवत्, p 4, n.
 भद्रवत्ता, p 122, 18.
 भद्रत्री, p 172, 32.
 भद्रासन, p 198, 31.
 भय, p 50, 21.
 भयङ्कर, p 50, 20.
 भयङ्कृत, p 269, 42.
 भयानक, p 50, 20.
 भय, p 13, 61. p 242, n.
 भय, p 256, 39.
 भय, p 256, 39.
 भयखभुज, p 263, 19.
 भयखा, p 256, n.
 भय, p 250, 12.
 भयतर्पण, p 74, n.
 भयहाज, p 130, 15.
 भय, p 6, 29.
 भय, p 6, n.
 भयंदाहिक, p 48, n.
 भयं, p 145, 35.

भर्तृ—भागि.

भयंदाहिक, p 48, 12.
 भयंदाहिका, p 48, 13.
 भयंन, p 42, 14.
 भयंन, p 243, 95.
 भय, p 392, 21. p 127, 4.
 भयानक, p 96, n.
 भयानकी, p 96, 23.
 भयक, p 127 n.
 भयक, p 127, n.
 भय, p 6, 30. p 359, 208.
 भयन, p 80, 11.
 भयानी, p 6, 32.
 भयिक, p 31, 4.
 भयिह, p 265, 29.
 भयिष्णु, p 265, 29.
 भय, p 31, 4. p 403, n.
 भय्या, p 403, n.
 भयक, p 252, 22.
 भय्या, p 255, 33.
 भयगन्धिनी, p 114, 8.
 भयगर्भा, p 101, 43.
 भयन, p 320, 72.
 भा, p 23, 35.
 भाग, p 242, 90.
 भागधेय, p 197, 27.
 p 32, 6.
 भागिनेय, p 145, 32.

भागि—भाह.

भागिनी, p 48, n.
 भागिनेयी, p 145, n.
 भागीरथी, p 69, 31.
 भाग्य, p 32, 6.
 भाङ्गीन, p 221, n.
 भाजन, p 229, 33.
 भाग्य, p 229, 33.
 भाङ्ग, p 29, 17.
 भाङ्गपद, p 29, 17.
 भाङ्गपदा, p 20, 24.
 भाह, p 22, 32. p 22, 35. p 330, 107.
 भाहिनी, p 137, 4.
 भार, p 242, 87.
 भारत, p 250, n. p 74, 6.
 भारती, p 38, 1.
 भारद्वाज, p 130, n.
 भारद्वाजी, p 113, 4.
 भारद्वाह, p 254, 30.
 भारद्वाह, p 251, 15.
 भारिक, p 251, 15.
 भारिन्, p 251, n.
 भार्गव, p 21, 26.
 भार्गवी, p 123, 24.
 भार्गी, p 107, 8.
 भार्या, p 138, 6.
 भार्यापती, p 146, 38.
 भाहक, p 127, n.

भाङ्ग—भिया.

भाङ्ग, p 127, 4.
 भाव, p 48, 12. p 50,
 21. p 360, 209.
 भावबोधक, p 50, 21.
 भावित, p 232, 46.
 भाविनी, p 137, 3.
 भावुक, p 31, 4.
 भाव्य, 23, 58.
 भाषा, p 38, 1.
 भावित, p 38, 1.
 भाष्य, p 396, 31.
 भास्, p 23, n.
 भास्कर, p 22, 30.
 भास्वत्, p 22, 30.
 भिच्चा, p 287, 6. p 265,
 226.
 भिक्षु, p 175, 3. p 185, 41.
 भिक्षुकी, p 143, 26.
 भिक्ष, p 18, 17.
 भिक्षि, p 78, 4.
 भिदा, p 287, 5.
 भिदिर, p 9, n. p 276, 21.
 भिदु, p 9, n.
 भिदुर, p 9, 42.
 भिन्दिपाक, p 213, 59.
 भिन्, p 279, 32. p 283,
 50.
 भिया, p 50, n.

भिव—भुज.

भिवत्, p 152, 8.
 भिद्या, p 233, n.
 भिद्यिका, p 233, n.
 भिद्यिटा, p 233, n.
 भिद्यिटा, p 233, n.
 भिद्या, p 233, 48.
 भिद्यटा, p 233, 49.
 भिद्या, p 233, 48.
 भिद्यिटा, p 233, n.
 भिद्यिटा, p 233, n.
 भी, p 50, 21.
 भीत, p 50, n.
 भीति, p 50, 21.
 भीष, p 50, 20. p 6, 30.
 भीरु, p 137, 3. p 264, 26.
 भीरुक, p 264, 26.
 भीरुपत्नी, p 109, 19.
 भीरु, p 137, n.
 भीरुक, p 265, 26.
 भीषण, p 50, 20.
 भीष्म, p 50, 20.
 भीष्मक, p 69, 31.
 भुक्, p 285, 60.
 भुक्कसुखिन्, p 235, 56.
 भुज, p 276, 21. p 281, 40.
 भुज, p 158, 31.
 भुजग, p 57, 6.
 भुजङ्ग, p 57, 6.

भुज—भूमि.

भुजङ्गभुज, p 133, 30.
 भुजङ्ग, p 57, 6.
 भुजङ्गाक्षी, p 112, 3.
 भुजधिरत्, p 158, 29.
 भुजा, p 158, n.
 भुजान्तर, p 158, 28.
 भुजिष्य, p 251, 17.
 भुवन, p 60, 3.
 भू, p 73, 2. n.
 भूत, p 2, 6. p 256, n.
 p 284, 54. p 322, 80.
 भूतक्षेप, p 247, 111.
 भूतवास, p 100, 39.
 भूतवेशी, p 103, 51.
 भूतात्मन्, p 331, 108.
 भूति, p 7, 31.
 भूतिक, p 300, 8.
 भूतेय, p 6, 26.
 भूदार, p 127, 2-
 भूदेव, p 175, 3.
 भूमिन्, p 119, 8.
 भूप, p 191, 1-
 भूपदी, p 102, 50.
 भूपाक, p 191, n.
 भूधत्, p 318, 63. .
 भूसन्, p 274, n.
 भूमि, p 73, 2.
 भूमिजम्बुका, p 95, 18.

भूमि—भूत.

भूमिदेव, p 175, n.
 भूमिपाल, p 191, n.
 भूमिपद, p 220, 1.
 भूमी, p 73, n.
 भूयस्, p 274 13.
 भूविष्ट, p 274, 13.
 भूरि, p 274, 13.p352,n.
 भूरिमेना, p 120, 9.
 भूरिमात्र, p 128, 5.
 भूबलही, p 102, 50.
 भूर्ज, p 97, 26.
 भूषण, p 164, n.
 भूषा, p 164, 2.
 भूषित, p 164, 2.
 भूष्य, p 265, 29.
 भूष्यन्, p 125, 32.
 भूकुटि, p 55, n.
 भूकुटी, p 55, n.
 भूकुं, p 47, n.
 भूग, p 20, n.
 भूगु, p 84, 4. p 21, n.
 भूग, p 130, 16.
 भूगुराज, p 121, n.
 भूगुराज, p 121, 17.
 भूगुराजन्, p 121, n.
 भूगुरा, p 199, 32.
 भूगुरी, p 133, 28.
 भूतक, p 251, 15.

भूति—भूकु.

भूति, p 256, 38.
 भूतिभूज, p 251, 15.
 भूत, p 251, 17.
 भूता, p 256, 38.
 भूत, p 13, 62.
 भूतवन्, p 232, 47.
 भूत, p 67, 24.
 भूती, p 67, 24.
 भूद, p 196, 20.
 भूदित, p 283, 50.
 भूरी, p 46, 6.
 भूवन्, p 150, 1.
 भूव, p 187, 46.
 भूवन्, p 50, 19.
 भूवन्, p 150, 1.
 भूग, p 210,n.p305,24.
 भूगवत्, p 320, n.
 भूगवती, p 320, 72.
 भूगिन्, p 58, 8.
 भूगिनी, p 138, 5.
 भूजन, p 234, 55.
 भूज, p 378, 7.
 भूज, p 21, 27.
 भूजिक, p 192, 7.
 भूज, p 197, 23.
 भूकुं, p 47, n.
 भूकुं, p 47, 11.
 भूकुटि, p 55, 37.

भूकु—भूक.

भूकुटी, p 55, 37.
 भूक, p 34, 13. p 61,6.
 p 288, 9.
 भूकर, p 133, 29.
 भूकरक, p 163, 47.
 भूक, p 288, 9.
 भूक, p 284, 53.
 भूकियु, p 164, 2.
 भूकरी, p 146, 36.
 भूक, p 146, 36.
 भूकजावा, p 144, 30.
 p 146, 36.
 भूकगिनी, p 146, 36.
 भूक, p 146, n.
 भूकिय, p 846, 36.
 भूक, p 34, 13.
 भूक, p 228, 30.
 भूकुं, p 47, 11.
 भूकुटी, p 55, 37.
 भूक, p 146, 39.
 भू, p 162, 43. p 84,n.
 भूकुं, p 47, 11.
 भूकुटि, p 55, 37. n.
 भूकुटी, p 55, n.
 भूक, p 314, 48.
 भूक, p 197, 23.
 भूकर, p 66, 20.

मक—मक्षु

मकरध्वज, p 5, 21.
 मकरन्द, p 90, 17.
 मकुट, p 164, 3.
 मकुट, p 174, n.
 मकुटक, p 224, n.
 मकुठक, p 224, 17.
 मकुलक, p 120, n.
 मक्षिका, p 133, 26.
 p 399, n.
 मक्ष, p 178, 13.
 मगध, p 215, 65. n.
 मगधन्, p 7, 36. n.
 मगधान्, p 7, n.
 मङ्गूर, p 174, n.
 मङ्गु, p 376, 2.
 मङ्गल, p 31, 3.
 मङ्गल्यक, p 224, 17.
 मङ्गल्या, p 171, 28.
 मक्षिका, p 32, 5.
 मञ्जा, p 88, 12.
 मञ्जाषा, p 254, n.
 मञ्ज, p 65, n.
 मञ्ज, p 174, 39.
 मञ्जुरि, p 89, 13.
 मञ्जरी, p 89, n.
 मञ्जिषा, p 107, 9.
 मञ्जोर, p 166, 11.
 मञ्जु, p 272, 2.

मक्षु—मत्त.

मक्षु, p 272, 2.
 मक्षुषा, p 254, 30.
 मठ, p 79, 8.
 मङ्गु, p 47, 8.
 मणि, p 243, 94.
 मणिक, p 228, 31.
 मणिवन्ध, p 159, 32.
 मणी, p 243, n.
 मण्ड, p 233, 49. p 98, 32.
 मण्डन, p 164, 3. p 265, 29.
 मण्डना, p 385, n.
 मण्डप, p 80, 9.
 मण्डल, p 22, 34. p 18,
 17. p 16, 7. p 210, n.
 मण्डलक, p 151, 5.
 मण्डलाप, p 213, 57.
 मण्डलेवर, p 191, 2.
 मण्डहारक, p 250, 10.
 मण्डित, p 164, 1.
 मण्डूक, p 67, 24.
 मण्डूकपर्ण, p 99, 37.
 मण्डूकपर्णी, p 107, 9.
 मण्डूर, p 244, 29.
 मत्तक, p 200, 2.
 मत्तिका, p 32, 5.
 मत्ति, p 33, 10.
 मत्त, p 200, 4. p 284,
 52. p 264, 23.

मत्त—मद्र.

मत्तकादिनी, p 137, 4.
 मत्तकादिणी, p 137, n.
 मत्तकादिनी, p 137, n.
 मत्त, p 65, n.
 मत्तर, p 349, 174.
 मत्ती, p 65, n.
 मत्त, p 65, 17. n.
 मत्तप्रणी, p 231, 43.
 मत्तप्रधानी, p 64, 16.
 मत्तप्रपिता, p 106, 4.
 मत्तप्रफ, p 134, n.
 मत्तप्रवेधन, p 64, 16.
 मत्तप्रवेधनी, p 64, n.
 मत्तप्रणी, p 118, 3.
 मत्तित, p 234, 53.
 मद्र, p 200, 5. p 326, 94.
 मद्रक, p 200, 3.
 मद्रन, p 5, 20. p 98,
 33. p 104, 58.
 मद्रस्थान, p 257, 41.
 मद्रिरा, p 257, 40.
 मद्रिराभट्ट, p 79, 8.
 मद्रोभट्ट, p 200, 3.
 मद्रु, p 134, 34.
 मद्रु, p 65, 19.
 मद्रुसी, p 67, n.
 मद्र, p 257, 40.
 मद्र, p 45, n.

मधु—मधु.

मधु, p 246, 108. p 257,
41. p 330, 105. p 28,
15. p 119, 7. p 92, n.
मधुक, p 92, n. p 111, 28.
p 215, n.
मधुकर, p 133, 29.
मधुक्रम, p 257, 41.
मधुद्रुम, p 92, 8.
मधुप, p 133, 29.
मधुपरिंका, p 94, 16.
p 108, 13.
मधुपर्णी, p 106, 1.
मधुपाणिन्, p 133, n.
मधुपत्रिका, p 133, 26.
मधुमाध्वीक, p 257, n.
मधुवटिका, p 111, 28.
मधुर, p 35, 18. p 355,
193.
मधुरक, p 119, 8.
मधुरसा, p 106, 2.
p 111, 26.
मधुरा, p 122, 17.
मधुरिका, p 110, 23.
मधुरिष्ठ, p 4, 15.
मधुसिंह, p 133, 29.
मधुवार, p 257, 41.
मधुव्रत, p 133, 29.
मधुविष्णु, p 93, 12

मधु—मनु.

मधुमेयी, p 106, 2.
मधुमीक, p 92, 8.
मधुसना, p 116, n.
मधूक, p 92, 8.
मधूच्छिष्ट, p 246, 108.
मधूलक, p 92, 8.
मधूखिका, p 106, 2.
मध्य, p 158, 30. p 47, 9.
p 346, 163.
मध्यदेश, p 74, 7.
मध्यम, p 45, 1. p 158,
30. p 74, 7.
मध्यसा, p 139, 8. p 159, 33.
मध्या, p 139, n.
मध्याङ्ग, p 25, 3.
मध्यासव, p 257, 41.
मनःशिल्प, p 246, n.
मनःशिक्षा, p 246, 108.
मनःसिला, p 246, n.
मनस्, p 33, 9.
मनस्कार, p 33, 11.
मनसिकार, p 33, n.
मनसिल, p 5, 21.
मनाक्, p 378, 8.
मनित, p 285, 57.
मनीषा, p 33, 10.
मनीषिन्, p 176, 5.
मनु, p 400, 38.

मनु—मन्द.

मनुज, p 137, 1.
मनुषी, p 137, n.
मनुष्य, p 137, 1.
मनुष्यचर्मन्, p 14, 64.
मनोसुप्ता, p 246, 108.
मनोज, p 5, n.
मनोजन, p 261, 13.
मनोजनस्, p 261, n.
मनोष, p 272, 2.
मनोषा, p 246, n.
मनोरथ, p 52, 27.
मनोरथ, p 272, 2.
मनोहत, p 268, 41.
मनोहर, p 272, n.
मनोहारिन्, p 272, n.
मनोहृत्, p 246, 108.
मन्द, p 197, 26.
मन्द, p 348, 169.
मन्दव्याख्याकस्, p 176, 7.
मन्त्रिन्, p 192, 4.
मन्त्र, p 239, 74.
मन्त्रदण्डक, p 239, 74.
मन्त्रन्, p 239, 74.
मन्त्रणी, p 239, 75.
मन्वर, p 209, 40.
मन्वान, p 239, 74.
मन्द, p 252, 19. p 327, 97.
मन्दगात्रिन्, p 209, 40.

मन्दा—मरि.

मन्दाकिनी, p 9, 44.
 मन्दाच, p 51, 23.
 मन्दार, p 105, 61. p 9,
 45. p 92, 6.
 मन्दास, p 51, n.
 मन्दिर, p 79, 5. p 352,
 186.
 मन्दुरा, p 79, 7.
 मन्दोष्ण, p 23, 36.
 मन्दू, p 45, 2.
 मन्मथ, p 5, 20. p 91, 1.
 मन्वा, p 154, 16.
 मनु, p 51, 25. p 344, 155.
 मन्मन्तर, p 30, 22.
 मपठक, p 224, n.
 मपुठक, p 224, 17.
 मय, p 239, 75.
 मयठक, p 224, n.
 मयु, p 14, 66.
 मयुषक, p 224, n.
 मयूख, p 22, 34. p 304, 19.
 मयूर, p 111, 30. p 134, 30.
 मयूरक, p 244, 101.
 p 107, 7.
 मयूरीकुण्डो, p 402, n.
 मरकत, p 243, 92.
 मरख, p 218, 85.
 मरिच, p 229, n.

मरी—मल.

मरीच, p 229, 36.
 मरीचि, p 22, 35.
 मरीचिका, p 23, 37.
 मरु, p 347, 165. p 74, 5.
 मरुत्, p 12, 58. p 317,
 61. n.
 मरुत, p 317, 61. n.
 मरुतत्, p 7, 36.
 मरुन्मासा, p 117, 21.
 मरुचकं, p 98, 33. p 105,
 59.
 मरुंठ, p 127, 3.
 मरुंठक, p 129, 13.
 मरुंटी, p 97, 29. p 106, 5.
 मरुं, p 137, 1.
 मरुंन, p 292, 22.
 मरुंल, p 47, 8.
 मरुंित, p 280, n.
 मरुं, p 396, 30.
 मरुंर, p 44, 2.
 मरुंस्तृष्, p 279, 33.
 मरुंदा, p 197, 26.
 मरु, p 155, 16. p 357,
 199.
 मरुदूषित, p 272, 4.
 मरुपू, p 100, 42.
 मरुवच, p 172, 32.
 मरुयू, p 100, n.

मला—मह.

मला, p 116, n.
 मलिन, p 272, 4.
 मलिनी, p 142, 20.
 मलिष्णुष्, p 253, 25.
 मलीमस, p 272, 4.
 मल्ल, p 392, 21.
 मल्लक, p 399, 37.
 मल्लिक, p 132, 24.
 मल्लिका, p 102, 50.
 मल्लिकाख, p 132, n.
 मलित, p 280, n.
 मलि, p 387, n.
 मली, p 387, 10.
 मलुर, p 224, n.
 मलुरा, p 224, n.
 मलूर, p 224, 17.
 मलूरविदवा, p 111, 27.
 मलूरा, p 224, n.
 मलूष, p 232, 46.
 मलूर, p 124, 26.
 मलूरिनु, p 185, 41.
 मल, p 162, n.
 मलक, p 162, 46.
 मल्लिष्णु, p 154, 16.
 मल्लु, p 234, 54.
 मल्ल, p 367, n. p 55, 38.
 मल्लत्, p 274, 10.
 मल्लती, p 320, 72.

मह—महि.

महस्, p 367, 133, n
 महाकन्द, p 121, 14.
 महाकुल, p 175, 2.
 महाक, p 239, 75.
 महाजाखी, p 113, 5.
 महादेव, p 6, 28.
 महाधन, p 137, 14.
 महानस, p 227, 27.
 महाभाव, p 192, 5.
 महायज्ञ, p 178, 14.
 महारजत, p 243, 95.
 महारजन, p 246, 107.
 महारण्य, p 86, 1.
 महाराजक, p 2, n.
 महाराजिक, p 2, 5.
 महारौरव, p 59, 1.
 महायय, p 259, 3.
 महान्द्री, p 140, 13.
 महान्वेता, p 111, 29.
 महासहा, p 119, 4.
 p 104, 54.
 महासेन, p 7, 34.
 महि, p 73, n.
 महिध, p 84, n.
 महिर, p 22, n.
 महिला, p 99, 35, p 137, 2.
 महिष, p 128, 4.
 महिनी, p 128, n, p 138, 5.

मही—माग.

मही, p 73, 3.
 महीक्षित, p 191, 1.
 महीध, p 84, 1.
 महीधर, p 84, n.
 महीरह, p 87, 5.
 महीलता, p 66, 21.
 महीला, p 137, n.
 महीसुत, p 21, 27.
 महेच्छ, p 259, 3.
 महेरणा, p 115, 12.
 महेरणा, p 115, n.
 महेला, p 137, n.
 महेस्वर, p 6, 25.
 महील, p 236, 61.
 महीत्यल, p 71, 39.
 महीत्याह, p 259, 3.
 महीत्यन, p 259, 3.
 महीमघ, p 121, 13, p 109, 18, p 230, 38.
 महीमधी, p 230, n.
 मा, p 379, 11.
 मांस, p 154, 14.
 मांसल, p 148, 44.
 मांसिक, p 251, 14.
 मांसिक, p 246, 108.
 मागध, p 215, 65.
 p 248, 2.
 मागधी, p 103, 51.
 p 108, 15.

माध—माह.

माध, p 28, 15.
 माध्य, p 103, 53.
 माठर, p 22, 33.
 माढि, p 386, n.
 माधन, p 137, n.
 माधनक, p 166, 7.
 p 147, 42.
 माधव्य, p 297, 40.
 माधिक्य, p 396, 31.
 माधिवन्ध, p 230, n.
 माधिसंघ, p 230, 42.
 मातङ्ग, p 252, 20.
 p 305, 22.
 मातरपितरौ, p 146, 37.
 मातरिन्धनु, p 12, 57.
 मातलि, p 8, 41.
 मातापितरौ, p 146, 37.
 मातानह, p 145, 33.
 मातल, p 104, 58.
 p 144, 31.
 मातलपुत्रक, p 105, 58.
 मातलानी, p 144, 30.
 मातलाहि, p 57, 6.
 मातली, p 144, 30.
 मातलुक्क, p 105, 59.
 माह, p 6, 31, p 48, 14.
 p 144, n, p 237, 66.

माह—मायि.

माहस्येय, p 143, n.
 माहस्ययी, p 143, n.
 माहस्ययीय, p 143, n.
 माहस्ययीया p 143, n.
 माह, p 350, 180.
 माहा, p 350, 179.
 p 274, 11.
 माह, p 290, 12.
 माघव, p 3, 13. p 29, 16.
 माघवक, p 257, 41.
 माघवी, p 103, 52, n.
 माघवीलता, p 103, 52.
 माध्वक, p 257, n.
 माध्वीक, p 257, 41.
 मान, p 50, 22. p 241, 85.
 मानव, p 137, 1.
 मानव्य, p 297, n.
 मानस, p 33, 9.
 मानसौकस्, p 132, 23.
 मानिनी, p 137, n.
 माहव, p 137, 1.
 माहवी, p 137, n.
 माहव्यक, p 297, 42. .
 माया, p 250, 11.
 मायाकार, p 250, 11.
 मायादेवीसुत, p 3, 10.
 मायाविनु, p 250, n.
 मायिनु, p 250, n.

मायु—माला.

मायु, p 153, 13.
 मायूर, p 137, 43.
 मार, p 5, 20.
 मारजित्, p 3, 8.
 मारख, p 219, 83.
 मारिष, p 48, 14.
 मारुत, p 12, 58.
 मार्कव, p 121, 17.
 मार्ग, p 28, 14.
 मार्गथ, p 212, 55. p 270,
 49. p 294, 30.
 मार्गशीर्ष, p 28, 14.
 मार्गित, p 284, 54.
 मार्ज्जन, p 94, 13.
 मार्ज्जना, p 170, 22.
 मार्जार, p 128, 6.
 मार्ज्जिता, p 231, 44.
 मार्त्तण्ड, p 22, 31.
 मार्त्तण्ड, p 22, n.
 मार्द्विक, p 251, 13.
 मार्द्वीक, p 257, n.
 मार्षक, p 48, n.
 मारुटि, p 170, 22.
 मारुक, p 100, 42.
 मारुती, p 103, 53.
 मारुता, p 173, 36.
 मालाकर, p 249, 5.
 मालाहणक, p 125, 32.

मासि—मिथ्या.

मासिक, p 249, 5.
 मासुधान, p 57, 6.
 मासूर, p 93, 12.
 मास्य, p 173, 36.
 मास्यवत्, p 84, 3.
 माष, p 241, n.
 माषपर्णी, p 119, 4.
 माषीय, p 221, n.
 माष्य, p 221, n.
 मास, p 27, 12. p 241, n.
 मासर, p 233, 49.
 मासिक, p 183, 31.
 मास, p 379, 11.
 माहाकुल, p 175, n.
 माहिष, p 248, 3.
 माहेवी, p 237, 66.
 मितम्भक, p 270, 48.
 मिन्न, p 193, n. p 194, n.
 मित्र, p 194, 12. p 193, 9.
 p 22, 31. p 348, 169.
 p 194, n.
 मित्रा, p 194, n.
 मिथस्, p 375, 17.
 मिथुन, p 135, 38.
 मिथ्या, p 380, 15.
 मिथ्यावर्ति, p 34, 13.
 मिथ्याभियोग, p 41, 11.
 मिथ्याभिगुण, p 41, 11.

मिथ्या—मुक्ता.

- मिथ्यामति, p 34, 13.
 मिथि, p 110, n. p117, n.
 p 122, n.
 मिथी, p 110, 23.
 मिथेया, p 110, 24.
 मिथि, p 117, n. p122, n.
 मिथी, p 117, n.
 मिथि, p 110, n. p 122,
 17.
 मिथी, p 110, n. p 117,
 22.
 मिथिका, p 19, 20.
 मिथिर, p 22, 31.
 मीढ, p 282, 46.
 मीन, p 65, 17.
 मीनकेतन, p 5, 20.
 मुकुट, p 164, n.
 मुकुन्द, p 114, n.
 मुकुन्दक, p 121, n.
 मुकुन्द, p 114, n.
 मुकुन, p 174, 41.
 मुकुल, p 89, 16.
 मुकुटक, p 224, n.
 मुकुलक, p 120, n.
 मुक्त, p 396, n.
 मुक्तकमुक्त, p 57, 6.
 मुक्ता, p 243, 93.
 मुक्तावली, p 165, 6.

मुक्ता—मुरा.

- मुक्तास्फोट, p 67, 23.
 मुक्ति, p 84, 15.
 मुख, p 82, 19. p161, 40.
 p 273, n.
 मुखर, p 267, 36.
 मुखवासन, p 36, 20.
 मुख, p 185, 39.
 मुख, p 270, n.
 मुख, p 149, 48. p398,
 34.
 मुखडा, p 149, n.
 मुखिलत, p 149, 48-
 p 279, 35.
 मुखिलन्, p 250, 10.
 मुद्, p 31, n.
 मुदा, p 31, n.
 मुदित, p 31, n.
 मुदिर, p 16, 9.
 मुद्रपर्यी, p 112, 1.
 मुद्रर, p 213, 59.
 मुद्रक, p 224, n.
 मुधा, p 377, 4.
 मुनि, p 186, 41.
 मुनिपुत्र, p 273, n.
 मुनीन्द्र, p 3, 9.
 मुह, p 400, 38.
 मुरज, p 46, 5. n.
 मुरा, p 115, 11.

मुर्वी -- सूवि.

- मुर्वी, p 106, n.
 मुषली, p 129, n. p 4, n.
 मुषल, p 226, n.
 मुषली, p 4, n. p 114, n.
 p 129, n.
 मुषल्य, p 269, n.
 मुषा, p 255, n.
 मुषिका, p 255, n.
 मुषित, p 280, 37.
 मुष्क, p 157, 27.
 मुष्कक, p 95, 20.
 मुष्टि, p 160, 37.
 मुष्टिवन्ध, p 290, 14.
 मुसल, p 226, 25.
 मुसलिन्, p 4, 19.
 मुसली, p114, 7. p129, 12.
 मुसल्य, p 267, 45.
 मुस्तक, p 124, 25.
 मुस्ता, p 124, 25.
 मुस्तभाषा, p 42, 16.
 मुस्तस्, p 376, 1.
 मुस्तस, p 27, 11.
 मुक्त, p261, 13. p268, 38.
 मुट, p 270, 48.
 मुत, p 282, 44.
 मुत, p 155, 18,
 मुतलच्छ, p 152, 7.
 मुवित, p 282, 46.

सूखे—सग.

- सूखे, p 270, 48.
 सूखी, p 217, 78.
 सूखील, p 153, 12.
 सूखित, p 153, 12.
 p 324, 85.
 सूय, p 282, n.
 सूय, p 153, 12. p 277, 26.
 सूयि, p 156, 22. p 319, 69.
 सूयित, p 277, 26.
 सूयन्, p 162, 46.
 सूयानिभिक्त, p 191, 1,
 p 318, 64.
 सूय, p 106, 2.
 सूय, p 88, 12. p 358,
 202.
 सूयक, p 123, 23.
 सूयकान्, p 287, 4.
 सूयधन, p 240, 80.
 सूय, p 240, 80. p 256, 39.
 सूय, p 255, 33. p 400,
 38.
 सूयिक, p 129, 12.
 सूयिकपर्या, p 107, 6.
 सूयिका, p 255, n.
 सूयित, p 280, 37.
 सूयी, p 255, n.
 सूय, p 294, 30. p 128,
 8. p 172, n. p 305,
 21. p 20, n.

सग—सगा.

- सगया, p 294, 30.
 सगद्व्या, p 23, 37.
 सगदंशक, p 252, 22.
 सगधूतक, p 128, 5.
 सगनाभि, p 172, 31.
 सगवधाजीव, p 252, 21.
 सगवन्धनी, p 253, 27.
 सगमद, p 172, 31.
 सगया, p 253, 24.
 p 294, n.
 सगयु, p 252, 21.
 सगरोज, p 167, 13.
 सगय्य, p 253, 24.
 सगधिरस्, p 20, 24. n.
 सगधिरा, p 20, n.
 सगधीर्ष, p 20, 24. n.
 सगाङ्ग, p 18, 16.
 सगादन, p 127, 1.
 सगित, p 284, 54.
 सगेन्द्र, p 127, 1.
 सजा, p 170, 22.
 सज, p 6, 26.
 सजानी, p 7, 33.
 सजास, p 72, 42.
 p 125, n.
 सजाखिनी, p 71, n.
 सजाखी, p 72, n.
 p 386, n.

सत—सेष.

- सत, p 218, 86. n.
 सतसात, p 263, 19.
 सता, p 220, 3.
 सतासक, p 117, 19.
 सति, p 218, n.
 सतासक, p 117, n.
 सति, p 73, 4.
 सत्तिका, p 73, 4.
 सत्य, p 218, 85.
 सत्यज्ञव, p 6, 27.
 सत्या, p 73, 4.
 सत्ता, p 73, 4. p 117, 19.
 सद्, p 73, 4.
 सदा, p 73, n.
 सदङ्ग, p 46, 5.
 सद्, p 327, 97. p 278, 27.
 सद्त्वत्, p 97, 26.
 सद्दुल, p 278, 27.
 सद्दीका, p 111, 26.
 सध, p 216, 72.
 सधा, p 377, n. p 380, 15.
 सधार्थक, p 43, 21.
 सध, p 273, 5.
 सेकलकन्यका, p 69, 32.
 सेखलकन्यका, p 69, n.
 सेखला, p 213, 58.
 p 166, 10.
 सेष, p 16, 8.

मेघ—मैत्री.

मेघज्योति, p 17, 11.
 मेघनादास्तुतासिन्, p 133, 30.
 मेघनाभन्, p 124, 25.
 मेघनिर्घोष, p 17, 10.
 मेघपुष्प, p 61, 5.
 मेघपाला, p 16, 9.
 मेघवाहन, p 8, 39.
 मेघक, p 37, 23. p 133, 31.
 मेढ्र, p 239, 77. p 157, 27.
 मेद, p 154, 15.
 मेदक, p 257, 42.
 मेदस्, p 154, n.
 मेदिनी, p 73, 3.
 मेदुर, p 265, 30.
 मेधा, p 33, 11.
 मेधि, p 223, 15.
 मेथ, p 273, 5.
 मेर, p 9, 45.
 मेखक, p 294, 29.
 मेखर, p 108, n.
 मेघ, p 21, 29. p 239, 77.
 मेघकम्बल, p 246, 107.
 मेह, p 151, 7.
 मेहन, p 157, 27.
 मैत्रावरुण, p 20, 22.
 मैत्री, p 400, 39.

मैत्र—मिष्ट.

मैत्र, p 400, 39.
 मैत्रुन, p 190, n. p 335, 124.
 मैरेव, p 257, 42.
 मोक्ष, p 35, 16. p 95, 20.
 मोष, p 278, 31.
 मोषा, p 99, n.
 मोष, p 396, n.
 मोषक, p 98, 11.
 मोषा, p 97, 27.
 p 112, 1.
 मोदक, p 397, 33.
 मोरट, p 247, 110.
 मोरटा, p 106, 2.
 मोषक, p 253, 25.
 मेह, p 217, 78.
 मोक्षिक, p 243, 93.
 मोक्षीन, p 221, 8.
 मोन, p 184, 35.
 मोरजिक, p 251, 13.
 मोर्वी, p 212, 53.
 मोख, p 355, 195.
 मोटा, p 385, 5.
 मोट्या, p 385, n.
 मोहस, p 194, 14.
 मोहसिंह, p 194, 14.
 म्हान, p 272, n.
 मिष्ट, p 43, 22.

मेघ—यथा.

मेघ, p 252, 21.
 मेघदेव, p 74, 7.
 मेघसुख, p 244, 98.
 यक्ष, p 155, 17.
 यक्ष, p 2, 6.
 यक्षकर्तृ, p 173, 34.
 यक्षधूप, p 171, 29.
 यक्षराज, p 14, 63.
 यक्षन्, p 150, 2.
 यक्षिनी, p 2, n.
 यक्षी, p 2, n.
 यक्षेश्वर, p 14, n.
 यक्षमान, p 176, 7.
 यक्षस्, p 39, 4.
 यक्ष, p 178, 13.
 यक्षशेष, p 182, 28.
 यक्षाङ्ग, p 91, 2.
 यक्षिय, p 182, 27.
 यक्षिया, p 182, n.
 यक्षन्, p 177, 8.
 यत्, p 377, 3. n.
 यत्स्, p 377, 3.
 यति, p 186, 43. n.
 यतिन्, p 186, 43.
 यत्नान, p 216, 71.
 यथा, p 378, 9.
 यथाजात, p 270, 48.

यथा—यवा.

यथातथम्, p 380, 15.
 यथायथम्, p 380, 14.
 यथाथे, p 380, 15.
 यथाह्वयर्थ, p 194, 13.
 यथाशक्ति, p 394, n.
 यथास्वम्, p 380, 14.
 यथेष्टित, p 235, 57.
 यदि, p 379, 12. n.
 यदृच्छा, p 286, 2.
 यन्तु, p 206, 27. p 317, 62.
 यन्त्र, p 394, n.
 यन, p 11, 54. p 291, 18.
 यननिका, p 169, n.
 यनराज, p 11, 54.
 यनानिका, p 120, n.
 यनानी, p 120, n.
 यनी, p 69, n.
 यमुना, p 69, 32.
 यमुनाभाट, p 11, 54.
 ययु, p 203, 13.
 यव, p 223, 15.
 यवक्य, p 221, 7.
 यवचार, p 246, 109.
 यवन, p 203, 13.
 यवनिका, p 169, n.
 यवफल, p 124, 26.
 यवस, p 125, 33.
 यवायु, p 233, 50.

यवा—यात.

यवापज, p 246, 109.
 यवानिका, p 120, 10.
 यवानी, p 120, n.
 यवास, p 107, 10.
 यविठ, p 147, n.
 यवीय, p 147, 43.
 यवीयस्, p 147, n.
 यव्य, p 221, 7.
 यवःपट्ट, p 46, 6.
 यवस्, p 41, 12. p 393, n.
 यट्टि, p 400, 38.
 यट्टिमधुका, p 111, 28.
 यट्टी, p 111, n.
 यट्ट, p 176, n.
 याग, p 178, 13.
 याचक, p 402, n. p 270, 49.
 याचका, p 402, n.
 याचनक, p 270, 49.
 याचना, p 183, 32. p 59, n.
 याचित, p 220, 3.
 याचितक, p 221, 4.
 याच्ना, p 183, 32. p 287, 6.
 याजक, p 179, 17.
 यातना, p 59, 3.
 यातनाय, p 342, 147.

यातु—युक्त.

यातु; p 12, 56.
 यातुधान, p 12, 56.
 यात, p 144, 30.
 याता, p 214, 63. p 350, 177.
 यादःपति, p 60, 2.
 यादस्, p 66, 20.
 यादसायति, p 12, 56.
 यान, p 195, 18. p 206, 26.
 यानसुख, p 205, 23.
 याय, p 272, 3.
 यायधान, p 204, 21.
 यान, p 25, 6. p 291, 18.
 यामवती, p 25, n.
 यायात, p 145, n.
 यायि, p 341, n.
 यायिनी, p 24, 4.
 यामुन, p 244, 101.
 याय्य, p 15, n.
 याययुक्त, p 176, 8.
 याव, p 171, 26.
 यावक, p 224, 18.
 यावत्, p 374, 8.
 यावन, p 171, 30.
 याटीक, p 208, 38.
 यास, p 107, 10.
 युक्त, p 197, 24.

युक्त—यूप.

युक्तरसा, p 113, 5.
 युग, p135,38.p206,25.
 युगकीलक, p 223, 14.
 युगम्बर, p 398, 35.
 p 206, 25.
 युगपत्त्रक, p 91, 3.
 युगपद्, p 382, 22.
 युगपार्श्वक, p 236, n.
 युगपाशंग, p 236, 63.
 युगल, p 135, 38.
 युग्म, p 135, 38.
 युग्म, p 206, 26. p236,
 64.
 युष्, p 216, 72.
 युष्, p 216, n.
 युनी, p 139, 3.
 युवति, p 139, 8.
 युवती, p 129, n.
 युवन्, p 147, 42.
 यूति, p 296, n.
 यूथ, p 136, 41.
 यूथनाथ, p 200, 3.
 यूथप, p 200, 3.
 यूथिका, p 103, 52.
 यूप, p 179, n. p391,n.
 p 398, 35.
 यूपक, p 391, 19.
 यूपकटक, p 179, 18.

यूप—रक्त.

यूपाय, p 179, 18.
 यूय, p 398, 35. n.
 यूय, p 398, 35. n.
 येन, p 377, n.
 योक्त, p 223, 13.
 योग, p 305, 23.
 योगेष्ट, p 246, 106.
 योग्य, p 112, 31.
 योजन, p 396, 30.
 योजनपथी, p 107, n.
 योजनवल्ली, p 107, 9.
 योत्र, p 223, 13.
 योष्ट, p 207, n.
 योष, p 207, 29.
 योषसंराय, p 217, 76.
 योनि, p 157, 27.
 योनी, p 157, n.
 योषा, p 137, 2.
 योषित्, p 137, 2.
 योषिता, p 137, n.
 योतव, p 241, 85.
 योतक, p 198, n.
 योवत, p 142, 22.
 योवन, p 146, 40.
 रंष्ट, p 12, 59.
 रक्त, p 37, 24-p154,15.
 p 170, 26. p323,82.

रक्त—रज.

रक्तक, p 103, 53.
 रक्तचन्दन, p 170, n.
 p 247, 111.
 रक्तापा, p 66, 22.
 रक्तफला, p 119, 4.
 रक्तसन्ध्यक, p 70, 36.
 रक्तसरोवर, p 71, 41.
 रक्ताङ्ग, p 120, 12.
 रक्तोत्पल, p 71, 42.
 रजःस्रव, p 394, n.
 p 395, 27.
 रजस्, p 2, 6. p 12, n.
 रजा, p 171, n.
 p 288, n.
 रजित, p 284, 55.
 रजिवर्ग, p 192, 6.
 रज्जु, p 288, 8.
 रङ्ग, p 129, 10.
 रङ्ग, p 246, 106.
 रङ्गाजीव, p 249, 7.
 रङ्ग, p 12, n.
 रचना, p 173, 38.
 रज, p 142, n. p215,n.
 p 32, n. p 367, n.
 p 142, 21.
 रजक, p 250, 10.
 रजकी, p 250, n.

रज—रथ.

रजत, p 243, 97.
 रजनि, p 25, n.
 रजनी, p 25, 4, p 122, 19.
 रजनीसुख, p 25, 6.
 रजस्, p 215, 66. p 367, 233. p 32, 7.
 रजसला, p 141, 20.
 रज्जु, p 253, 27.
 रज्जुन, p 172, 33.
 रज्जुनी, p 108, 13.
 रथ, p 288, 8. p 216, 73. p 314, 51.
 रथसङ्कुच, p 216, 75.
 रथला, p 107, 6.
 रत, p 190, 56.
 रति, p 190, n.
 रतिपति, p 5, 21.
 रत्न, p 243, 94. p 336, 129.
 रत्नसाह, p 9, 45.
 रत्नाकर, p 60, 2.
 रथ, p 93, 10. p 204, 19.
 रथकडगा, p 384, n. p 205, 23.
 रथकार, p 249, 4. p 250, 9.
 रथगुप्ति, p 206, 25.
 रथङ्ग, p 92, 7.

रथा—रवि.

रथाङ्ग, p 205, 24. p 132, 22.
 रथाङ्गपुष्प, p 93, n.
 रथिक, p 209, 44.
 रथिन्, p 209, 44.
 रथिन, p 209, n. p 206, 28.
 रथिर, p 209, 44.
 रथ्य, p 203, 14.
 रथ्या, p 78, 3. p 205, 23.
 रद्, p 161, 42.
 रदन, p 161, 42.
 रदनच्छद, p 161, 41.
 रत्न, p 56, 2.
 रभस, p 392, 21.
 रभठ, p 130, 40.
 रभस, p 190, n.
 रभणा, p 137, n.
 रभणी, p 137, 4.
 रभनीव, p 272, n.
 रभा, p 5, 23.
 रभा, p 112, 1.
 रव, p 12, 59.
 रवक, p 169, 18. p 390, 17.
 रव, p 44, 1.
 रवण, p 267, 38.
 रवि, p 22, 32.

रथ—राज.

रथना, p 161, n.
 रथि, p 340, 140.
 रथ, p 35, 16. p 35, 18. p 49, 17. p 366, 229. p 244, 100.
 रथगन्ध, p 245, 105. n.
 रथगर्भ, p 245, 102.
 रथगा, p 161, 42.
 रथन, p 161, n.
 रथना, p 161, 42. p 166, 10.
 रथपत्नी, p 227, 27.
 रसा, p 78, 2. p 115, 11. p 106, 3.
 रसाङ्गन, p 245, 102.
 रसातल, p 56, 1.
 रसात, p 94, 14. p 125, 29.
 रसाला, p 231, 44.
 रसित, p 17, 10.
 रसोनक, p 221, 14.
 रसस्, p 156, 22.
 रसस, p 196, 23.
 रससा, p 196, n.
 रा, p 349, n.
 राका, p 26, 8.
 राचस, p 11, 55.

राज्ञा—राजि.

राज्ञा, p 171, 26.
 राज्ञव, p 167, 13.
 राज्, p 191, 1.
 राजन्, p 191, 3.
 राजकथेह, p 354, 190.
 राजजल्लान्, p 150, n.
 राजन्, p 394, n. p332,
 114. p 191, 1.
 राजन्य, p 191, 1.
 राजन्यक, p 191, n.
 राजन्यत्, p 76, 13.
 राजयच्छान्, p 150, n.
 राजराज, p 14, 64.
 राजर्ष्य, p 175, 2.
 राजवत्, p 76, 13.
 राजवला, p 122, 18.
 राजवीजिन्, p 175, 2.
 राजहृत्, p 91, 4.
 राजसदन, p 80, 10.
 राजसभा, p 387, 9.
 राजसूय, p 396, 31.
 राजहंस, p 132, 24.
 राजातन, p 94, n.
 राजादन, p 94, 15.
 राजादनफल, p 97, n.
 राजाहं, p 171, 28.
 राजि, p 86, 4. n.
 राजिका, p 225, 19.

राजि—रिक्त.

राजिष, p 57, 6.
 राजी, p 86, n.
 राजीव, p65,19.p71,41.
 राज्याङ्ग, p 195, 18.
 रात्रि, p 25, 4.
 रात्रिचर, p 12, 55.
 रात्रिचर, p 12, 55.
 रात्रौ, p 25, n.
 राजान्त, p 34, 13.
 राध, p 29, 16.
 राधा, p 20, 23.
 राम, p 4, 18. p129,11.
 p 341, 143.
 रामठ, p 230, 40.
 रामखीयक, p 272, n.
 रामा, p 137, 4.
 राम्भ, p 187, 45.
 राख, p 171, n.
 राव, p 44, n.
 राधि, p 362, 216.
 p 136, 42.
 राङ्ग, p 352, 186.
 राङ्गिका, p 108, 12.
 राङ्गिय, p 48, 14.
 रासभ, p 239, 78.
 रास्ना, p112,2. p119,5.
 रास्त्र, p 21, 28.
 रिक्तक, p 276, 6.

रिक्त—रुजा.

रिक्च, p 242, 90.
 रिङ्गन, p 54, n.
 रिङ्गण, p 54, 36.
 रिपु, p 193, 10.
 रिष्यकेत्, p 5, n.
 रिष्यकेत्, p 5, n.
 रिषि, p 186, n.
 रिष्ट, p 310, n.
 रिष्टि, p 213, n.
 री, p 349, n.
 रीञ्चा, p 295, n.
 रीढा, p 51, 23.
 रीष, p 281, 42.
 रीति, p244,97.p320,71.
 रीतिपुष्प, p 245, 103.
 रीती, p 244, n.
 रुक्प्रतिक्रिया, p 150, 1.
 रुक्म, p 243, 96.
 रुक्मकारक, p 249, 8.
 रुक्म, p 365, 227.
 रुग्न, p 281, 40.
 रुचक, p 105,59. p247,
 110. p 105, 59.
 रुचि, p23,35. p307,30.
 रुचिर, p 272, 1.
 रुच्य, p 272, 2.
 रुज्, p 150,2.n.p23,35.
 रुजा, p 150, 2.

रुत—रेप.

रुत, p 44, 4.
 रुदित, p 54, 35.
 रुच, p 281, 40.
 रुद्र, p 2, 5. p 6, 30.
 रुद्राणी, p 7, 32.
 रुधिर, p 154, 15.
 रुह, p 129, 10.
 रुहुक, p 98, n.
 रुपूक, p 98, n.
 रुयती, p 42, n.
 रुय, p 51, 26. n.
 रुहा, p 123, 24.
 रूप, p 55, n. p 35, 16.
 p 256, n.
 रूपालीना, p 141, 19.
 रूप्य, p 243, 97.
 p 346, 162.
 रूप्याच्य, p 192, 7.
 रुहुक, p 98, n.
 रुहित, p 280, 38.
 रेखा, p 86, n.
 रेचनी, p 111, n.
 रेचित, p 204, 16.
 रेणु, p 215, 66.
 रेणुका, p 114, 8.
 रेतस्, p 153, 13.
 रेत्य, p 244, n.
 रेप, p 272, n.

रेप—रोम.

रेपस्, p 272, n.
 रेफ, p 272, 3. p 338, 135.
 रेफस्, p 272, n.
 रेवतीरमण, p 4, 18.
 रेवा, p 69, 32.
 रं, p 347, n. p 242, 91.
 रोक, p 56, 2.
 रोग, p 150, 2.
 रोगहारिन्, p 152, 8.
 रोचन, p 97, 27.
 रोचनी, p 111, 27.
 p 120, 12.
 रोचिष्, p 164, 2.
 रोचिस्, p 23, 36.
 रोद, p 367, n.
 रोदन, p 54, n. p 162, 44.
 रोदनी, p 107, 10.
 रोदस्, p 367, 231.
 रोदसी, p 367, 231.
 रोदस्यौ, p 367, 231.
 रोध, p 61, n.
 रोधस्, p 61, 7. n.
 रोप, p 212, 55.
 रोमन्, p 163, 50.
 रोमन्य, p 391, 19.
 रोमहर्षे, p 54, n.
 रोमहर्षण, p 54, 35.
 रोमपिक्रिया, p 54, n.

रोमा—खख.

रोमास्, p 54, 35.
 रोमोद्भव, p 54, n.
 रोमोज्जेद, p 54, n.
 रोम, p 51, 26.
 रोहिणी, p 37, n. p 237, 67.
 रोहित, p 65, 19. p 17, 12.
 p 37, 24. p 129, 10.
 रोहितक, p 97, 29.
 रोहिता, p 37, n.
 रोहिताय, p 11, 50.
 रोहिन्, p 97, 29.
 रोहीतक, p 67, n.
 रोह, p 50, 20. p 49, 17.
 रोम, p 231, n.
 रोमक, p 231, 42.
 रोमप, p 59, 1.
 रोहिषेय, p 4, 19.
 p 21, 27.
 रोहिष, p 129, 10.
 p 125, 32.
 खं, p 358, n.
 खकुच, p 100, 41.
 खल्लक, p 168, n.
 खख, p 53, n. p 393, n.
 p 212, 54.
 खखण, p 19, 18.
 खखया, p 132, n.

लक्षा - लट्टा.

- लक्षा, p 393, 24.
 लक्ष्मण, p 19, n. p 262,
 14. p 294, n.
 लक्ष्मणा, p 132, 25.
 लक्ष्मणु, p 19, n.
 p 336, 127.
 लक्ष्मी, p 5, 22. p 211,
 50. p 112, 31.
 p 385, n.
 लक्ष्मीवत्, p 262, 14.
 लक्ष्म, p 53, 33. p 212,
 54.
 लघुह, p 391, 18.
 लघ्न, p 21, 29.
 लघ्नक, p 258, 44.
 लघ्निका, p 139, n.
 लघु, p 13, 60. p 117,
 21. p 307, 29.
 लघुलघ, p 125, 30.
 लङ्का, p 386, 7.
 लङ्कापिका, p 117, n.
 लङ्कायिका, p 117, n.
 लङ्कोपिका, p 117, 21.
 लज्जा, p 51, 23.
 लज्जाशील, p 265, 28.
 लज्जा, p 51, n.
 लज्जित, p 281, 41.
 लट्टा, p 387, 10.

लता - लघु.

- लता, p 88, 9. p 88, 11.
 p 99, 36. p 117, 21.
 p 121, 15.
 लताक, p 121, 13.
 लपन, p 161, 40.
 लपित, p 38, 1. p 284, 57.
 लव्य, p 284 54.
 लव्यवर्य, p 176, 5.
 लव्यातुष, p 177, 10.
 लव्य, p 197, 24.
 लम्बन, p 165, 5.
 लम्बोदर, p 7, 34.
 लय, p 47, 9.
 ललना, p 137, 3.
 ललनिका, p 165, 5.
 ललाट, p 161, 43. p 201, 6.
 ललाटिका, p 165, 4.
 ललाच, p 341, 145.
 ललाचक, p 173, 37.
 ललित, p 53, n.
 लप, p 274, 11. p 293, 24.
 लपङ्ग, p 171, 27.
 लपण, p 35, 18. p 230, 41.
 p 393, 23.
 लपथोद, p 60, 2.
 लपन, p 293, 24.
 लपिल, p 223, 13.
 लघुन, p 121, 14.

लस - लिङ्ग.

- लसक, p 212, 53.
 ला, p 359, n.
 लाक्षा, p 171, 26. p 387,
 10.
 लाक्षाप्रसादन, p 95, 21.
 लाङ्गल, p 223, 14.
 लाङ्गलदण्ड, p 223, 14.
 लाङ्गलपक्षि, p 223, 14.
 लाङ्गलिकी, p 113, 6.
 लाङ्गलिनु, p 126, n.
 लाङ्गली, p 111, 29.
 p 126, 34.
 लाङ्गल, p 204, n.
 लाङ्गल, p 204, 18.
 लाज, p 232, 47.
 लाञ्छन, p 19, 18.
 लाभ, p 240, 80.
 लाभञ्जक, p 125, 30.
 लासपा, p 52, n.
 लाससा, p 52, 28. p 367,
 231.
 लासा, p 155, 18.
 लासाटिक, p 303, 17.
 लास, p 134, 35.
 लासिका, p 47, 8.
 लासोटनी, p 255, n.
 लास, p 47, 10.
 लिङ्गच, p 100, 41.

लिखा—लेख.	लेख—खोख.	खोखा—वंश.
लिखा, p 387, 10.	लेखक, p 194, 15.	खोखा, p 359, n.
लिखन, p 195, n.	लेखन, p 195, n.	खोखप, p 263, 22.
लिखित, p 195, 17.	लेखपत्र, p 8, 37.	खोखभ, p 263, 22.
लिङ्ग, p 306, 26.	लेखा, p 86, 4.	खोट, p 222, 12.
लिङ्गहस्ति, p 190, 53.	लेप, p 234, 56.	खोटन, 222, n.
लिपि, p 195, 16.	लेपक, p 249, 6.	खोटभेदन, p 222, 12.
लिपिकर, p 194, n.	लेय, p 274, 11.	खोह, p 244, 98. p 171, 28.
लिपिकार, p 193, 15.	लेट, p 222, n.	खोहकारक, p 249, 7.
लिपी, p 194, n.	लेटन, p 222, n.	खोहट्ट, p 130, 16.
लिप्त, p 281, 39. p 285, 60.	लोक, p 298, 2. p 74, 6.	खोहप्रतिभा, p 256, 35.
लिप्तक, p 212, 56.	लोकजिद्, p 3, 8.	खोहल, p 267, 37.
लिप्ता, p 52, 27.	लोकनाह, p 5, 23.	खोहाभिहार, p 214, n.
लिपि, p 195, 16.	लोकायत, p 396, 32.	खोहाभिहार, p 214, 62.
लिपिकर, p 194, n.	लोकाखोक, p 84, 2.	खोहित, p 65, n. p 37, 24.
लिपी, p 195, n.	लोकेय, p 3, 11.	p 154, 15.
ली, p 359, n.	लोचन, p 162, 44.	खोहितक, p 243, 93.
लीट, p 285, n.	लोचनकंट, p 111, n.	खोहितचन्दन, p 170, 26.
लीला, p 53, 32. p 357, 201.	लोचनसक, p 111, 30.	खोहिता, p 37, n.
लुठित, p 204, 18.	लोत, p 253, n.	खोहिताङ्ग, p 21, 27.
लुब्ध, p 263, 22.	लोत्त, p 253, n.	खोहिनी, p 37, n.
लुब्धक, p 252, 21.	लोभ, p 94, 13.	खोह, p 244, n.
लुलाप, p 128, 4.	लोपासुत्रा, p 20, 22.	ल्य, p 390, n.
लुलाय, p 128, n.	लोप्ता, p 253, 26.	ल्य, p 390, 15.
लूता, p 129, 13. p 359, n.	लोमन्, p 163, 50.	
लून, p 284, 53.	लोमशा, p 117, 22.	व, p 378, n.
लून, p 204, 18.	लोमहर्षण, p 54, 35.	वंश, p 175, 1. p 362, 216.
लेख, p 2, 3.	खोल, p 359, 207.	वंशक, p 171, n.
	p 277, 24.	वंशरोचना, p 247, 110.

वंश—वसि.

वंशलोचना, p 247, n.
 वंशिक, p 171, 28. n.
 वंशिष्ठ, p 285, 61.
 वक्, p 105, 62. p 132, 22.
 वक्त्रपक, p 171, n.
 वक्त्रुल, p 101, 45.
 वक्त्र, p 267, 35.
 वक्त्रव्य, p 345, 161.
 वक्त्र, p 161, 40.
 वक्त्र, p 61, 7. p 276, 21.
 वक्त्रस्, p 158, 29.
 वक्त्रण, p 157, 24.
 वक्त्र, p 246, 106.
 वक्त्रन, p 38, 1.
 वक्त्रन्याहिन्, p 264, n.
 वक्त्रस्, p 38, 1. p 109, 21.
 वक्त्रेस्थित, p 264, 24.
 वक्त्र, p 9, 42. p 353, 186.
 वक्त्रद्, p 110, 24.
 वक्त्रनिर्वोच, p 17, n.
 वक्त्रनिष्पेच, p 17, 11.
 वक्त्रपुष्प, p 104, 56.
 वक्त्रिन्, p 8, 38.
 वक्त्राथनि, p 9, n.
 वक्त्रक, p 128, 5. p 270, 47.
 वक्त्रित, p 268, 41.

वक्त्र—वत्स.

वक्त्रुल, p 92, 7. p 101, 45. p 93, 10.
 वट, p 93, 13.
 वटक, p 390, 17.
 वटाकर, p 253, n.
 वटी, p 253, 27.
 वटभि, p 81, n.
 वटभी, p 81, 15.
 वटवा, p 203, 14.
 वटवानल, p 11, 52.
 वटिथ, p 64, 16.
 वटिथा, p 64, n.
 वटिथी, p 64, n.
 वट्र, p 274, 10.
 वट्रिभाष, p 220, 3.
 वट्रिज, p 239, 78.
 वट्रिज, p 239, n.
 वट्रिज्य, p 220, n. p 240, n.
 वट्रिज्या, p 220, n. p 240, 80.
 वट्रक, p 242, 90.
 वट्रंस, p 366, n.
 वट्र, p 378, 9.
 वट्र, p 378, n. p 372, 5.
 वट्र, p 366, 238. p 158, 29. p 236, 62.
 वट्रक, p 102, 47.

वत्स—वन.

वत्सतर, p 236, 62.
 वत्सनाभ, p 58, 11.
 वत्सर, p 30, 20. p 28, 13.
 वत्सल, p 262, 14.
 वत्सादनी, p 106, 1.
 वट्र, p 267, 35.
 वट्रन, p 161, 40.
 वट्रन्य, p 260, n.
 वट्रन्या, p 260, n.
 वट्र, p 95, 17. p 113, 4. p 94, n.
 वट्रा, p 121, 16.
 वट्री, p 95, 17.
 वट्रान्य, p 260, 6. p 346, 162.
 वट्रावट्र, p 267, 35.
 वट्री, p 254, n.
 वट्र, p 117, 21. p 137, 2.
 वन, p 60, 3. p 86, 1. p 336, 129.
 वनकापीस, p 113, n.
 वनतिष्ठिका, p 106, 3.
 वनप्रिय, p 131, 19.
 वनसाक्षिक, p 133, 27.
 वनसाक्षिन्, p 4, 16.
 वनसङ्ग, p 224, 17.
 वनशङ्काट, p 109, 17.
 वनसमुद्, p 87, 4.

वन—वय.	वय—वरि.	वरि—वर्त्त.
वनस्पति, p 87, 6.	वयस्या, p 99, 38. p100,	वरिवस्या, p 184, 34.
वनायुज, p 203, n.	39. p 118, 3.	वरिवस्थित, p 284, 51.
वनिता, p 137, 2. p321,	वयस्य, p 193, 12.	वरिष्ठ, p 244, 98.
76.	वयस्या, p 140, 12.	p 285, 61.
वनीयक, p 270, n.	वर, p 288, 8. p 349,	वरी, p 109, 19.
वनीयक, p 270, 49.	173. p 170, 25.	वरीवर्द्ध, p 235, n.
वनोकस्, p 127, 3.	वरट, p 133, n.	वरीयस, p 369, 237.
वन्दका, p 105, n.	वरटा, p 133, 27. p132,	वरीयसी, p 369, n.
वन्दा, p 105, 62.	25.	वरुण, p 12, 56. p91, 5.
वन्दाका, p 105, n.	वरटी, p132, n. p133, n.	वरुणात्मजा, p 256, 39.
वन्दार, p 265, 28.	वरण, p 78, 3. p91, 5.	वरुह्य, p 206, 25.
वन्दि, p 219, 87. n.	वरण्ड, p 391, 18.	वरुधिनी, p 210, 46.
वन्दिन्, p 215, 65.	वरत्ना, p 202, 10. p254.	वरेण्य, p 273, 7.
वन्दो, p 219, n. p215, n.	31.	वर्कर, p 253, 23.
वन्त्रक, p 103, 53.	वरद, p 260, 7.	वर्करी, p 253, n.
वन्त्रकपुष्प, p 96, 24.	वरवर्णिनी, p 137, 4.	वर्ग, p 136, 41.
वन्त्रा, p 87, 4.	p 230, 41.	वर्जस्, p 367, 233.
वपा, p 56, 2. p154, 15.	वरवाह्नीक, p 170, n.	वर्जस्त, p 155, 19.
वपुस्, p 156, 21. p393, n.	वराङ्ग, p 306, 27.	वर्ण, p 175, 1. p 314,
वप्न, p 78, 3. p222, 11.	वराङ्गक, p 118, 22.	• 50. p 202, 10.
वभ्र, p 274, n.	वराट, p 253, n.	वर्णक, p 400, 38. p173,
वभ्रु, p 349, 172.	वराटक, p 72, 43. p253.	35.
वभ्रु, p 151, 6. p200, 5.	27. p 400, 38.	वर्णित, p 285, 59.
वभि, p 151, 6.	वरातोद्गा, p 137, 4.	वर्णिन्, p 181, 42.
वयःस्या, p 118, n.	वराधि, p 168, 17.	वर्त्तक, p 134, 35.
p 100, n.	वरास, p 168, n.	p 301, 11.
वयस्, p 367, 232.	वराह, p 127, 2.	वर्त्तका, p 134, n.
वयस्य, p 147, 42.	वरिवस्थित, p 284, 51.	वर्त्तन, p 265, 29. p220, 1.

वर्त्त—वर्ध.

- वर्त्तनि (नी), p 76, n.
 वर्त्ति p 173, 35. n.
 वर्त्तिका, p 134, 35.
 वर्त्तिनी, p 76, 15. n.
 वर्त्तिष्णु, p 265, 29.
 वर्त्ती, p 173, n.
 वर्त्तुल, p 276, 19.
 वर्त्तनु, p 335, 124. p 76,
 15.
 वर्त्तनि, p 76, n.
 वर्त्तनी, p 76, n.
 वर्धक, p 107, 8.
 वर्धकि, p 250, 9.
 वर्धन, p 265, 28.
 वर्धमान, p 98, 32.
 वर्धमानक, p 228, 32.
 वर्धिष्णु, p 265, 28.
 वर्धी, p 254, 31.
 वर्ध्या, p 133, 29.
 वर्ध्मनु, p 207, 32.
 वर्ध्मन्त, p 207, 33.
 वर्ध्, p 273, 7.
 वर्ध्वा, p 138, 7.
 वर्धर, p 107, 8.
 वर्धरा, p 119, 5.
 वर्ध, p 17, 12. p 365,
 226.
 वर्धवर, p 193, 9.

वर्ध—वर्द्धि.

- वर्धण, p 17, n.
 वर्धा, p 30, 19. p 365, n.
 वर्धानु, p 67, 24.
 वर्धाब्धी, p 67, 24.
 वर्धाराध, p 388, n.
 वर्धासङ्गायिका, p 117, n.
 वर्धीयस्, p 147, 43.
 वर्धीयल, p 18, 13.
 वर्धनु, p 156, 21.
 p 336, 126.
 वर्ध, p 117, n. p 134,
 31. n.
 वर्धिःपुष्प, p 117, n.
 वर्धिःठ, p 114, n.
 वर्धिःथ, 133, 30.
 वर्धिःनु, p 117, n. p 133,
 30.
 वर्धिपुष्प, p 117, 20.
 वर्धिठ, p 114, 10.
 वर्धल, p 37, 22.
 वर्धदेव, p 4, 18.
 वर्धभी, p 81, 15.
 वर्धय, p 166, 8.
 वर्धाका, p 132, 25.
 वर्धाक, p 16, 8.
 वर्धि, p 197, 27. p 356, n.
 वर्धिज्ही, p 5, n.
 वर्द्धिक, p 76, n.

वलि—वल्ल.

- वलिन, p 148, 45.
 वलिपुट, p 131, 20.
 वलिभ, p 148, 45.
 वलिभुल, p 131, 20.
 वलिसत्, p 148, n.
 वलिसुख, p 127, n.
 वलिर, p 149, 49.
 वलिस, p 64, n.
 वलिही, p 64, n.
 वलीक, p 81, 14.
 वलीसुख, p 127, 3. n.
 वलीवर्ह, p 235 n.
 वल्ल, p 88, 12.
 वल्लल, p 88, 12.
 वल्लित, p 204, 16.
 वल्लौक, p 76, 14.
 वल्लकी, p 45, 3.
 वल्लभ, p 340, 140.
 p 272, 3.
 वल्लरि, p 89, 13.
 वल्लरी, p 89, n.
 वल्लव, p 227, 27. p 235,
 57.
 वल्लि, p 88, n.
 वल्ली, p 88, 9.
 वल्लूर, p 154, 14.
 वल्लूरा, p 154, n.
 वल्लज, p 124, 28.

व्यव—वसु.	वसु—वसु.	वसु—वाज.
व्यवहरण, p 40, n.	वसुपती, p 73, 3.	वसुसूता, p 109, 19.
वय, p 288, 8. p 175, 1. p 124, 26.	वसुक, p 105, n.	वसुसूति, p 238, 71.
वयक्रिया, p 287, 4.	वसुवनी, p 238, n.	वसि, p 10, 48. p 105, 60.
वया, p 273, 69. p 362, 219. p 200, 4.	वसि, p 168, 15. p 157, 24.	वसिधिस, p 246, 107.
वसिक, p 273, 6.	वसी, p 157, n.	वा, p 380, 15. p 378, 9.
वसिर, p 230, n. p 108, 16.	वसु, p 389, 13.	वाङ्मयी, p 108, 14.
वस, p 264, 25.	वस, p 168, 17.	वाक्पति, p 267, 35.
वसट्, p 378, 8.	वसवोनि, p 167, 12.	वाक्य, p 39, 3.
वसट्कृत, p 181, 26.	वसवेरुनु, p 169, 21.	वाल्मी (वल्मी), p 267, 35. n.
वस्ययणी, p 238, 71.	वस, p 240, 80.	वागीय, p 267, 35.
वस्ययिनी, p 238, n.	वससा, p 155, 17.	वासुजी, p 108, n.
वसति, p 319, 69.	वस, p 236, 63.	वासुरा, p 253, 27.
वसती, p 319, 69.	वसिहार, p 82, 16.	वासुरिक, p 251, 14.
वसन, p 168, 17.	वसिस्, p 381, 17.	वास्मिन्, p 267, 35.
वसन्त, p 29, 18.	वसु, p 274, 12.	वाङ्मुख, p 40, 9.
वसा, p 154, 15.	वसुपाद्, p 93, 13.	वास, p 38, 1.
वसिर, p 108, n. p 230, 41. n.	वसुपाद्, p 93, 13.	वासवय, p 186, 41.
वसु, p 2, 5. p 366, 230. p 242, 90. p 105, 62.	वसुप्रद, p 260, 6.	वासक, p 38, 2.
वसुक, p 105, 61. p 231, 42.	वसुसूय, p 167, 14.	वाससति, p 21, 26.
वसुदेव, p 4, 17.	वसुसूय, p 171, 29.	वाचा, p 38, n.
वसुधा, p 73, 3.	वसुल, p 274, 12. p 357, 201.	वाचाट, p 267, 36.
वसुधरा, p 73, 3.	वसुला, p 357, n. p 115, 13.	वाचाल, p 267, 36.
	वसुलीकृत, p 226, 23.	वाचिक, p 42, 18.
	वसुवारक, p 94, 15.	वाचोयुक्ति, p 267, n.
	वसुनिध, p 282, 43.	वाचोयुक्तिपटु, p 267, 35.
		वाज, p 212, 55.
		वाजपेय, p 396, 31.

वाजि—वात.

वाजि, p 134, 33.p202,
12.
वाजिदन्तक, p 110, 22.
वाजिन्, p134,33.p202,
12. p 331, 110.
वाजिवाहा, p 79, 6.
वाज्झा, p 52, 27.
वाटो, p 401, 42.
वाद्यालक, p 110, 25.
वाडव, p 11, 52. p203,
14. p 175, 3.
वाडव्य, p 297, 41.
वाढ, p 13,62.p313,47.
वाण, p 212, 54.
वाणमस्य, p 175, 3.
वाणवार, p 207, n.
वाणि, p 254,29. p38,n.
वाणिज, p 239, 78.
वाणिजिक, p 239, n.
वाणिज्य, p220,2.p240,
80.
वाणिनी, p 333, n.
वाची, p 38, 1.
वात, p 12, 58.
वातक, p 121, 15.
वातकिन्, p 153, 10.
वातकुम्भ, p 201, n.
वातपोष, p 93, 10.

वात—वाम.

वातप्रची, p 128, 7.
वातकृम, p 128, 7.
वातरोगिन्, p 153, 10.
वालावन, p 80, 9.
वालावु, p 128, 8.
वाति, p 12, n.
वातक, p 356, n.
वातक, p 356, 198.
वातक, p 235, 60.
वादर, p 167, 12.
वादिल, p 46, 5.
वाद्य, p 46, 5.
वान, p 89, 15.
वानमस्य, p 92, 8.
वानर, p 127, 3.
वानस्यत्व, p 87, 6.
वानावुज, p 213, 13.
वानीर, p 93, 10.
वानेव, p 117, 19.
वापदव्य, p 254, n.
वापि, p 68, n.
वापी, p 68, 28.
वाण, p 115, 14.
वाण, p 279, 34. p342,
146.
वाणदेव, p 6, 21.
वाणन, p 16, 5. p 276,
19. p 148, 46.

वाम—वारि.

वाचनी, p 148, n.
वाचकूर, p 76, 14.
वामलोचना, p 137, 3.
वासा, p 137, 2.
वासी, p 203, 14.
वावदण्ड, p 254, 28.
वावस, p 131, 20.
वावसाराति, p 130, 15.
वायसी, p 121, 17.
वायसी, p 120, 9.
वायु, p 12, 57.
वायुसुखि, p 11, 55.
वारिधर, p 16, n.
वार, p 60, 3.
वार, p 346, 163. n.
p 135, 39.
वारय p 200, 2.
वारयवृषा, p 112, n.
वारयवृषा, p 112, 1.
वारवृषा, p 112, n.
वारसुखा, p 141, 19.
वारवाण, p 207, 31.
वारसी, p 141, 19.
वाराही, p 121, 16.
वारि, p 60, 3.
वारिद, p 16, 8.
वारिपर्वी, p 70, 38.
वारिपर्वी, p 70, n.

वारि—वाल्क.

वारिप्रवाह, p 85, 5.
 वारिवाह, p 16, 8.
 वारी, p 287, n. p 202,
 11.
 वारणी, p 315, 54. p 20, n.
 वार्त्त, p 322, 78. p 152, 8.
 वार्त्ता, p 220, 1. p 40, 8.
 p 112, n. p 152, n.
 p 322, 78.
 वार्त्ताकी, p 112, 2.
 वार्त्ताकु, p 112, n.
 वार्त्तावह, p 251, 15.
 वार्त्तक, p 147, 40.
 वार्त्तक्य, p 147, n.
 वार्त्तुषि, p 221, 5.
 वार्त्तुषिक, p 221, 5.
 वार्त्ती, p 254, n.
 वार्त्तय, p 297, n.
 वार्त्तय, p 297, n.
 वार्त्तिक, p 121, 16.
 वार्त्तित, p 90, 19.
 वार्त्तय, p 125, 33.
 वार्त्तपाह्वा, p 165, 4.
 वार्त्तसूचिका, p 129, 12.
 वार्त्तिष, p 363, 220.
 p 270, 48.
 वार्त्तक, p 114, 9.
 वार्त्तक, p 167, 12.

वाल्की—वाल्.

वाल्की, p 167, n.
 वावदूक, p 267, 35.
 वावर, p 24, n.
 वाया, p 110, n.
 वायिका, p 110, n.
 वायित, p 44, 4.
 वायिता, p 322, 78. n.
 वाय, p 137, 331.
 वायिका, p 230, 40.
 वायिका, p 230, n.
 वास, p 79, 6. p 168,
 17. n.
 वासक, p 110, 22.
 वासक, p 80, 8.
 वासन्ती, p 103, 52.
 वासयोग, p 173, 35.
 वासर, p 24, 2.
 वासव, p 8, 38.
 वासस्, p 168, 17.
 वासिका, p 110, 21.
 वासित, p 44, n. p 173,
 35.
 वासिता, p 200, n.
 p 322, 78.
 वास, p 4, n.
 वासकि, p 57, 4. n.
 वासदेव, p 4, 15.
 वास, p 48, 14.

वासु—वाङ्.

वासु, p 83, 19.
 वासुक, p 123, n.
 वासुक, p 123, 23.
 वासोपति, p 8, 38. n.
 वास, p 205, 22. n.
 वाह, p 57, 5. p 202,
 12. p 158, n. p 242,
 89.
 वाहद्विषत्, p 128, 4.
 वाहन, p 206, 26.
 वाहना, p 210, n.
 वाहा, p 158, n.
 वाहित, p 201, 7.
 वाहिनी, p 333, 114.
 p 210, 46.
 वाहिनीपति, p 207, 30.
 वाह, p 158, 31.
 वाहल, p 191, 1.
 वाहदा, p 69, 33.
 वाहसूच, p 158, 30.
 वाहसूच, p 216, 75.
 वाहसूच, p 29, 18.
 वाहलेय, p 7, 35. n.
 वाहक, p 396, 32.
 वाहव, p 396, n.
 वाङ्कि, p 170, n.
 p 203, n.
 वाङ्कि, p 203, 13.

वाङ्मयी—विक्र.

वाङ्मयीक, p 203, n. p170,
25. p 230, 40.
विद्यति, p 241, 84.
विद्यती, p 241, n.
वि, p 134, n.
विकङ्कत, p 95, 18.
विक्रय, p 87, 7.
विकर्त्तन, p 22, 31.
विकलाङ्ग, p 148, 46.
विकल्प, p 30, n. p33, n.
विकल्पर, p 265, n.
विकषा, p 107, n.
विकल्पर, p 265, n.
विकषा, p 107, 9.
विकसित, p 33, n. p87, 8.
विकल्पर, p 265, 30.
विकार, p 291, 15.
विकाश, p 362, n.
विकाशिन, p 265, n.
विकाशिन, p 265, n.
विकाशिन, p 265, 30.
विकिर, p 134, 33.
विकीरण, p 105, 61.
विकृष्णाय, p 260, 7.
विकृत, p 152, 9.
विकृति, p 291, 15.
विक्रय, p 341, 143.
p 216, 71.

विक्र—विच्छा.

विक्रय, p 241, 83.
विक्रयिक, p 340, 79.
विक्रान्त, p 210, 45.
विक्रिया, p 291, 15.
विक्रोद, p 240, 79.
विक्रोय, p 240, 82.
विकृत, p 269, 44.
विद्याय, p 296, 37.
विगत, p 283, 49.
विगतासंवा, p 242, 21.
विद्य, p 148, 46.
विद्यह, p 156, 21. p195,
18. p 292, 22.
विद्यस, p 182, 28.
विद्योक, p 53, n.
विज्ञ, p 262, 16.
विज्ञराज, p 7, 33.
विद्यक्षय, p 176, 5.
विद्ययन, p 294, 30.
विद्यर्था, p 150, 4.
विचारणा, p 33, 11.
विचार, p 33, n.
विचारित, p 283, 49.
विधि, p 61, n.
विधिकित्सा, p 33, 12.
विच्छन्दक, p 80, 11.
विच्छन्दक, p 80, n.
विच्छाय, p 394, 26.

विज—वित.

विजन, p 196, 22.
विजय, p 217, 78.
विजयिन, p 232, n.
विजिन, p 232, n.
विजिस, p 232, 46.
विज्जन, p 232, n.
विज्ज, p 259, 4.
विज्ञात, p 261, 9.
विज्ञान, p 259, 4.
विज्ञानिक, p 259, n.
विट, p 390, 17.
विटङ्क, p 81, 15.
विटप, p 89, 14. p 338,
133.
विटपिन्, p 87, 5.
विट्खदिर, p 98, 30.
विट्खर, p 253, 23.
विड, p 231, 42.
विडङ्क, p 110, 25.
विडार, p 128, 6.
विडोल्स, p 7, 36.
विडोला, p 7, n.
वितंस, p 253, n.
वितण्डा, p 386, 9.
वित्वास, p 50, n.
वितथ, p 43, 22.
वितरण, p 182, 29.
वितर्हि, p 81, 16.

वित—विदु.

वितर्दी, p 81, n.
 वितर्हि, p 159, 35.
 वितान, p 333, 116.
 ' p 169, 21.
 वित्त, p 121, 14.
 वित्तक, p 115, 14. p 244,
 101. p 229, 37.
 वित्त, p 261, 9. p 283,
 49. p 242, 90.
 विदर, p 287, 5.
 विदल, p 396, 32.
 विदारक, p 62, 10.
 विदारो, p 111, 28.
 p 113, n.
 विदारोगन्ध, p 113, 3.
 विदित, p 285, 57.
 विदिष, p 16, 7.
 विदु, p 201, 5.
 विदुर, p 265, 30.
 विदुल, p 93, 10. p 93, 11.
 विदू, p 201, n.
 विष, p 283, 49.
 विषकर्षी, p 106, 3.
 विद्याधर, p 2, 6.
 विद्युत्, p 17, 11.
 विद्वत्, p 217, 79,
 विद्वत्, p 283, 49.
 विद्वधि, p 151, 7.

विदु—विना.

विद्वत्, p 243, 93.
 विद्वत्सता, p 116, 17.
 विद्वत्, p 176, 4. p 269,
 236.
 विद्वेष, p 51, 25.
 विष, p 329, n.
 विषया, p 139, 11.
 विषय, p 182, n.
 विषा, p 329, 104. p 256,
 38. p 289, n.
 विषाह, p 3, 12.
 विधि, p 3, 12. p 32, 6.
 p 185, 39. p 329,
 102.
 विधिदधिन्, p 178,
 15. n.
 विधु, p 4, 17. p 18, 15.
 p 328, 102.
 विधुत्, p 284, 56.
 विधुनन, p 287, n.
 विधुनुद, p 21, 28.
 विधुर, p 292, 20.
 विधुवन, p 287, 4.
 विधुवन, p 287, 4.
 विधेय, p 264, 24.
 विनयप्याहिन्, p 264, 24.
 विना, p 376, 3.
 विनाह, p 68, n.

विना—विपु.

विनाहक, p 3, 9. p 7, 33.
 विनाय, p 292, 22.
 विनायोन्मुख, p 281, 41.
 विनिचय, p 240, n.
 विनीत, p 202, 12. p 264,
 25.
 विन्द, p 61, 6. p 265, 30.
 विन्दुलाहक, p 201, 7.
 विन्ध्य, p 84, 3.
 विन्न, p 233, 49. p 284, 54.
 विपक्ष, p 193, 11.
 विपक्षी, p 45, 3.
 विपक्ष, p 241, 83.
 विपक्षि, p 78, 2. p 315,
 54.
 विपक्षी, p 78, n.
 विपक्षि, p 211, 50. n.
 विपक्ष, p 76, 16.
 विपद्, p 211, 50.
 विपदा, p 211, n.
 विपर्यय, p 295, 33.
 विपर्यास, p 295, 33.
 विपश्चित्, p 176, 4.
 विपादिका, p 150, 3.
 विपाद्य, p 69, 33.
 विपाद्या, p 69, 33.
 विपिन, p 86, 1.
 विपुल, p 274, 10.

विप्र—विभू.

- विप्र, p 175, 4.
 विप्रकार, p 290, 15.
 विप्रकृत, p 268, 41.
 विप्रकृत, p 275, n.
 विप्रकृतक, p 275, 18.
 विप्रतीसार, p 51, 25.
 विप्रयोग, p 294, 28.
 विप्रसम्ब, p 268, 41.
 विप्रसम्ब, p 54, 36-p294, 28.
 विप्रहाय, p42, 17-p54, n.
 विप्रस्रिका, p 141, 20.
 विप्रुष, p 61, n.
 विप्रुष, p 290, 14.
 विप्रुष, p 61, 6. p 185, 38.
 विप्रुष, p 151, 6.
 विप्रुषिका, p 251, n.
 विप्रुष, p 1, 2.
 विप्रुष, p 242, 91.
 विभाकर, p 22, 30.
 विभावरी, p 25, 4.
 विभावसु, p 11, 51-p22, 32. p 366, 223.
 विभीतक, p 99, n.
 विभीतकी, p 99, n.
 विभूति, p 7, 31. n.
 विभूषण, p 164, 3.

विश्व—विर.

- विश्वज, p 53, 31.
 विश्वज, p 164, 2.
 विश्वज, p 260, 8.
 विश्वज, p 260, 8.
 विश्वज, p 240, n.
 विश्वज, p 290, 13.
 विश्वज, p 273, 5.
 विश्वज, p 120, 9.
 विश्वज, p 273, 5.
 विश्वज, p 143, 25.
 विश्वज, p 9, 43.
 विश्वज, p 51, n.
 विश्व, p 18, 17.
 विश्वी, p 18, n.
 विश्विका, p 119, 4.
 विश्वि, p 15, 2.
 विश्वि, p 9, 44.
 विश्व, p 291, 18.
 विश्व, p 264, 25.
 विश्व, p 291, 18.
 विश्वसामस, p 187, 44.
 विश्व, p 296, 37.
 विश्व, p 275, 15.
 विश्व, p 291, 1.
 विश्व, p 128, n.
 विश्व, p 44, 2.
 विश्व, p 3, n.
 विश्व, p 3, n.

विर—वि.

- विरि, p 3, n.
 विरि, p 3, n.
 विरि, p 3, 11.
 विरि, p 6, 28.
 विरि, p 56, n.
 विरि, p 22, 31-p332, 111.
 विरि, p51, 25-p290, n.
 विरि, p 292, 21.
 विरि, p 42, 17.
 विरि, p 56, 1.
 विरि, p 264, 26.
 विरि, p 286, 2.
 विरि, p 158, n.
 विरि, p 47, 9.
 विरि, p 294, 28.
 विरि, p 58, n.
 विरि, p 42, 16.
 विरि, p 128, n.
 विरि, p 53, n.
 विरि, p 283, 49.
 विरि, p 173, 85.
 p 294, 27.
 विरि, p 233, 50.
 विरि, p 58, 8.
 विरि, p 93, 12.
 विरि, p 328, 99.
 विरि, p 56, 1.

विष—विश्या.

- विषयं, p 251, 16.
 विषय, p 269, 44.
 विषयत्व, p 22, 30.
 विषाद, p 4, 9.
 विषाह, p 190, 55.
 विविक्त, p 196, 22.
 p 325, 85.
 विविक्ता, p 196, n.
 विविध, p 182, 43. p 328, 99.
 विवेक, p 184, 37.
 विव्थोक, p 53, 31.
 विष्, p 361, 216.
 p 220, 1.
 विष, p 72, n.
 विषहृष्ट, p 274, 10.
 विषहृष्टा, p 274, n.
 विषहृष्टी, p 274, n.
 विषमप्रचलन, p 71, n.
 विषद, p 36, 22.
 विषर, p 218, 84.
 विषल्ल्या, p 118, 2. p 344, 157. p 106, 1.
 विषसन, p 218, 83.
 विषाख, p 7, 35. p 212, n.
 विषाखा, p 20, 23.
 विषाय, p 295, 32.
 विषारण, p 218, n.

विश्या—विश्व.

- विषारद, p 327, 98.
 विषाख, p 274, 10.
 विषाखता, p 168, 16.
 विषाखत्व, p 91, 3.
 विषाखा, p 123, 22.
 विषिख, p 212, 54.
 विषिखा, p 78, 3.
 विषेक, p 170, 24.
 विश्व, p 36, n.
 विश्वम्, p 196, 23.
 विश्वचलन, p 182, 29.
 विश्वाच, p 294, 28.
 विश्वत, p 261, 9.
 विश्व, p 230, 38. p 275, 14. p 2, 5.
 विश्वकहु, p 252, 23.
 विश्वकम्पन, p 332, 111.
 विश्वकेतु, p 5, 22.
 विश्वकन, p 4, n.
 विश्वतस्, p 379, n.
 विश्वेदेव, p 2, n.
 विश्वद्युष्, p 266, n.
 विश्वभोजन, p 230, 38.
 विश्वम्भार, p 4, 17.
 विश्वम्भारा, p 73, 2.
 विश्वम्भज, p 3, 12.
 विश्वसा, p 139, 11.
 विश्वस्था, p 139, n.

विश्या—विष्ट.

- विश्या, p 109, 18. p 230, n.
 विश्यास, p 196, 23.
 विष्, p 155, n.
 विष्, p 58, 9. p 72, n.
 p 155, 19. p 365, 225.
 विषद, p 36, n.
 विषधर, p 57, 7.
 विषमप्रचलन, p 71, n.
 विषमच्छद, p 91, 3.
 विषय, p 85, 16. p 75, 8. p 289, 11. p 343, 154.
 विषयिन्, p 35, 17.
 विषवैद्य, p 58, 11.
 विषा, p 155, n. p 109, 18.
 विषाण, p 316, 58.
 विषाणी, p 114, 7.
 विषुय, p 28, n.
 विषुय, p 28, n.
 विषुय, p 28, 14.
 विषुयत्, p 28, 14.
 विषुयान, p 28, n.
 विष्कार, p 134, 33.
 विष्कम्भ, p 82, 17.
 विष्टप, p 74, 6.
 विष्टम्भ, p 294, n.

विष्ट—विसा.

विष्टर, p 348, 171.
 विष्टरन्त्रवस्, p 3, 13.
 विष्टि, p 59, 3.
 विष्ठा, p 155, 19.
 विष्णु, p 3, 13.
 विष्णुकान्ता, p 110, 22.
 विष्णुपद, p 15, 2.
 विष्णुपदी, p 69, 31.
 विष्णुरथ, p 5, 25.
 विष्कार, p 217, n.
 विष्य, p 269, 13.
 विष्वक्, p 379, 13.
 विष्वक्केन, p 3, 14.
 विष्वक्केनप्रिया, p 121, 16.
 विष्वक्केना, p 99, 36.
 विष्वच्, p 379, 23.
 विष्वद्दीची, p 266, n.
 विष्वद्राक्, p 266, n.
 विष्वद्राच्, p 266, 34.
 विस, p 72, 42.
 विसकण्डिका, p 132, 25.
 विसमस्तूल, p 72, 42.
 विसम्बाद, p 54, 36.
 विसर, p 135, 39.
 विसर्ज्जन, p 182, 28.
 विसर्पथ, p 292, 23.
 विसार, p 65, 17.
 विसारिन्, p 266, 31.

विसा—विह.

विसारी, p 65, n.
 विसिनी, p 71, 39.
 विस्त, p 280, 35.
 विस्ततर, p 266, 31.
 विस्तमर, p 266, 31.
 विस्त, p 241, 87.
 विस्तार, p 292, 22. n.
 विस्तार, p 88, 14. p 292, 22.
 विस्तृत, p 280, 35.
 विस्तारा, p 147, 41.
 विस्तार, p 217, 76.
 विस्तुर्जंघ, p 17, n.
 विस्तुर्जंघ, p 17, n.
 विस्तोड, p 151, 4.
 विसाय, p 50, 19.
 विसवान्वित, p 264, 26.
 विस्तृत, p 280, 35.
 विस, p 36, 21.
 विसन्ध, p 339, 138.
 p 196, n.
 विसारा, p 147, 41.
 विहग, p 134, 32.
 विहङ्ग, p 134, 32.
 विहङ्गन्, p 134, 32.
 विहङ्गना, p 254, n.
 विहङ्गिका, p 254, 30.
 विहसित, p 54, 35.

विह—वीध.

विहस्त, p 269, 43.
 विहायित, p 182, 28.
 विहाय, p 15, n.
 विहायया, p 15, n.
 विहायस्, p 15, 2. n.
 p 134, 32.
 विहाया, p 15, n.
 विहार, p 291, 16.
 विह्वल, p 269, 44.
 वी, p 134, n.
 वीकाय, p 362, 217.
 वीची, p 61, 5. n.
 वीज, p 32, 6. p 153, 13.
 वीजचोय, p 72, 43.
 वीजपूर, p 105, 59.
 वीजाकत, p 221, 1.
 वीज्य, p 175, 2.
 वीषा, p 45, 3.
 वीषादय, p 46, 7.
 वीषावाद, p 251, 13.
 वीतंस, p 253, 26.
 वीत, p 202, 11.
 वीति, p 202, n.
 वीतिज्ञान, p 10, 48.
 वीधि, p 86, n.
 वीधी, p 86, 4. p 325.
 90.
 वीध, p 273, 5.

वीणा—वृन्.

- वीणा, p 68, 27.
 वीणार, p 50, 10. p 49,
 17.
 वीणार, p 369, n.
 वीर, p 210, 45. p 49,
 17.
 वीरण, p 125, 29.
 वीरतर, p 125, 29.
 वीरतर, p 96, 25.
 वीरपत्नी, p 141, 16.
 वीरपाय, p 216, 71.
 वीरपान, p 216, n.
 वीरभाष्य, p 141, 16.
 वीरभाष्य, p 141, 16.
 वीरहृत्, p 96, 23.
 वीराशंसन, p 215, 68.
 वीरहृत्, p 141, 16.
 वीरहृत्, p 189, 52.
 वीरहृत्, p 88, 9.
 वीर्य, p 52, 29. p 153,
 13. p 344, 156.
 वीरघ, p 328, 99.
 वृ, p 384, n.
 वृक्ष, p 105, n.
 वृक्ष, p 384, n.
 वृक्ष, p 384, n.
 वृक्षित, p 245, 57.
 वृक्ष, p 384, 4.

वृष—वृषि.

- वृष, p 225, n.
 वृषा, p 272, n.
 वृष, p 225, 22. p 394, n.
 वृषित, p 217, 76.
 वृष, p 122, 7.
 वृषधूप, p 171, 29. p 172,
 30.
 वृष, p 154, n.
 वृषानु, p 154, n.
 वृषा, p 154, n.
 वृष, p 284, 53.
 वृष, p 87, 5.
 वृषभेदिन, p 255, 34.
 वृषरुद्रा, p 105, 62.
 वृषवाटिका, p 86, 2.
 वृषादन, p 255, 34.
 वृषादनी, p 105, 62.
 वृषावृद्ध, p 229, 35.
 वृषिन, p 31, 1. p 332,
 111. p 276, 20.
 वृष, p 231, 41.
 वृषि, p 288, 8.
 वृष, p 276, 19. p 322,
 81. p 281, 41.
 वृषाध्वनर्षि, p 184, 38.
 वृषान्न, p 40, 8. p 318, 66.
 वृषि, p 220, 1. p 220,
 2. p 288, n.

वृत्त—वृष.

- वृत्तवृत्त, p 8, 38.
 वृत्ता, p 347, 166.
 वृत्ता, p 373, 9. p 377, 4.
 वृत्त, p 115, 10. p 147, 42.
 वृत्त, p 147, 42.
 वृत्तदारक, p 118, 2.
 वृत्तवृत्त, p 8, 37.
 वृत्तवृत्त, p 147, 40.
 वृत्ता, p 140, 12.
 वृत्ति, p 112, 31. p 126,
 19.
 वृत्तिजीव, p 221, 4.
 वृत्तिजीविका, p 821, 4.
 वृत्तोच्च, p 236, 61.
 वृत्ताजीव, p 221, 5.
 वृत्त, p 89, 15.
 वृत्त, p 135, 40.
 वृत्तभेद, p 136, 41.
 वृत्तदारक, p 2, 4.
 वृष, p 110, n.
 वृषिक, p 130, 14
 p 299, 7.
 वृष, p 21, 29. p 236,
 61. p 113, 4. p 364,
 222.
 वृष, p 157, 27.
 वृषदंशक, p 128, 6.
 वृषध्वज, p 6, 29.

हृष—वेत.

हृषन्, p 8, 38.
 हृषन्, p113,4.p235,59.
 हृषन्, p 228, 1.
 हृषन्, p 139, 9.
 हृषा, p 107, 6.
 हृषांशपात्री, p 345, 158.
 हृषाक्षि, p 337, 132.
 हृषी, p 187, 45.
 हृषि, p 17, 12.
 हृषि, p 239, 77.
 हृषि, p 67, n.
 हृषि, p 274, 10.
 हृषिका, p 169, 19.
 हृषी, p 108, 12.p321,
 77. p 180, n.
 हृषि, p 148, 44.
 हृषि, p 10, 50.
 हृषि, p 20, 25.
 हृषि, p 217, 76.
 वेन, p 305, 21.
 वेनिन्, p 209, 41.
 वेनि, p 163,49.p254,n.
 वेनि, p 102,49.p163,n.
 वेनि, p 124, 26.
 वेनि, p 201, n.
 वेनि, p 251, 13.
 वेनि, p 256, 38.
 वेनि, p 93, 10.

वेत—वेष्टा.

वेतस्, p 75, 9.
 वेता, p 392, 21.
 वेतवती, p 69, 34.
 वेद, p 39, 3.
 वेदना, p 287, 6.
 वेदि, p 179, 17. p81,n.
 वेदिका, p 81, 16.
 वेदी, p 81, n. p 179, n.
 वेद्य, p 288, 8.
 वेद्यिका, p 255, 34.
 वेद्यसूत्रक, p 118, 23.
 वेद्यस्, p 367,230.p3,12.
 वेद्यित, p 285, 57.
 p 283, 49.
 वेद्यु, p 55, 38.
 वेद्य, p 254, n.
 वेद्यन्, p 254, 28,
 वेद्य, p 357, 200.
 वेद्य, p 110, 24.
 वेद्यन्, p 229, 35.
 वेद्यित, p 276, 21.
 p 280, 36.
 वेद्य, p 78, 2. p 164, 1.
 वेद्यन्, p 68, 38.
 वेद्यवार, p 229, n.
 वेद्यन्, p 78, 4.
 वेद्यधू, p 83, 19.
 वेद्य्या, p 141, 19.

वेष्टा—वेदे.

वेष्टाजनसन्नायक, p78,2.
 वेष्ट, p 164, n.
 वेष्टार, p 229, n.
 वेष्टित, p 281, 40.
 वेष्टार, p 229, 35.
 वेष्ट, p 237, 70.
 वेष्ट, p 377, 5.
 वेष्टक, p 178, 37.
 वेष्टक, p 95, n.
 वेष्टक, p 3, 13.
 वेष्ट, p 50, n.
 वेष्टन, p 146, 39.
 वेष्टन, p 8, 41.
 वेष्टनिक, p 208, 39.
 वेष्टनिका, p 101, 46.
 वेष्टनी, p 215, 67.
 वेष्टानिक, p 259, 4.
 वेष्टन, p 90, 18. p 187,
 45.
 वेष्टनिक, p 251, 13.
 वेष्टनिक, p 251, 13.
 वेष्टन, p 201, 9.
 वेष्टनिक, p 251, 14.
 वेष्टनिक, p 251, 15.
 वेष्टनिक, p 59, n.
 वेष्टनिक, p 59, 2. n.
 वेष्टनिक, p 215, 65.
 वेष्टन, p 239, n.

वैदे—वोध.

वैदेवक, p 239, 78.
 p 248, 3.
 वैदेही, p 108, 15.
 वैद्य, p 152, 8. n.
 वैद्यबाह, p 110, 21.
 वैधातक, p 10, n.
 वैधात, p 10, 46.
 वैधेय, p 270, 48.
 वैधेयी, p 270, n.
 वैनतेय, p 5, 24.
 वैनीतक, p 206, 26.
 वैशाखेय, p 143, 25.
 वैशेय, p 240, n.
 वैशाख, p 205, 21.
 वैर, p 51, 25.
 वैरनिर्वातन, p 217, 79.
 वैरयुधि, p 217, 79.
 वैरिन्, p 193, 10.
 वैरु, p 90, n.
 वैरुचिक, p 251, 15.
 वैरुखत, p 11, 54.
 वैशाख, p 29, 16. p 239, 74.
 वैश्य, p 220, 1.
 वैश्ववर्ष, p 14, 64.
 वन्दानर, p 10, 48.
 वैसारिच, p 65, 17.
 वोच, p 245, 105.
 वोचट, p 378, 8.

व्य—व्याघ्र.

व्य, p 288, 8.
 व्यक्त, p 318, 65.
 व्यक्ति, p 33, 9.
 व्यप, p 354, 192.
 व्यजन, p 174, 41.
 व्यञ्जक, p 49, 16.
 व्यञ्जन, p 334, 118.
 p 393, 23.
 व्यहृष्यक, p 98, 32.
 व्यहृष्यन, p 98, n.
 व्यत्यय, p 295, 33.
 व्यत्यास, p 295, 33.
 व्यथा, p 59, 3.
 व्यथ, p 288, 8.
 व्यध्न, p 76, 16.
 व्यव, p 291, 17.
 व्यकीक, p 301, 12.
 व्यवधा, p 18, 14.
 व्यवहार, p 40, 9.
 व्यवाय, p 190, 56.
 व्यसन, p 335, 123.
 व्यसनार्त्त, p 269, 43.
 व्यस, p 276, 21.
 व्याकुल, p 269, 43.
 व्याकोष, p 87, n.
 व्याकोष, p 87, 7.
 व्याघ्र, p 127, 1.
 व्याघ्रनख, p 116, 17.

व्याघ्र—व्युटि.

व्याघ्रपाद, p 95, 18.
 व्याघ्रपुच्छ, p 98, 31.
 व्याघ्राट, p 130, 15.
 व्याघ्री, p 108, 12.
 व्याज, p 52, 30. p 53, 33.
 व्याह, p 312, 45.
 व्याहानुच, p 116, 17.
 व्याध, p 252, 21.
 व्याधि, p 115, 14. p 150, 2.
 व्याधिवात, p 91, 4.
 व्याधित, p 152, 9.
 व्यान, p 12, 59.
 व्यापाद, p 34, 13.
 व्याप्त, p 280, n.
 व्याप्त, p 115, 14.
 व्याप्त, p 160, 38.
 व्यायत, p 285, 62.
 व्याह, p 57, 7. p 356, 198.
 व्याहपाह, p 58, n.
 व्याहपाहिन्, p 58, 11.
 व्याहानुच, p 116, n.
 व्याही, p 356, n.
 व्याघ्रगोषी, p 385, n.
 व्याहृत्त, p 281, n.
 व्यास, p 292, 22.
 व्याहार, p 38, 1.
 व्युत्थान, p 334, 121.
 व्युटि, p 311, 41.

यूट—व्रीहि.

यूट, p 313, 47.
 यूटककट्ट, p 207, 33.
 यूति, p 254, 29.
 यूट, p 135, 39. p 210, 47.
 यूटपार्थि. p 210, 47.
 यूकार, p 249, 7.
 यूनकेय, p 6, 30.
 यूननु, p 15, 1.
 यूनवान, p 9, 43.
 यूव, p 247, 112.
 यूव, p 135, 39.
 यूवा, p 184, 35. p 214, 63.
 यूव, p 151, 5.
 यूव, p 184, 37.
 यूवति, p 319, 69. p 88, 9.
 यूवती, p 88, n.
 यूतिन्, p 176, 7.
 यूव, p 88, 12.
 यूवन, p 255, 33.
 यूवा, p 3, n.
 यूव, p 135, 39.
 यूव, p 189, 53.
 यूवा, p 189, 50.
 यूवा, p 53, 33.
 यूवन, p 51, n.
 यूवित, p 51, n.
 यूवि, p 223, 15.
 यूविभेद. p 225, 20.

वैहे—यक.

वैहेव, p 221, 6.
 यकट, p 204, 20.
 यकस, p 18, 17.
 यकस्मिन्, p 65, 17.
 यकुन, p 134, 32.
 यकुनि, p 134, 32.
 यकुन्, p 134, 32. p 317, 60.
 यकुन्ति, p 134, 32.
 यकुल, p 65, 19.
 यकुलाचक, p 124, 24.
 यकुलादनी, p 106, 4.
 p 111, 29.
 यकुलार्चक, p 65, 17.
 यकत्, p 155, 18.
 यकत्करि, p 236, 62.
 यक, p 267, n.
 यक्ति, p 195, 19. p 216, 71.
 p 219, 69, n.
 यक्तिपर, p 7, 36.
 यक्तिहेतिक, p 208, 87.
 यक्ती, p 319, n.
 यक, p 267, n.
 यकु, p 267, 36.
 यक, p 8, 37. p 102, 47.
 यकधनुस्, p 17, 12.
 यकपादप, p 98, 33.
 यकपुष्पी, p 118, 2.
 यक, p 267, n.

यक्ती—यत.

यक्ती, p 65, n.
 यक्तर, p 6, 25.
 यक्तीन्, p 279, n.
 यकु, p 87, 8. p 214, 61.
 p 66, 20.
 यकु, p 14, 67. p 67, 23.
 p 116, 18.
 यकुनक, p 67, 23. n.
 यक्तीनी, p 115, 14.
 यचि, p 8, n.
 यची, p 8, 40.
 यचीपति, p 8, 38.
 यटा, p 163, n.
 यटी, p 122, 19.
 यठ, p 270, 46.
 यचपथी, p 121, n.
 यचपुष्पिका, p 110, 25.
 यचसूत्र, p 64, 16.
 यच, p 146, n.
 p 236, n.
 यच, p 236, n. p 193, 9.
 p 146, 39.
 यतकोटि, p 9, 43.
 यतकु, p 69, 33.
 यतपत्र, p 71, 40.
 यतपत्रक, p 130, 16.
 यतपदी, p 130, 13.
 यतपर्वन्, p 124, 26, .

यत—यम.

यतपर्विका, p 109, 21.
 p 123, 23.
 यतपुष्पा, p 122, 17.
 यतप्रास, p 104, 57.
 यतभीर, p 102, n.
 यमनम्बु, p 8, 37.
 यतमान, p 398, 34.
 यतपूषी, p 109, 19.
 यतयष्टिक, p 165, 6.
 यतवीर्या, p 124, 24.
 यतवेधिन, p 119, 6.
 यतछुदा, p 17, 10.
 यताङ्ग, p 204, 19.
 यतावरी, p 109, 19.
 यत्न, p 193, 9. p 193, 11.
 यनि, p 21, n.
 यनैचर, p 21, 27.
 यनैस्, p 380, 17.
 यपय, p 41, 10.
 यपन, p 41, 10.
 यफ, p 204, 17.
 यफर, p 65, n.
 यफरी, p 65, 18.
 यवरासव, p 83, 20.
 यब्द, p 35, 16. p 44, 1.
 यब्दपङ्क, p 162, 45.
 यब्दन, p 267, 38. p 44, n.
 यच, p 286, 3.

यम—यदि.

यमच, p 286, 3.
 यमन, p 181, 25. p 11, 54.
 यमनस्यस्य, p 69, 32.
 यमस्य, p 155, 18.
 यमित, p 283, 47.
 यची, p 98, 32.
 यचीक, p 216, n.
 यचीधान्य, p 226, 24.
 यचीर, p 98, 32.
 यचीर, p 98, n.
 यम्य, p 9, 43.
 यम्वर, p 61, 4. p 129, 10.
 यम्वरारी, p 5, 21. n.
 यम्वस्य, p 398, 34.
 यम्या (य्या), p 17, 10. n.
 यम्याकृत, p 222, n.
 यम्यु, p 67, n.
 यम्युक, p 67, n.
 यम्युक, p 67, 23.
 यम्युची, p 141, 19.
 यम्यु, p 6, 25. p 339, n.
 यम्यु, p 6, n. p 39, 37.
 यम्या, p 223, 14.
 यय, p 159, 32.
 ययन, p 54, 36. p 174, 39.
 ययनीय, p 174, 39.
 ययस्य, p 266, 33.
 ययित, p 266, 33.

ययु—यव.

ययु, p 57, 5.
 यय्या, p 174, 39.
 यय, p 124, 27. p 212, 55.
 ययन्यन्य, p 7, 34.
 ययट, p 129, n.
 ययस्य, p 315, 55.
 ययसि, p 76, n.
 ययसी, p 76, n.
 ययस्य, p 30, 19. p 30, 20.
 p 327, 95.
 ययस्य, p 129, 11.
 ययस्य, p 212, 54.
 ययसि, p 132, n.
 ययस्यस्य, p 212, 54.
 ययसि, p 132, 25.
 ययस्य, p 265, 28.
 ययसि, p 132, n.
 ययस्य, p 228, 32.
 ययस्यती, p 69, 34.
 ययस्यन, p 211, 51.
 ययीर, p 156, 21.
 ययीरिन्, p 33, 8.
 ययंरा, p 75, 11. p 350,
 177, p 231, 43.
 ययंरास्य, p 75, 11.
 ययंरिन्, p 75, 11.
 ययंन्, p 31, n.
 ययं, p 6, n.

शब्द—शब्द.

शब्दरी, p 25, 3.
 शब्दसा, p 214, n.
 शब्द, p 128, 7.
 शब्दन, p 133, 28.
 शब्दक, p 128, 7.
 शब्दविन्, p 128, 7.
 शब्दाट, p 89, 15.
 शब्द, p 301, 13.
 शब्दादि, p 97, n.
 शब्द, p 98, 33. p 128,
 7. p 214, 61.
 शब्दकी, p 115, 12.
 शब्द, p 219, 87.
 शब्दर, p 252, 21.
 शब्दराज्य, p 83, 20.
 शब्दक, p 38, 26.
 शब्दसा, p 237, n.
 शब्दो, p 237, 68.
 शब्द, p 129, 11. p 245, n.
 शब्दर, p 18, 16.
 शब्दराजन, p 18, n.
 शब्दोमन्, p 246, 107.
 शब्दाक, p 18, n.
 शब्दादन, p 130, 14.
 शब्दी, p 18, n.
 शब्दोच, p 246, 107.
 शब्दन्, p 372, 5. p 376, 1.
 p 379, 11.

शब्द—शब्दी.

शब्द, p 125, 33.
 शब्दन, p 181, n.
 शब्द, 31, 4. p 285, 59.
 शब्द, p 351, 181. p 211,
 50.
 शब्दक, p 244, 98.
 शब्दनाम, p 249, 7.
 शब्दाजीव, p 208, 35.
 शब्दी, p 351, n. p 214, 60.
 शब्द, p 89, 15.
 शब्दशब्दरी, p 225, 21.
 शब्दशब्द, p 225, 21.
 शब्दसम्बर, p 96, 25.
 शब्द, p 229, 34. p 118, 1.
 शब्दक, p 236, 64.
 शब्दुनिक, p 251, 14.
 शब्दीक, p 208, 37.
 शब्दक, p 3, n.
 शब्दशब्दि, p 3, 9.
 शब्दशब्दि, p 3, 10.
 शब्दा, p 88, 11.
 शब्दानगर, p 78, 2.
 शब्दाद्य, p 127, 3.
 शब्दाधिका, p 88, 11.
 शब्दिन्, p 87, 5.
 शब्दिक, p 250, 8.
 शब्दक, p 397, 33.
 शब्दी, p 400, 38.

शब्द—शब्द.

शब्द, p 53, 30.
 शब्द, p 255, 32.
 शब्दी, p 386, 9.
 शब्दिक, p 93, 12.
 शब्द, p 31, 3. p 231, n.
 p 147, 44.
 शब्दकुन्, p 243, 95.
 शब्दकुन्, p 243, n.
 शब्दसा, p 120, n.
 शब्दक, p 163, 11.
 शब्द, p 62, 9. p 326, 92.
 शब्दरित, p 75, 10.
 शब्दक, p 75, 10.
 शब्द, p 255, n.
 शब्द, p 283, 47.
 शब्दि, p 286, 3.
 शब्द, p 196, n.
 शब्द, p 41, n.
 शब्दन्, p 196, n.
 शब्दरी, p 250, 11.
 शब्दक, p 67, n.
 शब्दक, p 67, n.
 शब्दक, p 298, n.
 शब्द, p 348, 168.
 शब्दक, p 298, n.
 शब्दक, p 130, n. p 305, n.
 शब्द, p 91, n. p 327, 97.
 शब्ददी, p 91, 3. p 111, 29.

शारि—शास्त्रि.

शारिफख, p 258, 46.
 शारिवा, p 112, 30.
 शार्कर, p 75, 11.
 शार्किन्, p 4, 14.
 शार्कुल, p127,1.p273,9.
 शार्नेर, p 354, 190.
 शार्नेरी, p 25, n.
 शारु, p 65, 19. p 78,3.
 शास्त्रपर्यो, p 113, n.
 शाखा, p 79, 6. p88,11.
 शाखाटक, p 301, 12.
 शास्त्रि, p 226, n.
 शास्त्रीन, p 294, 26.
 शास्त्रक, p 70, 88.
 शास्त्र, p 67, 24.
 शास्त्रेय, p 110, 23, p221,
 6. p 226, 24.
 शास्त्रादि, p 97, 27. n.
 शास्त्रादी, p 97, n.
 शास्त्रादीनेष्ट, p 97, 27.
 शास्त्रक, p 135, 38.
 शास्त्र, p 94, 13.
 शास्त्रत, p 276, 22.
 शास्त्राल, p 263, n.
 शास्त्रालिक, p 296, 40.
 शासन, p 197, 25.
 शाशिता, p 3, n.
 शास्त्रि, p 197, n.

शास्त्र — शिक्.

शास्त्र, p 3, n.
 शास्त्र, p 351, 181.
 शास्त्रविद्, p 260, 6.
 शिक्पा, p 100, 43.
 शिक्क, p 254, 30.
 शिक्कित, p 280, 39.
 शिक्का, p 39, 4.
 शिक्कित, p 259, 4.
 शिक्कख, p 134, 31.
 p 163, n.
 शिक्कखक, p 163, 47.
 शिक्कर, p 84,4. p88,12.
 शिक्करिणी, p 331, n.
 शिक्करिन्, p 331, 109.
 p 84, 1.
 शिक्का, p 11, 52. p134,
 31.p163,48.p304,20.
 शिक्काखक, p 163, n.
 शिक्कावत्, p 11, 50.
 शिक्कावल, p 133, 30.
 शिक्कपीन, p 244, 101.
 शिक्किन्, p133,30.p331,
 109.
 शिक्किवाहन, p 7, 35.
 शिक्कु, p93,11.p229,34.
 शिक्कुज, p 247, 110.
 शिक्कुनाथ, p 244, n.
 शिक्, p 254, n.

शिक्का—शिल्.

शिक्का, p 44, n.
 शिक्कित, p 44, 2.
 शिक्किनी, p 211, 53.
 शितद्, p 69, 33.
 शितशिव, p 230, n.
 शितनूज, p 223, n.
 शिति, p 324, n.
 शितिकख, p 6, 27.
 शितिसारक, p 95, 19.
 शितो, p 324, 85.
 शिपविष्ट, p 310, n.
 शिपिष्ट, p 310, 37.
 शिक्का, p 88, 12.
 शिक्काकन्द, p 72, 43.
 शिक्का, p 226, n.
 शिक्कि, p 226, n.
 शिर, p 126, n.
 शिरस्, p88,12.p162,46.
 शिरक, p 207, 32.
 शिरख, p 163, 49.
 शिरा, p 154, n.
 शिरोध, p 101, 43.
 शिरोपीन, p 394, n.
 शिरोधि, p 160, 39.
 शिरोरज, p 165, 4.
 शिरोरज, p 162, 46.
 शिरोस्त्रि, p 156, 20.
 शिल्, p 220, n. p 84,1.

शिला—शिश्र.

शिला, p 81, 13. p 84, 4.
 शिलाजल, p 245, 104.
 शिलो, p 67, 24.
 शिलोसुख, p 304, 19.
 शिलोश्च, p 84, 1.
 शिल्य, p 256, 35.
 शिल्यशास्त्र, p 79, n.
 शिल्यशास्त्रा, p 79, n.
 शिल्यशास्त्र, p 79, n.
 शिल्यनृ, p 249, 5.
 शिल्यकी, p 115, n.
 शिव, p 6, 25. p 31, 3.
 शिवक, p 238, 73.
 शिवनक्षत्री, p 105, 62.
 शिवरा, p 6, 32. p 128, 5.
 p 98, 32. p 399, n.
 p 100, 40. p 361,
 214. p 116, 15.
 शिविका, p 204, 21.
 शिविपिष्ट, p 310, n.
 शिविर, p 199, 1.
 शिवी, p 7, n.
 शिविर, p 19, 20. p 29, 18.
 शिव्य, p 135, 38. p 239, 75.
 शिव्यक, p 65, 18.
 शिव्यत्व, p 146, 40.
 शिव्यकार, p 66, 20.
 शिच, p 157, 27.

शिश्रि—शुक.

शिश्रिदान, p 270, 46.
 शिश्रि, p 197, 26.
 शिष्य, p 177, 10.
 शिष्य, p 171, n.
 शीकर, p 17, 13.
 शीम, p 13, 60.
 शीत, p 19, 20. p 19, 21.
 p 93, 10. p 94, 15.
 p 393, 22.
 शीतक, p 252, 19.
 शीतभीरु, p 102, 50.
 शीतक, p 19, 21. p 121, 15.
 शीतकपातक, p 121, n.
 शीतशिव, p 115, 10.
 p 110, 23. p 230, n.
 शीता, p 223, n.
 शीतल, p 222, n.
 शीतलिका, p 103, n.
 शीतु, p 257, 42. p 398, 34.
 शीर्ष, p 162, 46.
 शीर्षक, p 207, 31.
 शीर्षच्छेद, p 269, 45.
 शीर्ष्य, p 163, 49.
 शीर, p 258, 203.
 p 51, 26.
 शीरक, p 71, n.
 शुक, p 117, 20.
 शुकनास, p 99, 37.

शुक्ति—शुभ.

शुक्ति, p 67, 23. p 116,
 18. p 324, 85.
 शुक्र, p 11, 51. p 153,
 13. p 29, 16. p 21, 26.
 शुक्रका, p 124, n.
 शुक्रशिव्य, p 2, 7.
 शुक्र, p 402, n. p 36, 22.
 शुक्रा, p 402, n.
 शुच, p 51, 25.
 शुचि, p 11, 52. p 29, 16.
 p 36, 22. p 307, 29.
 शुचि, p 230, n.
 शुचो, p 230, 38.
 शुच्य, p 257, 41.
 शुच्यपान, p 257, 41.
 शुद्धि, p 69, n.
 शुचान्, p 80, 12. p 319, 68.
 शुनक, p 252, 22.
 शुनासीर, p 8, n.
 शुनासीर, p 8, n.
 शुनि, p 252, n.
 शुनी, p 252, 23.
 शुन्य, p 273, n.
 शुभंजु, p 271, 50.
 शुभ, p 31, 3. p 393, 23.
 शुभदन्ती, p 16, n.
 शुभवासन, p 36, n.
 शुभानित, p 271, 50.
 शुभ, p 36, 22. p 355, 194.

शुभ—शूर.

शुभदली, p 16, 6.
 शुभांग, p 18, 15.
 शुभक, p 197, 27.
 शुभक. p244,98.p253,27.
 p 393, 23.
 शुभवा, p 253, n.
 शुभनी, p 253, n.
 शुभ, p 253, n.
 शुभूवा, p 184, 34.
 शुभि, p 56, n.
 शुभिर, p 56, 2.
 शुभिरा, p 116, 17.
 शुभी, p 56, n.
 शुभानांश, p 154, 14.
 शुभाल, p 263, n.
 शुभ, p 10, n.
 शुभान्, p 10, n.
 शूक, p 226, 28.
 शूककीट, p 180, 14.
 शूकधान्य, p 226, 24.
 शूकर, p127,2.p253,23.
 शूकधिलि, p 106, 5.
 शूर, p 248, 1.
 शूरा, p 140, 13.
 शूरी, p 140, 13.
 शूर्य, p 273, 6.
 शूर, p 21, n. p210,45.
 शूरक, p 123, 22.

शूर्प—शेष.

शूर्प, p 227, 26.
 शूर्पि, p 256, n.
 शूर्पी, p 256, n.
 शूर, p 357, 199.
 शूरालत, p 231, 45.
 शूरान्, p 6, 25.
 शूर्य, p 231, 45.
 शूराल, p 128, 5.
 शूराल, p 166, 10.
 p 201, 9.
 शूरालक, p 239, 76.
 शूराला, p166,n.p201,n.
 शूर, p 84, 4, p 119,8.
 p 306, 27.
 शूरवेर, p 229, 37.
 शूरालक, p 77, 17.
 शूरार, p 49, 17.
 शूरि, p 67, n.
 शूरिणी, p 267, 66.
 शूरिन्, p 113, n.
 शूरि, p 67, 25. p 109,
 18. p 113, 4.
 शूरिकनक, p243,96.n.
 शूर, p 282, 45.
 शूर, p 173, 38.
 शेष, p 157, n.
 शेष, p 157, n.
 शेष, p 157, n.

शेष—शोष.

शेष, p 157, 27.
 शेषादि, p 103, n.
 शेषादिका, p 103, 51.
 p 386, 7.
 शेषादी, p 103, n.
 शेष, p 157, n.
 शेषी, p 33, 10.
 शेष, p 94, 15.
 शेषि, p 14, 67.
 शेष, p 71, n.
 शेषा, p 71, n.
 शेष, p 57, 4. p397,32.
 शेष, p 177, 10.
 शेषरि, p 107, 7.
 शेषरे, p 107, n.
 शेष, p 84, 1.
 शेषान्, p 250, 12.
 शेष, p93,12.p250,12.
 शेष, p 115, 11.
 शेष, p 71, 38.
 शेषिनी, p 69, 30.
 शेषा, p 71, 38.
 शेष, p 146, 40.
 शोष, p 51, 25.
 शोषिन्, p 10, 49.
 शोषि, p 23, 36.
 शोष, p 69, 34.p87,24.
 शोषक, p 99, 38.

शोण—श्रु.

- शोचरत्न, p 243, 93.
 शोषा, p 37, n.
 शोषित, p 154, 15.
 शोषी, p 37, n.
 शोष, p 150, 3.
 शोषणी, p 121, 14.
 शोषनी, p 82, 18.
 शोषित, p 232, 46-
 p 273, 5.
 शोफ, p 150, 3.
 शोभन, p 272, 1.
 शोभा, p 19, 19.
 शोभाञ्जन, p 93, 11.
 शोष, p 150, 2.
 शोक, p 136, 43.
 शोक्त्रिदेव, p 58, 10.
 शोख, p 264, 23.
 शोषिक, p 250, 10.
 शोखी, p 108, 15.
 शोचोदनि, p 3, 10.
 शोरि, p 4, 16. p21, 27.
 शोयं, p 216, 70.
 शोषिक, p 250, 8.
 शोष्क, p 263, 19.
 शेरात, p 289, 10.
 श्रमयान, p 219, 87.
 श्रम, p 163, 50.
 श्रमशुन, p 163, 50.

श्राम—श्री.

- श्राम, p37, 23. p341, 145.
 श्रामक, p 37, 23.
 श्रामा, p99, 35. p111, 27.
 p112, 30. p341, 145.
 श्रामाक, p 125, 31.
 श्राम, p 144, 32.
 श्राम, p 37, 25.
 श्रेता, p 36, n.
 श्रेन, p 130, 15.
 श्रेनपाता, p 386, n.
 श्रेनी, p 37, n.
 श्रेनप्याता, p 336, 6.
 श्रोनक, p 99, 37.
 श्रवा, p 329, 105.
 श्रवात, p 265, 27.
 p 142, 21.
 श्रवण, p 289, 12.
 श्रव, p 288, n. p 162, n.
 श्रवण, p 162, 45.
 श्रवस, p 162, 45.
 श्रविता, p 20, 23.
 श्रवा, p 233, 50.
 श्राव, p 182, 30.
 श्रावदेव, p11, 54. p162, n.
 श्राव, p 289, 12.
 श्रावण, p 29, 16.
 श्रावणिक, p 29, 16.
 श्री, p 5, 22.

श्रीक—श्रेव.

- श्रीकण्ठ, p 6, 27. 46,
 श्रीघन, p 3, 9.
 श्रीद, p 14, 65. 53,
 26.
 श्रीपति, p 4, 16.
 श्रीपथं, p101, 46. p315, 55.
 श्रीपरिष्ठा, p 95, 21.
 श्रीपरिष्ठा, p 94, 16.
 श्रीकल, p 93, 12.
 श्रीकली, p 108, 13.
 श्रीकत, p95, 20. p262, 14.
 श्रीक, p 262, 14.
 श्रीकत, p 4, n.
 श्रीकतलाञ्छन, p 4, 17.
 श्रीकत, p 172, 30.
 श्रीकतस, p 172, n.
 श्रीवेष्ट, p 172, 30.
 श्रीसंज्ञ, p 171, 27.
 श्रीकृत्तिनी, p 102, 50.
 श्रुत, p 322, 79.
 श्रुति, p 39, 3. p162, 45.
 p 321, 76.
 श्रुष्ट, p 216, n.
 श्रुष्टान्, p 216, 70.
 श्रेष्ठ, p 239, 5.
 श्रेष्ठी, p 249, n.
 श्रेयस्, p 34, 15. p31, 2.
 p 273, 8.
 श्रेयसी, p 100, 40. p106,
 3. p 108, 16.

अष्ट—अष्ट

अष्ट, p 273, 8.
 अष्टी, p 249, n.
 अष्ट, p 149, 48.
 अष्टि, p 157, n. p 385 n.
 अष्टिफलक, p 157, 25.
 अष्टो, p 157, 25. n.
 अष्टोपल, p 157, n.
 अष्ट, p 162, 45.
 अष्टिय, p 176, 6.
 अष्ट, p 162, n.
 अष्ट, p 378, 8.
 अष्ट, p 274, 11.
 अष्ट, p 262, n.
 अष्ट, p 289, 11.
 अष्ट, p 153, 11.
 अष्ट, p 153, 13.
 अष्ट, p 153, 11.
 अष्टातक, p 94, 15.
 अष्ट, p 298, 2.
 अष्ट, p 31, 3.
 अष्ट, p 109, 17.
 अष्ट, p 252, n.
 अष्ट, p 400, 40.
 अष्ट, p 252, 20.
 अष्ट, p 56, 2.
 अष्ट, p 150, 3.
 अष्ट, p 220, 2.
 अष्ट, p 144, 31.

अष्ट—अष्ट

अष्ट, p 146, 37.
 अष्ट, p 342, 148.
 अष्ट, p 144, 31.
 अष्ट, p 146, 37.
 अष्ट, p 382, 22.
 अष्ट, p 12, 57. p 98, 33.
 अष्ट, p 128, 7.
 अष्ट, p 151, 5.
 अष्ट, p 36, 22. p 151, n.
 p 243, 97.
 अष्ट, p 132, 23.
 अष्ट, p 247, 110.
 अष्ट, p 37, 25.
 अष्ट, p 103, 51.
 अष्ट, p 36, n.
 अष्ट, p 151, n.
 अष्ट, p 122, n.
 अष्ट, p 176, 4.
 अष्ट, p 133, 29.
 अष्ट, p 3, 9.
 अष्ट, p 97, 29.
 अष्ट, p 109, 21.
 अष्ट, p 122, 19.
 अष्ट, p 45, 1.
 अष्ट, p 7, 34.
 अष्ट, p 146, n. p 236, 62.
 p 72, 42.

अष्ट—अष्ट

अष्ट, p 226, 24.
 अष्ट, p 221, 7.
 अष्ट, p 7, 36.
 अष्ट, p 8, 39.
 अष्ट, p 293, n.
 अष्ट, p 293, 25.
 अष्ट, p 376, n.
 अष्ट, p 292, 21.
 अष्ट, p 216, 72.
 अष्ट, p 33, 11. p 241, 83.
 अष्ट, p 275, 14.
 अष्ट, p 33, n.
 अष्ट, p 176, 5.
 अष्ट, p 241, 84.
 अष्ट, p 40, 7.
 अष्ट, p 216, 74.
 अष्ट, p 213, 58.
 p 290, 14.
 अष्ट, p 148, n.
 अष्ट, p 218, 82.
 अष्ट, p 309, 35. p 40, n.
 अष्ट, p 148, 47.
 अष्ट, p 11, 53.
 अष्ट, p 135, 37.
 अष्ट, p 217, 79.
 अष्ट, p 217, 79.
 अष्ट, p 87, 7.

संमा—संसा.

संमार्जनी, p 82, 18.
 संमृष्ट, p 232, 46.
 संयत्, p 216, 74.
 संयत, p 268, 42.
 संयम, p 291, 18.
 संयमन, p 79, n.
 संयाप, p 291, 18.
 संयुग, p 216, 73.
 संयोगित, p 281, n.
 संयोजित, p 281, 41.
 संराय, p 44, 2.
 संसाप, p 42, 17.
 संव्यान, p 169, 18.
 संयमक, p 215, 66.
 संयव, p 33, 12.
 संययापचनानस, p 259, 5.
 संयव, p 34, 14.
 संयुत, p 285, 58.
 संश्लेष, p 294, 30.
 संसत्, p 178, n.
 संसह, p 275, 17.
 संसद्, p 178, 14.
 संसरण, p 77, 18, p 316, 57.
 संसिद्धि, p 55, 37.
 संस्कार, p 173, 36.
 संस्कारहीन, p 189, 53.
 संस्तुत, p 328, 83.
 संस्तर, p 346, 163.

संस्त—सग.

संस्तव, p 292, 23.
 संस्तान, p 295, 34.
 संस्त्याच, p 343, 153.
 संस्त्या, p 197, 26.
 संस्त्यान, p 336, 127.
 संस्त्यित, p 218, 85.
 संस्त्यायी, p 122, 19.
 संस्त्येष्ट, p 216, n.
 संस्त्योट, p 216, 73.
 संस्त, p 277, 25, p 160, 36.
 संस्तजालु, p 148, n.
 संस्तजालुक, p 148, 47.
 संस्तस, p 160, 36.
 संस्तित, p 135, 40.
 संस्तनन, p 156, 21.
 संस्तार, p 59, 2.
 संस्तति, p 40, 9.
 संस्तस, p 275, 15.
 संस्तत्, p 155, n. p 372, 4.
 संस्तत्यज, p 131, 20.
 संस्तस, p 65, n.
 संस्तुप्ता, p 98, 32.
 संस्तुप्ती, p 98, n.
 संस्त्यि, p 156, 24.
 संस्त्यि, p 194, 12.
 संस्त्यी, p 140, 12, p 194, n.
 संस्त्य, p 194, 12.
 संस्त्य, p 145, 34.

सगो—सज्ज.

सगोल, p 145, 38.
 सगिध, p 234, 55.
 सगुट, p 279, 34.
 सगुर, p 82, 18.
 सगुर्वण, p 4, 19.
 सगुहित, p 281, 42.
 सगुल, p 33, 11.
 सगुसुत, p 269, 43.
 सगुय, p 256, 38.
 सगुयीयं, p 248, 1, p 316, 59, p 279, 35.
 सगुत, p 279, 35, p 43, 20.
 सगुय, p 170, 26.
 सगु, p 294, 29.
 सगुत, p 43, 19.
 सगुत, p 294, n. p 398, 34.
 सगुर, p 348, 168.
 सगुयीयं, p 285, 58.
 सगुट, p 281, 42.
 सगु, p 136, 41.
 सगुत, p 59, n. p 135, 39.
 सगि, p 8, n.
 सगिप, p 360, 208.
 सगी, p 8, n.
 सगुन्यास, p 75, 10.
 सगुत्, p 377, n.
 सगु, p 207, 33.
 सगुन, p 199, 1, p 175, 2.

सञ्ज—सन्धा:

सञ्जना, p 202, 10.
 सञ्जय, p 135, 39.
 सञ्चार, p 293, n.
 सञ्चारिका, p 141, 17.
 सञ्जवन, p 79, 6.
 सटा, p 163, 48.
 सटी, p 122, n.
 सण्खल, p 64, 16.
 सण्ड, p 146, n.
 सत्, p 176, n. p 324, n.
 सतत, p 13, 61.
 सतपुष्पा, p 122, n.
 सति, p 319, n.
 सती, p 138, 6. p 324, n.
 सतीनक, p 224, n.
 सतीर्थ, p 177, n.
 सतीर्थ, p 177, 11, n.
 सतील, p 224, n.
 सतीलक, p 224, 16.
 सत्कुमार, p 10, n.
 सत्तन, p 273, 8.
 सत्नी, p 194, n.
 सत्त, p 361, n.
 सत्पथ, p 76, 16.
 सत्य, p 43, 22. p 344, 156.
 सत्यङ्कार, p 240, 83.
 सत्यवचस्, p 186, 42.
 सत्याकृति, p 240, 83.

सत्था—सप्र.

सत्थान्त, p 120, 3.
 सत्थापन, p 240, 83.
 सत्थापना, p 240, n.
 सत्त, p 351, 183.
 सत्ता, p 377, 4.
 सत्तिन्, p 194, 15.
 सत्त, p 32, n.
 सत्त, p 361, 215.
 सत्तर, p 13, 60.
 सद्, p 178, 15, n.
 सदन, p 79, 5.
 सदस्, p 178, 15.
 सदस्स, p 178, 15.
 सदा, p 382, 22.
 सदागति, p 12, 57.
 सदातन, p 276, 22.
 सदनोरा, p 69, 33.
 सदाव, p 198, 28.
 सहस्र, p 256, 37.
 सहस्र, p 256, 37.
 सहस्र, p 256, 37.
 सद्देश, p 275, 16.
 सद्गन्, p 78, 4.
 सदास्, p 378, 9.
 सधम्मिणी, p 138, n.
 सध्मीक, p 266, n.
 सध्मप्र, p 266, 34.
 सध्मप्रवी, p 266, n.

सन—सन्धा.

सन्त्, p 381, n.
 सन्त्कुमार, p 10, 45.
 सन्खल, p 64, n.
 सना, p 381, 17.
 सनात्, p 381, n.
 सनातन, p 276, 22.
 सनाभि, p 145, 33.
 सनि, p 183, 32.
 सनिष्ठेय, p 43, 21.
 सनी, p 183, n.
 सनीष्ठ, p 275, 16.
 सन्तत, p 13, 61.
 सन्तति, p 175, 1.
 सन्तप्त, p 284, 52.
 सन्तवस, p 56, 4.
 सन्तान, p 175, 1. p 9, 46.
 सन्ताप, p 11, 53.
 सन्तापित, p 284, 52.
 सन्दान, p 288, 74.
 सन्दानित, p 282, 44.
 सन्दाप, p 217, 79.
 सन्धित, p 280, 35.
 p 282, 44.
 सन्देशवात्, p 42, 18.
 सन्देशवर, p 195, 16.
 सन्देश, p 34, 12.
 सन्धोव, p 135, 39.
 सन्धा, p 329, 105.

सन्धा—सम.

सन्धान, p 257, 42.
 सन्ध्या, p 24, 3. n.
 सन्धि, p195,18.p289,11.
 सन्धिनी, p 237, 69.
 सन्धकट्ट, p 94, 15.
 सन्ध, p207,33.p269,44.
 सन्ध, p 343, 153.
 सन्धिकपेय, p 292, 23.
 सन्धिखट, p 275, 16.
 सन्धिच, p 292, n.
 सन्धिधि, p 292, 23.
 सन्धिदेय, p 82, 19.
 सपत्न, p 193, 10.
 सपदि, p377,2. p378,9.
 सपय्या, p178, 13.
 p 184, 34.
 सपिय, p 145, 33.
 सपीति, p 234, 55.
 सप्पकी, p 166, 10.
 सप्पतन्तु, p 178, 13.
 सप्पपर्य, p 91, 3.
 सप्पधि, p 21, 28.
 सप्पला, p103,53.p119,8.
 सप्पान्धि, p 11, 51.
 सप्पान्ध, p 22, 30.
 सप्पि, p 202, 12.
 सप्परी, p 65, n.
 सप्पत्तिका, p 140, 12,

सभा—सम.

सभा, p 79, 6. p178,14.
 p 340, 140.
 सभाजन, p 287; 7.
 सभासत्, p 178, n.
 सभासद्, p 178, 16.
 सभास्तार, p 178, 16.
 सभिक, p 258, 44. n.
 सभ्य, p175,2. p178,16.
 सभ, p256,37.p275,14.
 सभय, p 275, 15.
 सभङ्गा, p107,9.p119,7.
 सभज, p 136, 42.
 सभङ्गा, p 41, n.
 सभल्ल्या, p41,n.p178,14.
 सभञ्जल, p 197, 24.
 सभधिक, p 277, 25.
 सभनस, p 337, 130.
 सभन्त, p 379, 13.
 सभन्तदुग्धा, p 110, 24.
 सभन्तभट्ट, p 4, 8.
 सभन्तात, p 379, n.
 सभन्तिलव, p 45, 3.
 सभपद, p 212, n.
 सभन्, p 377, 4.
 सभव, p24,1.p343,151.
 सभवा, p378,7.p375,14.
 सभर, p 216, 73.
 सभयं p 325, 89.

सम—समा.

समयन, p 197, 25.
 समयक, p 260, 7.
 समय्यादि, p 275, 16.
 समयत्तिन्, p 11, 53.
 समवाय, p 135, 40.
 समठिखा, p 123, 22.
 समसन, p 292, 21.
 समसा, p 275, 4.
 समस्या, p 40, 7.
 समस्याया, p 40, n.
 समा, p 80, 20.
 समांसनोना, p 238, 73.
 समाकपिन्, p 36, 20.
 समाक्षा, p 41, n.
 समाघात, p 216, 74.
 समाज, p 136, 42.
 समाधि, p34,14. p 328,
 100.
 समान, p12,59.p256,37.
 समानोदयं, p 145, 34.
 समासन्ध, p 294, 27.
 समावाय, p 135, n.
 समाहस, p 177, 10.
 समासाय, p 281, 42.
 समासाया, p 40, 7.
 समाहार, p 291, 16.
 समाहित, p 285, 58.
 समाहति, p 40, 7.

सना—सनु.

सनाङ्ग, p 258, 46.
 सनिति, p178, 14. p320,
 73. p 216, 74.
 सनिध, p 89, 13.
 सनीक, p 216, 72.
 सनीप, p 275, 16.
 सनीर, p 12, 58.
 सनीरच, p 12, 58.
 p 105, 59.
 सनुच, p 291, 16.
 सनुच्छ, p 343, 154.
 सनुच्छित, p 284, 56.
 सनुत्तिष्ठ, p 215, 67.
 सनुदत्त, p 281, 39.
 सनुदय, p 135, 40.
 सनुदाय, p 135, 40.
 p 216, 74.
 सनुद्, p174, n. p390, 17.
 सनुदक, p 174, 40.
 सनुदत, p 264, 23.
 सनुदरण, p 316, 58.
 सनुद्, p 60, 1.
 सनुद्गेन, p 246, n.
 सनुद्गान्ता, p 107, 10.
 p 113, 4. p117, 21.
 सनुन्द, p 294, 29.
 सनुन, p 284, 55.
 सनुनच, p 330, 106.

सनु—सन्ध.

सनुपलोप, p 378, n.
 सनुह्य, p 180, 20.
 सनुह, p 129, 9.
 सनुह, p 135, 39.
 सनुह, p 261, 11.
 सनुहि, p 289, 10.
 सन्धत्ति, p 211, 50.
 सन्धद, p 211, 49.
 सन्धराय, p 343, 152.
 सन्धरायक, p 216, n.
 स(ध)न्नाक, p 91, 4. n.
 सन्धिधान, p 336, 127.
 सन्धुटक, p 174, 40.
 सन्धति, p 383, 23.
 सन्धदाय, p 287, 7.
 सन्धधारणा, p 197, 25.
 सन्धहार, p 216, 73.
 सन्ध, p 9, n.
 सन्ध, p 398, n.
 सन्धाकृत, p 222, 9.
 सन्धाध, p 279, 34.
 सन्धही, p 141, n.
 सन्धोद, p 70, 35.
 सन्धून, p54, 34. p293, 26.
 सन्धद, p 31, 2.
 सन्धून्गेन, p 287, 6.
 सन्धक्, p 266, n.
 सन्धच, p 43, 22.

सन्धा—सर.

सन्धाङ्, p 191, 3.
 सन्ध, p 9, n.
 सन्धत्, p 380, 16.
 सन्धत्तर, p 30, 20.
 सन्धदन, p 287, 4.
 सन्धदना, p 287, n.
 सन्धनन, p 287, n.
 सन्धर, p 129, n.
 सन्धरारि, p 5, n.
 स(ध)न्धरी, p 107, 6. n.
 सन्धत्त, p 30, 22.
 सन्धत्ति, p 72, n.
 सन्धत्तिका, p 72, 43.
 सन्धर्त्ती, p 72, n.
 सन्धल, p 398, n.
 सन्धसध, p 83, 19.
 सन्धाङ्गन, p 292, 22.
 सन्धित्, p 33, 10.
 सन्धित्, p34, 14. p33, 10.
 p 327, 95.
 सन्धित्त, p 285, 58.
 सन्धीयण, p 294, 30.
 सन्धीत, p 281, 40.
 सन्धेग, p 54, 34.
 सन्धेद, p 287, 6.
 सन्धेध, p 54, 36.
 सन्धेध, p 275, n.
 सर, p 212, n.

सर—सर्ज.

सरक, p 257, 43.
 सरवा, p 133, 26.
 सरट्, p 129, n.
 सरट, p 129, 12.
 सरणा, p 111, n. p 122, 18.
 सरधि, p 76, 15.
 सरणी, p 122, n.
 सरणि, p 160, 37.
 सरवा, p 252, 23.
 सरव, p 100, 40. p 260, 8.
 सरवद्, p 172, 30.
 सरवा, p 111, 26.
 सरव्य, p 212, n.
 सरव्, p 68, 28.
 सरवा, p 111, n.
 सरसी, p 68, 28.
 सरसीवद्, p 71, 40. n.
 सरसत्, p 60, 1. p 317, 60.
 सरसतो, p 38, 1. p 69, 34.
 सराव, p 228, 32. n.
 सरित्, p 68, 29.
 सरित्पति, p 60, 1.
 सरित्, p 60, n.
 सरिवप, p 224, n.
 सरीवप, p 57, 7. n.
 सर, p 213, n.
 सर्ज, p 96, 25.
 सर्जक, p 96, 24.

सर्ज—सर्वा.

सर्जरस, p 171, 29.
 सर्जिका, p 247, n.
 सर्जिकाचार, p 247, 109.
 सर्प, p 57, 6.
 सर्पराज, p 57, 4.
 सर्पिणी, p 57, n.
 सर्पिस्, p 233, 52.
 सर्पी, p 57, n.
 सर्वसङ्गा, p 73, 3.
 सर्व, p 6, 26. p 275, 14.
 सर्वज्ञ, p 6, 28.
 सर्वज्ञस्, p 379, 13.
 सर्वज्ञतोमद्, p 80, 10.
 p 100, 42.
 सर्वज्ञतोमद्वा, p 94, 16.
 सर्वज्ञतोमस्, p 60, 4.
 सर्वदा, p 382, 22.
 सर्वधुराणद्, p 237, 66.
 सर्वधुरीण, p 237, 66.
 सर्वमङ्गला, p 7, 32.
 सर्वरस, p 171, 29.
 सर्ववा, p 214, 61.
 सर्वसिद्धिन्, p 187, 84.
 सर्ववेदस्, p 177, 9.
 सर्वसङ्गन, p 214, 62.
 स(व)र्वाची, p 7, 32.
 सर्वास्तूति, p 111, 26.
 सर्वासंभोजिन्, p 263, 22.

सर्वा—सह.

सर्वाजीन, p 263, 22.
 सर्वाभिसार, p 214, 62.
 सर्वायं, p 3, n.
 सर्वायंसिद्ध, p 3, 10.
 सर्वौव, p 214, 62.
 सर्वप, p 224, 17.
 सहिद्ध, p 60, 3.
 सहस्री, p 115, n.
 सह, p 178, 13.
 सहन, p 188, 46.
 सहवस्, p 152, 12.
 सहवा, p 111, n.
 सहिद्, p 22, 32.
 सहिद्ध, p 275, 16.
 सवेध, p 275, 16.
 सव्य, p 279, 34.
 सव्येष्ट, p 206, n.
 सव्येष्ट, p 206, 28.
 सव्येष्ट, p 206, n.
 सप्तस्यारिन्, p 177, 11.
 सहन, p 181, n.
 सह, p 89, n.
 सहस्रस्यार, p 96, n.
 सह, p 377, 4. p 216, 368, n. p 28, n.
 सहकार, p 94, 14.
 सहचरी, p 104, 56.
 सहज, p 145, 34.

सह — साक्षा.

सहभक्षिणी, p 188, 5.
 सहन, p 266, 31.
 सहभोजन, p 234, 55.
 सहस्र, p 28, 14. p 216, 70.
 p 368, 234.
 सहसा, p 378, 7.
 सहस्र, p 28, 15.
 सहस्रदर्श, p 64, 18.
 सहस्रपत्र, p 71, 40.
 सहस्रवीर्या, p 123, 24.
 सहस्रवेधि, p 230, 40.
 सहस्रवेदिन, p 119, 6.
 सहस्रार्थ, p 22, 32.
 सहस्राक्ष, p 8, 40.
 सहस्रिन्, p 207, 30.
 सहा, p 103, 54. p 112,
 1. p 78, n.
 सहाकर, p 104, n.
 सहाय, p 208, 39.
 सहायता, p 297, 40.
 सहिष्णु, p 266, 31.
 सहृदय, p 259, n.
 सहोदर, p 145, n.
 सांख्यिक, p 63, 12.
 सांयुगीन, p 210, 45.
 सांख्यिक, p 259, 5.
 साक, p 377, 4.
 साक्षात्, p 372, 5.

साग—साध्वी.

सागर, p 60, 1.
 सावि, p 377, 6.
 सातवा, p 120, 9.
 साति, p 387, 9. p 296,
 38. p 319, 70.
 सातिसार, p 153, 10,
 सातीक्षक, p 224, n.
 सात्विक, p 49, 16.
 सादन, p 79, n.
 सादिन्, p 206, 28. p 331,
 109.
 साधन, p 335, 122.
 साधारण, p 279, 31.
 p 256, 37.
 साधारणा, p 256, n.
 p 279, n.
 साधारणी, p 256, n.
 p 279, n.
 साहित, p 268, 40.
 साधित, p 285, 62.
 साधीवस्, p 369, 237.
 साधीवसी, p 369, n.
 साधु, p 329, 104. p 175,
 2. p 272, 1. p 138, n.
 साधुवाहिन्, p 202, 12.
 साध्य, p 2, 5.
 साध्यस्, p 50, 21.
 साध्वी, p 133, 6.

सासु—सार.

सासु, p 85, 5.
 सान्निपन, p 189, 51.
 सान्ध, p 43, 19. p 196, 21.
 सान्द्रिक, p 198, 29.
 सान्द्र, p 205, 30. p 275, 15.
 साक्षात्, p 181, 26.
 सापत्य, p 193, n.
 साम्प्रदीन, p 194, 12.
 साधनेनी, p 180, 21.
 साधन्, p 39, 4. p 196, 21.
 साधनी, p 238, n.
 साधालिक, p 178, 16.
 साधान्य, 33, 9.
 साधि, p 374, 11.
 सासुद्र, p 230, 41.
 साम्प्रदायिक, p 216, 72.
 साध्यत, p 379, 11.
 p 383, 23.
 साम्प्रसार, p 194, 14.
 सा(धा)सरी, p 250, 11. n.
 साव, p 24, 3.
 सायक, p 298, 2.
 सायम्, p 24, 3. p 381, 19.
 सार, p 88, 12. p 349, 173.
 सारङ्ग, p 130, 17. p 305, 24.
 सारथि, p 206, 27.
 सारमेय, p 252, 22,
 सारव, p 70, 36.

सार—सिंहा.

सारस, p132,22,p71,40.
 सारसन, p 166, 10.
 सारसना, p 207, 31.
 सारिका, p 386, 8.
 सारोदिक, p 58, n.
 सार्ध, p 136, 41.
 सार्धवाह, p 239, 78.
 सार्ध, p 284, 55.
 सार्ध, p 377, 4.
 सार्धभोज, p16,5.p191,2.
 सार्ध, p 65, n. p96, 25.
 p 78, n.
 सार्धपर्षी, p 113, 3.
 सार्ध, p 79, n.
 सार्धूर, p 67, n.
 सार्धूव, p 70, n.
 सार्धेय, p 110, n.
 सार्ध, p 94, n.
 सार्ध, p 286, 63.
 सार्ध, p 196, 21.
 सार्ध, p 297, 43.
 सिंह, p 127, 1.
 सिंहतक, p 160, n.
 सिंहनाद, p 217, 75.
 सिंहपुत्री, p 108, 11.
 सिंहसंजन, p 261, 12.
 सिंहा(वा)व (न), p 244,
 99.n.

सिंहा—सिन्दु.

सिंहासन, p 198, 31.
 सिंहास, p 110, 22.
 सिंही, p 112, 2.
 सिक्ता, p 321, 76.
 सिक्तामन्त्र, p 62, 9.
 सिक्तामन्त्र, p 75, 11.
 सिक्क, p 246, 108.
 p 299, 5.
 सित, p 37,22.p282,44.
 p 323,83.p282,48.
 सितच्छाया, p 122, 17.
 सितचि(सि)व, p 230, n.
 सितमूक, p 223, 15.
 सिता, p 37,n.p231,43.
 सिताम्ब, p 172 32.
 सिताम्बोज, p 71, 41.
 सिति, p 324, n.
 सिच, p 2, 6. p283, 50.
 सिचान्त, p 34, 13.
 सिचार्ध, p 224,18.p3,n.
 सिचि, p 112, 31.
 सिध्वा(—न), p 150, 4. n.
 सिध्वा, p153,12.p387,10.
 सिध्वा, p 20, 23.
 सिध्वा, p 386, 8.
 सिनीवासी, p 26, 9.
 सिन्दु(ज्)क, p102,48.n.
 सिन्दु(ज्)वार, p102,49.n.

सिन्दू—सुहा.

सिन्दूर, p 246, 105.
 p 396, 31.
 सिन्दु, p 59, 2. p60, 1.
 p 229, 103.
 सिन्दुज, p 230, 42.
 सिन्दुसङ्ग, p 70, 35.
 सिरा, p 154, 16.
 सिद्धकी, p 115, n.
 सिद्ध, p 171, 30.
 सीकर, p 17, n.
 सीता, p 223, 14.
 सीतीनक, p 224, n.
 सीत, p 222, 8.
 सीमन्त (वा), p 83, 20.
 सीमन्त, p 391, 19.
 सीमन्तिनी, p 137, 2.
 सीर, p 223, 14.
 सीरपाणि, p 4, 19.
 सीवन, p 287, 5.
 सीसक, p 246, 106.
 सीसक, p 110, 24.
 सु, p 377, n.
 सुकन्दक, p 121, 13.
 सुकरा, p 238, 71.
 सुक, p 260, 8.
 सुकुमार, p 278, 27.
 सुकत, p 31, 2.
 सुकतिन्, p 259, 3.

सोम—स्वन्ध.

सोमवह्निः, p 108, 14.
 p 118, n.
 सोमवह्नी, p 106, 1.
 सोमोद्भवा, p 69, 32.
 सोम्य, p 31, n.
 सोमन्धिक, p 70, 36.
 p 125, 32. p 245, 103.
 सोमिक, p 249, 6.
 सोदायनी(त्री), p 17, n.
 सोदायिनी, p 17, 11.
 सोध, p 80, 10.
 सोधमिनेय, p 143, 24.
 सोम्य, p 21, 27. p 346, 163.
 सोर(रि), p 21, n.
 सोरभेय, p 235, 60.
 सोरभेयी, p 237, 66.
 सोराष्ट्रिक, p 58, 10.
 सोष्टिक, p 250, n.
 सोमर्ष, p 231, 43. p 247, 110.
 सोषिद(—ह), p 193, 8.
 सोषीर, p 230, 39. p 95, 17. p 244, 101.
 सोषनिकन्ध, p 395, n.
 सोष्टित्व, p 235, 56.
 स्वन्ध, p 7, 35.
 स्वन्ध, p 88, 10. p 329, 103.
 स्वन्धदेश, p 201, 7.

स्वन्ध—सोम.

स्वन्धवासा, p 88, 11.
 स्वन्धस्, p 158, n.
 स्वन्ध, p 284, 53.
 स्वन्धन, p 54, 36.
 स्वन्धित, p 217, 77.
 स्वन्ध, p 158, 28.
 स्वन्धव्या(वी), p 147, 41. n.
 स्वन्धपा, p 147, 41.
 स्वन्धबिह, p 16, 8.
 स्वन्धित, p 17, 10.
 स्वन्धरोमन्, p 127, 2.
 स्व(स्तु)भ, p 239, 76. n.
 स्वन्ध, p 88, 9. p 225, 21.
 स्वन्धकरि, p 225, 21.
 स्वन्धवन(ह्म), p 295, 35.
 स्वन्धवनन, p 295, n.
 स्वन्धेरन्, p 200, 3.
 स्वन्ध, p 339, 137.
 स्वन्ध, p 41, 12.
 स्वन्ध, p 89, 16.
 स्वात्, p 383, n.
 स्वन्धित, p 284, 55.
 स्वन्ध, p 285, 59.
 स्वन्धित, p 41, 12.
 स्वन्धितपाठक, p 215, 65.
 स्वन्ध, p 391, 19.
 स्वन्ध, p 253, 25.
 स्वन्ध, p 294, 29.

स्वन्ध—स्वाधु.

स्वन्ध, p 253, 26.
 स्वन्ध, p 253, 26.
 स्वन्ध, p 274, 11.
 स्वन्ध, p 41, 12.
 स्वन्ध, p 135, 39.
 स्वन्ध, p 137, 2.
 स्वन्धिष्णी, p 142, 20.
 स्वन्धु'स, p 135, 38.
 स्वन्धगर, p 80, 11.
 स्वन्धित, p 179, 17.
 p 187, 44.
 स्वन्धितवाविन्, p 186, 43.
 स्वन्धित, p 177, 8. p 193, n.
 p 318, 63.
 स्वन्ध, p 74, 5.
 स्वन्ध(स्त्री), p 74, 5. n.
 स्वन्धित, p 147, 42.
 स्वन्धित, p 285, 61.
 स्वाधु, p 6, 30. p 87, 8.
 p 314, 51.
 स्वन्ध, p 334, 120. p 196, 19.
 स्वन्धित, p 77, 1.
 स्वन्धे, p 379, 71.
 स्वाधुत्त्व, p 198, 8.
 स्वाधुनी, p 106, 3.
 स्वाधुन, p 216, 70.
 स्वाधुन, p 192, 7.

स्थाल—स्तुत.

स्थाक, p 396, 32.
 स्थाको, p 228, 31. p 99, n.
 स्थानर, p 277, 23.
 स्थाविर, p 147, 40.
 स्थासक, p 170, 23.
 स्थास्तु, p 277, 22.
 स्थिति, p 197, 26.
 स्थिरतर, p 277, 22.
 स्थिरा, p 73, 2. p 113, 3.
 स्थिरायुस्, p 97, 27.
 स्थूरी, p 203, n.
 स्थूषा, p 256, 35. p 315, 58.
 स्थूल, p 274, 10. p 359, 206.
 स्थूलवच(स्त्रा), p 260, 6. n.
 स्थूलघाटक, p 168, 17.
 स्थूलघाटका, p 168, n.
 स्थूलोच्चव, p 343, 150.
 स्थेवस्, p 277, 22.
 स्थोथेव, p 117, 20.
 स्थौरी, p 203, 14.
 स्त्र(स्त्र, स्त्रा)व, p 288, 9. n.
 स्त्रातक, p 186, 42.
 स्त्रान, p 170, 23.
 स्त्रायु, p 155, 17.
 स्त्रिग्व, p 193, 12. p 232, 46.
 स्त्रु, p 85, 5.
 स्त्रुत, p 281, 42.

स्त्रुषा—स्त्रुष्ट.

स्त्रुषा, p 139, 9.
 स्त्रुष्ट(त्री), p 110, 24.
 स्त्रुष्ट, p 52, 27.
 स्त्रुष्ट, p 35, 16. p 290, 41.
 स्त्रुष्टन, p 182, 29. p 12, 57.
 स्त्रुष्ट, p 194, 13. p 290, n.
 p 362, 216.
 स्त्रुष्ट, p 278, 31.
 स्त्रुष्टी, p 290, n.
 स्त्रुष्टी, p 108, 12.
 स्त्रुष्टि, p 288, 9.
 स्त्रुष्टा, p 52, 27.
 स्त्रुष्ट, p 290, 41.
 स्त्रुष्टा, p 58, n.
 स्त्रुष्ट(स्त्रा)रश्, p 289, 10. n.
 स्त्रुष्टाति, p 288, 9.
 स्त्रिष्ट, p 157, 26.
 स्त्रिष्ट, p 274, 13.
 स्त्रुष्ट, p 87, 7. p 278, 31.
 स्त्रुष्ट(स्त्रो)टन, p 287, 5. n.
 स्त्रुष्ट, p 289, n.
 स्त्रुष्ट(स्त्रू)ज्जंयु, p 17, 11. n.
 स्त्रुष्ट(या), p 289, 10. n.
 स्त्रुष्टन, p 289, n.
 स्त्रुष्टि, p 11, 53.
 स्त्रुष्ट, p 95, 19.
 स्त्रुष्टेन, p 391, 19.
 स्त्रुष्ट, p 285, 62.

स्त्रु—स्तोत.

स्त्रु, p 377, 5.
 स्त्रु, p 5, 20.
 स्त्रुष्ट, p 6, 29.
 स्त्रुष्ट, p 54, 34.
 स्त्रुष्टि, p 40, 7. p 52, 29.
 p 385, n.
 स्त्रुष्ट, p 12, 59.
 स्त्रुष्टन, p 92, 7. p 204, 19.
 स्त्रुष्टनारोष्ट, p 206, 28.
 स्त्रुष्टिनी, p 155, 18.
 स्त्रुष्ट, p 281, 42.
 स्त्रुष्ट, p 144, n.
 स्त्रुष्ट(स्तो)त(न), p 227, 26. n.
 स्त्रुष्टि, p 287, 5.
 स्त्रुष्टाक, p 99, n.
 स्त्रुष्टिन्, p 92, 9.
 स्त्रुष्ट, p 173, 36.
 स्त्रुष्टनी, p 337, 69.
 स्त्रुष्टनी, p 69, 30.
 स्त्रुष्ट(स्तु)ता, p 106, 2. n.
 स्त्रुष्ट, p 3, n.
 स्त्रुष्ट, p 284, 53.
 स्त्रुष्ट, p 376, 2.
 स्त्रुष्ट(स्तु)व, p 181, 24. n.
 स्त्रुष्ट, p 281, 42.
 स्त्रुष्ट, p 181, 24.
 स्त्रुष्टाष्ट, p 95, 18.
 स्त्रुष्ट, p 62, 11.

स्रोत—स्वर्ण.

स्रोतसूची, p 69, n.
 स्रोतस्त्रिनी, p 69, 30.
 स्रोतोद्भूत, p 244, 101.
 स्रोतोवहा, p 69, n.
 स्र, p 361, 213, p 145, 34.
 स्रच्छन्द, p 262, 15.
 स्रजन, p 145, 34.
 स्रतन्त्र, p 262, 15.
 स्रधा, p 378, 8.
 स्रचिति, p 213, 60.
 स्रन, p 44, 1.
 स्रनित, p 282, 44.
 स्रम, p 54, 36.
 स्रमज, p 266, 33.
 स्रभाजन, p 287, 7. n.
 स्रभाव, p 55, 38.
 स्रभू, p 3, 13.
 स्रयम्, p 380, 16.
 स्रयम्भु, p 3, 11.
 स्रयम्बरा, p 138, 7.
 स्रर, p 1, 1.
 स्रर, p 39, 5.
 स्ररिता, p 286, 2.
 स्रर, p 9, 43 p 348, n.
 स्ररूप, p 86, 558.
 स्ररूपा, p 338, 134.
 स्ररुग, p 1, 1. p 305, 23.
 स्ररु, p 248, 94.

स्वर्ण—स्वेद.

स्वर्णकार, p 249, 8.
 स्वर्णक्षीरी, p 119, 3.
 स्वर्ण(नं)दी, p 9, 44. n.
 स्वर्णाहु, p 21, 28.
 स्वर्ण्यदा(ज्वा), p 10, 47. n.
 स्वर्ण्यदा, p 9, 46.
 स्वर्ण्य, p 144, 29.
 स्वर्णि, p 372, 3.
 स्वर्णिक, p 80, 10.
 स्वर्णीय(या), p 145, 32. n.
 स्वाति, p 400, 38.
 स्वाडु, p 327, 97.
 स्वाडुकण्ठक, p 95, 17.
 p 109, 17.
 स्वादरसा, p 120, 9.
 स्वाही, p 111, 26.
 स्वाध्याय, p 187, 46.
 स्वान, p 44, 1.
 स्वान्त, p 33, 9.
 स्वाप, p 54, 36.
 स्वापतेय, p 242, 90.
 स्वाभिनु, p 261, 10.
 स्वाराज, p 8, 39.
 स्वाहा, p 180, 21. p 378, 8.
 स्वित्, p 372, 3.
 स्वेद, p 54, 33.
 स्वेदज, p 271, 51.
 स्वेदनी, p 228, 30.

स्वैर—हरि.

स्वैर(रिन्), p 262, 15. n.
 स्वैरता. p 286, n.
 स्वैरिणी, p 139, 11.
 हर, p 377, 5.
 हर, p 182, 23.
 हरक, p 167, 11.
 हरी, p 132, n.
 हर्जे(खो), p 49, 15.
 हरु, p 391, 18.
 हरुविवासिनी, p 116, 18.
 हर, p 217, 77.
 हर, p 268, 41.
 हरु, p 116, 18. p 161, 41.
 हरू, p 161, n.
 हरन्त, p 372, 6.
 हरज, p 282, 46.
 हर्य(बी), p 202, 12. n.
 हर्यन, p 204, 20.
 हर्यपुत्री, p 119, 4.
 हर्यभारक, p 104, 57.
 हर, p 6, 29.
 हरण, p 198, 28.
 हरि, p 127, 1. p 350, 177.
 हरिचन्दन, p 9, 46.
 p 172, 33.
 हरिण, p 128, 8. p 37, 23.
 p 315, 53.

3 9015 02432 9685

**DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE**

